

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιον Αθηνών
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΜΣ «ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ» (1^{ος} κύκλος)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Το Σύνταγμα της Τουρκίας του 1982

(όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017)

Μετάφραση στην Ελληνική
και μεταφραστικός σχολιασμός

Κηρύκου Βασιλική (Α.Μ. 201520108)

Επιβλέποντες:

Ελένη Σελλά-Μάζη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Μαρία Μαυροπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ

Κωνσταντίνος Γώγος, Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ

Αθήνα, 2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικών και Καποδιστριακών Πανεπιστημίων Αθηνών
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΜΣ «ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑ» (1^{ος} κύκλος)

Όνοματεπώνυμο: ΚΗΡΥΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ
Αριθμός μητρώου: 201520108
Γνωστικό αντικείμενο: Μετάφραση και μεταφραστικός σχολιασμός
Επιβλέποντες: Ελένη Σελλά-Μάζη, Καθηγήτρια ΕΚΠΑ Μαρία Μαυροπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια ΕΚΠΑ Κωνσταντίνος Γώγος, Επίκουρος Καθηγητής ΕΚΠΑ
Τίτλος: Το Σύνταγμα της Τουρκίας του 1982 (όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16 ^{ης} Απριλίου 2017). Μετάφραση στην Ελληνική και μεταφραστικός σχολιασμός
Αριθμός λέξεων: 132.110
Ημερομηνία κατάθεσης: 31/10/2017
Δήλωση: Με την υποβολή της παρούσας και τη συμπλήρωση του ανωτέρω πίνακα, βεβαιώ ότι έχω αναγνώσει και κατανοήσει τις πολιτικές και τους κανονισμούς του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) σχετικά με την αξιολόγηση των εργασιών και τα ακαδημαϊκά παραπτώματα.

Ημερομηνία 31/10/2017

Υπογραφή
Κηρύκου Βασιλική

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ‘εκ βάθους καρδιάς’, την Καθηγήτρια κα Ελένη Σελλά-Μάζη, την Επίκουρη Καθηγήτρια κα Μαρία Μαυροπούλου και τον Επίκουρο Καθηγητή κο Κωνσταντίνο Γώγο, οι οποίοι με εμπιστεύθηκαν, αναθέτοντάς μου το σημαντικό θέμα της μετάφρασης στην Ελληνική και του μεταφραστικού σχολιασμού, του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982 (όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017), ως εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής μου Εργασίας, και συνέτειναν με τις καίριες επισημάνσεις τους, στην ολοκλήρωσή του. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω τον Αναπληρωτή Καθηγητή κο Μιχάλη Πολίτη, για το ενδιαφέρον, τη βοήθεια, και τις παρατηρήσεις του σχετικά με το θέμα της εργασίας μου.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες οφείλω στον δικηγόρο και ειδικό επιστήμονα κο Αθανάσιο Τσαούσογλου, ο οποίος άκουσε με κατανόηση τις απορίες μου σχετικά με το θέμα της εργασίας μου και βοήθησε στην επίλυσή τους.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους αγαπημένους μου γονείς, Σωτήριο και Κυριακούλα, οι οποίοι, γνωρίζοντας ότι πραγματοποιώ ένα προσωπικό μου όνειρο, με ενθάρρυναν και με περιέβαλαν με αγάπη καθ’ όλη τη διάρκεια της πορείας της φοίτησής μου στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Μετάφρασης και Διερμηνείας, του Τμήματος Τουρκικών Σπουδών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών, της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, στους οποίους και αφιερώνω ολόψυχα, τούτο το πόνημα.

Στους αγαπημένους μου γονείς,
Σωτήριο και Κυριακούλα

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.1. Διάρθρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.).....	7
1.2. Αντί Προλόγου	8
1.3. Θεωρητική εισαγωγή περί Μετάφρασης.....	12
1.3.1. Περί Νομικής Μετάφρασης	13
1.4. Αιτιολόγηση της επιλογής είδους και γνωστικού πεδίου της Μ.Δ.Ε.....	15
1.5. Θεωρητική προσέγγιση του επιλεγέντος γνωστικού πεδίου	16
1.5.1. Ιστορική ανασκόπηση της πορείας των συνταγμάτων της Τουρκίας	16
1.5.2. Οι βασικές μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ	17
1.6. Διάρθρωση του Συντάγματος της Τουρκίας και πληροφορίες περί της μορφής του.....	18
ΜΕΡΟΣ 2. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΤΟΥ 1982 (όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16 ^{ης} Απριλίου 2017).....	27
ΜΕΡΟΣ 3. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ	281
3.1. Θεωρία της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης, μέσω γλωσσικών επιπέδων, των Μπατσαλιά & Σελλά	281
3.2. Θεωρία περί μεταφραστικών τεχνικών των Vinay & Darbelnet	282
3.3. Θεωρία περί μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark.....	285
3.4. Συμπεράσματα επί της αναλυθείσας θεωρίας	288
3.5. Η μεταφραστική διαδικασία στο πλαίσιο της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης των Μπατσαλιά & Σελλά	291
3.5.1. Παρατηρήσεις επί του μορφοσυντακτικού πεδίου.....	291
3.5.2. Παρατηρήσεις επί του λεξιλογικού πεδίου	302
3.5.3. Παρατηρήσεις επί του σημασιολογικού πεδίου	306
3.5.4. Παρατηρήσεις επί του υφολογικού πεδίου.....	310
3.5.5. Παρατηρήσεις επί του πραγματολογικού πεδίου	312
3.5.5.1. Καταγραφή πραγματολογικών σχολίων.....	312
3.5.5.2. Περί της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης	318
3.6. Παραδείγματα μεταφραστικών τεχνικών κατά Vinay & Darbelnet	321
3.7. Παραδείγματα μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark	333
3.8. Συμπεράσματα μεταφραστικής διάδρασης	339

ΜΕΡΟΣ 4. ΓΛΩΣΣΑΡΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ	341
4.1. Περί ορολογικών πόρων.....	341
4.2. Γλωσσάριο Α' [γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN]	342
4.3. Γλωσσάριο Β' [γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN].....	356
4.4. Γλωσσάριο Γ' [γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL].....	371
ΜΕΡΟΣ 5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και ΕΠΙΛΟΓΟΣ	387
5.1. Γενικά Συμπεράσματα.....	387
5.2. Επίλογος.....	393
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	394
1. Πηγές νομικού περιεχομένου	394
2. Πηγές μεταφρασεολογικού περιεχομένου.....	395
3. Λεξικά	396
4. Προτεινόμενη βιβλιογραφία.....	399
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ.....	403

ΜΕΡΟΣ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Διάρθρωση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (Μ.Δ.Ε.)

Η παρούσα Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (εφεξής Μ.Δ.Ε.) έχει σχηματικά την εξής διάρθρωση:

- **Μέρος Πρώτο:** Γενικά περί Μετάφρασης και Νομικής Μετάφρασης, αιτιολόγηση επιλογής του είδους και του γνωστικού πεδίου της Μ.Δ.Ε., θεωρητική προσέγγιση του επιλεγέντος γνωστικού πεδίου (ιστορική ανασκόπηση της πορείας των συνταγμάτων στην Τουρκία, βασικές μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, διάρθρωση του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας και σημαντικές πληροφορίες περί της μορφής του),
- **Μέρος Δεύτερο:** Μετάφραση πρωτότυπου τουρκόφωνου κειμένου προς την Ελληνική,
- **Μέρος Τρίτο:** Συνδυασμός θεωρίας και πράξης. Ανάλυση μεταφράσματος στο πλαίσιο: (α) της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, (β) των μεταφραστικών τεχνικών των Vinay & Darbelnet και (γ) της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark. Αιτιολόγηση των μεταφραστικών επιλογών, παράθεση σχολίων περί της μεταφραστικής διαδικασίας καθώς και περί της πολιτισμικής διάστασης της Μετάφρασης,
- **Μέρος Τέταρτο:** Γενικά περί ορολογικών πόρων και παράθεση τριών (3) ορολογικών πόρων (γλωσσαρίων) νομικής ορολογίας:
 - γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN,
 - γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN,
 - γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL,
- **Μέρος Πέμπτο:** Γενικά Συμπεράσματα (πορίσματα σχετικά με τη διάδραση μεταφραστικής πράξης και θεωρίας καθώς και του επιλεγέντος γνωστικού πεδίου) και Επίλογος,
- **Βιβλιογραφία:** Πηγές νομικού περιεχομένου, πηγές μεταφρασεολογικού περιεχομένου, λεξικά και προτεινόμενη βιβλιογραφία,
- **Δέκα (10) Παραρτήματα Αναφοράς.**

1.2. Αντί Προλόγου

Στόχος της Μ.Δ.Ε. αποτελεί η μετάφραση προς την Ελληνική, του πρωτοτύπου κειμένου του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα της 16^{ης} Απριλίου 2017, καθώς και η δημιουργία τριών (3) τρίγλωσσων ορολογικών πόρων (γλωσσαρίων) νομικής ορολογίας [(α) γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN, (β) γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN και (γ) γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL], προκειμένου να εκλάβει η εργασία έναν περισσότερο διεθνή χαρακτήρα.

Ως έναυσμα για την προσπάθεια αυτή, αποτέλεσε το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, εξ όσων γνωρίζω, το πρωτότυπο κείμενο του Τουρκικού Συντάγματος δεν έχει μεταφραστεί στην ελληνική γλώσσα και δεν υπάρχει κάποιο γλωσσάριο σχετικά με το παρόν θέμα.

Το υλικό της Μ.Δ.Ε. βασίζεται στο πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα της 16^{ης} Απριλίου 2017 (κείμενο 30.753 λέξεων, 61 σελίδες), το οποίο άντλησα στις 02/06/2017, από τον επίσημο διαδικτυακό τόπο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), <https://goo.gl/UXjQJp>].

Στο Πρώτο Μέρος της Μ.Δ.Ε. (Εισαγωγή) αφού αποτυπωθεί σχηματικά η διάρθρωση της Μ.Δ.Ε., στη συνέχεια παρατίθενται: (α) η θεωρητική Εισαγωγή περί Μετάφρασης καθώς και περί Νομικής Μετάφρασης, (β) η αιτιολόγηση της επιλογής είδους και γνωστικού πεδίου της Μ.Δ.Ε, (γ) η θεωρητική προσέγγιση του επιλεγέντος γνωστικού πεδίου μέσω ιχνηλάτησης της ιστορικής ανασκόπησης της πορείας των συνταγμάτων της Τουρκίας η οποία για λόγους αντικειμενικότητας, αντλήθηκε από την επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, στην Τουρκική και τη μετάφρασή του στην Αγγλική, (στο παράρτημα υπ' αριθμ. 5 παραθέτω τα κείμενα καθώς και τη μετάφραση αυτών την οποία πραγματοποίησα στην Ελληνική) και η αναφορά των βασικών μεταρρυθμίσεων του Ατατούρκ, (δ) η παράθεση της διάρθρωσης του Τουρκικού Συντάγματος καθώς και διευκρινίσεις σχετικά με τη μορφή του αλλά και με τα άρθρα που αναθεωρούνται (αριθμός και ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτών).

Στο Δεύτερο Μέρος της Μ.Δ.Ε. παρατίθεται το μετάφρασμα του Συντάγματος της Τουρκίας στην ελληνική γλώσσα, σε μορφή δίγλωσσου κειμένου (πρωτότυπο και μετάφρασμα ανά παράγραφο κάθε άρθρου). Το μετάφρασμα στην Ελληνική παρατίθεται με **γραμματοσειρά χρώματος μπλέ** υιοθετώντας πλήρως τον τρόπο παρουσίασης του πρωτοτύπου κειμένου και

την αρίθμηση των υποσημειώσεων, χωρίς κάποια άλλη παρέμβαση, συμπλήρωση ή επισήμανση, προς αποφυγή τυχόν αλλοιώσεων.

Προς διευκόλυνση των αναγνωστών, επισυνάπτονται στο Παράρτημα της Μ.Δ.Ε.: (α) δύο (2) πίνακες σχετικά με τις αναθεωρήσεις (ανά άρθρο & ανά άρθρο /ημερομηνία θέσης σε ισχύ) που επήλθαν ή θα επέλθουν στα εβδομήντα (70) άρθρα του Συντάγματος της Τουρκίας, βάσει του δημοψηφίσματος της 16ης Απριλίου 2017, (β) ένας (1) πίνακας αυτών των εβδομήντα (70) άρθρων (τίτλος & αριθμός άρθρου) [γλώσσα αφετηρίας: TR, γλώσσα αφίξεως: EL].

Στο Τρίτο Μέρος της Μ.Δ.Ε. παρουσιάζεται το θεωρητικό υπόβαθρο περί Θεωρίας και Πράξης της Μετάφρασης, αναλύεται το μετάφρασμα στο πλαίσιο: (α) της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης [έξι (6) γλωσσικά επίπεδα] των Φρ. Μπατσαλιά & Ελ. Σελλά, (β) των μεταφραστικών τεχνικών των J.P. Vinay & J. Darbelnet και (γ) της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark. Αιτιολογούνται οι μεταφραστικές μου επιλογές βάσει των μεταφραστικών τεχνικών των J.P. Vinay & J. Darbelnet εν είδει πέντε (5) αντιπροσωπευτικών παραδειγμάτων των επτά (7) τεχνικών τους καθώς και συνδυασμού αυτών, και της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark και παρατίθενται σχόλια περί της μεταφραστικής διαδικασίας και της σημαντικότητας της πολιτισμικής διάστασης της Μετάφρασης.

Στο Τέταρτο Μέρος της Μ.Δ.Ε. παρατίθενται τρεις (3) ορολογικοί πόροι (γλωσσάρια) νομικής ορολογίας: (α) γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN, (β) γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN και (γ) γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL. Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι **(μέχρι σήμερα: 31/10/2017)** στον διαδικτυακό τόπο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)] παρουσιάζεται μόνον η μετάφραση του πρωτότυπου Συντάγματος του 2016 στην Αγγλική, χωρίς τη μετάφραση των προσθηκών της αναθεώρησής του βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017. Για τον λόγο αυτό, η αντιστοίχιση του συλλεγέντος γλωσσαρίου με τους ισοδύναμους όρους της Αγγλικής, όπου αυτή δεν ήταν δυνατή μέσω του εν λόγω επίσημου μεταφράσματος στην Αγγλική, συνεπικουρήθηκε από: (α) γλωσσάρια της Τουρκικής/Αγγλικής, σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αντλήθηκαν από τον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Εξωτερικών της Τουρκικής Δημοκρατίας και του Υπουργείου Ευρωπαϊκών Υποθέσεων της Τουρκικής Δημοκρατίας, καθώς και από τους διαδικτυακούς τόπους της πολυγλωσσικής Βάσης της Ε.Ε. [IATE (InterActive Terminology

for Europe)] και της διαδικτυακής πύλης EUR-LEX [Πρόσβαση στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης] και (β) τα αναφερόμενα στη βιβλιογραφία, έντυπα λεξικά νομικών όρων (Τουρκικής-Αγγλικής και Αγγλικής-Τουρκικής). Διευκρινίζεται ότι στα γλωσσάρια αυτά, εμπεριέχονται οι νομικοί όροι του Τουρκικού Συντάγματος και όχι οι όροι των μεταφρασμάτων της ιστορικής πορείας των Συνταγμάτων της Τουρκίας, από τη μετάφραση που πραγματοποιήσα στα κείμενα τουρκικής και αγγλικής γλώσσας που είναι ανηρτημένα στην επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και παρατίθενται στο παράρτημα υπ' αριθμ. 5 της εργασίας.

Στο Πέμπτο Μέρος της Μ.Δ.Ε. καταγράφονται τα Γενικά Συμπεράσματα όπου ιχνηλατείται η διάδραση μεταφραστικής πράξης και μεταφραστικής θεωρίας κατά την προσπάθεια μετάφρασης του πρωτοτύπου κειμένου Τουρκικού Συντάγματος στην Ελληνική και στον Επίλογο, αναδεικνύονται τα προσδοκώμενα αποτελέσματα από το παρόν πόνημα.

Στη Βιβλιογραφία παρατίθενται κατ' αλφαβητική ταξινόμηση οι πηγές στην Ελληνική, Αγγλική, Γαλλική και Τουρκική, ομαδοποιημένες ανά (α) νομικό περιεχόμενο, (β) μεταφρασεολογικό περιεχόμενο και (γ) λεξικά, συμπληρώνοντας και προτεινόμενη βιβλιογραφία χωρίς ομαδοποίηση, προς υποβοήθηση κάθε αναγνώστη ο οποίος επιθυμεί να εντρυφήσει περισσότερο στο εν λόγω θέμα.

Τέλος, για λόγους αρχειοθέτησης και εμβάθυνσης της ενασχόλησης των αναγνωστών σχετικά με το θέμα της Μ.Δ.Ε., επισυνάπτονται **δέκα (10) παραρτήματα**. Επισημαίνεται ότι, επειδή τα τέσσερα (4) πρώτα παραρτήματα αντλήθηκαν μέσω του επίσημου διαδικτυακού τόπου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [αρχεία μορφής pdf, με δική τους αρίθμηση σελίδων και πληθώρα υποσημειώσεων], δεν παράθεσα τον τίτλο και την αρίθμηση των σελίδων τους στον πίνακα περιεχομένων της Μ.Δ.Ε., προκειμένου να μην τροποποιηθεί η συνολική σελιδοποίηση του πονήματος. Τα παραρτήματα αφορούν:

1. το πρωτότυπο κείμενο (σε αρχείο pdf) του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα της 16^{ης} Απριλίου 2017, μέσω του διαδικτυακού τόπου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)] <https://goo.gl/UXjQJp> προσπελάστηκε 02/06/2017,
2. το πρωτότυπο κείμενο (σε αρχείο pdf) του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε μέχρι και το 2016, μέσω του διαδικτυακού τόπου της Μεγάλης

- Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)] <https://goo.gl/x49bDJ> προσπελάστηκε 05/03/2017,
3. το μετάφρασμα στην Αγγλική (σε αρχείο pdf) του πρωτότυπου κειμένου του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε μέχρι και το 2016, μέσω του διαδικτυακού τόπου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας [Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)] <https://goo.gl/UXjQJp> προσπελάστηκε 02/06/2017,
 4. το φύλλο της Επίσημης Εφημερίδας της Τουρκικής Δημοκρατίας υπ' αριθμ. 29976, της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2017, (Νομοθετικό Τμήμα), όπου δημοσιεύθηκε ο Ν. 6771 περί της αναθεώρησης του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας (Ημερομηνία θέσης σε ισχύ: 21/01/2017) {T.C. Resmî Gazete Yasama Bölümü, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, No 6771, Kabul Tarihi: 21/01/2017, σελ.1-11} (σε αρχείο pdf) <https://goo.gl/3k5tEB> προσπελάστηκε 24/09/2017,
 5. τα κείμενα (στην Τουρκική και τη μετάφρασή του στην Αγγλική) της ιστορικής ανασκόπησης της πορείας των Συνταγμάτων της Τουρκίας, που είναι αναρτημένα στην επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -The Grand National Assembly of Turkey), τα οποία μετέφρασα και τα παραθέτω εν είδει πληροφοριακού κειμένου προς τους αναγνώστες της Μ.Δ.Ε. Τα κείμενα της Τουρκικής αντλήθηκαν από την υποπεριοχή Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlığı/Anayasalar Sitesi: <https://goo.gl/xi45SZ> (1876 Kanun-i Esasi), <https://goo.gl/ETtMhp> (1921 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU), <https://goo.gl/A88Gcd> (1924 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU), <https://goo.gl/8Ma1Ly> (1961 ANAYASASI), <https://goo.gl/2BdEPU> (1982 ANAYASASI) και τα κείμενα της Αγγλικής από: <https://goo.gl/PozPdr> [προσπέλαση κειμένων: 27/09/2017],
 6. τους δύο (2) πίνακες όπου απαριθμούνται τα εβδομήντα (70) άρθρα του Τουρκικού Συντάγματος, των οποίων άπτεται η αναθεώρησή του, με βάση το δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου 2017, (α) ανά άρθρο και (β) ανά άρθρο & ημερομηνία θέσης σε ισχύ,
 7. τον πίνακα τίτλων & αριθμών των εβδομήντα (70) άρθρων (γλώσσα αφετηρίας: TR, γλώσσα αφίξεως: EL) όπου επήλθαν ή θα επέλθουν μεταβολές, λόγω αναθεώρησης του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, με βάση το δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου 2017,

8. τον πίνακα περιεχομένων του Ελληνικού Συντάγματος (όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 27/05/2008, της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων),
9. το οργανόγραμμα των δικαστηρίων στην Ελλάδα, το οποίο αντλήθηκε από τον διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελλάδος (ΥΔΔΑΔ) (<https://goo.gl/irpYaT> προσπελάστηκε 24/09/2017),
10. τη δομή των δικαστηρίων στην Τουρκία (Türkiye'de Yargı Teşkilatı).

1.3. Θεωρητική εισαγωγή περί Μετάφρασης

«Η μεταφραστική ικανότητα είναι και Τέχνη και Τεχνική. Είναι και ταλέντο και θεωρητική κατάρτιση. Είναι θείο δώρο και μια αρκετά περίπλοκη διαδικασία με τις δικές της τεχνικές και μεθόδους. Ο μεταφραστής, εάν δεν γεννηθεί μεταφραστής, γίνεται, εκπαιδεύεται» (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 276).

Στα μέσα του περασμένου αιώνα, μια μερίδα γλωσσολόγων (όπως οι de Saussure, Feodorov, Bally, Vinay & Darbelnet, Newmark):

- απομόνωσε τη μεταφραστική διαδικασία για να τη μελετήσει επιστημονικά, διαβλέποντας ότι όλες οι θεωρίες της μετάφρασης πρέπει να ενσωματωθούν στο σύνολο των γλωσσικών επιστημών (Mounin, 2002, 20),
- αναζήτησε μεταφραστικές τεχνικές, για να διευκολύνει το έργο της μετάφρασης, θεωρώντας ότι αυτή είναι δύσκολη έως αδύνατη όταν η εξωτερική πραγματικότητα είναι διαφορετική, επειδή κάθε γλώσσα χρησιμοποιεί τις δικές της δομές και γλωσσικά σημεία για να εκφράσει την ίδια εμπειρία (Mounin, 2002, 64-65).

Άλλωστε, οι γλώσσες νοούνται ως οντότητες οι οποίες εμπεριέχουν την ετερογένεια, την ποικιλία, «οι γλώσσες αλλάζουν, επειδή λειτουργούν», κάθε γλώσσα διαθέτει ζώνες με μεγαλύτερη ή μικρότερη σταθερότητα, κάθε γλώσσα έχει τη «δική της δυναμική» και τέλος εμείς οι ίδιοι, ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι με περισσότερους από έναν τρόπο διατύπωσης αυτού που θα θέλαμε να εκφράσουμε (Κλαίρης, 2012, 25-28). *«Οι μέχρι σήμερα θεωρητικές αναζητήσεις οδηγούν στη σκέψη ότι η Μετάφραση είναι ουσιαστικά το σταυροδρόμι στο οποίο συναντώνται περισσότερες από μια επιστήμες, ο κοινός τόπος εφαρμογής διαφόρων επιστημών. Η Γλωσσολογία, μια από τις επιστήμες αυτές, έριξε άπλετο φως στο πρόβλημα της*

Μετάφρασης και κυρίως συνέβαλε στην ερμηνεία του «περάσματος» ενός μηνύματος από μια γλώσσα Α σε μια γλώσσα Β και στην κατανόηση των δυσχερειών που ενυπάρχουν σε κάθε μεταφραστική προσπάθεια» (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 287).

Ανατρέχοντας σε όλα τα παραπάνω, τα οποία σκιαγραφούν με ιδιαίτερα γλαφυρό και άκρως ενδιαφέροντα τρόπο την πορεία της Επιστήμης της Μετάφρασης και της Μεταφραστικής Διαδικασίας στον 20^ο και 21^ο αι., συνειδητοποιούμε το «δύσκολο αλλά συναρπαστικό έργο κάθε μεταφραστή» ο οποίος θα πρέπει, αφού «βουτήξει» στο πρωτότυπο κείμενο, να το αναπλάσει σύμφωνα με την κουλτούρα της γλώσσας προς την οποία το μεταφράζει, έχοντας ως στόχο την αναπαραγωγή της επικοινωνιακής πρόθεσης του συγγραφέα του κειμένου.

1.3.1. Περί Νομικής Μετάφρασης

Η νομική ορολογία αποτελεί απαραίτητο όπλο στη φαρέτρα του μεταφραστή νομικών (ειδικών) κειμένων. Τονίζεται σαφώς σε έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ότι: *«οι κακές μεταφράσεις, (...) μπορεί να οδηγήσουν σε ζημίες πολιτών ή εταιριών, καθώς και σε ανασφάλεια δικαίου και σε δικαστικές υποθέσεις ...»*. Η νομική μετάφραση είναι καθοριστική για την αντιμετώπιση τόσο της νομικής γλώσσας όσο και της νομικής ορολογίας, διότι κατά τη νομική μετάφραση γίνονται αντιληπτές κάποιες άλλες ιδιαιτερότητες της νομικής γλώσσας και της νομικής ορολογίας, τις οποίες θα χαρακτηρίζαμε δικαιοστρεφείς και οι οποίες οφείλονται στη διαφορετική και ανεξάρτητη εξέλιξη των νομικών εννοιών στην εκάστοτε έννομη τάξη, ανεξάρτητα από τη γλώσσα που χρησιμοποιεί. Αυτές οι δικαιοστρεφείς ιδιαιτερότητες κατατάσσονται σε πραγματολογικές (πολιτισμικό υπόβαθρο νομικών θεσμών), μορφικές (σύνταξη και κειμενικά χαρακτηριστικά ενός νομικού κειμένου σε δεδομένο δίκαιο) και σημασιολογικές (ορολογία και λεξιλόγιο χωρίς νομικές συνδηλώσεις). Εάν αυτές δεν ληφθούν σοβαρά υπόψη, θέτουν σαφώς σε κίνδυνο και την ποιότητα του μεταφράσματος, η οποία με τη σειρά της συναρτάται άμεσα με τα φυσικά και τα νομικά πρόσωπα που ενέχονται σε αυτό (Βαλεοντής & Κριμπάς, 2014, 241-242).

Όσο περισσότερο διαφέρουν οι νομικές παραδόσεις δύο έννομων τάξεων, τόσο δυσκολότερη καθίσταται η γλωσσική μετάβαση από τη μια στην άλλη. Η κατάσταση περιπλέκεται ακόμα περισσότερο αν ληφθεί υπόψη ότι οι πόροι νομικής ορολογίας: *«(α) σπανίζουν σε σχέση με*

κάποιες λιγότερο ομιλούμενες γλώσσες, μεταξύ των οποίων και η Νεοελληνική και (β) δεν έχουν πάντα την αναμενόμενη ποιότητα και αξιοπιστία» (Βαλεοντής & Κριμπάς, 2014, 249-250). Επίσης, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε να τονίσουμε ότι οι διεθνείς (διμερείς και πολυμερείς) έννομες σχέσεις αυξάνονται συνεχώς στη σημερινή εποχή, με αποτέλεσμα τα νομικά κείμενα να πολλαπλασιάζονται με γεωμετρική πρόοδο και να λαμβάνουν σημαντική θέση στην Επιστήμη της Μετάφρασης.

Οι Βαλεοντής & Κριμπάς (Βαλεοντής & Κριμπάς, 2014, 43) αποδέχονται την κατηγοριοποίηση των νομικών κειμένων των M. Politis και M. Canelloroulou-Botti (Politis & Canelloroulou-Botti, 2000, 1-2) σε πέντε (5) κατηγορίες: (α) κείμενα που περιέχουν κανόνες δικαίου (*textes contenant des règles de droit*), (β) κείμενα που συντάσσονται κατ' εφαρμογήν κανόνων δικαίου (*règles établis en application de règles de droit*), (γ) κάθε κείμενο που παράγει ή μπορεί να παραγάγει έννομες συνέπειες (*tout texte produisant ou pouvant produire des effets juridiques*), (δ) κείμενα θεωρίας (*textes de doctrine*), (ε) κείμενα εκλαΐκευσης νομικών εννοιών και άρθρα εφημερίδων ή περιοδικών στα οποία συζητούνται νομικά ζητήματα (*textes de vulgarisation des notions juridiques et [...] articles de quotidiens ou revues traitant des questions juridiques*). Ο Jean-Claude Gémar (Gémar, 1988, 308-309) ταξινομεί τα νομικά κείμενα σε τρεις (3) κατηγορίες: (α) πράξεις δημοσίου δικαίου, όπως οι νόμοι και οι κανονισμοί, οι δικαστικές αποφάσεις και τα έγγραφα της διαδικασίας (*les actes d'intérêt public tels que les lois et les règlements, les jugements et les actes de procédure*), (β) πράξεις ιδιωτικού δικαίου, όπως τα συμβόλαια, τα διοικητικά ή εμπορικά έντυπα, οι διαθήκες και οι συλλογικές συμβάσεις (*les actes d'intérêt privé tels que les contrats, les formules administratives ou commerciales, les testaments et les conventions collectives*), (γ) κείμενα θεωρίας (*les textes de la doctrine*).

Τα νομικά κείμενα χρησιμοποιούν μια γλώσσα πιο τυποποιημένη και πιο «επίσημη» από τα άλλα τεχνικά κείμενα, δηλ. με άλλα λόγια, η τυπικότητα της γλώσσας σε ένα νομικό κείμενο θεωρείται σχεδόν το ίδιο σημαντική με το ουσιαστικό του περιεχόμενο. Αυτό το γεγονός οφείλεται όχι μόνο στις ποικίλες ιστορικές και πολιτικές παραδόσεις που αντικατοπτρίζονται στη γλώσσα των νομικών κειμένων κάθε γλωσσικής κοινότητας, αλλά και στην ύψιστη απαίτηση σαφήνειας και κυριολεξίας που συνοδεύει ένα νομικό κείμενο. Σε κάθε περίπτωση, το βασικό χαρακτηριστικό ενός νομικού κειμένου είναι ότι δεν φέρει ποτέ την προσωπική σφραγίδα του συγγραφέα του, αλλά ο κάθε μεταφραστής θα πρέπει να αποδώσει όμοια, ως

προς τη στενή νομική γλώσσα και ορολογία, και να επιτύχει ένα ισοδύναμο μεταφραστικό αποτέλεσμα, υπό το πρίσμα της διακειμενικότητας (Κριμπάς, 2005, 83-85).

1.4. Αιτιολόγηση της επιλογής είδους και γνωστικού πεδίου της Μ.Δ.Ε.

Ως έναυσμα επιλογής του είδους και του γνωστικού πεδίου της παρούσας Μ.Δ.Ε., αποτέλεσε το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, εξ' όσων γνωρίζω, το πρωτότυπο κείμενο του Τουρκικού Συντάγματος δεν έχει μεταφραστεί στην Ελληνική και δεν υπάρχει κάποιο γλωσσάριο σχετικά με το παρόν θέμα. Η δημιουργία τριών (3) τρίγωνων ορολογικών πόρων (γλωσσαρίων) νομικής ορολογίας [(α) γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN , (β) γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN και (γ) γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL], προσδίδει στην εργασία έναν περισσότερο διεθνή χαρακτήρα.

Το μετάφρασμα κατ' αρχάς, αναλύθηκε σύμφωνα με τη γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (έξι γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, η οποία αποδείχτηκε πολύ χρήσιμη, όχι μόνο ως ένα εργαλείο 'αντιμετώπισης μεταφραστικών δυσκολιών', αλλά και ως 'όχημα' συνειδητοποίησης της πολυπλοκότητας της μεταφραστικής διαδικασίας.

Οι λόγοι για τους οποίους επέλεξα τις μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Dabernet και τη μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του P. Newmark, ήταν δύο: (α) η μορφοσυντακτική διαφορετικότητα της Τουρκικής και της Ελληνικής, η οποία 'γεννά' επιπλέον δυσκολίες σε αυτούς που ασχολούνται με τη μετάφραση αυτού του ζεύγους γλωσσών και οι οποίες θεωρώ ότι αμβλύνονται παραθέτοντας και εξετάζοντας παραδείγματα των εν λόγω τεχνικών, (β) τα διάφορα ύφη κειμένου που παρατήρησα από την πρώτη ανάγνωση του πρωτότυπου κειμένου του Τουρκικού Συντάγματος: ρητορικός λόγος στο Προοίμιο του Συντάγματος και στα κείμενα του όρκου του Προέδρου της Δημοκρατίας (Άρθρο 103) και των μελών (βουλευτών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Άρθρο 81), νομικός (ειδικός) λόγος στο υπόλοιπο κείμενο του Συντάγματος. Για παράδειγμα:

- Ρητορικός λόγος στο Προοίμιο (Başlangıç) του Συντάγματος:

- “ (...) *TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.* (...) **Παραδίδεται** εκ μέρους **ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ, ως παρακαταθήκη** στους υπέρμαχους της δημοκρατίας Τούρκους απογόνους, στην αγάπη τους για την πατρίδα και το έθνος”, δηλ. το Σύνταγμα, παραδίδεται ως

παρακαταθήκη στην Τουρκική νεολαία, όπως και ο Επίλογος στο έργο Nutuk (Ο Μέγας Ρητορικός) του Mustafa Kemal Atatürk (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β', 535-537),

- “ (...) *Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda; (...) Το παρόν Σύνταγμα, το οποίο επιβεβαιώνει την αιώνια ύπαρξη της Τουρκικής Πατρίδας και του Έθνους και την αδιαίρετη ακεραιότητα του Μεγάλου Τουρκικού Κράτους, σύμφωνα με την αντίληψη του εθνικισμού που καθορίστηκε από τον ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας, τον αθάνατο ηγέτη και απαράμιλλο ήρωα Ατατούρκ, και τις μεταρρυθμίσεις και αρχές Αυτού,...*”, όπου σκιαγραφείται με ρητορικό ύφος ο χαρισματικός ηγέτης Ατατούρκ (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Α', 73),

- νομικός (ειδικός) λόγος σε αυτό καθ' αυτό το κείμενο του Συντάγματος:

«*BİRİNCİ KISIM / Genel Esaslar –IV. Değiştirilemeyecek hükümler:*

MADDE 4- Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ / Γενικές Αρχές – IV. Διατάξεις μη δεκτικές τροποποίησης:

ΑΡΘΡΟ 4- Οι διατάξεις του Άρθρου 3, και οι ιδιότητες της Δημοκρατίας που υπάρχουν στο Άρθρο 2, και οι διατάξεις σχετικά με τη μορφή της Δημοκρατίας του Κράτους που υπάρχουν στο Άρθρο 1 του Συντάγματος, δεν μπορούν να τροποποιηθούν όπως επίσης δεν είναι δυνατή η αίτηση για τροποποίησή τους».

1.5. Θεωρητική προσέγγιση του επιλεγέντος γνωστικού πεδίου

1.5.1. Ιστορική ανασκόπηση της πορείας των συνταγμάτων της Τουρκίας

Λεπτομερής καταγραφή της πορείας των Συνταγμάτων της Τουρκίας από τα τέλη του 19^{ου} αι. μέχρι σήμερα, παρατίθεται στο παράρτημα υπ' αριθμ. 5, όπου για λόγους αντικειμενικότητας της Μ.Δ.Ε., μετέφρασα στην Ελληνική τις πληροφορίες οι οποίες είναι αναρτημένες (στην Τουρκική και τη μετάφρασή του στην Αγγλική) στην επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης

Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -The Grand National Assembly of Turkey).

Η Τουρκία, από τα τέλη του 19^{ου} αι. μέχρι σήμερα, έχει υιοθετήσει έξι (6) Συντάγματα:

1. το Σύνταγμα (*Kanun-i Esasi*), το οποίο εκδόθηκε επί Σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ του Β' στις 23 Δεκεμβρίου 1876, κατά την Πρώτη Περίοδο της Συνταγματικής Μοναρχίας,
2. το Σύνταγμα του 1921 (1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu) που υιοθετήθηκε στις 20 Ιανουαρίου 1921, από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, κατά τη Δεύτερη Περίοδο της Συνταγματικής Μοναρχίας,
3. το Σύνταγμα της 20^{ης} Απριλίου 1924, που υιοθετήθηκε μετά την εγκαθίδρυση της Τουρκικής Δημοκρατίας (29 Οκτωβρίου 1923),
4. το Σύνταγμα του 1961, μετά από το στρατιωτικό πραξικόπημα στις 27 Μαΐου 1960, το οποίο σχεδιάστηκε από τη Συντακτική Συνέλευση, υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα στις 9 Ιουλίου 1961 και έγινε αποδεκτό από το 61,17% των ψηφοφόρων,
5. το Σύνταγμα του 1982, μετά από το στρατιωτικό πραξικόπημα της 12^{ης} Σεπτεμβρίου 1980, το οποίο σχεδιάστηκε από τη Συντακτική Συνέλευση η οποία αποτελούνταν από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας και τη Συμβουλευτική Επιτροπή, το οποίο υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα στις 7 Νοεμβρίου 1982 και υιοθετήθηκε από το 91,27 % των ψηφοφόρων,
6. το Σύνταγμα του 2017, το οποίο προήλθε από την αναθεώρηση του Συντάγματος του 1982, με τον Ν.6771/21.01.2017, βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017.

1.5.2. Οι βασικές μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ

Τα τρία (3) γεγονότα που σηματοδότησαν τις αλλαγές του καθεστώτος στην Τουρκία ήταν:

1. Η κατάργηση του Σουλτανάτου (16 Μαρτίου 1920),
2. Η ανακήρυξη της Δημοκρατίας (29 Οκτωβρίου 1923) και
3. Η κατάργηση του Χαλιφάτου (3 Μαρτίου 1924).

Οι βασικές μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ καθώς και η ημερομηνία υλοποίησης αυτών είναι οι εξής (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Α', σελ.81):

1. Κατάργηση των θρησκευτικών δικαστηρίων	(8 Απριλίου 1924)
2. Νέο Σύνταγμα (105 Άρθρα)	(20 Απριλίου 1924)
3. Κοινή παιδεία	(3 Μαρτίου 1924)
4. Αλλαγή στον τρόπο ένδυσης	(25 Νοεμβρίου 1925)
5. Καθιέρωση ώρας και ημερολογίου δυτικού τύπου	(26 Δεκεμβρίου 1925)
6. Νέος Αστικός Κώδικας	(17 Φεβρουαρίου 1926)
7. Καθιέρωση νέου (λατινικού) αλφαβήτου	(1 Νοεμβρίου 1928)
8. Καθιέρωση αριθμών, μονάδων μέτρησης δυτικού τύπου	(20 Μαΐου 1928)
9. Ίδρυση του Ιδρύματος Τουρκικής Ιστορίας	(15 Απριλίου 1931)
10. Ίδρυση του Ιδρύματος Τουρκικής Γλώσσας	(12 Ιουλίου 1932)
11. Καθιέρωση επωνύμου	(21 Ιουνίου 1934)
12. Καθιέρωση της Κυριακής ως ημέρας αργίας	(1935)

1.6. Διάρθρωση του Συντάγματος της Τουρκίας και πληροφορίες περί της μορφής του

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, πριν την παράθεση του πρωτότυπου κειμένου του Συντάγματος, διευκρινίζει, σε σχετική ανακοίνωση, ότι:

«Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Σύνταγμα με τον Νόμο 6771 θα τεθούν σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω Νόμου, σε τρεις ξεχωριστές ημερομηνίες:

- 1. στην ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας σύμφωνα με το αποτέλεσμα των εκλογών (για την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και (την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα,*
- 2. στη σχετική ημερομηνία των πρώτων εκλογών (για την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και (για την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα,*
- 3. τη 16η Απριλίου 2017, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Νόμου 6771, βάσει του εγκριθέντος δημοψηφίσματος.»*

Προς τούτο, πριν την ανάγνωση του μεταφράσματος του πρωτοτύπου κειμένου, προς υποβοήθηση των αναγνωστών, παρατίθεται αφενός η μορφή και αφετέρου η σχηματική διάρθρωση του Συντάγματος της Τουρκίας.

1.6.1. Η μορφή του εν λόγω πρωτοτύπου Συντάγματος της Τουρκίας αποτελείται από:

- ο το Προοίμιο (Başlangıç)
- ο τα εκατόν εβδομήντα επτά (177) άρθρα του Συντάγματος (όπου τα αναθεωρημένα άρθρα των οποίων η ισχύς αρχίζει τη 16^η Απριλίου 2017 είναι ενσωματωμένα στην τελική τους μορφή),
- ο τα δύο παραρτήματα:
 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1 (EK No 1), όπου παρατίθεται η τελική μορφή των αναθεωρημένων άρθρων που θα τεθούν σε ισχύ **μετά τις 03/11/2019** (ημερομηνία ταυτόχρονων βουλευτικών & προεδρικών εκλογών) και
 - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2 (EK No 2), όπου παρατίθενται η τελική μορφή των αναθεωρημένων άρθρων που θα τεθούν σε ισχύ **στις 03/11/2019** (ημερομηνία των ταυτόχρονων βουλευτικών και προεδρικών εκλογών στην Τουρκία).

Ειδικότερα:

A. οι αναθεωρήσεις των άρθρων τα οποία τίθενται σε ισχύ τη 16^η Απριλίου 2017, είναι ενσωματωμένες στο πρωτότυπο κείμενο αυτό καθ' αυτό, για παράδειγμα:

IX. Yargı yetkisi – Η Δικαστική Εξουσία

MADDE 9- (Değişik: 16/4/2017-6771/1 md.) Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

ΑΡΘΡΟ 9 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 1) Η δικαστική εξουσία ασκείται στο όνομα του Τουρκικού Έθνους από ανεξάρτητα δικαστήρια.

B. τα αναθεωρημένα άρθρα τα οποία θα τεθούν σε ισχύ μετά τις 03/11/2019 (ημερομηνία ταυτόχρονων βουλευτικών & προεδρικών εκλογών), παρατίθενται στο παράρτημα υπ' αριθμ.1 (EK No 1) ενώ στο πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος διευκρινίζεται δίπλα από τον αριθμό του άρθρου, αλλά και σε υποσημείωση, ότι αναθεωρήθηκαν, για παράδειγμα:

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi -Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της

MADDE 8- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)^(*)

ΑΡΘΡΟ 8 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanını ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

Η εκτελεστική εξουσία και τα καθήκοντά της ασκούνται και εκπληρώνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

(*) Birinci fıkrada yer alan “ve Bakanlar Kurulu” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile metinden çıkarılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «και το Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου βάσει του Άρθρου 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

και το πλήρες αναθεωρημένο κείμενο (όπως δηλαδή αναθεωρήθηκε) παρατίθεται στο συνημμένο παράρτημα υπ' αριθμ. 1 (EK No 1), για παράδειγμα:

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi -Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της

MADDE 8- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

ΑΡΘΡΟ 8 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της ασκούνται και εκπληρώνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

Γ. τα αναθεωρημένα άρθρα τα οποία θα τεθούν σε ισχύ στις 03/11/2019 (κατά την ημερομηνία των ταυτόχρονων βουλευτικών και προεδρικών εκλογών στην Τουρκία) παρατίθενται στο παράρτημα υπ' αριθμ. 2, ενώ στο πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος διευκρινίζεται δίπλα από τον αριθμό του άρθρου, αλλά και σε υποσημείωση, ότι αναθεωρήθηκε, για παράδειγμα:

C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi -Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

MADDE 77- (Değişik: 21/10/2007-5678/1 md.; 16/4/2017-6771/4 md. (*))

ΑΡΘΡΟ 77 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 1· αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 4)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçimleri dört yılda bir yapılır.

Οι εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας διεξάγονται κάθε τέσσερα έτη.

Meclis, bu süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebileceği gibi, Anayasada belirtilen şartlar altında Cumhurbaşkanıca verilecek karara göre de seçimler yenilenir. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Η Βουλή όπως μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη των εκλογών χωρίς τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος, επαναλαμβάνει τις εκλογές σύμφωνα με απόφαση που θα δοθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υπό τους όρους που ορίζονται στο Σύνταγμα. Ο βουλευτής του οποίου η θητεία λήγει, μπορεί να επανεκλεγεί.

Yenilenmesine karar verilen Meclisin yetkileri, yeni Meclisin seçilmesine kadar sürer.

Οι αρμοδιότητες της Βουλής η οποία αποφάσισε την επανάληψη των εκλογών, ασκούνται μέχρι της εκλογής της νέας Βουλής.

(* Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi ile değiştirilmiştir; değişiklik EK 2'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2.

και το πλήρες αναθεωρημένο κείμενο (όπως δηλαδή αναθεωρήθηκε) παρατίθεται στο συνημμένο παράρτημα υπ' αριθμ. 2 με σχετική διευκρινιστική υποσημείωση, για παράδειγμα:

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi (*) -Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 77- (Değişik: 21/10/2007-5678/1 md.; 16/4/2017-6771/4 md.)

ΑΡΘΡΟ 77 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 1 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 4)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

Οι εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας διεξάγονται κάθε πέντε έτη.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Ο βουλευτής του οποίου η θητεία λήγει, μπορεί να επανεκλεγεί.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.

Στην περίπτωση που δεν εξασφαλίζεται η απαραίτητη πλειοψηφία στην πρώτη ψηφοφορία στις εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διεξάγεται δεύτερη ψηφοφορία σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 101.

(*) Bu maddenin başlığı, “C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 4’üncü maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Ο τίτλος αυτού του άρθρου «C. Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας” αναθεωρήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.6771, στις 16/4/2017 και εισήχθη εντός κειμένου.

Δ. Αντιπαραβάλλοντας το πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος του 2016 (βλ. παράρτημα υπ’ αριθμ. 2), με αυτό του 2017, μπορούμε σε κάθε άρθρο ξεχωριστά, να ‘ακολουθήσουμε’ (χρονικά & ανά είδος) τις διάφορες αναθεωρήσεις που ενδεχομένως να έχουν επέλθει σε αυτό, οι οποίες μπορεί να είναι: **(1)** αναθεώρηση μέχρι και πριν το δημοψήφισμα του 2017, **(2)** αναθεώρηση κατά την ημερομηνία 16/04/2017 ενσωματωμένη στο πρωτότυπο κείμενο, **(3)** αναθεώρηση μετά την ημερομηνία των πρώτων ταυτόχρονων βουλευτικών και προεδρικών εκλογών στην Τουρκία (03/11/2019) [παράθεση αναθεωρημένου κειμένου στο παράρτημα 1], **(4)** αναθεώρηση κατά την ημερομηνία των πρώτων ταυτόχρονων βουλευτικών και προεδρικών εκλογών στην Τουρκία (03/11/2019) [παράθεση αναθεωρημένου κειμένου στο παράρτημα 2], **(5)** μη ταυτόχρονη αναθεώρηση κάποιων παραγράφων του άρθρου, βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017. Παραθέτω πέντε (5) ενδεικτικά παραδείγματα:

(α) Το άρθρο 9 αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017:

Anayasa 2016 -Σύνταγμα 2016:

IX. Yargı yetkisi

MADDE 9- Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız mahkemelerce kullanılır.

Anayasa 2017 – Σύνταγμα 2017:

IX. Yargı yetkisi

MADDE 9- (Değişik: 16/4/2017-6771/1 md.) Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

(β) Το άρθρο 87 αναθεωρήθηκε με τον Ν.6771, αλλά θα τεθεί σε ισχύ μετά τις 03/11/2019:

Anayasa 2016 – Σύνταγμα 2016:

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

MADDE 87- (Değişik: 3/10/2001-4709/28 md.; 7/5/2004-5170/6 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

Anayasa 2017 – Σύνταγμα 2017:

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri

A. Genel olarak

MADDE 87- (Değişik: 3/10/2001-4709/28 md.; 7/5/2004-5170/6 md.; **16/4/2017-6771/5 md. (*)**)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

(*) Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 5'inci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir.

(γ) Το άρθρο 107 καταργήθηκε με τον Ν.6771, αλλά η κατάργηση θα τεθεί σε ισχύ μετά τις 03/11/2019:

Anayasa 2016 – Σύνταγμα 2016:

G. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği

MADDE 107- Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin kuruluşu, teşkilat ve çalışma esasları, personel atama işlemleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

Anayasa 2017 – Σύνταγμα 2017:

G. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği

MADDE 107- (Mülga: **16/4/2017-6771/16 md.**) (*)

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin kuruluşu, teşkilat ve çalışma esasları, personel atama işlemleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

(*)¹ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik **EK 1**'deki yerine işlenmiştir.

Anayasa 2017, **EK No 1** – Σύνταγμα 2017, Παράρτημα υπ' αριθμ. 1:

G. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği

MADDE 107- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(δ) Το άρθρο 75 αναθεωρήθηκε με τον Ν.6771, αλλά η αναθεώρησή του, θα τεθεί σε ισχύ στις 03/11/2019:

Anayasa 2016 – Σύνταγμα 2016:

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987 - 3361/2 md.; 23/7/1995- 4121/8 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzelli milletvekilinden oluşur.

Anayasa 2017 – Σύνταγμα 2017:

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi

A. Kuruluşu

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987 - 3361/2 md.; 23/7/1995- 4121/8 md.; 16/4/2017-6771/2 md. ^(*))

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzelli milletvekilinden oluşur.

(*) Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 2'nci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 2'deki yerine işlenmiştir.

Anayasa 2017, **EK No 2** – Σύνταγμα 2017, Παράρτημα υπ' αριθμ.2:

A. Kuruluşu

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987-3361/2 md.; 23/7/1995-4121/8 md.; 16/4/2017-6771/2 md.)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur.

(ε) Το άρθρο 114 καταργήθηκε με τον Ν. 6771, ωστόσο επειδή όλες οι παράγραφοί του δεν καταργούνται ταυτόχρονα, στο κείμενο του Συντάγματος του 2017 αναφέρεται ότι η 2^η και η 3^η παράγραφος καταργούνται μετά τις 03/11/2019, δηλ. το 'τελικό κείμενο' παρατίθεται ως καταργημένο στο παράρτημα υπ' αριθμ. 1, ενώ οι 1^η, 4^η, 5^η και 6^η παράγραφοι καταργούνται στις 16/04/2017 και για τον λόγο αυτό στο κείμενο του Συνταγματος 2017, προστίθεται στη θέση κάθε καταργημένης παραγράφου, η φράση «Mülga: 16/4/2017-6771/16 md./καταργήθηκε στις 16/04/2014 με τον Ν.6771, άρθρο 16»:

Ανayasa 2016 – Σύνταγμα 2016:

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

MADDE 114- Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinden önce, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları çekilir. Seçimin başlangıç tarihinden üç gün önce; seçim dönemi bitmeden seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde ise, bu karardan başlayarak beş gün içinde, bu bakanlıklara Türkiye Büyük Millet Meclisi içinden veya dışarıdan bağımsızlar Başbakanca atanır.

116 ncı madde gereğince seçimlerin yenilenmesine karar verildiğinde Bakanlar Kurulu çekilir ve Cumhurbaşkanı geçici Bakanlar Kurulunu kurmak üzere bir Başbakan atar.

Geçici Bakanlar Kuruluna, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları Türkiye Büyük Millet Meclisindeki veya Meclis dışındaki bağımsızlardan olmak üzere, siyasi parti gruplarından, oranlarına göre üye alınır.

Siyasi parti gruplarından alınacak üye sayısını Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı tespit ederek Başbakana bildirir. Teklif edilen bakanlığı kabul etmeyen veya sonradan çekilen partililer yerine, Türkiye Büyük Millet Meclisi içinden veya dışarıdan bağımsızlar atanır.

Geçici Bakanlar Kurulu, yenilenme kararının Resmî Gazetede ilânından itibaren beş gün içinde kurulur.

Geçici Bakanlar Kurulu için güvenoyuna başvurulmaz.

Geçici Bakanlar Kurulu seçim süresince ve yeni Meclis toplanıncaya kadar vazife görür.

Ανayasa 2017 – Σύνταγμα 2017:

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

MADDE 114- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)^(*)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

116 ncı madde gereğince seçimlerin yenilenmesine karar verildiğinde Bakanlar Kurulu çekilir ve Cumhurbaşkanı geçici Bakanlar Kurulunu kurmak üzere bir Başbakan atar.

Geçici Bakanlar Kuruluna, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları Türkiye Büyük Millet Meclisindeki veya Meclis dışındaki bağımsızlardan olmak üzere, siyasi parti gruplarından, oranlarına göre üye alınır.

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

() Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmasına rağmen söz konusu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının ilgaları yönünden yürürlük tarihinin "birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih" olması nedeniyle söz konusu iki fıkra madde metninde korunmuştur.*

Ανayasa 2017, **EK No 1** – Σύνταγμα 2017, Παράρτημα υπ' αριθμ.1:

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu

MADDE 114- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

1.6.2. Η σχηματική διάρθρωση του Συντάγματος της Τουρκίας είναι η εξής:

- BAŞLANGIÇ (Προοίμιο)
- BİRİNCİ KISIM: Genel Esaslar (Μέρος Πρώτο: Γενικές Αρχές, Άρθρα 1 -11)
- İKİNCİ KISIM: Temel Haklar ve Ödevler (Μέρος Δεύτερο: Θεμελιώδη Δικαιώματα και Υποχρεώσεις, Άρθρα 12-74)
 - BİRİNCİ BÖLÜM: Genel Hükümler (Τμήμα Α΄: Γενικές Διατάξεις, Άρθρα 12-16)
 - İKİNCİ BÖLÜM - Kişinin Hakları ve Ödevleri (Τμήμα Β΄: Τα Δικαιώματα του Ατόμου και οι Υποχρεώσεις του, Άρθρα 17-40)
 - ÜÇÜNCÜ BÖLÜM - Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler (Τμήμα Γ΄: Κοινωνικά και Οικονομικά Δικαιώματα και Υποχρεώσεις, Άρθρα 41-65)
 - DÖRDÜNCÜ BÖLÜM /Siyasî Haklar ve Ödevler (Τμήμα Δ΄: Πολιτικά Δικαιώματα και Υποχρεώσεις, Άρθρα 66-74)
- ÜÇÜNCÜ KISIM /Cumhuriyetin Temel Organları (Μέρος Τρίτο: Θεμελιώδη Όργανα της Δημοκρατίας, Άρθρα 75-160)
 - BİRİNCİ BÖLÜM /Yasama (Τμήμα Α΄: Νομοθετική Εξουσία, Άρθρα 75-100)
 - İKİNCİ BÖLÜM /Yürütme (Τμήμα Β΄: Εκτελεστική Εξουσία, Άρθρα 101-137)
 - ÜÇÜNCÜ BÖLÜM /Yargı (Τμήμα Γ΄: Δικαστική Εξουσία, Άρθρα 138-160)
- DÖRDÜNCÜ KISIM /Malî ve Ekonomik Hükümler (Μέρος Τέταρτο: Δημοσιονομικές και Οικονομικές Διατάξεις, Άρθρα 161-173)
 - BİRİNCİ BÖLÜM /Malî Hükümler (Τμήμα Α΄: Δημοσιονομικές Διατάξεις, Άρθρα 161-165)
 - İKİNCİ BÖLÜM /Ekonomik Hükümler (Τμήμα Β΄: Οικονομικές Διατάξεις, Άρθρα 166-173)
- BEŞİNCİ KISIM /Çeşitli Hükümler (Μέρος Πέμπτο: Διάφορες Διατάξεις, Άρθρο 174)
- ALTINCI KISIM /Geçici Hükümler (Μέρος Έκτο: Μεταβατικές Διατάξεις)
- YEDİNCİ KISIM /Son Hükümler (Μέρος Έβδομο: Ακροτελεύτιες Διατάξεις, Άρθρα 175-177)
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER (Μεταβατικά Άρθρα που δεν μπορούν να αναθεωρηθούν στο Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας)
- TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER (Αναθεωρήσεις στο Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας).

Εάν ο αναγνώστης της Μ.Δ.Ε. επιθυμεί να εντρυφήσει περισσότερο στο εν λόγω θέμα, μπορεί να ανατρέξει στο:

- παράρτημα υπ' αριθμ. 8, για να ενημερωθεί σχετικά με τη διάρθρωση του Συντάγματος της Ελλάδος (όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 27/5/2008, της Η' Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων),
- παράρτημα υπ' αριθμ. 4, όπου επισυνάπτεται αντίγραφο των σελίδων [01-11] από την Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας υπ' αριθμ. 29976 της 11^{ης} Φεβρουαρίου 2017 (Νομοθετικό Τμήμα), με τον Ν. 6771 περί της αναθεώρησης του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας, ημερομηνία θέσης σε ισχύ: 21/01/2017.

**ΜΕΡΟΣ 2. ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ, ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΤΟΥ 1982 (όπως
αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017)**

ΑÇIKLAMALAR - ANAKOINΩΣΕΙΣ

- 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikler, söz konusu Kanun'un 18'inci maddesine göre üç ayrı tarihte yürürlüğe girecektir:
 - 1) Birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih,
 - 2) Birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarih,
 - 3) 6771 sayılı Kanun'un halkoylamasında kabul edildiği 16 Nisan 2017 tarihi.
- Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Σύνταγμα με τον Νόμο 6771 θα τεθούν σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω Νόμου, σε τρεις ξεχωριστές ημερομηνίες:
 - 1) στην ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας σύμφωνα με το αποτέλεσμα των εκλογών (για την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και (την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα,
 - 2) στη σχετική ημερομηνία των πρώτων εκλογών (για την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και (για την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα,
 - 3) τη 16η Απριλίου 2017, ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Νόμου 6771, βάσει του εγκριθέντος δημοψηφίσματος.
- 6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikler farklı tarihlerde yürürlüğe gireceğinden, Anayasa metni de buna göre düzenlenmiştir. Buna göre, 6771 sayılı Kanun'un 16 Nisan 2017 günü yapılan halkoylamasında kabul edilmesi ile birlikte, bu tarihte yürürlüğe giren değişiklikler metne doğrudan işlenmiştir. Yürürlük tarihi, "birlikte

yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih” olan değişiklikler, yerine işlenmiş biçimiyle EK-1’de yer almaktadır. Yürürlük tarihi, “birlikte yapılacak ilk Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin takvimin başladığı tarih” olan değişikliklere ise, yerine işlenmiş biçimiyle EK-2’de yer verilmektedir.

- Επειδή οι πραγματοποιηθείσες αναθεωρήσεις στο Σύνταγμα με τον Νόμο 6771 θα τεθούν σε ισχύ σε διαφορετικές ημερομηνίες, το κείμενο του Συντάγματος συντάχθηκε σύμφωνα με αυτές. Ως εκ τούτου, με την έγκριση του Νόμου 6771 κατά το δημοψήφισμα της 16^{ης} Απριλίου 2017 οι αναθεωρήσεις που τίθενται σε ισχύ την ημερομηνία αυτή εμπεριέχονται άμεσα στο κείμενο. Οι αναθεωρήσεις, των οποίων η ημερομηνία έναρξης ισχύος καθορίζεται ως: *«αρχίζουν κατά την ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας σύμφωνα με το αποτέλεσμα των εκλογών (για την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και (την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας»*, παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1. Αντίθετα, οι αναθεωρήσεις, των οποίων η ημερομηνία έναρξης ισχύος καθορίζεται ως: *«θα αρχίσουν μετά τη σχετική ημερομηνία των πρώτων εκλογών για (την ανάδειξη των μελών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και για (την ανάδειξη) της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα»*, παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 2.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI¹
ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Kanun No.: 2709 Kabul Tarihi: 7.11.1982

N.2709, Ημερομηνία θέσης σε ισχύ: 7.11.1982

BAŞLANGIÇ (Değişik: 23/7/1995-4121/1 md.) (*)

Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, ölümsüz önder ve eşsiz kahraman Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda;

Dünya milletleri ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi olarak, Türkiye Cumhuriyetinin ebedi varlığı, refahı, maddî ve manevî mutluluğu ile çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi yönünde;

Millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk Milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun, bu Anayasada gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkamayacağı;

Kuvvetler ayrımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu;

(Değişik: 3/10/2001-4709/1 md.) Hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının, Devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının, Türklüğün tarihî ve manevî değerlerinin, Atatürk milliyetçiliği, ilke ve inkılâpları ve medeniyetçiliğinin karşısında korunma göremeyeceği ve lâiklik ilkesinin gereği olarak kutsal din duygularının, Devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı;

¹ Bu Anayasa; Kurucu Meclis tarafından 18/10/1982'de halkoylamasına sunulmak üzere kabul edilmiş ve 20/10/1982 tarihli ve 17844 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış; 7/11/1982'de halkoylamasına sunulduktan sonra 9/11/1982 tarihli ve 17863 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yeniden yayımlanmıştır. Το παρόν Σύνταγμα εγκρίθηκε από τη Συντακτική Συνέλευση, αφού υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα στις 18/10/1982 και δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας (αριθμός φύλλου 17844) στις 20/10/1982. Με την υποβολή σε δημοψήφισμα στις 7/11/1982, δημοσιεύθηκε εκ νέου στις 8/11/1982, στην επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας (αριθμός φύλλου 17863).

(*) ΣτΜ: Η μετάφραση του Προοιμίου δεν παρατίθεται ανά παράγραφο, όπως όλο το υπόλοιπο κείμενο, λόγω υποχρεωτικής μετατόπισης αυτών κατά τη μεταφραστική διαδικασία, η οποία οφείλεται στη διαφορετική μορφοσυντακτική μορφή μεταξύ της γλώσσας αφετηρίας (TR) και της γλώσσας αφίξεως (EL).

Her Türk vatandaşının bu Anayasadaki temel hak ve hürriyetlerden eşitlik ve sosyal adalet gereklerince yararlanarak millî kültür, medeniyet ve hukuk düzeni içinde onurlu bir hayat sürdürme ve maddî ve manevî varlığını bu yönde geliştirme hak ve yetkisine doğuştan sahip olduğu;

Topluca Türk vatandaşlarının millî gurur ve iftiharlarda, millî sevinç ve kederlerde, millî varlığa karşı hak ve ödevlerde, nimet ve külfetlerde ve millet hayatının her türlü tecellisinde ortak olduğu, birbirinin hak ve hürriyetlerine kesin saygı, karşılıklı içten sevgi ve kardeşlik duygularıyla ve “Yurtta sulh, cihanda sulh” arzu ve inancı içinde, huzurlu bir hayat talebine hakları bulunduğu;

FİKİR, İNANÇ VE KARARIYLA anlaşılacak, sözüne ve ruhuna bu yönde saygı ve mutlak sadakatle yorumlanıp uygulanmak üzere,

TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, demokrasiye âşık Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve tevdi olunur.

ΠΡΟΟΙΜΙΟ (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 1)

Το παρόν Σύνταγμα, το οποίο επιβεβαιώνει την αιώνια ύπαρξη της Τουρκικής Πατρίδας και του Έθνους και την αδιαίρετη ακεραιότητα του Μεγάλου Τουρκικού Κράτους, σύμφωνα με την αντίληψη του εθνικισμού που καθορίστηκε από τον ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας, τον αθάνατο ηγέτη και απaráμιλλο ήρωα Ατατούρκ και τις μεταρρυθμίσεις και αρχές Αυτού,

επιθυμώντας να επιτύχει, την αιώνια ύπαρξη, την ευημερία, την υλική και πνευματική ευτυχία της Τουρκικής Δημοκρατίας ως ένα δοξασμένο μέλος της οικογένειας των εθνών του κόσμου με ίσα δικαιώματα και τα πρότυπα του σύγχρονου πολιτισμού,

στοχεύοντας στην κατανόηση, στην ερμηνεία και στην εφαρμογή αυτών ΤΩΝ ΙΔΕΩΝ, ΤΩΝ ΠΙΣΤΕΥΩ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ με σεβασμό και απόλυτη αφοσίωση ‘στο γράμμα και στο πνεύμα τους’,

παραδίδεται εκ μέρους ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ως παρακαταθήκη στους υπέρμαχους της δημοκρατίας Τούρκους απογόνους, στην αγάπη τους για την πατρίδα και το έθνος, ώστε:

η απόλυτη ανωτερότητα της θέλησης του Έθνους, η άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία του Τουρκικού Έθνους να υπερέχουν και ουδένα άτομο ή θεσμός που εκτελεί αρμοδιότητες χρήσης αυτών στο όνομα του έθνους να μπορεί να παρεκκλίνει από τη φιλελεύθερη δημοκρατία

που αναφέρεται σε αυτό το Σύνταγμα και από το νομικό σύστημα που έχει θεσπιστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του,

ο διαχωρισμός των εξουσιών να μην συνεπάγεται μια κατηγοριοποίηση βάσει ανωτερότητας μεταξύ των οργάνων του Κράτους, αλλά να αναφέρεται αποκλειστικά στην άσκηση καθορισμένων αρμοδιοτήτων και καθηκόντων του Κράτους και να περιορίζεται μαζί με αυτές σε έναν πολιτισμένο καταμερισμό λειτουργίας και συνεργασίας και στο γεγονός ότι υπερέχουν μόνο το Σύνταγμα και οι νόμοι,

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 1) καμία δραστηριότητα να μην μπορεί να αντιμετωπισθεί με επιείκεια ενάντια στα συμφέροντα του τουρκικού έθνους, της τουρκικής ύπαρξης, της αρχής της αδιαιρετότητας του Κράτους και της χώρας, των ιστορικών και πνευματικών αξιών του τουρκισμού, του εθνικισμού, των αρχών και μεταρρυθμίσεων και της πολιτισμικότητας του Ατατούρκ, και να μην μπορεί να υπάρξει, κατηγορηματικά, εμπλοκή των ιερών θρησκευτικών συναισθημάτων με τις διαδικασίες του Κράτους και την πολιτική, όπως απαιτείται από την αρχή της κοσμικότητας,

κάθε Τούρκος πολίτης να έχει το έμφυτο δικαίωμα και την εξουσία να ζει μια αξιοπρεπή ζωή και να βελτιώνει την υλική και πνευματική του ευημερία υπό την αιγίδα της εθνικής κουλτούρας, του πολιτισμού και του κράτους δικαίου, μέσω της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται στο παρόν Σύνταγμα, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης,

όλοι οι Τούρκοι πολίτες να μοιράζονται την εθνική υπερηφάνεια και το καμάρι, τις εθνικές χαρές και λύπες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις απέναντι στην ύπαρξη του έθνους, τα αγαθά και τους κόπους, και κάθε είδους εκδηλώσεις της ζωής του έθνους, να έχουν το δικαίωμα να ζητούν μια ειρηνική ζωή βασισμένη στον απόλυτο σεβασμό των δικαιωμάτων και των ελευθεριών του καθενός, στην εκ βαθέων αμοιβαία αγάπη και αδελφικότητα, ελπίζοντας και πιστεύοντας στο «Ειρήνη στην Πατρίδα, Ειρήνη στον Κόσμο».

BİRİNCİ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Genel Esaslar -Γενικές Αρχές

I. Devletin şekli -Μορφή του Κράτους

MADDE 1- Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

ΑΡΘΡΟ 1- Το Κράτος της Τουρκίας έχει Δημοκρατικό Πολίτευμα.

II. Cumhuriyetin nitelikleri -Χαρακτηριστικά της Δημοκρατίας

MADDE 2- Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

ΑΡΘΡΟ 2- Η Τουρκική Δημοκρατία, είναι ένα δημοκρατικό, κοσμικό και κοινωνικό Κράτος δικαίου, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, υπό την έννοια της δημόσιας ειρήνης, της εθνικής αλληλεγγύης και δικαιοσύνης, το οποίο στηρίζεται σε θεμελιώδεις αρχές που ορίζονται στο προοίμιο και συνδέεται με τον εθνικισμό του Ατατούρκ.

III. Devletin bütünlüğü, resmî dili, bayrağı, millî marşı ve başkenti -Η ακεραιότητα του Κράτους, η επίσημη γλώσσα του, η σημαία του, ο εθνικός ύμνος του και η πρωτεύουσά του

MADDE 3- Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır.

ΑΡΘΡΟ 3- Το Κράτος της Τουρκίας αποτελεί μια αδιαίρετη ολότητα με τη χώρα του και το έθνος του. Η γλώσσα του είναι η Τουρκική. Η σημαία του, της οποίας το σχήμα ορίζεται με νόμο, είναι ερυθρή με λευκή ημισέληνο και αστέρι.

Millî marşı “İstiklal Marşı”dır.

Ο Εθνικός Ύμνος του, είναι το Ιστικλάλ Μαρσί («Εμβατήριο της Ανεξαρτησίας»).

Başkenti Ankara’dır.

Η πρωτεύουσά του είναι η Άγκυρα.

IV. Değiştirilemeyecek hükümler -Διατάξεις μη δεκτικές τροποποίησης

MADDE 4- Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

ΑΡΘΡΟ 4- Οι διατάξεις του Άρθρου 3, και οι ιδιότητες της Δημοκρατίας που υπάρχουν στο Άρθρο 2, και οι διατάξεις σχετικά με τη μορφή της Δημοκρατίας του Κράτους που υπάρχουν στο Άρθρο 1 του Συντάγματος, δεν μπορούν να τροποποιηθούν, όπως επίσης, δεν είναι δυνατή η αίτηση για τροποποίησή τους.

V. Devletin temel amaç ve görevleri -Οι θεμελιώδεις στόχοι και οι υποχρεώσεις του Κράτους

MADDE 5- Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

ΑΡΘΡΟ 5- Οι θεμελιώδεις στόχοι και οι υποχρεώσεις του Κράτους είναι η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας και ακεραιότητας του Τουρκικού έθνους, (η διαφύλαξη) της αδιαιρετότητας της χώρας, της δημοκρατίας και του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, η εξασφάλιση της ευημερίας, της ειρήνης και της ευτυχίας των ατόμων και της κοινωνίας, η άρση των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών εμποδίων που περιορίζουν τα βασικά δικαιώματα και τις ελευθερίες του ατόμου, κατά τρόπο μη σύμφωνο με το κοινωνικό κράτος δικαίου και τις αρχές της δικαιοσύνης, και η προσπάθεια δημιουργίας των αναγκαίων όρων για την ανάπτυξη της υλικής και πνευματικής ύπαρξης του ανθρώπου.

VI. Egemenlik – Η Κυριαρχία

MADDE 6- Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir.

ΑΡΘΡΟ 6- Η κυριαρχία, ανήκει άνευ όρων και άνευ ορίων στο Έθνος.

Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır.

Το Τουρκικό Έθνος ασκεί την κυριαρχία του, με τα εξουσιοδοτημένα όργανα, σύμφωνα με τις αρχές που τέθηκαν από το Σύνταγμα.

Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz.

Κατ' ουδένα τρόπο, εις ουδένα άτομο, ομάδα ή κοινωνική τάξη μπορεί να αφεθεί η άσκηση της κυριαρχίας. Ουδένα άτομο ή όργανο μπορεί να ασκήσει Κρατική εξουσία της οποίας η πηγή δεν ορίζεται από το Σύνταγμα.

VII. Yasama yetkisi -Η Νομοθετική Εξουσία

MADDE 7- Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinindir. Bu yetki devredilemez.

ΑΡΘΡΟ 7- Εξ ονόματος του Τουρκικού Έθνους, η νομοθετική εξουσία ασκείται από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Αυτή η αρμοδιότητα δεν μπορεί να μεταβιβασθεί.

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi -Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της

MADDE 8- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)²

ΑΡΘΡΟ 8 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

Η εκτελεστική εξουσία και τα καθήκοντά της ασκούνται και εκπληρώνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

IX. Yargı yetkisi -Η Δικαστική Εξουσία

MADDE 9- (Değişik: 16/4/2017-6771/1 md.) Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır.

ΑΡΘΡΟ 9 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 1) Η δικαστική εξουσία ασκείται στο όνομα του Τουρκικού Έθνους από ανεξάρτητα δικαστήρια.

X. Kanun önünde eşitlik - Ισότητα ενώπιον του νόμου

MADDE 10- Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

ΑΡΘΡΟ 10- Όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, χωρίς διάκριση γλώσσας, φυλής, χρώματος, φύλου, πολιτικών σκέψεων, φιλοσοφικών πεποιθήσεων, θρησκείας, αίρεσης και παρόμοιων λόγων.

² Birinci fıkrafta yer alan “ve Bakanlar Kurulu” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile metinden çıkarılmış; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «και το Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, βάσει του Άρθρου 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

(Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 1): Οι γυναίκες και οι άνδρες έχουν ίσα δικαιώματα. Το Κράτος επιφορτίζεται με την κατοχύρωση αυτής της ισότητας με νόμο. (Συμπληρωματική πρόταση που προστέθηκε στις 12/9/2010, με τον Ν.5982, άρθρο 1) Τα μέτρα που θα ληφθούν για τον σκοπό αυτό, δεν μπορούν να εκληφθούν ως αντίθετα με την αρχή της ισότητας.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 1): Δεν θεωρούνται αντίθετα με την αρχή της ισότητας τα μέτρα που θα ληφθούν για παιδιά, ηλικιωμένους, άτομα με ειδικές ανάγκες, χήρες και ορφανά πεσόντων υπέρ της πατρίδας και υπέρ του καθήκοντος, ανάπηρους και βετεράνους πολέμου.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Εις ουδένα άτομο, οικογένεια, ομάδα ή κοινωνική τάξη μπορούν να αναγνωρισθούν προνόμια.

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar.³

Τα κρατικά όργανα και οι διοικητικές αρχές επιβάλλεται να λειτουργούν σύμφωνα με την αρχή της ισότητας ενώπιον του νόμου, σε όλες τις διαδικασίες τους.

XI. Anayasamın bağlayıcılığı ve üstünlüğü -Η δεσμευτικότητα και η ανωτερότητα του Συντάγματος

MADDE 11- Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.

³ 9/2/2008 tarihli ve 5735 sayılı Kanununun 1'inci maddesiyle; bu fıkraya "bütün işlemlerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve her türlü kamu hizmetlerinden yararlanılmasında" ibaresi eklenmiş ve bu ibare Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 22/10/2008, 27032). Σε αυτή την παράγραφο, είχε προστεθεί η έκφραση «και για την ωφέλεια κάθε είδους δημόσιων υπηρεσιών» μετά την έκφραση «σε όλες τις διαδικασίες τους» με το Άρθρο 1 του Ν.5735 στις 9/2/2008, και αυτή η έκφραση ακυρώθηκε με την από 5/6/2008 Απόφαση υπ' αριθμ. Ε.:2008/16, Κ:2008/116 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας υπ' αριθμ. 27032 της 22/10/2008).

ΑΡΘΡΟ 11- Οι διατάξεις του Συντάγματος είναι οι θεμελιώδεις κανόνες δικαίου που δεσμεύουν τα όργανα νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας, τις διοικητικές αρχές και τους άλλους θεσμούς και άτομα.

Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz.

Οι Νόμοι δεν μπορούν να αντίκεινται στο Σύνταγμα.

İKİNCİ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Temel Haklar ve Ödevler -Θεμελιώδη Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

BİRİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Α΄

Genel Hükümler -Γενικές Διατάξεις

I. Temel hak ve hürriyetlerin niteliği -Η ιδιότητα των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 12- Herkes, kişiliğine bağlı, dokunulmaz, devredilmez, vazgeçilmez temel hak ve hürriyetlere sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 12- Καθένας είναι κάτοχος απαράβατων, αναπαλλοτρίωτων, ανυποχώρητων θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, που συνδέονται με την ατομικότητά του.

Temel hak ve hürriyetler, kişinin topluma, ailesine ve diğer kişilere karşı ödev ve sorumluluklarını da ihtiva eder.

Τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες εμπεριέχουν και τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του ατόμου απέναντι στην κοινωνία, στην οικογένειά του και σε άλλα άτομα.

II. Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması -Ο περιορισμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 13- (Değişik: 3/10/2001-4709/2 md.)

ΑΡΘΡΟ 13- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 2)

Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.

Τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες, μπορούν να περιορισθούν μόνο με νόμο και ως συνδεδεμένα με αιτίες οι οποίες ορίζονται μόνο στα σχετικά άρθρα του Συντάγματος, χωρίς

να επηρεάζεται η ουσία τους. Αυτοί οι περιορισμοί δεν μπορούν να αντίκεινται στο ‘γράμμα και πνεύμα’ του Συντάγματος, τη δημοκρατική κοινωνική τάξη και τις απαιτήσεις και την αρχή της αναλογικότητας του κοσμικού Δημοκρατικού Πολιτεύματος.

III. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması -Η μη δυνατότητα χρήσης επί τω χείρω, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 14- (Değişik: 3/10/2001-4709/3 md.)

ΑΡΘΡΟ 14- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 1)

Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Ουδένα από τα δικαιώματα και τις ελευθερίες που εμπεριέχονται στο Σύνταγμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μορφή δραστηριοτήτων οι οποίες στοχεύουν στην παραβίαση της αδιαίρετης ακεραιότητας του Κράτους με τη χώρα και το έθνος, και στην κατάργηση του δημοκρατικού και κοσμικού Δημοκρατικού Πολιτεύματος το οποίο στηρίζεται στα ανθρώπινα δικαιώματα.

Anayasa hükümlerinden hiçbiri, Devlete veya kişilere, Anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya Anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Ουδεμία από τις διατάξεις του Συντάγματος μπορεί να σχολιασθεί με τρόπο που θα επιτρέπει την ύπαρξη μιας δραστηριότητας η οποία θα στοχεύει, με γενικότερο τρόπο από αυτά που ορίζονται στο Σύνταγμα, στον περιορισμό ή στην κατάργηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που ορίζονται από το Σύνταγμα προς το Κράτος ή προς τα άτομα.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir.

Οι προς επιβολή κυρώσεις σχετικά με αυτούς που δραστηριοποιούνται εναντίον αυτών των διατάξεων, ορίζονται με νόμο.

IV. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması -Η αναστολή της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 15- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴

⁴ Birinci fıkrada yer alan “, sıkıyönetim” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile madde metninden çıkarılmış; değişiklik EK I’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στρατιωτικού νόμου» η οποία εμπεριέχονταν στην

ΑΡΘΡΟ 15- (Αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Savaş, seferberlik, sikiyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Σε περιπτώσεις πολέμου, επιστράτευσης, στρατιωτικού νόμου ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών μπορεί να ανασταλεί, κατά ένα μέρος ή καθ' ολοκληρίαν, ή μπορούν να ληφθούν μέτρα που παρεκκλίνουν από τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας στο Σύνταγμα, στο μέτρο που απαιτείται από τις περιστάσεις, με τον όρο να μην παραβιάζονται υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο.

(Değişik: 7/5/2004-5170/2 md.) Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 2) Επίσης στις περιπτώσεις που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο, το δικαίωμα στη ζωή και η ακεραιότητα της υλικής και πνευματικής ύπαρξης του ατόμου δεν μπορεί να παραβιαστεί, εκτός θανάτων οι οποίοι είναι αποτέλεσμα πράξεων σύμφωνων προς το Δίκαιο του Πολέμου · ουδείς μπορεί να εξαναγκασθεί στην έκφραση της πίστης, της συνείδησης, των ιδεών και των πεποιθήσεών του και να κατηγορηθεί εξαιτίας αυτών · αδικήματα και ποινές δεν μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ · ουδείς μπορεί να θεωρηθεί ένοχος μέχρις ότου αποδειχθεί η ενοχή του με δικαστική απόφαση.

V. Yabancıların durumu -Περί των αλλοδαπών

MADDE 16- Temel hak ve hürriyetler, yabancılar için, milletlerarası hukuka uygun olarak kanunla sınırlanabilir.

ΑΡΘΡΟ 16- Τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες για τους αλλοδαπούς, μπορούν να περιοριστούν με νόμο σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο.

πρώτη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, βάσει του Άρθρου 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

İKİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Β΄

Kişinin Hakları ve Ödevleri -Τα δικαιώματα του ατόμου και οι υποχρεώσεις του

I. Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı -Η ασυλία του ατόμου, η υλική και πνευματική ύπαρξή του

MADDE 17- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵

ΑΡΘΡΟ 17- (Αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Καθένας έχει δικαίωμα στην προστασία και ανάπτυξη της ζωής, της υλικής και πνευματικής ύπαρξής του.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

Η σωματική ακεραιότητα του ατόμου είναι απαραβίαστη εκτός ιατρικών αναγκών και γραπτών περιπτώσεων που εμπεριέχονται σε νόμο· χωρίς τη συγκατάθεσή του, δεν μπορεί να υποστεί επιστημονικά και ιατρικά πειράματα.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

Ουδείς μπορεί να υποστεί βασανιστήρια ή να κακοποιηθεί. Ουδείς μπορεί να υποστεί μια τιμωρία ή συμπεριφορά, η οποία είναι ασυμβίβαστη με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

(Değişik: 7/5/2004-5170/3 md.) Meşrû müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 3) Δεν συμπεριλαμβάνονται στη διάταξη της πρώτης παραγράφου, δολοφονικές ενέργειες που συμβαίνουν σε περιπτώσεις νόμιμης άμυνας, υλοποίηση αποφάσεων σύλληψης και κράτησης, παρεμπόδιση απόδρασης κρατουμένου ή φυλακισμένου, καταστολή στάσης ή εξέγερσης, σε καταστάσεις στρατιωτικού

⁵ Dördüncü fıkroda yer alan “, sıkıyönetim” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile madde metninden çıkarılmış; değişiklik EK I'deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στρατιωτικού νόμου» η οποία εμπεριέχονταν στην τέταρτη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, βάσει του άρθρου 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

νόμου ή έκτακτης ανάγκης κατά την εφαρμογή των εντολών που έδωσε η αρμόδια υπηρεσία, σε καταστάσεις ανάγκης που επέτρεπαν τη χρήση όπλου, με νόμο.

II. Zorla çalışma yasağı -Η απαγόρευση καταναγκαστικής εργασίας

MADDE 18- Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. Angarya yasaktır.

ΑΡΘΡΟ 18- Ουδείς μπορεί να εξαναγκάζεται σε εργασία. Τα καταναγκαστικά έργα απαγορεύονται.

Şekil ve şartları kanunla düzenlenmek üzere hükümlülük veya tutukluluk süreleri içindeki çalıştırmalar; olağanüstü hallerde vatandaşlardan istenecek hizmetler; ülke ihtiyaçlarının zorunlu kıldığı alanlarda öngörülen vatandaşlık ödevi niteliğindeki beden ve fikir çalışmaları, zorla çalışma sayılmaz.

Δεν θεωρούνται καταναγκαστικά έργα ο εξαναγκασμός σε εργασία σε συνθήκες φυλάκισης ή κράτησης, το είδος και οι όροι των οποίων έχουν ορισθεί με νόμο, οι υπηρεσίες που θα απαιτηθούν από τους πολίτες σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, οι σωματικές και πνευματικές εργασίες ως καθήκοντα του πολίτη τις οποίες επιβάλλουν οι ανάγκες της χώρας.

III. Kişi hürriyeti ve güvenliği -Η ελευθερία και η ασφάλεια του ατόμου

MADDE 19- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶

ΑΡΘΡΟ 19- (Αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

Καθένας απολαμβάνει την ατομική του ελευθερία και ασφάλεια.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya

⁶ Beşinci fıkrada yer alan “, sikiyönetim” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile madde metninden çıkarılmış; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στρατιωτικού νόμου» η οποία εμπεριείχονταν στην πέμπτη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, βάσει του άρθρου 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Οι προβλεπόμενοι από τον νόμο, τρόποι και όροι σχετικά με:

Μη δυνατότητα στέρησης της ελευθερίας κανενός, εκτός από τις περιπτώσεις εκπλήρωσης των ποινών και ασφαλιστικών μέτρων περιορισμού της ελευθερίας (με αποφάσεις) που έχουν εκδοθεί από δικαστήριο, σύλληψης ή κράτησης του αρμοδίου ατόμου ως μια απόδειξη της ενοχής η οποία προβλέπεται από μια απόφαση δικαστηρίου ή με νόμο, εκπλήρωσης μιας απόφασης που δόθηκε για τον σωφρονισμό ενός υπό κράτηση ανηλίκου ή την εμφάνιση ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας, εκπλήρωσης ενός μέτρου που ελήφθη σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται με νόμο, για τη θεραπεία, την εκπαίδευση ή τον σωφρονισμό, σε ένα ίδρυμα, ενός ψυχασθενή ο οποίος αποτελεί κίνδυνο για την κοινωνία, ενός ναρκομανή ή αλκοολικού, ενός αλήτη ή ενός ατόμου το οποίο μπορεί να μεταδώσει μια ασθένεια, σύλληψης ή κράτησης ενός ατόμου το οποίο επιθυμούσε να εισέλθει ή εισήλθε στη χώρα παράνομα ή έχει εκδοθεί απόφαση απέλασης ή επαναπατρισμού του.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Άτομα, για τα οποία υπάρχουν ισχυρά τεκμήρια περί της ενοχής τους, μπορούν να κρατούνται με δικαστική απόφαση σε περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο και απαιτούν την κράτηση, όπως ο σκοπός αποφυγής της απόδρασής τους, της αλλαγής ή της εξαφάνισης στοιχείων και παρόμοιων καταστάσεων. Σύλληψη χωρίς δικαστική απόφαση, μπορεί να πραγματοποιείται μόνο στην περίπτωση του αυτόφωρου ή στις περιπτώσεις όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας. Τους όρους αυτών προβλέπει νόμος.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

Στα άτομα που συλλαμβάνονται ή κρατούνται, γνωστοποιούνται, οπωσδήποτε γραπτώς, οι λόγοι σύλληψης ή κράτησης και οι αξιώσεις σχετικά με τα δικαιώματά τους, και σε περίπτωση που αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, αμέσως προφορικά, ενώ στα συλλογικά αδικήματα το αργότερο μέχρι να βρεθούν ενώπιον του δικαστή.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal, sıkıyönetim ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 4) Συλληφθείς ή κρατούμενος παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο εντός σαράντα οκτώ ωρών, εκτός από τον χρόνο ο οποίος απαιτείται για να μεταφερθεί στο δικαστήριο που βρίσκεται πιο κοντά στον τόπο σύλληψής του. Για τα συλλογικά αδικήματα παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο μέσα σε τέσσερις μέρες. Ουδείς, μετά την πάροδο αυτών των χρονικών περιόδων, μπορεί να στερηθεί την ελευθερία του χωρίς απόφαση δικαστή. Αυτές οι χρονικές περίοδοι μπορούν να παραταθούν σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, στρατιωτικού νόμου και πολέμου.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2004 με τον Ν.4709, άρθρο 4). Η σύλληψη ή η κράτηση του ατόμου γνωστοποιείται αμέσως στους οικείους του.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Τα συλληφθέντα άτομα έχουν το δικαίωμα, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, να ζητήσουν να αφεθούν ελεύθερα κατά τη διάρκεια της εκδίκασης και της ανάκρισης ή δίωξης. Η απελευθέρωση κατά τη διάρκεια της σχετικής εκδίκασης, μπορεί να συνδεθεί με εγγύηση για την εξασφάλιση της παράστασης στη δίκη ή της εφαρμογής της απόφασης.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

Για οποιονδήποτε λόγο, το υπό περιορισμό άτομο, έχει δικαίωμα να ζητήσει να ληφθεί, σε σύντομο χρονικό διάστημα, απόφαση σχετικά με την περίπτωσή του, και σε περίπτωση που ο περιορισμός αυτός είναι παράνομος, μπορεί να προσφύγει στην αρμόδια δικαστική αρχή, ζητώντας την άμεση απελευθέρωσή του.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 4) Η βλάβη που προκλήθηκε στα άτομα που κρατήθηκαν, εκτός από αυτές τις αρχές, αποζημιώνεται από το Κράτος, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Δικαίου περί Αποζημιώσεων.

IV. Özel hayatın gizliliği ve korunması -Το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής και η προστασία του

A. Özel hayatın gizliliği -Το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής

MADDE 20- Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. (Mülga cümle: 3/10/2001-4709/5 md.)

ΑΡΘΡΟ 20- Καθένας έχει δικαίωμα να απαιτεί σεβασμό στην ιδιωτική και στην οικογενειακή ζωή του. Το απόρρητο της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής είναι απαραβίαστο. (Η πρόταση καταργήθηκε στις 3/10/2004 με τον Ν.4709, άρθρο 5).

(Değişik: 3/10/2001-4709/5 md.) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 5) Ουδεμία έρευνα μπορεί να πραγματοποιηθεί στο ίδιο το άτομο, στα ιδιωτικά έγγραφα και υπάρχοντά του · αυτά δεν μπορούν να κατασχεθούν, χωρίς δικαστική απόφαση η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τον νόμο, συνδεδεμένη με μία ή μερικές αιτίες σχετικά με την προστασία της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, την πρόληψη διάπραξης αδικημάτων, της δημόσιας υγείας και των χρηστών ηθών ή την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων. Το αυτό, στις περιπτώσεις, όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας και την έλλειψη γραπτής εντολής της εξουσιοδοτημένης με νόμο αρχής. Ο δικαστής ανακοινώνει την απόφασή του εντός σαράντα οκτώ ωρών μετά από την κατάσχεση, σε αντίθετη περίπτωση η κατάσχεση αίρεται αυτοδικαίως.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/2 md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/09/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 2) Καθένας έχει δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων του. Αυτό το δικαίωμα περιλαμβάνει επίσης τη γνωστοποίηση σχετικά με τα προσωπικά δεδομένα που σχετίζονται με το ίδιο το άτομο, την πρόσβαση σε αυτά τα δεδομένα, την απαίτηση διόρθωσης ή διαγραφής αυτών και τη γνώση εάν έχουν χρησιμοποιηθεί σωστά σύμφωνα με τον σκοπό της. Τα προσωπικά δεδομένα μπορούν να επεξεργασθούν μόνο στις περιπτώσεις που προβλέπονται με νόμο ή με τη ρητή συγκατάθεση του ατόμου. Οι αρχές και οι διαδικασίες σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων ορίζονται με νόμο.

B. Konut dokunulmazlığı -Το άσυλο της κατοικίας

MADDE 21- (Değişik: 3/10/2001-4709/6 md.)

ΑΡΘΡΟ 21 - (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 6)

Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

Το άσυλο της κατοικίας κάθε ατόμου είναι απαραβίαστο. Ουδείς μπορεί να εισέλθει στην κατοικία ουδενός, να διαπράξει έρευνα και να κατάσχει τα πράγματα που υπάρχουν σε αυτήν, χωρίς δικαστική απόφαση, η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τον νόμο, συνδεδεμένη με μία ή μερικές αιτίες σχετικά με την προστασία της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, την πρόληψη διάπραξης αδικημάτων, της δημόσιας υγείας και των χρηστών ηθών ή την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων. Το αυτό, στις περιπτώσεις, όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας, και την έλλειψη γραπτής εντολής της

εξουσιοδοτημένης με νόμο αρχής. Η απόφαση της εξουσιοδοτημένης αρχής παρουσιάζεται, εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, για έγκριση στον υπηρεσιακό δικαστή. Ο δικαστής ανακοινώνει την απόφασή του εντός σαράντα οκτώ ωρών μετά από την κατάσχεση, σε αντίθετη περίπτωση η κατάσχεση αίρεται αυτοδικαίως.

C. Haberleşme hürriyeti -Η ελευθερία επικοινωνίας

MADDE 22- (Değişik: 3/10/2001-4709/7 md.)

ΑΡΘΡΟ 22- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 7)

Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

Καθένας απολαμβάνει την ελευθερία επικοινωνίας. Το απόρρητο της επικοινωνίας είναι θεμελιώδες.

Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

Η επικοινωνία δεν μπορεί να παρεμποδισθεί και το απόρρητο δεν μπορεί να παραβιαστεί χωρίς δικαστική απόφαση η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τον νόμο, συνδεδεμένη με μία ή μερικές αιτίες σχετικά με την προστασία της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, την πρόληψη διάπραξης αδικημάτων, της δημόσιας υγείας και των χρηστών ηθών ή την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων· το αυτό, στις περιπτώσεις, όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας, και την έλλειψη γραπτής εντολής της εξουσιοδοτημένης με νόμο αρχής. Η απόφαση της εξουσιοδοτημένης αρχής παρουσιάζεται, εντός είκοσι τεσσάρων ωρών για έγκριση στον υπηρεσιακό δικαστή. Ο δικαστής ανακοινώνει την απόφασή του εντός σαράντα οκτώ ωρών μετά από την κατάσχεση · σε αντίθετη περίπτωση η κατάσχεση αίρεται αυτοδικαίως.

İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

Οι δημόσιοι οργανισμοί και τα ιδρύματα τα οποία θα εφαρμόσουν τις εξαιρέσεις, ορίζονται με νόμο.

V. Yerleşme ve seyahat hürriyeti -Η ελευθερία εγκατάστασης και κυκλοφορίας

MADDE 23- Herkes, yerleşme ve seyahat hürriyetine sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 23- Καθένας απολαμβάνει την ελευθερία εγκατάστασης και κυκλοφορίας.

Yerleşme hürriyeti, suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak;

Seyahat hürriyeti, suç soruşturma ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek;

Amaçlarıyla kanunla sınırlanabilir.

Η ελευθερία εγκατάστασης μπορεί να περιορισθεί με νόμο, στοχεύοντας στον περιορισμό διάπραξης αδικημάτων, στην εξασφάλιση κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης, στην πραγματοποίηση υγιούς και οργανωμένης αστικοποίησης και στην προστασία των δημόσιων αγαθών.

Η ελευθερία κυκλοφορίας μπορεί να περιορισθεί με δικαστική απόφαση, λόγω ανάκρισης και δίωξης για αδίκημα και διάπραξη αδικήματος.

(Değişik: 3/10/2001-4709/8 md.; Değişik: 12/9/2010-5982/3 md.) Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlanabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001, με τον Ν.4709, άρθρο 8 και στις 12/09/2010, με τον Ν.5982, άρθρο 3) Η ελευθερία εξόδου πολίτη από τη χώρα μπορεί να παρεμποδισθεί με δικαστική απόφαση, μόνο λόγω ανάκρισης και δίωξης αδικήματος.

Vatandaş sınır dışı edilemez ve yurda girme hakkından yoksun bırakılamaz.

Ο πολίτης δεν μπορεί να απελαθεί και δεν μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος εισόδου στη χώρα.

VI. Din ve vicdan hürriyeti -Η ελευθερία θρησκείας και συνείδησης

MADDE 24- Herkes, vicdan, dinî inanç ve kanaat hürriyetine sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 24- Καθένας απολαμβάνει την ελευθερία συνείδησης, θρησκευτικής πίστης και πεποιθήσεών του.

14 üncü madde hükümlerine aykırı olmamak şartıyla ibadet, dinî âyin ve törenler serbesttir.

Η λατρεία, οι θρησκευτικές τελετές και τα έθιμα είναι ελεύθερα, με την προϋπόθεση μη διαχωρισμού ως προς τις διατάξεις του Άρθρου 14.

Kimse, ibadete, dinî âyin ve törenlere katılmaya, dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; dinî inanç ve kanaatlerinden dolayı kınanamaz ve suçlanamaz.

Ουδείς μπορεί να παρεμποδισθεί στο να συμμετέχει στη λατρεία, στις θρησκευτικές λειτουργίες και στις τελετές, και στο να εκφράζει τη θρησκευτική πίστη και τις πεποιθήσεις του. Ουδείς μπορεί να καταδικασθεί και να κατηγορηθεί εξαιτίας της θρησκευτικής πίστης και των πεποιθήσεών του.

Din ve ahlâk eğitimi ve öğretimi Devletin gözetimi ve denetimi altında yapılır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilk ve ortaöğretim kurumlarında okutulan zorunlu dersler arasında yer alır. Bunun dışındaki din eğitimi ve öğretimi ancak, kişilerin kendi isteğine, küçüklerin de kanunî temsilcisinin talebine bağlıdır.

Η εκπαίδευση και η διδασκαλία της θρησκείας και των ηθών υπόκεινται στον έλεγχο και στην επίβλεψη του Κράτους. Η θρησκευτική κουλτούρα και η διδασκαλία των χρηστών ηθών πραγματοποιείται στα ιδρύματα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μεταξύ των υποχρεωτικά διδασκόμενων μαθημάτων. Άλλη θρησκευτική εκπαίδευση και διδασκαλία υπόκειται μόνο στη θέληση του ίδιου του ατόμου, και των ανηλίκων, κατόπιν αιτήματος του κηδεμόνα τους.

Kimse, Devletin sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel düzenini kısmen de olsa, din kurallarına dayandırma veya siyasî veya kişisel çıkar yahut nüfuz sağlama amacıyla her ne suretle olursa olsun, dini veya din duygularını yahut dince kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz.

Ουδείς μπορεί να εκμεταλλευθεί ή να χρησιμοποιήσει, επί τω χείρω, τη θρησκεία ή τα θρησκευτικά συναισθήματα ή τα πράγματα που θεωρούνται ιερά στη θρησκεία, στηρίζοντας στους θρησκευτικούς κανόνες, έστω και εν μέρει, τη θεμελιώδη κοινωνική, οικονομική, πολιτική ή νομική τάξη του Κράτους, με σκοπό να εξασφαλίσει πολιτικό, προσωπικό όφελος, ή να εξασφαλίσει ισχύ.

VII. Düşünce ve kanaat hürriyeti -Η ελευθερία σκέψης και πεποιθήσεων

MADDE 25- Herkes, düşünce ve kanaat hürriyetine sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 25- Καθένας απολαμβάνει την ελευθερία σκέψης και πεποιθήσεων.

Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz; düşünce ve kanaatleri sebebiyle kınanamaz ve suçlanamaz.

Ουδείς, για οποιονδήποτε λόγο και αιτία, μπορεί να παρεμποδισθεί στο να εκφράζει τις σκέψεις και τις πεποιθήσεις του. Ουδείς μπορεί να καταδικασθεί και να κατηγορηθεί εξαιτίας των σκέψεων και πεποιθήσεών του.

VIII. Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti -Η ελευθερία γνωστοποίησης και διάδοσης της σκέψης

MADDE 26- Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir.

ΑΡΘΡΟ 26- Καθένας έχει δικαίωμα στη γνωστοποίηση και διάδοση, ατομικά ή συλλογικά, της σκέψης και των πεποιθήσεών του, προφορικός, γραπτώς, με ζωγραφική ή άλλους τρόπους. Αυτή η ελευθερία εμπεριέχει και την κυκλοφορία ειδήσεων ή ιδεών χωρίς την παρέμβαση των επίσημων αρχών. Η απόφαση αυτής της παραγράφου δεν εμποδίζει την απαίτηση λήψης άδειας διάδοσης που πραγματοποιείται μέσω ραδιοφώνου, τηλεοράσεως, κινηματογράφου ή παρόμοιων μέσων.

(Değişik: 3/10/2001-4709/9 md.) Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 9) Η χρήση των ελευθεριών αυτών, μπορεί να περιορισθεί με στόχο την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια, τις θεμελιώδεις αρχές της Δημοκρατίας, την προστασία της αδιαίρετης ακεραιότητας του Κράτους με τη χώρα και το έθνος, την παρεμπόδιση αδικημάτων, την τιμωρία αδικημάτων, τη μη γνωστοποίηση πληροφοριών που έχουν δεόντως χαρακτηριστεί ως Κρατικό απόρρητο, την προστασία των επαγγελματικών μυστικών που προβλέπονται με νόμο, της ιδιωτικής ή οικογενειακής ζωής, της φήμης ή των δικαιωμάτων των άλλων, ή την ορθή λειτουργία του δικαστικού καθήκοντος σύμφωνα με τις απαιτήσεις του.

(Mülga: 3/10/2001-4709/9 md.)

(Καταργήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 9)

Haber ve düşünceleri yayma araçlarının kullanılmasına ilişkin düzenleyici hükümler, bunların yayımını engellemek kaydıyla, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin sınırlanması sayılmaz.

Οι κανονιστικές διατάξεις σχετικά με τη χρήση των μέσων διάδοσης των ειδήσεων και των σκέψεων, με σκοπό την παρεμπόδιση της διάδοσής τους, δεν θεωρούνται εμπόδιο των ελευθεριών γνωστοποίησης και διάδοσης της σκέψης.

(Ek fikra: 3/10/2001-4709/9 md.) Düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3.10.2001 με τον Ν.4709, άρθρο 9)
Οι προς επιβολή τρόποι, όροι και διαδικασίες κατά τη χρήση των ελευθεριών γνωστοποίησης και διάδοσης της σκέψης ορίζονται με νόμο.

ΙΧ. Bilim ve sanat hürriyeti -Η ελευθερία Επιστημών και Τεχνών

MADDE 27- Herkes, bilim ve sanatı serbestçe öğrenme ve öğretme, açıklama, yayma ve bu alanlarda her türlü araştırma hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 27- Καθένας έχει δικαίωμα στην ελεύθερη μάθηση και διδασκαλία, γνωστοποίηση, διάδοση και κάθε είδους έρευνα στους τομείς Επιστημών και Τεχνών.

Yayma hakkı, Anayasanın 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri hükümlerinin değiştirilmesini sağlamak amacıyla kullanılamaz.

Το δικαίωμα διάδοσης, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με σκοπό την εξασφάλιση της αναθεώρησης των διατάξεων των άρθρων 1, 2 και 3 του Συντάγματος.

Bu madde hükmü yabancı yayınların ülkeye girmesi ve dağıtımının kanunla düzenlenmesine engel değildir.

Η διάταξη του παρόντος άρθρου δεν παρεμποδίζει τη, με νόμο οριζόμενη, ρύθμιση της εισόδου και διανομής στη χώρα αλλοδαπών δημοσιεύσεων.

X. Basın ve yayımla ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικές με τον Τύπο και τις Εκδόσεις

A. Basın hürriyeti -Ελευθερία του Τύπου

MADDE 28- Basın hürdür, sansür edilemez. Basımevi kurmak izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

ΑΡΘΡΟ 28- Ο Τύπος είναι ελεύθερος, δεν μπορεί να λογοκριθεί. Η λήψη άδειας ίδρυσης εκδοτικού οίκου δεν μπορεί να εξαρτηθεί από την κατάθεση οικονομικής εγγύησης.

(Mülga: 3/10/2001-4709/10 md.)

(Καταργήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 10).

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει μέτρα προς εξασφάλιση των ελευθεριών του τύπου και της ενημέρωσης.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Κατά τον περιορισμό των ελευθεριών του τύπου, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Συντάγματος.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazanlar veya bastıranlar veya aynı amaçla, basanlar, başkasına verenler, bu suçlara ait kanun hükümleri uyarınca sorumlu olurlar. Tedbir yolu ile dağıtım hâkim kararıyla; gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle önlenabilir. Dağıtımı önleyen yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkime bildirir. Yetkili hâkim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, dağıtımı önleme kararı hükümsüz sayılır.

Αυτοί που γράφουν ή τυπώνουν ή, με τον ίδιο σκοπό, αυτοί που τυπώνουν και δίδουν στους άλλους, κάθε είδους είδηση ή κείμενο που έχει σχέση με απόρρητες πληροφορίες του Κράτους, ή αυτοί που απειλούν την εσωτερική και εξωτερική ασφάλεια του Κράτους, την αδιαίρετη ακεραιότητα της χώρας και του έθνους, ή προτρέπουν τη διάπραξη αδικήματος, ή επίσης έχουν σκοπό να προκαλέσουν εξέγερση ή επανάσταση, είναι υπεύθυνοι για αυτά τα αδικήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου. Η διανομή μπορεί να παρεμποδισθεί με δικαστική απόφαση υπό τον τύπο μέτρων και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας, με εντολή της εξουσιοδοτημένης ρητά με νόμο αρχής. Η εξουσιοδοτημένη αρχή που παρεμπόδισε τη διανομή, γνωστοποιεί την απόφαση αυτή στον αρμόδιο δικαστή το αργότερο εντός είκοσι τεσσάρων ωρών. Εάν ο αρμόδιος δικαστής δεν επικυρώσει την απόφαση αυτή το αργότερο εντός σαράντα οκτώ ωρών, η απόφαση περί παρεμπόδισης της διανομής θεωρείται άκυρη.

Yargılama görevinin amacına uygun olarak yerine getirilmesi için, kanunla belirtilecek sınırlar içinde, hâkim tarafından verilen kararlar saklı kalmak üzere, olaylar hakkında yayım yasağı konamaz.

Η δημοσίευση των γεγονότων δεν μπορεί να απαγορευθεί παρά μόνο με δικαστικές αποφάσεις, εντός των ορίων που ορίζει ο νόμος, προκειμένου αυτές να παραμείνουν μυστικές, για την ορθή λειτουργία του δικαστικού καθήκοντος σύμφωνα με τον στόχο του.

Sürelî veya süresiz yayınlar, kanunun gösterdiği suçların soruşturma veya kovuşturmasına geçilmiş olması hallerinde hâkim kararıyla; Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünün, millî güvenliğinin, kamu düzeninin, genel ahlâkın korunması ve suçların önlenmesi bakımından gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle toplatılabilir. Toplatma kararı veren yetkili merci, bu kararını en geç yirmidört saat içinde yetkili hâkime bildirir; hâkim bu kararı en geç kırksekiz saat içinde onaylamazsa, toplatma kararı hükümsüz sayılır.

Περιοδικά ή μη περιοδικά έντυπα μπορούν να κατασχεθούν με δικαστική απόφαση στις περιπτώσεις όπου συνεχίζεται η κατά το νόμο, ανάκριση ή η δίωξη αδικημάτων, για την προστασία της αδιαίρετης ακεραιότητας του Κράτους με τη χώρα του και το έθνος του, της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, των χρηστών ηθών και της παρεμπόδισης αδικημάτων, και στις περιπτώσεις όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας, με εντολή της εξουσιοδοτημένης ρητά με νόμο αρχής. Η εξουσιοδοτημένη αρχή που εξέδωσε την απόφαση κατάσχεσης, γνωστοποιεί στον αρμόδιο δικαστή την απόφαση αυτή, εντός το αργότερο είκοσι τεσσάρων ωρών. Εάν ο αρμόδιος δικαστής δεν επικυρώσει την απόφαση αυτή, το αργότερο εντός σαράντα οκτώ ωρών, η απόφαση περί κατάσχεσης θεωρείται άκυρη.

Sürelî veya süresiz yayınların suç soruşturma veya kovuşturması sebebiyle zapt ve müsaderesinde genel hükümler uygulanır.

Εφαρμόζονται γενικές αποφάσεις και στην κατάσχεση και στη δήμευση των περιοδικών και μη περιοδικών εντύπων, λόγω ανάκρισης ή δίωξης αδικήματος.

Türkiye’de yayımlanan sürelî yayınlar, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, Cumhuriyetin temel ilkelerine, millî güvenliğe ve genel ahlâka aykırı yayımlardan mahkûm olma halinde, mahkeme kararıyla geçici olarak kapatılabilir. Kapatılan sürelî yayının açıkça devamı niteliğini taşıyan her türlü yayın yasaktır; bunlar hâkim kararıyla toplatılır.

Τα περιοδικά έντυπα που δημοσιεύονται στην Τουρκία, μπορούν να κλείσουν προσωρινά με απόφαση δικαστηρίου, και στην περίπτωση που καταδικάζονται για δημοσιεύσεις οι οποίες αντίκεινται στην αδιαίρετη ακεραιότητα του Κράτους με τη χώρα και το έθνος του, στις θεμελιώδεις αρχές της Δημοκρατίας, στην εθνική ασφάλεια και στα χρηστά ήθη. Απαγορεύονται κάθε είδους έντυπα που ρητά έχουν την ιδιότητα της συνέχισης του περιοδικού εντύπου το οποίο κατασχέθηκε: αυτά, κατάσχονται με δικαστική απόφαση.

B. Sürelî ve süresiz yayın hakkı -Το δικαίωμα περιοδικού και μη περιοδικού εντύπου

MADDE 29- Süreli veya süresiz yayın önceden izin alma ve malî teminat yatırma şartına bağlanamaz.

ΑΡΘΡΟ 29- Το περιοδικό ή μη περιοδικό έντυπο δεν μπορεί να συναρτηθεί με την εκ των προτέρων λήψη αδείας και την κατάθεση οικονομικής εγγύησης.

Süreli yayın çıkarabilmek için kanunun gösterdiği bilgi ve belgelerin, kanunda belirtilen yetkili mercie verilmesi yeterlidir. Bu bilgi ve belgelerin kanuna aykırılığının tespiti halinde yetkili merci, yayının durdurulması için mahkemeye başvurur.

Για τη δυνατότητα έκδοσης περιοδικού εντύπου, είναι αρκετή η επίδοση των πληροφοριών και των εγγράφων που υποδεικνύονται με νόμο, στην αρμόδια αρχή η οποία ορίζεται με νόμο. Στην περίπτωση που αποδεικνύεται η μη συμμόρφωση προς τον νόμο αυτών των πληροφοριών και εγγράφων, η αρμόδια αρχή αιτείται στο δικαστήριο την αναστολή κυκλοφορίας του εντύπου.

Süreli yayınların çıkarılması, yayım şartları, malî kaynakları ve gazetecilik mesleği ile ilgili esaslar kanunla düzenlenir. Kanun, haber, düşünce ve kanaatlerin serbestçe yayımlanmasını engelleyici veya zorlaştırıcı siyasal, ekonomik, malî ve teknik şartlar koyamaz.

Ορίζονται με νόμο, οι σχετικές αρχές με την έκδοση περιοδικών εντύπων, των όρων, των οικονομικών πηγών και του επαγγέλματος του δημοσιογράφου. Δεν μπορούν να τεθούν πολιτικοί, οικονομικοί, δημοσιονομικοί ή τεχνικοί όροι οι οποίοι παρεμποδίζουν ή δυσχεραίνουν την ελεύθερη δημοσίευση νόμων, ειδήσεων, σκέψεων και πεποιθήσεων.

Süreli yayınlar, Devletin ve diğer kamu tüzelkişilerinin veya bunlara bağlı kurumların araç ve imkânlarından eşitlik esasına göre yararlanır.

Τα περιοδικά έντυπα, έχουν ίση πρόσβαση στα μέσα και στις δυνατότητες του Κράτους και των άλλων δημόσιων επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων που συνδέονται με αυτά.

C. Basın araçlarının korunması -Η προστασία των Μέσων Εκτύπωσης

MADDE 30- (Değişik: 7/5/2004-5170/4 md.)

Kanuna uygun şekilde basın işletmesi olarak kurulan basımevi ve eklentileri ile basın araçları, suç aleti olduğu gerekçesiyle zapt ve müsadere edilemez veya işletilmekten alıkonulamaz.

ΑΡΘΡΟ 30- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 4)

Εκδοτικός οίκος ο οποίος ιδρύθηκε ως επιχείρηση ενημέρωσης σύμφωνα με τον νόμο, και τα παραρτήματα αυτού με τον εξοπλισμό τους, δεν μπορούν να κατασχεθούν και να δημευθούν

ή να στερηθούν της (άδειας) λειτουργίας τους, με την αιτιολογία ότι χρησιμοποιούνται σε εγκληματικές ενέργειες.

D. Kamu tüzelkişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme araçlarından yararlanma hakkı -Το δικαίωμα χρήσης των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας εκτός του Τύπου, που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

MADDE 31- Kişiler ve siyasî partiler, kamu tüzelkişilerinin elindeki basın dışı kitle haberleşme ve yayım araçlarından yararlanma hakkına sahiptir. Bu yararlanmanın şartları ve usulleri kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 31- Πρόσωπα και πολιτικά κόμματα, έχουν δικαίωμα χρήσης των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας εκτός του Τύπου, τα οποία ανήκουν στην ιδιοκτησία νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. Οι όροι και οι διαδικασίες αυτής της χρήσης ορίζονται με νόμο.

(Değişik: 3/10/2001-4709/11 md.) Kanun, millî güvenlik, kamu düzeni, genel ahlâk ve sağlığın korunması sebepleri dışında, halkın bu araçlarla haber almasını, düşünce ve kanaatlere ulaşmasını ve kamuoyunun serbestçe oluşmasını engelleyici kayıtlar koyamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001, με τον Ν. 4709, άρθρο 11) Δεν μπορούν να τεθούν με νόμο, περιοριστικοί όροι στην ενημέρωση του λαού με αυτά τα μέσα, στην πρόσβαση των σκέψεων και των πεποιθήσεων και στην ελεύθερη δημιουργία της κοινής γνώμης, εκτός λόγω διαφύλαξης της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, των χρηστών ηθών και της δημόσιας υγείας.

E. Düzeltme ve cevap hakkı -Το δικαίωμα διόρθωσης και απάντησης

MADDE 32- Düzeltme ve cevap hakkı, ancak kişilerin haysiyet ve şereflerine dokunulması veya kendileriyle ilgili gerçeğe aykırı yayınlar yapılması hallerinde tanınır ve kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 32 -Το δικαίωμα διόρθωσης και απάντησης, αναγνωρίζεται μόνο σε περιπτώσεις προσβολής της αξιοπρέπειας και της τιμής των ατόμων ή αναληθών δημοσιευμάτων σχετικά με αυτά, και ορίζεται με νόμο.

Düzeltme ve cevap yayımlanmazsa, yayımlanmasının gerekip gerekmediğine hâkim tarafından ilgilinin müracaat tarihinden itibaren en geç yedi gün içerisinde karar verilir.

Εάν δεν δημοσιευθεί η διόρθωση και η απάντηση, εκδίδεται απόφαση εκ μέρους του δικαστή για την αναγκαιότητα ή μη της δημοσίευσης, το αργότερο εντός επτά ημερών από την ημερομηνία της σχετικής προσφυγής του ενδιαφερομένου.

XI. Toplantı hak ve hürriyetleri -Το δικαίωμα του συνέρχεσθαι και οι ελευθερίες αυτού

A. Dernek kurma hürriyeti -Η ελευθερία ίδρυσης σωματείων

MADDE 33- (Değişik: 23/7/1995-4121/2 md.; 3/10/2001-4709/12 md.)

ΑΡΘΡΟ 33- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν. 4121, άρθρο 2, και στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 12).

Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma ve bunlara üye olma ya da üyelikten çıkma hürriyetine sahiptir.

Καθένας είναι ελεύθερος να ιδρύσει σωματείο χωρίς να λάβει άδεια προηγουμένως και να είναι μέλος σε αυτούς ή να αποχωρήσει από μέλος αυτών.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya ve dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Ουδείς μπορεί να πιεσθεί ώστε να γίνει μέλος ενός σωματείου ή να παραμείνει μέλος στο σωματείο.

Dernek kurma hürriyeti ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hürriyetlerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Ωστόσο, η ελευθερία ίδρυσης σωματείου μπορεί να περιορισθεί για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, πρόληψης διάπραξης αδικημάτων, δημόσιας υγείας και χρηστών ηθών και προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων, και μπορεί να περιοριστεί με νόμο.

Dernek kurma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Κατά τη χρησιμοποίηση της ελευθερίας ίδρυσης σωματείου, οι προς επιβολή τρόποι, όροι και διαδικασίες προβλέπονται από τον νόμο.

Dernekler, kanunun öngördüğü hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir veya faaliyetten alıkonulabilir. Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, derneği faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Τα σωματεία μπορούν να παύσουν να λειτουργούν ή να ανασταλούν οι δραστηριότητές τους με δικαστική απόφαση στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο. Ωστόσο, εάν υπάρχει αντένδειξη στην καθυστέρηση της διαδικασίας, σε περιπτώσεις όπου το απαιτεί η εθνική ασφάλεια, η δημόσια τάξη, ή σε περιπτώσεις διάπραξης αδικήματος ή παρεμπόδισης της συνέχισης αδικήματος ή σύλληψης του δράστη, μπορεί να εξουσιοδοτηθεί μια αρχή με νόμο, και να προβεί σε αναστολή δραστηριοτήτων του σωματείου. Η απόφαση αυτής της αρχής, υποβάλλεται προς έγκριση στον εντεταλμένο δικαστή εντός είκοσι τεσσάρων ωρών. Ο δικαστής ανακοινώνει την απόφασή του εντός σαράντα οκτώ ωρών· σε αντίθετη περίπτωση, αυτή η διοικητική απόφαση καταργείται αυτοδικαίως.

Birinci fikra hükmü, Silahlı Kuvvetler ve kolluk kuvvetleri mensuplarına ve görevlerinin gerektirdiği ölçüde Devlet memurlarına kanunla sınırlamalar getirilmesine engel değildir.

Η απόφαση της πρώτης παραγράφου, δεν εμποδίζει τον με νόμο περιορισμό των υπαλλήλων του Κράτους και των μελών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Δυνάμεων Ασφαλείας στο μέτρο της επίτευξης των καθηκόντων τους.

Bu madde hükümleri vakıflarla ilgili olarak da uygulanır.

Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και σχετικά με τα ευαγή ιδρύματα (βακούφια).

B. Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı -Το δικαίωμα καθορισμού συγκεντρώσεων και διαδηλώσεων

MADDE 34- (Değişik: 3/10/2001-4709/13 md.)

ΑΡΘΡΟ 34- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 13).

Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırsız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir.

Καθένας, έχει δικαίωμα στη διοργάνωση συγκεντρώσεων και διαδηλώσεων χωρίς όπλα και χωρίς επιθέσεις, χωρίς να έχει λάβει άδεια εκ των προτέρων.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlığın ve genel ahlâkın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması amacıyla ve kanunla sınırlanabilir.

Ωστόσο, το δικαίωμα διοργάνωσης συγκεντρώσεων και διαδηλώσεων μπορεί να περιορισθεί με νόμο για τη διαφύλαξη της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, της

πρόληψης διάπραξης αδικημάτων, της δημόσιας υγείας και των χρηστών ηθών ή των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Κατά τη χρήση του δικαιώματος διοργάνωσης συγκεντρώσεων και διαδηλώσεων, οι προς επιβολή τρόποι, όροι και διαδικασίες, προβλέπονται από τον νόμο.

XII. Mülkiyet hakkı -Το δικαίωμα της ιδιοκτησίας

MADDE 35- Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 35- Καθένας έχει δικαίωμα στην ιδιοκτησία και στην κληρονομία.

Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir.

Αυτά τα δικαιώματα μπορούν να περιορισθούν με νόμο, μόνο με τον σκοπό του δημοσίου συμφέροντος.

Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.

Η χρήση του δικαιώματος ιδιοκτησίας δεν μπορεί να αντίκειται στο συμφέρον της κοινωνίας.

XIII. Hakların korunması ile ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικά με την προστασία των δικαιωμάτων

A. Hak arama hürriyeti -Η ελευθερία αξίωσης δικαιωμάτων

MADDE 36- (Değişik: 3/10/2001-4709/14 md.) Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 36- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 14) Καθένας έχει δικαίωμα αξίωσης και υπεράσπισης με δίκαιη δίκη, ως ενάγων ή εναγόμενος, ενώπιον των δικαστικών αρχών επωφελούμενος νόμιμων μέσων και διαδικασιών.

Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

Ουδένα δικαστήριο μπορεί να αποφύγει να εκδικάσει μια αγωγή, εντός των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

B. Kanunî hâkim güvencesi -Εγγύηση Δίκαιης Δίκης

MADDE 37- Hiç kimse kanunen tabî olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz.

ΑΡΘΡΟ 37- Ουδείς μπορεί να παρουσιασθεί ενώπιον μιας αρχής, εκτός από το αρμόδιο με νόμο δικαστήριο.

Bir kimseyi kanunen tabî olduđu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarma sonucunu doğuran yargı yetkisine sahip olağanüstü merciler kurulamaz.

Δεν μπορούν να ιδρυθούν έκτακτες αρχές επιφορτισμένες με τη δικαστική εξουσία που επιφέρει το αποτέλεσμα εμφάνισης κάποιου ατόμου, ενώπιον μιας άλλης αρχής, εκτός από το αρμόδιο με νόμο δικαστήριο.

C. Suç ve cezalara ilişkin esaslar -Αρχές σχετικές με αδικήματα και ποινές

MADDE 38- Kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz; kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

ΑΡΘΡΟ 38- Ουδείς μπορεί να τιμωρηθεί εξαιτίας μιας πράξης που δεν κατονομάζεται ως αδίκημα με νόμο ο οποίος είναι σε ισχύ κατά τον χρόνο της πράξης του· εις ουδένα μπορεί να επιβληθεί ποινή βαρύτερη από την ποινή η οποία έχει θεσπιστεί για αυτό το αδίκημα, βάσει του νόμου που ίσχυε κατά την ημερομηνία διάπραξης του αδικήματος.

Suç ve ceza zamanaşımı ile ceza mahkûmiyetinin sonuçları konusunda da yukarıdaki fıkra uygulanır.

Η παραπάνω παράγραφος εφαρμόζεται και στο θέμα των αποτελεσμάτων του αδικήματος και της παραγραφής της ποινής με την ποινική καταδίκη.

Ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.

Μόνο με νόμο τίθενται ασφαλιστικά μέτρα τα οποία επιβάλλονται ως ποινή ή αντί ποινής.

Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılmaz.

Ουδείς μπορεί να θεωρηθεί ένοχος, μέχρι την οριστική απόδειξη της ενοχής του.

Hiç kimse kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz.

Ουδείς μπορεί να εξαναγκαστεί να προβεί σε δήλωση που ενοχοποιεί τον ίδιο και τους οικείους του οι οποίοι προβλέπονται από τον νόμο, ή να υποδείξει στοιχεία με αυτόν τον τρόπο.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 15)
Δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως στοιχεία, ευρήματα τα οποία αποκτήθηκαν παράνομα.

Ceza sorumluluğu şahsıdır.

Η ποινική ευθύνη είναι ατομική.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Hiç kimse, yalnızca sözleşmeden doğan bir yükümlülüğü yerine getirememesinden dolayı özgürlüğünden alıkonulamaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 N.4709, άρθρο 15) Ουδείς μπορεί να στερηθεί την ελευθερία του, εξαιτίας μιας μη υλοποιηθείσας υποχρέωσης η οποία πηγάζει μόνο εκ συμβάσεως.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) (Mülga: 7/5/2004-5170/5 md.)

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον N.4709, άρθρο 15). (Καταργήθηκε στις 7/5/2004 με τον N.5170, άρθρο 5).

(Değişik: 7/5/2004-5170/5 md.) Ölüm cezası ve genel müsadere cezası verilemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον N.5170, άρθρο 5) Δεν μπορεί να επιβληθεί θανατική ποινή και ποινή γενικής δήμευσης.

İdare, kişi hürriyetinin kısıtlanması sonucunu doğuran bir müeyyide uygulayamaz. Silahlı Kuvvetlerin iç düzeni bakımından bu hükme kanunla istisnalar getirilebilir.

Η Διοίκηση, δεν μπορεί να επιβάλλει μια κύρωση η οποία ως αποτέλεσμα προκαλεί τον περιορισμό της ατομικής ελευθερίας. Αυτή η διάταξη μπορεί να επιφέρει, με νόμο, εξαιρέσεις, όσον αφορά την εσωτερική τάξη των Ενόπλων Δυνάμεων.

(Değişik: 7/5/2004-5170/5 md.) Uluslararası Ceza Divanına taraf olmanın gerektirdiği yükümlülükler hariç olmak üzere vatandaş, suç sebebiyle yabancı bir ülkeye verilemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2005 με τον N.5170, άρθρο 5) Δεν μπορεί ένας πολίτης να εκδοθεί σε μια ξένη χώρα με την αιτιολογία του αδικήματος, εκτός από υποχρεώσεις που συνεπάγονται από το ότι (το Κράτος) είναι μέλος του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου.

XIV. İspat hakkı -Το δικαίωμα αποδεικτικών στοιχείων

MADDE 39- Kamu görev ve hizmetinde bulunanlara karşı, bu görev ve hizmetin yerine getirilmesiyle ilgili olarak yapılan isnatlardan dolayı açılan hakaret davalarında, sanık, isnadın doğruluğunu ispat hakkına sahiptir. Bunun dışındaki hallerde ispat isteminin kabulü, ancak isnat olunan fiilin doğru olup olmadığının anlaşılmasında kamu yararı bulunmasına veya şikâyetçinin ispata razı olmasına bağlıdır.

ΑΡΘΡΟ 39- Ο κατηγορούμενος έχει το δικαίωμα να αποδείξει την ορθότητα των κατηγοριών, εναντίον αυτών που υπηρετούν σε δημόσια καθήκοντα και υπηρεσίες σε

περιπτώσεις αγωγών περί προσβολής που εγείρονται λόγω κατηγοριών που έχουν σχέση με την άσκηση αυτών των καθηκόντων και υπηρεσιών. Εκτός από αυτές τις καταστάσεις, η αποδοχή της αξίωσης απόδειξης, υπόκειται στη συγκατάθεση προς την εύρεση δημοσίου ωφέλους ή προς την απόδειξη του κατηγορουμένου, στην κατανόηση της σωστής ή όχι πράξης που του καταλογίζεται.

XV. Temel hak ve hürriyetlerin korunması -Η προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 40- Anayasa ile tanınmış hak ve hürriyetleri ihlâl edilen herkes, yetkili makama geciktirilmeden başvurma imkânının sağlanmasını isteme hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 40- Καθένας, του οποίου έχουν παραβιασθεί τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που ορίζονται με το Σύνταγμα, δικαιούται να ζητήσει την εξασφάλιση της δυνατότητας προσφυγής στις αρμόδιες αρχές χωρίς καθυστέρηση.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/16 md.) Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 16) Το Κράτος στις διαδικασίες του, υποχρεούται να καθορίσει σε ποια ένδικα μέσα και σε ποιες αρχές θα αιτηθούν, τα σχετικά άτομα και τις προθεσμίες τους.

Kişinin, resmî görevliler tarafından vâki haksız işlemler sonucu uğradığı zarar da, kanuna göre, Devletçe tazmin edilir. Devletin sorumlu olan ilgili görevliye rücu hakkı saklıdır.

Κατά τον νόμο, το άτομο που υπέστη ζημία ως αποτέλεσμα άδικων διαδικασιών εκ μέρους των κρατικών λειτουργών, αποζημιώνεται από το Κράτος. Το Κράτος επιφυλάσσεται του δικαιώματος προσφυγής κατά του σχετικού κρατικού λειτουργού ο οποίος είναι υπεύθυνος.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Γ΄

Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

Κοινωνικά και Οικονομικά Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

I. Ailenin korunması ve çocuk hakları⁷ -Η προστασία της οικογένειας και τα δικαιώματα των παιδιών

⁷ Bu maddenin kenar başlığı, “I. Ailenin korunması” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 4’üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «I. Η προστασία της οικογένειας» αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με το άρθρο 4 του Ν.5982, και εισήχθη εντός κειμένου.

MADDE 41- (Değişik: 3/10/2001-4709/17 md.) Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır.

ΑΡΘΡΟ 41- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 17) Η οικογένεια είναι το θεμέλιο της Τουρκικής κοινωνίας, και οι σύζυγοι είναι ίσοι μεταξύ τους.

Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır, teşkilâtı kurar.

Το Κράτος, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την κατοχύρωση της γαλήνης και ευημερίας της οικογένειας και ιδιαίτερα για την προστασία της μητέρας και των παιδιών και για την εκπαίδευση περί οικογενειακού προγραμματισμού και την εφαρμογή αυτού, ιδρύει οργανισμούς.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/4 md.) Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 4) Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να επωφελείται από την προστασία και τη φροντίδα, να αποκτά προσωπική και άμεση σχέση με τη μητέρα και τον πατέρα του, να την συνεχίζει, εκτός εάν αυτή δεν είναι ρητά σύννομη προς το συμφέρον του.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/4 md.) Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 4) Το Κράτος λαμβάνει προστατευτικά μέτρα για τα παιδιά έναντι κάθε μορφής εκμετάλλευσης και βίας.

II. Eğitim ve öğrenim hakkı ve ödevi -Το δικαίωμα και η υποχρέωση της εκπαίδευσης και μάθησης

MADDE 42- Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz.

ΑΡΘΡΟ 42- Ουδείς μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος εκπαίδευσης και μάθησης.

Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir.

Το περιεχόμενο του δικαιώματος μάθησης ορίζεται και διαμορφώνεται με νόμο.

Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılâpları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır. Bu esaslara aykırı eğitim ve öğretim yerleri açılmaz.

Η εκπαίδευση και η μάθηση πραγματοποιείται υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Κράτους, σύμφωνα με τις αρχές και τις μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, κατά τα πρότυπα της σύγχρονης επιστήμης και εκπαίδευσης. Δεν μπορούν να υπάρξουν χώροι εκπαίδευσης και μάθησης ασύμβατοι με αυτές τις αρχές.

Eğitim ve öğretim hürriyeti, Anayasaya sadakat borcunu ortadan kaldırmaz.

Η ελευθερία εκπαίδευσης και μάθησης, δεν καταργεί την υποχρέωση αφοσίωσης προς το Σύνταγμα.

İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve Devlet okullarında parasızdır.

Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση είναι υποχρεωτική για όλους τους πολίτες, κορίτσια και αγόρια, και παρέχεται δωρεάν στα σχολεία του Κράτους.

Özel ilk ve orta dereceli okulların bağlı olduğu esaslar, Devlet okulları ile erişilmek istenen seviyeye uygun olarak, kanunla düzenlenir.

Οι αρχές στις οποίες υπάγονται τα ιδιωτικά σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με το επιθυμητό για τα κρατικά σχολεία επίπεδο.

(Ek fıkra: 9/2/2008-5735/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/6/2008 tarihli ve E.: 2008/16, K.: 2008/116 sayılı Kararı ile)

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 9/2/2008 με τον Ν.5735, άρθρο 2. Ακυρώθηκε στις 5/6/2008 με τις Αποφάσεις υπ' αριθμ. Ε.2008/16, Κ.2008/116 του Συνταγματικού Δικαστηρίου)

Devlet, maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimlerini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar. Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır.

Το Κράτος πραγματοποιεί όλες τις αναγκαίες αγωγές, μέσω υποτροφιών και άλλων μέσων, με στόχο τη δυνατότητα συνέχισης της εκπαίδευσης των άπορων επιτυχημένων μαθητών. Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τα άτομα που χρειάζονται ειδική εκπαίδευση εξαιτίας της κατάστασής τους, έτσι ώστε να γίνουν χρήσιμα στην κοινωνία.

Eğitim ve öğretim kurumlarında sadece eğitim, öğretim, araştırma ve inceleme ile ilgili faaliyetler yürütülür. Bu faaliyetler her ne suretle olursa olsun engellenemez.

Στα ιδρύματα εκπαίδευσης και μάθησης, εκτελούνται μόνο εκπαιδευτικές, μαθησιακές, ερευνητικές και σχετικές με ανάλυση, δράσεις. Κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να παρεμποδισθούν αυτές οι δράσεις.

Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir. Milletlerarası anlaşma hükümleri saklıdır.

Στα ιδρύματα εκπαίδευσης και μάθησης ουδεμία άλλη γλώσσα μπορεί να διαβασθεί και να διδαχθεί, εκτός της Τουρκικής, ως μητρική γλώσσα των Τούρκων πολιτών. Στα ιδρύματα εκπαίδευσης και μάθησης, οι υποκείμενες αρχές των σχολείων τα οποία διδάσκουν ξένες γλώσσες και η εκπαίδευση και μάθηση ξένων γλωσσών ορίζεται με νόμο, με την επιφύλαξη αποφάσεων διεθνών συνθηκών.

III. Kamu yararı -Το δημόσιο συμφέρον

A. Kıyılardan yararlanma -Η χρήση των ακτών

MADDE 43- Kıyılar, Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır.

ΑΡΘΡΟ 43- Οι ακτές ευρίσκονται υπό την κυριαρχία και τη διάθεση του Κράτους.

Deniz, göl ve akarsu kıyılarıyla, deniz ve göllerin kıyılarını çevreleyen sahil şeritlerinden yararlanmada öncelikle kamu yararı gözetilir.

Στην εκμετάλλευση των παράκτιων ζωνών που πλαισιώνουν τις ακτές των θαλασσών και (τις όχθες) των λιμνών, και (στην εκμετάλλευση) των θαλάσσιων, λιμναίων και τρεχουμένων υδάτων ακτών, επιδεικνύεται σεβασμός ιδιαιτέρως προς το δημόσιο συμφέρον.

Kıyılarla sahil şeritlerinin, kullanılış amaçlarına göre derinliği ve kişilerin bu yerlerden yararlanma imkân ve şartları kanunla düzenlenir.

Το πλάτος των παράκτιων ζωνών και των ακτών, ορίζεται με νόμο, σύμφωνα με τους στόχους χρήσης και τις δυνατότητες και όρους ωφέλειας των ατόμων από αυτούς τους χώρους.

B. Toprak mülkiyeti -Η ιδιοκτησία γης

MADDE 44- Devlet, toprağın verimli olarak işletilmesini korumak ve geliştirmek, erozyonla kaybedilmesini önlemek ve topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçilikle uğraşan köylüye toprak sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri alır. Kanun, bu amaçla, değişik tarım bölgeleri ve çeşitlerine göre toprağın genişliğini tespit edebilir. Topraksız olan veya yeter toprağı bulunmayan çiftçiye toprak sağlanması, üretimin düşürülmesi, ormanların küçülmesi ve diğer toprak ve yeraltı servetlerinin azalması sonucunu doğuramaz.

ΑΡΘΡΟ 44 -Το Κράτος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα με στόχο να διαφυλάξει και να αναπτύξει την εκμετάλλευση των εύφορων εδαφών, να παρεμποδίσει την εξαφάνισή τους από

τη διάβρωση και να εξασφαλίσει γή στους χωρικούς που ασχολούνται με τη γεωργία και οι οποίοι είναι ακτήμονες ή δεν κατέχουν επαρκή εδάφη. Με τον στόχο αυτό, ο νόμος μπορεί να διαπιστώσει το εύρος των εδαφών σύμφωνα με τις γεωργικές περιοχές και τα είδη αυτών. Η κατοχύρωση του εδάφους προς τον χωρικό ο οποίος είναι ακτήμων ή δεν διαθέτει επαρκή εδάφη δεν μπορεί να εγείρει το αποτέλεσμα της μείωσης παραγωγής, της συρρίκνωσης των δασών και άλλων εδαφών και της μείωσης του υπογείου πλούτου αυτών.

Bu amaçla dağıtılan topraklar bölünemez, miras hükümleri dışında başkalarına devredilemez ve ancak dağıtılan çiftçilerle mirasçıları tarafından işletilebilir. Bu şartların kaybı halinde, dağıtılan toprağın Devletçe geri alınmasına ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Τα διανεμημένα προς τον σκοπό αυτό εδάφη είναι αδιαίρετα, δεν μπορούν να μεταβιβασθούν σε άλλους παρά μόνο βάσει κληρονομικών διατάξεων και μπορούν να καλλιεργηθούν μόνο από τους κληρονόμους των χωρικών οι οποίοι τα εκμεταλλεύονται. Στην περίπτωση απώλειας των όρων αυτών, οι σχετικές αρχές περί της επιστροφής στο Κράτος, των εκμεταλλεζόμενων εδαφών ορίζονται με νόμο.

C. Tarım, hayvancılık ve bu üretim dallarında çalışanların korunması -Η προστασία της γεωργίας, της κτηνοτροφίας και των εργαζομένων σε αυτούς τους τομείς παραγωγής

MADDE 45- Devlet, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek, tarımsal üretim planlaması ilkelerine uygun olarak bitkisel ve hayvansal üretimi artırmak maksadıyla, tarım ve hayvancılıkla uğraşanların işletme araç ve gereçlerinin ve diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırır.

ΑΡΘΡΟ 45- Το Κράτος διευκολύνει την εξασφάλιση των εργαλείων και των εξοπλισμών και άλλων μέσων παραγωγής των ασχολούμενων με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, με την πρόθεση αύξησης της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, σύμφωνα με τις αρχές του σχεδιασμού της γεωργικής παραγωγής, της παρεμπόδισης της καταστροφής αυτών, και τη μη προσήκουσα χρήση των γεωργικών εδαφών, των λειβαδιών και των βοσκότοπων.

Devlet, bitkisel ve hayvansal ürünlerin değerlendirilmesi ve gerçek değerlerinin üreticinin eline geçmesi için gereken tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αξιολόγηση των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων και την πληρωμή της πραγματικής αξίας στον παραγωγό.

D. Kamulaştırma -Απαλλοτρίωση

MADDE 46- (Değişik: 3/10/2001-4709/18 md.)

ΑΡΘΡΟ 46- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 18)

Devlet ve kamu tüzelkişileri; kamu yararının gerektirdiği hallerde, gerçek karşılıklarını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını, kanunla gösterilen esas ve usullere göre, kamulaştırmaya ve bunlar üzerinde idarî irtifaklar kurmaya yetkilidir.

Σε περιπτώσεις δημοσίου συμφέροντος, τα κρατικά και δημόσια νομικά πρόσωπα είναι αρμόδια να απαλλοτριώνουν, σύμφωνα με τις αρχές και τις διαδικασίες που προβλέπονται από τον νόμο, το σύνολο ή ένα μέρος της ακίνητης περιουσίας η οποία ευρίσκεται υπό καθεστώς ιδιωτικής ιδιοκτησίας, με τον όρο της πληρωμής τοις μετρητοίς στην πραγματική αξία της, και να ιδρύουν διοικητικές δουλείες σε αυτήν.

Kamulaştırma bedeli ile kesin hükme bağlanan artırım bedeli nakden ve peşin olarak ödenir. Ancak, tarım reformunun uygulanması, büyük enerji ve sulama projeleri ile iskân projelerinin gerçekleştirilmesi, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması ve turizm amacıyla kamulaştırılan toprakların bedellerinin ödenme şekli kanunla gösterilir. Kanunun taksitle ödemeyi öngörebileceği bu hallerde, taksitlendirme süresi beş yılı aşamaz; bu takdirde taksitler eşit olarak ödenir.

Το αντίτιμο της απαλλοτρίωσης και το αντίτιμο της αύξησης (της) η οποία συνδέεται με οριστική απόφαση, καταβάλλονται τοις μετρητοίς. Ωστόσο, προβλέπεται από τον νόμο, ο τρόπος πληρωμής του αντιτίμου των απαλλοτριωμένων εδαφών σε περίπτωση εφαρμογής γεωργικής μεταρρύθμισης, πραγματοποίησης των μεγάλων έργων ενέργειας και άρδευσης και εγκατάστασης, φύτευσης νέων δασών, προστασίας των ακτών και τουρισμού. Στις περιπτώσεις όπου η καταβολή με δόσεις μπορεί να προβλεφθεί με νόμο, η διάρκεια αποπληρωμής των δόσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη· σε αυτή την περίπτωση, οι δόσεις είναι ισόποσες.

Kamulaştırılan topraktan, o toprağı doğrudan doğruya işleten küçük çiftçiye ait olanlarının bedeli, her halde peşin ödenir.

Σε κάθε περίπτωση, πληρώνεται τοις μετρητοίς το αντίτιμο από το απαλλοτριωμένο έδαφος που ανήκει σε μικροκαλλιεργητές οι οποίοι καλλιεργούν άμεσα το έδαφος αυτό.

İkinci fıkrada öngörülen taksitlendirmelerde ve herhangi bir sebeple ödenmemiş kamulaştırma bedellerinde kamu alacakları için öngörülen en yüksek faiz uygulanır.

Στην πληρωμή των δόσεων που προβλέπονται στη δεύτερη παράγραφο και στο αντίτιμο της απαλλοτρίωσης που δεν καταβλήθηκε για οποιονδήποτε λόγο, εφαρμόζεται το υψηλότερο επιτόκιο το οποίο προβλέπεται για το δημόσιο χρέος.

E. Devletleştirme ve özelleştirme⁸ -Κρατικοποίηση και ιδιωτικοποίηση

MADDE 47- Kamu hizmeti niteliği taşıyan özel teşebbüsler, kamu yararının zorunlu kıldığı hallerde devletleştirilebilir.

ΑΡΘΡΟ 47- İdviyikées epiçerihées oi oioies leitourçoun upó tyn idiótita dhémias uphresias, mhporoun na kratikoioiçhoun stis periptóseis ópu epiβάλletai apó to dhémio simféron.

Devletleştirme gerçek karşılığı üzerinden yapılır. Gerçek karşılığın hesaplanma tarzı ve usulleri kanunla düzenlenir.

Η κρατικοποίηση πραγματοποιείται επί του πραγματικού τιμήματος. Ο τρόπος και οι διαδικασίες υπολογισμού του πραγματικού τιμήματος ορίζονται με νόμο.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devletin, kamu iktisadî teşebbüslerinin ve diğçer kamu tüzelkişilerinin mülkiyetinde bulunan işletme ve varlıkların özelleştirilmesine ilişkin esas ve usuller kanunla gösterilir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 1) Προβλέπονται από τον νόμο, οι αρχές και οι διαδικασίες σχετικά με την ιδιωτικοποίηση της περιουσίας και των επιχειρήσεων που ευρίσκονται υπό την ιδιοκτησία άλλων δημόσιων νομικών προσώπων και άλλων δημοσίων οικονομικών επιχειρήσεων του Κράτους.

(Ek fıkra: 13/8/1999-4446/1 md.) Devlet, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğçer kamu tüzelkişileri tarafından yürütölen yatırım ve hizmetlerden hangilerinin özel hukuk sözleşmeleri ile gerçek veya tüzelkişilere yaptırılabiliceğı veya devredilebiliceğı kanunla belirlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 1) Το Κράτος, ορίζει με νόμο ποιές από τις δημόσιες επιχειρήσεις ή επενδύσεις και υπηρεσίες που λειτουργούν από άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μπορούν να πραγματοποιηθούν ή να μεταβιβασθούν προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα με συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου.

IV. Çalışma ve sözleşme hürriyeti -Η ελευθερία εργασίας και σύμβασης

⁸ Bu maddenin kenar başlığı, “E. Devletleştirme” iken, 13/8/1999 tarihli ve 4446 sayılı Kanunun 1’inci maddesiyle değıştirilmiş ve metne işlenmiştir. O títlos avtóu tou áρθρου «E. Kratikoioiçhση» αναθεωρήθηκε στις 13/8/1999, με το άρθρο 1 του Ν.4446, και εισήχθη εντός κειμένου.

MADDE 48- Herkes, dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir. Özel teşebbüsler kurmak serbesttir.

ΑΡΘΡΟ 48- Καθένας έχει δικαίωμα στην ελευθερία εργασίας και σύμβασης στον τομέα που επιθυμεί. Η ίδρυση ιδιωτικών επιχειρήσεων είναι ελεύθερη.

Devlet, özel teşebbüslerin millî ekonominin gereklerine ve sosyal amaçlara uygun yürümesini, güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayacak tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει μέτρα τα οποία θα εξασφαλίσουν τη λειτουργία με ασφάλεια και σταθερότητα των ιδιωτικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της εθνικής οικονομίας και τους κοινωνικούς στόχους.

V. Çalışma ile ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικά με την εργασία

A. Çalışma hakkı ve ödevi -Το δικαίωμα στην εργασία και η υποχρέωση σε αυτήν

MADDE 49- Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir.

ΑΡΘΡΟ 49- Η εργασία είναι δικαίωμα καθενός και είναι υποχρέωσή του.

(Değişik: 3/10/2001-4709/19 md.) Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 19) Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των εργαζομένων, για την πρόοδο της εργασιακής ζωής, για την προστασία των εργαζομένων και ανέργων, για την υποστήριξη της εργασίας, για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος αναχαίτισης της ανεργίας και για την εξασφάλιση εργασιακής ειρήνης.

(Mülga: 3/10/2001-4709/19 md.)

(Καταργήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 19)

B. Çalışma şartları ve dinlenme hakkı -Το δικαίωμα στους όρους εργασίας και στην ανάπαυση

MADDE 50- Kimse, yaşına, cinsiyetine ve gücüne uymayan işlerde çalıştırılmaz.

ΑΡΘΡΟ 50- Ουδείς μπορεί να εργασθεί με όρους οι οποίοι δεν συνάδουν με την ηλικία του, το φύλο του και την αντοχή του.

Küçükler ve kadınlar ile bedenî ve ruhî yetersizliği olanlar çalışma şartları bakımından özel olarak korunurlar.

Τα παιδιά και οι γυναίκες και τα άτομα με σωματική και πνευματική ανικανότητα προστατεύονται ιδιαίτερα από απόψεως όρων εργασίας.

Dinlenmek, çalışanların hakkıdır.

Η ανάπαυση, είναι δικαίωμα των εργαζομένων.

Ücretli hafta ve bayram tatili ile ücretli yıllık izin hakları ve şartları kanunla düzenlenir.

Τα δικαιώματα έμμισθων εβδομαδιαίων και διακοπών εορτών, και έμμισθης ετήσιας άδειας, και οι όροι αυτών, ορίζονται με νόμο.

C. Sendika kurma hakkı -Το δικαίωμα του συνδικαλισμού

MADDE 51- (Değişik: 3/10/2001-4709/20 md.)

ΑΡΘΡΟ 51- (Όπως ανανεώθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 20)

Çalışanlar ve işverenler, üyelerinin çalışma ilişkilerinde, ekonomik ve sosyal hak ve menfaatlerini korumak ve geliştirmek için önceden izin almaksızın sendikalar ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten serbestçe çekilme haklarına sahiptir. Hiç kimse bir sendikaya üye olmaya ya da üyelikten ayrılmaya zorlanamaz.

Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες, κατά τις εργασιακές σχέσεις των μελών τους, για την προστασία και την ανάπτυξη των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και συμφερόντων τους, έχουν το δικαίωμα, χωρίς να λαμβάνουν εκ των προτέρων άδεια, ίδρυσης συνδικάτων και ανώτερων ιδρυμάτων, ελεύθερης συμμετοχής σε αυτά και ελεύθερης αποχώρησης από την ιδιότητα του μέλους. Ουδείς μπορεί να εξαναγκαστεί να γίνει μέλος ενός σωματείου ή να αποχωρήσει από την ιδιότητα του μέλους.

Sendika kurma hakkı ancak, millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâk ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebepleriyle ve kanunla sınırlanabilir.

Ωστόσο το δικαίωμα του συνδικαλισμού, μπορεί να περιορισθεί για λόγους εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, πρόληψης διάπραξης αδικημάτων, δημόσιας υγείας και χρηστών ηθών και προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των άλλων, και μπορεί να περιοριστεί με νόμο.

Sendika kurma hakkının kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunda gösterilir.

Κατά τη χρήση του δικαιώματος του συνδικαλιζέσθαι, οι προς επιβολή τρόποι, όροι και διαδικασίες, προβλέπονται από τον νόμο.

(Mülga: 12/9/2010-5982/5 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 5)

İşçi niteliği taşımayan kamu görevlilerinin bu alandaki haklarının kapsam, istisna ve sınırları gördükleri hizmetin niteliğine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Το περιεχόμενο, οι εξαιρέσεις και τα όρια των δικαιωμάτων των δημόσιων λειτουργών οι οποίοι δεν έχουν την ιδιότητα του εργαζόμενου σε αυτόν τον τομέα, ορίζονται με νόμο ο οποίος συνάδει με τα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας.

Sendika ve üst kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri, Cumhuriyetin temel niteliklerine ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz.

Οι κανονισμοί των συνδικάτων και των ανώτερων ιδρυμάτων τους, οι διοικήσεις και οι λειτουργίες τους, δεν μπορούν να αντίκεινται στις αρχές της δημοκρατίας και τις θεμελιώδεις ιδιότητες του Δημοκρατικού Πολιτεύματος.

D. Sendikal faaliyet -Η συνδικαλιστική δραστηριότητα

MADDE 52- (Mülga: 23/7/1995- 4121/3 md.)

ΑΡΘΡΟ 52- (Καταργήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 3).

VI. Toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt -Το δικαίωμα της συλλογικής σύμβασης εργασίας, της απεργίας και ανταπεργίας

A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı⁹ -Το δικαίωμα της συλλογικής σύμβασης εργασίας και συλλογικής σύμβασης

MADDE 53- İşçiler ve işverenler, karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumlarını ve çalışma şartlarını düzenlemek amacıyla toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahiptirler.

ΑΡΘΡΟ 53- Οι εργαζόμενοι και οι εργοδότες, με στόχο τη ρύθμιση των οικονομικών και κοινωνικών καταστάσεων και των όρων εργασίας ως αμοιβαίων, έχουν δικαίωμα σύναψης συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Toplu iş sözleşmesinin nasıl yapılacağı kanunla düzenlenir.

Ο τρόπος σύναψης της συλλογικής σύμβασης εργασίας, ορίζεται με νόμο.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/4 md.) (Mülga: 12/9/2010-5982/6 md.)

⁹ Bu maddenin kenar başlığı, "A. Toplu iş sözleşmesi hakkı" iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 6'ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «Α. Το δικαίωμα συλλογικής σύμβασης εργασίας», αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με το άρθρο 6 του Ν.5982, και εισήχθη εντός κειμένου.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 4)
(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 6).

(Mülga: 12/9/2010-5982/6 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 6).

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 6)
Οι υπάλληλοι και οι άλλοι δημόσιοι λειτουργοί, έχουν δικαίωμα σύναψης συλλογικών συμβάσεων.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 6)
Σε περίπτωση έγερσης διαφοράς κατά τη σύναψη συλλογικών συμβάσεων, τα μέρη μπορούν να προσφύγουν στο Ίδρυμα Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργών. Οι αποφάσεις του Ιδρύματος Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργών είναι οριστικές και θεωρούνται ως απόφαση συλλογικής σύμβασης.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/6 md.) Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 6)
Το περιεχόμενο του δικαιώματος συλλογικών συμβάσεων, οι εξαιρέσεις του, οι επωφελούμενοι από τις συλλογικές συμβάσεις, το είδος σύναψης συλλογικής σύμβασης, η διαδικασία και η έναρξη ισχύος της, η αντανάκλαση των αποφάσεων συλλογικών συμβάσεων στους συνταξιούχους, η σύσταση του Ιδρύματος Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργών, οι διαδικασίες λειτουργίας και οι αρχές τους και άλλα θέματα, ορίζονται με νόμο.

B. Grev hakkı ve lokavt -Το δικαίωμα της απεργίας και η ανταπεργία

MADDE 54- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler. Bu hakkın kullanılmasının ve işverenin lokavta başvurmasının usul ve şartları ile kapsam ve istisnaları kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 54- Κατά τη σύναψη της συλλογικής σύμβασης εργασίας, σε περίπτωση έγερσης διαφοράς, οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα της απεργίας. Το περιεχόμενο και οι εξαιρέσεις και οι διαδικασίες και οι όροι χρήσης αυτού του δικαιώματος και η προσφυγή των εργοδοτών σε ανταπεργία, ορίζονται με νόμο.

Grev hakkı ve lokavt iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve millî serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz.

Το δικαίωμα απεργίας και ανταπεργίας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με τρόπο ενάντια στους κανόνες καλής θελήσεως, επί ζημιά της κοινωνίας, και με τρόπο ο οποίος θα καταστρέψει τον εθνικό πλούτο.

(Mülga: 12/9/2010-5982/7 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 7)

Grev ve lokavtın yasaklanabileceği veya ertelenebileceği haller ve işyerleri kanunla düzenlenir.

Οι περιστάσεις και οι χώροι εργασίας όπου η απεργία και η ανταπεργία μπορούν να απαγορευθούν ή να αναβληθούν, ορίζονται με νόμο.

Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelendiği durumlarda erteleminin sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür. Uyuşmazlığın her safhasında taraflar da anlaşarak Yüksek Hakem Kuruluna başvurabilir. Yüksek Hakem Kurulunun kararları kesindir ve toplu iş sözleşmesi hükmündedir.

Στις περιστάσεις όπου απαγορεύονται η απεργία και η ανταπεργία ή στις καταστάσεις όπου αναβάλλονται, στη λήξη της αναβολής, τη διαφορά επιλύει το Ανώτατο Συμβούλιο Διαιτητών. Τα μέρη δε, με κοινή συμφωνία, μπορούν να κάνουν αίτηση στο Ανώτατο Συμβούλιο Διαιτητών, σε κάθε φάση της διαφοράς. Οι αποφάσεις του Ανώτατου Συμβουλίου Διαιτητών είναι οριστικές και έχουν ισχύ συλλογικής σύμβασης εργασίας.

Yüksek hakem kurulunun kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση και τα καθήκοντα του Ανώτατου Συμβουλίου Διαιτητών, ορίζονται με νόμο.

(Mülga: 12/9/2010-5982/7 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν. 5982, άρθρο 7)

Greve katılmayanların işyerinde çalışmaları, greve katılanlar tarafından hiçbir şekilde engellenemez.

Κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να εμποδισθούν οι εργασίες στον χώρο εργασίας αυτών που δεν συμμετέχουν στην απεργία, από τους συμμετέχοντες σε αυτήν.

VII. Ücrette adalet sağlanması -Η δίκαιη κατοχύρωση του μισθού

MADDE 55- Ücret emeğin karşılığıdır.

ΑΡΘΡΟ 55- Ο μισθός αφορά το αντίτιμο της εργασίας.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την απόκτηση ενός ανάλογου δίκαιου μισθού προς την εργασία που πραγματοποίησαν οι εργαζόμενοι, και για την ωφέλειά τους από άλλες κοινωνικές παροχές.

(Değişik: 3/10/2001-4709/21 md.) Asgarî ücretin tespitinde çalışanların geçim şartları ile ülkenin ekonomik durumu da gözönünde bulundurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 21) Στον προσδιορισμό του βασικού μισθού λαμβάνονται υπόψη και οι όροι προς το ζην των εργαζομένων και η οικονομική κατάσταση της χώρας.

VIII. Sağlık, çevre ve konut -Υγεία, περιβάλλον και κατοικία

A. Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması -Υπηρεσίες υγείας και προστασία του περιβάλλοντος

MADDE 56- Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 56- Καθένας έχει δικαίωμα να ζει σε ένα υγιές και ισορροπημένο περιβάλλον.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

Η ανάπτυξη του περιβάλλοντος, η προστασία της περιβαλλοντολογικής υγείας και η παρεμπόδιση της μόλυνσης του περιβάλλοντος είναι καθήκον του Κράτους και των πολιτών του.

Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler.

Το Κράτος σχεδιάζει κάτω από ενιαία διοίκηση τα ιδρύματα υγείας και ρυθμίζει την παροχή βοήθειας, με στόχο την κατοχύρωση της συνέχισης της ζωής κάθε ατόμου, με σωματική και

ψυχική υγεία, την πραγματοποίηση της συνεργασίας, αυξάνοντας την αποταμίευση και την παραγωγή σε ανθρώπινους και υλικούς πόρους.

Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir.

Το Κράτος εκπληρώνει αυτό το καθήκον του, χρησιμοποιώντας τα κοινωνικά ιδρύματα και τα ιδρύματα υγείας που υπάρχουν στους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς, επιβλέποντας αυτά.

Sağlık hizmetlerinin yaygın bir şekilde yerine getirilmesi için kanunla genel sağlık sigortası kurulabilir.

Για να υλοποιηθούν οι υπηρεσίες υγείας με έναν διαδεδομένο τρόπο, η ασφάλεια δημόσιας υγείας μπορεί να ιδρυθεί με νόμο.

B. Konut hakkı -Το δικαίωμα της κατοικίας

MADDE 57- Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözetten bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler.

ΑΡΘΡΟ 57- Το Κράτος στο πλαίσιο ενός σχεδίου το οποίο επιβλέπει τα χαρακτηριστικά των πόλεων και τους όρους του περιβάλλοντος, λαμβάνει μέτρα αντιμετωπίζοντας την ανάγκη στέγασης. Εκτός αυτού, υποστηρίζει τις κοινωνικές πρωτοβουλίες κατοικίας.

IX. Gençlik ve spor -Νεολαία και άθληση

A. Gençliğin korunması -Η προστασία της νεολαίας

MADDE 58- Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin emanet edildiği gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetişme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır.

ΑΡΘΡΟ 58- Το Κράτος, λαμβάνει προστατευτικά μέτρα για τη βελτίωση και την ανατροφή της νεολαίας, στην οποία δόθηκε ως παρακαταθήκη η ανεξαρτησία και η Δημοκρατία μας, σύμφωνα με τις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, ενάντια σε απόψεις που στοχεύουν στην κατάργηση της αδιαίρετης ακεραιότητας του Κράτους με τη χώρα του και το έθνος του, υπό το φως των θετικών επιστημών.

Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar ve benzeri kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır.

Το Κράτος, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να προστατεύσει τη νεολαία από τον εθισμό στο αλκοόλ, τις ναρκωτικές ουσίες, την εγκληματικότητα, τα τυχερά παιχνίδια και παρόμοιες κακές συνήθειες.

B. Sporun geliştirilmesi ve tahkim¹⁰ -Η ανάπτυξη του αθλητισμού και η διαιτησία

MADDE 59- Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder.

ΑΡΘΡΟ 59- Το Κράτος, λαμβάνει μέτρα αναπτύσσοντας τη σωματική και πνευματική υγεία των Τούρκων πολιτών κάθε ηλικίας, ενθαρρύνει τη διάδοση του μαζικού αθλητισμού.

Devlet başarılı sporcuyu korur.

Το Κράτος προστατεύει τους επιτυχημένους αθλητές.

(Ek fıkra: 17/3/2011-6214/1 md.) Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı merciine başvurulamaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 17/3/2011 με τον Ν.6214, άρθρο 1)
Οι αθλητικές ομοσπονδίες μπορούν να προσφύγουν κατά των σχετικών αποφάσεων περί διοίκησης και πειθαρχίας των αθλητικών δραστηριοτήτων μόνο μέσω της υποχρεωτικής οδού της διαιτησίας. Οι αποφάσεις του Ιδρύματος Διαιτησίας είναι οριστικές και κατά αυτών των αποφάσεων ενώπιον ουδεμίας δικαστικής αρχής μπορούν να προσφύγουν.

X. Sosyal güvenlik hakları -Τα δικαιώματα της κοινωνικής ασφάλισης

A. Sosyal güvenlik hakkı -Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση

MADDE 60- Herkes, sosyal güvenlik hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 60- Καθένας απολαμβάνει του δικαιώματος της κοινωνικής ασφάλισης.

Devlet, bu güvenliği sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar.

Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσει αυτή την ασφάλεια και ιδρύει οργανισμούς.

B. Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler -Άτομα που χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας από απόψεως κοινωνικής ασφάλισης

¹⁰ Bu maddenin kenar başlığı, “B. Sporun geliştirilmesi” iken, 17/3/2011 tarihli ve 6214 sayılı Kanunun 1’inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «B. Η ανάπτυξη του αθλητισμού», αναθεωρήθηκε με το άρθρο 1 του Ν.6214 στις 17/3/2011 και εισήχθη εντός κειμένου.

MADDE 61- Devlet, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleriyle, malûl ve gazileri korur ve toplumda kendilerine yaraşır bir hayat seviyesi sağlar.

ΑΡΘΡΟ 61 – Το Κράτος προστατεύει τις χήρες και τα ορφανά των πεσόντων υπέρ του καθήκοντος και του πολέμου, και τους ανάπηρους και τους βετεράνους πολέμου, και τους εξασφαλίζει ένα βιοτικό επίπεδο που τους αρμόζει στην κοινωνία.

Devlet, sakatların korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει προστατευτικά μέτρα για την προστασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες και την προσαρμογή τους στην κοινωνική ζωή.

Yaşlılar, Devletçe korunur. Yaşlılara Devlet yardımı ve sağlanacak diğer haklar ve kolaylıklar kanunla düzenlenir.

Οι ηλικιωμένοι προστατεύονται από το Κράτος. Η βοήθεια του Κράτους προς τους ηλικιωμένους και άλλα προς κατοχύρωση δικαιώματα και διευκολύνσεις, ορίζονται με νόμο.

Devlet, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alır.

Το Κράτος, λαμβάνει όλων των ειδών τα μέτρα για την προστασία και την επανένταξη των άπορων παιδιών στην κοινωνία.

Bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kurar veya kurdurur.

Για τον σκοπό αυτό ιδρύει ή ορίζει την ίδρυση των αναγκαίων οργανισμών και εγκαταστάσεων.

C. Yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşları -Οι εργαζόμενοι στην αλλοδαπή Τούρκοι πολίτες

MADDE 62- Devlet, yabancı ülkelerde çalışan Türk vatandaşlarının aile birliğinin, çocuklarının eğitiminin, kültürel ihtiyaçlarının ve sosyal güvenliklerinin sağlanması, anavatanla bağlarının korunması ve yurda dönüşlerinde yardımcı olunması için gereken tedbirleri alır.

ΑΡΘΡΟ 62 – Το Κράτος λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της ενότητας της οικογένειας, της εκπαίδευσης των παιδιών, των πολιτιστικών αναγκών και των κοινωνικών ασφαλίσεων των Τούρκων πολιτών που εργάζονται στην αλλοδαπή, την προστασία των δεσμών τους με τη μητέρα πατρίδα και τη βοήθεια κατά την επιστροφή τους στην πατρίδα.

XI. Tarih, kültür ve tabiat varlıklarının korunması -Η προστασία των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών πόρων

MADDE 63- Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır.

ΑΡΘΡΟ 63- Το Κράτος εξασφαλίζει την προστασία των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών πόρων και αξιών· για τον σκοπό αυτό λαμβάνει υποστηρικτικά και ενθαρρυντικά μέτρα.

Bu varlıklar ve değerlerden özel mülkiyet konusu olanlara getirilecek sınırlamalar ve bu nedenle hak sahiplerine yapılacak yardımlar ve tanınacak muafiyetler kanunla düzenlenir.

Οι περιορισμοί οι οποίοι θα επιβληθούν σε αυτά τα ιδιωτικής ιδιοκτησίας περιουσιακά στοιχεία και τις αξίες, και η βοήθεια και οι αποζημιώσεις που θα καταβληθούν προς τους δικαιούχους, ορίζονται με νόμο.

XII. Sanatın ve sanatçının korunması -Η προστασία των τεχνών και των καλλιτεχνών

MADDE 64- Devlet, sanat faaliyetlerini ve sanatçıyı korur. Sanat eserlerinin ve sanatçının korunması, değerlendirilmesi, desteklenmesi ve sanat sevgisinin yayılması için gereken tedbirleri alır.

ΑΡΘΡΟ 64- Το Κράτος, προστατεύει τις καλλιτεχνικές δραστηριότητες και τους καλλιτέχνες. Λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία, την αξιολόγηση, την υποστήριξη των καλλιτεχνικών θεμάτων και των καλλιτεχνών και για τη διάδοση της αγάπης προς τις τέχνες.

XIII. Devletin iktisadî ve sosyal ödevlerinin sınırları ¹¹ -Οι περιορισμοί των οικονομικών και κοινωνικών υποχρεώσεων του Κράτους

MADDE 65- (Değişik: 3/10/2001-4709/22 md.)

Devlet, sosyal ve ekonomik alanlarda Anayasa ile belirlenen görevlerini, bu görevlerin amaçlarına uygun öncelikleri gözeterek malî kaynaklarının yeterliliği ölçüsünde yerine getirir.

ΑΡΘΡΟ 65 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2011 με τον Ν. 4709, άρθρο 22)

Το Κράτος, στους κοινωνικούς και οικονομικούς τομείς, εκπληρώνει τα καθήκοντά του τα οποία ορίζονται από το Σύνταγμα, στο μέτρο της επάρκειας των οικονομικών πηγών του,

¹¹ Bu maddenin kenar başlığı, “XIII. Sosyal ve ekonomik hakların sınırı” iken, 3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun 22’nci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «XIII. Ο περιορισμός των κοινωνικών και οικονομικών δικαιωμάτων», αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με το άρθρο 22 του Ν.4709, και εισήχθη εντός κειμένου.

λαμβάνοντας υπόψη τις προτεραιότητες οι οποίες είναι κατάλληλες προς τους στόχους αυτών των καθηκόντων.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Δ΄

Siyasî Haklar ve Ödevler -Πολιτικά Δικαιώματα και Υποχρεώσεις

I. Türk vatandaşlığı -Η Τουρκική ιθαγένεια

MADDE 66- Türk Devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkes Türktür.

ΑΡΘΡΟ 66- Καθένας ο οποίος συνδέεται με το τουρκικό Κράτος με τον δεσμό της ιθαγένειας, είναι Τούρκος.

Türk babanın veya Türk ananın çocuğu Türktür. (Mülga cümle: 3/10/2001-4709/23 md.)

Παιδί από πατέρα Τούρκο ή μητέρα Τουρκάλα, είναι Τούρκος (Η πρόταση καταργήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 23).

Vatandaşlık, kanunun gösterdiği şartlarla kazanılır ve ancak kanunda belirtilen hallerde kaybedilir.

Η ιθαγένεια λαμβάνεται με όρους που υποδεικνύονται με νόμο και μπορεί να αφαιρεθεί, μόνο σε περιπτώσεις που ορίζονται με νόμο.

Hiçbir Türk, vatana bağlılıkla bağdaşmayan bir eylemde bulunmadıkça vatandaşlıktan çıkarılamaz.

Εις ουδέναν Τούρκο μπορεί να αφαιρεθεί η ιθαγένεια, χωρίς την ύπαρξη μιας πράξης η οποία δεν συνάδει με την πίστη προς την πατρίδα.

Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.

Δεν μπορούν να αποκλειστούν τα ένδικα μέσα κατά της αφαίρεσης ιθαγένειας και κατά των σχετικών αποφάσεων και διαδικασιών.

II. Seçme, seçilme ve siyasî faaliyette bulunma hakları -Τα δικαιώματα του εκλέγειν, του εκλέγεσθαι και της συμμετοχής στην πολιτική δραστηριότητα

MADDE 67- Vatandaşlar, kanunda gösterilen şartlara uygun olarak, seçme, seçilme ve bağımsız olarak veya bir siyasî parti içinde siyasî faaliyette bulunma ve halkoylamasına katılma hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 67 - Οι πολίτες, έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν, του εκλέγεσθαι και της συμμετοχής στην πολιτική δραστηριότητα, εντός ενός πολιτικού κόμματος ή ως ανεξάρτητοι, και της συμμετοχής σε δημοψήφισμα, σύμφωνα με όρους που προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçimler ve halkoylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Ancak, yurt dışında bulunan Türk vatandaşlarının oy hakkını kullanabilmeleri amacıyla kanun, uygulanabilir tedbirleri belirler.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον N.4121, άρθρο 5) Οι εκλογές και το δημοψήφισμα διεξάγονται υπό δικαστική επίβλεψη και έλεγχο, σύμφωνα με τις αρχές της ελεύθερης, ισότιμης, μυστικής, άμεσης, καθολικής ψηφοφορίας, ανοικτής καταμέτρησης και καταγραφής. Ωστόσο, νόμος ορίζει τα μέτρα που μπορούν να εφαρμοσθούν, με στόχο τη δυνατότητα ψήφου των Τούρκων πολιτών οι οποίοι ευρίσκονται στην αλλοδαπή.

(Değişik: 17/5/1987 - 3361/1 md.; 23/7/1995-4121/5 md.) Onsekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı seçme ve halkoylamasına katılma haklarına sahiptir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 17/5/1987 με τον N.3361, άρθρο 1 και στις 23/7/1995 με τον N.4121, άρθρο 5) Κάθε Τούρκος πολίτης ο οποίος συμπληρώνει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του, έχει το δικαίωμα του εκλέγειν και (το δικαίωμα) της συμμετοχής σε δημοψήφισμα.

Bu hakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Η χρήση αυτών των δικαιωμάτων ορίζεται με νόμο.

(Değişik: 23/7/1995-4121/5 md.; 3/10/2001-4709/24 md.) Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askerî öğrenciler, taksirli suçlardan hüküm giyenler hariç ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler oy kullanamazlar. Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde oy kullanılması ve oyların sayım ve dökümünde seçim emniyeti açısından alınması gerekli tedbirler Yüksek Seçim Kurulu tarafından tespit edilir ve görevli hâkimin yerinde yönetim ve denetimi altında yapılır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον N.4121, άρθρο 5, και στις 3/10/2001 με τον N.4709, άρθρο 24) Δεν μπορούν να έχουν δικαίωμα ψήφου οι στρατιώτες και οι αξιωματικοί οι οποίοι εκτελούν τη στρατιωτική τους θητεία και οι δόκιμοι αξιωματικοί, αυτοί οι οποίοι έχουν καταδικασθεί στα σωφρονιστικά ιδρύματα, εκτός από αυτούς που έχουν καταδικασθεί σε ποινές εξ αμελείας. Η λήψη των αναγκαίων μέτρων από πλευράς εκλογικής ασφάλειας, κατά τη διενέργεια ψήφου στα σωφρονιστικά ιδρύματα και στις φυλακές και κατά την καταμέτρηση

και καταγραφή ψήφων προκαθορίζεται από το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο και διεξάγεται με την επιτόπια επίβλεψη και τον έλεγχο του εντεταλμένου δικαστικού λειτουργού.

(Ek fıkra: 23/7/1995-4121/5 md.) Seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 5) Οι εκλογικοί νόμοι ορίζονται με τρόπο ο οποίος συνδυάζει τις αρχές της ευνομίας στην εκπροσώπηση και της σταθερότητας στη διοίκηση.

(Ek fıkra: 3/10/2001-4709/24 md.) Seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 24) Οι αναθεωρήσεις που υλοποιούνται στους εκλογικούς νόμους δεν εφαρμόζονται στις εκλογές που θα πραγματοποιηθούν σε ένα έτος από την ημερομηνία που θα τεθούν σε ισχύ.

III. Siyasî partilerle ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικά με τα πολιτικά κόμματα

A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden ayrılma¹² -Η ίδρυση κομμάτων, η συμμετοχή σε κόμματα και η αποχώρηση από τα κόμματα

MADDE 68- (Değişik: 23/7/1995-4121/6 md.)

ΑΡΘΡΟ 68- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 6)

Vatandaşlar, siyasî parti kurma ve usulüne göre partilere girme ve partilerden ayrılma hakkına sahiptir. Parti üyesi olabilmek için onsekiz yaşını doldurmuş olmak gerekir.

Οι πολίτες, έχουν δικαίωμα ίδρυσης πολιτικού κόμματος, και συμμετοχής σε κόμματα σύμφωνα με τη διαδικασία τους, και αποχώρησης από τα κόμματα. Για να μπορούν να γίνουν μέλη σε κόμμα είναι απαραίτητο να έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους.

Siyasî partiler, demokratik siyasî hayatın vazgeçilmez unsurlarıdır.

Τα πολιτικά κόμματα, είναι απαραίτητα στοιχεία της πολιτικής ζωής.

Siyasî partiler önceden izin almadan kurulurlar ve Anayasa ve kanun hükümleri içerisinde faaliyetlerini sürdürürler.

¹² Bu maddenin kenar başlığı, "A. Parti kurma, partilere girme ve partilerden çıkma" iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 6'ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «Α. Η ίδρυση κομμάτων, η συμμετοχή σε κόμματα και η αποχώρηση από τα κόμματα», αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με το άρθρο 6 του Ν.4121, και εισήχθη εντός κειμένου.

Τα πολιτικά κόμματα ιδρύονται χωρίς προηγούμενη λήψη αδείας και ασκούν τις δραστηριότητές τους σύμφωνα με το Σύνταγμα και τις νομοθετικές διατάξεις.

Siyasî partilerin tüzük ve programları ile eylemleri, Devletin bağımsızlığına, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne, insan haklarına, eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine, millet egemenliğine, demokratik ve lâik Cumhuriyet ilkelerine aykırı olamaz; sınıf veya zümre diktatörlüğünü veya herhangi bir tür diktatörlüğü savunmayı ve yerleştirmeyi amaçlayamaz; suç işlenmesini teşvik edemez.

Οι κανονισμοί και τα προγράμματα και οι πράξεις των πολιτικών κομμάτων δεν μπορούν να αντίκεινται στην ανεξαρτησία του Κράτους, στην αδιαίρετη ακεραιότητα της χώρας του με το έθνος του, στα ανθρώπινα δικαιώματα, στις αρχές της ισότητας και του κράτους δικαίου, στην εθνική κυριαρχία και στις αρχές της δημοκρατικής και κοσμικής Τουρκικής Δημοκρατίας. Δεν μπορούν να στοχεύουν στη δικτατορία τάξης ή ομάδας ή στην υπεράσπιση και στην εγκατάσταση ενός οποιουδήποτε είδους δικτατορίας. Δεν μπορούν να ενθαρρύνουν τη διάπραξη αδικημάτων.

Hâkimler ve savcılar, Sayıştay dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasî partilere üye olamazlar.

Οι δικαστές και οι εισαγγελείς, τα μέλη των ανώτατων δικαστικών οργάνων συμπεριλαμβανομένου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι δημόσιοι λειτουργοί των δημόσιων ιδρυμάτων και οργανισμών, άλλοι δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι δεν έχουν την ιδιότητα του εργαζόμενου δυνάμει των υπηρεσιών που προσφέρουν, μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων και μαθητές πριν από την ανώτατη εκπαίδευση, δεν μπορούν να είναι μέλη πολιτικών κομμάτων.

Yükseköğretim elemanlarının siyasî partilere üye olmaları ancak kanunla düzenlenebilir. Kanun bu elemanların, siyasî partilerin merkez organları dışında kalan parti görevi almalarına cevaz veremez ve parti üyesi yükseköğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarında uyacakları esasları belirler.

Οι διδάσκοντες στην ανώτατη εκπαίδευση γίνονται μέλη των πολιτικών κομμάτων μόνον όπως ο νόμος μπορεί να ορίσει. Ο νόμος δεν μπορεί να επιτρέψει την ανάληψη κομματικών υποχρεώσεων οι οποίες δίδονται σε αυτούς τους διδάσκοντες, εκτός των κεντρικών οργάνων των πολιτικών κομμάτων, και ορίζει τις αρχές με τις οποίες θα συμμορφώνονται οι διδάσκοντες στην ανώτατη εκπαίδευση, στα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης.

Yükseköğretim öğrencilerinin siyasî partilere üye olabilmelerine ilişkin esaslar kanunla düzenlenir.

Οι σχετικές αρχές των φοιτητών ανώτατης εκπαίδευσης, οι οποίοι μπορούν να γίνουν μέλη πολιτικών κομμάτων, ορίζονται με νόμο.

Siyasî partilere, Devlet, yeterli düzeyde ve hakça malî yardım yapar. Partilere yapılacak yardımın, alacakları üye aidatının ve bağışların tabi olduğu esaslar kanunla düzenlenir.

Το Κράτος χρηματοδοτεί, με δίκαιο τρόπο και σε επαρκές επίπεδο, τα πολιτικά κόμματα. Ορίζονται με νόμο, οι αρχές σχετικά με την ενίσχυση που θα πραγματοποιηθεί προς τα κόμματα, και τις συνδρομές μελών και οφειλών που θα εισπραχθούν.

B. Siyasî partilerin uyacakları esaslar -Αρχές προς τήρηση από τα πολιτικά κόμματα

MADDE 69- (Değişik: 23/7/1995-4121/7 md.)

ΑΡΘΡΟ 69- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 7)

Siyasî partilerin faaliyetleri, parti içi düzenlemeleri ve çalışmaları demokrasi ilkelerine uygun olur. Bu ilkelerin uygulanması kanunla düzenlenir.

Οι δραστηριότητες των πολιτικών κομμάτων, οι εντός κόμματος ρυθμίσεις και εργασίες, συνάδουν με τις αρχές της δημοκρατίας. Η εφαρμογή αυτών των αρχών ορίζεται με νόμο.

Siyasî partiler, ticarî faaliyetlere girişemezler.

Τα πολιτικά κόμματα δεν μπορούν να εκτελούν εμπορικές δραστηριότητες.

Siyasî partilerin gelir ve giderlerinin amaçlarına uygun olması gereklidir. Bu kuralın uygulanması kanunla düzenlenir. Anayasa Mahkemesince siyasî partilerin mal edinimleri ile gelir ve giderlerinin kanuna uygunluğunun tespiti, bu hususun denetim yöntemleri ve aykırılık halinde uygulanacak yaptırımlar kanunda gösterilir. Anayasa Mahkemesi, bu denetim görevini yerine getirirken Sayıştaydan yardım sağlar. Anayasa Mahkemesinin bu denetim sonunda vereceği kararlar kesindir.

Τα έσοδα και τα έξοδα των πολιτικών κομμάτων είναι απαραίτητο να συνάδουν με τους σκοπούς τους. Η εφαρμογή αυτού του κανόνα, ορίζεται με νόμο. Η διαπίστωση της εφαρμογής, ως προς τον νόμο, των εσόδων και των εξόδων και της περιουσίας των πολιτικών κομμάτων, από το Συνταγματικό Δικαστήριο, οι μέθοδοι ελέγχου αυτού του θέματος και οι προς εφαρμογή επενδύσεις στην περίπτωση ασυμβατότητας, προβλέπονται από τον νόμο. Το Συνταγματικό Δικαστήριο για την υλοποίηση αυτού του ελεγκτικού καθήκοντος εξασφαλίζει βοήθεια από το

Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου που θα εκδοθούν στο τέλος του ελέγχου αυτού, είναι οριστικές.

Siyasî partilerin kapatılması, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının açacağı dava üzerine Anayasa Mahkemesince kesin olarak karara bağlanır.

Διάλυση των πολιτικών κομμάτων, θεωρείται ως οριστική από το Συνταγματικό Δικαστήριο, κατόπιν προσφυγής η οποία θα κατατεθεί από τον Γενικό Εισαγγελέα της (Τουρκικής) Δημοκρατίας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου.

Bir siyasî partinin tüzüğü ve programının 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı bulunması halinde temelli kapatma kararı verilir.

Στην περίπτωση που το καταστατικό και το πρόγραμμα ενός πολιτικού κόμματος αντίκεινται στις διατάξεις του Άρθρου 68, παρ. 4, αποφασίζεται η οριστική διάλυση αυτού.

Bir siyasî partinin 68 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı eylemlerinden ötürü temelli kapatılmasına, ancak, onun bu nitelikteki fiillerin işlendiği bir odak haline geldiğinin Anayasa Mahkemesince tespit edilmesi halinde karar verilir. (Ek cümle: 3/10/2001-4709/25 md.) Bir siyasî parti, bu nitelikteki fiiller o partinin üyelerince yoğun bir şekilde işlendiği ve bu durum o partinin büyük kongre veya genel başkan veya merkez karar veya yönetim organları veya Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup genel kurulu veya grup yönetim kurulunca zımnen veya açıkça benimsendiği yahut bu fiiller doğrudan doğruya anılan parti organlarının kararlılık içinde işlendiği takdirde, söz konusu fiillerin odağı haline gelmiş sayılır.

Η οριστική διάλυση ενός πολιτικού κόμματος, η οποία οφείλεται σε πράξεις που αντιβαίνουν τις διατάξεις του Άρθρου 68, παρ.4, αποφασίζεται μόνο στην περίπτωση που αποδεικνύεται από το Συνταγματικό Δικαστήριο, ότι αυτό αποτελούσε το επίκεντρο των πραγματοποιηθεισών με αυτή την ιδιότητα πράξεων. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 25). Ένα πολιτικό κόμμα, θεωρείται ότι έγινε το επίκεντρο των εν λόγω πράξεων, στην περίπτωση εντατικοποίησης αυτών των πράξεων με αυτή την ιδιότητα από τα μέλη αυτού του κόμματος, και στην περίπτωση που αυτή η κατάσταση πραγματοποιήθηκε κρυφά από τη γενική συνέλευση αυτού του κόμματος, ή από τον ηγέτη του, ή από τα διοικητικά όργανα ή κέντρα αποφάσεων ή, (οι εν λόγω πράξεις) έχουν υιοθετηθεί σιωπηρά ή ρητά από τη γενική διοίκηση του κόμματος ή την πολιτική διοίκηση του κόμματος που υπάρχει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, ή αυτές οι πράξεις

πραγματοποιήθηκαν κρυφά από τα όργανα του κόμματος τα οποία ανέφεραν αμέσως αυτές τις πράξεις.

(Ek fikra: 3/10/2001-4709/25 md.) Anayasa Mahkemesi, yukarıdaki fıkralara göre temelli kapatma yerine, dava konusu fiillerin ağırlığına göre ilgili siyasî partinin Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmasına karar verebilir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 25) Το Συνταγματικό Δικαστήριο, μπορεί να αποφασίσει, αντί την οριστική διάλυση σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, τη μερική ή ολική αποστέρηση από την ενίσχυση του Κράτους του σχετικού πολιτικού κόμματος, σύμφωνα με τη βαρύτητα των πράξεων κατά τη δικάσιμο της αγωγής.

Temelli kapatılan bir parti bir başka ad altında kurulamaz.

Το πολιτικό κόμμα που διαλύεται οριστικά, δεν μπορεί να ιδρυθεί υπό νέα ονομασία.

Bir siyasî partinin temelli kapatılmasına beyan veya faaliyetleriyle sebep olan kurucuları dahil üyeleri, Anayasa Mahkemesinin temelli kapatmaya ilişkin kesin kararının Resmî Gazetede gerekçeli olarak yayımlanmasından başlayarak beş yıl süreyle bir başka partinin kurucusu, üyesi, yöneticisi ve deneticisi olamazlar.

Τα μέλη ενός πολιτικού κόμματος συμπεριλαμβανομένων και των ιδρυτών του, που έγιναν αιτία με τις δραστηριότητές τους ή τις δηλώσεις τους για την οριστική διάλυσή του, δεν μπορούν να γίνουν ιδρυτές, μέλη, διευθυντές ή ελεγκτές ενός άλλου κόμματος, για πέντε έτη, τα οποία θα έχουν ως έναρξη τη δημοσίευση της αιτιολογημένης στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας οριστικής απόφασης του Συνταγματικού Δικαστηρίου σε σχέση με την οριστική διάλυση.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan ve Türk uyrukluğunda olmayan gerçek ve tüzelkişilerden maddî yardım alan siyasî partiler temelli olarak kapatılır.

Τα πολιτικά κόμματα, τα οποία λαμβάνουν οικονομική ενίσχυση από αλλοδαπά κράτη, διεθνείς οργανισμούς και φυσικά και νομικά πρόσωπα μη Τουρκικής ιθαγένειας, διαλύονται οριστικά.

(Değişik: 3/10/2001-4709/25 md.) Siyasî partilerin kuruluş ve çalışmaları, denetlenmeleri, kapatılmaları ya da Devlet yardımından kısmen veya tamamen yoksun bırakılmaları ile siyasî partilerin ve adayların seçim harcamaları ve usulleri yukarıdaki esaslar çerçevesinde kanunla düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν. 4709, άρθρο 25) Η ίδρυση και οι δραστηριότητες των πολιτικών κομμάτων, οι έλεγχοί τους, η διάλυσή τους, ή η μερική ή ολική αποστέρησή τους από την ενίσχυση του Κράτους, και οι εκλογικές δαπάνες και οι διαδικασίες των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων τους, ορίζονται με νόμο, στο πλαίσιο των παραπάνω αρχών.

IV. Kamu hizmetlerine girme hakkı -Το δικαίωμα διορισμού στις δημόσιες υπηρεσίες

A. Hizmete girme -Διορισμός στην δημόσια υπηρεσία

MADDE 70- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 70- Κάθε Τούρκος, έχει δικαίωμα διορισμού στις δημόσιες υπηρεσίες.

Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

Κατά τον διορισμό, ουδεμία άλλη διάκριση μπορεί να ληφθεί υπόψη, εκτός από τα προσόντα που είναι απαραίτητα για την υπηρεσία.

B. Mal bildirimini -Δήλωση Περιουσιακών στοιχείων

MADDE 71- Kamu hizmetine girenlerin mal bildiriminde bulunmaları ve bu bildirimlerin tekrarlanma süreleri kanunla düzenlenir. Yasama ve yürütme organlarında görev alanlar, bundan istisna edilemez.

ΑΡΘΡΟ 71- Η δήλωση περιουσιακών στοιχείων των διορισθέντων στις δημόσιες υπηρεσίες και οι προθεσμίες επανάληψης αυτών των δηλώσεων ορίζονται με νόμο. Δεν μπορούν να εξαιρεθούν από αυτές, αυτοί που αναλαμβάνουν καθήκοντα στα όργανα της Νομοθετικής και της Εκτελεστικής Εξουσίας.

V. Vatan hizmeti -Η στρατιωτική θητεία

MADDE 72- Vatan hizmeti, her Türkün hakkı ve ödevidir. Bu hizmetin Silahlı Kuvvetlerde veya kamu kesiminde ne şekilde yerine getirileceği veya getirilmiş sayılacağı kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 72 – Η στρατιωτική θητεία είναι δικαίωμα και καθήκον κάθε Τούρκου. Ορίζεται με νόμο η, προς υλοποίηση ή η θεωρούμενη ως υλοποιηθείσα, υπηρεσία στις Ένοπλες Δυνάμεις ή με οποιονδήποτε τρόπο στον δημόσιο τομέα.

VI. Vergi ödevi -Η πληρωμή φόρων

MADDE 73- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)¹³

ΑΡΘΡΟ 73- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

Καθένας έχει υποχρέωση να καταβάλει φόρους για την κάλυψη των δημοσίων δαπανών σύμφωνα με την οικονομική δυνατότητά του.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Η δίκαιη και ισορροπημένη κατανομή των φορολογικών βαρών αποτελεί τον κοινωνικό στόχο της δημοσιονομικής πολιτικής.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Φόροι, δασμοί, τέλη και παρόμοια φορολογικά βάρη, τίθενται, αναθεωρούνται ή αίρονται δια νόμου.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muaflık, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Bakanlar Kuruluna verilebilir.

Η αρμοδιότητα υλοποίησης αναθεώρησης ατελειών, εξαιρέσεων και εκπτώσεων στις σχετικές διατάξεις επί των ποσοστών των φόρων, δασμών, τελών και παρόμοιων φορολογικών βαρών εντός των παραπάνω και παρακάτω ορίων που ορίζονται με νόμο, μπορεί να ανατεθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο.

VII. Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı¹⁴ -Το δικαίωμα αναφοράς, πληροφόρησης και προσφυγής στον Συνήγορο του Πολίτη

MADDE 74- (Değişik: 3/10/2001-4709/26 md.) Vatandaşlar ve karşılıklılık esası gözetilmek kaydıyla Türkiye’de ikamet eden yabancılar kendileriyle veya kamu ile ilgili dilek ve şikâyetleri hakkında, yetkili makamlara ve Türkiye Büyük Millet Meclisine yazı ile başvurma hakkına sahiptir.

¹³ Dördüncü fıkrada yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στο Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στην τέταρτη παράγραφο, αναθεωρήθηκε ως «στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας» με το άρθρο 16 του Ν.677· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

¹⁴ Bu maddenin kenar başlığı, “VII. Dilekçe hakkı” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 8’inci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Ο τίτλος αυτού του άρθρου «VII. Το δικαίωμα αναφοράς», στις 12/9/2010 αναθεωρήθηκε με το άρθρο 8 του Ν.5982 και εισήχθη εντός κειμένου.

ΑΡΘΡΟ 74 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 26) Πολίτες και αλλοδαποί οι οποίοι διαμένουν στην Τουρκία, υπό την προϋπόθεση της αρχής της αμοιβαιότητας, έχουν το δικαίωμα γραπτής προσφυγής προς τις αρμόδιες αρχές και τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, σχετικά με τις αιτήσεις και τις αναφορές τους που αφορούν τους ιδίους ή το δημόσιο.

(Değişik: 3/10/2001-4709/26 md.) Kendileriyle ilgili başvuruların sonucu, gecikmeksizin dilekçe sahiplerine yazılı olarak bildirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 26) Το αποτέλεσμα της προσφυγής που αφορά τους ιδίους, γνωστοποιείται γραπτώς προς τους προσφεύγοντες, χωρίς καθυστέρηση.

(Mülga: 12/9/2010-5982/8 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 8)

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν. 5982, άρθρο 8) Καθένας έχει δικαίωμα πληροφόρησης και προσφυγής στον Συνήγορο του Πολίτη.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 8) Ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη ο οποίος ιδρύθηκε από την Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, εξετάζει αναφορές σχετικά με τη λειτουργία της διοίκησης.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/8 md.) Kamu Başdenetçisi Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından gizli oyla dört yıl için seçilir. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan aday seçilmiş olur.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 8) Ο Συνήγορος του Πολίτη εκλέγεται για τέσσερα έτη με μυστική ψηφοφορία από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Στις πρώτες δύο ψηφοφορίες απαιτείται η πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών και στην τρίτη ψηφοφορία η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών. Εάν στην τρίτη ψηφοφορία δεν διασφαλισθεί η απόλυτη πλειοψηφία, σε αυτή την ψηφοφορία διεξάγεται τέταρτη ψηφοφορία για τους δύο υποψήφιους

οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους· στην τέταρτη ψηφοφορία εκλέγεται ο υποψήφιος ο οποίος έλαβε τις περισσότερες ψήφους.

(Ek fikra: 12/9/2010-5982/8 md.) Bu maddede sayılan hakların kullanılma biçimi, Kamu Denetçiliği Kurumunun kuruluşu, görevi, çalışması, inceleme sonucunda yapacağı işlemler ile Kamu Başdenetçisi ve kamu denetçilerinin nitelikleri, seçimi ve özlük haklarına ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 8)
Ο τρόπος χρήσης των δικαιωμάτων που παρατίθενται σε αυτό το άρθρο, ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη, τα καθήκοντά του, οι εργασίες του, τα προσόντα των Βοηθών Συνηγόρου του Πολίτη και του Συνηγόρου του Πολίτη και οι διαδικασίες που θα πραγματοποιηθούν ως αποτέλεσμα της εξέτασης, η εκλογή του και οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με τα κεκτημένα δικαιώματά του, ορίζονται με νόμο.

ÜÇÜNCÜ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Cumhuriyetin Temel Organları

Τα Θεμελιώδη Όργανα του Δημοκρατικού Πολιτεύματος

BİRİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Α΄

Yasama -Εκτελεστική Εξουσία

I. Türkiye Büyük Millet Meclisi -Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας

A. Kuruluşu -Η ίδρυσή της

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987 - 3361/2 md.; 23/7/1995- 4121/8 md.; 16/4/2017-6771/2 md.¹⁵)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen beşyüzelli milletvekilinden oluşur.

ΑΡΘΡΟ 75- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 17/5/1987 με τον Ν.3361, άρθρο 2 και στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 8· αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 2)

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας αποτελείται από πεντακόσιους πενήντα βουλευτές οι οποίοι εκλέγονται με γενική ψηφοφορία.

B. Milletvekili seçilme yeterliliği -Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των βουλευτών

¹⁵ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 2'nci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 2'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο αναθεωρήθηκε με το άρθρο 2 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2.

MADDE 76- (Değişik: 13/10/2006-5551/1 md.; 16/4/2017-6771/3 md.) Onsekiz yaşını dolduran her Türk milletvekili seçilebilir.

ΑΡΘΡΟ 76- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 13/10/2006 με τον Ν.5551, άρθρο 1 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 3) Κάθε Τούρκος ο οποίος συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του μπορεί να εκλεγεί βουλευτής.

(Değişik: 27/12/2002-4777/1 md.; 16/4/2017-6771/3 md.) En az ilkokul mezunu olmayanlar, kısıtlılar, askerlikle ilişiği olanlar, kamu hizmetinden yasaklılar, taksirli suçlar hariç toplam bir yıl veya daha fazla hapis ile ağır hapis cezasına hüküm giymiş olanlar; zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı suçlarla, kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terör eylemlerine katılma ve bu gibi eylemleri tahrik ve teşvik suçlarından biriyle hüküm giymiş olanlar, affa uğramış olsalar bile milletvekili seçilemezler.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 27/12/2001 με τον Ν.4777, άρθρο 1, και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 3) Δεν μπορούν να εκλεγούν βουλευτές έστω και εάν τους έχει απονεμηθεί χάρη, αυτοί οι οποίοι δεν είναι τουλάχιστον απόφοιτοι της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, αυτοί που ευρίσκονται υπό δικαστική συμπαράσταση, αυτοί που δεν υπηρέτησαν τη στρατιωτική τους θητεία, αυτοί που έχουν απαγορευθεί από τις δημόσιες υπηρεσίες, αυτοί που έχουν καταδικασθεί συνολικά σε ποινή φυλάκισης ενός έτους ή περισσότερο και σε βαριά ποινή φυλάκισης εκτός των αδικημάτων εξ αμελείας, αυτοί οι οποίοι έχουν καταδικαστεί σε επαίσχυντα αδικήματα όπως υπεξαίρεση, κατάχρηση, δωροδοκία, χρηματισμό, κλοπές, απατεωνίες, πλαστογραφία, δόλια πτώχευση, αυτοί οι οποίοι έχουν καταδικασθεί για ένα από τα αδικήματα όπως λαθρεμπόριο, νοθεία σε δημόσιους διαγωνισμούς και αγοραπωλησίες, παραβίαση του Κρατικού απορρήτου, συμμετοχή σε τρομοκρατικές πράξεις ή υποκίνηση και προτροπή παρόμοιων πράξεων.

Hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensupları, görevlerinden çekilmedikçe, aday olamazlar ve milletvekili seçilemezler.

Δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι και δεν μπορούν να εκλεγούν βουλευτές, εκτός εάν παραιτηθούν από το αξίωμά τους, δικαστές και εισαγγελείς, μέλη ανώτατων δικαστικών

οργάνων, οι διδάσκοντες των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, μέλη του Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης, λειτουργοί του δημόσιου τομέα και λειτουργοί ιδρυμάτων που κατέχουν την υπαλληλική ιδιότητα, και άλλοι δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι δεν έχουν την ιδιότητα του εργαζόμενου δυνάμει των υπηρεσιών που προσφέρουν και μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi -Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

MADDE 77- (Değişik: 21/10/2007-5678/1 md.; 16/4/2017-6771/4 md.¹⁶)

ΑΡΘΡΟ 77 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 1· αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 4)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçimleri dört yılda bir yapılır.

Οι εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας διεξάγονται κάθε τέσσερα έτη.

Meclis, bu süre dolmadan seçimin yenilenmesine karar verebileceği gibi, Anayasada belirtilen şartlar altında Cumhurbaşkanınca verilecek karara göre de seçimler yenilenir. Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Η Βουλή μπορεί να αποφασίσει την επανάληψη των εκλογών χωρίς τη συμπλήρωση του παραπάνω χρονικού διαστήματος, ή επαναλαμβάνει τις εκλογές σύμφωνα με απόφαση που θα δοθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας υπό τους όρους που ορίζονται στο Σύνταγμα. Ο βουλευτής του οποίου η θητεία λήγει, μπορεί να επανεκλεγεί.

Yenilenmesine karar verilen Meclisin yetkileri, yeni Meclisin seçilmesine kadar sürer.

Οι αρμοδιότητες της Βουλής η οποία αποφάσισε την επανάληψη των εκλογών, ασκούνται μέχρι την εκλογή της νέας Βουλής.

D. Seçimlerin geriye bırakılması ve ara seçimler ¹⁷ -Αναβολή εκλογών και αναπληρωματικές εκλογές

MADDE 78- Savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

¹⁶ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 4'üncü maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 2'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 4 του Ν. 6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2.

¹⁷ Bu maddenin başlığı, "D. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimleri" iken, 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. Ο τίτλος αυτού του άρθρου «D. Αναβολή εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και αναπληρωματικές εκλογές» αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με το άρθρο 16 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

ΑΡΘΡΟ 78- Σε περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα διεξαγωγής νέων εκλογών λόγω πολέμου, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να αποφασίσει την αναβολή των εκλογών για ένα έτος.

Genel bırakma sebebi ortadan kalkmamışsa, erteleme kararındaki usule göre bu işlem tekrarlanabilir.

Εάν δεν αρθεί ο λόγος αναβολής, αυτή η διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που υπάρχει στην απόφαση παράτασης.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliklerinde boşalma olması halinde, ara seçime gidilir. Ara seçim, her seçim döneminde bir defa yapılır ve genel seçimden otuz ay geçmedikçe ara seçime gidilemez. Ancak, boşalan üyeliklerin sayısı, üye tamsayısının yüzde beşini bulduğu hallerde, ara seçimlerinin üç ay içinde yapılmasına karar verilir.

Αναπληρωματικές εκλογές διεξάγονται στην περίπτωση εκπτώσεως από τις θέσεις των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Αναπληρωματικές εκλογές διεξάγονται μια φορά σε κάθε εκλογική περίοδο και δεν μπορούν να διεξαχθούν αναπληρωματικές εκλογές πριν περάσουν τριάντα μήνες από τις γενικές εκλογές. Ωστόσο, μπορεί να αποφασισθεί η διεξαγωγή αναπληρωματικών εκλογών εντός τριών μηνών, στις περιπτώσεις όπου ο μειούμενος αριθμός των μελών αντιστοιχεί στο πέντε τοις εκατό του συνολικού αριθμού των μελών.

Genel seçimlere bir yıl kala, ara seçimi yapılamaz.

Δεν μπορούν να διεξαχθούν αναπληρωματικές εκλογές πριν την παρέλευση ενός έτους από τις γενικές εκλογές.

(Ek fıkra: 27/12/2002-4777/2 md.) Yukarıda yazılı hallerden ayrı olarak, bir ilin veya seçim çevresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde üyesinin kalmaması halinde, boşalmayı takip eden doksan günden sonraki ilk Pazar günü ara seçim yapılır. Bu fıkra gereği yapılacak seçimlerde Anayasanın 127 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 27/12/2002 με τον Ν.4777, άρθρο 2) Εκτός από τις παραπάνω αναφερόμενες περιπτώσεις, στην περίπτωση όπου δεν υπάρχουν μέλη ενός νομού ή μιας εκλογικής περιφέρειας στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, για την αναπλήρωση της θέσης αυτής, διεξάγονται αναπληρωματικές εκλογές την πρώτη Κυριακή μετά την παρέλευση ενενήντα ημερών από τη δημιουργία του κενού. Η τρίτη παράγραφος του άρθρου 127 του Συντάγματος δεν εφαρμόζεται στις εκλογές που θα διεξαχθούν σύμφωνα με αυτή την παράγραφο.

E. Seçimlerin genel yönetim ve denetimi -Γενική διοίκηση και έλεγχος των εκλογών

MADDE 79- Seçimler, yargı organlarının genel yönetim ve denetimi altında yapılır.

ΑΡΘΡΟ 79- Οι εκλογές διεξάγονται υπό τη γενική διοίκηση και τον έλεγχο των δικαστικών οργάνων.

(Değişik: 21/10/2007-5678/2 md.) Seçimlerin başlamasından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma ve yaptırma, seçim süresince ve seçimden sonra seçim konularıyla ilgili bütün yolsuzlukları, şikayet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin seçim tutanaklarını ve Cumhurbaşkanlığı seçimi tutanaklarını kabul etme görevi Yüksek Seçim Kurulundur. Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 2) Το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο είναι επιφορτισμένο με τη διεξαγωγή και την εκτέλεση όλων των διαδικασιών σχετικά με την εντός ομαλότητας διαχείριση και την ακεραιότητα των εκλογών, από την έναρξη μέχρι το πέρας των εκλογών, με όλες τις παρατυπίες σχετικά με τα θέματα των εκλογών κατά τη διάρκεια και μετά το πέρας των εκλογών, με την εξέταση των παραπόνων και των ενστάσεων τους και τη λήψη οριστικών αποφάσεων, και με την έγκριση των πρακτικών εκλογής των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και των πρακτικών εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ενώπιον ουδεμίας άλλης αρχής είναι δυνατή η προσφυγή κατά των αποφάσεων του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου.

Yüksek Seçim Kurulunun ve diğer seçim kurullarının görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου και των άλλων εκλογικών συμβουλίων ορίζονται με νόμο.

Yüksek Seçim Kurulu yedi asıl ve dört yedek üyeden oluşur. Üyelerin altısı Yargıtay, beşi Danıştay Genel Kurullarınca kendi üyeleri arasından üye tamsayılarının salt çoğunluğunun gizli oyu ile seçilir. Bu üyeler, salt çoğunluk ve gizli oyla aralarından bir başkan ve bir başkanvekili seçerler.

Το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο αποτελείται από επτά τακτικά και τέσσερα αναπληρωματικά μέλη. Έξι από τα μέλη εκλέγονται από την Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και πέντε από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας μεταξύ των μελών τους, με μυστική ψηφοφορία, με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών τους.

Yüksek Seçim Kuruluna Yargıtay ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır. Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili ad çekmeye girmezler.

Μεταξύ των εκλεγέντων μελών από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο και το Συμβούλιο της Επικρατείας στο Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο, δύο μέλη από κάθε ομάδα εκλέγονται με κλήρωση ως αναπληρωματικά. Δεν συμμετέχουν στην κλήρωση ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου.

(Değişik: 21/10/2007-5678/2 md.) Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların halkoyuna sunulması, Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesi işlemlerinin genel yönetim ve denetimi de milletvekili seçimlerinde uygulanan hükümlere göre olur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 2) Η υποβολή σε δημοψήφισμα των νόμων σχετικά με τις αναθεωρήσεις του Συντάγματος, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από τον λαό, και η γενική διοίκηση και ο έλεγχος των διαδικασιών, διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται κατά τη διενέργεια των βουλευτικών εκλογών.

F. Üyelikle ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικά με την υποψηφιότητα

1. Milletin temsili -Η αντιπροσώπευση του Έθνους

MADDE 80- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler.

ΑΡΘΡΟ 80- Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας αντιπροσωπεύουν όλο το Έθνος και όχι μόνο την εκλογική τους περιοχή ή τους δικούς τους ψηφοφόρους.

2. Andicme -Ορκωμοσία

MADDE 81- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, göreve başlarken aşağıdaki şekilde andiçerler:

ΑΡΘΡΟ 81 -Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, κατά την έναρξη των καθηκόντων, ορκίζονται ως ακολούθως:

“Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma; hukukun üstünlüğüne, demokratik ve lâik Cumhuriyete ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağıma; toplumun huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerden yararlanması ülküsünden ve Anayasaya sadakattan ayrılmayacağıma; büyük Türk milleti önünde namusum ve şerefim üzerine andiçerim.”

«Ορκίζομαι στην τιμή και στην υπόληψή μου, ενώπιον του μεγάλου Τουρκικού Έθνους, να διαφυλλάσω την ύπαρξη και την ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ακεραιότητα της πατρίδας και του έθνους, την άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία του έθνους· να παραμείνω αφοσιωμένος στην ανωτερότητα του δικαίου, στο Δημοκρατικό Πολίτευμα το οποίο είναι δημοκρατικό και κοσμικό και στις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ· να μην απομακρύνομαι από τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες κάθε ατόμου, με την έννοια της δημόσιας ειρήνης και ευημερίας, της εθνικής αλληλεγγύης και της δικαιοσύνης, από το ιδανικό της ωφέλειας τους και από την αφοσίωση προς το Σύνταγμα.»

3. Üyelikle bağdaşmayan işler -Ασυμβίβαστα των μελών

MADDE 82- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)¹⁸

ΑΡΘΡΟ 82- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, δεν μπορούν να αναλάβουν υπηρεσία, δεν μπορούν να είναι πληρεξούσιοι, δεν μπορούν να εγκρίνουν οποιαδήποτε σύμβαση εργασίας άμεσα ή έμμεσα, δεν μπορούν να είναι αντιπρόσωποι και διαιτητές: στις Κρατικές και σε άλλες δημόσιες επιχειρήσεις και στα ιδρύματα που συνδέονται με αυτά, στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και ενώσεις των Κρατικών ή άλλων δημοσίων επιχειρήσεων άμεσα ή και έμμεσα, σε επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν ιδιότητα δημόσιου φορέα και των συνδικάτων που εργάζονται για το δημόσιο συμφέρον το οποίο κατοχυρώνει με νόμο τις πηγές ιδιωτικών εσόδων του και ιδιωτικών δυνατοτήτων του, και σε ευαγή ιδρύματα (βακούφια) τα οποία εξασφαλίζουν ενίσχυση από το Κράτος και τα οποία έχουν φορολογική

¹⁸ İkinci fıkranın ikinci cümlesi, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK I'deki yerine işlenmiştir. Η δεύτερη πρόταση της δεύτερης παραγράφου καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

απαλλαγή, και σε συνδικάτα και αυτών τα διοικητικά ή ελεγκτικά ιδρύματα των επιχειρήσεων ή ενώσεων που συμμετέχουν σε αυτά και σε αυτών τα ανώτατα συμβούλια.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. Bir üyenin belli konuda ve altı ayı aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca verilecek geçici bir görevi kabul etmesi, Meclisin kararına bağlıdır.

Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας δεν μπορούν να αναλάβουν μια οποιαδήποτε δημόσια ή ιδιωτική υπηρεσία σε όργανο της εκτελεστικής εξουσίας σχετικά με εισήγηση, σύσταση, διορισμό ή θέωση. Η έγκριση ενός μεταβατικού καθήκοντος η οποία θα δοθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα ενός μέλους, το οποίο δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες, υπόκειται στην απόφαση της Βουλής.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla düzenlenir.

Τα ασυμβίβαστα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας με άλλα καθήκοντα και εργασίες, ορίζονται με νόμο.

4. Yasama dokunulmazlığı -Βουλευτική ασυλία

MADDE 83- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

ΑΡΘΡΟ 83 – Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, δεν μπορούν να κατηγορηθούν για τις ψήφους και τα λεγόμενά τους κατά τις εργασίες της Βουλής, για τις σκέψεις τους τις οποίες εκφράζουν στη Βουλή, για την επανάληψη και την αποκάλυψη αυτών εκτός Βουλής, εκτός και εάν ληφθεί από τη Βουλή μια άλλη απόφαση σχετικά με την εισήγηση του Προεδρείου της Βουλής εκείνης της συνεδρίασης.

Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14 üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

Ένας βουλευτής ο οποίος θεωρείται ότι διέπραξε ένα αδίκημα πριν ή μετά τις εκλογές, δεν μπορεί να συλληφθεί, να ανακριθεί, να κρατηθεί και να δικασθεί χωρίς απόφαση της Βουλής. Αυτή η απόφαση δεν ισχύει στις περιπτώσεις όπου συνελήφθη επ' αυτοφώρω, το οποίο επιφέρει βαριά ποινή, και στις περιπτώσεις του άρθρου 14 του Συντάγματος, με τον όρο η ανάκριση να έχει αρχίσει πριν τις εκλογές. Ωστόσο, στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή υποχρεούται να ενημερώσει άμεσα και κατευθείαν τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

Η εκτέλεση μιας καταδικαστικής απόφασης η οποία επιβλήθηκε σε ένα μέλος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας πριν ή μετά τις εκλογές, θα ανασταλεί μέχρι το τέλος της θητείας αυτού· δεν μπορεί να ισχύσει η παραγραφή κατά τη διάρκεια της θητείας.

Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

Η ανάκριση και η δίωξη ενός επανεκλεγέντος βουλευτή εξαρτάται από την άρση της ασυλίας από τη Βουλή.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Οι ομάδες των πολιτικών κομμάτων στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, δεν μπορούν να συζητούν και να αποφασίζουν σχετικά με τη βουλευτική ασυλία.

5. Milletvekilliğinin düşmesi¹⁹ -Η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα

MADDE 84- (Değişik: 23/7/1995- 4121/9 md.)

ΑΡΘΡΟ 84- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 9)

İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır.

¹⁹ Bu maddenin kenar başlığı, “5. Üyeliğin düşmesi” iken, 23/7/1995 tarihli ve 4121 sayılı Kanunun 9’uncu maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «5. Η έκπτωση από την ιδιότητα του μέλους» αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με το άρθρο 9 του Ν.4121, και εισήχθη εντός κειμένου.

Η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα ενός παραιτηθέντος βουλευτή, αποφασίζεται από την Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας αφού διαπιστωθεί από το Προεδρείο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ότι η παραίτηση είναι έγκυρη.

Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

Η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα στην περίπτωση οριστικής καταδικαστικής απόφασης ή θέσης υπό δικαστική συμπαράσταση, πραγματοποιείται με την ανακοίνωση προς την Ολομέλεια της οριστικής δικαστικής απόφασης σε αυτό το θέμα.

82 nci maddeye göre milletvekilliğiyle bağdaşmayan bir görev veya hizmeti sürdürmekte ısrar eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, yetkili komisyonun bu durumu tespit eden raporu üzerine Genel Kurul gizli oyla karar verir.

Η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα του βουλευτή, ο οποίος εμμένει να κατέχει ένα αξίωμα ή μια υπηρεσία που είναι ασυμβίβαστη με το βουλευτικό αξίωμα σύμφωνα με το άρθρο 82, αποφασίζεται με μυστική ψηφοφορία από την Ολομέλεια, σύμφωνα με την αναφορά της αρμόδιας επιτροπής η οποία εξακριβώνει αυτή την κατάσταση.

Meclis çalışmalarına özürsüz veya izinsiz olarak bir ay içerisinde toplam beş birleşim günü katılmayan milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesine, durumun Meclis Başkanlık Divanınca tespit edilmesi üzerine, Genel Kurulca üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyuyla karar verilebilir.

Η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα του βουλευτή, ο οποίος δεν συμμετέχει στις εργασίες της Βουλής, αδικαιολόγητα ή χωρίς άδεια, για πέντε συνολικά ημέρες σε ένα μήνα, μπορεί να αποφασισθεί με ψηφοφορία της απόλυτης πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών της Ολομέλειας, κατόπιν απόδειξης της υπόθεσης από το Προεδρείο της Βουλής.

(Mülga: 12/9/2010-5982/9 md.)

(Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 9).

6. İptal istemi -Αίτημα ακύρωσης

MADDE 85- (Değişik: 23/7/1995- 4121/10 md.)

ΑΡΘΡΟ 85- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 10)

Yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili

veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İctüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini onbeş gün içerisinde kesin karara bağlar.

Στις περιπτώσεις που αποφασίστηκε η άρση της βουλευτικής ασυλίας ή η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα σύμφωνα με την πρώτη, τρίτη ή τέταρτη παράγραφο του άρθρου 84, ο ίδιος ο βουλευτής ή ένας άλλος βουλευτής, εντός επτά ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης από την Ολομέλεια της Βουλής, μπορεί να προσφύγει στο Συνταγματικό Δικαστήριο για την ακύρωση της απόφασης, με τον ισχυρισμό ότι αντίκειται στο Σύνταγμα, τους νόμους ή τον Εσωτερικό Κανονισμό (της Βουλής). Το Συνταγματικό Δικαστήριο εκδίδει οριστική απόφαση επί της αίτησης ακύρωσης, εντός δεκαπέντε ημερών.

7. Ödenek ve yolluklar -Βουλευτικές αποζημιώσεις και οδοιπορικά

MADDE 86- (Değişik: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin ödenek, yolluk ve emeklilik işlemleri kanunla düzenlenir. Ödeneğin aylık tutarı en yüksek Devlet memurunun almakta olduğu miktarı, yolluk da ödenek miktarının yarısını aşamaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ile bunların emeklileri T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler ve üyeliği sona erenlerin istekleri halinde ilgileri devam eder.

ΑΡΘΡΟ 86- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/11/2001 με τον Ν.4720, άρθρο 1) Οι βουλευτικές αποζημιώσεις, τα οδοιπορικά και οι βουλευτικές συντάξεις των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ορίζονται με νόμο. Το μηνιαίο ποσό της βουλευτικής αποζημίωσης δεν υπερβαίνει το ποσό που λαμβάνει ανώτατος δημόσιος υπάλληλος, και τα οδοιπορικά δεν μπορούν να υπερβούν το ήμισυ της βουλευτικής αποζημίωσης. Τα μέλη και τα συνταξιοδοτηθέντα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας υπάγονται στο Ταμείο Συντάξεων της Τουρκικής Δημοκρατίας και η υπαγωγή αυτών των οποίων η θητεία έχει λήξει, συνεχίζεται κατόπιν αιτήσεώς τους.

(Değişik: 21/11/2001-4720/1 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine ödenecek ödenek ve yolluklar, kendilerine T.C. Emekli Sandığı tarafından bağlanan emekli aylığı ve benzeri ödemelerin kesilmesini gerektirmez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/11/2001 με τον Ν.4720, άρθρο 1) Οι προς πληρωμή βουλευτικές αποζημιώσεις και τα οδοιπορικά των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, δεν απαιτούν τη λήξη των συντάξεων και παρόμοιων πληρωμών οι οποίες υπόκεινται στο Ταμείο Συντάξεων της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Ödenek ve yollukların en çok üç aylığı önceden ödenebilir.

Μπορούν να προπληρωθούν μέχρι και τριών μηνών βουλευτικές αποζημιώσεις και οδοιπορικά.

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri -Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

A. Genel olarak -Γενικά

MADDE 87- (Değişik: 3/10/2001-4709/28 md.; 7/5/2004-5170/6 md.; 16/4/2017-6771/5 md.²⁰)

ΑΡΘΡΟ 87- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 28 και στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 6 αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 5)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; Bakanlar Kurulunu ve bakanları denetlemek; Bakanlar Kuruluna belli konularda kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi vermek; bütçe ve kesinhesap kanun tasarılarını görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası anlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tam sayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας είναι να ψηφίζει, να αναθεωρεί και να καταργεί νόμους, να ελέγχει το Υπουργικό Συμβούλιο και τους υπουργούς, να εγκρίνει την έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου σχετικά με συγκεκριμένα θέματα του Υπουργικού Συμβουλίου, να συζητά και να εγκρίνει τα σχέδια νόμου σχετικά με τον προϋπολογισμό και τους οριστικούς λογαριασμούς, να αποφασίζει την έκδοση νομίσματος και την κήρυξη πολέμου, να εγκρίνει τη θεώρηση διεθνών συνθηκών, να αποφασίζει για την απονομή χάριτος και την παροχή αμνηστίας με την απόφαση των τριών πέμπτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, και να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άλλα άρθρα του Συντάγματος και να εκπληρώνει τα καθήκοντα αυτών.

B. Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi -Εισήγηση και διαβούλευση νόμων

MADDE 88- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)²¹

²⁰ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 5'inci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Το άρθρο αυτό αναθεωρήθηκε με το άρθρο 5 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

²¹ Birinci fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu ve" ile ikinci fıkrada yer alan "tasarı ve" ibareleri, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile madde metninden çıkarılmış; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Οι εκφράσεις: «Το Υπουργικό Συμβούλιο και» η οποία εμπεριέχονταν στην πρώτη παράγραφο, και «των σχεδίων»

ΑΡΘΡΟ 88 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekilleri yetkilidir.

Το Υπουργικό Συμβούλιο και οι βουλευτές είναι επιφορτισμένοι με την εισήγηση νόμων.

Kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları İçtüzükle düzenlenir.

Οι διαδικασίες και οι αρχές διαβούλευσης των σχεδίων νόμου και των εισηγήσεων νόμου στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό.

C. Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması -Έκδοση νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

MADDE 89- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)²²

ΑΡΘΡΟ 89- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει εντός δέκα πέντε ημερών τους νόμους οι οποίοι έχουν εγκριθεί στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

(Değişik: 3/10/2001-4709/29 md.) Yayınlanmasını kısmen veya tamamen uygun bulmadığı kanunları, bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterdiği gerekçe ile birlikte aynı süre içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir. Bütçe kanunları bu hükme tâbi değildir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 29) Τους νόμους που σε ένα τμήμα τους ή στο σύνολό τους θεωρεί μη κατάλληλους, τους αναπέμπει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας προς διαβούλευση εκ νέου, μέσα στην ίδια περίοδο, μαζί με την αιτιολογία που αποδεικνύει το θέμα αυτό. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κρίνει ότι ένα τμήμα έχει βρεθεί μη κατάλληλο, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας

και» η οποία εμπεριέχονταν στην δεύτερη παράγραφο, αφαιρέθηκαν από το κείμενο του άρθρου με το άρθρο 16 του Ν.6771· οι αναθεωρήσεις παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

²² 6771 sayılı Kanunun 16'nci maddesi ile, üçüncü fıkrada yer alan "geri gönderilen kanunu" ibaresinden sonra gelmek üzere "iye tamsayısının salt çoğunluğuyla" ibaresi eklenmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Μετά την έκφραση «τον νόμο που έχει αναπεμφθεί» η οποία εμπεριέχονταν στην τρίτη παράγραφο, επιλέχθηκε η έκφραση «με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

μπορεί να συζητήσει μόνο τα μη κατάλληλα άρθρα. Οι νόμοι περί Προϋπολογισμού δεν υπόκεινται σε αυτήν τη διάταξη.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, geri gönderilen kanunu aynen kabul ederse, kanun Cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa, Cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar Meclise geri gönderebilir.

Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας εγκρίνει, ως έχει, τον νόμο που έχει αναπεμφθεί, ο νόμος εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν η Βουλή πραγματοποιήσει μια νέα αναθεώρηση στον νόμο ο οποίος έχει αναπεμφθεί, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αναπέμψει πάλι στη Βουλή τον αναθεωρημένο νόμο.

Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümler saklıdır.

Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων περί αναθεωρήσεων του Συντάγματος.

D. Milletlerarası anlaşmaları uygun bulma -Η επικύρωση διεθνών συνθηκών

MADDE 90- Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı devletlerle ve milletlerarası kuruluşlarla yapılacak anlaşmaların onaylanması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylamayı bir kanunla uygun bulmasına bağlıdır.

Η επικύρωση των συνθηκών που θα πραγματοποιηθούν με αλλοδαπά κράτη και διεθνείς οργανισμούς στο όνομα της Τουρκικής Δημοκρατίας, υπόκειται σε επικύρωση με νόμο, από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

Ekonomik, ticarî veya teknik ilişkileri düzenleyen ve süresi bir yılı aşmayan anlaşmalar, Devlet Maliyesi bakımından bir yüklenme getirmemek, kişi hallerine ve Türklerin yabancı memleketlerdeki mülkiyet haklarına dokunmamak şartıyla, yayımlanma ile yürürlüğe konabilir. Bu takdirde bu anlaşmalar, yayımlarından başlayarak iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunulur.

Συνθήκες οι οποίες ρυθμίζουν οικονομικές, εμπορικές ή τεχνικές σχέσεις και αυτές που η διάρκεια τους δεν ξεπερνά το ένα έτος, μπορούν να τεθούν σε ισχύ με έκδοση, υπό τον όρο να μην επιφέρουν επιβάρυνση στα οικονομικά του Κράτους και να μην βλάπτουν το καθεστώς του ατόμου και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας των Τούρκων σε κράτη της αλλοδαπής. Σε αυτή την περίπτωση, οι συνθήκες αυτές θα γνωστοποιηθούν στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εντός μηνός από την έναρξη της έκδοσης.

Milletlerarası bir anlaşmaya dayanan uygulama anlaşmaları ile kanunun verdiği yetkiye dayanılarak yapılan ekonomik, ticarî, teknik veya idarî anlaşmaların Türkiye Büyük Millet

Meclisince uygun bulunması zorunluğ u yoktur; ancak, bu fikraya göre yapılan ekonomik, ticarî veya özel kişilerin haklarını ilgilendiren andlaşmalar, yayımlanmadan yürürlüğe konulamaz.

Συνθήκες περί εφαρμογής, οι οποίες στηρίζονται σε μια διεθνή συνθήκη και οικονομικές, εμπορικές, τεχνικές ή διοικητικές συνθήκες που στηρίζονται σε αρμοδιότητα που δόθηκε με νόμο, δεν τυγχάνουν έγκρισης από την Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Ωστόσο, οι συνθήκες που συνδέονται με τα οικονομικά, εμπορικά ή ιδιωτικά δικαιώματα των ατόμων, σύμφωνα με αυτή την παράγραφο, δεν μπορούν να τεθούν σε ισχύ χωρίς έκδοση.

Türk kanunlarına değişiklik getiren her türlü andlaşmaların yapılmasında birinci fıkra hükmü uygulanır.

Η υλοποίηση κάθε είδους συνθηκών οι οποίες επιφέρουν αναθεωρήσεις σε τουρκικούς νόμους, υπόκεινται στη διάταξη της πρώτης παραγράφου.

Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyuşmazlıklarda milletlerarası andlaşma hükümleri esas alınır.

Διεθνείς συνθήκες οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία, έχουν ισχύ νόμου. Σχετικά με αυτές, δεν μπορεί να γίνει προσφυγή ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, με τον ισχυρισμό ότι αντίκεινται στο Σύνταγμα. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 7) Στις περιπτώσεις που μπορεί να εγερθούν διαφορές, λόγω κάλυψης των νόμων με διαφορετικές διατάξεις για το ίδιο θέμα, με τις διεθνείς συνθήκες σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που τέθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με τον νόμο, υπερισχύουν οι αρχές της διεθνούς συνθήκης.

Ε. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme -Εξουσιοδότηση έκδοσης πράξεων νομοθετικού περιεχομένου

MADDE 91- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)²³

ΑΡΘΡΟ 91- (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verebilir. Ancak sıkıyönetim ve olağanüstü haller saklı kalmak üzere, Anayasanın ikinci

²³ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

kısımının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleri ile dördüncü bölümünde yer alan siyaset hakları ve ödevler kanun hükmünde kararnamelerle düzenlenemez.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να εξουσιοδοτήσει το Υπουργικό Συμβούλιο να εκδώσει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου. Ωστόσο, με την επιφύλαξη στρατιωτικού νόμου και καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, τα θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία εμπεριέχονται στο πρώτο και δεύτερο τμήμα του δεύτερου μέρους του Συντάγματος, τα ατομικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις και τα πολιτικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις οι οποίες εμπεριέχονται στο τέταρτο μέρος, δεν μπορούν να ρυθμιστούν με πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.

Yetki kanunu, çıkarılacak kanun hükmünde kararnamenin, amacını, kapsamını, ilkelerini, kullanma süresini ve süresi içinde birden fazla kararnama çıkarılıp çıkarılmayacağını gösterir.

Ο περί αρμοδιότητας νόμος, προβλέπει τον σκοπό, το περιεχόμενο, τις αρχές της προς έκδοση πράξης νομοθετικού περιεχομένου, τη διάρκεια χρήσης του και το εάν, εντός της χρήσης του, θα εκδοθούν ή όχι παραπάνω από μια πράξεις νομοθετικού περιεχομένου.

Bakanlar Kurulunun istifası, düşürülmesi veya yasama döneminin bitmesi, belli süre için verilmiş olan yetkinin sona ermesine sebep olmaz.

Η παραίτηση του Υπουργικού Συμβουλίου, η ακύρωση ή η λήξη της βουλευτικής περιόδου, δεν αποτελούν αιτία λήξης της αρμοδιότητας η οποία δόθηκε για καθορισμένο χρονικό διάστημα.

Kanun hükmünde kararnamenin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından süre bitiminden önce onaylanması sırasında, yetkinin son bulunduğu veya süre bitimine kadar devam ettiği de belirtilir.

Κατά την έγκριση, πριν από τη λήξη της πράξης νομοθετικού περιεχομένου, από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, ορίζεται και η λήξη της αρμοδιότητας ή η συνέχισή της μέχρι τη λήξη της.

Sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde, Cumhurbaşkanının Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun kanun hükmünde kararnama çıkarmasına ilişkin hükümler saklıdır.

Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων ως προς την έκδοση πράξεων νομοθετικού περιεχομένου του Υπουργικού Συμβουλίου, το οποίο συναντάται στην Προεδρία της Κυβέρνησης, στις περιπτώσεις στρατιωτικού νόμου ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Kanun hükmünde kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girerler. Ancak, kararnamede yürürlük tarihi olarak daha sonraki bir tarih de gösterilebilir.

Πράξεις νομοθετικού περιεχομένου τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας. Ωστόσο, στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου, ως ημερομηνία θέσης σε ισχύ, μπορεί να προβλεφθεί και μια μεταγενέστερη ημερομηνία.

Kararnameler, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur.

Οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου παρουσιάζονται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας κατά την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Yetki kanunları ve bunlara dayanan kanun hükmünde kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelikle ve ivedilikle görüşülür.

Οι προς νομιμοποίηση νόμοι και οι, στηριζόμενες σε αυτούς, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, συζητώνται, στις Επιτροπές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και στην Ολομέλειά της κατά προτεραιότητα και με τη διαδικασία του κατεπείγοντος.

Yayımlandıkları gün Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmayan kararnameler bu tarihte, Türkiye Büyük Millet Meclisince reddedilen kararnameler bu kararın Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte, yürürlükten kalkar. Değiştirilerek kabul edilen kararnamelerin değiştirilmiş hükümleri, bu değişikliklerin Resmî Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

Καταργούνται από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που απορρίφθηκαν από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου που δεν παρουσιάστηκαν στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας κατά την ημερομηνία δημοσίευσής τους. Οι αναθεωρημένες διατάξεις των εγκεκριμένων ως αναθεωρημένων, πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, τίθενται σε ισχύ κατά την ημερομηνία δημοσίευσης αυτών των αναθεωρήσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

F. Savaş hali ilânı ve silahlı kuvvet kullanılmasına izin verme -Κήρυξη πολέμου και άδεια χρήσης των ενόπλων δυνάμεων

MADDE 92- Milletlerarası hukukun meşrû saydığı hallerde savaş hali ilânına ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşmaların veya milletlerarası nezaket kurallarının

gerektirdiği haller dışında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesine veya yabancı silahlı kuvvetlerin Türkiye’de bulunmasına izin verme yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisindedir.

ΑΡΘΡΟ 92 – Στις νόμιμες περιπτώσεις βάσει του διεθνούς δικαίου, εκτός των περιπτώσεων, κήρυξης σε εμπόλεμη κατάσταση, διεθνών συνθηκών στις οποίες είναι μέλος η Τουρκία ή των διεθνών κανόνων ευγενείας, ανατίθεται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας η αρμοδιότητα αδειοδότησης για την αποστολή των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων σε χώρες της αλλοδαπής, ή την παρουσία αλλοδαπών ενόπλων δυνάμεων στην Τουρκία.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde veya ara vermede iken ülkenin ani bir silahlı saldırıya uğraması ve bu sebeple silahlı kuvvet kullanılmasına derhal karar verilmesinin kaçınılmaz olması halinde Cumhurbaşkanı da, Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verebilir.

Στις καταστάσεις όπου, ενώ η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ευρίσκεται σε καθεστώς διακοπών ή αναβολής εργασιών, η χώρα ευρίσκεται υπό ξαφνική ένοπλη απειλή, και για αυτόν τον λόγο είναι αναπόφευκτη η άμεση απόφαση περί χρήσης των ενόπλων δυνάμεων, μπορεί να αποφασίσει και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας περί της χρησιμοποίησης των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων.

III. Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler -Οι σχετικές, με τις δραστηριότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, διατάξεις

A. Toplanma ve tatil -Συνεδριάσεις και καθεστώς διακοπών

MADDE 93- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)²⁴

ΑΡΘΡΟ 93 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Değişik: 23/7/1995-4121/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 11) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συνεδριάζει αφ’ εαυτού, την πρώτη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου κάθε έτους.

Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, Cumhurbaşkanıınca toplantıya çağrılır.

²⁴ İkinci fıkrada yer alan “, doğrudan doğruya veya Bakanlar Kurulunun istemi üzerine,” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile madde metninden çıkarılmış; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «άμεσα ή με την αζίωση του Υπουργικού Συμβουλίου», που εμπεριείχονταν στη δεύτερη παράγραφο, αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

Η Βουλή μπορεί να ευρίσκεται σε καθεστώς διακοπών μέχρι και τρεις μήνες σε ένα νομοθετικό έτος· κατά τη διάρκεια της αναβολής εργασιών ή του καθεστώτος διακοπών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συγκαλεί συνεδρίαση ή με την αξίωση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

Ο Πρόεδρος της Βουλής επίσης, συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Βουλή άμεσα ή με την γραπτή αξίωση του ενός πέμπτου των μελών της.

Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

Στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας η οποία συγκαλείται κατά τη διάρκεια αναβολής εργασιών ή καθεστώτος διακοπών, δεν μπορεί να συνεχιστεί η αναβολή εργασιών ή το καθεστώς διακοπών πριν τη συζήτηση, κατά προτεραιότητα, του θέματος που προκάλεσε αυτήν τη συνεδρίαση.

B. Başkanlık Divanı -Το Προεδρείο της Βουλής

MADDE 94- Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı, Meclis üyeleri arasından seçilen Meclis Başkanı, Başkanvekilleri, Kâtip Üyeler ve İdare Amirlerinden oluşur.

ΑΡΘΡΟ 94 – Το Προεδρείο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, αποτελείται από τον Πρόεδρο της Βουλής, τους Αντιπροέδρους, τους Γραμματείς-Μέλη και τους Κοσμήτορες, οι οποίοι εκλέγονται μεταξύ των μελών της Βουλής.

Başkanlık Divanı, Meclisteki siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında Divana katılmalarını sağlayacak şekilde kurulur. Siyasî parti grupları Başkanlık için aday gösteremezler.

Το Προεδρείο της Βουλής, συστήνεται με τρόπο που θα κατοχυρώνει τους συμμετέχοντες στη Βουλή, στο ποσοστό του αριθμού των μελών των ομάδων των πολιτικών κομμάτων. Οι ομάδες των πολιτικών κομμάτων δεν μπορούν να υποδείξουν υποψηφίους για το Προεδρείο.

(Değişik: 12/9/2010-5982/10 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanı için, bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yıldır, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi ise o yasama döneminin sonuna kadar devam eder.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 10) Για το Προεδρείο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας πραγματοποιούνται δύο εκλογές σε μια βουλευτική

περίοδο. Η διάρκεια των καθηκόντων των πρώτων εκλεγέντων είναι δύο έτη, ενώ η διάρκεια των καθηκόντων των εκλεγέντων για τον δεύτερο γύρο, συνεχίζεται μέχρι το τέλος αυτής της βουλευτικής περιόδου.

(Değişik: 3/10/2001-4709/30 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan adayları, Meclis üyeleri içinden, Meclisin toplandığı günden itibaren beş gün içinde, Başkanlık Divanına bildirilir, Başkan seçimi gizli oyla yapılır. İlk iki oylamada üye tamsayısının üçte iki ve üçüncü oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır. Üçüncü oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için dördüncü oylama yapılır; dördüncü oylamada en fazla oy alan üye, Başkan seçilmiş olur. Başkan seçimi, aday gösterme süresinin bitiminden itibaren, beş gün içinde tamamlanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 30) Οι υποψήφιοι του Προεδρείου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, από τα μέλη της Βουλής, εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία συνεδρίασης της Βουλής, γνωστοποιούν το Προεδρείο της Βουλής, εκλέγουν τον Πρόεδρο με μυστική ψηφοφορία. Στις δύο πρώτες ψηφοφορίες απαιτούνται τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού των μελών και στην τρίτη ψηφοφορία απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών. Εάν δεν μπορεί να εξασφαλισθεί η απόλυτη πλειοψηφία στην τρίτη ψηφοφορία, για τους δύο υποψηφίους οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους σε αυτή την ψηφοφορία, διεξάγεται τέταρτη ψηφοφορία· στην τέταρτη ψηφοφορία εκλέγεται Πρόεδρος το μέλος που λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους. Η εκλογή του Προέδρου ολοκληρώνεται εντός πέντε ημερών από την λήξη της περιόδου ορισμού των υποψηφίων.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekillerinin, Kâtip Üyelerinin ve İdare Amirlerinin adedi, seçim nisabı, oylama sayısı ve usulleri, Meclis İçtüzüğünde belirlenir.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό της Βουλής ορίζεται ο αριθμός των Αντιπροέδρων της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, των Γραμματέων-Μελών και των Κοσμητόρων, η εκλογική απαρτία, ο αριθμός των ψηφοφοριών και οι διαδικασίες τους.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başkanvekilleri, üyesi buldukları siyasî partinin veya parti grubunun Meclis içinde veya dışındaki faaliyetlerine; görevlerinin gereği olan haller dışında, Meclis tartışmalarına katılamazlar; Başkan ve oturumu yöneten Başkanvekili oy kullanamazlar.

Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, δεν μπορούν να συμμετέχουν στις δραστηριότητες, εντός και εκτός Βουλής, των πολιτικών κομμάτων όπου

είναι μέλη ή στις δραστηριότητες κομματικών ομάδων, ούτε στις συζητήσεις της Συνέλευσης, εκτός από τις περιπτώσεις οι οποίες υπαγορεύονται από τα καθήκοντά τους. Ο Πρόεδρος, και ο Αντιπρόεδρος ο οποίος συντονίζει τη συνεδρίαση, δεν μπορούν να ψηφίσουν.

C. İçtüzük, siyasî parti grupları ve kolluk işleri -Ο Εσωτερικός Κανονισμός, οι ομάδες πολιτικών κομμάτων και τα θέματα ασφαλείας

MADDE 95- Türkiye Büyük Millet Meclisi, çalışmalarını, kendi yaptığı İçtüzük hükümlerine göre yürütür.

ΑΡΘΡΟ 95 – Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ασκεί τις εργασίες της, σύμφωνα με τις διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού, τον οποίον κατήρτησε αφ' εαυτού.

İçtüzük hükümleri, siyasî parti gruplarının, Meclisin bütün faaliyetlerine üye sayısı oranında katılmalarını sağlayacak yolda düzenlenir. Siyasî parti grupları, en az yirmi üyeden meydana gelir.

Οι διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού ορίζουν με τρόπο που θα διασφαλίσει τις συμμετοχές των ομάδων των πολιτικών κομμάτων στο ποσοστό του αριθμού των μελών τους σε όλες τις δραστηριότητες της Βουλής. Οι ομάδες των πολιτικών κομμάτων συγκροτούνται το λιγότερο από είκοσι μέλη.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütün bina, tesis, eklenti ve arazisinde kolluk ve yönetim hizmetleri Meclis Başkanlığı eliyle düzenlenir ve yürütülür. Emniyet ve diğer kolluk hizmetleri için yeteri kadar kuvvet ilgili makamlarca Meclis Başkanlığına tahsis edilir.

Σε όλα τα κτήρια, τις εγκαταστάσεις, τα προσαρτήματα και τις εκτάσεις της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, οι υπηρεσίες ασφάλειας και διοίκησης ορίζονται και εκτελούνται με την αρωγή του Προεδρείου της Βουλής. Για τις υπηρεσίες ασφάλειας και άλλες αστυνομικές υπηρεσίες, παραχωρούνται στο Προεδρείο της Βουλής από τις αρμόδιες αρχές, επαρκείς δυνάμεις (ασφαλείας).

D. Toplantı ve karar yeter sayısı -Η απαρτία για συνεδριάσεις και για λήψη αποφάσεων

MADDE 96- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)²⁵

ΑΡΘΡΟ 96 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

²⁵ İkinci fıkra, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Η δεύτερη παράγραφος καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

(Değişik: 21/10/2007-5678/3 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν. 5678, άρθρο 3) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συγκαλείται το λιγότερο με το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών της σε όλες τις εργασίες της συμπεριλαμβανομένων και των εκλογών που θα πραγματοποιήσει. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εφόσον δεν υπάρχει μια άλλη διάταξη στο Σύνταγμα, αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων στη συνεδρίαση· ωστόσο, η απαρτία για λήψη απόφασης επ' ουδενί μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού των μελών σύν ένα.

Bakanlar Kurulu üyeleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin katılmadıkları oturumlarında, kendileri yerine oy kullanmak üzere bir bakana yetki verebilirler. Ancak bir bakan kendi oyu ile birlikte en çok iki oy kullanabilir.

Τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου στις συνεδριάσεις της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας όπου δεν μπορούν να συμμετάσχουν, μπορούν να εξουσιοδοτήσουν έναν υπουργό να ψηφίσει για λογαριασμό τους. Ωστόσο, ένας υπουργός μπορεί να χρησιμοποιήσει το πολύ δύο ψήφους, συμπεριλαμβανομένης και της δικής του.

E. Görüşmelerin açıklığı ve yayımlanması -Η δημοσιότητα και η δημοσίευση των συζητήσεων

MADDE 97- Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulundaki görüşmeler açıktır ve tutanak dergisinde tam olarak yayımlanır.

ΑΡΘΡΟ 97 – Οι συζητήσεις της Ολομέλειας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας είναι δημόσιες και δημοσιεύονται πλήρως στο περιοδικό των Πρακτικών.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümlerine göre kapalı oturumlar yapabilir, bu oturumlardaki görüşmelerin yayımı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararına bağlıdır.

Σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, μπορούν να πραγματοποιηθούν μυστικές συνεδριάσεις, η δημοσίευση των συζητήσεων αυτών των συνεδριάσεων υπάγεται στην απόφαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

Meclisteki açık görüşmelerin, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisce başkaca bir karar alınmadıkça, her türlü vasıta ile yayımı serbesttir.

Είναι ελεύθερη η δημοσίευση με κάθε μέσον, των ανοικτών συζητήσεων της Βουλής, εκτός και εάν έχει αποφασιστεί διαφορετικά από τη Βουλή, κατά την εισήγηση του Προεδρείου της Βουλής σε αυτή την συνεδρίαση.

IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları -Μέσα γνωστοποίησης και ελέγχου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

A. Genel olarak -Γενικά

MADDE 98- (Değişik: 16/4/2017-6771/6 md.)²⁶

Türkiye Büyük Millet Meclisi soru, Meclis araştırması, genel görüşme, gensoru ve Meclis soruşturması yollarıyla denetleme yetkisini kullanır.

ΑΡΘΡΟ 98- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 6)

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας χρησιμοποιεί την εξουσία ελέγχου μέσω ερωτήσεων, ερευνών της Βουλής, γενικών συζητήσεων, προτάσεων δυσπιστίας και ανακρίσεων της Βουλής.

Soru, Bakanlar Kurulu adına, sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılmak üzere Başbakan veya bakanlardan bilgi istemekten ibarettir.

Η ερώτηση, συνίσταται στη γνωστοποίηση από τον Πρωθυπουργό ή τους υπουργούς, προφορικής ή γραπτής απάντησης, εξ ονόματος του Υπουργικού Συμβουλίου.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Η έρευνα της Βουλής συνίσταται στην πραγματοποιούμενη εξέταση για την πληροφόρηση σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Η γενική συζήτηση, είναι η συζήτηση, στην Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ενός συγκεκριμένου θέματος το οποίο σχετίζεται με τις δραστηριότητες της κοινωνίας και του Κράτους.

Soru, Meclis araştırması ve genel görüşme ile ilgili önergelerin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile cevaplandırılma, görüşme ve araştırma yöntemleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

²⁶ Bu madde, kenar başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο, μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 6 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Ο τρόπος, το πλαίσιο και το περιεχόμενο των προτάσεων σχετικά με την ερώτηση, την έρευνα της Βουλής και τη γενική συζήτηση καθώς και οι διαδικασίες απάντησης, συζήτησης και έρευνας, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βουλής.

B. Gensoru -Πρόταση δυσπιστίας

MADDE 99- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)²⁷

ΑΡΘΡΟ 99- (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Gensoru önergesi, bir siyasî parti grubu adına veya en az yirmi milletvekilinin imzasıyla verilir.

Πρόταση δυσπιστίας κατατίθεται εξ ονόματος μιας ομάδας πολιτικού κόμματος ή με την υπογραφή το λιγότερο είκοσι βουλευτών.

Gensoru önergesi, verilişinden sonraki üç gün içinde bastırılarak üyelere dağıtılır; dağıtılmasından itibaren on gün içinde gündeme alınıp alınmayacağı görüşülür. Bu görüşmede, ancak önerge sahiplerinden biri, siyasî parti grupları adına birer milletvekili, Bakanlar Kurulu adına Başbakan veya bir bakan konuşabilir.

Η πρόταση δυσπιστίας διανέμεται προς τα μέλη εγγράφως εντός τριών ημερών από την κατάθεσή της· ενός δέκα ημερών από τη διανομή της συζητείται το εάν θα τεθεί ή όχι εντός της ημερήσιας διατάξεως. Στη συζήτηση αυτή, μπορούν να μιλήσουν μόνο ένας εξ αυτών που καταθέτουν την πρόταση, ένας βουλευτής εξ ονόματος κάθε ομάδας πολιτικού κόμματος, ο Πρωθυπουργός εξ ονόματος του Υπουργικού Συμβουλίου ή ένας υπουργός.

Gündeme alma kararıyla birlikte, gensorunun görüşülme günü de be lli edilir; ancak gensorunun görüşülmesi, gündeme alma kararının verildiği tarihten başlayarak iki gün geçmedikçe yapılamaz ve yedi günden sonraya bırakılamaz.

Μαζί με την απόφαση της συζήτησης εντός της ημερησίας διατάξεως, γνωστοποιείται και η ημέρα συζήτησης της πρότασης δυσπιστίας· ωστόσο η συζήτηση περί της πρότασης δυσπιστίας δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν περάσουν δύο ημέρες μετά από την ημερομηνία λήψης απόφασης της συζήτησης εντός της ημερησίας διατάξεως και δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των επτά ημερών.

²⁷ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Gensoru görüşmeleri sırasında üyelerin veya grupların verecekleri gerekçeli güvensizlik önermeleri veya Bakanlar Kurulunun güven isteği, bir tam gün geçtikten sonra oylanır.

Οι αιτιολογημένες προτάσεις περι μη εμπιστοσύνης ή η αίτηση για ψήφο εμπιστοσύνης, που θα κατατεθούν από τις ομάδες ή τα μέλη, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων περί της πρότασης δυσπιστίας, τίθεται σε ψηφοφορία μετά την παρέλευση μιας ημέρας.

Bakanlar Kurulunun veya bir bakanın düşürülebilmesi, üye tamsayısının salt çoğunluğuyla olur; oylamada yalnız güvensizlik oyları sayılır.

Η δυνατότητα καταψήφισης του Υπουργικού Συμβουλίου ή ενός υπουργού, πραγματοποιείται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών· κατά την ψηφοφορία προσμετρώνται μόνο οι ψήφοι περί μη εμπιστοσύνης.

Meclis çalışmalarının dengeli olarak yürütülmesi amacına ve yukarıdaki ilkelere uygun olmak kaydıyla gensoru ile ilgili diğer hususlar İçtüzükte belirlenir.

Στον Εσωτερικό Κανονισμό ορίζονται άλλα θέματα περί της πρότασης δυσπιστίας, με την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνα με τον στόχο της εν ισορροπία, εκτέλεσης των εργασιών της Βουλής και σύμφωνα με τις παραπάνω αρχές.

C. Meclis soruşturması -Η ανάκριση από τη Βουλή

MADDE 100- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)²⁸

ΑΡΘΡΟ 100 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν. 6771, άρθρο 16)

(Değişik: 3/10/2001-4709/31 md.) Başbakan veya bakanlar hakkında, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az onda birinin vereceği önerge ile, soruşturma açılması istenebilir. Meclis, bu istemi en geç bir ay içinde görüşür ve gizli oyla karara bağlar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 31) Μπορεί να ζητηθεί η διενέργεια ανάκρισης σχετικά με τον Πρωθυπουργό ή τους υπουργούς, κατόπιν επερώτησης η οποία θα κατατεθεί από το ένα δέκατο του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Η Βουλή συζητά το θέμα το αργότερο εντός μηνός και αποφασίζει, με μυστική ψηφοφορία.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasî partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her

²⁸ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yeri işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclise sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona iki aylık yeni ve kesin bir süre verilir. (Ek cümle: 3/10/2001-4709/31 md.) Bu süre içinde raporun Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına teslimi zorunludur.

Στην περίπτωση απόφασης περί έναρξης ανάκρισης, η ανάκριση πραγματοποιείται από μια επιτροπή δεκαπέντε ατόμων των πολιτικών κομμάτων της Βουλής, η οποία θα συγκροτηθεί κατόπιν κλήρωσης, ξεχωριστά για κάθε κόμμα μεταξύ των υποψηφίων οι οποίοι θα υποδειχθούν από τον τριπλάσιο του αριθμού των μελών τα οποία μπορούν να συμμετάσχουν στην επιτροπή βάσει του ποσοστού της δύναμής τους. Η επιτροπή παρουσιάζει εντός δύο μηνών στη Βουλή, την αναφορά η οποία ορίζει το αποτέλεσμα της ανάκρισης. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της ανάκρισης σε αυτό το διάστημα, δίδεται στην επιτροπή μια νέα και τελική περίοδος δύο μηνών. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001, με τον Ν.4709, άρθρο 31) Είναι υποχρεωτική η υποβολή της αναφοράς προς το Προεδρείο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, εντός της περιόδου αυτής.

(Değişik: 3/10/2001-4709/31 md.) Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde görüşülür ve gerek görüldüğü takdirde ilgilinin Yüce Divana sevkine karar verilir. Yüce Divana sevk kararı ancak üye tamsayısının salt çoğunluğunun gizli oyuyla alınır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 31) Η αναφορά διανέμεται στο Προεδρείο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της, συζητείται εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία διανομής της και, εφόσον κρίνεται αναγκαίο, αποφασίζεται η παραπομπή του αρμοδίου (ατόμου) στο Ανώτατο Δικαστήριο. Η απόφαση παραπομπής προς το Ανώτατο Δικαστήριο λαμβάνεται μόνο, με μυστική ψηφοφορία, της απόλυτης πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών.

Meclisteki siyasî parti gruplarında, Meclis soruşturması ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Οι ομάδες πολιτικών κομμάτων της Βουλής, δεν μπορούν να διεξάγουν συζητήσεις και να αποφασίζουν σχετικά με την ανάκριση από τη Βουλή.

İKİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Β΄

Yürütme -Εκτελεστική Εξουσία

I. Cumhurbaşkanı -Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

A. Nitelikleri ve tarafsızlığı -Τα προσόντα και η αμεροληψία αυτού

MADDE 101- (Değişik: 21/10/2007-5678/4 md.; 16/4/2017-6771/7 md.²⁹)

ΑΡΘΡΟ 101 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 4· αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 7)

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş ve yüksek öğrenim yapmış Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya bu niteliklere ve milletvekili seçilme yeterliğine sahip Türk vatandaşları arasından, halk tarafından seçilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται από τον λαό, μεταξύ των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας που έχουν συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους και έχουν ολοκληρώσει σπουδές ανώτατης εκπαίδευσης, ή μεταξύ των Τούρκων πολιτών οι οποίοι έχουν αυτά τα χαρακτηριστικά και έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν βουλευτές.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας διαρκεί πέντε έτη. Ουδείς μπορεί να επανεκλεγεί περισσότερο από δύο φορές ως Πρόεδρος Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanlığına Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri içinden veya Meclis dışından aday gösterilebilmesi yirmi milletvekilinin yazılı teklifi ile mümkündür. Ayrıca, en son yapılan milletvekili genel seçimlerinde geçerli oylar toplamı birlikte hesaplandığında yüzde onu geçen siyasî partiler ortak aday gösterebilir.

Η δυνατότητα υπόδειξης υποψηφίων για την Προεδρία της Δημοκρατίας από τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή εκτός αυτής, είναι εφικτή κατόπιν γραπτής εισήγησης είκοσι βουλευτών. Επιπρόσθετα, πολιτικά κόμματα τα οποία υπερβαίνουν το δέκα τοις εκατό του συνόλου των έγκυρων ψήφων στην καταμέτρηση ψήφων στις τελευταίες γενικές βουλευτικές εκλογές, μπορούν να υποδείξουν έναν κοινό υποψήφιο.

²⁹ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 7'nci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 2'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο, μαζί με τον τίτλο του αναθεωρήθηκε με το άρθρο 7 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

(Değişik: 16/4/2017-6771/7,18 md.) Cumhurbaşkanı seçilenin, milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 18) Η θητεία του εκλεγέντος Προέδρου της Δημοκρατίας, λήγει ως βουλευτή της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

B. Seçimi -Εκλογή αυτού

MADDE 102- (Değişik: 21/10/2007-5678/5 md.) (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁰

ΑΡΘΡΟ 102 –(Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 5)
(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Cumhurbaşkanı seçimi, Cumhurbaşkanının görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde; makamın herhangi bir sebeple boşalması halinde ise boşalmayı takip eden altmış gün içinde tamamlanır.

Η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας ολοκληρώνεται, εντός εξήντα ημερών πριν από τη συμπλήρωση της διάρκειας της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας· ενώ σε περίπτωση κένωσης της θέσης για οποιονδήποτε λόγο, εντός εξήντα ημερών οι οποίες έπονται της κένωσης.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış bulunan iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

Εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων κατά τις εκλογές που θα πραγματοποιηθούν κατόπιν γενικής ψηφοφορίας. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία, δεν μπορεί να εξασφαλισθεί αυτή η πλειοψηφία, πραγματοποιείται δεύτερη ψηφοφορία, τη δεύτερη Κυριακή η οποία έπεται αυτής της ψηφοφορίας. Σε αυτή την ψηφοφορία, συμμετέχουν οι δύο υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους κατά την πρώτη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin ölümü veya seçilme yeterliğini kaybetmesi halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum

³⁰ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 2'deki yeri işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2.

şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilmiş olur.

Στην περίπτωση θανάτου ενός εκ των υποψηφίων οι οποίοι δικαιούνται να συμμετάσχουν στη δεύτερη ψηφοφορία ή απώλειας του δικαιώματος του εκλέγεσθαι, η δεύτερη ψηφοφορία διεξάγεται με αντικατάσταση σύμφωνα με τη σειρά που υπάρχει κατά την πρώτη ψηφοφορία της υποψηφιότητας η οποία έχει κενωθεί. Στην περίπτωση που στη δεύτερη ψηφοφορία παραμένει ένας υποψήφιος, αυτή η ψηφοφορία διεξάγεται υπό τον τύπο δημοψηφίσματος. Ο υποψήφιος, εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε περίπτωση λήψης της απόλυτης πλειοψηφίας των έγκυρων ψήφων.

Cumhurbaşkanı göreve başlayıncaya kadar görev süresi dolan Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

Η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας ο οποίος συμπλήρωσε τη θητεία του, συνεχίζεται μέχρι την έναρξη της θητείας του (νέου) Προέδρου της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanlığı seçimine ilişkin usûl ve esaslar kanunla düzenlenir.

Οι διαδικασίες και οι αρχές που άπτονται της εκλογής για την Προεδρία της Δημοκρατίας ορίζονται με νόμο.

C. Andıçmesi -Η ορκωμοσία αυτού

MADDE 103- Cumhurbaşkanı, görevine başlarken Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde aşağıdaki şekilde andıçer:

ΑΡΘΡΟ 103 – Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, κατά την έναρξη της θητείας του, ορκίζεται ενώπιον της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας όπως παρακάτω:

“Cumhurbaşkanı sıfatıyla, Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini koruyacağıma, Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, Atatürk ilke ve inkılâplarına ve lâik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma, milletin huzur ve refahı, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde herkesin insan haklarından ve temel hürriyetlerinden yararlanması ülküsünden ayrılmayacağıma, Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerime aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için bütün gücümle çalışacağıma Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine andıçerim.”

«Με την ιδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, ορκίζομαι στην τιμή και στην υπόληψή μου, ενώπιον του μεγάλου Τουρκικού Έθνους και της ιστορίας, να διαφυλλάσω την ύπαρξη

και ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ακεραιότητα της πατρίδας και του έθνους, την άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία του έθνους, να παραμείνω αφοσιωμένος στο Σύνταγμα, στην ανωτερότητα του δικαίου, στο Δημοκρατικό Πολίτευμα το οποίο είναι δημοκρατικό και κοσμικό και στις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, να μην απομακρύνομαι από τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες κάθε ατόμου, με την έννοια της ειρήνης και ευημερίας του έθνους, της εθνικής αλληλεγγύης και της δικαιοσύνης, από το ιδανικό της ωφέλειας τους, να εργασθώ με όλες τις δυνάμεις μου, για να διεκπεραιώνω με αμεροληψία το καθήκον που ανέλαβα για την προστασία, την ανάδειξη του κλέους και της τιμής της Τουρκικής Δημοκρατίας.»

D. Görev ve yetkileri -Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές αυτού

MADDE 104- (Değişik: 16/4/2017-6771/8 md.)³¹

ΑΡΘΡΟ 104 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 8)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Bu sıfatla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını gözetir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Αρχηγός του Κράτους. Με την ιδιότητα αυτή, αντιπροσωπεύει τη Τουρκική Δημοκρατία και την ενότητα του Τουρκικού Έθνους· επιβλέπει την εφαρμογή του Συντάγματος, τις ομαλές και εύρυθμες εργασίες των οργάνων του Κράτους

Bu amaçlarla Anayasanın ilgili maddelerinde gösterilen şartlara uyarak yapacağı görev ve kullanacağı yetkiler şunlardır:

Τα καθήκοντα που θα τελεί συμμορφούμενος προς τους όρους που προβλέπονται από τα σχετικά με τους σκοπούς αυτούς, άρθρα του Συντάγματος, και οι αρμοδιότητες που θα ασκεί είναι οι εξής:

- a) Yasama ile ilgili olanlar:
- a) Σχετικά με τη νομοθεσία:

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapmak,

να εκφωνεί την εναρκτήρια ομιλία στην Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, την πρώτη ημέρα της βουλευτικής περιόδου, εφόσον το κρίνει σκόπιμο,

³¹ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 8'inci maddesi ile değiştirilmiştir; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο αναθεωρήθηκε με το άρθρο του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Türkiye Büyük Millet Meclisini gerektiğinde toplantıya çağırmak,
να συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, όταν απαιτείται,
Kanunları yayımlamak,
να εκδίδει τους νόμους,
Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek,
να αναπέμπει στην Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας τους νόμους, προς συζήτηση εκ νέου,

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak,
να προκηρύσσει δημοψήφισμα για τους νόμους σχετικά με αναθεωρήσεις του Συντάγματος, εφόσον το κρίνει σκόπιμο,

Kanunların, kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak,

να ζητάει από το Συνταγματικό Δικαστήριο με προσφυγές την ακύρωση νόμων, πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, το σύνολο ή ορισμένες διατάξεις του Εσωτερικού Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, που αντίκεινται από τυπικής ή ουσιαστικής απόψεως, στο Σύνταγμα,

Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek,

να αποφασίζει την επανάληψη των εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας,

b) Yürütme alanına ilişkin olanlar:

b) σχετικά με τομείς της εκτελεστικής εξουσίας:

Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek,

να διορίζει τον Πρωθυπουργό και να αποδέχεται την παραίτησή του,

Başbakanın teklifi üzerine bakanları atamak ve görevlerine son vermek,

να διορίζει τους υπουργούς κατόπιν εισήγησης του Πρωθυπουργού και να τους παύει από τα καθήκοντά τους,

Gerekli gördüğü hallerde Bakanlar Kuruluna başkanlık etmek veya Bakanlar Kurulunu başkanlığı altında toplantıya çağırmak,

σε περιπτώσεις που το κρίνει σκόπιμο, να προεδρεύει του Υπουργικού Συμβουλίου ή να συγκαλεί σε συνεδρίαση το Υπουργικό Συμβούλιο υπό την προεδρεία του,

Yabancı devletlere Türk Devletinin temsilcilerini göndermek, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul etmek,

να στέλνει στα κράτη της αλλοδαπής, τους αντιπροσώπους του Τουρκικού Κράτους, να παραλαμβάνει τα διαπιστευτήρια των αντιπροσώπων των ξένων κρατών τους οποίους θα στείλουν στην Τουρκική Δημοκρατία,

Milletlerarası andlaşmaları onaylamak ve yayımlamak,

να επικυρώνει και να εκδίδει τις διεθνείς συνθήκες,

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil etmek,

να αντιπροσωπεύει εξ ονόματος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, την Ηγεσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων,

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek,

να αποφασίζει τη χρησιμοποίηση των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων,

Genelkurmay Başkanını atamak,

να διορίζει τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων,

Millî Güvenlik Kurulunu toplantıya çağırmak,

να συγκαλεί σε συνεδρίαση το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας,

Millî Güvenlik Kuruluna Başkanlık etmek,

να προεδρεύει του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας,

Başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararıyla sıkıyönetim veya olağanüstü hal ilân etmek ve kanun hükmünde kararname çıkarmak,

να προκηρύσσει στρατιωτικό νόμο ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το οποίο συνεδριάζει υπό την προεδρία του και να εκδίδει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου,

Kararnameleri imzalamak,

να υπογράφει τα νομοσχέδια,

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebi ile belirli kişilerin cezalarını hafifletmek veya kaldırmak,

να μετριάξει ή να αίρει τις ποινές συγκεκριμένων ατόμων λόγω χρόνιων παθήσεων, αναπηρίας και λόγω του προκεχωρημένου της ηλικίας,

Devlet Denetleme Kurulunun üyelerini ve Başkanını atamak, να διορίζει τα μέλη του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου και τον Πρόεδρο αυτού,

Devlet Denetleme Kuruluna inceleme, araştırma ve denetleme yaptirtmak,
να προκαλεί την εξέταση, έρευνα και έρευνα στο Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου,
Yükseköğretim Kurulu üyelerini seçmek,

να εκλέγει τα μέλη του Συμβουλίου Ανώτατης Εκπαίδευσης,

Üniversite rektörlerini seçmek,

να εκλέγει τους Πρυτάνεις των Πανεπιστημίων,

c) Yargı ile ilgili olanlar:

c) σχετικά με τη δικαστική εξουσία:

Anayasa Mahkemesi üyelerini, Danıştay üyelerinin dörtte birini, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilini, Askerî Yargıtay üyelerini, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi üyelerini, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyelerini seçmek.

να εκλέγει τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το ένα τέταρτο των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας, τον Γενικό Εισαγγελέα και τον Αναπληρωτή Γενικό Εισαγγελέα της Τουρκικής Δημοκρατίας στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, τα μέλη του Ανώτατου Στρατιωτικού Ακυρωτικού Δικαστηρίου, τα μέλη του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητικού Δικαστηρίου, τα μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκεί επίσης τα καθήκοντα εκλογής και διορισμού και τα άλλα καθήκοντα τα οποία αποδίδονται σε αυτόν και χρησιμοποιεί τις δικαιοδοσίες του, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

E. Sorumluluk ve sorumsuzluk hali -Η ευθύνη και το ανεύθυνο (του Προέδρου της Δημοκρατίας)

MADDE 105- (Değişik: 16/4/2017-6771/9 md.)³²

ΑΡΘΡΟ 105 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 9)

³² Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 9'uncu maddesi ile değiştirilmiştir; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 9 του Ν.6771: η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Cumhurbaşkanının, Anayasa ve diğer kanunlarda Başbakan ve ilgili bakanın imzalarına gerek olmaksızın tek başına yapabileceği belirtilen işlemleri dışındaki bütün kararları, Başbakan ve ilgili bakanlarca imzalanır; bu kararlardan Başbakan ve ilgili bakan sorumludur.

Όλα τα Προεδρικά διατάγματα υπογράφονται από τον Πρωθυπουργό και τους αρμοδίους υπουργούς, εκτός των διαδικασιών οι οποίες ορίζονται από τη δυνατότητα του να αποφασίζει μόνος του, χωρίς να χρειάζονται οι προσυπογραφές του Πρωθυπουργού και του αρμόδιου υπουργού, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους άλλους νόμους· για αυτά τα (Προεδρικά) διατάγματα, υπεύθυνοι είναι ο Πρωθυπουργός και ο αρμόδιος υπουργός.

Cumhurbaşkanının resen imzaladığı kararlar ve emirler aleyhine Anayasa Mahkemesi dahil, yargı mercilerine başvurulamaz.

Δεν είναι δυνατή η προσφυγή ενώπιον των δικαστικών αρχών, συμπεριλαμβανομένου και του Συνταγματικού Δικαστηρίου, κατά Προεδρικών διαταγμάτων και εντολών που υπογράφονται με πρωτοβουλία του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanı, vatana ihanetten dolayı, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte birinin teklifi üzerine, üye tamsayısının en az dörtte üçünün vereceği kararla suçlandırılır.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατηγορείται ‘δι’ εσχάτην προδοσίαν’ κατόπιν εισήγησης κατ’ελάχιστον του ενός τρίτου του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, με απόφαση η οποία θα δοθεί κατ’ελάχιστον από τα τρία τέταρτα του συνολικού αριθμού των μελών.

F. Cumhurbaşkanına vekillik etme -Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 106- (Değişik: 16/4/2017-6771/10 md.)³³

ΑΡΘΡΟ 106 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 10)

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, görevine dönmesine kadar, ölüm, çekilme veya başka bir sebeple Cumhurbaşkanlığı makamının boşalması halinde de yenisi seçilinceye kadar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Cumhurbaşkanlığına vekillik eder ve Cumhurbaşkanına ait yetkileri kullanır.

³³ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο άρθρο μαζί με τον τίτλο του αναθεωρήθηκε με το άρθρο 10 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Στις περιπτώσεις που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απουσιάζει από τα καθήκοντά του για προσωρινούς λόγους, όπως ασθένεια ή απουσία στο εξωτερικό, μέχρι να επανέλθει στα καθήκοντά του, και στη περίπτωση κένωσης της θέσης του Προέδρου της Δημοκρατίας λόγω θανάτου, παραίτησως ή για άλλο λόγο, και μέχρι την εκλογή του νέου (Προέδρου), αναπληρώνεται από τον Πρόεδρο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (ο οποίος) και ασκεί τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Δημοκρατίας.

G. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği -Η Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 107- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁴

ΑΡΘΡΟ 107 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliğinin kuruluşu, teşkilat ve çalışma esasları, personel atama işlemleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenlenir.

Η ίδρυση της Γενικής Γραμματείας της Προεδρίας της Κυβέρνησης, οι αρχές δομής και λειτουργίας και οι διαδικασίες διορισμού προσωπικού, ορίζονται με Προεδρικό διάταγμα.

H. Devlet Denetleme Kurulu -Το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου

MADDE 108- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁵

ΑΡΘΡΟ 108 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16).

İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek

³⁴ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK I'deki yeri işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

³⁵ Birinci fıkraya "inceleme," ibaresinden önce gelmek üzere "idari soruşturma," ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrada yer alan "Silahlı Kuvvetler ve" ibaresi madde metninden çıkarılmış, üçüncü fıkrada yer alan "üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından," ibaresi "Başkan ve üyeleri" şeklinde ve dördüncü fıkrada yer alan "kanunla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiş; değişiklikler EK I'deki yerlerine işlenmiştir. Στην πρώτη παράγραφο, μετά την έκφραση «εξετάσεις» προστέθηκε η έκφραση «διοικητική ανάκριση», η έκφραση «οι Ένοπλες Δυνάμεις και» η οποία εμπεριέχονταν στη δεύτερη παράγραφο αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, η έκφραση «τα μέλη του..... και ο Πρόεδρος αυτού, εκ των μελών αυτού, ... μεταξύ των ατόμων τα προσόντα των οποίων ορίζονται με νόμο» αναθεωρήθηκε ως «Ο Πρόεδρος και τα μέλη αυτού, και στην τέταρτη παράγραφο, η έκφραση «με νόμο» η οποία εμπεριέχονταν, αναθεωρήθηκε ως «με Προεδρικό διάταγμα»· οι αναθεωρήσεις παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

Το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου το οποίο ιδρύεται υπαγόμενο στην Προεδρία της Δημοκρατίας, με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμβατότητα της διοίκησης προς του νόμους, η εφαρμογή και η εξέλιξη της με τρόπο ομαλό και αποδοτικό, μετά από αίτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, διεξάγει κάθε είδους εξετάσεις, έρευνες και ελέγχους, σε όλα τα δημόσια ιδρύματα και φορείς και σε κάθε είδους ίδρυμα που συμμετέχει, περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου του, σε αυτά τα ιδρύματα και τους φορείς, στα επαγγελματικά ιδρύματα με την ιδιότητα δημόσιου φορέα, σε κάθε επιπέδου εργατικά και εργοδοτικά επαγγελματικά ιδρύματα, στα σωματεία και ευαγή ιδρύματα (βακούφια) κοινής ωφελείας.

Silahlı Kuvvetler ve yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

Δεν εμπίπτουν εντός των καθηκόντων του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου, οι Ένοπλες Δυνάμεις και τα δικαστικά όργανα.

Devlet Denetleme Kurulunun üyeleri ve üyeleri içinden Başkanı, kanunda belirlenen nitelikteki kişiler arasından, Cumhurbaşkanıca atanır.

Τα μέλη του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου και ο εκ των μελών αυτού, Πρόεδρος αυτού, διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ των ατόμων, τα προσόντα των οποίων ορίζονται με νόμο.

Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, kanunla düzenlenir.

Η λειτουργία του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου, η διάρκεια της θητείας των μελών του και άλλα θέματα προσωπικού, ορίζονται με νόμο.

II. Bakanlar Kurulu -Το Υπουργικό Συμβούλιο

A. Kuruluş -Ίδρυση

MADDE 109- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁶

ΑΡΘΡΟ 109 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Bakanlar Kurulu, Başbakan ve bakanlardan kurulur.

Το Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρωθυπουργό και τους υπουργούς.

³⁶ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Başbakan, Cumhurbaşkanınca, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri arasından atanır.

Ο Πρωθυπουργός διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

Bakanlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri veya milletvekili seçilme yeterliğine sahip olanlar arasından Başbakanca seçilir ve Cumhurbaşkanınca atanır; gerektiğinde Başbakanın önerisi üzerine Cumhurbaşkanınca görevlerine son verilir.

Οι υπουργοί εκλέγονται από τον Πρωθυπουργό μεταξύ των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή μεταξύ αυτών που έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν βουλευτές και διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας· όταν κρίνεται αναγκαίο, απαλλάσσονται των καθηκόντων τους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατόπιν πρότασης του Πρωθυπουργού.

B. Göreve başlama ve güvenoyu -Ανάληψη καθηκόντων και ψήφος εμπιστοσύνης

MADDE 110- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁷

ΑΡΘΡΟ 110 –(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Bakanlar Kurulunun listesi tam olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise toplantıya çağrılır.

Ο πλήρης κατάλογος του Υπουργικού Συμβουλίου υποβάλλεται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ευρίσκεται σε καθεστώς διακοπών, συγκαλείται σε συνεδρίαση.

Bakanlar Kurulunun programı, kuruluşundan en geç bir hafta içinde Başbakan veya bir bakan tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunur ve güvenoyuna başvurulur. Güvenoyu için görüşmeler, programın okunmasından iki tam gün geçtikten sonra başlar ve görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçtikten sonra oylama yapılır.

Το πρόγραμμα του Υπουργικού Συμβουλίου αναγιγνώσκεται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας από τον Πρωθυπουργό ή έναν υπουργό, το αργότερο εντός μιας εβδομάδος από την ίδρυσή του και αιτείται ψήφου εμπιστοσύνης. Οι συζητήσεις για την ψήφο εμπιστοσύνης, αρχίζουν μετά την παρέλευση δύο ολόκληρων ημερών από την ανάγνωση του προγράμματος

³⁷ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

και διεξάγεται ψηφοφορία μετά την παρέλευση μιας ολόκληρης ημέρας από τη λήξη των συζητήσεων.

C. Görev sırasında güvenoyu -Ψήφος εμπιστοσύνης κατά τη θητεία αυτού

MADDE 111- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁸

ΑΡΘΡΟ 111 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Başbakan, gerekli görürse, Bakanlar Kurulunda görüştükten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisinden güven isteyebilir.

Εφόσον ο Πρωθυπουργός το κρίνει αναγκαίο, μετά τη συζήτηση σε επίπεδο Υπουργικού Συμβουλίου, μπορεί να αιτηθεί ψήφου εμπιστοσύνης από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

Güven istemi, Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirilmesinden bir tam gün geçmedikçe görüşülemez ve görüşmelerin bitiminden bir tam gün geçmedikçe oya konulamaz.

Η αίτηση για ψήφο εμπιστοσύνης δεν μπορεί να συζητηθεί πριν την παρέλευση μιας ολόκληρης ημέρας από την γνωστοποίησή της στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και δεν μπορεί να ψηφισθεί πριν από την παρέλευση μιας ολόκληρης ημέρας από τη λήξη των συζητήσεων.

Güven istemi, ancak üye tamsayısının salt çoğunluğuyla reddedilebilir.

Η αίτηση για ψήφο εμπιστοσύνης, μπορεί να απορριφθεί μόνο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών (της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας).

D. Görev ve siyasî sorumluluk -Καθήκον και πολιτική ευθύνη

MADDE 112- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)³⁹

ΑΡΘΡΟ 112 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Başbakan, Bakanlar Kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar ve hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir. Bakanlar Kurulu, bu siyasetin yürütülmesinden birlikte sorumludur.

³⁸ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

³⁹ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Ο Πρωθυπουργός, ως αρχηγός του Υπουργικού Συμβουλίου εξασφαλίζει την ενότητα μεταξύ των Υπουργείων και επιβλέπει την εκτέλεση της γενικής πολιτικής της κυβέρνησης. Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει συλλογική ευθύνη για την εκτέλεση της πολιτικής αυτής.

Her bakan, Başbakana karşı sorumlu olup ayrıca kendi yetkisi içindeki işlerden ve emri altındakilerin eylem ve işlemlerinden de sorumludur.

Κάθε υπουργός ευθύνεται έναντι του Πρωθυπουργού για υποθέσεις που εμπίπτουν στις δικές του αρμοδιότητες και στις εργασίες των υφισταμένων του.

Başbakan, bakanların görevlerinin Anayasa ve kanunlara uygun olarak yerine getirilmesini gözetmek ve düzeltici önlemleri almakla yükümlüdür.

Ο Πρωθυπουργός είναι επιφορτισμένος με την επίβλεψη της άσκησης των καθηκόντων των υπουργών σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους και τη λήψη διορθωτικών μέτρων.

Bakanlar Kurulu üyelerinden milletvekili olmayanlar; 81 inci maddede yazılı şekilde Millet Meclisi önünde andiçerler ve bakan sıfatını taşıdıkları sürece milletvekillerinin tâbi oldukları kayıt ve şartlara uyarlar ve yasama dokunulmazlığına sahip bulunurlar. Bunlar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri gibi ödenek ve yolluk alırlar.

Τα άτομα από τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου που δεν είναι βουλευτές, ορκίζονται ενώπιον της Βουλής σύμφωνα με τον τρόπο που αναφέρεται γραπτώς στο άρθρο 81, συμμορφώνονται προς τους όρους και τις προϋποθέσεις που έχουν ως βουλευτές κατά τη διάρκεια της ιδιότητάς τους ως υπουργοί, και απολαμβάνουν του δικαιώματος της βουλευτικής ασυλίας. Αυτοί λαμβάνουν τις βουλευτικές αποζημιώσεις και τις ταξιδιωτικές ατέλειες όπως τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar -Η σύσταση των υπουργείων και οι υπουργοί

MADDE 113- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁰

ΑΡΘΡΟ 113 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Βakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri ve teşkilatı kanunla düzenlenir.

Η σύσταση, η κατάργηση, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες και η δομή των υπουργείων, ορίζονται με νόμο.

⁴⁰ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Açık olan bakanlıklarla izinli veya özürlü olan bir bakana, diğer bir bakan geçici olarak vekillik eder. Ancak, bir bakan birden fazlasına vekillik edemez.

Ένας υπουργός, ο οποίος τελεί εν αδεία ή έχει εξαιρεθεί και παραμένει κενή η υπουργική θέση, αναπληρώνεται προσωρινά έναν άλλο υπουργό. Ωστόσο, ένας υπουργός δεν μπορεί να αντιπροσωπεύει παραπάνω από ένα υπουργείο.

Türkiye Büyük Millet Meclisi kararı ile Yüce Divana verilen bir bakan bakanlıktan düşer. Başbakanın Yüce Divana sevki halinde hükümet istifa etmiş sayılır.

Ένας υπουργός ο οποίος εμφανίζεται ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, κηρύσσεται έκπτωτος από το υπουργικό δικαίωμα, με απόφαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Σε περίπτωση που ο Πρωθυπουργός εμφανίζεται ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου, η κυβέρνηση θεωρείται ως παραιτηθείσα.

Herhangi bir sebeple boşalan bakanlığa en geç onbeş gün içinde atama yapılır.

Εάν μια υπουργική θέση παραμένει για οποιονδήποτε λόγο κενή, διενεργείται διορισμός εντός το αργότερο δεκαπέντε ημερών.

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu -Το προσωρινό Υπουργικό Συμβούλιο κατά την εκλογική περίοδο

MADDE 114- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴¹

ΑΡΘΡΟ 114 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

116 ncı madde gereğince seçimlerin yenilenmesine karar verildiğinde Bakanlar Kurulu çekilir ve Cumhurbaşkanı geçici Bakanlar Kurulunu kurmak üzere bir Başbakan atar.

Κατόπιν απόφασης περι επαναληπτικών εκλογών σύμφωνα με το άρθρο 16, το Υπουργικό Συμβούλιο παραιτείται και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα διορίσει έναν Πρωθυπουργό για να σχηματίσει ένα προσωρινό Υπουργικό Συμβούλιο.

⁴¹ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmasına rağmen söz konusu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarının ilgalari yönünden yürürlük tarihinin "birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih" olması nedeniyle söz konusu iki fıkra madde metninde korunmuştur. Αυτό το άρθρο, παρά την κατάργησή του με το άρθρο 16 του Ν.6771, λόγω του ότι η ημερομηνία έναρξης ισχύος σχετικά με τις ακυρώσεις της δεύτερης και τρίτης παραγράφου του εν λόγω άρθρου είναι «η ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας στο αποτέλεσμα των εκλογών για τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και την Προεδρία της Δημοκρατίας που διεξάγονται ταυτόχρονα», οι δυο παράγραφοι διατηρούνται στο κείμενο του άρθρου.

Geçici Bakanlar Kuruluna, Adalet, İçişleri ve Ulaştırma bakanları Türkiye Büyük Millet Meclisindeki veya Meclis dışındaki bağımsızlardan olmak üzere, siyasî parti gruplarından, oranlarına göre üye alınır.

Το προσωρινό Υπουργικό Συμβούλιο αποτελείται από μέλη των ομάδων πολιτικών κομμάτων, σύμφωνα με τα ποσοστά τους, εκτός των υπουργών Δικαιοσύνης, Εσωτερικών και Μεταφορών, των εντός ή εκτός της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ανεξάρτητων.

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

G. Tüzükler -Κανονισμοί

MADDE 115- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴²

ΑΡΘΡΟ 115 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Bakanlar Kurulu, kanunun uygulanmasını göstermek veya emrettiği işleri belirtmek üzere, kanunlara aykırı olmamak ve Danıştayın incelemesinden geçirilmek şartıyla tüzükler çıkarabilir.

Το Υπουργικό Συμβούλιο προκειμένου να υποδείξει την εφαρμογή των νόμων ή να προσδιορίσει τις εργασίες που διατάσσει, μπορεί να εκδόσει κανονισμούς με τον όρο να μην αντίκεινται στους νόμους και να έχουν εξετασθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Tüzükler, Cumhurbaşkanınca imzalanır ve kanunlar gibi yayımlanır.

Οι κανονισμοί προσυπογράφονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και εκδίδονται όπως οι νόμοι.

⁴² Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

H. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin Cumhurbaşkanınca yenilenmesi - Επαναληπτικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 116- (Değişik: 16/4/2017-6771/11 md.)⁴³

ΑΡΘΡΟ 116- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 11)

Bakanlar Kurulunun, 110 uncu maddede belirtilen güvenoyunu alamaması ve 99 uncu veya 111 inci maddeler uyarınca güvensizlik oyuyla düşürülmesi hallerinde; kırkbeş gün içinde yeni Bakanlar Kurulu kurulamadığı veya kurulduğu halde güvenoyu alamadığı takdirde Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına danışarak, seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Στις περιπτώσεις όπου το Υπουργικό Συμβούλιο δεν μπορεί να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης η οποία ορίζεται στο άρθρο 110 και καταψηφίζεται και κηρύσσεται έκπτωτο σύμφωνα με το άρθρο 99 και το άρθρο 111, και σε περίπτωση που δεν μπορεί να συσταθεί νέο Υπουργικό Συμβούλιο ή δεν μπορεί να λάβει ψήφο εμπιστοσύνης σε περίπτωση σύστασής του, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αποφασίσει επαναληπτικές εκλογές εντός δεκαπέντε ημερών, ζητώντας τη συμβουλή του Προέδρου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

Başbakanın güvensizlik oyu ile düşürülmeden istifa etmesi üzerine kırkbeş gün içinde veya yeni seçilen Türkiye Büyük Millet Meclisinde Başkanlık Divanı seçiminden sonra yine kırkbeş gün içinde Bakanlar Kurulunun kurulamaması hallerinde de Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanına danışarak seçimlerin yenilenmesine karar verebilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αποφασίσει επαναληπτικές εκλογές, ζητώντας τη συμβουλή του Προέδρου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, και στις περιπτώσεις παραίτησης εντός σαράντα πέντε ημερών του Πρωθυπουργού χωρίς τη λήψη ψήφου μη εμπιστοσύνης, ή (στις περιπτώσεις) όπου δεν ήταν δυνατή η εκ νέου σύσταση Υπουργικού Συμβουλίου εντός σαράντα πέντε ημερών μετά την εκλογή του Προέδρου της Βουλής στην επανακλεχθείσα Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

Yenilenme kararı Resmî Gazetede yayımlanır ve seçime gidilir.

Η απόφαση επαναληπτικών (εκλογών) δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και προκηρύσσονται εκλογές.

⁴³ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 11'inci maddesi ile değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 11 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

İ. Millî Savunma -Εθνική Άμυνα

1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı -Η Ηγεσία (Διοίκηση) και το Αρχηγείο του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων

MADDE 117- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁴

ΑΡΘΡΟ 117 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

Η Ηγεσία (των Ενόπλων Δυνάμεων) δεν μπορεί να διαχωριστεί από την πνευματική υπόσταση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu sorumludur.

Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ευθύνη έναντι της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας για την εξασφάλιση της εθνικής άμυνας και την ετοιμότητα των Ενόπλων Δυνάμεων να υπερασπιστούν την πατρίδα.

Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων ηγείται των Ενόπλων Δυνάμεων και, σε περίπτωση πολέμου, εκτελεί τα καθήκοντα της Ηγεσίας (των Ενόπλων Δυνάμεων), εξ ονόματος του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Genelkurmay Başkanı, Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine, Cumhurbaşkanıınca atanır; görev ve yetkileri kanunla düzenlenir. Genelkurmay Başkanı, bu görev ve yetkilerinden dolayı Başbakana karşı sorumludur.

Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατόπιν πρότασης του Υπουργικού Συμβουλίου· τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές του ορίζονται με νόμο. Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων

⁴⁴ 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile; ikinci fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkranın başına "Cumhurbaşkanınca atanan" ibaresi eklenmiş, dördüncü ve beşinci fıkralar yürürlükten kaldırılmış; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Με το άρθρο 16 του Ν.6771 η έκφραση «το Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριέχονταν στη δεύτερη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας», στην αρχή της τρίτης παραγράφου προστέθηκε η έκφραση «διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας», καταργήθηκαν η τέταρτη και πέμπτη παράγραφος · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Δυνάμεων έχει ευθύνη έναντι του Πρωθυπουργού λόγω αυτών των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του.

Millî Savunma Bakanlığının, Genelkurmay Başkanlığı ve Kuvvet Komutanlıkları ile görev ilişkileri ve yetki alanı kanunla düzenlenir.

Οι σχέσεις καθήκοντος και το πεδίο δικαιοδοσίας του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων και των Διοικητών των Ενόπλων Δυνάμεων τους, ορίζονται με νόμο.

2. Millî Güvenlik Kurulu -Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας

MADDE 118- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁵

ΑΡΘΡΟ 118- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından kurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 32) Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αποτελείται από τον Πρωθυπουργό, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, τους αναπληρωτές του Πρωθυπουργού, τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Εθνικής Αμύνης,

⁴⁵ 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile; birinci fıkrada yer alan "Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları," ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları," şeklinde, "Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve Jandarma Genel Komutanından" ibaresi "Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri komutanlarından" şeklinde, üçüncü fıkrada yer alan "Bakanlar Kuruluna" ibaresi "Cumhurbaşkanına" şeklinde; "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde, dördüncü fıkrada yer alan "Başbakan" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcıları" şeklinde, beşinci fıkrada yer alan "Başbakanın" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcısının" şeklinde, altıncı fıkrada yer alan "kanunla" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle" şeklinde değiştirilmiş; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Με το άρθρο 16 του Ν.6771 αναθεωρήθηκε: η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο «τον Πρωθυπουργό, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, τους αναπληρωτές του Πρωθυπουργού» ως «οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας», η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο «από τους Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας και από τον Γενικό Αρχηγό της Στρατοχωροφυλακής» ως «από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, από τους Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας», η έκφραση «στο Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στην τρίτη παράγραφο, ως «στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας», η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην τρίτη παράγραφο «από το Υπουργικό Συμβούλιο» ως «από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας», η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην τέταρτη παράγραφο «του Πρωθυπουργού» ως «αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας», η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην πέμπτη παράγραφο «του Πρωθυπουργού» ως «του αναπληρωτή του Προέδρου της Δημοκρατίας», η έκφραση η οποία εμπεριείχονταν στην έκτη παράγραφο «με νόμο» ως «με Προεδρικό διάταγμα» · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Εσωτερικών, Εξωτερικών, τους Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας και τον Γενικό Αρχηγό της Στρατοχωροφυλακής.

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

Σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη μπορούν να κληθούν υπουργοί και άτομα σχετικά με τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και μπορούν να ληφθούν υπόψη οι απόψεις τους.

(Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Bakanlar Kuruluna bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Bakanlar Kurulunca değerlendirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 32) Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας γνωστοποιεί στο Υπουργικό Συμβούλιο τις απόψεις του σχετικά με το θέμα του προσδιορισμού, της εξακρίβωσης και της εφαρμογής της πολιτικής εθνικής ασφαλείας και των σχετικών λαμβανόμενων συμβουλευτικών αποφάσεων και της εξασφάλισης του απαραίτητου συντονισμού. Οι αποφάσεις που αφορούν τα υποχρεωτικά διαφαινόμενα μέτρα του Συμβουλίου για την ύπαρξη και ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ολότητα και αδιαιρετότητα της χώρας, τη διαφύλαξη της ασφάλειας και τη δημόσια ειρήνη, αξιολογούνται από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; Başbakan ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

Η ημερήσια διάταξη του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας ρυθμίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις του Πρωθυπουργού και του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων.

Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Millî Güvenlik Kurulu Başbakanın başkanlığında toplanır.

Όποτε δεν καθίσταται δυνατή η συμμετοχή του Προέδρου της Δημοκρατίας, το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας συγκαλείται υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁶ Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri kanunla düzenlenir.

(Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η δομή και τα καθήκοντα της Γενικής Γραμματείας του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, ορίζονται με νόμο.

III. Olağanüstü yönetim usulleri -Διαδικασίες διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

A. Olağanüstü haller -Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

1. Tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilânı -Κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών και σοβαρής οικονομικής κρίσης

MADDE 119- (Değişik: 16/4/2017-6771/12 md.)⁴⁷

ΑΡΘΡΟ 119 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 12)

Tabii afet, tehlikeli salgın hastalıklar veya ağır ekonomik bunalım hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.

Σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών, επικίνδυνων μεταδοτικών ασθενειών ή σοβαρής οικονομικής κρίσης, το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο συγκαλείται υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, μπορεί να κηρύξει, το σύνολο ή μια ή περισσότερες περιοχές της χώρας, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η διάρκεια της οποίας δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες.

2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilânı -Κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω εξάπλωσης βίαιων γεγονότων και σοβαρής διατάραξης της δημόσιας τάξης

MADDE 120- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁸

⁴⁶ Altıncı fıkrada yer alan “kanunla” ibaresi 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile “Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiştir; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «με νόμο» η οποία εμπεριείχονταν στην έκτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «με Προεδρικό διάταγμα» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

⁴⁷ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 12’nci maddesi ile değiştirilmiş, kenar başlıkları metinden çıkarılmış; değişiklikler EK 1’deki yerlerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο, μαζί με τον τίτλο του, αναθεωρήθηκε με το άρθρο 12 του Ν.6771, οι τίτλοι αφαιρέθηκαν από το κείμενο· οι αναθεωρήσεις παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

⁴⁸ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16’nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

ΑΡΘΡΟ 120 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Anayasa ile kurulan hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketlerine ait ciddî belirtilerin ortaya çıkması veya şiddet olayları sebebiyle kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması hallerinde, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilân edebilir.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο συγκαλείται υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, στις περιπτώσεις σοβαρής διασάλευσης της δημόσιας τάξης λόγω εμφάνισης σοβαρά προσδιοριζόμενων βίαιων ευρέων κινητοποιήσεων προσανατολιζόμενων στην κατάργηση της ιδρυθείσας με το Σύνταγμα ελεύθερης δημοκρατικής τάξης ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, ή βίαιων γεγονότων, μπορεί να κηρύξει, το σύνολο ή μια ή περισσότερες περιοχές της χώρας, σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η διάρκεια της οποίας δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες, αφού λάβει και την άποψη του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας.

3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme -Ρυθμίσεις σχετικές με τις κατάστάσεις έκτακτης ανάγκης

MADDE 121- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁴⁹

ΑΡΘΡΟ 121 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Anayasanın 119 ve 120 nci maddeleri uyarınca olağanüstü hal ilânına karar verilmesi durumunda, bu karar Resmî Gazetede yayımlanır ve hemen Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır. Meclis, olağanüstü hal süresini değiştirebilir, Bakanlar Kurulunun istemi üzerine, her defasında dört ayı geçmemek üzere, süreyi uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Στις καταστάσεις απόφασης κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, σύμφωνα με τα άρθρα 119 και 120 του Συντάγματος, αυτή η απόφαση δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και υποβάλλεται αμέσως προς επικύρωση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ευρίσκεται υπό καθεστώς διακοπών, συγκαλείται αμέσως σε συνεδρίαση. Η Βουλή, μπορεί να αναθεωρήσει τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, κατόπιν αιτήματος του Υπουργικού

⁴⁹ Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'nci maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Συμβουλίου, μπορεί να παρατείνει την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης κάθε φορά, το ανώτερο έως τέσσερις μήνες, ή μπορεί να άρει την κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

119 uncu madde uyarınca ilân edilen olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile olağanüstü hallerin her türü için ayrı ayrı geçerli olmak üzere, Anayasanın 15 inci maddesindeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlanacağı veya nasıl durdurulacağı, halin gerektirdiği tedbirlerin nasıl ve ne suretle alınacağı, kamu hizmeti görevlilerine ne gibi yetkiler verileceği, görevlilerin durumlarında ne gibi değişiklikler yapılacağı ve olağanüstü yönetim usulleri, Olağanüstü Hal Kanununda düzenlenir.

Στις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης οι οποίες κηρύσσονται σύμφωνα με το άρθρο 119, ο τρόπος περιορισμού ή αναστολής, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών τους, σύμφωνα με τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 15 του Συντάγματος, σχετικά με την εγκυρότητα για κάθε είδος καταστάσεων έκτακτης ανάγκης ξεχωριστά και των οικονομικών, υλικών και εργασιακών υποχρεώσεων που θα ανατεθούν στους πολίτες, ο τρόπος και η διάρκεια των αναγκαίων για την κατάσταση μέτρων που θα ληφθούν, το είδος των αρμοδιοτήτων που θα δοθούν στους λειτουργούς δημοσίων υπηρεσιών, το είδος των αλλαγών που θα πραγματοποιηθούν στα καθήκοντα των αρμοδίων και οι έκτακτες διοικητικές διαδικασίες, ρυθμίζονται στον Νόμο περί Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης.

Olağanüstü hal süresince, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, kanun hükmünde kararnameler çıkarabilir. Bu kararnameler, Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur; bunların Meclisce onaylanmasına ilişkin süre ve usul, İçtüzükte belirlenir.

Κατά τη διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης, το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο συγκαλείται υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, μπορεί να εκδόσει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου επί θεμάτων που καθιστούν επιτακτική την κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Αυτές οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και την ίδια ημέρα, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας· η διάρκεια και η διαδικασία σχετικά με την επικύρωση αυτών από τη Βουλή, ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό (της).

B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali -Στρατιωτικός νόμος, επιστράτευση και πόλεμος

MADDE 122- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵⁰

ΑΡΘΡΟ 122 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Anayasanın tanıdığı hür demokrasi düzenini veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik ve olağanüstü hal ilânını gerektiren hallerden daha vahim şiddet hareketlerinin yaygınlaşması veya savaş hali, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, ayaklanma olması veya vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın veya ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması sebepleriyle, Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu, Millî Güvenlik Kurulunun da görüşünü aldıktan sonra, süresi altı ayı aşmamak üzere yurdun bir veya birden fazla bölgesinde veya bütününde sıkıyönetim ilân edebilir.

Το Υπουργικό Συμβούλιο, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, και μετά τη λήψη της άποψης του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, μπορεί να κηρύξει στρατιωτικό νόμο, σε μία ή περισσότερες από μία περιοχές της χώρας, η διάρκεια του οποίου δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες, λόγω της εξάπλωσης κινήσεων βίας περισσότερο σοβαρών από τις περιπτώσεις που απαιτούν την κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης και έχουν στόχο την κατάργηση θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών ή την ελεύθερη δημοκρατική τάξη που ορίζει το Σύνταγμα, της εμφάνισης κατάστασης που θα απαιτήσει πόλεμο ή εμπόλεμης κατάστασης, εξέγερσης ή εξάπλωσης κινήσεων βίας οι οποίες θέτουν σε εξωτερικό ή εσωτερικό κίνδυνο την αδιαίρετότητα του έθνους και της χώρας, ή εξάπλωσης μιας ισχυρής και έμπρακτης επανάστασης εναντίον της πατρίδας και της Δημοκρατίας.

Bu karar, derhal Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Türkiye Büyük Millet Meclisi toplantı halinde değilse hemen toplantıya çağırılır. Türkiye Büyük Millet Meclisi gerekli gördüğü takdirde sıkıyönetim süresini kısaltabilir, uzatabilir veya sıkıyönetimi kaldırabilir.

Αυτή η απόφαση δημοσιεύεται αμέσως στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και την ίδια ημέρα υποβάλλεται προς επικύρωση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας δεν ευρίσκεται υπό καθεστώς σύγκλησης, αμέσως συγκαλείται σε συνεδρίαση. Εφόσον κριθεί αναγκαίο, η Μεγάλη

⁵⁰ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να μειώσει, να παρατείνει τη διάρκεια του στρατιωτικού νόμου ή μπορεί να άρει τον στρατιωτικό νόμο.

Sıkıyönetim süresinde, Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu sıkıyönetim halinin gerekli kıldığı konularda kanun hükmünde kararname çıkarabilir.

Κατά τη διάρκεια του στρατιωτικού νόμου, το Υπουργικό Συμβούλιο το οποίο συγκαλείται υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, μπορεί να εκδόσει πράξεις νομοθετικού περιεχομένου επί θεμάτων που καθιστούν επιτακτική την κατάσταση στρατιωτικού νόμου.

Bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur. Bunların Meclisce onaylanmasına ilişkin süre ve usul İçtüzükte belirlenir.

Αυτές οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και την ίδια ημέρα, υποβάλλονται προς επικύρωση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Η διάρκεια και η διαδικασία σχετικά με την επικύρωση αυτών από τη Βουλή, ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό (της).

Sıkıyönetimin her defasında dört ayı aşmamak üzere uzatılması, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kararına bağlıdır. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Η παράταση του στρατιωτικού νόμου δεν υπερβαίνει τους τέσσερις μήνες κάθε φορά (και παραγματοποιείται) κατόπιν απόφασης της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Στις περιπτώσεις πολέμου αυτή η διάρκεια των τεσσάρων μηνών δεν ισχύει.

Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hallerinde hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği, idare ile olan ilişkileri, hürriyetlerin nasıl kısıtlanacağı veya durdurulacağı ve savaş veya savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi halinde vatandaşlar için getirilecek yükümlülükler kanunla düzenlenir.

Στις περιπτώσεις στρατιωτικού νόμου, επιστράτευσης και πολέμου, το είδος των διατάξεων που θα εφαρμοσθούν και ο τρόπος εκτέλεσης των διαδικασιών τους, οι σχέσεις τους με τη διοίκηση, ο τρόπος που θα περιορισθούν ή θα ανασταλούν οι ελευθερίες και οι υποχρεώσεις που θα επιβαρύνουν τους πολίτες στην περίπτωση πολέμου ή εμφάνισης μιας κατάστασης που επιβάλλει τον πόλεμο, ορίζονται με νόμο.

Sıkıyönetim komutanları Genelkurmay Başkanlığına bağlı olarak görev yaparlar.

Οι διοικητές του στρατιωτικού νόμου εκτελούν τα καθήκοντά τους, υπό τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων.

IV. İdare -Διοίκηση

A. İdarenin esasları -Τα περί διοικητικών αρχών

1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği -Η ολότητα της διοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

MADDE 123- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵¹

ΑΡΘΡΟ 123- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.

Η Διοίκηση αποτελεί μια ολότητα με την ίδρυση και τα καθήκοντά της και ορίζεται με νόμο.

İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Η ίδρυση και τα καθήκοντα της διοίκησης, βασίζονται στις αρχές της κεντρικής διοίκησης και τοπικής (ή περιφερειακής) διοίκησης.

Kamu tüzelkişiliği, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulur.

Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ιδρύονται μόνο με νόμο ή με την αρμοδιότητα που εκφράζεται ρητά με νόμο.

2. Yönetmelikler -Εσωτερικοί Κανονισμοί

MADDE 124- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵²

ΑΡΘΡΟ 124 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

Η Πρωθυπουργία, οι υπουργοί και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μπορούν να εκδίδουν εσωτερικούς κανονισμούς που αφορούν τους δικούς τους τομείς δικαιοδοσίας, υπό τον όρο να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των νόμων και κανονισμών και να μην αντίκεινται σε αυτούς.

⁵¹ Üçüncü fıkrada yer alan “ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «μόνο με νόμο ή με αρμοδιότητα που εκφράζεται ρητά με νόμο» η οποία εμπεριείχονταν στην τρίτη παράγραφο αναθεωρήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771 ως «με νόμο ή με Προεδρικό διάταγμα»· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

⁵² 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile; birinci fıkrada yer alan “Başbakanlık” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, “tüzüklerin” ibaresi “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” şeklinde değiştirilmiş; değişiklikler EK 1’deki yerlerine işlenmiştir. Η έκφραση «Η Πρωθυπουργία» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας», η έκφραση «κανονισμών» αναθεωρήθηκε ως «Προεδρικών διαταγμάτων» με το άρθρο 16 του Ν.6771· οι αναθεωρήσεις παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir.

Ορίζονται με νόμο ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί είναι προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

B. Yargı yolu -Η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης

MADDE 125- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵³

ΑΡΘΡΟ 125 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (Ek cümleler: 13/8/1999-4446/2 md.) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyumsuzlukların millî veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılık unsuru taşıyan uyumsuzluklar için gidilebilir.

Η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης είναι εφικτή κατά παντός είδους πράξης και διαδικασίας της διοίκησης. (Συμπληρωματικές προτάσεις (που προστέθηκαν) στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 2) Σε συμφωνίες και συμφωνίες με ειδικούς προνομιακούς όρους σχετικές με τις δημόσιες υπηρεσίες, η επίλυση των διαφορών που πηγάζουν από αυτές, μπορεί να προβλεφθεί μέσω της εθνικής ή διεθνούς διαιτησίας. Στη διεθνή διαιτησία μπορούν να προσφύγουν μόνο διαφορές οι οποίες εμπεριέχουν στοιχεία αλλοδαπότητας.

Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın kararları yargı denetimi dışındadır. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/11 md.) Ancak, Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

Οι διαδικασίες που εμπíπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι αποφάσεις του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου είναι εκτός ένδικων μέσων. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 11) Ωστόσο, η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης είναι εφικτή κατά παντός είδους συναφών αποφάσεων αποπομπής του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου, εκτός προαγωγών και συνταξιοδότησης λόγω έλλειψης θέσεων.

⁵³ 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile; ikinci fıkrada yer alan "Cumhurbaşkanının tek başına yapacağı işlemler ile Yüksek Askerî Şûranın kararları yargı denetimi dışındadır. Ancak," ile altıncı fıkrada yer alan "sıkıyönetim," ibareleri madde metninden çıkarılmış; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Η έκφραση «Οι διαδικασίες που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι αποφάσεις του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου είναι εκτός δικαστικού ελέγχου. Ωστόσο,» η οποία εμπεριέχονταν στη δεύτερη παράγραφο και η έκφραση «στρατιωτικού νόμου» η οποία εμπεριέχονταν στην έκτη παράγραφο, αφαιρέθηκαν από το κείμενο · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

İdarî işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

Η προθεσμία έγερσης αγωγής εναντίον των διοικητικών διαδικασιών αρχίζει από την ημερομηνία γραπτής γνωστοποίησής (της).

(Değişik: 12/9/2010-5982/11 md.) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idarî eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı verilemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 11) Η δικαστική εξουσία και ο έλεγχος, σύμφωνα με το νόμο, των διοικητικών πράξεων και διαδικασιών είναι περιορισμένοι και κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έλεγχος καταλληλότητας. Δεν μπορεί να εκδοθεί δικαστική απόφαση η οποία θα περιορίζει το δικαίωμα κρίσης ή θα έχει την ιδιότητα διοικητικής πράξης ή διαδικασίας, που θα περιορίσει την εφαρμογή της εκτελεστικής εξουσίας από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, όπως προβλέπεται από τους νόμους.

İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Σε περίπτωση που κατά την εφαρμογή διοικητικής πράξης προκληθεί ζημιά της οποίας η αποκατάσταση είναι δύσκολη ή πρόκειται για ζημιά ανεπανόρθωτη και εφόσον η διοικητική διαδικασία αντίκειται εμφανώς στον νόμο, μπορεί να αποφασισθεί η αναστολή της εκτέλεσης, εφόσον υπάρχουν και οι δύο (προαναφερθέντες) όροι και με κατάθεση αιτιολογίας.

Kanun, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim, seferberlik ve savaş halinde ayrıca millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlandırabilir.

Ο Νόμος μπορεί να περιορίσει την έκδοση απόφασης αναστολής της εκτέλεσης (μιας διοικητικής πράξης) στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, στρατιωτικού νόμου, επιστράτευσης και πολέμου, και επίσης λόγω εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, δημόσιας υγείας.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

Η διοίκηση είναι επιφορτισμένη με την αποζημίωση ζημίας η οποία προκαλείται από τις ίδιες τις πράξεις και τις διαδικασίες της.

C. İdarenin kuruluşu -Η ίδρυση της διοίκησης

1. Merkezî idare -Κεντρική διοίκηση

MADDE 126- Türkiye, merkezî idare kuruluşu bakımından, coğrafya durumuna, ekonomik şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre, illere; iller de diğer kademeli bölümlere ayrılır.

ΑΡΘΡΟ 126 – Η Τουρκία, όσον αφορά την ίδρυσης κεντρικής διοίκησης, χωρίζεται σε νομούς σύμφωνα με την γεωγραφική κατάσταση, τους οικονομικούς όρους και τις ανάγκες των δημοσίων υπηρεσιών. Οι νομοί επίσης χωρίζονται σε άλλα τμήματα, με βαθμίδες.

İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır.

Η διοίκηση των νομών στηρίζεται στην αρχή του εύρους των εξουσιών.

Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatı kurulabilir. Bu teşkilatın görev ve yetkileri kanunla düzenlenir.

Μπορούν να ιδρυθούν κεντρικές διοικητικές δομές (οργανισμοί) στις οποίες υπάγονται περισσότεροι από ένας νομοί, με στόχο να εξασφαλίσουν την απόδοση και την ευρυθμία από απόψεως δημοσίων υπηρεσιών. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των δομών αυτών, ορίζονται με νόμο.

2. Mahallî idareler -Τοπικές Διοικήσεις

MADDE 127- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵⁴

ΑΡΘΡΟ 127 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

Οι τοπικές διοικήσεις είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, των οποίων οι αρχές ίδρυσης ορίζονται δια νόμου, (ιδρύονται) με σκοπό την αντιμετώπιση των τοπικών κοινών αναγκών του πληθυσμού των νομών, των δήμων ή των χωριών και των οποίων τα όργανα λήψης απόφασης εκλέγονται από εκλογείς οι οποίοι προβλέπονται και πάλι από τον νόμο.

Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση και τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των τοπικών διοικήσεων ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με την αρχή της τοπικής διοίκησης.

⁵⁴ 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile; altıncı fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunun" ibaresi "Cumhurbaşkanının" şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «του Υπουργικού Συμβουλίου» η οποία εμπεριείχονταν στην έκτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «του Προέδρου της Δημοκρατίας» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

(Değişik: 23/7/1995-4121/12 md.) Mahallî idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. (Mülga cümle: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 12) Οι εκλογές των τοπικών διοικήσεων διεξάγονται κάθε πέντε χρόνια σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 67. (Η πρόταση καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο νόμος μπορεί να επιφέρει ιδιαίτερους τρόπους διακυβέρνησης για τα μεγάλα κέντρα εγκατάστασης.

Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Η λύση των ενστάσεων σχετικά με την απόκτηση του τίτλου των εκλεγμένων οργάνων και η απώλεια του τίτλου αυτού, είναι εφικτή μέσω προσφυγής ενώπιον της δικαιοσύνης. Ωστόσο, ως προσωρινό μέτρο, μέχρι την οριστική απόφαση, ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να απομακρύνει (από τα καθήκοντά τους) τα όργανα τοπικής διοίκησης ή τα μέλη αυτών των οργάνων εναντίον των οποίων έχουν εγερθεί ανακρίσεις ή διώξεις, λόγω αδικημάτων που σχετίζονται με τα καθήκοντα αυτών.

Merkezî idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.

Η κεντρική διοίκηση, έχει την εξουσία διοικητικής κηδεμονίας, έναντι των τοπικών διοικήσεων, επί του πλαισίου των αρχών και διαδικασιών οι οποίες ορίζονται με νόμο, με στόχο την εκτέλεση της διοίκησης των τοπικών υπηρεσιών με τρόπο που να συνάδει με την αρχή της ολότητας, την εξασφάλιση της ενότητας των δημοσίων καθηκόντων, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και την αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών, όπως χρειάζεται.

Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

Οι τοπικές διοικήσεις, η μεταξύ τους ίδρυση ενώσεων κατόπιν αδείας του Υπουργικού Συμβουλίου, με στόχο να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένες δημόσιες υπηρεσίες, τα καθήκοντά

τους, οι αρμοδιότητές τους, τα οικονομικά τους και η αστυνόμευσή τους, όπως και οι δεμσοί και οι σχέσεις τους με την κεντρική διοίκηση, ορίζονται με νόμο. Σε αυτά τα διοικητικά όργανα εξασφαλίζονται πηγές εσόδων, κατ' αναλογία των καθηκόντων τους.

D. Kamu hizmeti görevlileriyle ilgili hükümler -Διατάξεις σχετικές με τους δημόσιους λειτουργούς

1. Genel ilkeler -Γενικές αρχές

MADDE 128- Devletin, kamu iktisadî teşebbüsleri ve diğer kamu tüzelkişilerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği aslî ve sürekli görevler, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görülür.

ΑΡΘΡΟ 128 – Οι θεμελιώδεις και μόνιμες λειτουργίες που απαιτούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες είναι επιφορτισμένες με την εκτέλεση γενικών διοικητικών αρχών του Κράτους, δημοσίων οικονομικών επιχειρήσεων και άλλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, υλοποιούνται με την αρωγή των δημοσίων υπαλλήλων και άλλων δημοσίων λειτουργών.

Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/12 md.) Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır.

Τα προσόντα των δημοσίων υπαλλήλων και άλλων δημοσίων λειτουργών, οι διορισμοί τους, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους, οι μισθοί και οι αποζημιώσεις τους και άλλα θέματα του προσωπικού, ορίζονται με νόμο. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 12) Με την επιφύλαξη, ωστόσο, των ρυθμίσεων συλλογικών συμβάσεων σχετικών με οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Üst kademe yöneticilerinin yetiştirilme usul ve esasları, kanunla özel olarak düzenlenir.

Οι διαδικασίες και οι αρχές περί της εκπαίδευσης των ανώτατων διοικητών, ορίζονται ειδικά, με νόμο.

2. Görev ve sorumlulukları, disiplin kovuşturulmasında güvence (Καθήκοντα και αρμοδιότητες, εξασφάλιση επί πειθαρχικών διώξεων)

MADDE 129- Memurlar ve diğer kamu görevlileri Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunmakla yükümlüdürler.

ΑΡΘΡΟ 129 – Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι άλλοι δημόσιοι λειτουργοί είναι επιφορτισμένοι να διεκπεραιώνουν τα καθήκοντά τους παραμένοντας πιστοί στο Σύνταγμα και τους νόμους.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez.

Δεν μπορούν να επιβληθούν πειθαρχικές ποινές στους δημοσίους υπαλλήλους και σε άλλους δημόσιους λειτουργούς, και σε άλλες επαγγελματικές οργανώσεις υπό την ιδιότητα του δημόσιου φορέα, και στα μέλη των ανώτατων οργανώσεων αυτών, χωρίς τη διασφάλιση του δικαιώματος υπεράσπισης.

(Değişik: 12/9/2010-5982/13 md.) Disiplin kararları yargı denetimi dışında bırakılamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 13) Οι πειθαρχικές αποφάσεις δεν μπορούν να εξαιρεθούν από τον δικαστικό έλεγχο.

Silahlı Kuvvetler mensupları ile hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklıdır.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων σχετικά με τα μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων και των δικαστών και εισαγγελέων.

Memurlar ve diğer kamu görevlilerinin yetkilerini kullanırken işledikleri kusurlardan doğan tazminat davaları, kendilerine rücu edilmek kaydıyla ve kanunun gösterdiği şekil ve şartlara uygun olarak, ancak idare aleyhine açılabilir.

Αγωγές αποζημιώσεων οι οποίες προκαλούνται από λάθη των δημοσίων υπαλλήλων και άλλων δημοσίων λειτουργών κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, μπορούν να εγερθούν, μόνο κατά της διοίκησης, σύμφωνα με τις διαδικασίες και τους όρους που υποδεικνύονται από τον νόμο και με την προϋπόθεση να τους αναγνωρίζεται το δικαίωμα προσφυγής.

Memurlar ve diğer kamu görevlileri hakkında işledikleri iddia edilen suçlardan ötürü ceza kovuşturması açılması, kanunla belirlenen istisnalar dışında, kanunun gösterdiği idarî merciin iznine bağlıdır.

Η έγερση ποινικών διώξεων εξαιτίας αδικημάτων τα οποία προσάπτονται στους δημοσίους υπαλλήλους και σε άλλους δημόσιους λειτουργούς κατά τη διενέργεια των καθηκόντων τους, εκτός από τις εξαιρέσεις που ορίζονται με νόμο, υπόκεινται στην άδεια της διοικητικής αρχής που ο νόμος προβλέπει.

E. Yükseköğretim kurumları ve üst kuruluşları -Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης και τα ανώτατα συμβούλια αυτών

1. Yükseköğretim kurumları -Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης

MADDE 130- Çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile; ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversiteler Devlet tarafından kanunla kurulur.

ΑΡΘΡΟ 130 – Με στόχο την ανατροφή του ανθρώπινου δυναμικού, σύμφωνα με τις ανάγκες του έθνους και της χώρας, εντός μια τάξης η οποία στηρίζεται στις αρχές της σύγχρονης εκπαίδευσης-διδασκαλίας, ιδρύονται από το Κράτος με νόμο, πανεπιστήμια, ως νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αποτελούμενα από διαφορετικές μονάδες και με επιστημονική αυτονομία, με στόχο να πραγματοποιήσουν, στηριζόμενα στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εκπαίδευση-διδασκαλία σε διαφορετικά επίπεδα, επιστημονική έρευνα, δημοσιεύσεις και γνωμοδοτήσεις, και για να υπηρετήσουν τη χώρα και την ανθρωπότητα.

Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir.

Μπορούν να συσταθούν ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο του Κράτους, από ευαγή ιδρύματα (βακούφια), οι διαδικασίες και οι αρχές των οποίων προβλέπονται από τον νόμο, υπό τον όρο να μην έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα.

Kanun, üniversitelerin ülke sathına dengeli bir biçimde yayılmasını gözetir.

Ο νόμος επιβλέπει την ισορροπημένη εξάπλωση των πανεπιστημίων, στην επικράτεια της χώρας.

Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Ancak, bu yetki, Devletin varlığı ve bağımsızlığı ve milletin ve ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği aleyhinde faaliyette bulunma serbestliği vermez.

Τα πανεπιστήμια και το διδακτικό προσωπικό (ΔΕΠ) και οι βοηθοί αυτών, μπορούν να πραγματοποιήσουν ελεύθερα κάθε είδους επιστημονική έρευνα και δημοσίευση. Ωστόσο, αυτή η αρχή δεν εμπεριέχει την ελευθερία δραστηριοτήτων κατά της ύπαρξης και ανεξαρτησίας του Κράτους και της ολότητας και της αδιαρετότητας του έθνους και της χώρας.

Üniversiteler ve bunlara bağlı birimler, Devletin gözetimi ve denetimi altında olup, güvenlik hizmetleri Devletçe sağlanır.

Τα πανεπιστήμια και οι μονάδες που συνδέονται με αυτά, ευρίσκονται υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο του Κράτους και εξασφαλίζουν υπηρεσίες ασφαλείας από το Κράτος.

Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilir ve atanır.

Σύμφωνα με διαδικασίες και αρχές που σορίζονται με νόμο, οι πρυτάνεις εκλέγονται και διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι δε κοσμήτορες από το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης.

Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar.

Τα διοικητικά όργανα και όργανα ελέγχου του Πανεπιστημίου και οι διδάσκοντες κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να παυθούν από τα καθήκοντά τους από αρχές, εκτός του Συμβουλίου Ανωτάτης Εκπαίδευσης ή των αρμοδίων οργάνων των πανεπιστημίων.

(Değişik: 29/10/2005-5428/1 md.) Üniversitelerin hazırladığı bütçeler; Yükseköğretim Kurulunca tetkik ve onaylandıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığına sunulur ve merkezî yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tâbi tutularak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5428, άρθρο 1) Οι προϋπολογισμοί που σχεδιάζονται από τα πανεπιστήμια υποβάλλονται στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας μετά την εξέταση και την επικύρωσή τους από το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης και τίθενται σε ισχύ και ελέγχονται διαδικαστικά, σύμφωνα με τις αρχές του κεντρικού διοικητικού προϋπολογισμού.

Yükseköğretim kurumlarının kuruluş ve organları ile işleyişleri ve bunların seçimleri, görev, yetki ve sorumlulukları üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri, öğretim elemanlarının görevleri, unvanları, atama, yükselme ve emeklilikleri, öğretim elemanı yetiştirme, üniversitelerin ve öğretim elemanlarının kamu kuruluşları ve diğer kurumlar ile ilişkileri, öğretim düzeyleri ve süreleri, yükseköğretime giriş, devam ve alınacak harçlar, Devletin yapacağı yardımlar ile ilgili ilkeler, disiplin ve ceza işleri, malî işler, özlük hakları, öğretim elemanlarının uyacakları koşullar, üniversitelerarası ihtiyaçlara göre öğretim elemanlarının görevlendirilmesi, öğrenimin ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi, Yükseköğretim

Kuruluna ve üniversitelere Devletin sağladığı malî kaynakların kullanılması kanunla düzenlenir.

Η σύσταση ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης και τα όργανα αυτών και οι λειτουργίες τους και οι εκλογές αυτών, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες, οι διαδικασίες άσκησης του δικαιώματος επίβλεψης και ελέγχου του Κράτους επί των πανεπιστημίων, τα καθήκοντα των διδασκόντων, οι τίτλοι τους, οι διορισμοί τους, οι εξελίξεις τους και οι συνταξιοδοτήσεις τους, η εκπαίδευση των διδασκόντων, οι σχέσεις των πανεπιστημίων και των διδασκόντων με τα δημόσια ιδρύματα και άλλα ιδρύματα, τα επίπεδα και οι διάρκειες της διδασκαλίας, η είσοδος στην ανώτατη εκπαίδευση, η φοίτηση και τα προς είσπραξη τέλη, οι αρχές σχετικά με τις επικουρίες που θα πραγματοποιηθούν από το Κράτος, οι πειθαρχικές διαδικασίες και τιμωρίες, τα οικονομικά θέματα, τα δικαιώματα του προσωπικού, οι όροι με τους οποίους θα συμμορφώνονται οι διδάσκοντες, ο διορισμός των διδασκόντων σύμφωνα με τις δια-πανεπιστημιακές ανάγκες (με τις ανάγκες μεταξύ των πανεπιστημίων), η εκτέλεση της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας, με ελευθερία και εχέγγυα και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας, η χρησιμοποίηση των οικονομικών πηγών που δίδονται από το Κράτος προς το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης και τα πανεπιστήμια, ορίζονται με νόμο.

Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları, malî ve idarî konuları dışındaki akademik çalışmaları, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden, Devlet eliyle kurulan yükseköğretim kurumları için Anayasada belirtilen hükümlere tâbidir.

Τα ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης τα οποία συστήνονται από ευαγή ιδρύματα (βακούφια) υπόκεινται στις διατάξεις που ορίζονται στο Σύνταγμα για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα τα οποία ιδρύονται από το Κράτος, όσον αφορά τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες, την κατοχύρωση των διδασκόντων και τους τρόπους ασφαλείας τους, εκτός των οικονομικών και διοικητικών θεμάτων.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları -Ανώτατα συμβούλια της ανώτατης εκπαίδευσης

MADDE 131- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵⁵

ΑΡΘΡΟ 131 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

⁵⁵ İkinci fıkrada yer alan “ve Bakanlar Kurulunca” ibaresi, 6771 sayılı Kanununun 16’ncı maddesi ile “tarafından” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «και από το Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στη δεύτερη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «από» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim- öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

İdrüetai to Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης με σκοπό να σχεδιάζει, να ρυθμίζει, να διοικεί, να ελέγχει, να καθοδηγεί τις δραστηριότητες εκπαίδευσης-διδασκαλίας και επιστημονικής έρευνας στα ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης, να εξασφαλίζει τη σύσταση αυτών των ιδρυμάτων σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται με νόμο, την ανάπτυξη και τη χρήση με αποτελεσματικό τρόπο των πηγών οι οποίες παραχωρούνται στα πανεπιστήμια, και να προγραμματίζει την εκπαίδευση των διδασκόντων.

(Değişik: 7/5/2004-5170/8 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler ve Bakanlar Kurulunca seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5710, άρθρο 8) Το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης, αποτελείται από μέλη τα οποία διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ των υποψηφίων οι οποίοι εκλέγονται από τα πανεπιστήμια και από το Υπουργικό Συμβούλιο και ο αριθμός των οποίων, τα προσόντα, οι διαδικασίες εκλογής τους ορίζονται με νόμο, με προτεραιότητα στους καθηγητές οι οποίοι υπηρέτησαν με επιτυχία στην πρυτανεία και στην εκπαίδευση (του πανεπιστημίου), και από μέλη τα οποία εκλέγονται άμεσα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.

Η δομή, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες, οι ευθύνες και οι αρχές λειτουργίας του ιδρύματος, ορίζονται με νόμο.

3. Yükseköğretim kurumlarından özel hükümlere tâbi olanlar -İdrüματα ανωτάτης εκπαίδευσης τα οποία υπόκεινται σε ειδικές διατάξεις

MADDE 132- Türk Silahlı Kuvvetleri ve emniyet teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumları özel kanunlarının hükümlerine tâbidir.

ΑΡΘΡΟ 132 – Ιδρύματα ανώτατης εκπαίδευσης τα οποία συνδέονται με την οργάνωση των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων και (την οργάνωση) της ασφάλειας, υπόκεινται στις διατάξεις των ειδικών νόμων αυτών.

F. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları ⁵⁶ -Το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, τα ιδρύματα ραδιοτηλεόρασης και τα πρακτορεία ειδήσεων που συνδέονται με το δημόσιο

MADDE 133- (Değişik: 8/7/1993-3913/1 md.)

ΑΡΘΡΟ 133- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 8/7/1993 με τον Ν.3913, άρθρο 1)

Radyo ve televizyon istasyonları kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir.

Η ίδρυση και λειτουργία σταθμών ραδιοτηλεόρασης είναι ελεύθερη, στο πλαίσιο των προς ορισμό με νόμο, όρων.

(Ek fıkra: 21/6/2005-5370/1 md.) Radyo ve televizyon faaliyetlerini düzenlemek ve denetlemek amacıyla kurulan Radyo ve Televizyon Üst Kurulu dokuz üyeden oluşur. Üyeler, siyasî parti gruplarının üye sayısı oranında belirlenecek üye sayısının ikişer katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasî parti grubuna düşen üye sayısı esas alınmak suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca seçilir. Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun kuruluşu, görev ve yetkileri, üyelerinin nitelikleri, seçim usulleri ve görev süreleri kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 21/6/2005 με τον Ν.5370, άρθρο 1) Το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το οποίο ιδρύεται με στόχο τη ρύθμιση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, αποτελείται από εννέα μέλη. Τα μέλη εκλέγονται από την Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των μελών που αντιστοιχεί σε κάθε ομάδα πολιτικού κόμματος, μεταξύ των υποψηφίων που θα υποδείξουν οι ομάδες των πολιτικών κομμάτων κατά το ποσοστό του διπλού αριθμού των μελών (τους). Η σύσταση, τα καθήκοντα και οι

⁵⁶ Bu maddenin kenar başlığı, “F. Radyo ve Televizyon İdaresi ve kamuyla ilişkili haber ajansları” iken, 8/7/1993 tarihli ve 3913 sayılı Kanunun 1’inci maddesiyle “F. Radyo ve televizyon kuruluşları ve kamuyla ilişkili haber ajansları” şeklinde değiştirilmiştir; daha sonra, 21/6/2005 tarihli ve 5370 sayılı Kanunun 1’inci maddesiyle yeniden değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «F. Η Διοίκηση της Ραδιοτηλεόρασης και τα πρακτορεία ειδήσεων που συνδέονται με το δημόσιο», αναθεωρήθηκε στις 8/7/1993 ως «τα ιδρύματα ραδιοτηλεόρασης και τα πρακτορεία ειδήσεων που συνδέονται με το δημόσιο» με τον Ν.3913, άρθρο 1 · στη συνέχεια, αναθεωρήθηκε εκ νέου στις 21/6/2005 με το άρθρο 1 του Ν.5370 και εισήχθη εντός κειμένου.

αρμοδιότητες του Ανώτατου Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, τα προσόντα, οι διαδικασίες εκλογής και η διάρκεια της θητείας των μελών του, ορίζονται με νόμο.

Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanslarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esastır.

Θεωρείται ως αρχή, η αυτονομία και η αμεροληψία των δημοσιεύσεων των πρακτορείων ειδήσεων τα οποία επικουρούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, και του μοναδικού ιδρύματος ραδιοτηλεόρασης το οποίο ιδρύεται από το Κράτος ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου.

G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu -Το Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ

MADDE 134- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵⁷

ΑΡΘΡΟ 134 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Atatürkçü düşüneyi, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevî himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Başbakanlığa bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzelkişiliğine sahip “Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu” kurulur.

Το «Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ» ιδρύεται ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο αποτελείται από το Κέντρο Ερευνών Ατατούρκ, το Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας, το Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας και το Πολιτιστικό Κέντρο Ατατούρκ, συνδέεται με τον Πρωθυπουργό, υπό την επίβλεψη και στήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας, υπό την πνευματική αιγίδα του Ατατούρκ, με στόχο να ερευνά δια της επιστημονικής οδού, να παρουσιάζει, να διαδίδει και να δημοσιεύει, την Κεμαλιστική σκέψη, τις αρχές και τις μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, τον τουρκικό πολιτισμό, την τουρκική ιστορία και την τουρκική γλώσσα.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen malî menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

⁵⁷ Birinci fıkra da yer alan “Başbakanlığa” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile “Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «με τον Πρωθυπουργό» η οποία εμπεριέχονταν στην πρώτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «με τον υπουργό που θα διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Με την επιφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων τα οποία αναφέρονται στη διαθήκη του Ατατούρκ, για το Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας και το Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας και παραχωρούνται σε αυτά.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun; kuruluşu, organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, τα όργανα, οι διαδικασίες λειτουργίας και τα θέματα προσωπικού του Ανώτατου Ιδρύματος Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ, και οι αρμοδιότητές του επί των ιδρυμάτων που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό, ορίζονται με νόμο.

Η. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları -Επαγγελματικές οργανώσεις με την ιδιότητα δημοσίου φορέα

MADDE 135- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlâkını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir.

ΑΡΘΡΟ 135 – Επαγγελματικές οργανώσεις με την ιδιότητα του δημοσίου φορέα και τα ανώτερα συμβούλια αυτών, είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου τα οποία εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία, υπό τη δικαστική επίβλεψη, σύμφωνα με διαδικασίες που προβλέπονται από τον νόμο, από τα μέλη και τα όργανα αυτών τα οποία συστήνονται με νόμο, με σκοπό την αντιμετώπιση των κοινών αναγκών των μελών ενός συγκεκριμένου επαγγέλματος, τη διευκόλυνση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους, την εξασφάλιση της ανάπτυξης σύμφωνα με τα γενικά συμφέροντα του επαγγέλματος, την κατοχύρωση της επαγγελματικής πειθαρχίας και ήθους προκειμένου η εντιμότητα και η ασφάλεια να δεσπόζουν στις επαγγελματικές σχέσεις των μελών αναμεταξύ τους και μεταξύ του λαού.

Kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadî teşebbüslerinde aslî ve sürekli görevlerde çalışanların meslek kuruluşlarına girme mecburiyeti aranmaz.

Δεν απαιτείται να εγγραφούν στις επαγγελματικές οργανώσεις, οι εργαζόμενοι με μόνιμα και διαρκή καθήκοντα στα δημόσια ιδρύματα και οργανώσεις και στις δημόσιες οικονομικές επιχειρήσεις.

(Değişik: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 13) Αυτές οι επαγγελματικές οργανώσεις δεν μπορούν να εμπλακούν σε δραστηριότητες εκτός των σκοπών για τους οποίους συστάθηκαν.

(Değişik: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları ve üst kuruluşları organlarının seçimlerinde siyasî partiler aday gösteremezler.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 13) Αυτές οι επαγγελματικές οργανώσεις και τα ανώτερα συμβούλια αυτών δεν μπορούν να υποδείξουν υποψηφίους πολιτικών κομμάτων στις εκλογές των οργάνων τους.

(Değişik: 23/7/1995-4121/13 md.) Bu meslek kuruluşları üzerinde Devletin idarî ve malî denetimine ilişkin kurallar kanunla düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 13) Οι κανόνες σχετικά με τον διοικητικό και τον οικονομικό έλεγχο του Κράτους, ορίζονται με νόμο.

(Değişik: 23/7/1995-4121/13 md.) Amaçları dışında faaliyet gösteren meslek kuruluşlarının sorumlu organlarının görevine, kanunun belirlediği merciin veya Cumhuriyet savcısının istemi üzerine mahkeme kararıyla son verilir ve yerlerine yenileri seçtirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 13) Τα υπεύθυνα όργανα των επαγγελματικών οργανώσεων οι οποίες επιδεικνύουν δραστηριότητες εκτός των σκοπών τους, παύονται από τα καθήκοντά τους με δικαστική απόφαση, κατόπιν αιτήσεως της αρχής, που ορίζεται με νόμο, ή του εισαγγελέα της Τουρκικής Δημοκρατίας, και εκλέγονται νέα (όργανα) στη θέση αυτών.

(Değişik: 23/7/1995-4121/13 md.) Ancak, millî güvenliğin, kamu düzeninin, suç işlenmesini veya suçun devamını önlemenin yahut yakalamanın gerektirdiği hallerde gecikmede sakınca varsa, kanunla bir merci, meslek kuruluşlarını veya üst kuruluşlarını faaliyetten men ile yetkilendirilebilir. Bu merciin kararı, yirmidört saat içerisinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırksekiz saat içinde açıklar; aksi halde, bu idarî karar kendiliğinden yürürlükten kalkar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 13) Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου απαιτείται και εφόσον υπάρχει φόβος ως προς την εθνική ασφάλεια, τη δημόσια τάξη, τη διάπραξη αδικήματος ή την παρεμπόδιση συνέχισης αδικήματος ή καθυστέρηση σύλληψης,

μια αρχή μπορεί, με νόμο, να επιφορτισθεί με αρμοδιότητες απαγόρευσης των δραστηριοτήτων των επαγγελματικών οργανώσεων ή των ανώτερων συμβουλίων τους. Η απόφαση αυτής της αρχής, υποβάλλεται προς έγκριση στον επιφορτισμένο (προς τούτο) δικαστή, εντός είκοσι τεσσάρων ωρών. Ο δικαστής ανακοινώνει την απόφαση εντός σαράντα οκτώ ωρών· σε αντίθετη περίπτωση, αυτή η διοικητική απόφαση καταργείται αυτοδικαίως.

İ. Diyanet İşleri Başkanlığı -Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων

MADDE 136- Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, lâiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşüncülerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanununda gösterilen görevleri yerine getirir.

ΑΡΘΡΟ 136 – Η Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων η οποία περιλαμβάνεται στη γενική διοίκηση, εκτελεί τα καθήκοντά της τα οποία προβλέπονται από ειδικό νόμο αυτής, σύμφωνα με την αρχή της κοσμικότητας, παραμένοντας αμέτοχη σε όλες τις πολιτικές απόψεις και ιδέες και στοχεύοντας στην εθνική αλληλεγγύη και στην ενότητα.

J. Kanunsuz emir -Παράνομες εντολές

MADDE 137- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁵⁸

ΑΡΘΡΟ 137 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, tüzük, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilirse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

Εάν κάποιος εργαζόμενος με οποιαδήποτε ιδιότητα και σχήμα, στις δημόσιες υπηρεσίες λάβει εντολή από τους ανωτέρους του, η οποία αντίκειται σε διατάξεις εσωτερικών κανονισμών, κανονισμών, νόμων ή στο Σύνταγμα, δεν την εκτελεί και γνωστοποιεί αυτή την ασυμβατότητα στον εντολοδότη. Ωστόσο, εάν ο ανώτερός του, επιμένει στην εντολή και επαναλάβει γραπτώς την εντολή αυτή, τότε εκτελεί την εντολή· στην περίπτωση αυτή, αυτός που εκτελεί την εντολή δεν θεωρείται υπεύθυνος.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

⁵⁸ *Birinci fıkra da yer alan “tüzük” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’ncı maddesi ile “Cumhurbaşkanlığı kararnamesi” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «κανονισμών» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο, αναθεωρήθηκε ως «Προεδρικών διαταγμάτων» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.*

Κατ' ουδένα τρόπο εκτελείται η εντολή που συγκροτεί αδίκημα επί θέματος · αυτός που την εκτελεί δεν μπορεί να εξαιρεθεί από την ευθύνη.

Askerî hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

Με την επιφύλαξη εξαιρέσεων, οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο, για την εκτέλεση της στρατιωτικής θητείας και, σε επείγουσες περιπτώσεις, για τη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και της δημόσιας ασφάλειας.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Γ'

Yargı -Δικαστική Εξουσία

I. Genel hükümler -Γενικές διατάξεις

A. Mahkemelerin bağımsızlığı -Η ανεξαρτησία των δικαστηρίων

MADDE 138- Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler.

ΑΡΘΡΟ 138 – Οι δικαστές είναι ανεξάρτητοι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους· αποφασίζουν κατά συνείδηση σύμφωνα με το Σύνταγμα, τους νόμους και το δίκαιο.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Ουδένα όργανο, αξίωμα, αρχή ή άτομο, μπορούν να δώσουν εντολές και οδηγίες, μπορούν να αποστείλουν εγκυκλίους, μπορούν να συμβουλευθούν και να υποδείξουν τα δικαστήρια και τους δικαστές κατά την άσκηση της δικαστικής εξουσίας.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Δεν μπορούν να τεθούν ερωτήσεις, δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν συζητήσεις ή δεν μπορούν να γίνουν ανακοινώσεις κατά την άσκηση της δικαστικής εξουσίας στη Νομοθετική Συνέλευση σχετικά με την εκδίκαση μιας υπόθεσης.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez.

Τα όργανα της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας και η διοίκηση, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις δικαστικές αποφάσεις· αυτά τα όργανα και η διοίκηση δεν μπορούν

να αναθεωρήσουν τις δικαστικές αποφάσεις, με οποιονδήποτε τρόπο, και δεν μπορεί να καθυστερήσει η εκτέλεση αυτών.

B. Hâkimlik ve savcılık teminatı -Εγγυήσεις περί του επαγγέλματος των δικαστών και εισαγγελέων

MADDE 139- Hâkimler ve savcılar azlolunamaz, kendileri istemedikçe Anayasada gösterilen yaştan önce emekliye ayrılamaz; bir mahkemenin veya kadronun kaldırılması sebebiyle de olsa, aylık, ödenek ve diğer özlük haklarından yoksun kılınamaz.

ΑΡΘΡΟ 139 – Οι δικαστές και οι εισαγγελείς δεν μπορούν να απολυθούν, δεν μπορούν να συνταξιοδοτηθούν παρά τη θέλησή τους πριν την ηλικία η οποία προβλέπεται από το Σύνταγμα· δεν μπορούν να στερηθούν του μισθού, των αποζημιώσεων και άλλων κεκτημένων δικαιωμάτων τους ούτε έστω και λόγω κατάργησης ενός δικαστηρίου ή μιας θέσης.

Meslekten çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymiş olanlar, görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceği kesin olarak anlaşılanlar veya meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar verilenler hakkında kanundaki istisnalar saklıdır.

Με την επιφύλαξη των με νόμο εξαιρέσεων, σχετικά με αυτούς που καταδικάστηκαν για ένα αδίκημα το οποίο απαιτεί την απομάκρυνση από το επάγγελμα, (σχετικά με) αυτούς οι οποίοι δεν μπορούν οριστικά να εκπληρώσουν το καθήκον τους, λόγω υγείας ή (σχετικά με) αυτούς που αποφασίζουν ότι δεν είναι κατάλληλοι να παραμείνουν στο επάγγελμα.

C. Hâkimlik ve savcılık mesleği -Το επάγγελμα του δικαστή και του εισαγγελέα

MADDE 140- Hâkimler ve savcılar adlî ve idarî yargı hâkim ve savcıları olarak görev yaparlar. Bu görevler meslekten hâkim ve savcılar eliyle yürütülür.

ΑΡΘΡΟ 140 – Οι δικαστές και οι εισαγγελείς εκτελούν τα καθήκοντά τους ως δικαστές και εισαγγελείς των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων. Αυτά τα καθήκοντα ασκούνται με την αρωγή επαγγελματιών δικαστών και εισαγγελέων.

Hâkimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler.

Οι δικαστές εκτελούν το καθήκον τους σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

Hâkim ve savcılarının nitelikleri, atanmaları, hakları ve ödevleri, aylık ve ödenekleri, meslekte ilerlemeleri, görevlerinin ve görev yerlerinin geçici veya sürekli olarak değiştirilmesi, haklarında disiplin kovuşturması açılması ve disiplin cezası verilmesi, görevleriyle ilgili veya

görevleri sırasında işledikleri suçlarından dolayı soruşturma yapılması ve yargılanmalarına karar verilmesi, meslekten çıkarmayı gerektiren suçluluk veya yetersizlik halleri ve meslek içi eğitimleri ile diğer özlük işleri mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Τα προσόντα, οι διορισμοί, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις, οι μισθοί και οι αποζημιώσεις των δικαστών και εισαγγελέων, οι προαγωγές τους στο επάγγελμα, η προσωρινή ή η διαρκής αλλαγή των καθηκόντων τους και του τόπου εκτέλεσης των καθηκόντων τους, η έγερση πειθαρχικής δίωξής τους και η επιβολή πειθαρχικής ποινής, η διεξαγωγή ανάκρισης και η λήψη απόφασης περί της προσαγωγής αυτών σε δίκη λόγω αδικημάτων τα οποία διέπραξαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, οι καταστάσεις καταδίκης ή ανεπάρκειας οι οποίες απαιτούν την απόλυση από το επάγγελμα και η εντός του επαγγέλματος εκπαίδευσή τους και άλλα προσωπικά θέματα αυτών, ορίζονται με νόμο σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

Hâkimler ve savcılar altmışbeş yaşını bitirinceye kadar hizmet görürler; askerî hâkimlerin yaş haddi, yükselme ve emeklilikleri kanunda gösterilir.

Οι δικαστές και οι εισαγγελείς υπηρετούν μέχρι και το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους· το όριο ηλικίας, οι προαγωγές και οι συνταξιοδοτήσεις των στρατιωτικών δικαστών, προβλέπονται από τον νόμο.

Hâkimler ve savcılar, kanunda belirtilenlerden başka, resmî ve özel hiçbir görev alamazlar.

Οι δικαστές και οι εισαγγελείς δεν μπορούν να ασκούν άλλη επίσημη ή ιδιωτική επαγγελματική δραστηριότητα εκτός αυτών οι οποίες ορίζονται με νόμο.

Hâkimler ve savcılar idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'na bağlıdırlar.

Οι δικαστές και οι εισαγγελείς υπάγονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, κατά τα διοικητικά τους καθήκοντα.

Hâkim ve savcı olup da adalet hizmetindeki idarî görevlerde çalışanlar, hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümlere tâbidirler. Bunlar, hâkimler ve savcılara ait esaslar dairesinde sınıflandırılır ve derecelendirilirler, hâkimlere ve savcılara tanınan her türlü haklardan yararlanırlar.

Οι δικαστές και οι εισαγγελείς οι οποίοι εργάζονται στις διοικητικές θέσεις των δικαστικών υπηρεσιών και είναι, υπόκεινται στις διατάξεις περί δικαστών και εισαγγελέων. Αυτοί, κατατάσσονται και βαθμολογούνται στο πλαίσιο των αρχών περί δικαστών και εισαγγελέων,

επωφελούνται κάθε είδους δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται προς τους δικαστές και εισαγγελείς.

D. Duruşmaların açık ve kararların gerekçeli olması -Η δημοσιότητα των συνεδριάσεων και η αιτιολογία των αποφάσεων

MADDE 141- Mahkemelerde duruşmalar herkese açıktır. Duruşmaların bir kısmının veya tamamının kapalı yapılmasına ancak genel ahlâkın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir.

ΑΡΘΡΟ 141 – Οι συνεδριάσεις στα δικαστήρια είναι δημόσιες για όλους. Ένα μέρος ή το σύνολο των συνεδριάσεων μπορεί να αποφασισθεί να πραγματοποιηθεί «κεκλεισμένων των θυρών» μόνο στις περιπτώσεις όπου καθίσταται οριστικά αναγκαία η ασφάλεια των χρηστών ηθών ή του δημοσίου.

Küçüklerin yargılanması hakkında kanunla özel hükümler konulur.

Σχετικά με δίκες ανηλίκων, τίθενται ιδιαίτερες διατάξεις, με νόμο.

Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır.

Οι αποφάσεις όλων των δικαστηρίων αιτιολογούνται γραπτώς.

Davaların en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir.

Καθήκον της δικαστικής εξουσίας είναι η ολοκλήρωση των αγωγών (προσφυγών/αναιρέσεων) με τα λιγότερα έξοδα και με τη λιγότερη εφικτή διάρκεια.

E. Mahkemelerin kuruluşu -Η ίδρυση των δικαστηρίων

MADDE 142- Mahkemelerin kuruluşu, görev ve yetkileri, işleyişi ve yargılama usulleri kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες, οι λειτουργίες και οι διαδικασίες εκδίκασης των δικαστηρίων, ορίζονται με νόμο.

(Ek fıkra: 16/4/2017-6771/13 md.) Disiplin mahkemeleri dışında askerî mahkemeler kurulamaz. Ancak savaş halinde, asker kişilerin görevleriyle ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevli askerî mahkemeler kurulabilir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 13)
Δεν μπορούν να συσταθούν στρατιωτικά δικαστήρια εκτός των πειθαρχικών δικαστηρίων. Ωστόσο, σε περίπτωση πολέμου, μπορούν να συσταθούν στρατιωτικά δικαστήρια επιφορτισμένα με την εκδίκαση αγωγών σχετικά με αδικήματα που διαπράχθηκαν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων των στρατιωτικών.

F. Devlet Güvenlik Mahkemeleri -Δικαστήρια Κρατικής Ασφάλειας

MADDE 143- (Değişik: 18/6/1999-4388/1 md.) (Mülga: 7/5/2004-5170/9 md.)

ΑΡΘΡΟ 143 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 18/6/1999 με τον Ν.4388, άρθρο 1)
(Καταργήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 9)

G. Adalet hizmetlerinin denetimi⁵⁹ -Ο έλεγχος των δικαστικών υπηρεσιών

MADDE 144 – (Değişik: 12/9/2010-5982/14 md.)

ΑΡΘΡΟ 144 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 14)

Adalet hizmetleri ile savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığınca denetimi, adalet müfettişleri ile hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçiler; araştırma, inceleme ve soruşturma işlemleri ise adalet müfettişleri eliyle yapılır. Buna ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Ο έλεγχος εκ μέρους του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που προσανατολίζεται στις δικαστικές υπηρεσίες και στα διοικητικά καθήκοντα των εισαγγελέων ασκείται με την αρωγή δικαστικών επιθεωρητών και εσωτερικών ελεγκτών οι οποίοι προέρχονται από το επάγγελμα των δικαστών και εισαγγελέων, ενώ οι διαδικασίες έρευνας, εξέτασης και ανάκρισης ασκούνται με την αρωγή δικαστικών επιθεωρητών. Οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με αυτούς, ορίζονται με νόμο.

H. Askerî yargı -Στρατιωτικά Δικαστήρια

MADDE 145 – (Değişik: 12/9/2010-5982/15 md.) (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 145 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 15)
(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

II. Yüksek mahkemeler -Ανώτατα Δικαστήρια

A. Anayasa Mahkemesi -Συνταγματικό Δικαστήριο

1. Kuruluşu -Η ίδρυση αυτού

MADDE 146- (Değişik: 12/9/2010-5982/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 146 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 16)

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi onbeş üyeden kurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συνταγματικό Δικαστήριο αποτελείται από δεκαπέντε μέλη.

⁵⁹ Bu maddenin kenar başlığı, “G. Hâkim ve savcılarının denetimi” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanununun 14’üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «G. Ο έλεγχος των δικαστών και των εισαγγελέων» στις 12/9/2010 αναθεωρήθηκε με το άρθρο 14 του Ν.5982 και εισήχθη εντός κειμένου.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; iki üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun kendi başkan ve üyeleri arasından, her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden, bir üyeyi ise baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday içinden yapacağı gizli oylamayla seçer. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας εκλέγει, με μυστική ψηφοφορία, για κάθε κενή θέση, δύο μέλη μεταξύ τριών υποψηφίων που θα υποδειχθούν μεταξύ του προέδρου και των μελών της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και ένα μέλος μεταξύ τριών υποψηφίων οι οποίοι θα υποδειχθούν από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων μεταξύ των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων. Σε αυτές τις εκλογές οι οποίες θα διεξαχθούν στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, για κάθε κενή θέση, απαιτούνται τα δύο τρίτα της πλειοψηφίας (του συνολικού αριθμού) των μελών στην πρώτη ψηφοφορία και η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών στη δεύτερη ψηφοφορία. Εάν κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλισθεί η απόλυτη πλειοψηφία, διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία για τους δύο υποψηφίους οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους στη (δεύτερη) ψηφοφορία· στην τρίτη ψηφοφορία, εκλέγεται υποψήφιο μέλος αυτός ο οποίος έλαβε τις περισσότερες ψήφους.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Cumhurbaşkanı; üç üyeyi Yargıtay, iki üyeyi Danıştay genel kurullarınca kendi başkan ve üyeleri arasından her boş yer için gösterecekleri üçer aday içinden; en az ikisi hukukçu olmak üzere üç üyeyi Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden; dört üyeyi üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından seçer.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγει: τρία μέλη από την Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και δύο μέλη από την Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας, μεταξύ του προέδρου και των μελών τους μεταξύ τριών υποψηφίων που θα υποδειχθούν για κάθε κενή θέση, τρία μέλη, δύο εκ των οποίων τουλάχιστον είναι νομικοί, από τρεις υποψηφίους που θα υποδειχθούν από το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου, που υπηρετούν στους κλάδους των νομικών, των

οικονομικών και των πολιτικών επιστημών, τέσσερα μέλη μεταξύ των διευθυντών ανωτάτων βαθμίδων, των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων και δικαστών και εισαγγελέων πρώτης τάξεως και οι οποίοι έχουν υπηρετήσει το λιγότερο πέντε χρόνια ως εισηγητές στο Συνταγματικό Δικαστήριο.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay genel kurulları ile Yükseköğretim Kurulundan Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday göstermek için yapılacak seçimlerde, her boş üyelik için, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır. Baro başkanlarının serbest avukatlar arasından gösterecekleri üç aday için yapılacak seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.⁶⁰

(Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Στις εκλογές που θα διεξαχθούν για την υπόδειξη υποψηφίων μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου θα υποδειχθούν ως υποψήφιοι τρία άτομα τα οποία έλαβαν τις περισσότερες ψήφους από τις ολομέλειες του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και από το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης, για κάθε κενή θέση. Στις εκλογές που θα διεξαχθούν για τους τρεις υποψηφίους που θα υποδειχθούν από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων μεταξύ των αυτοαπασχολούμενων δικηγόρων, θα υποδειχθούν τρία υποψήφια άτομα τα οποία έλαβαν τις περισσότερες ψήφους.

Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin profesör veya doçent unvanını kazanmış, avukatların en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst kademe yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf hâkim ve savcılarının adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır.

Για να υπάρξει δυνατότητα εκλογής μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου με την προϋπόθεση συμπλήρωσης του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους απαιτείται: για τα μέλη του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης να έχουν

⁶⁰ Bu fıkranın -6771 sayılı Kanun'la değiştirilmeden önceki hâlinde- birinci cümlesindeki, "her boş üyelik için," ibaresinden sonra gelen "... bir üye ancak bir aday için oy kullanabilir; ..." ve ikinci cümlesindeki, "yapılacak seçimde" ibaresinden sonra gelen "... de her bir baro başkanı ancak bir aday için oy kullanabilir ve ..." ibareleri Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Οι εκφράσεις: «ένα μέλος μπορεί να ψηφίσει μόνο για έναν υποψήφιο» η οποία εμφανίζονταν μετά την έκφραση «για κάθε κενή θέση» στην πρώτη πρόταση αυτής της παραγράφου -πριν την αναθεώρησή της με τον Ν.6771-, και «...και κάθε ένας πρόεδρος δικηγορικού συλλόγου μπορεί να ψηφίσει μόνο για έναν υποψήφιο και ...» η οποία εμφανίζονταν μετά την έκφραση «στις εκλογές που θα διεξαχθούν» στη δεύτερη πρόταση, καταργήθηκαν με την από 7/7/2010 Απόφαση υπ' αριθμ. E.:2010/49, K.:2010/87 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010 -αριθμός φύλλου 27659).

λάβει τη θέση του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή, για τους δικηγόρους να έχουν συμπληρώσει το λιγότερο είκοσι έτη ενεργού δικηγορίας, για τους διευθυντές ανωτάτων βαθμίδων να είναι απόφοιτοι ανώτατης εκπαίδευσης και να έχουν εργασθεί το λιγότερο για είκοσι έτη στις δημόσιες υπηρεσίες, και για τους δικαστές και τους εισαγγελείς πρώτης βαθμίδας να έχουν εργασθεί το λιγότερο είκοσι έτη συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου υποψηφιότητάς τους.

Anayasa Mahkemesi üyeleri arasında gizli oyla ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile dört yıl için bir Başkan ve iki başkanvekili seçilir. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο εκλέγει έναν πρόεδρο και δύο αναπληρωτές προέδρου, μεταξύ των μελών του, για τέσσερα έτη, με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Μπορούν να επανεκλεγούν αυτοί των οποίων η θητεία λήγει.

Anayasa Mahkemesi üyeleri aslı görevleri dışında resmî veya özel hiçbir görev alamazlar.

Τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου δεν μπορούν να ασκούν άλλη επίσημη ή ιδιωτική επαγγελματική δραστηριότητα εκτός των μόνιμων (θεμελιωδών) καθηκόντων τους.

2. Üyelerin görev süresi ve üyelğin sona ermesi⁶¹ -Η διάρκεια της θητείας των μελών και η λήξη της ιδιότητάς τους ως μέλη

MADDE 147- (Değişik: 12/9/2010-5982/17 md.) Anayasa Mahkemesi üyeleri oniki yıl için seçilirler. Bir kimse iki defa Anayasa Mahkemesi üyesi seçilemez. Anayasa Mahkemesi üyeleri altmışbeş yaşını doldurunca emekliye ayrılırlar. Zorunlu emeklilik yaşından önce görev süresi dolan üyelerin başka bir görevde çalışmaları ve özlük işleri kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 147 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 17) Τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου εκλέγονται για δώδεκα έτη. Ουδείς μπορεί να εκλεγεί μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου δύο φορές. Τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου συνταξιοδοτούνται με τη συμπλήρωση του εξηκοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους. Οι εργασίες, σε ένα άλλο αξίωμα, των μελών τα οποία συμπληρώνουν τη διάρκεια της θητείας τους πριν την ηλικία της υποχρεωτικής συνταξιοδότησής τους και άλλα θέματα του προσωπικού, ορίζονται με νόμο.

⁶¹ Bu maddenin kenar başlığı, “2. Üyelğin sona ermesi” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 17’nci maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «2. Η λήξη της ιδιότητάς τους ως μέλη» αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με το άρθρο 17 του Ν.5982, και εισηχθη εντός κειμένου.

Anayasa Mahkemesi üyeliği, bir üyenin hâkimlik mesleğinden çıkarılmayı gerektiren bir suçtan dolayı hüküm giymesi halinde kendiliğinden; görevini sağlık bakımından yerine getiremeyeceğinin kesin olarak anlaşılması halinde de, Anayasa Mahkemesi üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile sona erer.

Η ιδιότητα του μέλους του Συνταγματικού Δικαστηρίου παύει αυτοδικαίως στην περίπτωση καταδικαστικής απόφασης ενός μέλους λόγω ενός αδικήματος το οποίο απαιτεί την απομάκρυνσή του από το δικαστικό επάγγελμα· παύει με απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου και στην περίπτωση που αποδεικνύεται οριστικά ότι δεν δύναται να ανταπεξέλθει στα καθήκοντά του λόγω υγείας.

3. Görev ve yetkileri -Καθήκοντα και αρμοδιότητες αυτού

MADDE 148- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶²

ΑΡΘΡΟ 148 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde, sıkıyönetim ve savaş hallerinde çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Το Συνταγματικό Δικαστήριο ελέγχει τη συνταγματικότητα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, των νόμων, των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, και του Εσωτερικού Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, και αποφασίζει επί ατομικών προσφυγών. Οι αναθεωρήσεις του Συντάγματος δε, εξετάζονται και ελέγχονται μόνο από τυπικής απόψεως. Ωστόσο, δεν μπορούν να κατατεθούν προσφυγές στο Συνταγματικό Δικαστήριο κατά των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου οι οποίες εκδόθηκαν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, και σε

⁶² 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile; birinci fıkrada yer alan “, sıkıyönetim” ibaresi madde metninden çıkarılmış, birinci fıkrada yer alan “kanun hükmünde kararnamelerin” ibareleri “Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin” şeklinde, altıncı fıkrada yer alan “Bakanlar Kurulu üyelerini” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları” şeklinde değiştirilmiştir; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Η έκφραση «στρατιωτικού νόμου» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο αφαιρέθηκε από το κείμενο του άρθρου, με το άρθρο 16 του Ν.6771, η έκφραση «πράξεων νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «των Προεδρικών διαταγμάτων», και η έκφραση «τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου» η οποία εμπεριείχονταν στην έκτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι υπουργοί»· οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

περιπτώσεις στρατιωτικού νόμου και πολέμου, με τον ισχυρισμό ότι αντίκειται στο Σύνταγμα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως.

Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılmı yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır. Şekil bakımından denetleme, Cumhurbaşkanınca veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz; def'i yoluyla da ileri sürülemez.

Ο έλεγχος των νόμων από τυπικής απόψεως περιορίζεται από το εάν υπήρξε ή όχι η προβλεπόμενη πλειοψηφία της τελευταίας ψηφοφορίας· ενώ ο έλεγχος στις αναθεωρήσεις του Συντάγματος, περιορίζεται στα σημεία συμμόρφωσης ή όχι με την πλειοψηφία της απόφασης και της ψηφοφορίας, και με τον όρο ότι δεν θα υπάρχει η δυνατότητα να συζητηθούν με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Ο από τυπικής απόψεως έλεγχος, μπορεί να ζητηθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή από τα δύο τρίτα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Δεν μπορούν να εγερθούν αγωγές ακυρώσεως για τυπικούς λόγους του νόμου μετά την παρέλευση δέκα ημερών από την ημερομηνία έκδοσής τους· η ακυρότητα για τυπικούς λόγους δεν μπορεί να προσβληθεί ούτε και με ένσταση.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Καθένας μπορεί να καταθέσει προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο με τον ισχυρισμό ότι έχει παραβιασθεί ένα οποιοδήποτε από τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, σύμφωνα με το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα οποία εγγυάται το Σύνταγμα. Για τη δυνατότητα κατάθεσης προσφυγής, είναι απαραίτητη η εξάντληση των τακτικών ένδικων μέσων.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Δεν μπορούν να εξετασθούν οι ατομικές προσφυγές, σε θέματα όπου απαιτείται η επίβλεψη σύμφωνα με τον νόμο.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με τις ατομικές προσφυγές ορίζονται με νόμο.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Bakanlar Kurulu üyelerini, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Το Συνταγματικό Δικαστήριο με την ιδιότητά του ως Ανώτατο Δικαστήριο εκδικάζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, τα μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, τους Γενικούς Εισαγγελείς, τους Αναπληρωτές Γενικούς Εισαγγελείς της Τουρκικής Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω αδικημάτων σχετικά με τα καθήκοντά τους.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, οι Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας δικάζονται στο Ανώτατο Δικαστήριο επίσης, λόγω αδικημάτων σχετικά με τα καθήκοντά τους.

Yüce Divanda, savcılık görevini Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcivekili yapar.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας ή ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας εκτελεί χρέη εισαγγελέα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Υπάρχει δυνατότητα κατάθεσης προσφυγής για την εκ νέου εξέταση κατά των αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου. Οι αποφάσεις που εκδίδονται ως αποτέλεσμα της εκ νέου εξέτασης από την Ολομέλεια είναι οριστικές.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile verilen diğer görevleri de yerine getirir.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο εκτελεί και τα άλλα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί με το Σύνταγμα.

4. Çalışma ve yargılama usulü -Οι διαδικασίες λειτουργίας και εκδίκασης

MADDE 149- (Değişik: 23/7/1995-4121/14 md.; 3/10/2001-4709/33 md.; 12/9/2010-5982/19 md.)

ΑΡΘΡΟ 149- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 14 και στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 33 και στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 19)

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi, iki bölüm ve Genel Kurul halinde çalışır. Bölümler, başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımıyla toplanır. Genel Kurul, Mahkeme Başkanının veya Başkanın belirleyeceği başkanvekilinin başkanlığında en az on üye ile toplanır. Bölümler ve Genel Kurul, kararlarını salt çoğunlukla alır. Bireysel başvuruların kabul edilebilirlik incelemesi için komisyonlar oluşturulabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συνταγματικό Δικαστήριο λειτουργεί με δύο τμήματα και την Ολομέλεια. Τα τμήματα συγκαλούνται με τη συμμετοχή τεσσάρων μελών υπό την προεδρία του αναπληρωτή προέδρου. Η Ολομέλεια, συγκαλείται με το λιγότερο δέκα μέλη, υπό την προεδρία του αναπληρωτή προέδρου ο οποίος υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του (Συνταγματικού) Δικαστηρίου ή τον αναπληρωτή του Προέδρου. Τα τμήματα και η Ολομέλεια λαμβάνουν αποφάσεις με την απόλυτη πλειοψηφία. Είναι δυνατή η δημιουργία επιτροπών για την εξέταση της δυνατότητας έγκρισης των ατομικών προσφυγών.

Siyasî partilere ilişkin dava ve başvurulara, iptal ve itiraz davaları ile Yüce Divan sıfatıyla yürütülecek yargılamalara Genel Kurulca bakılır, bireysel başvurular ise bölümlerce karara bağlanır.

Η Ολομέλεια εκδικάζει αγωγές και προσφυγές σχετικά με τα πολιτικά κόμματα, αγωγές ακυρώσεων και ενστάσεων, και δίκες οι οποίες εκτελούνται με την ιδιότητά της ως Ανώτατο Δικαστήριο, ενώ οι ατομικές προσφυγές αποφασίζονται από τα τμήματα.

Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılan üyelerin üçte iki oy çokluğu şarttır.

Για τη δυνατότητα, λήψης απόφασης ακύρωσης της αναθεώρησης του Συντάγματος, της διάλυσης των πολιτικών κομμάτων, ή και της αποστέρησης της ενίσχυσης του Κράτους, επιβάλλεται η πλειοψηφία των δύο τρίτων των μελών τα οποία συμμετέχουν στη συνεδρίαση.

Şekil bozukluğuna dayalı iptal davaları Anayasa Mahkemesince öncelikle incelenip karara bağlanır.

Οι προσφυγές ακυρώσεως οι οποίες στηρίζονται στην τυπική ακυρότητα, εξετάζονται και αποφασίζονται από το Συνταγματικό Δικαστήριο κατά προτεραιότητα.

Anayasa Mahkemesinin kuruluşu, Genel Kurul ve bölümlerin yargılama usulleri, Başkan, başkanvekilleri ve üyelerin disiplin işleri kanunla; Mahkemenin çalışma esasları, bölüm ve komisyonların oluşumu ve işbölümü kendi yapacağı İçtüzükle düzenlenir.

Η ίδρυση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, οι διαδικασίες εκδίκασης της Ολομέλειας και των τμημάτων του, ο Πρόεδρος, οι αναπληρωτές προέδρου και οι πειθαρχικές διαδικασίες των μελών τους ορίζονται με νόμο· οι αρχές λειτουργίας του (Συνταγματικού) Δικαστηρίου, η συγκρότηση και ο καταμερισμός εργασίας των τμημάτων και των επιτροπών του, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό του ο οποίος θα συνταχθεί από το ίδιο (το Συνταγματικό Δικαστήριο).

Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir. Mahkeme ayrıca, gerekli gördüğü hallerde sözlü açıklamalarını dinlemek üzere ilgilileri ve konu üzerinde bilgisi olanları çağırabilir ve siyasî partilerin kapatılmasına ilişkin davalarda, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından sonra kapatılması istenen siyasî partinin genel başkanlığının veya tayin edeceği bir vekilin savunmasını dinler.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο, εκτός από τις προσφυγές που εκδικάζει με την ιδιότητά του ως Ανώτατο Δικαστήριο, εξετάζει υποθέσεις χωρίς τη διενέργεια δίκης (χωρίς ακροαματική διαδικασία). Ωστόσο, στις ατομικές προσφυγές, μπορεί να αποφασίσει για τη διενέργεια δίκης (με ακροαματική διαδικασία). Όποτε απαιτείται, το Δικαστήριο μπορεί να καλέσει και αυτούς οι οποίοι γνωρίζουν και σχετίζονται με το θέμα για να ακούσει τις προφορικές μαρτυρίες τους, και στις προσφυγές που αφορούν τη διάλυση των πολιτικών κομμάτων, μετά τον Γενικό Εισαγγελέα της Τουρκικής Δημοκρατίας (ο οποίος υπηρετεί) στο Ανώτατο Ακυρωτικό

Δικαστήριο ακούει την υπεράσπιση του προέδρου του πολιτικού κόμματος ή ενός αντιπροσώπου του, ο οποίος θα προσδιορισθεί (από τον πρόεδρο).

5. İptal davası -Προσφυγή ακυρώσεως

MADDE 150- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶³

ΑΡΘΡΟ 150 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Kanunların, kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir. İktidarda birden fazla siyasi partinin bulunması halinde, iktidar partilerinin dava açma hakkını en fazla üyeye sahip olan parti kullanır.

Το δικαίωμα δυνατότητας προσφυγής ακυρώσεως άμεσα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου με τον ισχυρισμό ότι αντίκεινται στο Σύνταγμα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, νόμοι, πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, ο Εσωτερικός Κανονισμός της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή συγκεκριμένα άρθρα και διατάξεις αυτών, ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στις κοινοβουλευτικές ομάδες του κόμματος της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης, και το λιγότερο, στο ένα πέμπτο του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Σε περίπτωση όπου περισσότερα του ενός πολιτικά κόμματα συμπράττουν εντός της κυβέρνησης, το δικαίωμα της προσφυγής ακυρώσεως των κυβερνητικών κομμάτων ασκείται από αυτό το κόμμα το οποίο διαθέτει τα περισσότερα μέλη.

6. Dava açma süresi -Η διάρκεια κατάθεσης προσφυγής ακυρώσεως

MADDE 151- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶⁴

⁶³ 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile; birinci fıkrada yer alan "kanun hükmündeki kararnamelerin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin", "iktidar ve anamuhalefet partisi Meclis grupları ile Türkiye Büyük Millet Meclisi" ibaresi, "Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve" şeklinde değiştirilmiş, fıkranın son cümlesi yürürlükten kaldırılmış; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Η έκφραση «πράξεις νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «Προεδρικά διατάγματα», η έκφραση «στις κοινοβουλευτικές ομάδες του κόμματος της κυβέρνησης και της αξιωματικής αντιπολίτευσης, και της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο αναθεωρήθηκε ως «στις δύο ομάδες πολιτικών κομμάτων με τα περισσότερα μέλη στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και...» (και) καταργήθηκε η τελευταία πρόταση της παραγράφου · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

⁶⁴ Bu maddede yer alan "kanun hükmünde kararname" ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση

ΑΡΘΡΟ 151- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, kanun hükmünde kararname veya İctüzüğün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

Το δικαίωμα της κατάθεσης προσφυγής ακυρώσεως άμεσα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, καταπίπτει εξήντα μέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης του, προς ακύρωση νόμου, πράξης νομοθετικού περιεχομένου ή Εσωτερικού Κανονισμού, στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi -Ο ισχυρισμός περί αντισυνταγματικότητας ενώπιον άλλων δικαστηρίων

MADDE 152- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶⁵

ΑΡΘΡΟ 152 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddî olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

Εάν το δικαστήριο που εκδικάζει μια υπόθεση, αποφανθεί ότι ένας προς εφαρμογή νόμος ή οι (προς εφαρμογή) διατάξεις, μιας πράξης νομοθετικού περιεχομένου αντίκεινται στο Σύνταγμα, ή εάν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες περί του ισχυρισμού της αντισυνταγματικότητας που έχει υποβληθεί εξ ενός αντιδίκου, αναβάλλει την αγωγή μέχρι να αποφασίσει περί του θέματος το Συνταγματικό Δικαστήριο.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddî görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümle birlikte karara bağlanır.

Εάν το (Συνταγματικό) Δικαστήριο αποφανθεί περί μη βασιμότητας του ισχυρισμού για την αντισυνταγματικότητα, και για τον ισχυρισμό αυτόν αποφαίνεται το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο κατά τη συζήτηση κατάθεσης αναιρέσεως (επί της κύριας απόφασης).

«πράξης νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριέχονταν σε αυτό το άρθρο, αναθεωρήθηκε ως «Προεδρικού διατάγματος» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

⁶⁵ *Birinci fıkrada yer alan “kanun hükmünde kararnamenin” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’nci maddesi ile “Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin” şeklinde değiştirilmiştir; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «πράξης νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριέχονταν σε αυτό το άρθρο, αναθεωρήθηκε ως «Προεδρικού διατάγματος» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.*

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφασίζει και γνωστοποιεί την απόφασή του, εντός πέντε μηνών από τη λήψη της υπόθεσης. Εάν δεν αποφασίσει εντός της περιόδου αυτής, το δικαστήριο ολοκληρώνει τη δίκη σύμφωνα με τις ισχύουσες αποφάσεις νόμου. Ωστόσο, μέχρι να κριθεί οριστική η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το δικαστήριο υποχρεούται να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

Δεν είναι δυνατή η εκ νέου προσφυγή με τον ισχυρισμό περί αντισυνταγματικότητας, της ίδιας απόφασης νόμου, πριν την παρέλευση δέκα ετών από τη δημοσίευση, της απορριπτικής αποφάσεως του Συνταγματικού Δικαστηρίου η οποία εκδόθηκε βάσει των αρμοδιοτήτων του στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

8. Anayasa Mahkemesinin kararları -Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου

MADDE 153- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶⁶

ΑΡΘΡΟ 153 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου είναι οριστικές. Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν ανακοινώνονται άνευ έγγραφης αιτιολογίας αυτών.

⁶⁶ 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile; ikinci fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararnamenin" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin", üçüncü fıkrada yer alan "kanun hükmünde kararname" ibaresi "Cumhurbaşkanlığı kararnamesi" şeklinde değiştirilmiş; dördüncü fıkrada yer alan "tasarı veya" ibaresi madde metninden çıkarılmış; değişiklikler EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Με το άρθρο 16 του Ν.6771 αναθεωρήθηκε η έκφραση «της πράξης νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο ως «του Προεδρικού διατάγματος», η έκφραση «οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου» η οποία εμπεριείχονταν στην τρίτη παράγραφο ως «τα Προεδρικά διατάγματα» · η έκφραση «ή το σχέδιο...» η οποία εμπεριείχονταν στην τέταρτη παράγραφο αφαιρέθηκε από το κείμενο · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Όταν το Συνταγματικό Δικαστήριο ακυρώνει το σύνολο ή μια διάταξη ενός νόμου ή μιας πράξης νομοθετικού περιεχομένου, δεν μπορεί να ενεργήσει ως νομοθέτης και με τρόπο ο οποίος θα επιτρέπει μια νέα εφαρμογή.

Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yıl geçemez.

Οι νόμοι, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου ή ο Εσωτερικός Κανονισμός της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή οι διατάξεις τους, καταργούνται κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ακύρωσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας. Το Συνταγματικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει, όπου απαιτείται, την ημερομηνία έναρξης της ακυρωτικής απόφασης. Αυτή η ημερομηνία, δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

Στις περιπτώσεις όπου αναβάλλεται η έναρξη ισχύος της ακυρωτικής απόφασης, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, συζητά και αποφασίζει κατά προτεραιότητα, την απόφαση ή το σχέδιο νόμου που θα καλύψει το νομικό κενό που εμφανίστηκε κατά την ακυρωτική απόφαση.

İptal kararları geriye yürümez.

Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται αμέσως στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και δεσμεύουν τα όργανα νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας, τις διοικητικές αρχές, τα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα.

B. Yargıtay -Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο

MADDE 154- Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adlı yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

ΑΡΘΡΟ 154 – Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο είναι η αρχή η οποία εξετάζει σε τελευταίο βαθμό, αποφάσεις και διατάξεις οι οποίες δόθηκαν από τα πολιτικά δικαστήρια και οι οποίες δεν αναφέρονται σε άλλη πολιτική δικαστική αρχή, με νόμο. Αποτελεί επίσης το δικαστήριο πρώτου και τελευταίου βαθμού, το οποίο εκδικάζει συγκεκριμένες αναιρέσεις (επί αποφάσεων) οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yargıtay üyeleri, birinci sınıfa ayrılmış adlı yargı hâkim ve Cumhuriyet savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ile ve gizli oyla seçilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Τα μέλη του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου εκλέγονται, με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων της Τουρκικής Δημοκρατίας, της πρώτης βαθμίδας των πολιτικών δικαστηρίων ή μεταξύ αυτών που θεωρούνται μέλη αυτού του επαγγέλματος.

Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Ο Πρώτος Πρόεδρος του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, οι πρώτοι αναπληρωτές προέδρου και οι πρόεδροι των τμημάτων, εκλέγονται για τέσσερα έτη, με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού της Ολομέλειας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου μεταξύ των μελών του· αυτοί των οποίων η θητεία λήγει, μπορούν να επανεκλεγούν.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekili, Yargıtay Genel Kurulunun kendi üyeleri arasından gizli oyla belirleyeceği beşer aday arasından Cumhurbaşkanı tarafından dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας, εκλέγονται για τέσσερα έτη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ πέντε υποψηφίων οι οποίοι θα υποδειχθούν κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας μεταξύ των μελών της Ολομέλειας του

Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Αυτοί των οποίων η θητεία λήγει, μπορούν να επανεκλεγούν.

Yargıtayın kuruluşu, işleyişi, Başkan, başkanvekilleri, daire başkanları ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı ve Cumhuriyet Başsavcivekilinin nitelikleri ve seçim usulleri, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, οι λειτουργίες, ο Πρόεδρος, οι αναπληρωτές προέδρου, οι πρόεδροι των τμημάτων και τα μέλη του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και τα προσόντα και οι διαδικασίες εκλογής του Γενικού Εισαγγελέα της Τουρκικής Δημοκρατίας και του Αναπληρωτή Γενικού Εισαγγελέα της Τουρκικής Δημοκρατίας, ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

C. Danıştay -Το Συμβούλιο της Επικρατείας

MADDE 155- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁶⁷

ΑΡΘΡΟ 155- (Αναθεωρήθηκε στις 1/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Danıştay, idarî mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι η αρχή η οποία εξετάζει σε τελευταίο βαθμό, αποφάσεις και διατάξεις οι οποίες δόθηκαν από τα διοικητικά δικαστήρια και οι οποίες δεν αναφέρονται σε άλλη πολιτική δικαστική αρχή, με νόμο. Αποτελεί επίσης το δικαστήριο πρώτου και τελευταίου βαθμού, το οποίο εκδικάζει συγκεκριμένες προσφυγές οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 13/8/1999- 4446/3 md.) Danıştay, davaları görmek, Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, tüzük tasarılarını incelemek, idarî uyumsuzlukları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

⁶⁷ 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile; ikinci fıkrada yer alan "Başbakan ve Bakanlar Kurulunca gönderilen kanun tasarıları," ile "tüzük tasarılarını incelemek," ibareleri madde metninden çıkarılmış; değişiklikler EK I'deki yerlerine işlenmiştir. Οι εκφράσεις «τα σχέδια νόμων, ..., τα οποία αποστέλλονται από τον Πρωθυπουργό και το Υπουργικό Συμβούλιο» και «την εξέταση των σχεδίων κανονισμών» οι οποίες εμπεριέχονταν στη δεύτερη παράγραφο, αφαιρέθηκαν από το κείμενο, με το άρθρο 16 του Ν.6771 · οι αναθεωρήσεις παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 3) Το Συμβούλιο της Επικρατείας, είναι υπεύθυνο για την εκδίκαση (διοικητικών) προσφυγών, για τη γνωστοποίηση της άποψής του, εντός δυο μηνών, σχετικά με τα σχέδια νόμων, τις δημόσιες υπηρεσίες και τις σχετικές συμφωνίες παραχώρησης προνομίων και συμβόλαια, τα οποία αποστέλλονται από τον Πρωθυπουργό και το Υπουργικό Συμβούλιο, για την εξέταση των σχεδίων κανονισμών, για την επίλυση διοικητικών διαφορών και για την υλοποίηση άλλων εργασιών οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idarî yargı hâkim ve savcılar ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Τα τρία τέταρτα των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας εκλέγονται από το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων της Τουρκικής Δημοκρατίας, της πρώτης βαθμίδας των διοικητικών δικαστηρίων ή μεταξύ αυτών που θεωρούνται μέλη αυτού του επαγγέλματος· το ένα τέταρτο των μελών (του Συμβουλίου της Επικρατείας) εκλέγεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ υπευθύνων των οποίων τα προσόντα ορίζονται με νόμο.

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Γενικός Εισαγγελέας, οι αναπληρωτές προέδρου και οι πρόεδροι των τμημάτων, εκλέγονται για τέσσερα έτη με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας μεταξύ των μελών αυτού. Αυτοί των οποίων η θητεία λήγει μπορούν να επανεκλεγούν.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idarî yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, οι λειτουργίες, ο Πρόεδρος, ο Γενικός Εισαγγελέας, οι αναπληρωτές προέδρου, οι πρόεδροι των τμημάτων και τα προσόντα και οι διαδικασίες εκλογής των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας, ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

D. Askerî Yargıtay -Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο

MADDE 156- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 156 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

E. Askerî Yüksek İdare Mahkemesi -Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο

MADDE 157- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 157 - (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

F. Uyuşmazlık Mahkemesi -Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων

MADDE 158- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Uyuşmazlık Mahkemesi adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyumsuzluklarını kesin olarak çözümlenmeye yetkilidir.

ΑΡΘΡΟ 158 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων, είναι επιφορτισμένο με την επίλυση οριστικών διαφορών περί των καθηκόντων και των αποφάσεων μεταξύ των πολιτικών και διοικητικών δικαστικών αρχών.

Uyuşmazlık Mahkemesinin kuruluşu, üyelerinin nitelikleri ve seçimleri ile işleyişi kanunla düzenlenir. Bu mahkemenin Başkanlığını Anayasa Mahkemesince, kendi üyeleri arasından görevlendirilen üye yapar.

Η ίδρυση, τα προσόντα των μελών και οι εκλογές τους, και η λειτουργία του δικαστηρίου για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων, ορίζονται με νόμο. Η Προεδρία του Δικαστηρίου αυτού, αποτελείται από ένα επιφορτιζόμενο μέλος του Συνταγματικού Δικαστηρίου, μεταξύ των μελών αυτού.

Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyumsuzluklarında, Anayasa Mahkemesinin kararı esas alınır.

Η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, υπερισχύει κατά την επίλυση διαφορών έναντι άλλων δικαστηρίων και του Συνταγματικού Δικαστηρίου.

III. Hâkimler ve Savcılar Kurulu⁶⁸ -Το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων

MADDE 159- (Değişik: 12/9/2010-5982/22 md.)

⁶⁸ Bu maddenin kenar başlığı, “III. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu” iken, 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 14’üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «III. Το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων» αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με το άρθρο 14 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

ΑΡΘΡΟ 159- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 22)

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Hâkimler ve Savcılar Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων ιδρύεται και ασκεί τα καθήκοντά του, σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Hâkimler ve Savcılar Kurulu onüç üyeden oluşur; iki daire halinde çalışır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων αποτελείται από δεκατρία μέλη· λειτουργεί με δύο τμήματα.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabî üyesidir. Kurulun, üç üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adlî yargı hâkim ve savcıları arasından, bir üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcıları arasından Cumhurbaşkanınca; üç üyesi Yargıtay üyeleri, bir üyesi Danıştay üyeleri, üç üyesi nitelikleri kanunda belirtilen yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasından Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilir. Öğretim üyeleri ile avukatlar arasından seçilen üyelere, en az birinin öğretim üyesi ve en az birinin de avukat olması zorunludur. Kurulun Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından seçilecek üyeliklerine ilişkin başvurular, Meclis Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon her bir üyelik için üç adayı, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada aday belirleme işleminin sonuçlandırılmaması halinde ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. Bu oylamada da aday belirlenemediği takdirde, her bir üyelik için en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile aday belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Komisyon tarafından belirlenen adaylar arasından, her bir üye için ayrı ayrı gizli oyla seçim yapar. Birinci oylamada üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu; bu oylamada seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci oylamada üye tamsayısının beşte üç çoğunluğu aranır. İkinci oylamada da üye seçilemediği takdirde en çok oyu alan iki aday arasında ad çekme usulü ile üye seçimi tamamlanır.⁶⁹

⁶⁹ Bu fıkranın -6771 sayılı Kanununun 14'üncü maddesi ile değiştirilmeden önceki hâlinde- üçüncü cümlesindeki, "hukuk," ibaresinden sonra gelen "... iktisat ve siyasal bilimler ..." ve aynı cümledeki "öğretim üyeleri,"

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης. Ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι, από θέσεως, μέλος του Συμβουλίου. Εκλέγονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τρία μέλη του Συμβουλίου μεταξύ των δικαστών και εισαγγελέων των πολιτικών δικαστηρίων οι οποίοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα για την προώθηση στην πρώτη βαθμίδα και οι οποίοι ανήκουν στην πρώτη βαθμίδα, ένα μέλος μεταξύ των δικαστών και εισαγγελέων των διοικητικών δικαστηρίων το οποίο κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα για την προώθηση στην πρώτη βαθμίδα και το οποίο ανήκει στην πρώτη βαθμίδα· εκλέγονται από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, τρία μέλη από τα μέλη του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Ένα μέλος από τα μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας, τρία μέλη μεταξύ των δικηγόρων και των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού τα οποία υπηρετούν στα νομικά τμήματα των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης των οποίων τα προσόντα ορίζονται με νόμο. Μεταξύ των μελών τα οποία εκλέγονται μεταξύ από τα μέλη του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) και των δικηγόρων, απαιτείται να είναι τουλάχιστον ένα μέλος διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) και τουλάχιστον ένας δικηγόρος. Οι αιτήσεις σχετικά τα μέλη του Συμβουλίου τα οποία θα εκλεγούν από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, απευθύνονται προς τον Πρόεδρο της Βουλής. Η Προεδρία αποστέλλει τις αιτήσεις στη Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή υποδεικνύει, με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών, τρεις υποψηφίους για κάθε μια υποψηφιότητα. Στην περίπτωση που δεν μπορεί να ολοκληρωθεί η διαδικασία υπόδειξης υποψηφίων κατά την πρώτη ψηφοφορία, στη δεύτερη ψηφοφορία απαιτείται η πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών. Στην περίπτωση που και σε αυτή την ψηφοφορία δεν είναι δυνατή η υπόδειξη υποψηφίου, ολοκληρώνεται η διαδικασία υποψηφίων κατόπιν κλήρωσης μεταξύ δύο υποψηφίων οι οποίοι έχουν λάβει τις περισσότερες ψήφους, για κάθε μια υποψηφιότητα. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας διεξάγει εκλογές με μυστική ψηφοφορία, ξεχωριστά για κάθε μέλος, μεταξύ των υποψηφίων που υποδεικνύονται από την Επιτροπή. Στην πρώτη ψηφοφορία απαιτείται η πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών· στην περίπτωση που δεν μπορεί να ολοκληρωθεί η διαδικασία υπόδειξης

ibaresinden sonra gelen "... üst kademe yöneticileri ..." ibareleri Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Στην τρίτη πρόταση της παραγράφου αυτής – πρὶν την αναθεώρησή της με το άρθρο 14 του Ν.6771 – η έκφραση «οικονομικών και πολιτικών επιστημόνων» η οποία έπεται της έκφρασης «νομικά», και στην ίδια πρόταση η έκφραση «διοικητές ανωτάτης βαθμίδας...» η οποία έπεται της έκφρασης «των μελών του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ)», καταργήθηκαν στις 7/7/2010 με την Απόφαση Ε.:2010/49, Κ.: 2010/87 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659.)

υποψηφίων σε αυτή την ψηφοφορία, στη δεύτερη ψηφοφορία απαιτείται η πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών. Στην περίπτωση που και στη δεύτερη ψηφοφορία δεν είναι δυνατή η εκλογή μέλους, ολοκληρώνεται η εκλογή μελών κατόπιν κλήρωσης μεταξύ δύο υποψηφίων, οι οποίοι έχουν λάβει τις περισσότερες ψήφους.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Üyeler dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler bir kez daha seçilebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Τα μέλη εκλέγονται για τέσσερα χρόνια. Τα μέλη των οποίων η θητεία λήγει, μπορούν να εκλεγούν για μια ακόμη φορά.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki otuz gün içinde yapılır. Seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden otuz gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır.⁷⁰

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Οι εκλογές των μελών του Συμβουλίου, διεξάγονται εντός τριάντα ημερών πριν από την συμπλήρωση της θητείας των μελών. Στην περίπτωση εκπτώσεως από την ιδιότητα του μέλους χωρίς τη συμπλήρωση της θητείας των εκλεγέντων μελών, διεξάγονται νέες εκλογές μελών εντός τριάντα ημερών οι οποίες έπονται της εκπτώσεως.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Τα μέλη του Συμβουλίου, εκτός από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά τη διάρκεια των καθηκόντων τους δεν μπορούν να ασκήσουν άλλα καθήκοντα εκτός αυτών τα οποία ορίζονται στο νόμο ή, από το Συμβούλιο, δεν μπορούν να διορισθούν και δεν μπορούν να εκλεγούν σε άλλα καθήκοντα.

⁷⁰ Bu fıkranın -6771 sayılı Kanununun 14'üncü maddesi ile değiştirilmeden önceki hâlinde- birinci cümlesindeki, "her hâkim ve savcının;" ibaresinden sonra gelen "... ancak bir aday için ..." ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Στην πρώτη πρόταση της παραγράφου αυτής – πριν την αναθεώρησή της με το άρθρο 14 του Ν.6771 – η έκφραση «μόνο για έναν υποψήφιο ...» η οποία έπεται της έκφρασης «κάθε δικαστή και εισαγγελέα», καταργήθηκε στις 7/7/2010 με την Απόφαση E.:2010/49, K.: 2010/87 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılamaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

Η διοίκηση και η εκπροσώπηση του Συμβουλίου ανήκει στον Πρόεδρο του Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου δεν μπορεί να συμμετάσχει στις εργασίες των τμημάτων. Το Συμβούλιο εκλέγει τους προέδρους των τμημάτων μεταξύ των μελών του, και ως αναπληρωτή προέδρου, έναν από τους προέδρους των τμημάτων. Ο Πρόεδρος μπορεί να μεταβιβάσει στον αναπληρωτή προέδρου ένα μέρος των αρμοδιοτήτων του.

Kurul, adlî ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Το Συμβούλιο, υλοποιεί τις διαδικασίες της έγκρισης των δικαστών και εισαγγελέων των πολιτικών και διοικητικών δικαστηρίων στο επάγγελμα, του διορισμού και της μετάθεσης, της ανάθεσης προσωρινών καθηκόντων, της προαγωγής και της προαγωγής στην πρώτη βαθμίδα, της κατανομής του προσωπικού, της απόφασης σχετικά με αυτούς οι οποίοι δεν θεωρούνται κατάλληλοι να παραμείνουν στο επάγγελμα, της επιβολής πειθαρχικών ποινών, της απομάκρυνσης από τα καθήκοντα (τους)· αποφασίζει περί των προτάσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης επί θεμάτων κατάργησης ενός δικαστηρίου ή αλλαγών του νομικού πλαισίου· εκτελεί επίσης άλλα καθήκοντα τα οποία αποδίδονται με το Σύνταγμα και τους νόμους.

(Değişik: 16/4/2017-6771/14 md.) Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun ve diğer mevzuata (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 14) Ο έλεγχος των καθηκόντων των δικαστών και εισαγγελέων σχετικά με την υλοποίηση ή όχι σύμφωνα με τον νόμο και άλλα

νομοθετήματα (εγκύκλιοι διοικητικών προσόντων για τους δικαστές), τις διαδικασίες εξέτασης και ανάκρισης σχετικά με το εάν διέπραξαν ή όχι αδίκημα λόγω των καθηκόντων τους ή κατά τη διάρκεια των καθηκόντων τους, με το εάν συμμορφώθηκαν ή όχι με τις καταστάσεις και την ιδιότητα των πράξεων τους και τις ανάγκες του καθήκοντός τους, πραγματοποιείται από τους επιθεωρητές του Συμβουλίου κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου τμήματος και έγκρισης του Προέδρου του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων. Οι διαδικασίες εξέτασης και ανάκρισης, μπορούν να πραγματοποιηθούν και με την αρωγή από έναν δικαστή ή εισαγγελέα ο οποίος είναι ανώτερος αυτών οι οποίοι θα διεξάγουν την, σχετική με το θέμα, ανάκριση και εξέταση.

Kurulun meslekten çikarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Δεν είναι δυνατή η προσφυγή ενώπιον δικαστικών αρχών κατά των αποφάσεων του Συμβουλίου, εκτός αυτών οι οποίες σχετίζονται με την ποινή της αποβολής από το επάγγελμα.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Η Γενική Γραμματεία ιδρύεται προσαρτώμενη στο Συμβούλιο. Ο Γενικός Γραμματέας διορίζεται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου μεταξύ τριών μελών τα οποία προτείνει το Συμβούλιο από τους πρώτης βαθμίδας δικαστές και εισαγγελείς. Η εξουσία διορισμού, κατόπιν συγκατάθεσης τους, των επιθεωρητών του Συμβουλίου και των δικαστών και εισαγγελέων οι οποίοι θα εργασθούν προσωρινά ή μόνιμα στο Συμβούλιο, ανήκει στο Συμβούλιο.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Η εξουσία διορισμού, κατόπιν συγκατάθεσής τους, των δικαστών και των εισαγγελέων και των επιθεωρητών δικαιοσύνης, και των εσωτερικών ελεγκτών από το επάγγελμα των δικαστών και εισαγγελέων, οι οποίοι θα εργασθούν προσωρινά ή μόνιμα, στα κεντρικά, στα συνδεδόμενα και στα σχετικά ιδρύματα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ανήκει στο Συμβούλιο.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı

yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

Η εκλογή των μελών του Συμβουλίου, η συγκρότηση και ο καταμερισμός εργασίας των τμημάτων, τα καθήκοντα του Συμβουλίου και των τμημάτων του, η απαρτία για συνεδριάσεις και αποφάσεις, οι διαδικασίες λειτουργίας και οι αρχές τους, οι προς υλοποίηση ενστάσεις κατά των αποφάσεων και των εργασιών των τμημάτων και η διαδικασία εξέτασης αυτών, και η ίδρυση και τα καθήκοντα της Γενικής Γραμματείας, ορίζονται με νόμο.

IV. Sayıştay -Ελεγκτικό Συνέδριο

MADDE 160- (Değişik: 29/10/2005-5428/2 md.) Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştayın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna başvurulamaz.

ΑΡΘΡΟ 160 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5482, άρθρο 2) Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι επιφορτισμένο με τον έλεγχο, εξ ονόματος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, όλων των εσόδων και των εξόδων και των περιουσιακών στοιχείων της δημόσιας διοίκησης και των ιδρυμάτων κοινωνικής ασφάλισης, τα οποία υπάρχουν στο περιεχόμενο του κεντρικού διοικητικού προϋπολογισμού, με τη λήψη οριστικών αποφάσεων επί των λογαριασμών και των πράξεων των υπευθύνων, και με την άσκηση των εργασιών εξέτασης, ελέγχου και λήψης αποφάσεων. Οι ενδιαφερόμενοι σχετικά με τις οριστικές αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορούν να αιτηθούν, μόνο μια φορά, της διόρθωσης της απόφασης, εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία της γραπτής γνωστοποίησής της. Η προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, δεν είναι δυνατή.

Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.

Σε περίπτωση διαφορών μεταξύ των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με φόρους, παρόμοιες δημοσιονομικές υποχρεώσεις και καθήκοντα, υπερισχύουν οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας.

(Ek fıkra: 29/10/2005-5428/2 md.) Mahallî idarelerin hesap ve işlemlerinin denetimi ve kesin hükme bağlanması Sayıştay tarafından yapılır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 29/10/2005 με τον Ν.5482, άρθρο 2) Ο έλεγχος και η οριστική απόφαση επί των λογαριασμών και των πράξεων των τοπικών διοικήσεων, υλοποιείται από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Sayıştayın kuruluşu, işleyişi, denetim usulleri, mensuplarının nitelikleri, atanmaları, ödev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri ve diğer özlük işleri, Başkan ve üyelerinin teminatı kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, οι λειτουργίες, οι διαδικασίες ελέγχου, τα προσόντα των μελών του, οι διορισμοί τους, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές τους, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους και άλλα ζητήματα προσωπικού, η εγγύηση του Προέδρου και των μελών του, ορίζονται με νόμο.

(Mülga: 7/5/2004-5170/10 md.)

(Καταργήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 10)

DÖRDÜNCÜ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

Malî ve Ekonomik Hükümler -Δημοσιονομικές και Οικονομικές Διατάξεις

BİRİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Α΄

Malî Hükümler -Δημοσιονομικές Διατάξεις

I. Bütçe -Ο Προϋπολογισμός

A. Bütçenin hazırlanması ve uygulanması -Η προετοιμασία και η εφαρμογή του Προϋπολογισμού

MADDE 161- (Değişik: 16/4/2017-6771/15 md.)⁷¹

ΑΡΘΡΟ 161 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 15)

Devletin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzelkişilerinin harcamaları, yıllık bütçelerle yapılır.

Τα έξοδα του Κράτους και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εκτός των δημόσιων οικονομικών επιχειρήσεων, πραγματοποιούνται με τους ετήσιους προϋπολογισμούς.

⁷¹ Bu madde, başlığı ile birlikte 6771 sayılı Kanunun 15'inci maddesi ile değiştirilmiştir; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο αναθεωρήθηκε με το άρθρο 15 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

(Değişik: 29/10/2005-5428/3 md.) Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5428, άρθρο 3) Η έναρξη του οικονομικού έτους και η προετοιμασία, η εφαρμογή και ο έλεγχος του προϋπολογισμού κεντρικής διοίκησης, ορίζονται με νόμο.

Kanun, kalkınma planları ile ilgili yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller koyabilir.

Ο νόμος μπορεί να θέσει ειδικές διάρκειες και διαδικασίες για αναπτυξιακά σχέδια και σχετικές επενδύσεις ή για εργασίες και υπηρεσίες οι οποίες θα διαρκέσουν πέραν του ενός έτους.

Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Στον νόμο περί προϋπολογισμού ουδεμία άλλη διάταξη μπορεί να τεθεί, εκτός των περί του προϋπολογισμού διατάξεων.

B. Bütçenin görüşülmesi -Η συζήτηση του προϋπολογισμού

MADDE 162- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁷²

ΑΡΘΡΟ 162 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Değişik: 29/10/2005-5428/4 md.) Bakanlar Kurulu, merkezî yönetim bütçe tasarısı ile millî bütçe tahminlerini gösteren raporu, malî yıl başından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5428, άρθρο 4) Το Υπουργικό Συμβούλιο, παρουσιάζει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, το λιγότερο εβδομήντα πέντε ημέρες πριν την έναρξη του οικονομικού έτους, το σχέδιο του προϋπολογισμού κεντρικής διοίκησης και την αναφορά η οποία επιδεικνύει τις προβλέψεις του εθνικού προϋπολογισμού.

Bütçe tasarıları ve rapor, kırk üyeden kurulu Bütçe Komisyonunda incelenir. Bu komisyonun kuruluşunda, iktidar grubuna veya gruplarına en az yirmibeş üye verilmek şartı ile, siyasî parti gruplarının ve bağımsızların oranlarına göre temsili göz önünde tutulur.

Τα σχέδια προϋπολογισμού και η αναφορά, εξετάζονται στην Επιτροπή περί Προϋπολογισμού που αποτελείται από σαράντα μέλη. Στη σύσταση αυτής της Επιτροπής, λαμβάνεται υπόψη η αντιπροσωπευτικότητα των ομάδων των πολιτικών κομμάτων και των

⁷² Bu madde, 6771 sayılı Kanunun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

ανεξάρτητων (μελών τους), σύμφωνα με τα ποσοστά τους, υπό τον όρο να υπάρχουν το λιγότερο είκοσι πέντε μέλη από την κυβέρνηση ή τα κυβερνώντα κόμματα.

Bütçe Komisyonunun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve malî yıl başına kadar karara bağlanır.

Το κείμενο το οποίο θα εγκριθεί εντός πενήντα πέντε ημερών, από την Επιτροπή περί Προϋπολογισμού, συζητάται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και αποφασίζεται έως την έναρξη του οικονομικού έτους.

(Değişik: 29/10/2005-5428/4 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda, kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini, her bütçenin tümü üzerindeki görüşmeler sırasında açıklarlar; bölümler ve değişiklik önermeleri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.6428, άρθρο 4) Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας στην Ολομέλεια, γνωστοποιούν τις σκέψεις τους σχετικά με τους προϋπολογισμούς δημόσιας διοίκησης κατά τη διάρκεια των εφ' όλης της ύλης συζητήσεων επί του προϋπολογισμού, επίσης, τα τμήματα και οι προτάσεις αναθεώρησης αναγιγνώσκονται και ψηφίζονται χωρίς συζήτηση επί αυτών.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, bütçe kanunu tasarılarının Genel Kurulda görüşülmesi sırasında, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, κατά τη διάρκεια της συζήτησης στην Ολομέλεια των σχεδίων νόμου του προϋπολογισμού, δεν μπορούν να προτείνουν αύξηση δαπανών ή μείωση εσόδων.

C. Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları -Αρχές περί της δυνατότητας υλοποίησης αναθεωρήσεων στους προϋπολογισμούς

MADDE 163- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁷³

ΑΡΘΡΟ 163 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Değişik: 29/10/2005-5428/5 md.) Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek miktarın sınırını gösterir. Harcanabilecek miktar sınırının Bakanlar Kurulu kararıyla aşılabilmesine dair bütçelere hüküm konulamaz. Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname ile bütçede değişiklik yapmak yetkisi verilemez. Carî yıl bütçesindeki

⁷³ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

ödenek artışını öngören değişiklik tasarılarında ve carî ve ileriki yıl bütçelerine malî yük getirecek nitelikteki kanun tasarı ve tekliflerinde, belirtilen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5428, άρθρο 5) Η αποζημίωση που δίδεται με τον προϋπολογισμό κεντρικής διοίκησης, υποδεικνύει το όριο του ποσού το οποίο μπορεί να αναλωθεί. Δεν μπορούν να τεθούν διατάξεις στους προϋπολογισμούς σχετικά με τη δυνατότητα υπέρβασης του ορίου, ποσού το οποίο μπορεί να αναλωθεί, με Προεδρικό διάταγμα. Δεν μπορεί να δοθεί στο Υπουργικό Συμβούλιο αρμοδιότητα να πραγματοποιούν αναθεωρήσεις στον προϋπολογισμό, με πράξη νομοθετικού περιεχομένου. Στις εισηγήσεις αναθεώρησης οι οποίες προβλέπουν την αύξηση της αποζημίωσης που υπάρχει στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, και στα σχέδια νόμου και στις αποφάσεις που θα επιφέρουν οικονομικά βάρη στους τρέχοντες και στους επόμενους προϋπολογισμούς, επιβάλλεται η ανάδειξη των οικονομικών πηγών οι οποίες θα δύνανται να καλύψουν τα προβλεπόμενα έξοδα.

D. Kesinhesap -Ο Απολογισμός

MADDE 164- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)⁷⁴

ΑΡΘΡΟ 164 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Kesinhesap kanunu tasarıları, kanunda daha kısa bir süre kabul edilmemiş ise, ilgili oldukları malî yılın sonundan başlayarak, en geç yedi ay sonra, Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay, genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanunu tasarisının verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

Τα σχέδια νόμου του απολογισμού, υποβάλλονται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας από το Υπουργικό Συμβούλιο, το αργότερο μετά από επτά μήνες αρχίζοντας από το τέλος του σχετικού οικονομικού έτους εκτός και εάν έχουν εγκριθεί για μια πιο σύντομη διάρκεια, με νόμο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο, υποβάλλει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας τη γνωστοποίηση της γενικής εφαρμογής, το αργότερο εντός εβδομήντα πέντε ημερών αρχίζοντας από την επίδοση του σχεδίου νόμου του σχετικού απολογισμού.

⁷⁴ Bu madde, 6771 sayılı Kanununun 16'ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış; değişiklik EK 1'deki yerine işlenmiştir. Αυτό το άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

Kesinhesap kanunu tasarısı, yeni yıl bütçe kanunu tasarısıyla birlikte Bütçe Komisyonu gündemine alınır. Bütçe Komisyonu, bütçe kanunu tasarısıyla kesinhesap kanunu tasarısını Genel Kurula birlikte sunar, Genel Kurul, kesinhesap kanunu tasarısını, yeni yıl bütçe kanunu tasarısıyla beraber görüşerek karara bağlar.

Το σχέδιο νόμου του απολογισμού συζητείται στην ημερήσια διάταξη της Επιτροπής περί Προϋπολογισμού ταυτόχρονα με το σχέδιο νόμου του προϋπολογισμού του νέου έτους. Η Επιτροπή περί Προϋπολογισμού, παρουσιάζει ταυτόχρονα στην Ολομέλεια το σχέδιο νόμου του προϋπολογισμού με το σχέδιο νόμου του απολογισμού, η Ολομέλεια αποφασίζει, συζητώντας το σχέδιο νόμου του απολογισμού ταυτόχρονα με το σχέδιο νόμου του προϋπολογισμού του νέου έτους.

Kesinhesap kanunu tasarısı ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargılamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Η επίδοση προς τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας του σχεδίου νόμου του απολογισμού και της γνωστοποίησης των γενικών εφαρμογών, δεν εμποδίζουν την εκδίκαση από το Ελεγκτικό Συνέδριο, των ελέγχων και των λογαριασμών οι οποίοι δεν μπόρεσαν να ολοκληρωθούν (και) ανήκουν στο σχετικό έτος.

Ε. Kamu iktisadî teşebbüslerinin denetimi -Ο έλεγχος των δημόσιων οικονομικών επιχειρήσεων

MADDE 165- Sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı olarak Devlete ait olan kamu kuruluş ve ortaklıklarının Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi esasları kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 165 - Οι αρχές του ελέγχου των δημοσίων ιδρυμάτων και των συνεταιρισμών τους, περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου των οποίων ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο Κράτος, γίνονται εκ μέρους της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και ορίζονται με νόμο.

İKİNCİ BÖLÜM -ΤΜΗΜΑ Β΄

Ekonomik Hükümler -Οικονομικές Διατάξεις

I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey⁷⁵ -Σχεδιασμός, Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο

MADDE 166- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁷⁶

ΑΡΘΡΟ 166 – (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayi ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Ο σχεδιασμός της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, ιδιαιτέρως της ταχείας ανάπτυξης, με ισορροπημένο και αρμονικό τρόπο, στο επίπεδο της βιομηχανίας και της γεωργίας, της χρήσης με αποδοτικό τρόπο πραγματοποιώντας την καταγραφή και την αξιολόγηση των πηγών της χώρας και της ίδρυσης των αναγκαίων, προς αυτό τον σκοπό, δομών, είναι καθήκον του Κράτους.

Planda millî tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Στο σχέδιο, προβλέπονται μέτρα για την αύξηση της εθνικής αποταμίευσης και παραγωγής, για την εξασφάλιση της σταθερότητας στις τιμές και της ισορροπίας στις εξωτερικές πληρωμές, για την πρόοδο των επενδύσεων και της απασχόλησης· στις επενδύσεις λαμβάνονται υπόψη τα δημόσια συμφέροντα και οι ανάγκες· στόχος είναι η χρήση των πηγών με αποδοτικό τρόπο. Οι αναπτυξιακές πρωτοβουλίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με αυτό το σχέδιο.

⁷⁵ Bu maddenin kenar başlığı, “I. Planlama” iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanununun 23’üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «I. Σχεδιασμός» αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με το άρθρο 23 του Ν.5982 και εισήχθη εντός κειμένου.

⁷⁶ Dördüncü fıkrada yer alan “hükümete” ibaresi, 6771 sayılı Kanununun 16’ncı maddesi ile “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK I’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στην κυβέρνηση» η οποία εμπεριείχονταν στην τέταρτη παράγραφο, αναθεωρήθηκε ως «στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας» με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Οι σχετικές διαδικασίες και αρχές για την προετοιμασία των σχεδίων ανάπτυξης, της επικύρωσής τους από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, της εφαρμογής τους, της μεταβολής τους και της πρόληψης των αναθεωρήσεων οι οποίες θα διακόψουν την ολότητα τους, ορίζονται με νόμο.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/23 md.) Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında hükümete istişari nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 23) Το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο ιδρύεται με σκοπό να γνωστοποιήσει στην κυβέρνηση απόψεις συμβουλευτικού χαρακτήρα κατά τη δημιουργία οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών. Η ίδρυση και η λειτουργία του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, ορίζονται με νόμο.

II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi -Ο έλεγχος των αγορών και η ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου

MADDE 167- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.)⁷⁷

ΑΡΘΡΟ 167- (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Το Κράτος λαμβάνει μέτρα για την κατοχύρωση και την πρόοδο υγιών και σταθερών διαδικασιών των αγορών χρήματος, κεφαλαίων, αγαθών και υπηρεσιών, εμποδίζει στις αγορές συνθήκες μονοπωλίου και δημιουργίας καρτέλ, που θα είναι αποτέλεσμα πράξεων ή συμφωνιών.

⁷⁷ İkinci fıkrada yer alan “Bakanlar Kuruluna” ibaresi, 6771 sayılı Kanunun 16’nci maddesi ile “Cumhurbaşkanına” şeklinde değiştirilmiş; değişiklik EK 1’deki yerine işlenmiştir. Η έκφραση «στο Υπουργικό Συμβούλιο» η οποία εμπεριείχονταν στην πρώτη παράγραφο, αναθεωρήθηκε ως «στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας», με το άρθρο 16 του Ν.6771· η αναθεώρηση παρατίθεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ’ αριθμ. 1.

Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek malî yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Bakanlar Kuruluna yetki verilebilir.

Με στόχο τη ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου για τη δημιουργία οφέλους της οικονομίας της χώρας, μπορούν να δοθούν με νόμο, αρμοδιότητες στο Υπουργικό Συμβούλιο, ώστε να θέτει και να αίρει συμπληρωματικά οικονομικά βάρη στις εισαγωγές, εξαγωγές και σε άλλες εργασίες εξωτερικού εμπορίου, εκτός φόρων και παρόμοιων οικονομικών βαρών.

III. Tabii servetlerin ve kaynakların aranması ve işletilmesi -Έρευνα και εκμετάλλευση του φυσικού πλούτου και των (φυσικών) πηγών

MADDE 168- Tabii servetler ve kaynaklar Devletin hüküm ve tasarrufu altındadır. Bunların aranması ve işletilmesi hakkı Devlete aittir. Devlet bu hakkını belli bir süre için, gerçek ve tüzelkişilere devredebilir. Hangi tabii servet ve kaynağın arama ve işletmesinin, Devletin gerçek ve tüzelkişilerle ortak olarak veya doğrudan gerçek ve tüzelkişiler eliyle yapılması, kanunun açık iznine bağlıdır. Bu durumda gerçek ve tüzelkişilerin uyması gereken şartlar ve Devletçe yapılacak gözetim, denetim usul ve esasları ve müeyyideler kanunda gösterilir.

ΑΡΘΡΟ 168 – Ο φυσικός πλούτος και οι πηγές, ευρίσκονται υπό την κυριαρχία και τη διάθεση του Κράτους. Το δικαίωμα έρευνας και εκμετάλλευσης αυτών ανήκει στο Κράτος. Το Κράτος, μπορεί να μεταβιβάσει αυτό το δικαίωμα, για μια συγκεκριμένο περίοδο, στα φυσικά και στα νομικά πρόσωπα. Η έρευνα και η εκμετάλλευση του είδους των φυσικών πόρων και πηγών, με την αρωγή του Κράτους και με τη σύμπραξη φυσικών και νομικών προσώπων, ή απευθείας με (την αρωγή) των φυσικών και νομικών προσώπων, υπόκειται στη ρητή άδεια του νόμου. Στην περίπτωση αυτή, οι αναγκαίοι προς συμμόρφωση όροι των φυσικών και νομικών προσώπων, και η επίβλεψη, οι διαδικασίες και οι αρχές ελέγχου, και οι κυρώσεις οι οποίες θα επιβληθούν από το Κράτος, προβλέπονται από τον νόμο.

IV. Ormanlar ve orman köylüsü -Τα δάση και οι κάτοικοι δασικών περιοχών

A. Ormanların korunması ve geliştirilmesi -Προστασία και ανάπτυξη των δασών

MADDE 169- Devlet, ormanların korunması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli kanunları koyar ve tedbirleri alır. Yanan ormanların yerinde yeni orman yetiştirilir, bu yerlerde başka çeşit tarım ve hayvancılık yapılamaz. Bütün ormanların gözetimi Devlete aittir.

ΑΡΘΡΟ 169 -Το Κράτος θέτει τους αναγκαίους νόμους και λαμβάνει μέτρα για την προστασία των δασών και την ανάπτυξη των περιοχών τους. Οι καμένες δασικές περιοχές

αναδασώνονται, σε αυτές τις περιοχές δεν μπορεί να αναπτυχθεί άλλου είδους γεωργία και κτηνοτροφία. Η επίβλεψη όλων των δασών, ανήκει στο Κράτος.

Devlet ormanlarının mülkiyeti devrolunamaz. Devlet ormanları kanuna göre, Devletçe yönetilir ve işletilir. Bu ormanlar zamanaşımı ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına konu olamaz.

Η περιουσία των δασών του Κράτους δεν μπορεί να εκχωρηθεί. Η διοίκηση και η εκμετάλευση των δασών του Κράτους ανήκει στο Κράτος, σύμφωνα με τον νόμο. Αυτά τα δάση δεν μπορούν να αποκτηθούν και να παραγραφούν, και εκτός (λόγων) δημοσίου συμφέροντος, δεν μπορεί να ισχύσει το δικαίωμα της δουλείας.

Ormanlara zarar verebilecek hiçbir faaliyet ve eyleme müsaade edilemez. Ormanların tahrip edilmesine yol açan siyasî propaganda yapılamaz; münhasıran orman suçları için genel ve özel af çıkarılamaz. Ormanları yakmak, ormanı yok etmek veya daraltmak amacıyla işlenen suçlar genel ve özel af kapsamına alınamaz.

Ουδεμία δραστηριότητα και πράξη μπορεί να επιτραπεί η οποία μπορεί να βλάψει τα δάση. Ουδεμία πολιτική προπαγάνδα μπορεί να πραγματοποιηθεί η οποία οδηγεί στην καταστροφή των δασών· δεν είναι δυνατή η απονομή χάριτος και η παροχή αμνηστίας αποκλειστικά για αδικήματα κατά των δασών. Σε αδικήματα που διαπράττονται με σκοπό να κάψουν, να καταστρέψουν ή να συρρικνώσουν τα δάση, δεν είναι δυνατή η απονομή χάριτος ή η παροχή αμνηστίας.

Orman olarak muhafazasında bilim ve fen bakımından hiçbir yarar görülmeyen, aksine tarım alanlarına dönüştürülmesinde kesin yarar olduğu tespit edilen yerler ile 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tam olarak kaybetmiş olan tarla, bağ, meyvelik, zeytinlik gibi çeşitli tarım alanlarında veya hayvancılıkta kullanılmasında yarar olduğu tespit edilen araziler, şehir, kasaba ve köy yapılarının toplu olarak bulunduğu yerler dışında, orman sınırlarında daraltma yapılamaz.

Δεν είναι δυνατός ο περιορισμός των δασικών συνόρων, εκτός περιοχών οι οποίες διαφαίνονται άνευ αξίας από επιστημονικής και τεχνολογικής απόψεως κατά τη διατήρησή τους ως δάση, αλλά αντιθέτως η μετατροπή τους σε γεωργικές περιοχές έχει εξακριβωθεί ότι είναι σαφώς συμφέρουσα, και χωραφιών, αμπελιών, οπωροφόρων δέντρων, ελαιώνων και άλλων ειδών που έχουν αποχαρακτηρισθεί ως δασικές περιοχές, από επιστημονικής και τεχνολογικής απόψεως πριν από τις 31/12/1981, και εδαφών τα οποία έχουν εξακριβωθεί ότι

είναι ωφέλιμα στους γεωργικούς τομείς ή κατά τη χρήση τους στην κτηνοτροφία, και ομαδικών περιοχών των δομών πόλεων, κωμοπόλεων και χωριών.

B. Orman köylüsünün korunması -Η προστασία των κατοίκων δασικών περιοχών

MADDE 170- Ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımlarından, ormanın gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirlerle, 31/12/1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerlerin değerlendirilmesi; bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 170 - Η ανάπτυξη των κατοίκων των χωριών εντός των δασών ή στις παρυφές αυτών, από απόψεως προστασίας των δασών και της ολότητάς τους, κατά την επιτήρηση και την εκμετάλλευση του δάσους, με μέτρα που θα εξασφαλίσουν τη συνεργασία των κατοίκων αυτών με το Κράτος, η αξιοποίηση των εδαφών που αποχαρακτηρίστηκαν ως δασικές περιοχές από επιστημονικής και τεχνολογικής απόψεως πριν τις 31/12/1981, η εξακρίβωση των περιοχών οι οποίες διαφαίνονται άνευ αξίας κατά τη διατήρησή τους ως δάση και η διαγραφή τους από τα δασικά σύνορα, η παραχώρηση των περιοχών οι οποίες αναφέρονται, προς όφελος των κατοίκων, με την αρωγή του Κράτους για την εγκατάσταση του συνόλου ή ενός μέρους αυτών των κατοίκων των δασικών χωριών, ορίζονται με νόμο.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Το Κράτος λαμβάνει μέτρα διευκόλυνσης της εξασφάλισης άλλων εσόδων αυτών των κατοίκων, παρέχοντάς τους τα σχετικά μέσα και τον εξοπλισμό.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

Τα εδάφη που ανήκουν σε χωρικούς οι οποίοι μετεγκαταστάθηκαν από το δάσος, αμέσως αναδασώνονται, ως δάσος του Κράτους.

V. Kooperatifçiliğin geliştirilmesi -Η ανάπτυξη των συνεταιρισμών

MADDE 171- Devlet, millî ekonominin yararlarını dikkate alarak, öncelikle üretimin artırılmasını ve tüketicinin korunmasını amaçlayan kooperatifçiliğin gelişmesini sağlayacak tedbirleri alır.

(Mülga: 23/7/1995-4121/15 md.)

ΑΡΘΡΟ 171 – Το Κράτος λαμβάνοντας υπόψη τα οφέλη της εθνικής οικονομίας, λαμβάνει μέτρα τα οποία θα εξασφαλίσουν κατά προτεραιότητα την αύξηση της παραγωγής και την ανάπτυξη των συνεταιρισμών, τα οποία στοχεύουν στην προστασία του καταναλωτή.

(Καταργήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121 άρθρο 15)

VI. Tüketiciler ile esnaf ve sanatkârların korunması -Η προστασία των καταναλωτών και των τεχνιτών και των βιοτεχνών

A. Tüketicilerin korunması -Η προστασία των καταναλωτών

MADDE 172- Devlet, tüketicileri koruyucu ve aydınlatıcı tedbirler alır, tüketicilerin kendilerini koruyucu girişimlerini teşvik eder.

ΑΡΘΡΟ 172- Το Κράτος λαμβάνει μέτρα για την προστασία και την ενημέρωση των καταναλωτών, ενθαρρύνει τις προστατευτικές πρωτοβουλίες των ίδιων των καταναλωτών.

B. Esnaf ve sanatkârların korunması -Η προστασία των τεχνιτών και βιοτεχνών

MADDE 173- Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır.

ΑΡΘΡΟ 173 – Το Κράτος λαμβάνει μέτρα για την προστασία και την υποστήριξη των τεχνιτών και των βιοτεχνών.

BEŞİNCİ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

Çeşitli Hükümler -Διάφορες Διατάξεις

I. İnkılâp kanunlarının korunması -Η προστασία των μεταρρυθμιστικών νόμων

MADDE 174- Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin lâiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılâp kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz:

ΑΡΘΡΟ 174 - Ουδεμία διάταξη του Συντάγματος μπορεί να κατανοήσει και να ερμηνεύσει, με τρόπο ο οποίος να αντίκειται στο Σύνταγμα, τους παρακάτω προβλεπόμενους μεταρρυθμιστικούς νόμους, των οποίων οι διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ κατά την ημερομηνία

υιοθέτησης του Συντάγματος με δημοψήφισμα και οι οποίοι έχουν σκοπό να ανυψώσουν την Τουρκική κοινωνία στο επίπεδο του σύγχρονου πολιτισμού και να προστατεύσουν τον χαρακτήρα της κοσμικότητας της Τουρκικής Δημοκρατίας:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı Tevhidi Tedrisat Kanunu;
2. 25 Teşrinisâni 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka İktisâsı Hakkında Kanun;
3. 30 Teşrinisâni 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun;
4. 17 Şubat 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisiyle kabul edilen, evlenme akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medenî nikâh esası ile aynı kanununun 110 uncu maddesi hükmü;
5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı Beynelmilel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun;
6. 1 Teşrinisâni 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun;
7. 26 Teşrinisâni 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi, Bey, Paşa Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun;
8. 3 Kânunuevvel 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun.
 1. Ο Ν. 430 της 3^{ης} Μαρτίου 1340 (1924 μ.Χ.) περί Ενοποίησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος,
 2. Ο Ν.671 της 25^{ης} Νοεμβρίου 1341 (1925 μ.Χ.) περί της Περιβολής με Καπέλα,
 3. Ο Ν.677 της 30^{ης} Νοεμβρίου 1341 (1925 μ.Χ.), περί του Κλεισίματος των μασωλείων, των μοναστηριών και των καταλυμάτων των θρησκευτικών ταγμάτων, περί της Απαγόρευσης και Κατάργησης ορισμένων Τίτλων και Φυλάκων των μασωλείων,
 4. Η Αρχή του Πολιτικού Γάμου, σύμφωνα με την οποία η τελετή του γάμου θα τελείται ενώπιον ενός (αρμόδιου) υπαλλήλου, η οποία υιοθετήθηκε από τον Τουρκικό Αστικό Κώδικα υπ' αριθμ.743 της 17ης Φεβρουαρίου 1926, με τη διάταξη του άρθρου 110 αυτού,
 5. Ο Ν.1288, της 20^{ης} Μαΐου 1928, περί της Υιοθέτησης των Διεθνών Αριθμών, Μέτρων και Σταθμών,
 6. Ο Ν.1353 της 1^{ης} Νοεμβρίου 1928 περί Υιοθέτησης της Χρήσης του Τουρκικού Αλφάβητου,

7. Ο Ν.2590 της 26^{ης} Νοεμβρίου 1934, περί Κατάργησης των Τίτλων και των Προσφωνήσεων όπως «Εφέντη», «Μπέη», «Πασά»,
8. Ο Ν.2596 της 3^{ης} Δεκεμβρίου 1934, περί της Απαγόρευσης Ένδυσης Συγκεκριμένων Ενδυμάτων.

ALTINCI KISIM -ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

Geçici Hükümler -Μεταβατικές Διατάξεις

GEÇİCİ MADDE 1- Anayasanın, halkoylaması sonucu, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olarak kabul edildiğinin usulünce ilânı ile birlikte, halkoylaması tarihindeki Millî Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, Cumhurbaşkanı sıfatını kazanarak, yedi yıllık bir dönem için, Anayasa ile Cumhurbaşkanına tanınan görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır. 18 Eylül 1980 tarihinde Devlet Başkanı olarak içtiği and yürürlükte kalır. Yedi yıllık sürenin sonunda Cumhurbaşkanlığı seçimi Anayasada öngörülen hükümlere göre yapılır.

METABATIKO APΘPO 1 – Ταυτόχρονα με τη διακήρυξη της υιοθέτησης, σύμφωνα με τη διαδικασία, του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας κατόπιν δημοψηφίσματος, ο Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας και ο Αρχηγός του Κράτους, κατά την ημερομηνία του δημοψηφίσματος, αποκτούν την ιδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, για μια περίοδο επτά ετών, και ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες που αποδίδονται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο όρκος που έδωσε ως Αρχηγός Κράτους, στις 18 Σεπτεμβρίου 1980, παραμένει σε ισχύ. Στη λήξη μιας επταετούς περιόδου, πραγματοποιείται η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στο Σύνταγμα.

Cumhurbaşkanı, ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanı oluşuncaya kadar, 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla teşekkül etmiş olan Millî Güvenlik Konseyinin Başkanlığını da yürütür.

Στο τέλος των πρώτων γενικών εκλογών ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας συγκαλεί τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και, μέχρι τη συγκρότηση του Προεδρείου της Βουλής, ασκεί και τα καθήκοντα του Προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας το οποίο διαμορφώθηκε με τον Ν.2356 στις 12 Δεκεμβρίου 1980.

İlk milletvekili genel seçimleri sonunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başlayıncaya kadar geçecek süre içinde, Cumhurbaşkanlığının herhangi bir surette boşalması halinde, Millî Güvenlik Konseyinin en kıdemli üyesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp

Anayasaya göre yeni Cumhurbaşkanını seçinceye kadar, Cumhurbaşkanına vekâlet eder ve O'nun Anayasadaki bütün görevlerini yerine getirir ve yetkilerini kullanır.

Στην περίπτωση που η θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας κενωθεί, σε οποιαδήποτε περίοδο, εντός της περιόδου πριν την σύγκληση και την έναρξη της θητείας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, κατά το τέλος των πρώτων γενικών βουλευτικών εκλογών, το πλέον ανώτερο μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας, συγκαλεί τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και αναπληρώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μέχρι την εκλογή νέου Προέδρου της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Σύνταγμα, και ασκεί όλα τα, κατά το Σύνταγμα, καθήκοντα Αυτού και ασκεί τις αρμοδιότητές Του.

GEÇİCİ MADDE 2- 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Kanunla kuruluşu gösterilen Millî Güvenlik Konseyi, Anayasaya dayalı olarak hazırlanacak Siyasî Partiler Kanunu ile Seçim Kanununa göre yapılacak ilk genel seçimler sonucu Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp Başkanlık Divanını oluşturuncaya kadar 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunlara göre görevlerini devam ettirir.

METABATIKO AΡΘΡΟ 2 – Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφάλειας, η ίδρυση του οποίου υποδεικνύεται με τον Ν.2356 της 12^{ης} Σεπτεμβρίου 1980, συνεχίζει την άσκηση των καθηκόντων του, σύμφωνα με τον Ν.2324 περί της Συνταγματικής Τάξεως και του Ν.2485 περί της Συντακτικής Συνέλευσης, μέχρι της σύγκλησης της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και της συγκρότησης του Προεδρείου της Βουλής, κατά το αποτέλεσμα των πρώτων γενικών εκλογών οι οποίες θα διεξαχθούν σύμφωνα με τον Νόμο περί Εκλογών και τον Νόμο περί Πολιτικών Κομμάτων, οι οποίοι θα συνταχθούν στηριζόμενοι στο Σύνταγμα.

Anayasanın kabulünden sonra 2356 sayılı Kanununun 3 üncü maddesindeki Millî Güvenlik Konseyi Üyeliklerinden birisinin herhangi bir nedenle boşalması halinde doldurulması usulüne ilişkin hüküm uygulanmaz.

Μετά την υιοθέτηση του Συντάγματος, δεν εφαρμόζεται η σχετική διάταξη της διαδικασίας πλήρωσης της θέσης, στην, για οποιονδήποτε λόγο, περίπτωση κένωσης της θέσης κάποιου εκ των Μελών του Εθνικού Συμβουλίου Ασφάλειας, κατά το Άρθρο 3 του Ν.2356.

Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp göreve başladıktan sonra, Millî Güvenlik Konseyi, altı yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyi haline dönüşür ve Millî Güvenlik Konseyi Üyeleri, Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyesi sıfatını alırlar. Millî Güvenlik Konseyi üyesi olarak 18 Eylül 1980 tarihinde içtikleri and yürürlükte kalır. Cumhurbaşkanlığı Konseyi Üyeleri, Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin haiz buldukları özlük hakları ile

dokunulmazlığına sahip olurlar. Altı yıllık süre sonunda Cumhurbaşkanlığı Konseyinin hukukî varlığı sona erer.

Μετά τη σύγκληση και την έναρξη των καθηκόντων της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, το Εθνικό Συμβούλιο Ασφάλειας μεταβάλλεται σε Συμβούλιο της Προεδρίας της Κυβέρνησης για μια περίοδο έξι ετών και τα Μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, λαμβάνουν την ιδιότητα των Μελών του Συμβουλίου της Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ο όρκος που έδωσαν ως μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, στις 18 Σεπτεμβρίου 1980, παραμένει σε ισχύ. Τα μέλη του Συμβουλίου της Προεδρίας της Κυβέρνησης απολαμβάνουν των, κατά το Σύνταγμα, κεκτημένων δικαιωμάτων του προσωπικού που κατέχουν τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και της βουλευτικής ασυλίας. Στο τέλος της εξαετούς περιόδου, η νομική υπόσταση του Συμβουλίου της Προεδρίας της Κυβέρνησης παύει να υφίσταται.

Cumhurbaşkanlığı Konseyinin görevleri şunlardır:

Τα καθήκοντα του Συμβουλίου της Προεδρίας της Κυβέρνησης, είναι τα εξής:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilerek Cumhurbaşkanlığına gönderilen, Anayasada yazılı temel hak ve hürriyetlere ve ödevlere, lâiklik ilkesine, Atatürk inkılâplarının, millî güvenliğin ve kamu düzeninin korunmasına, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna, milletlerarası anlaşmalara, dış ülkelere silahlı kuvvet gönderilmesine ve yabancı kuvvetlerin Türkiye'ye kabulüne, olağanüstü yönetime, sıkıyönetim ve savaş haline dair kanunlar ile Cumhurbaşkanınca gerekli görülen diğer kanunları Cumhurbaşkanına tanınan onbeş günlük sürenin ilk on günü içinde incelemek;

a) η εξέταση νόμων που έχουν εγκριθεί από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και οι οποίοι έχουν σταλεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας, σχετικά με: τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες και υποχρεώσεις που αναφέρονται στο Σύνταγμα, με την αρχή της κοσμικότητας, με την διαφύλαξη των μεταρρυθμίσεων του Ατατούρκ, της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας τάξης, με το Ίδρυμα Ραδιο-Τηλεόρασης της Τουρκίας, με τις διεθνείς συνθήκες, με την αποστολή ενόπλων δυνάμεων σε χώρες του εξωτερικού και με την αποδοχή ξένων δυνάμεων στην Τουρκία, με τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, στρατιωτικού νόμου και πόλεμου, και άλλων νόμων οι οποίοι κρίνονται αναγκαίοι από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, εντός των δέκα πρώτων ημερών της περιόδου των δέκα πέντε ημερών, η οποία παραχωρείται στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

b) Cumhurbaşkanının istemi ve tespit edeceği süre içinde:

b) Κατόπιν αιτήματος του Προέδρου της Δημοκρατίας και εντός της περιόδου που θα προσδιορισθεί (από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας):

Milletvekili genel seçimlerinin yenilenmesine, olağanüstü yönetim yetkisinin kullanılmasına ve alınacak tedbirlere, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun yönetim ve gözetimine, gençliğin yetiştirilmesine ve Diyanet İşlerinin düzenlenmesine ilişkin konuları incelemek ve görüş bildirmek;

η εξέταση και γνωστοποίηση άποψης επί θεμάτων σχετικά με την επανάληψη των γενικών βουλευτικών εκλογών, τη χρήση της διοικητικής αρμοδιότητας επί καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και τα μέτρα που θα ληφθούν, τη διοίκηση και την επίβλεψη του Ιδρύματος Ραδιο-Τηλεόρασης της Τουρκίας, την ανατροφή της νεολαίας και τη ρύθμιση των Θρησκευτικών Υποθέσεων,

c) Cumhurbaşkanının istemine göre, iç ve dış güvenlik ile gerekli görülen diğer konularda inceleme ve araştırma yapmak ve sonuçlarını Cumhurbaşkanına sunmak.

c) Κατόπιν αιτήματος του Προέδρου της Δημοκρατίας, η πραγματοποίηση εξέτασης και έρευνας επί θεμάτων εσωτερικής και εξωτερικής ασφάλειας και άλλων αναγκαίων θεμάτων και η υποβολή των αποτελεσμάτων τους στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

GEÇİCİ MADDE 3- Anayasaya göre yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunda Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, Başkanlık Divanını oluşturması ile birlikte:

a) 27 Ekim 1980 gün ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun,

b) 12 Aralık 1980 gün ve 2356 sayılı Millî Güvenlik Konseyi Hakkında Kanun,

c) 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun,

Yürürlükten kalkar ve Millî Güvenlik Konseyi ile Danışma Meclisinin hukukî varlıkları sona erer.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 3 – Ταυτόχρονα με τη σύγκληση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και τη συγκρότηση του Προεδρείου της Βουλής, στο αποτέλεσμα των πρώτων γενικών βουλευτικών εκλογών που θα διεξαχθούν σύμφωνα με το Σύνταγμα, καταργούνται:

a) ο Νόμος 2324 της 27^{ης} Οκτωβρίου 1980 περί της Συνταγματικής Τάξης,

b) ο Νόμος 2356 της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1980 περί του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας,

c) ο Νόμος 2485 της 29^{ης} Ιουνίου 1981 περί της Συντακτικής Συνέλευσης,

και παύει να υφίσταται η νομική υπόσταση του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και της Συμβουλευτικής Συνέλευσης.

GEÇİCİ MADDE 4- (Mülga: 6/9/1987-3361/4 md.)

METABATIKO AΡΘΡΟ 4 – (Καταργήθηκε στις 6/9/1987 με τον Ν.3361, άρθρο 4)

GEÇİCİ MADDE 5- Yapılacak ilk milletvekili genel seçimi sonucunun Yüksek Seçim Kurulunca ilânını takip eden onuncu gün, Türkiye Büyük Millet Meclisi Ankara’da, Türkiye Büyük Millet Meclisi binasında, saat 15.00’de kendiliğinden toplanır. Bu toplantıya en yaşlı Milletvekili Başkanlık eder. Bu toplantıda milletvekilleri andiçerler.

METABATIKO AΡΘΡΟ 5 – Κατά τη δέκατη μέρα η οποία ακολουθεί την ανακοίνωση από το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο του αποτελέσματος των πρώτων γενικών βουλευτικών εκλογών οι οποίες θα διεξαχθούν, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συγκαλείται αυτοδικαίως στις 15.00 μ.μ. στο κτήριο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, στην Άγκυρα. Ο πρεσβύτερος Βουλευτής προεδρεύει αυτής της συνεδρίασης. Σε αυτή τη συνεδρίαση, οι βουλευτές ορκίζονται.

GEÇİCİ MADDE 6- Anayasaya göre kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplantı ve çalışmaları için kendi içtüzükleri yapılmaya kadar, Millet Meclisinin 12 Eylül 1980 tarihinden önce yürürlükte olan İçtüzüğünün, Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

METABATIKO AΡΘΡΟ 6 – Για τις συνεδριάσεις και τις εργασίες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας η οποία ιδρύθηκε σύμφωνα με το Σύνταγμα, και μέχρι την σύνταξη των δικών τους εσωτερικών κανονισμών, εφαρμόζονται οι διατάξεις, που δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα, του Εσωτερικού Κανονισμού της Εθνοσυνέλευσης, ο οποίος είχε τεθεί σε ισχύ πριν από τη 12^η Σεπτεμβρίου 1980.

GEÇİCİ MADDE 7- İlk milletvekili genel seçimi sonunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi toplanıp, yeni Bakanlar Kurulu kuruluncaya kadar, iş başında olan Bakanlar Kurulunun görevi devam eder.

METABATIKO AΡΘΡΟ 7 – Στο τέλος των πρώτων γενικών βουλευτικών εκλογών συγκαλείται η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και μέχρι της ίδρυσης του νέου Υπουργικού Συμβουλίου, συνεχίζεται η θητεία του εν ενεργεία Υπουργικού Συμβουλίου.

GEÇİCİ MADDE 8- Anayasa ile kabul edilmiş olan yeni organ, kurum ve kurulların kuruluş, görev, yetki ve işleyişleri ile ilgili kanunlarla, Anayasada konulması veya değiştirilmesi öngörülen diğer kanunlar, Anayasanın kabulünden başlayarak Kurucu Meclisin görev süresi içerisinde, bu süre içerisinde yetiştirilemeyenler, seçimle gelen Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl sonuna kadar çıkartılır.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 8 – Νόμοι σχετικά με τα νέα όργανα τα οποία έχουν εγκριθεί με το Σύνταγμα, η ίδρυση των ιδρυμάτων και των συμβουλίων τους, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες και οι λειτουργίες τους, και άλλοι νόμοι οι οποίοι προβλέπουν τη θέση σε ισχύ ή την αναθεώρηση στο Σύνταγμα, εκδίδονται εντός της περιόδου της θητείας της Συντακτικής Συνέλευσης η οποία θα αρχίσει μετά την υιοθέτηση του Συντάγματος. Νόμοι των οποίων η ολοκλήρωση δεν είναι εφικτή εντός της διάρκειας της περιόδου αυτής, εκδίδονται εντός ενός έτους από την εναρκτήρια συνεδρίαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας μετά τις εκλογές.

ΓΕÇİCİ MADDE 9- İlk genel seçimler sonucu toplanacak Türkiye Büyük Millet Meclisinin Başkanlık Divanı kurulduktan sonra altı yıllık süre içinde yapılacak Anayasa değişikliklerini Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Bu takdirde Türkiye Büyük Millet Meclisinin geri gönderilen Anayasa değişikliği hakkındaki kanunu, aynen kabul edip tekrar Cumhurbaşkanı'na gönderebilmesi, üye tamsayısının dörtte üç çoğunluğunun oyu ile mümkün olabilir.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 9 – Εντός έξι ετών μετά την ίδρυση της Προεδρίας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας η οποία θα συγκληθεί κατά το αποτέλεσμα των πρώτων γενικών εκλογών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αναπέμψει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας τις προς υλοποίηση, αναθεωρήσεις του Συντάγματος. Σε αυτή την περίπτωση, η δυνατότητα έγκρισης του νόμου περί αναθεωρήσεως του Συντάγματος ο οποίος επαναπροωθήθηκε στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, και η εκ νέου δυνατότητα προώθησής του στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μπορεί να γίνει εφικτή με την ψήφο των τριών τετάρτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών.

ΓΕÇİCİ MADDE 10- Mahallî idare seçimleri en geç Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilk toplantısını izleyen bir yıl içinde yapılır.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 10 – Οι εκλογές της τοπικής διοίκησης διεξάγονται το αργότερο εντός ενός έτους από την εναρκτήρια συνεδρίαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

ΓΕÇİCİ MADDE 11- Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte Anayasa Mahkemesi asıl ve yedek üyesi olanların kadroları ile görevleri devam eder. Bunlardan Anayasa Mahkemesince belli görevlere seçilenlerin bu suretle kazanmış oldukları sıfatları saklı kalır.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 11 – Τα, κατά την ημερομηνία υιοθέτησης του Συντάγματος κατόπιν δημοψηφίσματος, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου, συνεχίζουν (να κατέχουν) τις θέσεις εργασίας αυτών και τα καθήκοντά τους. Τα

μέλη από τα οποία είχαν εκλεγεί σε συγκεκριμένα καθήκοντα από το Συνταγματικό Δικαστήριο, επιφυλάσσονται των ιδιοτήτων που έλαβαν σε αυτή τη διάρκεια.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar boşalan asıl üye kadrosuna, asıl ve yedek üye sayısı toplamı onbeşe ininceye kadar da boşalan yedek üye kadrosuna seçim yapılmaz. Anayasa Mahkemesinin yeni düzenlemeye intibakı sağlanıncaya kadar asıl üye sayısının onbirden, asıl ve yedek üye sayıları toplamının onbeşden aşağı düşmesi nedeniyle yapılacak seçimlerde bu Anayasanın kabul ettiği esasa ve sıraya uyulur.

Δεν διεξάγονται εκλογές για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων του προσωπικού των τακτικών μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου, έως ότου ο αριθμός των τακτικών μελών μειωθεί στους έντεκα και (δεν διεξάγονται εκλογές) για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων του προσωπικού των αναπληρωματικών μελών έως ότου ο συνολικός αριθμός των τακτικών και αναπληρωματικών μελών μειωθεί στους δεκαπέντε. Μέχρι την εξασφάλιση της προσαρμογής στις νέες ρυθμίσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου, στις εκλογές που θα διεξαχθούν λόγω μείωσης κάτω από έντεκα του αριθμού των τακτικών μελών (και) του συνολικού αριθμού των τακτικών και αναπληρωματικών μελών κάτω από τα δεκαπέντε, εφαρμόζονται οι αρχές και η σειρά διαδοχής που έχουν εγκριθεί στο Σύνταγμα.

Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar dava ve işlerde 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun öngördüğü toplanma yeter sayısı uygulanır.

Έως ότου ο αριθμός των τακτικών μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου μειωθεί στους έντεκα, στις αγωγές και στις διαδικασίες εφαρμόζεται η απαρτία συγκεντρώσεων που είχε προβλεφθεί με τον Ν.44 της 22/4/1962.

GEÇİCİ MADDE 12- 13/5/1981 gün ve 2461 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun geçici 1 inci maddesi uyarınca Yargıtay ve Danıştaydan Kurulun asıl ve yedek üyeliğine; 1730 sayılı Yargıtay Kanununa 25/6/1981 gün ve 2483 sayılı Kanunla eklenen geçici madde uyarınca Cumhuriyet Başsavcılığı ile Cumhuriyet Başsavcivekilliğine; 6/1/1982 gün ve 2575 sayılı Danıştay Kanununun geçici 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Danıştay Başkanlığına, Başsavcılığına, başkanvekilliklerine ve daire başkanlıklarına, Devlet Başkanınca seçilmiş bulunanlar, seçildikleri dönem için bu görevlerine devam ederler.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 12 – Αυτοί οι οποίοι εκλέγησαν από τον Αρχηγό του Κράτους ως: τακτικά και αναπληρωματικά μέλη του Συμβουλίου (Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων), (από τα μέλη) του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με το μεταβατικό άρθρο 1 του Ν.2461 της 13/5/1981 περί του

Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων· ως Γενικοί Εισαγγελείς της Τουρκικής Δημοκρατίας και ως Αναπληρωτές Γενικοί Εισαγγελείς της Τουρκικής Δημοκρατίας σύμφωνα με το μεταβατικό άρθρο το οποίο συμπληρώθηκε με τον Ν.2483 της 25/6/1981 στον Ν.1730 του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου· ως Πρόεδροι, Γενικοί Εισαγγελείς, αναπληρωτές προέδρου και πρόεδροι τμημάτων του Συμβουλίου της Επικρατείας, σύμφωνα με τη δεύτερη παράγραφο του μεταβατικού άρθρου 14 του Ν.2575 της 6/1/1982 περί του Συμβουλίου της Επικρατείας, συνεχίζουν τα καθήκοντά τους για την περίοδο για την οποία εκλέχθηκαν.

6/1/1982 gün ve 2576 sayılı Kanununun geçici maddelerinin idarî mahkemeler Başkan ve üyeliklerine atamalara ilişkin hükümleri de saklıdır.

Με την επιφύλαξη, επίσης, των σχετικών διατάξεων, περί διορισμού του Προέδρου και των μελών των διοικητικών δικαστηρίων, των μεταβατικών άρθρων του Ν.2576 της 6/1/1982.

ΓΕÇİCİ MADDE 13- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna Yargıtaydan seçilmesi gereken bir asıl ve bir yedek üyenin seçimleri Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yapılır.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 13 – Η εκλογή ενός τακτικού και ενός αναπληρωματικού μέλους τα οποία απαιτούνται κατά την εκλογή στο Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, διεξάγεται εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Συντάγματος.

Seçilen üyeler göreve başlayıncaya kadar Kurul, toplantı yeter sayısını oluşturacak yedek üyenin katılımıyla çalışmalarını yapar.

Μέχρι την έναρξη των καθηκόντων των εκλεγέντων μελών, το Συμβούλιο διεξάγει τις εργασίες του με τη συμμετοχή των αναπληρωματικών μελών που αποτελούν την απαρτία των συνεδριάσεων.

ΓΕÇİCİ MADDE 14- Sendikaların gelirlerini Devlet bankalarında muhafaza etmelerine ilişkin yükümlülükleri, Anayasanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç iki yıl içinde yerine getirilir.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 14 – Οι υποχρεώσεις των συνδικάτων σχετικά με την κατάθεση των εσόδων τους στις Κρατικές τράπεζες, πραγματοποιούνται το αργότερο εντός δύο ετών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Συντάγματος.

ΓΕÇİCİ MADDE 15- (Değişik: 3/10/2001-4709/34 md.) (Mülga: 12/9/2010-5982/24 md.)

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 15 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 34) (Καταργήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 24).

GEÇİCİ MADDE 16- Anayasanın halkoylamasına ilişkin oy verme kütüğünde ve sandık listesinde kaydı ve oy kullanma yeterliği bulunduğu halde hukukî veya fiilî herhangi bir mazereti olmaksızın halkoylamasına katılmayanlar, Anayasanın halkoylamasını takip eden beş yıl içinde yapılacak genel ve ara seçimleri ile mahallî seçimlere ve diğer halkoylamalarına katılamazlar, seçimlerde aday olamazlar.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 16 – Αυτοί οι οποίοι δεν συμμετείχαν στο δημοψήφισμα περί του Συντάγματος, χωρίς την ύπαρξη οποιασδήποτε νομικής ή πρακτικής δικαιολογίας, παρά του ότι διαθέτουν την ικανότητα του ψηφίζουν και είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους και στο μητρώο του εκλογικού τμήματος σχετικά με το δημοψήφισμα, δεν μπορούν να συμμετάσχουν στις γενικές και αναπληρωματικές εκλογές και στις εκλογές τοπικής αυτοδιοίκησης ούτε να είναι υποψήφιοι στις εκλογές, οι οποίες θα διεξαχθούν εντός των επόμενων πέντε ετών από το δημοψήφισμα περί του Συντάγματος.

GEÇİCİ MADDE 17- (Ek: 10/5/2007-5659/1 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde, Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası 10/6/1983 tarihli ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun bağımsız adayların birleşik oy pusulasında yer almasına ilişkin hükümleri bakımından uygulanmaz.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 17- (Προστέθηκε στις 10/5/2007 με τον Ν.5659, άρθρο 1)

Στις πρώτες γενικές εκλογές που θα διεξαχθούν μετά τη θέση σε ισχύ αυτού του Νόμου, η τελευταία παράγραφος του άρθρου 67 του Συντάγματος δεν εφαρμόζεται, όσον αφορά τις σχετικές διατάξεις, οι οποίες εμπεριέχονται στο κοινό ψηφοδέλτιο, των ανεξάρτητων υποψηφίων του Νόμου των Βουλευτικών Εκλογών υπ' αριθμ.2839 της 10/6/1983.

GEÇİCİ MADDE 18- (Ek: 12/9/2010-5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Anayasa Mahkemesinin mevcut yedek üyeleri asıl üye sıfatını kazanır.

Κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, τα εν ενεργεία αναπληρωματικά μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου, λαμβάνουν την ιδιότητα του τακτικού μέλους.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 18 – (Προστέθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 25)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi bir üyeyi Sayıştay Genel Kurulunun ve bir üyeyi de baro başkanlarının gösterecekleri üçer aday içinden seçer.

Εντός τριάντα ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας εκλέγει από τρεις υποψηφίους· ένα μέλος των οποίων θα υποδειχθεί από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου και ένα μέλος που θα υποδειχθεί από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin yapacağı üye seçimi için aday göstermek amacıyla;

Με στόχο την υπόδειξη υποψηφίων για την προς διεξαγωγή, εκλογή των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας:

a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Sayıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Sayıştay Genel Kurulunca seçim yapılır. Her Sayıştay üyesinin oy kullanabileceği bu seçimde en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.⁷⁸

a) Εντός πέντε ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου ο Πρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου προκηρύσσει την αίτηση υποψηφιοτήτων. Εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία προκήρυξης, οι υποψήφιοι κάνουν αίτηση στην Προεδρία. Εντός πέντε ημερών μετά από την ημερομηνία λήξης των αιτήσεων, διεξάγονται εκλογές από την Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Οι τρεις υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους θεωρούνται ως υποδεικνύμενοι στις εκλογές αυτές, όπου κάθε μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου μπορεί να ψηφίσει.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde, Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren beş gün içinde adaylar Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren beş gün içinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığının ilânında gösterilen yer ve zamanda baro

⁷⁸ Bu bendin son cümlesindeki, “Her Sayıştay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... ancak bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659). Η έκφραση «... μόνο για έναν υποψήφιο...» η οποία έπονταν της έκφρασης «κάθε μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου» στην τελευταία παράγραφο αυτού του εδαφίου, ακυρώθηκε με την Απόφαση E.:2010/49, K.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

başkanları tarafından seçim yapılır. Her bir baro başkanının oy kullanabileceği bu seçimde, en fazla oy alan üç kişi aday gösterilmiş sayılır.⁷⁹

b) Εντός πέντε ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας, προκηρύσσει την αίτηση υποψηφιοτήτων. Εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία προκήρυξης, οι υποψήφιοι κάνουν αίτηση στην Προεδρία της Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας. Εντός πέντε ημερών μετά από την ημερομηνία λήξης των αιτήσεων, διεξάγονται εκλογές από τους προέδρους των δικηγορικών συλλόγων στον τόπο και χρόνο που υποδεικνύεται στην προκήρυξη της Προεδρίας Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας. Οι τρεις υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους θεωρούνται ως υποδεικνυόμενοι στις εκλογές αυτές, όπου κάθε ένας πρόεδρος δικηγορικού συλλόγου μπορεί να ψηφίσει.

c) (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılan seçimlerin sonucunda aday gösterilmiş sayılanların isimleri seçimin yapıldığı günü takip eden gün Sayıştay ve Türkiye Barolar Birliği başkanlıklarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bildirilir.

c) Τα ονόματα αυτών που θεωρούνται ως υποδεικνυόμενοι κατά το αποτέλεσμα των εκλογών οι οποίες διεξάγονται κατ'εφαρμογή των εδαφίων (a) και (b) γνωστοποιούνται στην Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας από την Προεδρία του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Ενώσεως Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας την ημέρα η οποία έπεται της ημέρας διεξαγωγής των εκλογών.

ç) (c) bendi uyarınca yapılan bildirimden itibaren on gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde seçim yapılır. Her boş üyelik için yapılacak seçimde, ilk oylamada üye tamsayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tamsayısının salt çoğunluğu aranır; ikinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur.

ç) Εντός πέντε ημερών από την γνωστοποίηση η οποία πραγματοποιήθηκε κατ'εφαρμογή του εδαφίου (c) διεξάγονται εκλογές στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας. Στις προς διεξαγωγή εκλογές για κάθε κενή θέση υποψηφιότητας, απαιτούνται τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού των μελών κατά την πρώτη ψηφοφορία, και η απόλυτη πλειοψηφία του

⁷⁹ Bu bendin son cümlesindeki, “Her bir baro başkanının” ibaresinden sonra gelen “... ancak bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659). Η έκφραση «... μόνο για έναν υποψήφιο ...» η οποία έπονταν της έκφρασης «κάθε ενός προέδρου δικηγορικού συλλόγου» στην τελευταία παράγραφο αυτού του εδαφίου, ακυρώθηκε με την Απόφαση E.:2010/49, K.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

συνολικού αριθμού των μελών κατά τη δεύτερη ψηφοφορία· εάν κατά τη δεύτερη ψηφοφορία δεν εξασφαλισθεί η απόλυτη πλειοψηφία, διεξάγεται τρίτη ψηφοφορία για τους δύο υποψηφίους οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους σε αυτή την ψηφοφορία· στην τρίτη ψηφοφορία εκλέγεται το υποψήφιο μέλος το οποίο έλαβε τις περισσότερες ψήφους.

Cumhurbaşkanı, birer üyeyi Yargıtay ve Danıştay kontenjanlarından olan ilk üyeliklerin boşalmasından sonra Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından göstereceği üçer aday içinden seçer.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγει από ένα μέλος από κάθε τριάδα η οποία θα υποδειχθεί μεταξύ των μελών μετά την κένωση της θέσης των πρώτων υποψηφιοτήτων οι οποίες προέρχονται από τα μέλη του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι οποίοι θα υποδειχθούν μεταξύ των μελών του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) που ασκεί καθήκοντα στους κλάδους νομικών, οικονομικών και πολιτικών επιστημών των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης τα οποία δεν είναι μέλη του Συμβουλίου Ανωτάτης Εκπαίδευσης.

Anayasa Mahkemesi üyeliğine aday gösteren kurumların halen mevcut üyeleri ile kendi kontenjanlarından seçilmiş yedek üyeler, tamamlama seçiminde göz önünde bulundurulur.

Τα αναπληρωματικά μέλη τα οποία εκλέχθηκαν από τα ίδια τα μέλη των ιδρυμάτων τα οποία υπέδειξαν υποψηφίους για τις θέσεις μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου, και τα ήδη τακτικά μέλη λαμβάνονται υπόψη κατά τις τελικές εκλογές.

Anayasa Mahkemesinde halen belli görevlere seçilmiş olanların bu sıfatları seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte üye olanlar yaş haddine kadar görevlerine devam ederler.

Οι ιδιότητες αυτών οι οποίοι εκλέχθηκαν σε ήδη συγκεκριμένα καθήκοντα στο Συνταγματικό Δικαστήριο συνεχίζουν μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία έχουν εκλεγεί. Αυτοί οι οποίοι είναι μέλη κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, θα συνεχίσουν τα καθήκοντά τους, μέχρι να φτάσουν στο όριο ηλικίας.

Bireysel başvuruya ilişkin gerekli düzenlemeler iki yıl içinde tamamlanır. Uygulama kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bireysel başvurular kabul edilir.

Οι αναγκαίες ρυθμίσεις σχετικά με τις ατομικές αιτήσεις ολοκληρώνονται εντός δύο ετών. Οι ατομικές αιτήσεις εγκρίνονται από την ημερομηνία που τέθηκε σε ισχύ ο εκτελεστικός νόμος.

GEÇİCİ MADDE 19- (Ek: 12/9/2010-5982/25 md.)

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren otuz gün içinde aşağıda belirtilen esas ve usuller dahilinde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri seçilir:

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 19 – (Προστέθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν. 5982, άρθρο 25)

Εντός τριάντα ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, εκλέγονται τα μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, σύμφωνα με τις αρχές και τις διαδικασίες που ορίζονται παρακάτω:

a) Cumhurbaşkanı, hâkimlik mesleğine alınmasına engel bir hali olmayan; yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında en az onbeş yıldan beri görev yapan öğretim üyeleri ile meslekte fiilen onbeş yılını doldurmuş avukatlar arasından dört üye seçer.⁸⁰

a) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, εκλέγει τέσσερα μέλη μεταξύ των δικηγόρων για τους οποίους δεν υπάρχει κάποιο κώλυμα σχετικά με την άσκηση του δικαστικού επαγγέλματος, οι οποίοι έχουν συμπληρώσει δεκαπέντε χρόνια υπηρεσίας και μέλη διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) τα οποία εκτελούν τα καθήκοντά τους το λιγότερο εδώ και δεκαπέντε χρόνια στους νομικούς κλάδους των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης.

b) Yargıtay Genel Kurulu, Yargıtay üyeleri arasından üç asıl ve üç yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Yargıtay Birinci Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Birinci Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Yargıtay Genel Kurulu seçim yapar. Her Yargıtay üyesinin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.⁸¹

⁸⁰ Bu bendin birinci cümlesindeki, “hukuk,” ibaresinden sonra gelen “... iktisat ve siyasal bilimler ...” ve “öğretim üyeleri,” ibarelerinden sonra gelen “... üst kademe yöneticileri ...” ibareleri ile “Cumhurbaşkanı, üst kademe yöneticileri arasından seçeceği Kurul üyesini, bakanlık, müsteşarlık, müsteşar yardımcılığı, valilik, Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği, kamu kurum ve kuruluşlarında genel müdürlük veya teftiş kurulu başkanlığı görevlerini yapanlar arasından seçer.” şeklindeki ikinci cümle Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Η έκφραση «...διευθυντές ανωτάτων βαθμίδων...» η οποία έπεται των εκφράσεων «...οικονομικών και πολιτικών επιστημών...» και «... μελών διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ)» οι οποίες έπονται της έκφρασης «νομικών» στην πρώτη παράγραφο αυτού του εδαφίου, και η δεύτερη παράγραφος «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, εκλέγει το μέλος του Συμβουλίου, το οποίο θα εκλεγεί μεταξύ των διευθυντών ανωτάτων βαθμίδων, μεταξύ αυτών που ασκούν τα καθήκοντά τους ως υπουργοί, Γενικοί Διευθυντές, βοηθοί Γενικών Διευθυντών, νομάρχες, Γενικές Γραμματείες της Προεδρίας της Δημοκρατίας, γενικοί διευθυντές σε δημόσια ιδρύματα και φορείς ή πρόεδροι ελεγκτικών επιτροπών», ακυρώθηκαν με την Απόφαση E.:2010/49, K.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

⁸¹ Bu bendin son cümlesindeki, “Her Yargıtay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Η έκφραση «... μόνο για έναν υποψήφιο...» η οποία έπεται της έκφρασης «κάθε μέλους του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου» στην τελευταία παράγραφο αυτού του εδαφίου, ακυρώθηκε με την

b) Η Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου εκλέγει τρία τακτικά και τρία αναπληρωματικά μέλη μεταξύ των μελών του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Εντός δέκα ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, ο Πρώτος Πρόεδρος του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου προκηρύσσει τις αιτήσεις υποψηφιοτήτων. Οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση στην Πρώτη Προεδρία εντός επτά ημερών από την ημερομηνία της προκήρυξης. Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας αιτήσεων η Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου διεξάγει εκλογές. Οι υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους θεωρούνται ως, εκλεγέντες κατά σειρά αυτών, ως τακτικά και αναπληρωματικά μέλη στις εκλογές όπου μπορεί να ψηφίσει κάθε μέλος του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου.

c) Danıştay Genel Kurulu, Danıştay üyeleri arasından iki asıl ve iki yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Danıştay Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlan tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Danıştay Genel Kurulu seçim yapar. Her Danıştay üyesinin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.⁸²

c) Η Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας εκλέγει δύο τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη μεταξύ των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας. Εντός επτά ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας προκηρύσσει τις αιτήσεις υποψηφιοτήτων. Εντός επτά ημερών από την ημερομηνία της προκήρυξης, οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση στην Προεδρία. Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας αιτήσεων, το Γενικό Συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας διεξάγει εκλογές. Οι υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους θεωρούνται ως, εκλεγέντα κατά σειρά αυτών, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη στις εκλογές όπου κάθε μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας μπορεί να ψηφίσει.

Απόφαση Ε.:2010/49, Κ.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

⁸² Bu bendin son cümlesindeki, “Her Danıştay üyesinin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Η έκφραση «... μόνο για έναν υποψήφιο...» η οποία έπεται της έκφρασης «κάθε μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας» στην τελευταία παράγραφο αυτού του εδαφίου, ακυρώθηκε με την Απόφαση Ε.:2010/49, Κ.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

ç) Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu, kendi üyeleri arasından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna bir asıl ve bir yedek üye seçer. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yedi gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Başkanı adaylık başvurusunu ilân eder. İlân tarihinden itibaren yedi gün içinde adaylar Başkanlığa başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren onbeş gün içinde Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulu seçim yapar. Her üyenin oy kullanabileceği seçimde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur.⁸³

ç) Η Ολομέλεια της Ακαδημίας Δικαιοσύνης της Τουρκίας, εκλέγει ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος στο Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων μεταξύ των ιδίων των μελών της. Εντός επτά ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, ο Πρόεδρος της Ακαδημίας Δικαιοσύνης της Τουρκίας προκηρύσσει τις αιτήσεις υποψηφιοτήτων. Εντός επτά ημερών από την ημερομηνία της προκήρυξης, οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση στην Προεδρία. Εντός δεκαπέντε ημερών από την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας αιτήσεων η Ολομέλεια της Ακαδημίας Δικαιοσύνης της Τουρκίας διεξάγει εκλογές. Οι υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους θεωρούνται ως, εκλεγέντα, κατά σειρά αυτών, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη στις εκλογές όπου κάθε μέλος μπορεί να ψηφίσει.

d) Yedi asıl ve dört yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş olan adli yargı hâkim ve savcıları arasından, adli yargı hâkim ve savcıları tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adaylık başvurularını ilân eder. İlân tarihinden itibaren üç gün içinde adaylar Yüksek Seçim Kuruluna başvurur. Başvuru tarihinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde Yüksek Seçim Kurulu adayların başvurularını inceler ve aday listesini belirleyerek ilân eder. Takip eden iki gün içinde bu listeye karşı itiraz edilebilir. İtiraz süresinin sona erdiği günden itibaren iki gün içinde itirazlar incelenir, sonuçlandırılır ve kesin aday listesi ilân edilir. Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak

⁸³ Bu bendin son cümlesindeki, “Her üyenin” ibaresinden sonra gelen “... sadece bir aday için ...” ibaresi Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659) Η έκφραση «... μόνο για έναν υποψήφιο...» η οποία έπεται της έκφρασης «κάθε μέλος» στην τελευταία παράγραφο αυτού του εδαφίου, ακρώθηκε με την Απόφαση E.:2010/49, K.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

seçimlerde, o ilde ve ilçelerinde görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. İl seçim kurulları o ilde oy kullanacak hâkim ve savcılarının sayısına göre sandık kurulları oluşturur. Sandık kurullarının işlem, tedbir ve kararlarına karşı yapılan şikâyet ve itirazlar il seçim kurulunca karara bağlanır. Adaylar propaganda yapamazlar; sadece, Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde özgeçmişlerini bu iş için tahsis edilmiş bir internet sitesinde yayımlayabilirler. Seçimlerde en çok oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilmiş olur. Kullanılacak oy pusulalarıyla ilgili diğer hususlar Yüksek Seçim Kurulu tarafından belirlenir. Yüksek Seçim Kurulu, oy pusulalarını kendisi bastırabileceği gibi gerektiğinde uygun göreceği il seçim kurulları vasıtasıyla bastırmaya da yetkilidir. Yapılacak seçimlerde, 26/4/1961 tarihli ve 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanunun bu bende aykırı olmayan hükümleri uygulanır.⁸⁴

d) Επτά τακτικά και τέσσερα αναπληρωματικά μέλη εκλέγονται από τους δικαστές και τους εισαγγελείς των πολιτικών δικαστηρίων μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων των πολιτικών δικαστηρίων οι οποίοι οι οποίοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα για την προώθηση στην πρώτη βαθμίδα και οι οποίοι ανήκουν στην πρώτη βαθμίδα, υπό τη διοίκηση και τον έλεγχο του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου. Εντός πέντε ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο προκηρύσσει τις αιτήσεις υποψηφιοτήτων. Εντός τριών ημερών από την ημερομηνία της προκήρυξης, οι υποψήφιοι καταθέτουν αίτηση στο Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο. Εντός δύο ημερών από την ημερομηνία λήξης της ημερομηνίας αιτήσεων το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο εξετάζει τις αιτήσεις των υποψηφίων και δημοσιεύει ορίζοντας τον κατάλογο υποψηφίων. Εντός των επομένων δύο ημερών, μπορούν να κατατεθούν ενστάσεις κατά του καταλόγου αυτού. Εντός δύο ημερών από την ημερομηνία λήξης της περιόδου ενστάσεων, οι ενστάσεις εξετάζονται, ολοκληρώνονται και δημοσιεύεται ο οριστικός κατάλογος υποψηφίων. Τη δεύτερη Κυριακή, σε κάθε νομό, μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του οριστικού καταλόγου υποψηφίων του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου, στις εκλογές που θα διεξαχθούν υπό τη διοίκηση και την εποπτεία του επαρχιακού εκλογικού συμβουλίου, ψηφίζουν οι δικαστές και οι εισαγγελείς που εκτελούν τα καθήκοντά τους σε εκείνο τον νομό και τις υποδιοικήσεις νομών. Τα συμβούλια

⁸⁴ Bu bentte yer alan “Bu seçimlerde her seçmen sadece bir aday için oy kullanabilir.” şeklindeki onbirinci cümle Anayasa Mahkemesinin 7/7/2010 tarihli ve E.: 2010/49, K.: 2010/87 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir. (R.G.: 1/8/2010 - Mükerrer 27659). Η ενδέκατη πρόταση με τη μορφή «Σε αυτές τις εκλογές κάθε ψηφοφόρος μπορεί να ψηφίσει μόνο έναν υποψήφιο», η οποία εμπεριέχονταν σε αυτό το εδάφιο, ακυρώθηκε με την Απόφαση E.:2010/49, K.:2010/87 της 7/7/2010 του Συνταγματικού Δικαστηρίου (επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της 1/8/2010, αριθμός φύλλου 27659).

νομαρχιακών εκλογών δημιουργούν εκλογικά κέντρα σύμφωνα με τον αριθμό των δικαστών και των εισαγγελέων οι οποίοι θα ψηφίσουν σε εκείνον τον νομό. Το νομαρχιακό εκλογικό συμβούλιο αποφασίζει σχετικά με τις ενστάσεις και τις μηνύσεις που πραγματοποιούνται κατά των διαδικασιών, μέτρων και αποφάσεων των εκλογικών κέντρων. Οι υποψήφιοι δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν προπαγάνδα, μπορούν μόνο να δημοσιεύσουν σε έναν διαδικτυακό τόπο ο οποίος τους έχει παραχωρηθεί, τα βιογραφικά τους σημειώματα στο πλαίσιο των διαδικασιών και των αρχών οι οποίες ορίζονται από το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο. Οι υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους στις εκλογές, θεωρούνται ως, εκλεγέντα, κατά σειρά αυτών, τακτικά και αναπληρωματικά μέλη. Άλλα σχετικά θέματα με τα ψηφοδέλτια που θα χρησιμοποιηθούν, ορίζονται από το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο. Το Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο είναι επίσης αρμόδιο για την εκτύπωση των ψηφοδελτίων, διαμέσου των νομικών εκλογικών συμβουλίων τα οποία θα κρίνει ότι είναι κατάλληλα και επίσης μπορεί να τα εκτυπώσει με τα ίδια μέσα (του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου). Στις εκλογές που θα διεξαχθούν, εφαρμόζονται οι διατάξεις, οι οποίες δεν αντίκεινται στο εδάφιο του Ν. 298 της 26/4/1961 περί των Θεμελιωδών Διατάξεων των Εκλογών και των Εκλογικών Καταλόγων.

e) Üç asıl ve iki yedek üye birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından, idarî yargı hâkim ve savcılar tarafından Yüksek Seçim Kurulunun yönetim ve denetiminde seçilir. Bölge idare mahkemelerinin bulunduğu illerde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcılar oy kullanır. Bu seçimler hakkında da (d) bendi hükümleri uygulanır.

e) Τρία τακτικά και δύο αναπληρωματικά μέλη εκλέγονται από τους δικαστές και τους εισαγγελείς των διοικητικών δικαστηρίων, υπό τη διοίκηση και τον έλεγχο του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων των διοικητικών δικαστηρίων οι οποίοι κατέχουν τα απαιτούμενα προσόντα για την προώθηση στην πρώτη βαθμίδα και οι οποίοι ανήκουν στην πρώτη βαθμίδα. Στους νομούς όπου υπάρχουν περιφερειακά διοικητικά δικαστήρια, σε αυτές τις εκλογές που θα γίνουν υπό τη διοίκηση και τον έλεγχο του νομαρχιακού εκλογικού συμβουλίου, ψηφίζουν οι δικαστές και οι εισαγγελείς των διοικητικών δικαστηρίων οι οποίοι ασκούν τα καθήκοντά τους στους τόπους που υπάρχουν εντός αυτού του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου και εντός του νομικού πλαισίου αυτού. Σχετικά με αυτές τις εκλογές εφαρμόζονται, επίσης, και οι διατάξεις του εδαφίου (d).

Birinci fikranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun asıl üyeleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki otuzuncu günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar.

Τα τακτικά μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων τα οποία εκλέχθηκαν κατ' εφαρμογή των εδαφίων (a), (ç), (d) και (e) της πρώτης παραγράφου αρχίζουν τα καθήκοντά τους την ημέρα η οποία έπεται της τριακοστής ημέρας μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Yargıtay ve Danıştaydan gelen asıl ve yedek üyelerinin görevleri, seçilmiş oldukları sürenin sonuna kadar devam eder. Bunlardan, Yargıtaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fikranın (b) bendi uyarınca seçilenler; Danıştaydan gelen üyelerden görev süresini tamamlayanların yerine birinci fikranın (c) bendi uyarınca seçilenler, sırayla göreve başlarlar.

Στην ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, τα καθήκοντα των τακτικών και αναπληρωματικών μελών, τα οποία προέρχονται από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο και το Συμβούλιο της Επικρατείας, του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, συνεχίζουν μέχρι το τέλος της περιόδου για την οποία έχουν εκλεγεί. Εξ αυτών, αρχίζουν διαδοχικά τα καθήκοντά τους, οι εκλεγέντες κατ'εφαρμογή του εδαφίου (b) της πρώτης παραγράφου οι οποίοι αντικαθιστούν, κατά τη σειρά αυτών, τα μέλη που προέρχονται από το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, (και) οι εκλεγέντες κατ'εφαρμογή του εδαφίου (c) της πρώτης παραγράφου οι οποίοι αντικαθιστούν, κατά τη σειρά αυτών, τα μέλη που προέρχονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

Birinci fikranın (b) ve (c) bentleri uyarınca seçilen üyelerden, üçüncü fikra uyarınca göreve başlayanların görev süresi, birinci fikranın (a), (ç), (d) ve (e) bentleri uyarınca seçilen diğer Kurul üyelerinin görev süresinin bittiği tarihte sona erer.

Η θητεία αυτών οι οποίοι άρχισαν τα καθήκοντά τους κατ' εφαρμογή της τρίτης παραγράφου, από τα μέλη τα οποία εκλέχθηκαν κατ' εφαρμογή των εδαφίων (b) και (c) της πρώτης παραγράφου, λήγει στην ημερομηνία που λήγει η θητεία των άλλων μελών του Συμβουλίου τα οποία εκλέχθηκαν κατ' εφαρμογή των εδαφίων (a), (ç), (d) και (e) της πρώτης παραγράφου.

İlgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapıncaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna seçilen asıl üyeler, Yargıtay daire başkanı için ilgili mevzuatında öngörülen tüm malî ve sosyal haklar ile emeklilik hakkından aynen yararlanırlar. Ayrıca, Kurulun Başkanı dışındaki

asıl üyelerine, (30000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarda aylık ek tazminat ödenir.

Μέχρι την υλοποίηση των αναγκαίων ρυθμίσεων στους σχετικούς νόμους, τα τακτικά μέλη τα οποία εκλέχθηκαν στο Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων, επωφελούνται των ιδίων συνολικά οικονομικών και κοινωνικών και συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων τα οποία προβλέπονται στη σχετική νομοθεσία για τον πρόεδρο τμήματος του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου. Ωστόσο, τα τακτικά μέλη, εκτός από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου, λαμβάνουν μηνιαία συμπληρωματική αποζημίωση επί του ποσού το οποίο είναι το αποτέλεσμα του πολλαπλασιασμού του δείκτη (30000) με τον συντελεστή ο οποίος εφαρμόζεται στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων.

İlgili kanunlarda düzenleme yapılincaya kadar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu;

Το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων, μέχρι την πραγματοποίηση ρύθμισης στους σχετικούς νόμους:

a) Anayasa hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla, yürürlükteki kanun hükümlerine göre Kurul şeklinde çalışır.

a) Λειτουργεί ως Συμβούλιο σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος νόμου, υπό τον όρο αυτές να μην αντίκεινται στο Σύνταγμα.

b) İkinci fıkra uyarınca asıl üyelerinin göreve başladığı tarihten itibaren bir hafta içinde Adalet Bakanının başkanlığında toplanır ve bir geçici Başkanvekili seçer.

b) Εντός μιας εβδομάδος από την ημερομηνία έναρξης της θητείας των τακτικών μελών, κατ'εφαρμογή της δεύτερης παραγράφου, συγκαλείται υπό την προεδρία του Υπουργού Δικαιοσύνης και εκλέγει έναν μεταβατικό αναπληρωτή Προέδρου.

c) En az onbeş üye ile toplanır ve üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar verir.

c) Συγκαλείται με το λιγότερο δεκαπέντε μέλη και αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών τους.

ç) Sekreteryâ hizmetleri Adalet Bakanlığı tarafından yürütülür.

ç) Η γραμματειακή υποστήριξη εκτελείται από πλευράς Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Kurul müfettişleri ile adalet müfettişleri atanıncaya kadar, mevcut adalet müfettişleri, Kurul müfettişi ve adalet müfettişi sıfatıyla görev yaparlar.

Μέχρι τον διορισμό των επιθεωρητών του Συμβουλίου και των επιθεωρητών δικαιοσύνης, οι υπάρχοντες επιθεωρητές δικαιοσύνης εκτελούν τα καθήκοντά τους με την ιδιότητα των επιθεωρητών του Συμβουλίου και των επιθεωρητών δικαιοσύνης.

Bu madde hükümleri, ilgili kanunlarda gerekli düzenlemeler yapılincaya kadar uygulanır.

Οι διατάξεις αυτού του άρθρου, εφαρμόζονται μέχρι την υλοποίηση των αναγκαίων ρυθμίσεων στους σχετικούς νόμους.

GEÇİCİ MADDE 20- (Ek: 20/5/2016-6718/1 md.)

METABATIKO APOPO 20 – (Προστέθηκε στις 20/5/2016 με τον N.6718, άρθρο 1)

Bu maddenin Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edildiği tarihte; soruşturmaya veya soruşturma ya da kovuşturma izni vermeye yetkili mercilerden, Cumhuriyet başsavcılıklarından ve mahkemelerden; Adalet Bakanlığına, Başbakanlığa, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına veya Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Başkanlığına intikal etmiş yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyaları bulunan milletvekilleri hakkında, bu dosyalar bakımından, Anayasanın 83 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi hükmü uygulanmaz.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης του άρθρου αυτού στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, δεν εφαρμόζεται η διάταξη της πρώτης πρότασης της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 83 του Συντάγματος, από πλευράς αυτών των φακέλων σχετικά με τους φακέλους βουλευτών που έχουν σχέση με την άρση της βουλευτικής ασυλίας, από τις αρμόδιες αρχές που δίνουν άδεια ανάκρισης, ή ανάκρισης ή και δίωξης, η οποία μεταβιβάζεται προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης, τον Πρωθυπουργό, την Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή τη Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde; Anayasa ve Adalet komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyon Başkanlığında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığında, Başbakanlıkta ve Adalet Bakanlığında bulunan yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin dosyalar, gereğinin yapılması amacıyla, yetkili merciine iade edilir.

Εντός δεκαπέντε ημερών μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του άρθρου, παραδίδονται στην αρμόδια αρχή, για περαιτέρω ενέργειες, οι φάκελοι σχετικά με την άρση της βουλευτικής ασυλίας στη Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών

του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης, στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, στον Πρωθυπουργό και στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

GEÇİCİ MADDE 21- (Ek: 16/4/2017-6771/17 md.)

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 21 – (Προστέθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 17)

A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

A) Οι γενικές βουλευτικές εκλογές της 27^{ης} Βουλευτικής Περιόδου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και οι εκλογές για την Προεδρία της Κυβέρνησης, διεξάγονται ταυτόχρονα στις 3/11/2019. Μέχρι την ημερομηνία που θα διεξαχθούν οι εκλογές, τα καθήκοντα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας, συνεχίζονται. Στην περίπτωση απόφασης εκλογών της Βουλής, διεξάγονται ταυτόχρονα οι γενικές, βουλευτικές εκλογές για την 27^η Βουλευτική Περίοδο και οι εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise Cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

B) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εντός το αργότερο έξι μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης αυτού του Νόμου, πραγματοποιεί την αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού της Βουλής, κατά τις, με τον Νόμο αυτό, απαιτούμενες αναθεωρήσεις και τις άλλες νομικές ρυθμίσεις. Οι αναθεωρήσεις δε, των οποίων η σύνταξη ορίζεται με Προεδρικό διάταγμα, ρυθμίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εντός το αργότερο έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας.

C) Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan düzenlemeye göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri en geç otuz gün içinde seçilirler ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki kırkıncı günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma

Komisyonu gönderir. Komisyon on gün içinde her bir üyelik için üç adayı üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada üçte iki çoğunlukla seçimin sonuçlandırılmaması halinde, ikinci ve üçüncü oylamalar yapılır; bu oylamalarda üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş olur. Beşte üç çoğunluğun sağlanamaması halinde üçüncü oylamada en çok oyu almış olan, seçilecek üyelerin iki katı aday arasından ad çekme usulü ile üye belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu aynı usul ve nisapları gözeterek onbeş gün içinde seçimi tamamlar. Mevcut Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri, yeni üyelerin göreve başlayacağı tarihe kadar görevlerine devam eder ve bu süre içinde yürürlükteki Kanun hükümlerine göre çalışır. Yeni üyeler, ilgili kanunda değişiklik yapılmıyaya kadar mevcut Kanunun Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uyarınca çalışır. Görevi sona eren ve Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yeniden seçilmeyen üyelerden, talepleri halinde adli yargı hâkim ve savcılar arasında seçilenler Yargıtay üyeliğine, idari yargı hâkim ve savcılar arasında seçilenler Danıştay üyeliğine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir; öğretim üyeleri ve avukatlar arasında seçilenler ise Danıştay üyeliğine Cumhurbaşkanınca atanır. Bu şekilde yapılan seçim ve atamalarda boş kadro olup olmadığına bakılmaz, seçilen ve atanan üye sayısı kadar Yargıtay ve Danıştay kadrolarına üye kadrosu ilave edilir.

C) Σύμφωνα με τη ρύθμιση που πραγματοποιήθηκε στο άρθρο 159 του Συντάγματος, τα μέλη του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων εκλέγονται εντός το αργότερο τριάντα ημερών, και αρχίζουν τα καθήκοντά τους την εργάσιμη ημέρα η οποία έπεται της τεσσαρακοστής ημέρας από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου. Οι αιτήσεις πραγματοποιούνται προς τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του άρθρου. Η Προεδρία, αποστέλλει τις αιτήσεις στην Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή, εντός δέκα ημερών, για κάθε μια υποψηφιότητα, ορίζει τρεις υποψηφίους, με τα δύο τρίτα της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών. Στην περίπτωση μη δυνατότητας ολοκλήρωσης των εκλογών με τα δύο τρίτα της πλειοψηφίας στην πρώτη ψηφοφορία, διεξάγει τη δεύτερη και την τρίτη ψηφοφορία· εκλέγεται ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την ψήφο των τριών πέμπτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών σε αυτές τις ψηφοφορίες. Στην περίπτωση μη δυνατότητας εξασφάλισης της πλειοψηφίας των τριών πέμπτων, αυτός ο οποίος λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους κατά την τρίτη ψηφοφορία, ολοκληρώνει τη διαδικασία ορισμού υποψηφίου, μέσω της διαδικασίας

κλήρωσης μεταξύ των υποψηφίων που θα εκλεγούν μεταξύ του διπλασιου αριθμού των μελών. Η Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ολοκληρώνει τις εκλογές εντός δεκαπέντε ημερών λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες και τις απαρτίες. Τα υπάρχοντα μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, μέχρι την έναρξη της θητείας των νέων μελών, συνεχίζουν τα καθήκοντά τους και εντός αυτής της περιόδου, λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του εν ισχύ Νόμου. Τα νέα μέλη, μέχρι την υλοποίηση των αναθεωρήσεων με νόμο, λειτουργούν κατ'εφαρμογή των διατάξεων οι οποίες δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα του υπάρχοντος Νόμου. Για τις υποψηφιότητες στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο οι εκλεγέντες μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων των πολιτικών δικαστηρίων εκλέγονται από το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων, για τις υποψηφιότητες στο Συμβούλιο της Επικρατείας, οι εκλεγέντες μεταξύ των δικαστών και εισαγγελέων των διοικητικών δικαστηρίων, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους, από τα μέλη των οποίων έληξε η θητεία και από αυτούς οι οποίοι δεν εκλέχθηκαν εκ νέου στο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων· οι εκλεγέντες μεταξύ του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) και των δικηγόρων δε, για την υποψηφιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Στις εκλογές και στους διορισμούς που διεξάγονται κατ'αυτόν τον τρόπο, δεν υπολογίζεται η ύπαρξη ή όχι κενών θέσεων προσωπικού, στον αριθμό προσωπικό του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας προστίθεται αριθμός μελών ίσος με αυτόν των εκλεγέντων και διορισθέντων.

D) Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmiş bulunan kişilerin herhangi bir sebeple görevleri sona erene kadar üyelikleri devam eder.

D) Συνεχίζεται η ιδιότητα του μέλους μέχρι της για οποιονδήποτε λόγο, λήξης της θητείας τους, των ατόμων που εκλέχθηκαν ως μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου από το Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο και από το Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmıştır.

E) Μετά την θέση σε ισχύ αυτού του Νόμου, καταργούνται το Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο, το Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο και τα στρατιωτικά δικαστήρια.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde; Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve

üyeleri ile diğer askerî hâkimler (yedek subaylar hariç) tercihleri ve müktesepeleri dikkate alınarak;

Εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις επιλογές και τα κεκτημένα του Προέδρου, του Γενικού Εισαγγελέως, του Δεύτερου Προέδρου και των μελών από τη βαθμίδα των στρατιωτικών δικαστών του Ανώτατου Στρατιωτικού Ακυρωτικού Δικαστηρίου, του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητικού Δικαστηρίου και των άλλων στρατιωτικών δικαστών (εκτός των εφέδρων αξιωματικών):

a) Hâkimler ve Savcılar Kurulunca adli veya idari yargıda hâkim veya savcı olarak atanabilirler.

a) Μπορούν να διορισθούν ως δικαστές ή εισαγγελείς από το Συμβούλιο των Δικαστών και Εισαγγελέων σε πολιτικές ή διοικητικές αγωγές.

b) Aylık, ek gösterge, ödenek, yargı ödeneği, ek ödeme, malî, sosyal hak ve yardımlar ile diğer hakları yönünden emsali adli veya idari yargıya mensup hâkim ve savcılar, bunların dışındaki hak ve yükümlülükler yönünden ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki mevzuat hükümleri uygulanmaya devam edilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığınca mevcut sınıflarında, Bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanırlar. Bunlardan, emeklilik hakkını elde edenlerden yaş haddinden önce bu görevlerden kendi istekleriyle ayrılacaklara ödenecek tazminata ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

b) Οι δικαστές και οι εισαγγελείς οι οποίοι από άποψη μισθού, πρόσθετων δεικτών, αποζημιώσεων, δικαστικών αποζημιώσεων, πρόσθετων αποζημιώσεων, οικονομικών, κοινωνικών δικαιωμάτων και βοηθημάτων και άλλων δικαιωμάτων, υπάγονται στα πολιτικά ή στα διοικητικά δικαστήρια και με τον όρο να συνεχισθεί η εφαρμογή των διατάξεων των νόμων που υπήρχαν στην ημερομηνία που τέθηκε σε ισχύ αυτός ο Νόμος, σε σχέση με τα δικαιώματα και τα καθήκοντά τους εκτός των προηγουμένων, διορίζονται εκ μέρους του Υπουργείου ή του Αρχηγείου του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων στις νομικές υπηρεσίες. Οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με την αποζημίωση που θα παρασχεθεί στα άτομα που θα αποχωρήσουν, με τη θέλησή τους, από αυτά τα καθήκοντα, έχοντας κατοχυρώσει το δικαίωμα συνταξιοδότησης και πριν το όριο ηλικίας, ορίζεται με νόμο.

Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan; kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine dört ay içinde gönderilir.

Στις στρατιωτικές δικαστικές αρχές οι οποίες καταργήθηκαν, από τους προς εξέταση φακέλους αποστέλλονται εντός τεσσάρων μηνών, στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ή στο

Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, αυτοί οι φάκελοι που ευρίσκονται στο στάδιο της εξέτασης δια της νομικής οδού, ενώ οι άλλοι φάκελοι, στις υπεύθυνες και αρμόδιες αρχές πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους.

F) (...) ⁸⁵ (....)

G) (...) (.....)

H) Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi bakımından uygulanmaz.

H) Η διάταξη της τελευταίας παραγράφου του άρθρου 67 του Συντάγματος, μετά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις πρώτες γενικές βουλευτικές εκλογές και την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα.

YEDİNCİ KISIM -ΜΕΡΟΣ ΕΒΔΟΜΟ

Son Hükümler -Ακροτελεύτιες Διατάξεις

I. Anayasanın değiştirilmesi, seçimlere ve halkoylamasına katılma -Η αναθεώρηση του Συντάγματος, η συμμετοχή στις εκλογές και στο δημοψήφισμα

MADDE 175- (Değişik: 17/5/1987-3361/3 md.)

ΑΡΘΡΟ 175 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 17/5/1987 με τον Ν.3361, άρθρο 3)

Anayasanın değiştirilmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının en az üçte biri tarafından yazıyla teklif edilebilir. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür. Değiştirme teklifinin kabulü Meclisin üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun gizli oyuyla mümkündür.

Η αναθεώρηση του Συντάγματος προτείνεται γραπτώς το λιγότερο από το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Οι εισηγήσεις

⁸⁵ 6771 sayılı Kanunun 17'nci maddesi ile eklenen bu geçici maddenin (F) ve (G) fıkralarının yürürlük tarihinin "birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih" olması nedeniyle söz konusu fıkralar metne işlenmemiş; EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Εισηγήθησαν εντός κειμένου οι εν λόγω παράγραφοι, εξαιτίας της υλοποίησης της ημερομηνίας θέσης σε ισχύ των παραγράφων (F) και (G) αυτού του μεταβατικού άρθρου «της ημερομηνίας έναρξης της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά το αποτέλεσμα των εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας οι οποίες διεξάγονται ταυτόχρονα» το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 17 του Ν.6771 · παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1.

περί της αναθεώρησης του Συντάγματος συζητούνται δύο φορές στην Ολομέλεια. Είναι εφικτή η ψήφιση της εισήγησης περί αναθεώρησης, με μυστική ψηφοφορία των δύο τρίτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών της Βουλής.

Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki tekliflerin görüşülmesi ve kabulü, bu maddedeki kayıtlar dışında, kanunların görüşülmesi ve kabulü hakkındaki hükümlere tâbidir.

Η συζήτηση και υιοθέτηση των εισηγήσεων περί της αναθεώρησης του Συντάγματος, υπόκειται στις διατάξεις περί συζήτησης και ψήφισης των νόμων, εκτός των προϋποθέσεων που υπάρχουν σε αυτό το άρθρο.

Cumhurbaşkanı Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları, bir daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderebilir. Meclis, geri gönderilen Kanunu, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile aynen kabul ederse Cumhurbaşkanı bu Kanunu halkoyuna sunabilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να αναπέμψει προς συζήτηση για μια ακόμα φορά, στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, τους σχετικούς με την Αναθεώρηση του Συντάγματος, νόμους. Εάν η Βουλή, εγκρίνει, ως έχει, τον νόμο ο οποίος αναπέμφθηκε, με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να υποβάλλει αυτόν τον Νόμο, σε δημοψήφισμα.

Meclisce üye tamsayısının beşte üçü ile veya üçte ikisinden az oyla kabul edilen Anayasa değişikliği hakkındaki Kanun, Cumhurbaşkanı tarafından Meclise iade edilmediği takdirde halkoyuna sunulmak üzere Resmî Gazetede yayımlanır.

Ο Νόμος περί της αναθεώρησης του Συντάγματος, ο οποίος εγκρίθηκε από τη Βουλή, με ψηφοφορία λιγότερη από τα τρία πέμπτα ή από τα δύο τρίτα του συνολικού αριθμού των μελών, στην περίπτωση που δεν εστάλη στη Βουλή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας προκειμένου να υποβληθεί σε δημοψήφισμα.

Doğrudan veya Cumhurbaşkanı'nın iadesi üzerine, Meclis üye tamsayısının üçte iki çoğunluğu ile kabul edilen Anayasa değişikliğine ilişkin kanun veya gerekli görülen maddeleri Cumhurbaşkanı tarafından halkoyuna sunulabilir. Halkoylamasına sunulmayan Anayasa değişikliğine ilişkin Kanun veya ilgili maddeler Resmî Gazetede yayımlanır.

Ο νόμος σχετικά με την αναθεώρηση του Συντάγματος ο οποίος εγκρίθηκε με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών της Βουλής, άμεσα ή μέσω της επαναπροώθησής του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ή τα άρθρα του τα οποία θεωρούνται

αναγκαία, μπορεί να υποβληθούν σε δημοψήφισμα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ο Νόμος σχετικά με την αναθεώρηση του Συντάγματος ή τα σχετικά άρθρα, τα οποία δεν υποβάλλονται σε δημοψήφισμα, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Halkoyuna sunulan Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların yürürlüğe girmesi için, halkoylamasında kullanılan geçerli oyların yarısından çoğunun kabul oyu olması gerekir.

Για τη θέση σε ισχύ των νόμων σχετικά με τις αναθεωρήσεις του Συντάγματος οι οποίοι υποβάλλονται σε δημοψήφισμα, απαιτούν τη θετική ψήφο των περισσότερων από το μισό έγκυρων ψήφων κατά το δημοψήφισμα.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunların kabulü sırasında, bu Kanunun halkoylamasına sunulması halinde, Anayasanın değiştirilen hükümlerinden, hangilerinin birlikte hangilerinin ayrı ayrı oylanacağını da karara bağlar.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, κατά την υιοθέτηση των νόμων σχετικά με τις αναθεωρήσεις του Συντάγματος, στην περίπτωση υποβολής αυτού του Νόμου σε δημοψήφισμα, αποφασίζει επίσης, ποιες από τις, προς αναθεώρηση, διατάξεις του Συντάγματος, θα ψηφισθούν ταυτόχρονα και ποιες από αυτές θα ψηφισθούν ξεχωριστά.

Halkoylamasına, milletvekili genel ve ara seçimlerine ve mahallî genel seçimlere iştiraki temin için, kanunla para cezası dahil gerekli her türlü tedbir alınır.

Λαμβάνονται κάθε είδους απαραίτητα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης και χρηματικής ποινής, με νόμο, για τη διασφάλιση της συμμετοχής σε δημοψήφισμα, σε γενικές βουλευτικές και αναπληρωματικές εκλογές και σε εκλογές της τοπικής διοίκησης.

II. Başlangıç ve kenar başlıklar -Το προοίμιο και οι τίτλοι των άρθρων

MADDE 176- Anayasanın dayandığı temel görüş ve ilkeleri belirten başlangıç kısmı, Anayasa metnine dahildir.

ΑΡΘΡΟ 176 – Το μέρος του προοιμίου, το οποίο ορίζει τις θεμελιώδεις απόψεις και αρχές στις οποίες στηρίζεται το Σύνταγμα, συμπεριλαμβάνεται στο κείμενο του Συντάγματος.

Madde kenar başlıkları, sadece ilgili oldukları maddelerin konusunu ve maddeler arasındaki sıralama ve bağlantıyı gösterir. Bu başlıklar, Anayasa metninden sayılmaz.

Οι τίτλοι των άρθρων, υποδεικνύουν μόνο το θέμα των σχετικών άρθρων, και τη σειρά και τη συνοχή μεταξύ των άρθρων. Αυτοί οι τίτλοι, δεν θεωρούνται κείμενο του Συντάγματος.

III. Anayasanın yürürlüğe girmesi -Η θέση σε ισχύ του Συντάγματος

MADDE 177- Bu Anayasa, halkoylaması sonucu kabul edilip Resmî Gazetede yayımlanması ile Türkiye Cumhuriyeti Anayasası olur ve aşağıda gösterilen istisnalar ile bu istisnaların yürürlüğe girmesine ait hükümler dışında bütünüyle yürürlüğe girer.

ΑΡΘΡΟ 177 – Αυτό το Σύνταγμα, και με τη, βάσει του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος, υιοθέτησή του και τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας, αποτελεί το Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας και τίθεται σε ισχύ το σύνολο αυτού εκτός από τις διατάξεις που ανήκουν στις εξαιρέσεις που προβλέπονται παρακάτω και στην έναρξη ισχύος αυτών των εξαιρέσεων.

a) İKİNCİ KISIM II. Bölümdeki; kişi hürriyeti ve güvenliği, basın ve yayımla ilgili hükümler, toplantı hak ve hürriyetleri,

III. Bölümdeki çalışma ile ilgili hükümler, toplu iş sözleşmesi, grev hakkı ve lokavt ile ilgili hükümler,

a) οι διατάξεις του Τμήματος Β' του ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ, σχετικά με τις προσωπικές ελευθερίες και την ασφάλεια του ατόμου, τις διατάξεις σχετικά με τον Τύπο και τις δημοσιεύσεις, το δικαίωμα των συγκεντρώσεων και τις ελευθερίες αυτού,

Τις διατάξεις του Τμήματος Γ' σχετικά με την εργασία, τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, τις διατάξεις σχετικά με το δικαίωμα της απεργίας και της ανταπεργίας,

Bu hükümler yeni kanunları çıkarıldığında veya mevcut kanunlarda değişiklik yapıldığında ve her halde en geç Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başladığında yürürlüğe girer. Ancak bu hükümler yürürlüğe girinceye kadar mevcut kanunlar ve Millî Güvenlik Konseyinin bildiri ve kararları uygulanır.

Αυτές οι διατάξεις τίθενται σε ισχύ, κατά την έκδοση των νέων νόμων ή κατά την αναθεώρηση των υπαρχόντων νόμων, και σε κάθε περίπτωση, το αργότερο κατά την έναρξη της θητείας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Ωστόσο, μέχρι την έναρξη της ισχύος αυτών των διατάξεων, εφαρμόζονται οι υπάρχοντες νόμοι και οι γνωστοποιήσεις και οι αποφάσεις του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας.

b) İKİNCİ KISIM'daki; siyasî faaliyette bulunma hakları ile siyasî partilerle ilgili hükümler, bunlara dayalı olarak yeniden hazırlanacak Siyasî Partiler Kanununun;

Seçme ve seçilme hakkı ise yine bu hükümlere dayalı olarak hazırlanacak Seçim Kanununun;

Yayımlanması ile yürürlüğe girer.

b) Οι διατάξεις του ΔΕΥΤΕΡΟΥ ΜΕΡΟΥΣ σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτικών δραστηριοτήτων και των πολιτικών κομμάτων, τίθενται σε ισχύ με τη δημοσίευση του Νόμου περί Πολιτικών Κομμάτων ο οποίος θα ετοιμασθεί εκ νέου και θα στηριχθεί σε αυτές, ενώ το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, θα τεθεί σε ισχύ με την έκδοση του Νόμου περί Εκλογών ο οποίος θα προετοιμασθεί στηριζόμενος εκ νέου, σε αυτές τις διατάξεις.

c) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; yasama ile ilgili hükümler;

Bu hükümler ilk milletvekili genel seçimi sonucunun ilânı ile birlikte yürürlüğe girer. Ancak bu bölümdeki Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkilerine ilişkin hükümleri, 29 Haziran 1981 gün ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi göreve başlayıncaya kadar Millî Güvenlik Konseyince yerine getirilir.

c) Οι διατάξεις περί της νομοθετικής εξουσίας του ΤΡΙΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ,

Αυτές οι διατάξεις θα τεθούν σε ισχύ ταυτόχρονα με τη δημοσίευση του αποτελέσματος των πρώτων γενικών βουλευτικών εκλογών. Ωστόσο, οι διατάξεις που υπάρχουν σε αυτό το τμήμα σχετικά με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, με την επιφύλαξη των διατάξεων του Νόμου 2485 της 29^{ης} Ιουνίου 1981 περί Συντακτικής Συνέλευσης, εφαρμόζονται από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, μέχρι την έναρξη της θητείας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

d) ÜÇÜNCÜ KISIM'daki; Cumhurbaşkanı başlığı altındaki görev ve yetkileri ile Devlet Denetleme Kurulu, Bakanlar Kurulu başlığı altındaki tüzükler, Millî Savunma, olağanüstü yönetim usulleri, idare başlığı altındaki mahallî idareler ile Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu hariç diğer hükümler ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri hariç yargıya ilişkin bütün hükümler Anayasanın halkoylaması sonucunda kabulünün Resmî Gazetede ilânı ile birlikte yürürlüğe girer. Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kuruluna ait yürürlüğe girmeyen hükümler Türkiye Büyük Millet Meclisinin göreve başlaması ile, mahallî idareler ile Devlet Güvenlik Mahkemelerine ilişkin hükümler ise ilgili kanunların yayımlanması ile yürürlüğe girer.

d) Οι διατάξεις του ΤΡΙΤΟΥ ΜΕΡΟΥΣ σχετικά με τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες και το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου, υπό τον τίτλο «Προέδρος της Δημοκρατίας», οι κανονισμοί υπό τον τίτλο «Υπουργικό Συμβούλιο», την Εθνική Ασφάλεια, τις διαδικασίες διοίκησης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και των τοπικών διοικήσεων υπό τον τίτλο «Διοίκηση», εκτός του Ανώτατου Ιδρύματος Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ και όλες τις διατάξεις σχετικά με τη δικαστική εξουσία εκτός των Δικαστηρίων Κρατικής Ασφαλείας, τίθενται σε

ισχύ ταυτόχρονα με τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας της υιοθέτησης του Συντάγματος, κατά το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος. Οι διατάξεις οι οποίες ανήκουν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στο Υπουργικό Συμβούλιο οι οποίες δεν έχουν τεθεί σε ισχύ, τίθενται σε ισχύ με την έναρξη της θητείας της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ενώ οι διατάξεις σχετικά με τις τοπικές διοικήσεις και τα Δικαστήρια Κρατικής Ασφαλείας, τίθενται σε ισχύ με την έκδοση των σχετικών νόμων.

e) Anayasanın halkoylaması sonucu kabulünün ilânıyla birlikte yürürlüğe girecek hükümleri ve mevcut ve kurulacak kurum, kuruluş ve kurullar için yeniden kanun yapılması veya mevcut kanunlarda değişiklik yapılması gerekiyorsa bunlara ilişkin işlemler mevcut kanunların Anayasaya aykırı olmayan hükümleri veya doğrudan Anayasa hükümleri, Anayasanın 11 inci maddesi gereğince uygulanır.

e) Εάν είναι αναγκαία η εκ νέου θέσπιση νόμου ή η αναθεώρηση στους υπάρχοντες νόμους, για τις διατάξεις οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ ταυτόχρονα με την προκήρυξη της υιοθέτησης του Συντάγματος κατά το αποτέλεσμα δημοψηφίσματος και για τους θεσμούς, φορείς και ιδρύματα τα οποία υπάρχουν και θα ιδρυθούν, εφαρμόζονται, οι σχετικές με αυτά διαδικασίες, οι διατάξεις των υπάρχοντων νόμων οι οποίες δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα ή άμεσα οι διατάξεις του Συντάγματος, κατ'εφαρμογή του άρθρου 11 του Συντάγματος.

f) Kesinhesap kanunu tasarılarının görüşülme usulünü düzenleyen 164 üncü maddenin ikinci fıkrası hükmü 1984 yılından itibaren uygulanmaya başlanır.

f) Η διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 164 το οποίο ρυθμίζει τη συζήτηση των σχεδίων νόμου του απολογισμού, αρχίζει να εφαρμόζεται από το 1984 και εφεξής.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINA İŞLENEMEYEN GEÇİCİ MADDELER ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΑΡΘΡΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanunun geçici maddesi -Το μεταβατικό άρθρο του Ν.4709, της 3/10/2001

GEÇİCİ MADDE- A) Bu Kanunun 24 üncü maddesi ile Anayasanın 67 nci maddesine son fıkra olarak eklenen hüküm bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk genel seçimde uygulanmaz.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ – Α) Η διάταξη η οποία προστέθηκε στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 67 του Συντάγματος και το άρθρο 24 αυτού του Νόμου, δεν εφαρμόζονται στις πρώτες γενικές εκλογές που θα διεξαχθούν μετά τη θέση σε ισχύ αυτού του Νόμου.

B) Bu Kanunun 28 inci maddesi ile Anayasanın 87 nci maddesinde yapılan değişiklik, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce, Anayasanın 14 üncü maddesindeki fiilleri işleyenler hakkında uygulanmaz.

B) Η αναθεώρηση που πραγματοποιήθηκε στο άρθρο 87 του Συντάγματος και στο άρθρο 28 αυτού του Νόμου, δεν εφαρμόζονται, πριν την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, σε αυτούς που διαπράττουν δραστηριότητες κατά το άρθρο 14 του Συντάγματος.

27/12/2002 tarihli ve 4777 sayılı Kanunun geçici maddesi -Το μεταβατικό άρθρο του Ν.4777, της 27/12/2002

GEÇİCİ MADDE 1- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 67 nci maddesinin son fıkrası, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 22 nci dönemi içinde yapılacak ilk ara seçimde uygulanmaz.

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ 1 – Η τελευταία παράγραφος του άρθρου 67 του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας, δεν εφαρμόζεται στις πρώτες αναπληρωματικές εκλογές που θα διεξαχθούν εντός της 22^{ης} (Βουλευτικής) Περιόδου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

Sıra No.	Kanun No.	TBMM'de Kabul Tarihi	Halkoylaması Tarihi	Değiştirilen Maddeler	Resmî Gazete Tarih – Sayı
1	3361	17/5/1987	-	67, 75, 175, Geçici 4 (4 değişiklik yapılmıştır.)	18/5/1987 –19464 Mükerrer
			6/9/1987	Geçici 4 ⁸⁶ (1 değişiklik yapılmıştır.)	Halkoylaması Sonucu: 12/9/1987-19572
2	3913	8/7/1993	-	133 (1 değişiklik yapılmıştır.)	10/7/1993 - 21633
3	4121	23/7/1995	-	Başlangıç, 33, 52, 53, 67, 68, 69, 75, 84, 85, 93, 127, 135, 149, 171 (15 değişiklik yapılmıştır.)	26/7/1995-22355
4	4388	18/6/1999	-	143 (1 değişiklik yapılmıştır.)	18/6/1999-23729 Mükerrer
5	4446	13/8/1999	-	47, 125, 155 (3 değişiklik yapılmıştır.)	14/8/1999-23786
6	4709	3/10/2001	-	Başlangıç, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 46, 49, 51, 55, 65, 66, 67, 69, 74, 87, 89, 94, 100, 118, 149, Geçici 15 (33 değişiklik yapılmıştır.)	17/10/2001-24556 Mükerrer
7	4720	21/11/2001	-	86 (1 değişiklik yapılmıştır.)	1/12/2001-24600
8	4777	27/12/2002	-	76, 78 (2 değişiklik yapılmıştır.)	31/12/2002-24980 3. Mükerrer
9	5170	7/5/2004	-	10, 15, 17, 30, 38, 87, 90, 131, 143, 160 (10 değişiklik yapılmıştır.)	22/5/2004-25469
10	5370	21/6/2005	-	133 (1 değişiklik yapılmıştır.)	23/6/2005-25854
11	5428	29/10/2005	-	130, 160, 161, 162, 163 (5 değişiklik yapılmıştır.)	9/11/2005-25988
12	5551	13/10/2006	-	76 (1 değişiklik yapılmıştır.)	17/10/2006-26322
13	5659	10/5/2007	-	Yeni Geçici 17 (1 değişiklik yapılmıştır.)	18/5/2007-26526

⁸⁶ 3361 sayılı Kanununun 4'üncü maddesinde Anayasanın geçici 4'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması ve bu hükmün halkoylamasına sunulması öngörülmüştür. Yapılan halkoylamasında Anayasanın geçici 4'üncü maddesinin yürürlükten kaldırılması kabul edilmiştir. Eίχε προβλεφθεί η κατάργηση του μεταβατικού άρθρου υπ' αριθμ. 4 του Συντάγματος στο άρθρο 4 του Ν.3361 και η υποβολή αυτής της απόφασης σε δημοψήφισμα. Στο πραγματοποιηθέν δημοψήφισμα, εγκρίθηκε η κατάργηση του μεταβατικού άρθρου υπ' αριθμ.4 του Συντάγματος.

Το Σύνταγμα της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16ης Απριλίου 2017.
Μετάφραση στην Ελληνική και μεταφραστικός σχολιασμός

14	5678 ⁸⁷	31/5/2007	21/10/2007	77, 79, 96, 101, 102 (5 deęişiklik yapılmıřtır.)	16/6/2007-26554 Halkoylaması Sonucu: 31/10/2007-26686
15	5735	9/2/2008	-	10, 42 (2 deęişiklik yapılmıřtır.)	23/2/2008-26796
16	5982	7/5/2010	12/9/2010	10, 20, 23, 41, 51, 53, 54, 74, 84, 94, 125, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 156, 157, 159, 166, Geçici 15, Yeni Geçici 18 ve 19 (26 deęişiklik yapılmıřtır.)	13/5/2010-27580 Halkoylaması Sonucu: 23/9/2010-27708
17	6214	17/3/2011	-	59 (1 deęişiklik yapılmıřtır.)	29/3/2011-27889
18	6718	20/5/2016	-	Yeni Geçici 20 (1 deęişiklik yapılmıřtır.)	8/6/2016 - 29736
19	6771	21/1/2017	16/4/2017	8, 9, 15, 17, 19, 73, 75, 76, 77, 78, 82, 87, 88, 89, 91 93, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 131, 134, 137, 142, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 166, 167, Yeni Geçici 21 (70 deęişiklik yapılmıřtır.)	27/4/2017-30050 Mükerrer

*** 1982 Anayasasında günümüze kadar 19 defada, toplam 184 deęişiklik yapılmıřtır.**

⁸⁷ Halkoylamasına sunulan 5678 sayılı Kanunun 6'ncı maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına eklenen geçici 18 ve 19'uncu maddeler, 16/10/2007 tarihli ve 5697 sayılı Kanunla halkoylamasına sunulan metinden çıkarılmıřtır. Τα μεταβατικά άρθρα υπ' αριθμ. 18 και 19 τα οποία συμπληρώθηκαν στο Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας με το άρθρο 6 του Ν.5678, ο οποίος υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα, αφαιρέθηκαν από το κείμενο το οποίο υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα με τον Ν.5697 στις 16/10/2007.

ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

α/α	Νόμος	Ημερομηνία θέσης σε ισχύ στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας	Ημερομηνία Δημοψηφίσματος	Αναθεωρημένα Άρθρα	Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας (ημ/νία, αριθμός φύλλου)
1	3361	17/5/1987	-	υπ' αριθμ. 67, 75, 175, Μεταβατικό Άρθρο 4 (βλ. υποσημείωση 86) (4 αναθεωρήσεις)	18/5/1987 –19464 επανεκδοθείσα
			6/9/1987	Μεταβατικό Άρθρο 4 (1 αναθεώρηση)	Αποτέλεσμα Δημοψηφίσματος: 12/9/1987-19572
2	3913	8/7/1993	-	133 (1 αναθεώρηση)	10/7/1993 - 21633
3	4121	23/7/1995	-	Προοίμιο, 33, 52, 53, 67, 68, 69, 75, 84, 85, 93, 127, 135, 149, 171 (15 αναθεωρήσεις)	26/7/1995-22355
4	4388	18/6/1999	-	143 (1 αναθεώρηση)	18/6/1999-23729 επανεκδοθείσα
5	4446	13/8/1999	-	47, 125, 155 (3 αναθεωρήσεις)	14/8/1999-23786
6	4709	3/10/2001	-	Προοίμιο, 13, 14, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 28, 31, 33, 34, 36, 38, 40, 41, 46, 49, 51, 55, 65, 66, 67, 69, 74, 87, 89, 94, 100, 118, 149, Μεταβατικό Άρθρο 15 (33 αναθεωρήσεις)	17/10/2001-24556 επανεκδοθείσα
7	4720	21/11/2001	-	86 (1 αναθεώρηση)	1/12/2001-24600
8	4777	27/12/2002	-	76, 78 (2 αναθεωρήσεις)	31/12/2002-24980 3 ^η επανέκδοση
9	5170	7/5/2004	-	10, 15, 17, 30, 38, 87, 90, 131, 143, 160 (10 αναθεωρήσεις)	22/5/2004-25469
10	5370	21/6/2005	-	133 (1 αναθεώρηση)	23/6/2005-25854
11	5428	29/10/2005	-	130, 160, 161, 162, 163 (5 αναθεωρήσεις)	9/11/2005-25988

Το Σύνταγμα της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16ης Απριλίου 2017.
Μετάφραση στην Ελληνική και μεταφραστικός σχολιασμός

12	5551	13/10/2006	-	76 (1 αναθεώρηση)	17/10/2006-26322
13	5659	10/5/2007	-	Νέο Μεταβατικό Άρθρο 17 (1 αναθεώρηση)	18/5/2007-26526
14	5678 <i>(βλ. υποσημ. 87)</i>	31/5/2007	21/10/2007	77, 79, 96, 101, 102 (5 αναθεωρήσεις)	16/6/2007-26554 Αποτέλεσμα Δημοψηφίσματος: 31/10/2007-26686
15	5735	9/2/2008	-	10, 42 (2 αναθεωρήσεις)	23/2/2008-26796
16	5982	7/5/2010	12/9/2010	10, 20, 23, 41, 51, 53, 54, 74, 84, 94, 125, 128, 129, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 156, 157, 159, 166, Geçici 15, Νέα Μεταβατικά Άρθρα 18 και 19 (26 αναθεωρήσεις)	13/5/2010-27580 Αποτέλεσμα Δημοψηφίσματος: 23/9/2010-27708
17	6214	17/3/2011	-	59 (1 αναθεώρηση)	29/3/2011-27889
18	6718	20/5/2016	-	Νέο Μεταβατικό Άρθρο 20 (1 αναθεώρηση)	8/6/2016 - 29736
19	6771	21/1/2017	16/4/2017	8, 9, 15, 17, 19, 73, 75, 76, 77, 78, 82, 87, 88, 89, 91 93, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 131, 134, 137, 142, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 161, 162, 163, 164, 166, 167, Νέο Μεταβατικό Άρθρο 21 (70 αναθεωρήσεις)	27/4/2017-30050 επανεκδοθείσα

* Το Σύνταγμα του 1982 μέχρι σήμερα αναθεωρήθηκε 19 φορές (184 αναθεωρήσεις συνολικά).

EK 1:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1:

**6771 SAYILI KANUN GEREĞİNCE BİRLİKTE YAPILAN TÜRKİYE BÜYÜK
MİLLET MECLİSİ VE CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİ SONUCUNDA
CUMHURBAŞKANININ GÖREVE BAŞLADIĞI TARİHTE YÜRÜRLÜĞE
GİRECEK DEĞİŞİKLİKLER**

**ANAΘEΩPΗΣEİS ΠΟΥ ΘΑ ΤΕΘΟΥΝ ΣΕ ΙΣΧΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ
ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΣΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΤΗΣ
ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Ν.6771**

VIII. Yürütme yetkisi ve görevi -Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της

MADDE 8- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır ve yerine getirilir.

ΑΡΘΡΟ 8 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της ασκούνται και εκπληρώνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

IV. Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması -Η αναστολή της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών

MADDE 15- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Savaş, seferberlik veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

ΑΡΘΡΟ 15- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/04/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

Σε περιπτώσεις πολέμου, επιστράτευσης, στρατιωτικού νόμου ή κατάστασης έκτακτης ανάγκης, η άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών μπορεί να ανασταλεί, κατά ένα μέρος ή καθ' ολοκληρίαν, ή μπορούν να ληφθούν μέτρα που παρεκκλίνουν από τα προβλεπόμενα μέτρα ασφαλείας στο Σύνταγμα, στο μέτρο που απαιτείται από τις περιστάσεις, με τον όρο να μην παραβιάζονται υποχρεώσεις που απορρέουν από το διεθνές δίκαιο.

(Değişik: 7/5/2004-5170/2 md.) Birinci fıkra da belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 2) Επίσης στις περιπτώσεις που ορίζονται στην πρώτη παράγραφο, το δικαίωμα στη ζωή και η ακεραιότητα της υλικής και πνευματικής ύπαρξης του ατόμου δεν μπορεί να παραβιαστεί, εκτός θανάτων οι οποίοι είναι αποτέλεσμα πράξεων σύμφωνων προς το Δίκαιο του Πολέμου · ουδείς μπορεί να εξαναγκασθεί στην έκφραση της πίστης, της συνείδησης, των ιδεών και των πεποιθήσεών του και να κατηγορηθεί εξαιτίας αυτών · αδικήματα και ποινές δεν μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ · ουδείς μπορεί να θεωρηθεί ένοχος μέχρις ότου αποδειχθεί η ενοχή του με δικαστική απόφαση.

I. Kişinin dokunulmazlığı, maddî ve manevî varlığı -Η ασυλία του ατόμου, η υλική και πνευματική ύπαρξή του

MADDE 17- Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 17- Καθένας έχει δικαίωμα στην προστασία και ανάπτυξη της ζωής, της υλικής και πνευματικής ύπαρξής του.

Tıbbî zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbî deneylere tâbi tutulamaz.

Η σωματική ακεραιότητα του ατόμου είναι απαραβίαστη εκτός ιατρικών αναγκών που περιέχονται σε νόμο· χωρίς την συγκατάθεσή του, δεν μπορεί να υποστεί επιστημονικά και ιατρικά πειράματα.

Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tâbi tutulamaz.

Ουδείς μπορεί να υποστεί βασανιστήρια ή να κακοποιηθεί. Ουδείς μπορεί να υποστεί μια τιμωρία ή συμπεριφορά, η οποία είναι ασυμβίβαστη με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

(Değişik: 7/5/2004-5170/3 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Meşrû müdafaa hali, yakalama ve tutuklama kararlarının yerine getirilmesi, bir tutuklu veya hükümlünün kaçmasının önlenmesi, bir ayaklanma veya isyanın bastırılması veya olağanüstü hallerde yetkili merciin verdiği

emirlerin uygulanması sırasında silah kullanılmasına kanunun cevaz verdiği zorunlu durumlarda meydana gelen öldürme fiilleri, birinci fıkra hükmü dışındadır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5170, άρθρο 3): Δεν συμπεριλαμβάνονται στην απόφαση της πρώτης παραγράφου δολοφονικές ενέργειες που συμβαίνουν σε περιπτώσεις νόμιμης άμυνας, σε υλοποίηση αποφάσεων σύλληψης και κράτησης, σε παρεμπόδιση της απόδρασης ενός κρατουμένου ή φυλακισμένου, σε καταστολή μιας στάσης ή εξέγερσης, σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης κατά την εφαρμογή των εντολών που έδωσε η αρμόδια υπηρεσία, σε δύσκολες καταστάσεις που επέτρεπαν τη χρήση όπλου, με νόμο.

III. Kişi hürriyeti ve güvenliği -Η ελευθερία και η ασφάλεια του ατόμου

MADDE 19- Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

ΑΡΘΡΟ 19- Καθένας απολαμβάνει την ατομική του ελευθερία και ασφάλεια.

Şekil ve şartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir yükümlülüğün gereği olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir küçüğün gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eğitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı şekilde ülkeye girmek isteyen veya giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

Οι προβλεπόμενοι από τον νόμο, τρόποι και όροι σχετικά με:

Μη δυνατότητα στέρησης της ελευθερίας κανενός εκτός από τις περιπτώσεις της εκπλήρωσης των ποινών και ασφαλιστικών μέτρων περιορισμού της ελευθερίας που έχουν εκδοθεί από δικαστήριο, της σύλληψης ή κράτησης του αρμοδίου ατόμου ως μια απόδειξη της ενοχής η οποία προβλέπεται από μια απόφαση δικαστηρίου ή με νόμο, της εκπλήρωσης μιας απόφασης που δόθηκε για τον σωφρονισμό ενός υπό κράτηση ανηλίκου ή την εμφάνιση ενώπιον της αρμόδιας υπηρεσίας, της εκπλήρωσης ενός μέτρου που ελήφθη ως κατάλληλο προς τις διατάξεις που ορίζονται με νόμο, για τη θεραπεία, την εκπαίδευση ή τον σωφρονισμό, σε έναν οργανισμό, ενός ψυχασθενή ο οποίος αποτελεί κίνδυνο για την κοινωνία, ενός ναρκομανή ή αλκοολικού, ενός αλήτη ή ενός ατόμου το οποίο δύναται να διαδώσει μια

ασθένεια, της σύλληψης ή της κράτησης ενός ατόμου το οποίο επιθυμούσε να εισέλθει ή εισήλθε στη χώρα παράνομα ή έχει εκδοθεί απόφαση απέλασης ή επαναπατρισμού του.

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yokedilmesini veya değiştirilmesini önlemek amacıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir. Hâkim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Άτομα για τα οποία υπάρχουν ισχυρά τεκμήρια περί της ενοχής τους, μπορούν να κρατούνται με δικαστική απόφαση σε περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο και απαιτούν την κράτηση, όπως ο σκοπός να αποφευχθεί η απόδρασή τους, η αλλαγή ή η εξαφάνιση στοιχείων και παρόμοιων καταστάσεων. Σύλληψη χωρίς δικαστική απόφαση, μπορεί να πραγματοποιείται μόνο στην περίπτωση του αυτόφωρου ή στις περιπτώσεις που υπάρχει αμφιβολία για την καθυστέρησή της. Τους όρους αυτών προβλέπει νόμος.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hâkim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

Στα άτομα που συλλαμβάνονται ή κρατούνται, οπωσδήποτε γραπτώς οι λόγοι σύλληψης ή κράτησης και οι αξιώσεις σχετικά με τα δικαιώματά τους, και σε περίπτωση που αυτό δεν είναι άμεσα εφικτό, αμέσως προφορικά, ενώ στα συλλογικά αδικήματα το αργότερο μέχρι να βρεθούν ενώπιον του δικαστή.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal ve savaş hallerinde uzatılabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 4): Συλληφθείς ή κρατούμενος παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο εντός σαράντα οκτώ ωρών εκτός του χρόνου που απαιτείται για να μεταφερθεί στο δικαστήριο που βρίσκεται πιο κοντά στον τόπο σύλληψής του. Για τα συλλογικά αδικήματα παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο μέσα σε τέσσερις μέρες. Ουδείς μετά την πάροδο αυτών των χρονικών περιόδων μπορεί να στερηθεί την ελευθερία του χωρίς απόφαση δικαστή. Αυτές οι χρονικές περίοδοι μπορούν να παραταθούν σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και πολέμου.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2004 με τον Ν.4709, άρθρο 4). Η σύλληψη ή η κράτηση του ατόμου γνωστοποιείται αμέσως στους οικείους του.

Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

Τα συλληφθέντα άτομα έχουν το δικαίωμα μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, να ζητήσουν να αφεθούν ελεύθερα κατά τη διάρκεια της εκδίκασης και της ανάκρισης ή δίωξης. Η απελευθέρωση κατά τη διάρκεια της σχετικής εκδίκασης, δύναται να συνδεθεί με εγγύηση για την εξασφάλιση της παράστασης στη δίκη ή της εφαρμογής της απόφασης.

Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

Για οποιονδήποτε λόγο, το υπό περιορισμό άτομο, έχει το δικαίωμα να αποταθεί στην αρμόδια δικαστική αρχή επιθυμώντας να ληφθεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, απόφαση σχετικά με την κατάστασή του, και σε περίπτωση που αυτός ο περιορισμός είναι παράνομος (έχει δικαίωμα να ζητήσει) την άμεση απελευθέρωσή του.

(Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 4): Εκτός από αυτές τις αρχές, η βλάβη που προκλήθηκε στα άτομα που κρατήθηκαν, αποζημιώνεται από το Κράτος, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του Δικαίου περί Αποζημιώσεων.

VI. Vergi ödevi -Πληρωμή των φόρων

MADDE 73- Herkes, kamu giderlerini karşılamak üzere, malî gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür.

ΑΡΘΡΟ 73- Καθένας έχει υποχρέωση να καταβάλει φόρους, σύμφωνα με την οικονομική δυνατότητά του, για την κάλυψη των δημοσίων δαπανών.

Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır.

Η δίκαιη και ισορροπημένη κατανομή των φορολογικών βαρών αποτελεί τον κοινωνικό στόχο της δημοσιονομικής πολιτικής.

Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülükler kanunla konulur, değiştirilir veya kaldırılır.

Φόροι, δασμοί, τέλη και παρόμοια φορολογικά βάρη, τίθενται, αναθεωρούνται ή αίρονται δια νόμου.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Vergi, resim, harç ve benzeri malî yükümlülüklerin muaflik, istisnalar ve indirimleriyle oranlarına ilişkin hükümlerinde kanunun belirttiği yukarı ve aşağı sınırlar içinde değişiklik yapmak yetkisi Cumhurbaşkanına verilebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η αρμοδιότητα υλοποίησης αναθεώρησης ατελειών, εξαιρέσεων και εκπτώσεων στις σχετικές διατάξεις επί των ποσοστών των φόρων, δασμών, τελών και παρόμοιων φορολογικών βαρών εντός των παραπάνω και παρακάτω ορίων που ορίζονται με νόμο, μπορεί να ανατεθεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

3. Üyelikle bağdaşmayan işler -Ασυμβίβαστα των μελών

MADDE 82- Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Devlet ve diğer kamu tüzelkişilerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda; Devletin veya diğer kamu tüzelkişilerinin doğrudan doğruya ya da dolaylı olarak katıldığı teşebbüs ve ortaklıklarda; özel gelir kaynakları ve özel imkânları kanunla sağlanmış kamu yararına çalışan derneklerin ve Devletten yardım sağlayan ve vergi muafiyeti olan vakıfların, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alamazlar, vekili olamazlar, herhangi bir taahhüt işini doğrudan veya dolaylı olarak kabul edemezler, temsilcilik ve hakemlik yapamazlar.

ΑΡΘΡΟ 82- Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, δεν μπορούν να αναλάβουν υπηρεσία, δεν μπορούν να είναι πληρεξούσιοι, δεν μπορούν να εγκρίνουν οιαδήποτε σύμβαση εργασίας άμεσα ή έμμεσα, δεν μπορούν να είναι αντιπρόσωποι και διαιτητές: στα Κρατικά και σε άλλα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και στα ιδρύματα που συνδέονται με αυτά, στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και ενώσεις των Κρατικών ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου άμεσα ή και έμμεσα, σε επαγγελματικές οργανώσεις που έχουν ιδιότητα δημόσιου φορέα και των συνδικάτων που εργάζονται για το δημόσιο συμφέρον το οποίο κατοχυρώνει με νόμο τις πηγές ιδιωτικών εσόδων του και ιδιωτικών δυνατοτήτων του, και των ευαγών ιδρυμάτων (βακουφίων) τα οποία εξασφαλίζουν ενίσχυση από το Κράτος και τα οποία έχουν φορολογική απαλλαγή, και σε σωματεία και αυτών τα διοικητικά ή ελεγκτικά

ιδρύματα των επιχειρήσεων ή ενώσεων που συμμετέχουν σε αυτά και σε αυτών τα ανώτατα συμβούλια.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, yürütme organının teklif, inha, atama veya onamasına bağlı resmî veya özel herhangi bir işle görevlendirilemezler. (Mülga cümle: 16/4/2017-6771/16 md.)

Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας δεν μπορούν να αναλάβουν μια οποιοδήποτε δημόσια ή ιδιωτική υπηρεσία σε όργανο της εκτελεστικής εξουσίας σχετικά με εισήγηση, σύσταση, διορισμό ή θεώρηση. (Η πρόταση καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16).

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan diğer görev ve işler kanunla düzenlenir.

Τα ασυμβίβαστα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας με άλλα καθήκοντα και εργασίες, ορίζονται με νόμο.

II. Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri -Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

A. Genel olarak -Γενικά

MADDE 87- (Değişik: 3/10/2001-4709/28 md.; 7/5/2004-5170/6 md.; 16/4/2017-6771/5 md.)

ΑΡΘΡΟ 87- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 28, και στις 7/5/2004 με τον Ν.5170 άρθρο 6, και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 5)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek; milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek ve Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας είναι να ψηφίζει, να αναθεωρεί και να καταργεί νόμους, να συζητά και να εγκρίνει τις εισηγήσεις νόμου σχετικά με τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό, να αποφασίζει την έκδοση νομίσματος και την κήρυξη πολέμου, να εγκρίνει τη θεώρηση διεθνών συνθηκών, να αποφασίζει έκδοση χάρης και αμνηστίας με την απόφαση των τριών πέμπτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού

των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και να ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στα άλλα άρθρα του Συντάγματος και να ασκεί τα καθήκοντα αυτών.

B. Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi -Εισήγηση και διαβούλευση νόμων

MADDE 88- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkilidir.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları İçtüzükle düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 88 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Οι βουλευτές είναι επιφορτισμένοι με την εισήγηση νόμων.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Οι διαδικασίες και οι αρχές διαβούλευσης των εισηγήσεων νόμου στην Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό.

C. Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması -Έκδοση νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

MADDE 89- Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.

ΑΡΘΡΟ 89- Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκδίδει εντός δέκα πέντε ημερών τους νόμους οι οποίοι έχουν εγκριθεί από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

(Değişik: 3/10/2001-4709/29 md.) Yayımlanmasını kısmen veya tamamen uygun bulmadığı kanunları, bir daha görüşülmek üzere, bu hususta gösterdiği gerekçe ile birlikte aynı süre içinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. Cumhurbaşkanınca kısmen uygun bulunmama durumunda, Türkiye Büyük Millet Meclisi sadece uygun bulunmayan maddeleri görüşebilir. Bütçe kanunları bu hükme tâbi değildir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 29) Τους νόμους που σε ένα τμήμα τους ή στο σύνολό τους θεωρεί μη κατάλληλους, τους αναπέμπει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας προς διαβούλευση εκ νέου, μέσα στην ίδια περίοδο, μαζί με την αιτιολογία που αποδεικνύει το θέμα αυτό. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κρίνει ότι ένα τμήμα έχει βρεθεί μη κατάλληλο, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να συζητήσει μόνο τα μη κατάλληλα άρθρα. Οι νόμοι περί Προϋπολογισμού δεν υπόκεινται σε αυτή τη διάταξη.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, geri gönderilen kanunu üye tamsayısının salt çoğunluğuyla aynen kabul ederse, kanun Cumhurbaşkanınca yayımlanır; Meclis, geri gönderilen kanunda yeni bir değişiklik yaparsa, Cumhurbaşkanı değiştirilen kanunu tekrar Meclise geri gönderebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας εγκρίνει, ως έχει, τον νόμο που έχει αναπεμφθεί με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών, ο νόμος εκδίδεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν η Βουλή πραγματοποιήσει μια νέα αναθεώρηση στον νόμο που έχει αναπεμφθεί, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί εκ νέου να αναπέμψει στη Βουλή τον αναθεωρημένο νόμο.

Anayasa değişikliklerine ilişkin hükümler saklıdır.

Με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων περί αναθεωρήσεων του Συντάγματος.

E. Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme -Εξουσιοδότηση έκδοσης πράξεων νομοθετικού περιεχομένου

MADDE 91- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 91- (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

A. Toplanma ve tatil -Σύγκληση και καθεστώς διακοπών

MADDE 93- (Değişik: 23/7/1995-4121/11 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.

ΑΡΘΡΟ 93 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 11) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συγκαλείται αφ' εαυτού την πρώτη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου κάθε έτους.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η Βουλή μπορεί να ευρίσκεται σε καθεστώς διακοπών μέχρι και τρεις μήνες σε ένα νομοθετικό έτος· ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κατά τη διάρκεια αναβολής εργασιών ή του καθεστώτος διακοπών, συγκαλεί συνεδρίαση.

Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır.

Ο Πρόεδρος της Βουλής επίσης, συγκαλεί σε συνεδρίαση τη Βουλή άμεσα ή με την γραπτή αξίωση του ενός πέμπτου των μελών της.

Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

Στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας η οποία συγκαλείται κατά τη διάρκεια αναβολής εργασιών ή καθεστώτος διακοπών, δεν μπορεί να συνεχιστεί η αναβολή εργασιών ή το καθεστώς διακοπών πριν τη συζήτηση, κατά προτεραιότητα, του θέματος το οποίο προκάλεσε αυτή τη συνεδρίαση.

D. Toplantı ve karar yeter sayısı -Η απαρτία για συνεδριάσεις και για λήψη αποφάσεων

MADDE 96- (Değişik: 21/10/2007-5678/3 md.) Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz.

ΑΡΘΡΟ 96 - (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν. 5678, άρθρο 3) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συγκαλείται το λιγότερο με το ένα τρίτο του συνολικού αριθμού των μελών της σε όλες τις εργασίες της συμπεριλαμβανομένων και των εκλογών που θα πραγματοποιήσει. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εφόσον δεν υπάρχει μια άλλη διάταξη στο Σύνταγμα, αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην συνεδρίαση· ωστόσο, η απαρτία για λήψη απόφασης, επ' ουδενί μπορεί να είναι μεγαλύτερη από το ένα τέταρτο του συνολικού αριθμού των μελών συν ένα.

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

IV. Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları⁸⁸ -Μέσα γνωστοποίησης και ελέγχου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας

MADDE 98- (Değişik: 16/4/2017-6771/6 md.)

ΑΡΘΡΟ 98- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 6)

⁸⁸ Bu maddenin “A. Genel olarak” şeklindeki kenar başlığı, 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 6'ncı maddesi ile metinden çıkarılmıştır. O τίτλος αυτού του άρθρου «Α. Γενικά» αφαιρέθηκε από το κείμενο με το άρθρο 6 του Ν.6771, στις 16/4/2017.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας χρησιμοποιεί την εξουσία ελέγχου μέσω κοινοβουλευτικών ερευνών, γενικών συζητήσεων, κοινοβουλευτικών ανακρίσεων και γραπτών ερωτήσεων.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Η κοινοβουλευτική έρευνα συνίσταται στην πραγματοποιούμενη εξέταση για την πληροφόρηση σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Η γενική συζήτηση, είναι η συζήτηση, στην Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ενός συγκεκριμένου θέματος το οποίο σχετίζεται με τις δραστηριότητες της κοινωνίας και του Κράτους.

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

Η κοινοβουλευτική ανάκριση, συνίσταται στην ανάκριση που πραγματοποιείται σύμφωνα με τις παραγράφους 4, 5 και 6 του άρθρου 106 σχετικά με τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και τους υπουργούς.

Yazılı soru, yazılı olarak en geç onbeş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Η γραπτή ερώτηση συνίσταται στις γραπτές ερωτήσεις των βουλευτών προς τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και τους υπουργούς, με την προϋπόθεση να απαντηθεί γραπτώς εντός δεκαπέντε ημερών.

Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

Ο τρόπος, το πλαίσιο και το περιεχόμενο των προτάσεων σχετικά με την κοινοβουλευτική έρευνα, τη γενική συζήτηση και την γραπτή ερώτηση και οι διαδικασίες έρευνας, ρυθμίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό της Βουλής.

B. Gensoru -Πρόταση δυσπιστίας

MADDE 99- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 99 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

C. Meclis soruşturması -Ανάκριση από τη Βουλή

MADDE 100- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 100- (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

D. Görev ve yetkileri -Καθήκοντα και αρμοδιότητες αυτού

MADDE 104- (Değişik: 16/4/2017-6771/8 md.)

ΑΡΘΡΟ 104 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 8)

Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Αρχηγός του Κράτους. Η εκτελεστική εξουσία ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, με την ιδιότητα του Αρχηγού Κράτους αντιπροσωπεύει την Τουρκική Δημοκρατία και την ενότητα του Τουρκικού Έθνους· επιβλέπει την εφαρμογή του Συντάγματος, τις ομαλές και εύρυθμες εργασίες των οργάνων του Κράτους.

Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar.

Εκφωνεί την εναρκτήρια ομιλία στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, την πρώτη ημέρα της βουλευτικής περιόδου, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.

Διαμηνύει στη Βουλή τα περί της εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής της χώρας.

Kanunları yayımlar.

Δημοσιεύει τους νόμους.

Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir.

Αναπέμπει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας τους νόμους, προς συζήτηση εκ νέου.

Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.

Ζητάει από το Συνταγματικό Δικαστήριο με προσφυγές την ακύρωση νόμων, του συνόλου ή ορισμένων διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, που αντίκεινται από τυπικής ή ουσιαστικής απόψεως, στο Σύνταγμα,

Cumhurbaşkanı yardımcıları ile bakanları atar ve görevlerine son verir.

Διορίζει τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και τους υπουργούς και τους παύει από τα καθήκοντά τους.

Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.

Διορίζει τους ανώτατους δημόσιους λειτουργούς, τους παύει από τα καθήκοντά τους και ρυθμίζει με Προεδρικό διάταγμα τις διαδικασίες και τις αρχές που σχετίζονται με τους διορισμούς αυτών.

Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.

Στέλνει στα κράτη της αλλοδαπής τους αντιπροσώπους του Τουρκικού Κράτους, παραλαμβάνει τα διαπιστευτήρια των αντιπροσώπων των ξένων κρατών τους οποίους θα στείλουν στην Τουρκική Δημοκρατία.

Milletlerarası anlaşmaları onaylar ve yayımlar.

Επικυρώνει και δημοσιεύει τις διεθνείς συνθήκες.

Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.

Προκηρύσσει δημοψήφισμα για τους νόμους σχετικά με αναθεωρήσεις του Συντάγματος, εφόσον το κρίνει σκόπιμο.

Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.

Ορίζει τις πολιτικές εθνικής ασφάλειας και λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα.

Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.

Αντιπροσωπεύει εξ ονόματος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, την Ηγεσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.

Αποφασίζει τη χρησιμοποίηση των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων.

Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.

Μετριάζει ή αίρει τις ποινές συγκεκριμένων ατόμων λόγω χρόνιων παθήσεων, αναπηρίας και λόγω του προκεχωρημένου της ηλικίας.

Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να εκδόσει Προεδρικό διάταγμα σε θέματα σχετικά με την εκτελεστική εξουσία. Δεν μπορούν να οριστούν με Προεδρικό διάταγμα τα θεμελιώδη δικαιώματα, τα ατομικά δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που εμπεριέχονται στο πρώτο και δεύτερο τμήμα του πρώτου μέρους του Συντάγματος, και τα πολιτικά δικαιώματα και υποχρεώσεις που εμπεριέχονται στο τέταρτο τμήμα. Στα θέματα που προβλέπονται ότι, στο Σύνταγμα ορίζονται ρητά με νόμο, δεν μπορεί να εκδοθεί Προεδρικό διάταγμα. Σε περίπτωση που υπάρχουν διαφορετικές διατάξεις μεταξύ νόμων και Προεδρικών διαταγμάτων, εφαρμόζονται οι διατάξεις του νόμου. Στην περίπτωση έκδοσης νόμου από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας για το ίδιο θέμα, το Προεδρικό διάταγμα ακυρώνεται.

Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να εκδόσει εσωτερικούς κανονισμούς, για να κατοχυρώσει την εφαρμογή των νόμων και με τον όρο αυτοί να μην είναι αντισυνταγματικοί.

Kararnameler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.

Τα νομοσχέδια και οι εσωτερικοί κανονισμοί εάν δεν οριστικοποιηθούν σε μια ημερομηνία μετά την δημοσίευσή τους, τίθενται σε ισχύ την ημερομηνία δημοσίευσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ασκεί επίσης τα καθήκοντα εκλογής και διορισμού και τα άλλα καθήκοντα τα οποία αποδίδονται σε αυτόν και χρησιμοποιεί τις δικαιοδοσίες του, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους.

E. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu⁸⁹ -Η ποινική ευθύνη του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 105- (Değişik: 16/4/2017-6771/9 md.)

ΑΡΘΡΟ 105 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 9).

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Όσον αφορά τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μπορεί να ζητηθεί η διενέργεια ανάκρισης με τον ισχυρισμό διάπραξης αδικήματος, με πρόταση η οποία θα κατατεθεί από την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Η Βουλή συζητά την πρόταση το αργότερο εντός ενός μηνός και αποφασίζει για τη διενέργεια ανάκρισης, με μυστική ψηφοφορία, των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Στην περίπτωση απόφασης για τη διενέργεια ανάκρισης, πραγματοποιείται η ανάκριση από μια επιτροπή δεκαπέντε ατόμων των πολιτικών κομμάτων της Βουλής, η οποία θα συγκροτηθεί κατόπιν κλήρωσης, ξεχωριστά για κάθε κόμμα μεταξύ των υποψηφίων οι οποίοι θα υποδειχθούν από το τριπλάσιο του αριθμού των μελών τα οποία μπορούν συμμετέχουν στην επιτροπή βάσει του ποσοστού της δύναμής τους. Η επιτροπή παρουσιάζει εντός δύο μηνών στη Βουλή, την αναφορά η οποία ορίζει το αποτέλεσμα της ανάκρισης. Σε περίπτωση μη

⁸⁹ Bu maddenin başlığı, “E. Sorumluluk ve sorumsuzluk hali” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 9’uncu maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος του άρθρου αυτού «E. Η ευθύνη και το ανεύθυνο (του Προέδρου της Δημοκρατίας)» αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με το άρθρο 9 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

ολοκλήρωσης της ανάκρισης σε αυτό το διάστημα, δίδεται στην επιτροπή μια νέα και τελική περίοδος δύο μηνών.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Η αναφορά διανέμεται στο Προεδρείο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της, συζητείται στην Ολομέλεια εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία διανομής της. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή του στο Ανώτατο Δικαστήριο, με μυστική ψηφοφορία των δυο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών της. Η εκδίκαση από το Ανώτατο Δικαστήριο ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών, εάν δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της διάρκειας, δίδεται παράταση τριών μηνών για μια φορά αποκλειστικά, η εκδίκαση ολοκληρώνεται ως οριστική κατά τη διάρκεια αυτή.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Δεν μπορεί να λάβει απόφαση περί εκλογής ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, για τον οποίο αποφασίστηκε η σχετική διενέργεια ανάκρισης.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı'nın görevi sona erer.

Παύει η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας ο οποίος καταδικάστηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο για ένα αδίκημα που εμπόδισε την εκλογή του.

Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.

Η διάταξη αυτού του άρθρου εφαρμόζεται και μετά τη λήξη της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας για τα αδικήματα τα οποία καταγγέλθηκε ότι διέπραξε κατά τη διάρκεια της θητείας του.

F. Cumhurbaşkanı yardımcıları, Cumhurbaşkanı'na vekâlet ve bakanlar⁹⁰ -Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι Προεδρεύοντες και οι υπουργοί

⁹⁰ Bu maddenin başlığı, "F. Cumhurbaşkanı'na vekillik etme" iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 10'uncu maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος του άρθρου αυτού «F. Η αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας» αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με το άρθρο 10 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

MADDE 106- (Değişik: 16/4/2017-6771/10 md.)

ΑΡΘΡΟ 106 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 10)

Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να διορίσει, μετά την εκλογή του, έναν ή περισσότερους αναπληρωτές Προέδρου της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır. Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı'na ait yetkileri kullanır. Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz. Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Στην περίπτωση κένωσης για οποιονδήποτε λόγο, της θέσης του Προέδρου της Δημοκρατίας, διεξάγονται Προεδρικές εκλογές εντός σαράντα πέντε ημερών. Μέχρι της εκλογής του νέου Προέδρου της Δημοκρατίας ο αναπληρωτής Πρόεδρος της Δημοκρατίας λειτουργεί ως Προεδρεύων και ασκεί τις αρμοδιότητες που ανήκουν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν έχει συμπληρωθεί ένα έτος ή λιγότερο από τις γενικές εκλογές, επαναλαμβάνονται ταυτόχρονα οι εκλογές για την Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και οι εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Εάν έχει συμπληρωθεί ένα έτος ή περισσότερο από τις γενικές εκλογές, ο εκλεγείς Πρόεδρος της Δημοκρατίας συνεχίζει τη θητεία του μέχρι την ημερομηνία εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Αυτό το διάστημα δεν προσμετράται στη θητεία από πλευράς Προέδρου της Δημοκρατίας ο οποίος έχει συμπληρώσει το εναπομείναν διάστημα (της θητείας του). Κατά την ημερομηνία που θα διεξαχθούν οι γενικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, διεξάγονται ταυτόχρονα και οι δύο εκλογές.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanı'na vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı'na ait yetkileri kullanır.

Στις περιπτώσεις που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απουσιάζει από τα καθήκοντά του για προσωρινούς λόγους, όπως ασθένεια ή απουσία στο εξωτερικό, ο αναπληρωτής του Προέδρου

της Δημοκρατίας λειτουργεί ως Προεδρεύων και ασκεί τις αρμοδιότητες που ανήκουν στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, 81 inci maddede yazılı şekilde Türkiye Büyük Millet Meclisi önünde andıçerler. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakan olarak atanırlarsa üyelikleri sona erer.

Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι υπουργοί διορίζονται και παύονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μεταξύ αυτών οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν βουλευτές. Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι υπουργοί ορκίζονται ενώπιον της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας σύμφωνα με τον τρόπο που αναφέρεται γραπτώς στο άρθρο 81. Η θητεία των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας λήγει, εάν διοριστούν ως αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας ή υπουργοί.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında görevleriyle ilgili suç işledikleri iddiasıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι υπουργοί φέρουν ευθύνη έναντι του Προέδρου της Δημοκρατίας. Μπορεί να ζητηθεί η διενέργεια ανάκρισης σχετικά με τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και τους υπουργούς, με τον ισχυρισμό ότι διέπραξαν αδίκημα σχετικά με τα καθήκοντά τους, κατόπιν πρότασης η οποία θα κατατεθεί από την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Η Βουλή, συζητά αυτή την αίτηση το αργότερο εντός μηνός και αποφασίζει τη διενέργεια ανάκρισης, με μυστική ψηφοφορία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından, her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır. Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Στην περίπτωση απόφασης για τη διενέργεια ανάκρισης, πραγματοποιείται η ανάκριση από μια επιτροπή δεκαπέντε ατόμων των πολιτικών κομμάτων της Βουλής, η οποία θα συγκροτηθεί κατόπιν κλήρωσης, ξεχωριστά για κάθε κόμμα μεταξύ των υποψηφίων οι οποίοι θα υποδειχθούν από το τριπλάσιο του αριθμού των μελών τα οποία μπορούν να συμμετέχουν στην επιτροπή βάσει του ποσοστού της δύναμής τους. Η επιτροπή παρουσιάζει εντός δύο μηνών στη Βουλή, την αναφορά η οποία ορίζει το αποτέλεσμα της ανάκρισης. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της ανάκρισης σε αυτό το διάστημα, δίδεται στην επιτροπή μια νέα και τελική περίοδος ενός μηνός.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır ve dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür. Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Η αναφορά διανέμεται στο Προεδρείο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της και συζητείται στην Ολομέλεια εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία διανομής της. Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να αποφασίσει την παραπομπή του αρμοδίου (ατόμου) στο Ανώτατο Δικαστήριο, με μυστική ψηφοφορία των δυο τρίτων του συνολικού αριθμού των μελών της. Η εκδίκαση από το Ανώτατο Δικαστήριο ολοκληρώνεται εντός τριών μηνών, εάν δεν μπορεί να ολοκληρωθεί εντός αυτής της διάρκειας, δίδεται παράταση τριών μηνών αποκλειστικά για μια φορά, η εκδίκαση ολοκληρώνεται ως οριστική κατά τη διάρκεια αυτή.

Bu kişilerin görevde buldukları sürede, görevleriyle ilgili işledikleri iddia edilen suçlar bakımından, görevleri bittikten sonra da beşinci, altıncı ve yedinci fıkra hükümleri uygulanır.

Κατά τη διάρκεια των καθηκόντων των ατόμων αυτών, εφαρμόζονται οι διατάξεις της πέμπτης, έκτης και έβδομης παραγράφου, όσον αφορά τις καταγγελίες αδικημάτων τα οποία διαπράχθηκαν σχετικά με τα καθήκοντά τους.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanı yardımcısı veya bakanın görevi sona erer.

Παύει η θητεία του αναπληρωτή Προέδρου της Δημοκρατίας ή του υπουργού, ο οποίος καταδικάστηκε στο Ανώτατο Δικαστήριο για ένα αδίκημα που εμπόδισε την εκλογή του.

Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevleriyle ilgili olmayan suçlarda yasama dokunulmazlığına ilişkin hükümlerden yararlanır.

Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας και οι υπουργοί, επωφελούνται των διατάξεων σχετικά με την βουλευτική ασυλία στα αδικήματα τα οποία δεν σχετίζονται με τα καθήκοντά τους.

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

Η ίδρυση, η κατάργηση, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες, η δομή των υπουργείων και η ίδρυση των κεντρικών και επαρχιακών δομών τους, ρυθμίζονται με Προεδρικό διάταγμα.

G. Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği -Η Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 107- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 107 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16).

H. Devlet Denetleme Kurulu -Το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου

MADDE 108- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) İdarenin hukuka uygunluğunun, düzenli ve verimli şekilde yürütülmesinin ve geliştirilmesinin sağlanması amacıyla, Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak kurulan Devlet Denetleme Kurulu, Cumhurbaşkanının isteği üzerine, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında ve sermayesinin yarısından fazlasına bu kurum ve kuruluşların katıldığı her türlü kuruluşta, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarında, her düzeydeki işçi ve işveren meslek kuruluşlarında, kamuya yararlı derneklerle vakıflarda, her türlü idari soruşturma, inceleme, araştırma ve denetlemeleri yapar.

ΑΡΘΡΟ 108 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου, το οποίο ιδρύεται υπαγόμενο στην Προεδρία της Δημοκρατίας, με σκοπό να εξασφαλιστεί η συμβατότητα της διοίκησης προς τους νόμους, η εφαρμογή και η εξέλιξή της με τρόπο ομαλό και αποδοτικό, μετά από αίτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, διεξάγει κάθε είδους διοικητικές εξετάσεις, έρευνες και ελέγχους, σε όλα τα δημόσια ιδρύματα και φορείς και σε κάθε είδους ίδρυμα που συμμετέχει περισσότερο από το ήμισυ του κεφαλαίου του σε αυτά τα ιδρύματα και τους φορείς, στα επαγγελματικά ιδρύματα με την ιδιότητα δημόσιου φορέα, σε κάθε επιπέδου εργατικά και εργοδοτικά επαγγελματικά ιδρύματα, στα σωματεία και ευαγή ιδρύματα (βακούφια) κοινής ωφελείας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yargı organları, Devlet Denetleme Kurulunun görev alanı dışındadır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Δεν εμπίπτουν εντός των καθηκόντων του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου, τα δικαστικά όργανα.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Devlet Denetleme Kurulunun Başkan ve üyeleri, Cumhurbaşkanınca atanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Devlet Denetleme Kurulunun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işleri, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η λειτουργία του Συμβουλίου Κρατικού Ελέγχου, η διάρκεια της θητείας των μελών του και άλλα θέματα προσωπικού, ρυθμίζονται με Προεδρικό διάταγμα.

II. Bakanlar Kurulu -Το Υπουργικό Συμβούλιο

A. Kuruluş -Ίδρυση

MADDE 109- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 109 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

B. Göreve başlama ve güvenoyu -Ανάληψη καθηκόντων και ψήφος εμπιστοσύνης

MADDE 110- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 110 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

C. Görev sırasında güvenoyu -Ψήφος εμπιστοσύνης κατά τη θητεία αυτού

MADDE 111- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 111 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

D. Görev ve siyasî sorumluluk -Καθήκον και πολιτική ευθύνη

MADDE 112- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 112 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

E. Bakanlıkların kurulması ve bakanlar -Η σύσταση των υπουργείων και οι υπουργοί

MADDE 113- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 113 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

F. Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu -Το προσωρινό Υπουργικό Συμβούλιο κατά την εκλογική περίοδο

MADDE 114- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 114 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

G. Tüzükler -Κανονισμοί

MADDE 115- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 115 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

H. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanı seçimlerinin yenilenmesi⁹¹ -
Επαναληπτικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 116- (Değişik: 16/4/2017-6771/11 md.)

ΑΡΘΡΟ 116 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 11)

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının beşte üç çoğunluğuyla seçimlerin yenilenmesine karar verebilir. Bu halde Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, μπορεί να αποφασίσει επαναληπτικές εκλογές με την πλειοψηφία των τριών πέμπτων του συνολικού αριθμού των μελών της. Στην περίπτωση αυτή, οι γενικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και οι εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας διεξάγονται ταυτόχρονα.

Cumhurbaşkanının seçimlerin yenilenmesine karar vermesi halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

Στην περίπτωση λήψης απόφασης περί επαναληπτικών εκλογών του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι γενικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας διεξάγονται ταυτόχρονα.

Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.

Στην περίπτωση λήψης απόφασης επαναληπτικών εκλογών από τη Βουλή, κατά την δεύτερη περίοδο του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να είναι υποψήφιος για μια ακόμη φορά.

⁹¹ Bu maddenin başlığı, “H. Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin Cumhurbaşkanınca yenilenmesi” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 11’inci maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος του άρθρου αυτού «H. Επαναληπτικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας» αναθεωρήθηκε με το άρθρο 11 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

Seçimlerinin birlikte yenilenmesine karar verilen Meclisin ve Cumhurbaşkanının yetki ve görevleri, yeni Meclisin ve Cumhurbaşkanının göreve başlamasına kadar devam eder.

Οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της Βουλής και του Προέδρου της Δημοκρατίας που αποφασίστηκαν με τις ταυτόχρονες επαναληπτικές εκλογές, συνεχίζονται μέχρι την έναρξη της θητείας της νέας Βουλής και (του νέου) Προέδρου της Δημοκρατίας.

Bu şekilde seçilen Meclis ve Cumhurbaşkanının görev süreleri de beş yıldır.

Η διάρκεια δε, της θητείας της Βουλής και του Προέδρου της Δημοκρατίας που εκλέχθηκαν με τον τρόπο αυτό, είναι πέντε έτη.

İ. Millî Savunma -Εθνική Άμυνα

1. Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı -Η Ηγεσία (Διοίκηση) και το Αρχηγείο του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων

MADDE 117- Başkomutanlık, Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevî varlığından ayrılamaz ve Cumhurbaşkanı tarafından temsil olunur.

ΑΡΘΡΟ 117- Η Ηγεσία (των Ενόπλων Δυνάμεων) δεν μπορεί να διαχωριστεί από την πνευματική υπόσταση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Millî güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Cumhurbaşkanı sorumludur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ευθύνη έναντι της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας για την εξασφάλιση της εθνικής άμυνας και την ετοιμότητα των Ενόπλων Δυνάμεων να υπερασπιστούν την πατρίδα.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Cumhurbaşkanıca atanan Genelkurmay Başkanı; Silahlı Kuvvetlerin komutanı olup, savaşta Başkomutanlık görevlerini Cumhurbaşkanlığı namına yerine getirir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας· ηγείται των Ενόπλων Δυνάμεων και, σε περίπτωση πολέμου, εκτελεί τα καθήκοντα της Ηγεσίας (των Ενόπλων Δυνάμεων), εξ ονόματος του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

(Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

2. Millî Güvenlik Kurulu -Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας

MADDE 118- (Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

ΑΡΘΡΟ 118 - (Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 32 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αποτελείται από τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας, τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Εθνικής Αμύνης, Εσωτερικών, Εξωτερικών, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, τους Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας.

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

Σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη μπορούν να κληθούν υπουργοί και άτομα σχετικά με τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και μπορούν να ληφθούν υπόψη οι απόψεις τους.

(Değişik: 3/10/2001-4709/32 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanına bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanınca değerlendirilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 32 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας γνωστοποιεί στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τις απόψεις του σχετικά με το θέμα του προσδιορισμού, της εξακρίβωσης και της εφαρμογής της πολιτικής εθνικής ασφαλείας και των σχετικών λαμβανόμενων συμβουλευτικών αποφάσεων και της εξασφάλισης του αναγκαίου συντονισμού. Οι αποφάσεις που αφορούν τα υποχρεωτικά διαφαινόμενα μέτρα του Συμβουλίου για την ύπαρξη και

ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ολότητα και αδιαιρετότητα της χώρας, τη διαφύλαξη της δημόσιας ασφάλειας και ειρήνης, αξιολογούνται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η ημερήσια διάταξη του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις των αναπληρωτών του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Αρχηγού του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, ρυθμίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Cumhurbaşkanı katılmadığı zamanlar Millî Güvenlik Kurulu Cumhurbaşkanı yardımcısının başkanlığında toplanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Όποτε δεν καθίσταται δυνατή η συμμετοχή του Προέδρου της Δημοκρατίας, το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας συγκαλείται υπό την προεδρία του αναπληρωτή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η δομή και τα καθήκοντα της Γενικής Γραμματείας του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας, ρυθμίζονται με Προεδρικό διάταγμα.

III. Olağanüstü hal yönetimi⁹² -Διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

MADDE 119- (Değişik: 16/4/2017-6771/12 md.)

ΑΡΘΡΟ 119 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 12)

Cumhurbaşkanı; savaş, savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi, seferberlik, ayaklanma, vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışma, ülkenin ve milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren şiddet hareketlerinin yaygınlaşması, anayasal düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet

⁹² Bu maddenin “III. Olağanüstü yönetim usulleri” ve “A. Olağanüstü haller” şeklindeki kenar başlıkları, 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 12’nci maddesi ile metinden çıkarılmış; başlığı “I. Tabii afet ve ağır ekonomik bunalım sebebiyle olağanüstü hal ilanı” iken değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. OI τίτλοι αυτού του άρθρου: «III. Διαδικασίες διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης» και «A. Καταστάσεις έκτακτης ανάγκης» αφαιρέθηκαν από το κείμενο, με το άρθρο 12 του Ν.6771, στις 16/4/2017 · ο τίτλος (του άρθρου) «I. Κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω φυσικών καταστροφών και σοβαρής οικονομικής κρίσης» αναθεωρήθηκε και εισήχθη εντός κειμένου.

hareketlerinin ortaya çıkması, şiddet olayları nedeniyle kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması, tabii afet veya tehlikeli salgın hastalık ya da ağır ekonomik bunalımın ortaya çıkması hallerinde yurdun tamamında veya bir bölgesinde, süresi altı ayı geçmemek üzere olağanüstü hal ilan edebilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να κηρύξει το σύνολο της χώρας ή μια περιοχή της σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, η διάρκεια της οποίας δεν θα υπερβαίνει τους έξι μήνες, σε περιπτώσεις: πολέμου, εμφάνισης μιας κατάστασης που επιβάλλει τον πόλεμο, επιστράτευσης, εξέγερσης, μιας ένοπλης και έμπρακτης απόπειρας εναντίον της πατρίδας και του Δημοκρατικού Πολιτεύματος, εξάπλωσης βίαιων κινητοποιήσεων που θέτουν σε εσωτερικό ή εξωτερικό κίνδυνο την αδιαίρετότητα της χώρας και του έθνους, εμφάνισης ευρέων βίαιων κινητοποιήσεων προσανατολιζόμενων στην κατάργηση της συνταγματικής τάξης ή των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών, σοβαρής διασάλευσης της δημόσιας τάξης εξαιτίας βίαιων γεγονότων, εμφάνισης φυσικών καταστροφών, μεταδοτικών ασθενειών ή σοβαρής οικονομικής κρίσης.

Olağanüstü hal ilanı kararı, verildiği gün Resmî Gazetede yayımlanır ve aynı gün Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulur.

Η απόφαση κήρυξης σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης, δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας κατά την ημερομηνία κήρυξής της και την ίδια ημέρα υποβάλλεται προς επικύρωση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tatilde ise derhal toplantıya çağırılır; Meclis gerekli gördüğü takdirde olağanüstü halin süresini kısaltabilir, uzatabilir veya olağanüstü hali kaldırabilir.

Εάν η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ευρίσκεται υπό καθεστώς διακοπών, συγκαλείται αμέσως σε συνεδρίαση· η Βουλή, σε περίπτωση που το κρίνει αναγκαίο, μπορεί να μειώσει, να παρατείνει την διάρκεια της κατάστασης έκτακτης ανάγκης ή μπορεί να άρει την κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

Cumhurbaşkanının talebiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi her defasında dört ayı geçmemek üzere süreyi uzatabilir. Savaş hallerinde bu dört aylık süre aranmaz.

Κατόπιν αιτήματος του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια της κάθε φορά, το ανώτερο μέχρι τέσσερις μήνες. Στις περιπτώσεις πολέμου αυτή η διάρκεια των τεσσάρων μηνών δεν ισχύει.

Olağanüstü hallerde vatandaşlar için getirilecek para, mal ve çalışma yükümlülükleri ile 15 inci maddedeki ilkeler doğrultusunda temel hak ve hürriyetlerin nasıl sınırlandıracağı veya geçici olarak durdurulacağı, hangi hükümlerin uygulanacağı ve işlemlerin nasıl yürütüleceği kanunla düzenlenir.

Στις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ο τρόπος περιορισμού ή προσωρινής αναστολής, για τους πολίτες, των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών τους, σύμφωνα με το άρθρο 15 και των οικονομικών, υλικών και εργασιακών υποχρεώσεων που θα επιφορτισθούν, το είδος των διατάξεων που θα εφαρμοσθούν και ο τρόπος εκτέλεσης των διαδικασιών τους, ορίζονται με νόμο.

Olağanüstü hallerde Cumhurbaşkanı, olağanüstü halin gerekli kıldığı konularda, 104 üncü maddenin onyedinci fıkrasının ikinci cümlesinde belirtilen sınırlamalara tabi olmaksızın Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Kanun hükmündeki bu kararnameler Resmî Gazetede yayımlanır, aynı gün Meclis onayına sunulur.

Στις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, επί θεμάτων που καθιστούν επιτακτική την κατάσταση ανάγκης, μπορεί να εκδόσει Προεδρικό διάταγμα χωρίς τους περιορισμούς που ορίζονται στην δεύτερη πρόταση της δέκατης έβδομης παραγράφου του άρθρου 104. Αυτά τα διατάγματα τα οποία έχουν ισχύ νόμου, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας, την ίδια ημέρα υποβάλλονται προς επικύρωση στη Βουλή.

Savaş ve mücbir sebeplerle Türkiye Büyük Millet Meclisinin toplanamaması hâli hariç olmak üzere; olağanüstü hal sırasında çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri üç ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülür ve karara bağlanır. Aksi halde olağanüstü hallerde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kendiliğinden yürürlükten kalkar.

Κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, εξαιρουμένης της μη δυνατότητας σύγκλησης της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας λόγω πολέμου και ανωτέρας βίας, τα Προεδρικά διατάγματα συζητούνται και αποφασίζονται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας εντός τριών μηνών. Σε αντίθετη περίπτωση, στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, καταργείται αυτοδικαίως το Προεδρικό διάταγμα.

2. Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddî şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilânı -Κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω εξάπλωσης βίαιων γεγονότων και σοβαρής διασάλευσης της δημόσιας τάξης

MADDE 120- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 120 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

3. Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme -Ρυθμίσεις σχετικές με τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης

MADDE 121- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 121 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

B. Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali -Στρατιωτικός νόμος, επιστράτευση και πόλεμος

MADDE 122- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 122 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

IV. İdare -Διοίκηση

A. İdarenin esasları -Τα περί διοικητικών αρχών

1. İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği -Η ολότητα της διοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου

MADDE 123- İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir.

ΑΡΘΡΟ 123 - Η Διοίκηση αποτελεί μια ολότητα με την ίδρυση και τα καθήκοντά της και ορίζεται με νόμο.

İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır.

Η ίδρυση και τα καθήκοντα της διοίκησης, βασίζονται στις αρχές της κεντρικής διοίκησης και της τοπικής (ή περιφερειακής) διοίκησης.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ιδρύονται μόνο με νόμο ή με Προεδρικό διάταγμα.

2. Yönetmelikler -Εσωτερικοί Κανονισμοί

MADDE 124- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Cumhurbaşkanı, bakanlıklar ve kamu tüzelkişileri, kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilirler.

ΑΡΘΡΟ 124 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, οι υπουργοί και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου μπορούν να εκδίδουν

εσωτερικούς κανονισμούς που αφορούν τους δικούς τους τομείς δικαιοδοσίας, υπό τον όρο να εξασφαλίζουν την εφαρμογή των νόμων και των Προεδρικών διαταγμάτων και να μην αντίκεινται σε αυτούς.

Hangi yönetmeliklerin Resmî Gazetede yayımlanacağı kanunda belirtilir.

Ορίζονται με νόμο ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί είναι προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

B. Yargı yolu - Η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης

MADDE 125- İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır. (Ek cümleler: 13/8/1999-4446/2 md.) Kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinde bunlardan doğan uyumsuzlukların millî veya milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülebilir. Milletlerarası tahkime ancak yabancılık unsuru taşıyan uyumsuzluklar için gidilebilir.

ΑΡΘΡΟ 125- Η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης είναι εφικτή κατά παντός είδους πράξης και διαδικασίας της διοίκησης. (Συμπληρωματικές προτάσεις (που προστέθηκαν) στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 2) Σε συμφωνίες και συμφωνίες με ειδικούς προνομιακούς όρους σχετικές με τις δημόσιες υπηρεσίες, η επίλυση των διαφορών που πηγάζουν από αυτές, μπορεί να προβλεφθεί μέσω της εθνικής ή διεθνούς διαιτησίας. Στη διεθνή διαιτησία μπορούν να προσφύγουν μόνο διαφορές οι οποίες εμπεριέχουν στοιχεία αλλοδαπότητας.

(Ek cümle: 12/9/2010-5982/11 md.) (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Yüksek Askerî Şûranın terfi işlemleri ile kadrosuzluk nedeniyle emekliye ayırma hariç her türlü ilişik kesme kararlarına karşı yargı yolu açıktır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 11) (Αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Η προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης είναι εφικτή κατά παντός είδους συναφών αποφάσεων αποπομπής του Ανώτατου Στρατιωτικού Συμβουλίου, εκτός προαγωγών και συνταξιοδότησης λόγω έλλειψης θέσεων.

İdarî işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar.

Η προθεσμία έγερσης αγωγής εναντίον των διοικητικών διαδικασιών αρχίζει από την ημερομηνία γραπτής γνωστοποίησης της.

(Değişik: 12/9/2010-5982/11 md.) Yargı yetkisi, idarî eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlı olup, hiçbir surette yerindelik denetimi şeklinde kullanılamaz. Yürütme görevinin kanunlarda gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine

getirilmesini kısıtlayacak, idarî eylem ve işlem niteliğinde veya takdir yetkisini kaldırarak biçimde yargı kararı verilemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 11) Η δικαστική εξουσία και ο έλεγχος, σύμφωνα με το νόμο, των διοικητικών πράξεων και διαδικασιών είναι περιορισμένοι και κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως έλεγχος καταλληλότητας. Δεν μπορεί να εκδοθεί δικαστική απόφαση η οποία θα περιορίζει το δικαίωμα κρίσης ή θα έχει την ιδιότητα διοικητικής πράξης ή διαδικασίας, που θα περιορίσει την εφαρμογή της εκτελεστικής εξουσίας από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, όπως προβλέπεται από τους νόμους.

İdarî işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ve idarî işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda gerekçe gösterilerek yürütmenin durdurulmasına karar verilebilir.

Σε περίπτωση που κατά την εφαρμογή διοικητικής πράξης προκληθεί ζημιά της οποίας η αποκατάσταση είναι δύσκολη ή πρόκειται για ζημιά ανεπανόρθωτη και εφόσον η διοικητική πράξη αντίκειται εμφανώς στον νόμο, μπορεί να αποφασισθεί η αναστολή της εκτέλεσης, εφόσον υπάρχουν και οι δύο (προαναφερθέντες) όροι και με κατάθεση αιτιολογίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun, olağanüstü hallerde, seferberlik ve savaş halinde ayrıca millî güvenlik, kamu düzeni, genel sağlık nedenleri ile yürütmenin durdurulması kararı verilmesini sınırlayabilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο νόμος μπορεί να περιορίσει την έκδοση απόφασης αναστολής της εκτέλεσης (μιας διοικητικής πράξης) στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, επιστράτευσης και πολέμου, και επίσης λόγω εθνικής ασφάλειας, δημόσιας τάξης, δημόσιας υγείας.

İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür.

Η διοίκηση είναι επιφορτισμένη με την αποζημίωση ζημίας η οποία προκαλείται από τις ίδιες τις πράξεις και τις διαδικασίες της.

2. Mahallî idareler -Τοπικές Διοικήσεις

MADDE 127- Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.

ΑΡΘΡΟ 127 - Οι τοπικές διοικήσεις είναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, των οποίων οι αρχές ίδρυσης ορίζονται δια νόμου, (ιδρύονται) με σκοπό την αντιμετώπιση των τοπικών

κοινών αναγκών του πληθυσμού των νομών, των δήμων ή των χωριών και των οποίων τα όργανα λήψης απόφασης εκλέγονται από εκλογείς οι οποίοι προβλέπονται και πάλι από τον νόμο.

Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση και τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των τοπικών διοικήσεων, ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με την αρχή της τοπικής διοίκησης.

(Değişik: 23/7/1995-4121/12 md.) Mahallî idarelerin seçimleri, 67 nci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılır. (Mülga cümle: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 12) Οι εκλογές των τοπικών διοικήσεων διεξάγονται κάθε πέντε χρόνια σύμφωνα με τις αρχές του άρθρου 67. (Η πρόταση καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο νόμος μπορεί να επιφέρει ιδιαίτερους τρόπους διακυβέρνησης για τα μεγάλα κέντρα εγκατάστασης.

Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.

Η λύση των ενστάσεων σχετικά με την απόκτηση του τίτλου των εκλεγμένων οργάνων και η απώλεια του τίτλου αυτού, είναι εφικτή μέσω προσφυγής ενώπιον της δικαιοσύνης. Ωστόσο, ως προσωρινό μέτρο, μέχρι την οριστική απόφαση, ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να απομακρύνει (από τα καθήκοντά τους) τα όργανα τοπικής διοίκησης ή τα μέλη αυτών των οργάνων εναντίον των οποίων έχουν εγερθεί ανακρίσεις ή διώξεις, λόγω αδικημάτων που σχετίζονται με τα καθήκοντα αυτών.

Merkezî idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.

Η κεντρική διοίκηση, έχει την εξουσία διοικητικής κηδεμονίας, έναντι των τοπικών διοικήσεων, επί του πλαισίου των αρχών και διαδικασιών οι οποίες ορίζονται με νόμο, με στόχο την εκτέλεση της διοίκησης των τοπικών υπηρεσιών με τρόπο που να συνάδει με την αρχή της

ολότητας, την εξασφάλιση της ενότητας των δημοσίων καθηκόντων, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και την αντιμετώπιση των τοπικών αναγκών, όπως χρειάζεται.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Οι τοπικές διοικήσεις, η μεταξύ τους ίδρυση ενώσεων κατόπιν αδείας του Προέδρου της Δημοκρατίας, με στόχο να εξυπηρετήσουν συγκεκριμένες δημόσιες υπηρεσίες, τα καθήκοντά τους, οι αρμοδιότητές τους, τα οικονομικά τους και η αστυνόμευσή τους, όπως και οι δεσμοί και οι σχέσεις τους με την κεντρική διοίκηση, ορίζονται με νόμο. Σε αυτά τα διοικητικά όργανα εξασφαλίζονται πηγές εσόδων, κατ' αναλογία των καθηκόντων τους.

2. Yükseköğretim üst kuruluşları -Ανώτατα συμβούλια της ανώτατης εκπαίδευσης

MADDE 131- Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim- öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile Yükseköğretim Kurulu kurulur.

ΑΡΘΡΟ 131 – Ιδρύεται το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης με σκοπό να σχεδιάζει, να ρυθμίζει, να διοικεί, να ελέγχει, να καθοδηγεί τις δραστηριότητες εκπαίδευσης–διδασκαλίας και επιστημονικής έρευνας στα ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης, να εξασφαλίζει τη σύσταση αυτών των ιδρυμάτων σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές που ορίζονται με νόμο, την ανάπτυξη και την χρήση, με αποτελεσματικό τρόπο των πηγών οι οποίες παραχωρούνται στα πανεπιστήμια και να προγραμματίζει την εκπαίδευση των διδασκόντων.

(Değişik: 7/5/2004-5170/8 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Yükseköğretim Kurulu, üniversiteler tarafından seçilen ve sayıları, nitelikleri, seçilme usulleri kanunla belirlenen adaylar arasından rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek sureti ile Cumhurbaşkanınca atanan üyeler ve Cumhurbaşkanınca doğrudan doğruya seçilen üyelerden kurulur.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 7/5/2004 με τον Ν.5710, άρθρο 8, και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης, αποτελείται από μέλη τα οποία

διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ των υποψηφίων οι οποίοι εκλέγονται από τα πανεπιστήμια και ο αριθμός των οποίων, τα προσόντα, οι διαδικασίες εκλογής τους ορίζονται με νόμο, με προτεραιότητα στους καθηγητές οι οποίοι υπηρέτησαν με επιτυχία στην πρυτανεία και στην εκπαίδευση (του πανεπιστημίου), και από μέλη τα οποία εκλέγονται άμεσα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Kurulun teşkilatı, görev, yetki, sorumluluğu ve çalışma esasları kanunla düzenlenir.

Η δομή, τα καθήκοντα, οι αρμοδιότητες, οι ευθύνες και οι αρχές λειτουργίας του ιδρύματος, ορίζονται με νόμο.

G. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu -Το Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ

MADDE 134- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Atatürkçü düşüncüyü, Atatürk ilke ve inkılâplarını, Türk kültürünü, Türk tarihini ve Türk dilini bilimsel yoldan araştırmak, tanıtmak ve yaymak ve yayınlar yapmak amacıyla; Atatürk'ün manevî himayelerinde, Cumhurbaşkanının gözetim ve desteğinde, Cumhurbaşkanının görevlendireceği bakana bağlı; Atatürk Araştırma Merkezi, Türk Dil Kurumu, Türk Tarih Kurumu ve Atatürk Kültür Merkezinden oluşan, kamu tüzelkişiliğine sahip “Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu” kurulur.

ΑΡΘΡΟ 134 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το «Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ» ιδρύεται ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, το οποίο αποτελείται από το Κέντρο Ερευνών Ατατούρκ, το Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας, το Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας και το Πολιτιστικό Κέντρο Ατατούρκ, συνδέεται με τον υπουργό που θα διορίζεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, υπό την επίβλεψη και στήριξη του Προέδρου της Δημοκρατίας, υπό την πνευματική αιγίδα του Ατατούρκ, με στόχο να ερευνά δια της επιστημονικής οδού, να παρουσιάζει, να διαδίδει και να δημοσιεύει, την Κεμαλιστική σκέψη, τις αρχές και τις μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ, τον τουρκικό πολιτισμό, την τουρκική ιστορία και την τουρκική γλώσσα.

Türk Dil Kurumu ile Türk Tarih Kurumu için Atatürk'ün vasiyetnamesinde belirtilen malî menfaatler saklı olup kendilerine tahsis edilir.

Με την επιφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων τα οποία αναφέρονται στη διαθήκη του Ατατούρκ, για το Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας και το Ίδρυμα Τουρκικής Ιστορίας και παραχωρούνται σε αυτά.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumunun; kuruluşu, organları, çalışma usulleri ve özlük işleri ile kuruluşuna dahil kurumlar üzerindeki yetkileri kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, τα όργανα, οι διαδικασίες λειτουργίας και τα θέματα προσωπικού του Ανώτατου Ιδρύματος Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ, και οι αρμοδιότητές του επί των ιδρυμάτων που συμπεριλαμβάνονται σε αυτό, ορίζονται με νόμο.

J. Kanunsuz emir -Παράνομες εντολές

MADDE 137- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kamu hizmetlerinde herhangi bir sıfat ve suretle çalışmakta olan kimse, üstünden aldığı emri, yönetmelik, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi, kanun veya Anayasa hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Ancak, üstü emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, emir yerine getirilir; bu halde, emri yerine getiren sorumlu olmaz.

ΑΡΘΡΟ 137 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Εάν κάποιος εργαζόμενος με οποιαδήποτε ιδιότητα και σχήμα, στις δημόσιες υπηρεσίες λάβει εντολή από τους ανωτέρους του, η οποία αντίκειται σε διατάξεις εσωτερικών κανονισμών, Προεδρικών διαταγμάτων, νόμων ή στο Σύνταγμα, δεν την εκτελεί και γνωστοποιεί αυτή την ασυμβατότητα στον εντολοδότη. Ωστόσο, εάν ο ανώτερός του, επιμένει στην εντολή και επαναλάβει γραπτώς την εντολή αυτή, τότε εκτελεί την εντολή· στην περίπτωση αυτή, αυτός που εκτελεί την εντολή δεν θεωρείται υπεύθυνος.

Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz.

Κατ' ουδένα τρόπο εκτελείται η εντολή που συγκροτεί αδίκημα επί θέματος · αυτός που την εκτελεί δεν μπορεί να εξαιρεθεί από την ευθύνη.

Askerî hizmetlerin görülmesi ve acele hallerde kamu düzeni ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır.

Με την επιφύλαξη εξαιρέσεων οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο, για την εκτέλεση της στρατιωτικής θητείας και, σε επείγουσες περιπτώσεις, για τη διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας.

3. Görev ve yetkileri -Καθήκοντα και αρμοδιότητες αυτού

MADDE 148- (Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel

başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz.

ΑΡΘΡΟ 148 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συνταγματικό Δικαστήριο ελέγχει τη συνταγματικότητα, από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, των νόμων, των Προεδρικών διαταγμάτων, και του Εσωτερικού Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, και αποφασίζει επί ατομικών προσφυγών. Οι αναθεωρήσεις του Συντάγματος δε, εξετάζονται και ελέγχονται μόνο από τυπικής απόψεως. Ωστόσο, δεν μπορούν να εγερθούν προσφυγές στο Συνταγματικό Δικαστήριο κατά των Προεδρικών διαταγμάτων τα οποία εκδόθηκαν σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, και σε περιπτώσεις πολέμου, με τον ισχυρισμό ότι αντίκεινται, από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, στο Σύνταγμα.

Kanunların şekil bakımından denetlenmesi, son oylamanın, öngörülen çoğunlukla yapılmı yapılmadığı; Anayasa değişikliklerinde ise, teklif ve oylama çoğunluğuna ve ivedilikle görüşülemeyeceği şartına uyulup uyulmadığı hususları ile sınırlıdır. Şekil bakımından denetleme, Cumhurbaşkanınca veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin beşte biri tarafından istenebilir. Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz; def'i yoluyla da ileri sürülemez.

Ο έλεγχος των νόμων από τυπικής απόψεως περιορίζεται από το εάν υπήρξε ή όχι η προβλεπόμενη πλειοψηφία της τελευταίας ψηφοφορίας· ενώ ο έλεγχος στις αναθεωρήσεις του Συντάγματος, περιορίζεται στα σημεία συμμόρφωσης ή όχι με την πλειοψηφία της απόφασης και της ψηφοφορίας, και με τον όρο ότι δεν θα υπάρχει η δυνατότητα να συζητηθούν με τη διαδικασία του κατεπείγοντος. Ο από τυπικής απόψεως έλεγχος, μπορεί να ζητηθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ή από τα δύο τρίτα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Δεν μπορούν να εγερθούν αγωγές ακυρώσεως για τυπικούς λόγους του νόμου μετά την παρέλευση δέκα ημερών από την ημερομηνία έκδοσής τους· η ακυρότητα για τυπικούς λόγους δεν μπορεί να προσβληθεί ούτε και με ένσταση.

(Ek fıkra: 12/9/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Καθένας μπορεί να καταθέσει προσφυγή στο Συνταγματικό Δικαστήριο με τον ισχυρισμό ότι έχει παραβιασθεί ένα οποιοδήποτε από τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, σύμφωνα με το περιεχόμενο της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, τα οποία εγγυάται το Σύνταγμα. Για τη δυνατότητα κατάθεσης προσφυγής, είναι αναγκαίο να έχουν εξαντληθεί τα τακτικά ένδικα μέσα.

(Ek fikra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruda, kanun yolunda gözetilmesi gereken hususlarda inceleme yapılamaz.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Δεν μπορούν να εξετασθούν οι ατομικές προσφυγές, σε θέματα όπου απαιτείται η επίβλεψη σύμφωνα με τον νόμο.

(Ek fikra: 12/9/2010-5982/18 md.) Bireysel başvuruya ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με τις ατομικές προσφυγές, ορίζονται με νόμο.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, Cumhurbaşkanı yardımcılarını, bakanları, Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay Başkan ve üyelerini, Başsavcılarını, Cumhuriyet Başsavcivekilini, Hâkimler ve Savcılar Kurulu ve Sayıştay Başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συνταγματικό Δικαστήριο με την ιδιότητά του ως Ανώτατο Δικαστήριο εκδικάζει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, τους αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας, τους υπουργούς, τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, τους Γενικούς Εισαγγελείς, τους Αναπληρωτές Γενικούς Εισαγγελείς της Τουρκικής Δημοκρατίας, τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω αδικημάτων σχετικά με τα καθήκοντά τους.

(Ek fikra: 12/9/2010-5982/18 md.) (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divanda yargılanırlar.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Ο Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, οι Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας δικάζονται στο Ανώτατο Δικαστήριο επίσης, λόγω αδικημάτων σχετικά με τα καθήκοντά τους.

Yüce Divanda, savcılık görevini Cumhuriyet Başsavcısı veya Cumhuriyet Başsavcivekili yapar.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας ή ο Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας της Τουρκικής Δημοκρατίας εκτελεί χρέη εισαγγελέα στο Ανώτατο Δικαστήριο.

(Değişik: 12/9/2010-5982/18 md.) Yüce Divan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir. Genel Kurulun yeniden inceleme sonucunda verdiği kararlar kesindir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 18) Υπάρχει δυνατότητα κατάθεσης προσφυγής για την εκ νέου εξέταση κατά των αποφάσεων του Ανώτατου Δικαστηρίου. Οι αποφάσεις που εκδίδονται ως αποτέλεσμα της εκ νέου εξέτασης από την Ολομέλεια είναι οριστικές.

Anayasa Mahkemesi, Anayasa ile verilen diğer görevleri de yerine getirir.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο εκτελεί και τα άλλα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί με το Σύνταγμα.

5. İptal davası -Προσφυγή ακυρώσεως

MADDE 150- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açabilme hakkı, Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tamsayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir. (Mülga cümle: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 150 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το δικαίωμα δυνατότητας προσφυγής ακυρώσεως άμεσα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου με τον ισχυρισμό του ότι αντίκεινται στο Σύνταγμα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως, νόμοι, Προεδρικά διατάγματα, ο Εσωτερικός Κανονισμός της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή συγκεκριμένα άρθρα και διατάξεις αυτών, ανήκει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στις δύο ομάδες πολιτικών κομμάτων με τα περισσότερα μέλη στη

Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και το λιγότερο, στο ένα πέμπτο του συνολικού αριθμού των μελών (της). (Η πρόταση καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16).

6. Dava açma süresi -Η διάρκεια κατάθεσης προσφυγής ακυρώσεως

MADDE 151- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açma hakkı, iptali istenen kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya İçtüzüğü'nün Resmî Gazetede yayımlanmasından başlayarak altmış gün sonra düşer.

ΑΡΘΡΟ 151- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το δικαίωμα της κατάθεσης προσφυγής ακυρώσεως άμεσα ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, καταπίπτει εξήντα μέρες από την ημερομηνία δημοσίευσης του, προς ακύρωση νόμου, Προεδρικού διατάγματος ή Εσωτερικού Κανονισμού στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

7. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi -Ο ισχυρισμός περί αντισυνταγματικότητας ενώπιον άλλων δικαστηρίων

MADDE 152- (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddî olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır.

ΑΡΘΡΟ 152- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Εάν το δικαστήριο που εκδικάζει μια υπόθεση, αποφανθεί ότι αντίκειται στο Σύνταγμα ένας προς εφαρμογή νόμος ή οι (προς εφαρμογή) διατάξεις ενός Προεδρικού διατάγματος, ή εάν υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες περί του ισχυρισμού της αντισυνταγματικότητας που έχει υποβληθεί εξ ενός αντιδίκου, αναβάλλει την αγωγή μέχρι να αποφασίσει περί του θέματος το Συνταγματικό Δικαστήριο.

Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddî görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır.

Εάν το (Συνταγματικό) Δικαστήριο αποφανθεί περί μη βασιμότητας του ισχυρισμού για την αντισυνταγματικότητα, και για τον ισχυρισμό αυτόν αποφαίνεται το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο κατά τη συζήτηση αιτήσεως αναιρέσεως (της κύριας απόφασης).

Anayasa Mahkemesi, işin kendisine gelişinden başlamak üzere beş ay içinde kararını verir ve açıklar. Bu süre içinde karar verilmezse mahkeme davayı yürürlükteki kanun hükümlerine

göre sonuçlandırır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin kararı, esas hakkındaki karar kesinleşinceye kadar gelirse, mahkeme buna uymak zorundadır.

Το Συνταγματικό Δικαστήριο αποφασίζει και γνωστοποιεί την απόφασή του, εντός πέντε μηνών από τη λήψη της υπόθεσης. Εάν δεν αποφασίσει εντός της περιόδου αυτής, το δικαστήριο ολοκληρώνει τη δίκη σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις νόμου. Ωστόσο, μέχρι να κριθεί αμετάκλητη η απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου, το δικαστήριο υποχρεούται να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Anayasa Mahkemesinin işin esasına girerek verdiği red kararının Resmî Gazetede yayımlanmasından sonra on yıl geçmedikçe aynı kanun hükmünün Anayasaya aykırılığı iddiasıyla tekrar başvuruda bulunulamaz.

Δεν είναι δυνατή η εκ νέου αίτηση με τον ισχυρισμό περί αντισυνταγματικότητας, της ίδιας απόφασης νόμου, πριν την παρέλευση δέκα ετών από τη δημοσίευση, της απορριπτικής αποφάσεως του Συνταγματικού Δικαστηρίου η οποία εκδόθηκε βάσει των αρμοδιοτήτων του, στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

8. Anayasa Mahkemesinin kararları -Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου

MADDE 153- Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz.

ΑΡΘΡΟ 153- Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου είναι οριστικές. Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν ανακοινώνονται άνευ έγγραφης αιτιολογίας αυτών.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Όταν το Συνταγματικό Δικαστήριο ακυρώνει το σύνολο ή μια διάταξη ενός νόμου ή ενός Προεδρικού διατάγματος, δεν μπορεί να ενεργήσει ως νομοθέτης και με τρόπο ο οποίος θα επιτρέπει μια νέα εφαρμογή.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Οι νόμοι, τα Προεδρικά διατάγματα ή ο Εσωτερικός Κανονισμός της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας ή οι διατάξεις τους, καταργούνται κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης ακύρωσής τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας. Το Συνταγματικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει, όπου απαιτείται, την ημερομηνία έναρξης της ακυρωτικής απόφασης. Αυτή η ημερομηνία, δεν μπορεί να υπερβεί το ένα έτος από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak kanun teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Στις περιπτώσεις όπου αναβάλλεται η έναρξη ισχύος της ακυρωτικής απόφασης, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, συζητά και αποφασίζει κατά προτεραιότητα, την απόφαση νόμου που θα καλύψει το νομικό κενό που εμφανίστηκε κατά την ακυρωτική απόφαση.

İptal kararları geriye yürümez.

Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ.

Anayasa Mahkemesi kararları Resmî Gazetede hemen yayımlanır ve yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını, gerçek ve tüzelkişileri bağlar.

Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου δημοσιεύονται αμέσως στην Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας και δεσμεύουν τα όργανα νομοθετικής, εκτελεστικής και δικαστικής εξουσίας, τις διοικητικές αρχές, τα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα.

C. Danıştay -Το Συμβούλιο της Επικρατείας

MADDE 155- Danıştay, idarî mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας είναι η αρχή η οποία εξετάζει σε τελευταίο βαθμό, αποφάσεις και διατάξεις οι οποίες δόθηκαν από τα διοικητικά δικαστήρια και οι οποίες δεν αναφέρονται σε άλλη πολιτική δικαστική αρχή, με νόμο. Αποτελεί επίσης το δικαστήριο πρώτου και τελευταίου βαθμού, το οποίο εκδικάζει συγκεκριμένες προσφυγές οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 13/8/1999- 4446/3 md.; 16/4/2017-6771/16 md.) Danıştay, davaları görmek, kamu hizmetleri ile ilgili imtiyaz şartlaşma ve sözleşmeleri hakkında iki ay içinde düşüncesini bildirmek, idarî uyumsuzlukları çözmek ve kanunla gösterilen diğer işleri yapmakla görevlidir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 13/8/1999 με τον Ν.4446, άρθρο 3 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Συμβούλιο της Επικρατείας, είναι υπεύθυνο για την εκδίκαση (διοικητικών) προσφυγών, για τη γνωστοποίηση της ιδέας του, εντός δυο μηνών, σχετικά με τις δημόσιες υπηρεσίες και τις σχετικές ιδιωτικές άδειες και συμβόλαια, για την επίλυση διοικητικών διαφορών και για την υλοποίηση άλλων εργασιών οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Danıştay üyelerinin dörtte üçü, birinci sınıf idarî yargı hâkim ve savcıları ile bu meslekten sayılanlar arasından Hâkimler ve Savcılar Kurulu; dörtte biri, nitelikleri kanunda belirtilen görevliler arasından Cumhurbaşkanı; tarafından seçilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Τα τρία τέταρτα των μελών του Συμβουλίου της Επικρατείας εκλέγονται από το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων της Τουρκικής Δημοκρατίας, του πρώτου επιπέδου των διοικητικών δικαστηρίων ή μεταξύ αυτών που θεωρούνται μέλη αυτού του επαγγέλματος: το ένα τέταρτο των μελών (του Συμβουλίου της Επικρατείας) εκλέγεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μεταξύ υπευθύνων των οποίων τα προσόντα ορίζονται με νόμο.

Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου της Επικρατείας, ο Γενικός Εισαγγελέας, οι αναπληρωτές πρόεδρου και οι πρόεδροι των τμημάτων, εκλέγονται για τέσσερα έτη με μυστική ψηφοφορία και με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας μεταξύ των μελών αυτού. Μπορούν να επανεκλεγούν αυτοί των οποίων η θητεία λήγει.

Danıştayın, kuruluşu, işleyişi, Başkan, Başsavcı, başkanvekilleri, daire başkanları ile üyelerinin nitelikleri ve seçim usulleri, idarî yargının özelliği, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kanunla düzenlenir.

Η ίδρυση, οι λειτουργίες, ο Πρόεδρος, ο Γενικός Εισαγγελέας, οι αναπληρωτές πρόεδρου, οι πρόεδροι των τμημάτων και τα προσόντα και οι διαδικασίες εκλογής των μελών του,

ορίζονται με νόμο, σύμφωνα με τις αρχές της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων και των εγγυήσεων περί του δικαστικού επαγγέλματος.

A. Bütçe ve kesinhesap⁹³ -Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός

MADDE 161- (Değişik: 29/10/2005-5428/3 md.; 16/4/2017-6771/15 md.)

ΑΡΘΡΟ 161 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 29/10/2005 με τον Ν.5982, άρθρο 3 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 15)

Kamu idarelerinin ve kamu iktisadî teşebbüsleri dışındaki kamu tüzel kişilerinin harcamaları yıllık bütçelerle yapılır.

Τα έξοδα των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εκτός των δημόσιων οικονομικών επιχειρήσεων, και της δημόσιας διοίκησης πραγματοποιούνται με τους ετήσιους προϋπολογισμούς.

Malî yıl başlangıcı ile merkezi yönetim bütçesinin hazırlanması, uygulanması ve kontrolü ile yatırımlar veya bir yıldan fazla sürecek iş ve hizmetler için özel süre ve usuller kanunla düzenlenir. Bütçe kanununa, bütçe ile ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz.

Η έναρξη του οικονομικού έτους και η προετοιμασία, η εφαρμογή και ο έλεγχος του προϋπολογισμού κεντρικής διοίκησης, και οι ειδικές διάρκειες και διαδικασίες για εργασίες και υπηρεσίες οι οποίες θα διαρκέσουν πέραν τους έτους, ορίζονται με νόμο. Στον νόμο περί προϋπολογισμού ουδεμία άλλη διάταξη μπορεί να τεθεί, εκτός των περί του προϋπολογισμού διατάξεων.

Cumhurbaşkanı bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Bütçe teklifi Bütçe Komisyonunda görüşülür. Komisyonun ellibeş gün içinde kabul edeceği metin Genel Kurulda görüşülür ve malî yılbaşına kadar karara bağlanır.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, υποβάλλει στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, το λιγότερο εβδομήντα πέντε ημέρες πριν την έναρξη του οικονομικού έτους τον εισηγητικό νόμο περί προϋπολογισμού. Ο εισηγητικός νόμος περί προϋπολογισμού, συζητάται στην Επιτροπή Προϋπολογισμού. Το κείμενο το οποίο θα εγκριθεί από την Επιτροπή εντός πενήντα πέντε ημερών, συζητάται στην Ολομέλεια και αποφασίζεται μέχρι την έναρξη του οικονομικού έτους.

⁹³ Bu maddenin başlığı, “A. Bütçenin hazırlanması ve uygulanması” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 15’inci maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «Α .Η προετοιμασία και η εφαρμογή του Προϋπολογισμού» αναθεωρήθηκε με το άρθρο 15 του Ν.6771 και εισήχθη εντός κειμένου.

Bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır. Geçici bütçe kanununun da çıkarılmaması durumunda, yeni bütçe kanunu kabul edilinceye kadar bir önceki yılın bütçesi yeniden değerlendirilme oranına göre artırılarak uygulanır.

Κατά τη διάρκεια του νόμου περί προϋπολογισμού, στην περίπτωση μη δυνατότητας θέσης σε ισχύ, εκδίδεται προσωρινός νόμος περί προϋπολογισμού. Στην περίπτωση μη δυνατότητας έκδοσης και προσωρινού νόμου περί προϋπολογισμού, μέχρι την έγκριση του νέου νόμου περί προϋπολογισμού, εφαρμόζεται ο προϋπολογισμός του προηγούμενου έτους, αυξανόμενος σύμφωνα με το ποσοστό της εκ νέου αξιολόγησης.

Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Genel Kurulda kamu idare bütçeleri hakkında düşüncelerini her bütçenin görüşülmesi sırasında açıklarlar, gider artırıcı veya gelirleri azaltıcı önerilerde bulunamazlar.

Τα μέλη της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, σχετικά με τους προϋπολογισμούς δημόσιας διοίκησης, ανακοινώνουν στην Ολομέλεια τις σκέψεις τους κατά τη διάρκεια κάθε συζήτησης του προϋπολογισμού, δεν μπορούν να προτείνουν αύξηση δαπανών ή μείωση εσόδων.

Genel Kurulda kamu idare bütçeleri ile değişiklik önerileri, üzerinde ayrıca görüşme yapılmaksızın okunur ve oylanır.

Στην Ολομέλεια, οι προϋπολογισμοί δημόσιας διοίκησης και οι προτάσεις αναθεώρησης, επίσης, αναγιγνώσκονται και ψηφίζονται χωρίς συζήτηση επ'αυτών.

Merkezî yönetim bütçesiyle verilen ödenek, harcanabilecek tutarın sınırını gösterir. Harcanabilecek tutarın Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle aşılabileceğine dair bütçe kanununa hüküm konulamaz.

Η αποζημίωση που δίδεται με τον προϋπολογισμό κεντρικής διοίκησης, υποδεικνύει το όριο του συνόλου το οποίο μπορεί να αναλωθεί. Σχετικά με τη δυνατότητα υπέρβασης με Προεδρικό διάταγμα, του συνόλου το οποίο μπορεί να αναλωθεί, δεν μπορούν να τεθούν διατάξεις στον νόμο περί προϋπολογισμού.

Carî yıl bütçesindeki ödenek artışını öngören değişiklik teklifleri ile carî ve izleyen yılların bütçelerine malî yük getiren tekliflerde, öngörülen giderleri karşılayabilecek malî kaynak gösterilmesi zorunludur.

Στις εισηγήσεις αναθεώρησης οι οποίες προβλέπουν την αύξηση της αποζημίωσης που υπάρχει στον προϋπολογισμό του τρέχοντος έτους, και στις εισηγήσεις που θα επιφέρουν

οικονομικά βάρη στους τρέχοντες και στους επόμενους προϋπολογισμούς, επιβάλλεται η ανάδειξη των οικονομικών πηγών οι οποίες θα δύνανται να καλύψουν τα προβλεπόμενα έξοδα.

Merkezî yönetim kesinhesap kanunu teklifi, ilgili olduğu malî yılın sonundan başlayarak en geç altı ay sonra Cumhurbaşkanı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur. Sayıştay genel uygunluk bildirimini, ilişkin olduğu kesinhesap kanun teklifinin verilmesinden başlayarak en geç yetmişbeş gün içinde Meclise sunar.

Ο εισηγητικός νόμος περί απολογισμού της κεντρικής διοίκησης, υποβάλλεται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, το αργότερο μετά από έξι μήνες αρχίζοντας από το τέλος του σχετικού οικονομικού έτους. Το Ελεγκτικό Συνέδριο υποβάλλει στη Βουλή τη γνωστοποίηση της γενικής συμμόρφωσής του το αργότερο εντός εβδομήντα πέντε ημερών από την παρουσίαση του εισηγητικού νόμου του απολογισμού.

Kesinhesap kanunu teklifi ve genel uygunluk bildiriminin Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olması, ilgili yıla ait Sayıştayca sonuçlandırılmamış denetim ve hesap yargilamasını önlemez ve bunların karara bağlandığı anlamına gelmez.

Η επίδοση προς τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας του εισηγητικού νόμου περί απολογισμού της κεντρικής διοίκησης και της γνωστοποίησης της γενικής συμβατότητας, δεν σημαίνει ότι εμποδίζει την εκδίκαση από το Ελεγκτικό Συνέδριο των ελέγχων και των λογαριασμών οι οποίοι δεν μπόρεσαν να ολοκληρωθούν (και) ανήκουν στο σχετικό έτος, και ότι αυτά έχουν αποφασισθεί.

Kesinhesap kanunu teklifi, yeni yıl bütçe kanunu teklifiyle birlikte görüşülür ve karara bağlanır.

Ο εισηγητικός νόμος περί απολογισμού, συζητάται και αποφασίζεται ταυτόχρονα με τον εισηγητικό νόμο του προϋπολογισμού του νέου έτους.

B. Bütçenin görüşülmesi -Η συζήτηση του προϋπολογισμού

MADDE 162- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 162 – (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

C. Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları -Αρχές περί της δυνατότητας υλοποίησης αναθεωρήσεων στους προϋπολογισμούς

MADDE 163- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 163 - (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

D. Kesinhesap -Απολογισμός

MADDE 164- (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 164 - (Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

I. Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey⁹⁴ -Σχεδιασμός · Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο

MADDE 166- Ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmayı, özellikle sanayiın ve tarımın yurt düzeyinde dengeli ve uyumlu biçimde hızla gelişmesini, ülke kaynaklarının döküm ve değerlendirilmesini yaparak verimli şekilde kullanılmasını planlamak, bu amaçla gerekli teşkilatı kurmak Devletin görevidir.

Ο σχεδιασμός της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, ιδιαιτέρως της ταχείας ανάπτυξης, με ισορροπημένο και αρμονικό τρόπο, στο επίπεδο της βιομηχανίας και της γεωργίας, της χρήσης με αποδοτικό τρόπο πραγματοποιώντας την καταγραφή και την αξιολόγηση των πηγών της χώρας και της ίδρυσης των αναγκαίων, προς αυτό τον σκοπό, δομών, είναι καθήκον του Κράτους.

Planda millî tasarrufu ve üretimi artırıcı, fiyatlarda istikrar ve dış ödemelerde dengeyi sağlayıcı, yatırım ve istihdamı geliştirici tedbirler öngörülür; yatırımlarda toplum yararları ve gerekleri gözetilir; kaynakların verimli şekilde kullanılması hedef alınır. Kalkınma girişimleri, bu plana göre gerçekleştirilir.

Στο σχέδιο, προβλέπονται μέτρα για την αύξηση της εθνικής αποταμίευσης και παραγωγής, για την εξασφάλιση της σταθερότητας στις τιμές και της ισορροπίας στις εξωτερικές πληρωμές, για την πρόοδο των επενδύσεων και της απασχόλησης· στις επενδύσεις λαμβάνονται υπόψη τα δημόσια συμφέροντα και οι ανάγκες· στόχος είναι η χρήση των πηγών με αποδοτικό τρόπο. Οι αναπτυξιακές πρωτοβουλίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με αυτό το σχέδιο.

Kalkınma planlarının hazırlanmasına, Türkiye Büyük Millet Meclisince onaylanmasına, uygulanmasına, değiştirilmesine ve bütünlüğünü bozacak değişikliklerin önlenmesine ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Οι σχετικές διαδικασίες και αρχές για την προετοιμασία των σχεδίων ανάπτυξης, της επικύρωσής τους από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, της εφαρμογής τους, της

⁹⁴ Bu maddenin kenar başlığı, "I. Planlama" iken, 12/9/2010 tarihli ve 5982 sayılı Kanunun 23'üncü maddesiyle değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «I. Σχεδιασμός», αναθεωρήθηκε στις 12/9/2010 με το άρθρο 23 του Ν.5982 και εισήχθη εντός κειμένου.

μεταβολής τους και της πρόληψης των αναθεωρήσεων οι οποίες θα διακόψουν την ολότητα τους, ορίζονται με νόμο.

(Ek fikra: 12/9/2010-5982/23 md.) (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Ekonomik ve sosyal politikaların oluşturulmasında Cumhurbaşkanına istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal Konsey kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir.

(Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 23) (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο ιδρύεται με σκοπό να γνωστοποιήσει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας απόψεις συμβουλευτικού χαρακτήρα κατά τη δημιουργία οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών. Η ίδρυση και η λειτουργία του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, ορίζονται με νόμο.

II. Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi -Ο έλεγχος των αγορών και η ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου

MADDE 167- Devlet, para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemlerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alır; piyasalarda fiilî veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önler.

Το Κράτος λαμβάνει μέτρα για την κατοχύρωση και την πρόοδο υγιών και σταθερών διαδικασιών των αγορών χρήματος, κεφαλαίων, αγαθών και υπηρεσιών, εμποδίζει συνθήκες μονοπωλίου και δημιουργίας καρτέλ στις αγορές, που θα είναι αποτέλεσμα πράξεων ή συμφωνιών.

(Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Dış ticaretin ülke ekonomisinin yararına olmak üzere düzenlenmesi amacıyla ithalat, ihracat ve diğer dış ticaret işlemleri üzerine vergi ve benzeri yükümlülükler dışında ek malî yükümlülükler koymaya ve bunları kaldırmaya kanunla Cumhurbaşkanına yetki verilebilir.

(Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16) Με στόχο τη ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου για τη δημιουργία οφέλους της οικονομίας της χώρας, μπορούν να δοθούν με νόμο, αρμοδιότητες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ώστε να θέτει και να αίρει συμπληρωματικά οικονομικά βάρη στις εισαγωγές, εξαγωγές και σε άλλες διαδικασίες εξωτερικού εμπορίου, εκτός φόρων και παρόμοιων οικονομικών βαρών.

GEÇİCİ MADDE 21- (Ek: 16/4/2017-6771/17 md.)

A) Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır.

METABATIKO APOPO 21 – (Προστέθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 17)

A) Οι γενικές βουλευτικές εκλογές της 27^{ης} Βουλευτικής Περιόδου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και οι εκλογές για την Προεδρία της Κυβέρνησης, διεξάγονται ταυτόχρονα στις 3/11/2019. Μέχρι την ημερομηνία που θα διεξαχθούν οι εκλογές, τα καθήκοντα των μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας, συνεχίζονται. Στην περίπτωση απόφασης εκλογών της Βουλής, οι γενικές, βουλευτικές εκλογές για την 27^η Βουλευτική Περίοδο και οι εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διεξάγονται ταυτόχρονα.

B) Bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu Kanunla yapılan değişikliklerin gerektirdiği Meclis İçtüzüğü değişikliği ile diğer kanuni düzenlemeleri yapar. Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenleneceği belirtilen değişiklikler ise Cumhurbaşkanının göreve başlama tarihinden itibaren en geç altı ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından düzenlenir.

B) Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εντός το αργότερο έξι μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης αυτού του Νόμου, πραγματοποιεί την αναθεώρηση του Εσωτερικού Κανονισμού της Βουλής, κατά τις, με τον Νόμο αυτό, απαιτούμενες αναθεωρήσεις και τις άλλες νομικές ρυθμίσεις. Οι αναθεωρήσεις δε, οι οποίες ορίζονται με το προς ρύθμιση Προεδρικό διάταγμα, ρυθμίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εντός το αργότερο έξι μηνών από την ημερομηνία έναρξης της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας.

C) Anayasanın 159 uncu maddesinde yapılan düzenlemeye göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri en geç otuz gün içinde seçilirler ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonraki kırkıncı günü takip eden iş günü görevlerine başlarlar. Başvurular, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş gün içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yapılır. Başkanlık, başvuruları Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona gönderir. Komisyon on gün içinde her bir üyelik için üç adayı üye tamsayısının üçte iki çoğunluğuyla belirler. Birinci oylamada üçte iki çoğunlukla seçimin

sonuçlandırılmaması halinde, ikinci ve üçüncü oylamalar yapılır; bu oylamalarda üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun oyunu alan aday seçilmiş olur. Beşte üç çoğunluğun sağlanamaması halinde üçüncü oylamada en çok oyu almış olan, seçilecek üyelerin iki katı aday arasından ad çekme usulü ile üye belirleme işlemi tamamlanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu aynı usul ve nisapları gözeterek onbeş gün içinde seçimi tamamlar. Mevcut Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu üyeleri, yeni üyelerin göreve başlayacağı tarihe kadar görevlerine devam eder ve bu süre içinde yürürlükteki Kanun hükümlerine göre çalışır. Yeni üyeler, ilgili kanunda değişiklik yapılmıyaya kadar mevcut Kanununun Anayasaya aykırı olmayan hükümleri uyarınca çalışır. Görevi sona eren ve Hâkimler ve Savcılar Kuruluna yeniden seçilmeyen üyelerden, talepleri halinde adli yargı hâkim ve savcıları arasından seçilenler Yargıtay üyeliğine, idari yargı hâkim ve savcıları arasından seçilenler Danıştay üyeliğine Hâkimler ve Savcılar Kurulunca seçilir; öğretim üyeleri ve avukatlar arasından seçilenler ise Danıştay üyeliğine Cumhurbaşkanınca atanır. Bu şekilde yapılan seçim ve atamalarda boş kadro olup olmadığına bakılmaz, seçilen ve atanan üye sayısı kadar Yargıtay ve Danıştay kadrolarına üye kadrosu ilave edilir.

C) Σύμφωνα με τη ρύθμιση που πραγματοποιήθηκε στο άρθρο 159 του Συντάγματος, τα μέλη του Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων εκλέγονται εντός το αργότερο τριάντα ημερών, και αρχίζουν τα καθήκοντά τους την εργάσιμη ημέρα η οποία έπεται της τεσσαρακοστής ημέρας από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου. Οι αιτήσεις πραγματοποιούνται προς τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, εντός πέντε ημερών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του άρθρου. Η Προεδρία, αποστέλλει τις αιτήσεις στη Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή, εντός δέκα ημερών, για κάθε μια υποψηφιότητα, ορίζει τρεις υποψηφίους, με τα δύο τρίτα της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών. Στην περίπτωση μη δυνατότητας ολοκλήρωσης των εκλογών με τα δύο τρίτα της πλειοψηφίας στην πρώτη ψηφοφορία, διεξάγει την δεύτερη και την τρίτη ψηφοφορία· εκλέγεται ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την ψήφο των τριών πέμπτων της πλειοψηφίας του συνολικού αριθμού των μελών σε αυτές τις ψηφοφορίες. Στην περίπτωση μη δυνατότητας εξασφάλισης της πλειοψηφίας των τριών πέμπτων, αυτός ο οποίος λαμβάνει τις περισσότερες ψήφους κατά την τρίτη ψηφοφορία, ολοκληρώνει τη διαδικασία ορισμού υποψηφίου, μέσω της διαδικασίας κλήρωσης μεταξύ των διπλάσιων υποψηφίων των μελών τα οποία θα εκλεγούν. Η Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, ολοκληρώνει τις εκλογές εντός δεκαπέντε

ημερών λαμβάνοντας υπόψη τις διαδικασίες και τις απαρτίες. Τα υπάρχοντα μέλη του Ανώτατου Συμβουλίου Δικαστών και Εισαγγελέων, μέχρι την έναρξη της θητείας των νέων μελών, συνεχίζουν τα καθήκοντά τους και εντός αυτής της περιόδου, λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του εν ισχύ Νόμου. Τα νέα μέλη, μέχρι την υλοποίηση των αναθεωρήσεων, με νόμο, λειτουργούν κατ'εφαρμογή των διατάξεων οι οποίες δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα του υπάρχοντος Νόμου. Για τις υποψηφιότητες στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο οι εκλεγέντες μεταξύ των δικαστών και των εισαγγελέων των πολιτικών δικαστηρίων εκλέγονται από το Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων, για τις υποψηφιότητες στο Συμβούλιο της Επικρατείας οι εκλεγέντες μεταξύ των δικαστών και εισαγγελέων των διοικητικών δικαστηρίων, κατόπιν σχετικής αιτήσεώς τους, από τα μέλη των οποίων έληξε η θητεία και από αυτούς οι οποίοι δεν εκλέχθηκαν εκ νέου στο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων· οι εκλεγέντες μεταξύ του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) και των δικηγόρων δε, για την υποψηφιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Στις εκλογές και στους διορισμούς που διεξάγονται κατ'αυτόν τον τρόπο, δεν υπολογίζεται η ύπαρξη ή όχι κενών θέσεων προσωπικού, τα μέλη του προσωπικού συμπληρώνονται από το προσωπικό του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου και του Συμβουλίου της Επικρατείας μέχρι τον αριθμό των μελών που εκλέχθηκαν και διορίστηκαν.

D) Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinden Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmiş bulunan kişilerin herhangi bir sebeple görevleri sona erene kadar üyelikleri devam eder.

D) Συνεχίζονται οι ιδιότητες των μελών μέχρι την για οποιονδήποτε λόγο, λήξη της θητείας τους, των ατόμων που εκλέχθηκαν ως μέλη του Συνταγματικού Δικαστηρίου από το Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο και από το Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο.

E) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi ve askerî mahkemeler kaldırılmıştır.

E) Μετά τη θέση σε ισχύ αυτού του Νόμου, το Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο, το Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο και τα στρατιωτικά δικαστήρια καταργούνται.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde; Askerî Yargıtay ve Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin askerî hâkim sınıfından Başkan, Başsavcı, İkinci Başkan ve üyeleri ile diğer askerî hâkimler (yedek subaylar hariç) tercihleri ve müktesepeleri dikkate alınarak;

Εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, λαμβάνοντας υπόψη τις επιλογές και τα κεκτημένα του Προέδρου, του Γενικού Εισαγγελέως, του Δεύτερου Προέδρου και των μελών από τη βαθμίδα των στρατιωτικών δικαστών του Ανώτατου Στρατιωτικού Ακυρωτικού Δικαστηρίου, του Ανώτατου Στρατιωτικού Διοικητικού Δικαστηρίου και των άλλων στρατιωτικών δικαστών (εκτός των εφέδρων αξιωματικών):

a) Hâkimler ve Savcılar Kurulunca adli veya idari yargıda hâkim veya savcı olarak atanabilirler.

a) Σε πολιτικές ή διοικητικές αγωγές μπορούν να διορισθούν ως δικαστές ή εισαγγελείς από το Συμβούλιο των Δικαστών και Εισαγγελέων.

b) Aylık, ek gösterge, ödenek, yargı ödeneği, ek ödeme, malî, sosyal hak ve yardımlar ile diğer hakları yönünden emsali adli veya idari yargıya mensup hâkim ve savcılar, bunların dışındaki hak ve yükümlülükler yönünden ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki mevzuat hükümleri uygulanmaya devam edilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığınca mevcut sınıflarında, Bakanlık veya Genelkurmay Başkanlığının hukuk hizmetleri kadrolarına atanırlar. Bunlardan, emeklilik hakkını elde edenlerden yaş haddinden önce bu görevlerden kendi istekleriyle ayrılacaklara ödenecek tazminata ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

b) Οι νομικές υπηρεσίες του Υπουργείου ή του Αρχηγείου του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων διορίζουν το προσωπικό τους, στις υπάρχουσες βαθμίδες από το Υπουργείο Εθνικής Αμύνης, μέσω της συνέχισης εφαρμογής των μισθών, των πρόσθετων δεικτών, των αποζημιώσεων, των δικαστικών αποζημιώσεων, των πρόσθετων αποζημιώσεων των οικονομικών, κοινωνικών δικαιωμάτων και βοηθημάτων και των άλλων εφάμιλλων προς αυτά δικαιωμάτων, των δικαστών και των εισαγγελέων οι οποίοι ανήκουν στα πολιτικά ή στα διοικητικά δικαστήρια, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων εκτός αυτών, των νομοθετικών διατάξεων κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου. Από αυτά, οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με την αποζημίωση που θα παρασχεθεί στα άτομα που θα αποχωρήσουν, με τη θέλησή τους, από αυτά τα καθήκοντα, πριν την ηλικία συνταξιοδότησης από αυτά τα άτομα που έχουν κατοχυρώσει το δικαίωμα συνταξιοδότησης, ορίζεται με νόμο.

Kaldırılan askerî yargı mercilerinde görülmekte olan dosyalardan; kanun yolu incelemesi aşamasında olanlar ilgisine göre Yargıtay veya Danıştaya, diğer dosyalar ise ilgisine göre görevli ve yetkili adli veya idari yargı mercilerine dört ay içinde gönderilir.

Στις στρατιωτικές δικαστικές αρχές οι οποίες καταργήθηκαν, από τους προς εξέταση φακέλους αποστέλλονται εντός τεσσάρων μηνών, στο Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ή στο Συμβούλιο της Επικρατείας, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους, αυτοί οι φάκελοι που

ευρίσκονται στο στάδιο της εξέτασης δια της νομικής οδού, ενώ οι άλλοι φάκελοι, στις επιτετραμμένες και αρμόδιες αρχές πολιτικών ή διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους.

F) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler, tüzükler, Başbakanlık ve Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikler ile diğer düzenleyici işlemler yürürlükten kaldırılmadıkça geçerliliğini sürdürür. Yürürlükte bulunan kanun hükmünde kararnameler hakkında 152 nci ve 153 üncü maddelerin uygulanmasına devam olunur.

F) Κατά την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτού του Νόμου, οι πράξεις νομοθετικού περιεχομένου, κανονισμοί, εσωτερικοί κανονισμοί, που είναι εν ισχύ (και) που εκδόθηκαν από τον Πρωθυπουργό και το Υπουργικό Συμβούλιο και άλλες κανονιστικές διαδικασίες συνεχίζουν να ισχύουν χωρίς να καταργούνται. Σχετικά με τις εν ισχύ πράξεις νομοθετικού περιεχομένου συνεχίζεται η εφαρμογή των άρθρων 152 και 153.

G) Kanunlar ve diğer mevzuat ile Başbakanlık ve Bakanlar Kuruluna verilen yetkiler, ilgili mevzuatta değişiklik yapılincaya kadar Cumhurbaşkanı tarafından kullanılır.

G) Νόμοι και άλλα νομοθετήματα και άλλες αρμοδιότητες οι οποίες δόθηκαν στον Πρωθυπουργό και το Υπουργικό Συμβούλιο, ασκούνται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας μέχρι την αναθεώρηση στα σχετικά νομοθετήματα.

H) Anayasanın 67 nci maddesinin son fıkrası hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra birlikte yapılacak ilk milletvekili genel seçimi ile Cumhurbaşkanlığı seçimi bakımından uygulanmaz.

H) Η διάταξη της τελευταίας παραγράφου του άρθρου 67 του Συντάγματος, μετά τη θέση σε ισχύ αυτού του Νόμου, δεν εφαρμόζεται όσον αφορά τις πρώτες γενικές βουλευτικές εκλογές και την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας, οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα.

EK 2:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2:

**6771 SAYILI KANUN GEREĞİNCE BİRLİKTE YAPILACAK İLK TÜRKİYE
BÜYÜK MİLLET MECLİSİ VE CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNE İLİŞKİN
TAKVİMİN BAŞLADIĞI TARİHTE YÜRÜRLÜĞE GİRECEK DEĞİŞİKLİKLER**

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΘΑ ΤΕΘΟΥΝ ΣΕ ΙΣΧΥ ΣΤΗΝ ΣΧΕΤΙΚΗ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΔΙΕΞΑΧΘΟΥΝ
ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΙ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ Ν.6771**

A. Kuruluşu -Η ίδρυσή της

MADDE 75- (Değişik: 17/5/1987-3361/2 md.; 23/7/1995-4121/8 md.; 16/4/2017-6771/2 md.)

ΑΡΘΡΟ 75- (Όπως αναθεωρήθηκε στις 17/5/1987 με τον Ν.3361, άρθρο 2 και στις 23/7/1995 με τον Ν.4121, άρθρο 8 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 2)

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel oyla seçilen altıyüz milletvekilinden oluşur.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας αποτελείται από εξακόσιους βουλευτές οι οποίοι εκλέγονται με γενική ψηφοφορία.

C. Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanının seçim dönemi⁹⁵ -Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας

MADDE 77- (Değişik: 21/10/2007-5678/1 md.; 16/4/2017-6771/4 md.)

ΑΡΘΡΟ 77 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 1 και στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 4)

Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.

⁹⁵ Bu maddenin başlığı, “C. Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 4’üncü maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «C. Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας» αναθεωρήθηκε με το άρθρο 4 του Ν.6771, στις 16/4/2017 και εισήχθη εντός κειμένου.

Οι εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας διεξάγονται κάθε πέντε έτη, την ίδια ημέρα.

Süresi biten milletvekili yeniden seçilebilir.

Ο βουλευτής του οποίου η θητεία λήγει, μπορεί να επανεκλεγεί.

Cumhurbaşkanlığı seçiminde birinci oylamada gerekli çoğunluğun sağlanamaması halinde 101 inci maddedeki usule göre ikinci oylama yapılır.

Στην περίπτωση που δεν εξασφαλίζεται η απαραίτητη πλειοψηφία στην πρώτη ψηφοφορία στις εκλογές για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, διεξάγεται δεύτερη ψηφοφορία σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 101.

I. Cumhurbaşkanı -Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

A. Adaylık ve seçimi⁹⁶ -Υποψηφιότητα και εκλογή αυτού

MADDE 101- (Değişik: 16/4/2017-6771/7 md.)

ΑΡΘΡΟ 101 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 7)

Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται απευθείας από τον λαό, μεταξύ των Τούρκων πολιτών οι οποίοι έχουν συμπληρώσει το τεσσαρακοστό έτος της ηλικίας τους, έχουν ολοκληρώσει σπουδές ανώτατης εκπαίδευσης, έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν βουλευτές.

Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır. Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

Η θητεία του Προέδρου της Δημοκρατίας διαρκεί πέντε έτη. Ουδείς μπορεί να επανεκλεγεί περισσότερο από δύο φορές Πρόεδρος Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

Τα πολιτικά κόμματα με κατ'ελάχιστον εκατό χιλιάδων ψηφοφόρων, τα οποία έλαβαν, μόνα τους ή μαζί με άλλα, το λιγότερο πέντε τοις εκατό του συνόλου των έγκυρων ψήφων στις

⁹⁶ Bu maddenin başlığı, “A. Nitelikleri ve tarafsızlığı” iken 16/4/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 7’nci maddesi ile değiştirilmiş ve metne işlenmiştir. O τίτλος αυτού του άρθρου «Α. Τα προσόντα και η αμεροληψία του», αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017 με το άρθρο 7 του Ν.6771 και εισηχθη εντός κειμένου.

τελευταίες γενικές εκλογές, μπορούν να υποδείξουν υποψήφιο για την Προεδρία της Δημοκρατίας.

Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Λήγει η θητεία ως βουλευτή της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, αυτού ο οποίος εκλέχθηκε Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Genel oyla yapılacak seçimde, geçerli oyların salt çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir. İlk oylamada bu çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamayı izleyen ikinci pazar günü ikinci oylama yapılır. Bu oylamaya, ilk oylamada en çok oy almış iki aday katılır ve geçerli oyların çoğunluğunu alan aday, Cumhurbaşkanı seçilir.

Εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την απόλυτη πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων κατά τις εκλογές που θα διεξαχθούν κατόπιν γενικής ψηφοφορίας. Εάν κατά την πρώτη ψηφοφορία, δεν εξασφαλισθεί αυτή η πλειοψηφία, πραγματοποιείται δεύτερη ψηφοφορία τη δεύτερη Κυριακή η οποία έπεται αυτής της ψηφοφορίας. Σε αυτή την ψηφοφορία, συμμετέχουν οι δύο υποψήφιοι οι οποίοι έλαβαν τις περισσότερες ψήφους κατά την πρώτη ψηφοφορία και εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο υποψήφιος ο οποίος λαμβάνει την πλειοψηφία των έγκυρων ψήφων.

İkinci oylamaya katılmaya hak kazanan adaylardan birinin herhangi bir nedenle seçime katılmaması halinde; ikinci oylama, boşalan adaylığın birinci oylamadaki sıraya göre ikame edilmesi suretiyle yapılır. İkinci oylamaya tek adayın kalması halinde, bu oylama referandum şeklinde yapılır. Aday, geçerli oyların salt çoğunluğunu aldığı takdirde Cumhurbaşkanı seçilir. Oylamada, adayın geçerli oyların çoğunluğunu alamaması halinde, sadece Cumhurbaşkanı seçimi yenilenir.

Στην περίπτωση μη συμμετοχής, για οποιονδήποτε λόγο, στις εκλογές ενός εκ των υποψηφίων οι οποίοι δικαιούνται να συμμετάσχουν στην δεύτερη ψηφοφορία, η δεύτερη ψηφοφορία πραγματοποιείται με αντικατάσταση σύμφωνα με την σειρά που υπάρχει κατά την πρώτη ψηφοφορία της υποψηφιότητας η οποία έχει κενωθεί. Στην περίπτωση που στη δεύτερη ψηφοφορία παραμένει ένας υποψήφιος, αυτή η ψηφοφορία πραγματοποιείται υπό τον τύπο δημοψηφίσματος. Ο υποψήφιος, εκλέγεται Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε περίπτωση λήψης της απόλυτης πλειοψηφίας των έγκυρων ψήφων. Κατά την ψηφοφορία, σε περίπτωση που δεν υπάρχει δυνατότητα λήψης της πλειοψηφίας των έγκυρων ψήφων, επαναλαμβάνεται μόνο η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Seçimlerin tamamlanamaması halinde, yenisı göreve başlayıncaya kadar mevcut Cumhurbaşkanının görevi devam eder.

Σε περίπτωση μη δυνατότητας ολοκλήρωσης των εκλογών, συνεχίζεται η θητεία του εκλεγέντος Προέδρου της Δημοκρατίας, μέχρι την έναρξη της θητείας του νεοεκλεγέντος (Προέδρου).

Cumhurbaşkanlığı seçimlerine ilişkin diğer usul ve esaslar kanunla düzenlenir.

Ορίζονται με νόμο, οι άλλες διαδικασίες και αρχές που άπτονται της εκλογής για την Προεδρία της Δημοκρατίας.

B. Seçimi -Εκλογή αυτού

MADDE 102- (Değişik: 21/10/2007-5678/5 md.) (Mülga: 16/4/2017-6771/16 md.)

ΑΡΘΡΟ 102 – (Όπως αναθεωρήθηκε στις 21/10/2007 με τον Ν.5678, άρθρο 5)
(Καταργήθηκε στις 16/4/2017 με τον Ν.6771, άρθρο 16)

ΜΕΡΟΣ 3. ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗΣ

Μεταφραστικός θεωρητικός σχολιασμός και αιτιολόγηση μεταφραστικών επιλογών σύμφωνα με: (α) τη γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, (β) τις μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Darbelnet και (γ) τη μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του Newmark.

Στο παρόν Μέρος, ο μεταφραστικός θεωρητικός σχολιασμός και η αιτιολόγηση των μεταφραστικών μου επιλογών γίνεται μέσω τριών (3) θεωριών:

- (α) της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης (μέσω έξι γλωσσικών επιπέδων) των Μπατσαλιά & Σελλά,
- (β) των μεταφραστικών τεχνικών των Vinay & Darbelnet και
- (γ) της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark.

Κατωτέρω αναλύονται οι τρεις (3) αυτές θεωρίες.

3.1. Θεωρία της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης, μέσω γλωσσικών επιπέδων, των Μπατσαλιά & Σελλά

Με δεδομένο τον επικοινωνιακό χαρακτήρα της μετάφρασης, διαπιστώνουμε ότι:

- (α) κάθε κείμενο επιτελεί έναν συγκεκριμένο επικοινωνιακό σκοπό,
- (β) ο επικοινωνιακός αυτός σκοπός διέπει τις επιλογές του συντάκτη που αφορούν το σημασιολογικό πεδίο και το εύρος των λεξιλογικών μονάδων του κειμένου, τη μορφολογική και συντακτική διάρθρωση του κειμένου στο επίπεδο μικροδομής του, καθώς και τη συγκεκριμένη μορφή αυτού σε επίπεδο μακροδομής,
- (γ) ο τρόπος εκφοράς του εν λόγω επικοινωνιακού σκοπού εξαρτάται από τις συγκεκριμένες επικοινωνιακές συνθήκες εντός των οποίων λαμβάνει χώρα η δεδομένη γλωσσική πράξη. Οι επικοινωνιακές συνθήκες απαρτίζουν και αντικατοπτρίζονται στο πραγματολογικό επίπεδο του κειμένου και
- (δ) τα παραπάνω στοιχεία καθορίζουν και συνθέτουν ταυτόχρονα τις υφολογικές επιλογές του κειμένου.

«Ο επικοινωνιακός σκοπός συνιστά κοινό σημείο εκκίνησης αφενός και κεντρική απόληξη αφετέρου, του συνόλου των επιμέρους συνιστωσών ενός κειμένου:

E.Σ. (Επικοινωνιακός Σκοπός) = M (Μορφολογικό Πεδίο) + ΣΤ (Συντακτικό Πεδίο) + Λ (Λεξιλογικό πεδίο) + Σ (Σημασιολογικό πεδίο) + Π (Πραγματολογικό Πεδίο) + Υ (Υφολογικό Πεδίο). Τα εν λόγω έξι γλωσσικά επίπεδα, αποτελούν τη ‘μεταφραστική διαδικασία’ η οποία ‘οδηγεί’ από το πρωτότυπο κείμενο στο μετάφρασμα» (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 239-240).

Η γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά με βοήθησε να κρίνω το μετάφρασμα ως προς τη δομική ετερότητα των δύο γλωσσικών συστημάτων.

3.2. Θεωρία περί μεταφραστικών τεχνικών των Vinay & Darbelnet

Το έργο των Vinay & Darbelnet «*Stylistique comparée du Français et de l’Anglais: Méthode de Traduction*» (Editions Didier, 1958) είναι σημαντικό στη νεότερη Θεωρία της Μετάφρασης, λόγω του λεπτομερούς εντοπισμού και ανάλυσης των μεταφραστικών φαινομένων υπό το πρίσμα της γλωσσολογίας και μάλιστα από την οπτική γωνία της συγκριτικής υφολογίας (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 45).

Οι Vinay & Darbelnet, κατάτμησαν τα κείμενα σε μεταφραστικές μονάδες (*unités de traduction*), ορίζοντας αυτές ως «*το μικρότερο τμήμα του εκφωνήματος, στο εσωτερικό του οποίου η συνοχή μεταξύ των στοιχείων είναι τέτοια που δεν επιτρέπει να μεταφραστούν ξεχωριστά*» (Vinay & Darbelnet, 1958, 37). Οι δύο αυτοί γλωσσολόγοι:

- διατύπωσαν την άποψη ότι η μετάφραση δεν είναι τέχνη αλλά ακριβής επιστήμη που διαθέτει τις τεχνικές της και τα δικά της προβλήματα, αποτελεί ουσιαστικά κλάδο της Γλωσσολογίας και μπορεί να μελετηθεί μέσω των εννοιών και των εργαλείων της Γλωσσολογίας,
- στηρίχθηκαν στις αρχές του Ελβετού γλωσσολόγου Ferdinand de Saussure για τη διάκριση μεταξύ γλώσσας (*langue*) και ομιλίας (*parole*) και μεταξύ σημαίνοντος (*le signifiant*) και σημαινόμενου (*le signifié*),
- κινήθηκαν σε τρεις (3) άξονες: (α) στο Λεξιλόγιο (*lexique*), (β) στη Διασύνδεση

(agencement), που κινείται στο επίπεδο της Γραμματικής, (γ) στο Μήνυμα (message), που δηλώνει το σύνολο των σημασιών ενός εκφωνήματος και ορίζεται σε σχέση με την εξωγλωσσική πραγματικότητα και τις συνθήκες επικοινωνίας,

- υποστήριξαν ότι οι μεταφραστές, για να ξεπεράσουν μεταφραστικά εμπόδια και να επιλύσουν διάφορα προβλήματα κατά τη διαδικασία της μετάφρασης, μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των επτά (κατ' αύξουσα σειρά δυσκολίας) μεταφραστικών τεχνικών (procédés techniques): δάνειο (emprunt), έκτυπο (calque), κατά λέξη μετάφραση (traduction littérale), μετάταξη (transposition), μετατροπία (modulation), ισοδυναμία (équivalence), προσαρμογή (adaptation) (Vinay & Darbelnet, 1958, 36-55).

Αυτές οι μεταφραστικές τεχνικές, ανάλογα με τον βαθμό ευκολίας ή δυσκολίας τους, κατηγοριοποιούνται σε: (α) άμεση-κατά λέξη μετάφραση (traduction directe -littérale) και εάν δεν είναι εφικτή, και (β) έμμεση μετάφραση (traduction oblique), που διακρίνεται σε υποχρεωτική (π.χ. μετατάξεις και μετατροπίες, λόγω διαφορών ανάμεσα σε δύο γλωσσικά συστήματα) ή προαιρετική (π.χ. μεταβολές λόγω προσωπικού ύφους ή προτιμήσεων μεταφραστή).

Οι «τεχνικές άμεσης μετάφρασης» είναι:

- **το δάνειο (emprunt):** λέξημα που μεταφέρεται αυτούσιο ή προσαρμόζεται στη μορφολογία/φωνολογία της γλώσσας αφητηρίας, προς κάλυψη ενός σημασιολογικού κενού⁹⁷ στη γλώσσα αφίξεως ή να δείξει μια ιδιαιτερότητά της,
- **το έκτυπο (calque):** σύνταγμα που μεταφέρεται κατά λέξη, σεβόμενο τους κανόνες και τις δομές της γλώσσας αφίξεως (calque d' expression- εκφραστικό έκτυπο⁹⁸) ή εισάγοντας νέες (calque de structure- δομικό έκτυπο⁹⁹) και

⁹⁷ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α' εξάμηνο 2016): «Κίνδυνο αποτελούν οι περιπτώσεις των «faux-amis» (ψευδόφιλες λέξεις) οι οποίες προέρχονται από μια γλωσσική κοινότητα, μοιάζουν τα σημαίνοντα τους αλλά τα σημααινόμενα έχουν αλλάξει (μπορεί να έχουν διαφοροποιηθεί ή διευρυνθεί) π.χ. journal (αγγλ. Περιοδικό, γαλλ. Εφημερίδα)»

⁹⁸ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α' εξάμηνο 2016): «Π.χ. «First Lady/Πρώτη Κυρία»: αναφέρεται στη σύζυγο του Προέδρου των ΗΠΑ, εκφράζει κάτι που δεν εκφράζονταν πριν την εισαγωγή του στην ελληνική γλώσσα».

⁹⁹ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α' εξάμηνο 2016): «Π.χ. économiquement faible (οικονομικά αδύναμος, δηλ. αδύναμος από οικονομική άποψη). Τα δομικά έκτυπα παραβιάζουν τη δομή της γλώσσας αφίξεως και δημιουργούν νέες δομές (δεν συνιστούνται προς χρήση σε μεταφράσματα)».

- **η κατά λέξη μετάφραση¹⁰⁰ (traduction directe- littérale):** αποτελεί την πιο διαδεδομένη μέθοδο μετάφρασης ανάμεσα σε γλώσσες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια και κουλτούρα (δηλ. οι δομές είναι παρόμοιες).

Στις «τεχνικές έμμεσης μετάφρασης» συμπεριλαμβάνονται:

- **η μετάταξη (transposition):** προϋποθέτει αλλαγή¹⁰¹ ‘μέρους του λόγου’ περνώντας από τη μια γλώσσα στην άλλη χωρίς να αλλάζει η σημασία, υποδηλώνει εκ μέρους του μεταφραστή μια πολύ καλή γνώση της γλώσσας αφίξεως, και ίσως είναι και η πιο διαδεδομένη δομική μεταβολή που πραγματοποιούν οι μεταφραστές,
- **η μετατροπία (modulation):** εστιάζει στην αλλαγή σκοπιάς¹⁰² από την οποία αντιλαμβάνεται το μήνυμα ο ομιλητής κάθε γλώσσας, είναι δικαιολογημένη όταν μια κατά λέξη ή έστω μετατοπισμένη μετάφραση καταλήγει σε γραμματικά ορθή έκφραση του λόγου, που θεωρείται ακατάλληλη ή αδέξια στην γλώσσα αφίξεως. Στο επίπεδο του μηνύματος (message) υποδιαιρείται με βάση τις εξής μεταβολές: αφηρημένο – συγκεκριμένο, αιτία – αποτέλεσμα, μέρος- άλλο μέρος, αναστροφή όρων, άρνηση του αντίθετου, ενεργητική-παθητική φωνή, χώρος αντί χρόνου, επανεξέταση διαστημάτων/ορίων, μεταβολή συμβόλων (μεταφορές),
- **η ισοδυναμία (équivalence):** εστιάζει στην εύρεση αντίστοιχων επιφωνημάτων, ιδιωτισμών¹⁰³ (οι ιδιωτισμοί αποτελούν χαρακτηριστικό μιας γεωγραφικής ποικιλίας και είναι εκφράσεις των οποίων τα στοιχεία δεν έχουν σχέση με το νόημα π.χ. ψάχνω ψύλλους στ’ άχυρα), παροιμιών, ρητών, εκφράσεων¹⁰⁴ κ.λπ.) προκειμένου να υπάρξει ισοδυναμία στο μήνυμα και στο σύνολο του νοήματος,

¹⁰⁰ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α’ εξάμηνο 2016): «Όταν δεν παραβιάζονται οι κανόνες σύνταξης πρέπει να υιοθετούνται, γιατί αλλιώς ο μεταφραστής απομακρύνεται από το κείμενο στη γλώσσα αφίξεως».

¹⁰¹ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α’ εξάμηνο 2016): «Η αλλαγή μπορεί να είναι προαιρετική (όταν έχουμε παρόμοιες δυνατότητες στις 2 γλώσσες (π.χ. *il a annoncé son retour* => ανακοίνωσε την επάνοδο του /ανακοίνωσε ότι θα επανέλθει) ή υποχρεωτική (όταν οι 2 γλώσσες δεν έχουν την ίδια ευελιξία (π.χ. ελληνική, τουρκική): στα τουρκικά μια χρονική έννοια θα εκφραστεί με ουσιαστικοποιημένο ρήμα και επίθημα, ενώ στα ελληνικά θα εκφραστεί με σύνδεσμο και ρήμα (το ύφος πρέπει να παραμείνει το ίδιο)».

¹⁰² Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α’ εξάμηνο 2016): «Πρόκειται για διαφορετική σκοπιά της ίδιας πραγματικότητας (π.χ. αγγλικά *the time when...* (ο χρόνος που...), γαλλικά *le moment ou...* (η στιγμή που...), δηλ. για τον Άγγλο ο χρόνος είναι πιο ασαφής».

¹⁰³ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α’ εξάμηνο 2016): «Π.χ. γαλλικά: *comme un chien dans un jeu de quilles* / αγγλικά: *like a bull in a china shop* /ελληνικά: *σαν ταύρος εν υαλοπωλείω*/ ή, *τα έκανε λίμπα*».

¹⁰⁴ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α’ εξάμηνο 2016): «Π.χ. νεολογισμοί που έχουν πάρει νόημα (*pummaro, wettex, multi, hanzaplast*: η μάρκα αντιπροσωπεύει το αντικείμενο)».

- **η προσαρμογή (adaptation):** εύρεση αντίστοιχης πολιτισμικής ιδιαιτερότητας λόγω διαφοράς πολιτισμών μεταξύ γλώσσας αφητηρίας και γλώσσας αφίξεως: π.χ. το κρίκετ σε αγγλικό κείμενο, αποδίδεται σε γαλλικό κείμενο, με τον ποδηλατικό γύρο της Γαλλίας (Vinay et Darbelnet, 1958, 55). Με άλλα λόγια, ενώ στην ισοδυναμία ο μεταφραστής βρίσκει τις ίδιες συνθήκες επικοινωνίας και την κατάλληλη μετάφραση, στην προσαρμογή ο μεταφραστής καλείται να εφεύρει τις συνθήκες γιατί δεν υπάρχουν. Εδώ, ο μεταφραστής ψάχνει την ισοδυναμία στις καταστάσεις (ενώ στην ισοδυναμία έψαχνε την ισοδυναμία στη γλώσσα)¹⁰⁵.

Βέβαια, σε μια φράση μπορεί να βρεθούν ταυτόχρονα περισσότερες της μιας τεχνικές, π.χ. *presse-weight /presse-papiers* (μετάταξη και μετατροπία), *private/défense d'entrer* (μετάταξη και ισοδυναμία και μετατροπία) (Vinay et Darbelnet, 1958, 54).

Κατά τον Πολίτη (Πολίτης, 2012, 22-25) η καταγραφή του στίγματος της μεταφραστικής προσπάθειας των Vinay & Darbelnet είναι η εξής: Ο μεταφραστής προσεγγίζει δύο γλωσσικά συστήματα αυτό της γλώσσας αφητηρίας (*langue de départ*) και αυτό της γλώσσας αφίξεως (*langue d'arrivée*), διερευνά το περιεχόμενο του κειμένου, αξιολογεί το περιγραφικό (*descriptif*), το συγκινησιακό (*affectif*) και το διανοητικό (*intellectuel*) περιεχόμενο των μεταφραστικών μονάδων, προβαίνει σε ανάπλαση της περίπτωσης στην οποία αναφέρεται το μήνυμα και αξιολογεί την υφολογική παράμετρο του προς μετάφραση κειμένου, οδηγείται στη μετάφραση ολοκληρώνοντας τη μεταφραστική διαδικασία με τον έλεγχο του μεταφράσματος.

3.3. Θεωρία περί μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark

Προσεγγίζοντας τη μεταφραστική τεχνική του Newmark συνειδητοποιούμε ότι αυτή βρίσκεται ανάμεσα σε αυτήν των Vinay & Darbelnet (Αντιπαραβολική Συγκριτική Γλωσσολογία) και αυτήν των Seleskovich & Lederer [Θεωρία του Νοήματος (*Théorie du sens* ou *théorie interprétative*) ή Δι-ερμηνευτική Θεωρία]¹⁰⁶. Ο Newmark επιλέγοντας τα σημαντικότερα σημεία των δύο θεωριών, έθεσε στο τραπέζι μεταφραστικά προβλήματα, όπως: ποια είναι η μεταφραστική μονάδα, οι μεταφραστικές μέθοδοι, τα είδη των κειμένων ανάλογα με τη

¹⁰⁵ Καθ. Σελλά-Μάζη Ελένη: από τις παραδόσεις του μαθήματος «Θεωρία της Μετάφρασης» (ΠΜΣ Μετάφρασης & Διερμηνείας, 1ος κύκλος σπουδών, Α' εξάμηνο 2016).

¹⁰⁶ (*ibid.*).

λειτουργία τους, οι μεταφραστικές διαδικασίες. Επίσης εξέτασε την ανάλυση του λόγου στο πρωτότυπο κείμενο (discours analysis), την εφαρμογή της ανάλυσης σε σημασιολογικά συστατικά (componential analysis), τη θεωρία των πτώσεων (case grammar) στη μετάφραση, τη μετάφραση του σχήματος της αναφοράς και των νεολογισμών, την τεχνική μετάφραση, τον χειρισμό λεξικών για να φτάσει στην πηγή ενός όρου και τέλος, την αξιολόγηση της μετάφρασης (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 68-69).

Για τον Newmark ‘δεν είναι το άπαν μεταφράσιμο’, ενδέχεται ο μεταφραστής σε κάποια στιγμή να φτάσει σε ένα σημείο ανυπέβλητων δυσκολιών, έτσι ώστε ως αποτέλεσμα να μην υπάρξει η τέλεια μετάφραση, διότι ο μεταφραστής συνεχώς προσπαθεί να διευρύνει το επίπεδο των γνώσεων του και να βελτιώσει τα εκφραστικά μέσα. Κατ’ αυτόν, η μετάφραση συνίσταται στην απόδοση του νοήματος ενός κειμένου σε μια άλλη γλώσσα σύμφωνα με τον τρόπο που ο συγγραφέας εννοούσε αυτό το κείμενο.

Ο Newmark έθεσε στο τραπέζι το **θέμα του ύφους ενός κειμένου [«φυσικότητα» (naturalness) ενός κειμένου]**, δεδομένου ότι οι συνήθειες μιας γλώσσας Α ενδέχεται να διαφέρουν από τις συνήθειες της γλώσσας Β, και έτσι εάν ο μεταφραστής δεν χρησιμοποιήσει τη ‘σωστή συνήθεια’ το ύφος του δεν θα είναι ‘φυσικό’ (άλλωστε όλοι μας, ως απλοί αναγνώστες ενός μεταφράσματος, έχουμε προβληματιστεί ότι το κείμενο ‘δεν ρέει αλλά σκαλώνει’). Σε αυτή την περίπτωση, ο μεταφραστής θα κληθεί να διαλέξει μεταξύ αντιστοιχιών που για ένα κείμενο μπορεί να μην ισχύουν, αλλά να είναι συμβατές με ένα άλλο.

Η μεταφραστική διαδικασία κατά τον Newmark: (α) **αρχίζει** εστιαζόμενη σε δύο μεταφραστικές τεχνικές: τη σημασιολογική και την επικοινωνιακή, η χρήση των οποίων εξαρτάται από τη φύση του πρωτότυπου κειμένου (β) **συνεχίζεται** με επιμέρους μεταφραστικές διεργασίες (σε 4 επίπεδα) και (γ) **τελειώνει** με τη διαδικασία της αναθεώρησης (Μπατσαλιά-Σελλά, 2010, 68).

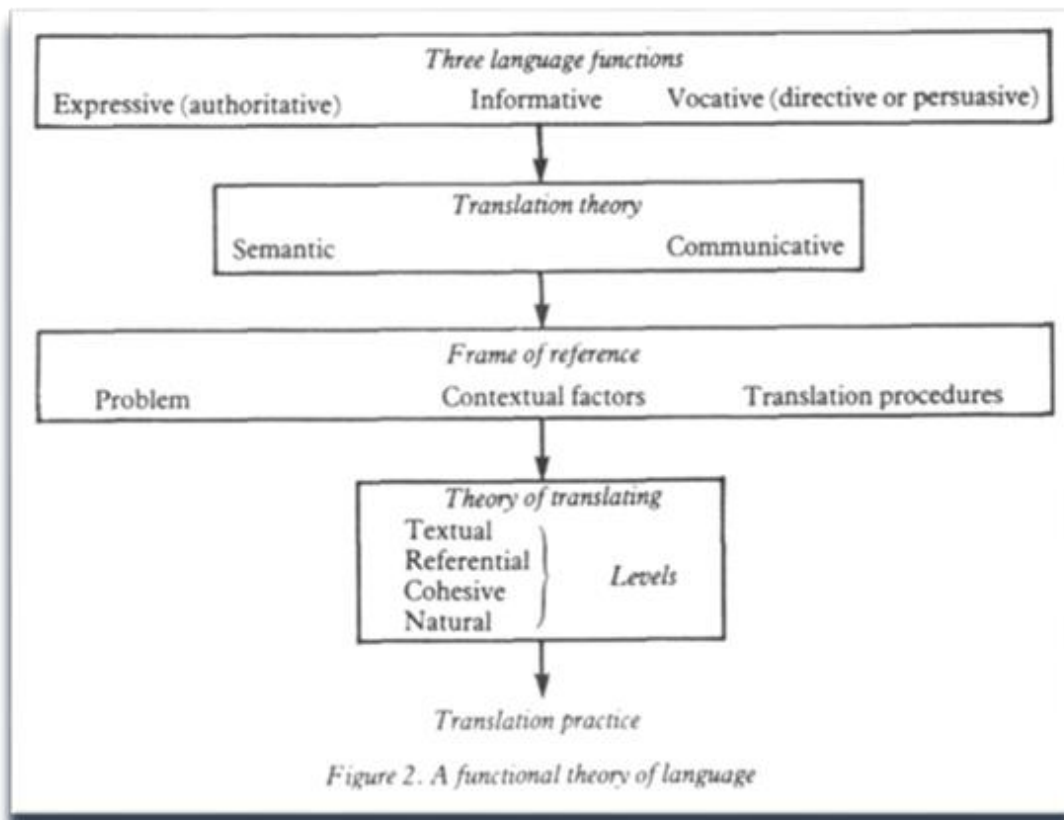
Η σημασιολογική προσέγγιση αφορά τα εκφραστικά κείμενα (authoritative texts) ενώ η επικοινωνιακή προσέγγιση ταιριάζει στα αναφορικά κείμενα (informative texts): επιστημονικά, οικονομικά θέματα, που αποτυπώνονται σε εγχειρίδια, αναφορές, εισηγήσεις, άρθρα, υπομνήματα, πρακτικά) και στα κλητικά κείμενα (vocative texts): κείμενα που το βάρος πέφτει στους αναγνώστες και όχι στον συγγραφέα [φυλλάδια με οδηγίες χρήσης, φαρμακευτικές

συνταγές, κείμενα προπαγάνδας, διαφημίσεις, κόμικς, σαπουνόπερες (λαϊκή λογοτεχνία)]¹⁰⁷. Η **επικοινωνιακή μετάφραση** δίδει στους αναγνώστες της ένα αποτέλεσμα πιο κοντά στην αίσθηση που αποκομίζουν οι αναγνώστες του πρωτότυπου κειμένου. Η **σημασιολογική μετάφραση** αποδίδει, όσο πιο πιστά επιτρέπουν οι σημασιολογικές και συντακτικές δομές της γλώσσας αφίξεως, το ακριβές ‘συγκειμενικό’ νόημα του πρωτοτύπου.

Ο Newmark διαλέγει **τρεις λειτουργίες του λόγου**:

- (α) εκφραστική (expressive),
- (β) αναφορική (informative),
- (γ) κλητική (vocative).

Στην εκφραστική λειτουργία κατατάσσει τα κείμενα των οποίων ο συγγραφέας είναι επώνυμος [‘ιερός’ (sacred) θα λέγαμε] και ‘φέρουν’ τη σφραγίδα του (:authoritative texts). Στην αναφορική και κλητική λειτουργία ο συγγραφέας είναι ανώνυμος (:typical texts).

Εικόνα 1: Ο Πίνακας του Newmark (Newmark, 1988, 20)

¹⁰⁷ (ibid.).

Τα 4 επίπεδα (όπου ο μεταφραστής λειτουργεί συνειδητά ή όχι) είναι:

(α) το γλωσσικό επίπεδο (the level of language) του κειμένου της γλώσσας αφετηρίας από όπου αρχίζει και πάντα προστρέχει σε αυτό,

(β) το επίπεδο αναφοράς (the referential level), το επίπεδο των αντικειμένων και των γεγονότων, πραγματικών ή φανταστικών, που προοδευτικά προσπαθεί να απεικονίσει νοερά και να αποκαταστήσει και αποτελεί ουσιαστικό μέρος της «κατανόησης» και «επανασύστασης» της εμπειρίας,

(γ) το επίπεδο συνοχής (the cohesive level) που χαρακτηρίζει την γραμματική υπόσταση του κειμένου, χαράσσει την πορεία της σκέψης, τον συναισθηματικό τόνο (θετικό ή αρνητικό), τις ποικίλες συμβάσεις γραφής του κειμένου της γλώσσας αφετηρίας και περιλαμβάνει τη διαδικασία της «κατανόησης» και «επανασύστασης» και

(δ) το επίπεδο «φυσικότητας» (the level of naturalness), όπου δοκιμάζεται η ροή του κειμένου, και το κείμενο της γλώσσας αφίξεως κρινόμενο ως πρωτότυπο και όχι ως μετάφραση αποτυπώνει την επανασύσταση της εμπειρίας από λεξικολογική και γραμματική άποψη. Η «φυσικότητα» συναρτάται με τον συγγραφέα, το αναγνωστικό κοινό και του θέμα αναφοράς ή τις συνθήκες επικοινωνίας. Δεν υπάρχει για τους πάντες και τα πάντα «φυσικότητα» γιατί αυτό που θεωρείται φυσικό για ορισμένες συνθήκες επικοινωνίας θεωρείται αφύσικο για κάποιες άλλες. Η «φυσικότητα» κλονίζεται και ο μεταφραστής καλείται να την παραβεί στις περιπτώσεις του είδους των εκφραστικών κειμένων που φέρνουν την σφραγίδα του συγγραφέα (authoritative texts). Στις περιπτώσεις αυτές ο μεταφραστής πρέπει να υπολογίσει τον βαθμό απόκλισης φυσικότητας του κειμένου αφετηρίας (από την ουδέτερη γλώσσα) και να διατηρήσει τον ίδιο και στο κείμενο αφίξεως. Το επίπεδο της φυσικότητας αποτελεί τη συμβολή του Newmark στην πρόοδο των γνώσεών μας σχετικά με τη μεταφραστική διαδικασία, την οποία ο ίδιος συνδέει με την ακρίβεια, την αρτιότητα και την ακριβολογία, την οποία τοποθετεί στην τελευταία φάση της μεταφραστικής προσπάθειας (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, 98-100).

3.4. Συμπεράσματα επί της αναλυθείσας θεωρίας

Η συμβολή στην πρόοδο των γνώσεών μας σχετικά με τη μεταφραστική διαδικασία είναι:

(α) κατά τις Μπατσαλιά & Σελλά, η κατάρτιση ενός ενιαίου μοντέλου μεταφραστικής διαδικασίας διαφοροποιούμενου ανάλογα με τα επίπεδα γλώσσας ενός κειμένου [(α) Μορφολογικό, β) Συντακτικό, γ) Λεξιλογικό (Συνθεματική), δ) Σημασιολογικό, ε)

Πραγματολογικό και στ) Υφολογικό], προσπαθεί να συμπεριλάβει στους κόλπους του το σύνολο, ει δυνατόν, των διαστάσεων της πολύπλοκης μεταφραστικής διαδικασίας. Η λεπτομερής ιχνηλάτηση των εν λόγω έξι γλωσσικών επιπέδων, με βοήθησε να κρίνω το μετάφρασμα ως προς τη δομική ετερότητα των δύο γλωσσικών συστημάτων, να συνειδητοποιήσω την πολυπλοκότητα της μεταφραστικής διαδικασίας, αλλά και να αντιμετωπίσω μεταφραστικές δυσκολίες.

(β) κατά τους Vinay & Darbelnet, η ανάδειξη της μεταφραστικής μονάδας για πρώτη φορά, οι επτά μεταφραστικές τεχνικές κατά την μεταφραστική διαδικασία και η σημαντικότητα της τεχνικής της ισοδυναμίας, ισχυριζόμενοι ότι τελικά όλα μπορούν να «θεωρηθούν ως μια εν δυνάμει ισοδυναμία», γιατί ακόμα και όταν αλλάζουμε ένα μέρος του λόγου (μετάταξη), πάλι κάποιου είδους ‘ισοδύναμο’ χρησιμοποιούμε,

(γ) κατά τον Newmark, η ανάδειξη της κατά λέξη μετάφρασης πλησιέστερα στο πρωτότυπο, η έννοια της χρηστικότητας μέσω των τεσσάρων επιπέδων λόγου που θα πρέπει να δίδει σημασία ο μεταφραστής αναδεικνύοντας το επίπεδο της «φυσικότητας» (naturalness) και η έννοια της αναθεώρησης του μεταφράσματος.

Συμπερασματικά, η ανάλυση της μεταφραστικής διαδικασίας μέσω της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης (έξι γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, αποδεικνύεται εξαιρετικό εργαλείο για τη ‘φαρέτρα’ του σύγχρονου μεταφραστή. Η κλασική ταξινομία των Vinay & Darbelnet έφερε στο φως ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών μεταφραστικών τεχνικών, όμως το γλωσσολογικό μοντέλο τους είναι στατικό, η ασάφεια των ορίων ανάμεσα στις διάφορες κατηγορίες και η αυτόματη μέτρηση των αλλαγών προβληματίζουν τους μεταγενέστερους μεταφραστές ενώ η περιγραφή της μεταφραστικής διαδικασίας εστιάζεται στο προϊόν της μετάφρασης, χωρίς να παραθέτει επίπεδα λόγου και χωρίς να εξετάζει την επίπτωση των αλλαγών στον αναγνώστη. Αντίθετα, ο Newmark βλέπει τη μετάφραση ως μια γλωσσική πράξη, προσπαθεί να βρει εάν το κείμενο στη γλώσσα αφίξεως ευσταθεί, εάν το περιεχόμενο του κειμένου αντιπροσωπεύεται και εάν το μετάφρασμα έχει συνοχή και ‘φυσικότητα’.

Στις περισσότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της Διδακτικής της Μετάφρασης (π.χ. των Delisle, Tatilon, Newmark, Hatim, Kussmaul, Μπατσαλιά & Σελλά) διακρίνονται τρία στάδια ως προς τις γενικές αρχές της μεταφραστικής διαδικασίας:

(α) το πρώτο στάδιο αφορά την ανάγνωση και κατανόηση ενός κειμένου στη γλώσσα αφετηρίας,

(β) το δεύτερο στάδιο αφορά την επανέκφραση ή επαναδιατύπωση στο κείμενο της γλώσσας αφίξεως,

(γ) το τρίτο στάδιο αφορά τον έλεγχο ή την **αναθεώρηση του μεταφράσματος** (στα πραγματολογικά κείμενα, η διαδικασία συμπληρώνεται και από το στάδιο της τεκμηρίωσης, είτε στη φάση της κατανόησης, είτε στη φάση της επανέκφρασης) (Κωστοπούλου & Σαριδάκης, 2011, 7).

Κατά μια έννοια, και υπό το πρίσμα του νευραλγικού θέματος της Μ.Δ.Ε. σχετικά με τη Μεταφραστική Επιτέλεση μεταξύ ενός ζεύγους γλωσσών με μορφοσυντακτική διαφορετικότητα, όπως η Τουρκική και η Ελληνική, και με δεδομένο ότι η Μεταφραστική Διαδικασία είναι επικοινωνιακή πράξη, στην οποία εμπεριέχονται *ex ante* γνωσιακές διαδικασίες (cognitive processes), και η οποία συναρτάται και με τον ‘πραγματολογικό παράγοντα’ που επηρεάζει σαφέστατα την ποιότητα του μεταφράσματος, θα ήθελα να καταγραφεί προς αξιολόγηση η ενδιαφέρουσα άποψη του Pym, ο οποίος εξετάζει τη Μετάφραση (και) ως πράξη διαχείρισης κινδύνων (Translating as Risk Management), διαβλέποντας τα εξής τρία (3) είδη κινδύνων προς διαχείριση:

- κίνδυνος αξιοπιστίας (credibility risk): η μεταφραστική διαδικασία ως επικοινωνιακή πράξη, ενέχει τον κίνδυνο μείωσης ή έλλειψης της αξιοπιστίας του μεταφραστή
- κίνδυνος αβεβαιότητας (uncertainty risk): συνδέεται με τις μεταφραστικές επιλογές που καλείται να κάνει ο μεταφραστής σε ένα μετάφρασμα και
- επικοινωνιακός κίνδυνος (communicative risk): συνδέεται με τις επιλογές του μεταφραστή στη μετάφραση κειμένων όπου εμπεριέχονται στοιχεία υψηλού επικοινωνιακού κινδύνου ή χαμηλού επικοινωνιακού κινδύνου (λογοτεχνικά κείμενα, μη λογοτεχνικά [τεχνικά, οικονομικά, νομικά] κείμενα, κείμενα με υψηλή επαναληψιμότητα) (Pym, 2015, 67).

Αξιοσημείωτη παραμένει και η άποψη του Pym ότι οι μεταφραστές ανέκαθεν επεδείκνυαν αποστροφή του κινδύνου¹⁰⁸ (risk aversion) και για αυτό μόνον εξειδικευμένοι μεταφραστές επιθυμούν να επενδύσουν «υψηλότερου βαθμού προσπάθεια (greater efforts)» σε υψηλού κινδύνου στοιχεία (Pym, 2015, 78).

3.5. Η μεταφραστική διαδικασία στο πλαίσιο της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης των Μπατσαλιά & Σελλά

Στην παρούσα ενότητα αναλύονται διεξοδικά και τα έξι (6) γλωσσικά επίπεδα, προκειμένου να κρίνω το μετάφρασμα ως προς τη δομική ετερότητα των δύο γλωσσικών συστημάτων.

3.5.1. Παρατηρήσεις επί του μορφοσυντακτικού πεδίου

A. Κατά τη μετάφραση του πρωτότυπου κειμένου Συντάγματος της Τουρκίας στην Ελληνική, η πρώτη δυσκολία που έπρεπε να υπερσκελισθεί ήταν το σημαντικό θέμα της μορφοσυντακτικής διαφορετικότητας μεταξύ της γλώσσας αφετηρίας (Τουρκική) και της γλώσσας αφίξεως (Ελληνική): η πρώτη είναι συγκολλητική γλώσσα αλταϊκής οικογένειας (χωρίς αναφορά σε φύλο¹⁰⁹ και άρθρα¹¹⁰), και η δεύτερη ινδοευρωπαϊκής οικογένειας, κλιτού τύπου, γλώσσα.

Η σύνταξη και η μορφολογία αφορούν τις λέξεις (η σύνταξη είναι ο τρόπος που οι λέξεις οργανώνονται στην πρόταση, ενώ η μορφολογία είναι ο τρόπος που αυτές είναι εσωτερικά οργανωμένες). Οι γραμματικές πληροφορίες που προσδίδουν οι συντακτικές σχέσεις στην πρόταση σχετίζονται με τα γραμματικά (κλιτικά) μονήματα και τη σειρά των συστατικών στο εσωτερικό της λέξης. Οι γλώσσες διακρίνονται σε συνθετικές και αναλυτικές ανάλογα με το εάν ενσωματώνουν τις συντακτικές λειτουργίες με τη μορφή κλιτικών μονημάτων ή όχι, και οι συνθετικές διαχωρίζονται περαιτέρω σε κλιτές και συγκολλητικές. Ειδικότερα:

(α) «Οι κλιτές γλώσσες χαρακτηρίζονται από ρηματικές και ονοματικές κλίσεις με παραλλαγές

¹⁰⁸ Έχει αποδειχθεί ότι για τον άνθρωπο η αποστροφή απώλειας (loss aversion) είναι μεγαλύτερη από την αποστροφή του κινδύνου (risk aversion). Βλ. Grant Halvorson, H. "The Hidden Danger of Being Risk-Averse", Harvard Business Review, Risk Management (JULY 02, 2013) <https://goo.gl/gkqa81> προσπελάστηκε 13.10.2017.

¹⁰⁹ «Η μορφολογική διάκριση 'γραμματικό γένος' είναι υποχρεωτική στην Ελληνική και ανύπαρκτη στην Τουρκική» (Σελλά-Μάζη, 2004, 136).

¹¹⁰ «Η Τουρκική δεν έχει γραμματικό τύπο που να εκφράζει το οριστικό άρθρο (ο, η, το) της Ελληνικής. Επίσης, το αόριστο άρθρο της Ελληνικής «ένας, μια, ένα» (από το αριθμητικό ένας, μια, ένα), αποδίδεται στην Τουρκική με το αόριστο επίθετο «bir».» (Ζεγκίνης & Χιδίρογλου, 1995, 65).

στη ρίζα. Οι **συντακτικές τους λειτουργίες** δηλώνονται εντός των ορίων της λέξης υπό τη μορφή κλιτικών γραμματικών μονημάτων, πράγμα που σημαίνει ότι κάθε φορά που δηλώνεται στη λέξη άλλη συντακτική σχέση, παραλλάσσεται και η μορφή της, ενώ δεν είναι εύκολο να διαχωριστούν τα λεξιλογικά από τα γραμματικά μονήματα στην αλυσίδα του λόγου. **Στις συγκολλητικές γλώσσες** τα μονήματά τους, συγκολλώνται τα μεν στα δε, χωρίς παραλλαγές στη μορφή του σημαίνοντος και με τη δυνατότητα να διαχωρίζονται τα λεξιλογικά από τα γραμματικά. Οι **συντακτικές σχέσεις** δηλώνονται μέσω γραμματικών μονημάτων που τοποθετούνται μετά τη ρίζα, σε μια καθορισμένη σειρά το ένα με το άλλο και μπορούν να προσθαιρευθούν, για να δηλωθούν οι ανάλογες συντακτικές σχέσεις. Η δυνατότητα αυτή τους χαρίζει αυτονομία κινήσεων και ακεραιότητα στη μορφή, εκτός των περιπτώσεων όπου φωνολογικοί λόγοι επιβάλλουν τη μορφική τους μετατροπή» (Σελλά-Μάζη, 2004, 133-134).

(β) «Οι **συγκολλητικές γλώσσες** χαρακτηρίζονται από συσσώρευση, μετά (ή σπανίως πριν) την ονοματική ή ρηματική ρίζα, ιδιαίτερων και σαφώς ξεχωριστών καταλήξεων, οι οποίες χρησιμεύουν για να εκφράσουν ποικίλλες **γραμματικές σχέσεις**. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι 'λέξεις' των γλωσσών αυτών είναι δυνατόν να αναλυθούν σε μια σειρά διακριτών γραμματικών ή λεξιλογικών στοιχείων. **Στις κλιτές γλώσσες** αντιθέτως, τα γραμματικά αυτά στοιχεία, τα οποία επίσης έπονται της ρίζας, δεν μπορούν να διαχωρισθούν σε κάποια ακέραια μορφή το καθένα, πολλές φορές δε, συνενώνονται και με την ίδια τη ρηματική ή την ονοματική ρίζα. Επίσης, τα στοιχεία αυτά αλλάζουν μορφή ανάλογα με το γένος, τον αριθμό και την ομάδα κλίσης στην οποία ανήκει το τυχόν όνομα ή ρήμα». (Σελλά-Μάζη, 2004, 276).

B. Καταδεικνύεται ότι η Τουρκική χρησιμοποιεί κατά κόρον:

(i) την **παθητική φωνή** (δίδοντας έμφαση, μέσω αυτής, στις απρόσωπες εκφράσεις). Για παράδειγμα η παθητική φωνή της Τουρκικής μετατρέπεται σε ενεργητική στην Ελληνική:

- στο άρθρο 83 (Περί Βουλευτικής Ασυλίας): «(...) Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili **görüşme yapılamaz ve karar alınamaz**. (...) Οι ομάδες πολιτικών κομμάτων που ευρίσκονται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, **δεν μπορούν να συζητούν και να αποφασίζουν** σχετικά με τη βουλευτική ασυλία»,
- στο άρθρο 90 (Περί επικύρωσης διεθνών συνθηκών): «(...) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya

aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesine **başvurulamaz**. (Ek cümle: 7/5/2004-5170/7 md.) Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle çıkabilecek uyumsuzluklarda milletlerarası andlaşma hükümleri **esas alınır**. (...) Διεθνείς συνθήκες οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία, έχουν ισχύ νόμου. Σχετικά με αυτές, **δεν μπορεί να γίνει προσφυγή** ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, με τον ισχυρισμό ότι αντίκειται στο Σύνταγμα. (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 7/5/2004, με τον Ν.5170, άρθρο 7) Στις περιπτώσεις που μπορεί να εγερθούν διαφορές, λόγω κάλυψης των νόμων με διαφορετικές διατάξεις για το ίδιο θέμα, με τις διεθνείς συνθήκες σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που τέθηκαν σε ισχύ σύμφωνα με τον νόμο, **υπερισχύουν** οι αρχές της διεθνούς συνθήκης. (...).

Στα ελληνικά δεν επιλέγεται η παθητική φωνή με τέτοια συχνότητα και χρήση όσο στα τουρκικά. Ως εκ τούτου, δεν είναι θέμα συντακτικών κανόνων αλλά δομικών συνηθειών, παρά του ότι το Σύνταγμα αποτελεί νομικό κείμενο.

Στα ελληνικά: α) η ενεργητική φωνή προτιμάται έναντι της παθητικής φωνής, β) οι γλωσσικές συνήθειες έχουν αλλάξει τόσο στο επίπεδο λόγου της γενικής και νομικής γλώσσας, δηλαδή οι συνήθειες της γενικής γλώσσας έχουν εμποτίσει την νομική γλώσσα. Για παράδειγμα:

Από το «Σύνταγμα της Ελλάδος του 1975¹¹¹»:

Άρθρον 8:

1. Ουδείς αφαιρείται άκων του παρά του νόμου ωρισμένου εις αυτόν δικαστού.
2. Δικαστικά επιτροπαί και έκτακτα δικαστήρια, υφ' οιονδήποτε όνομα, δεν επιτρέπεται να συσταθούν.

Από το «Σύνταγμα της Ελλάδος, 1975/1986/2001/2008¹¹²»:

Άρθρο 8 [Αρχή του φυσικού δικαστή, έκτακτα δικαστήρια]:

Κανένας δεν στερείται χωρίς τη θέλησή του το δικαστή που του έχει ορίσει ο νόμος.

Δικαστικές επιτροπές και έκτακτα δικαστήρια, με οποιοδήποτε όνομα, δεν επιτρέπεται να συσταθούν.

¹¹¹ Πηγή: Έκδοση του Περιοδικού “ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ”: Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975, 1975, σελ. 41.

¹¹² Πηγή: Σύνταγμα της Ελλάδος, 1975/1986/2001/2008, 2008, σελ.7

Ωστόσο, θεωρώ ότι ένα νομικό κείμενο είναι σαφέστερο εάν χρησιμοποιηθεί ο παλαιότερος λόγιος τύπος της αόριστης αρνητικής αντωνυμίας «ουδείς» διότι συνοδεύεται από κατάφαση στο ρήμα και όχι από άρνηση, όπως γίνεται με την αντωνυμία «κανένας». Για αυτό θεωρώ ότι σε κείμενα νομικού λόγου είναι προτιμότερο να χρησιμοποιήσω λόγια μορφή αντωνυμίας, όπως το «ουδείς», με κίνδυνο στην τελευταία περίπτωση να προκληθεί πρόβλημα κατανόησης. Για παράδειγμα, στο μετάφρασμα του Τουρκικού Συντάγματος, έχω χρησιμοποιήσει τον παλαιότερο λόγιο τύπο της αόριστης αντωνυμίας «ουδείς»:

Άρθρο 42 του Τουρκικού Συντάγματος (σχετικά με το δικαίωμα και την υποχρέωση της εκπαίδευσης και μάθησης):

«**Kimse**, eğitim ve öğrenim hakkında yoksun **birakılmaz**. (...) **Ουδείς μπορεί να στερηθεί** του δικαιώματος εκπαίδευσης και μάθησης. (...)

Άρθρο 21 του Τουρκικού Συντάγματος (σχετικά με το άσυλο της κατοικίας):

« (...) **kimsenin konutuna girilemez**, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. (...) **Ουδείς μπορεί να εισέλθει στην κατοικία ουδενός**, να διαπράξει έρευνα και να κατάσχει τα πράγματα που υπάρχουν σε αυτήν.»

Άρθρο 38 του Τουρκικού Συντάγματος (σχετικά με αρχές σχετικές με αδικήματα και ποινές):

« (...) Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar, kimse suçlu sayılmaz. **Ουδείς μπορεί να θεωρηθεί ένοχος**, μέχρι την οριστική απόδειξη της ενοχής του. **Hiç kimse** kendisini ve kanunda gösterilen yakınlarını suçlayan bir beyanda bulunmaya veya bu yolda delil göstermeye zorlanamaz. **Ουδείς μπορεί να εξαναγκαστεί να προβεί σε δήλωση που ενοχοποιεί τον ίδιο και τους οικείους του**, οι οποίοι προβλέπονται από τον νόμο, ή να υποδείξει στοιχεία με αυτόν τον τρόπο. (...)

(ii) τον **μακροπερίοδο λόγο** και μια πληθώρα δευτερευουσών προτάσεων με «ρηματοειδή» συντάγματα¹¹³ (χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το Προοίμιο του Συντάγματος), ενώ αρκετές φορές το υποκείμενο της πρότασης ‘απέχει παρασάγγας’ από το κύριο ρήμα¹¹⁴ που ευρίσκεται πάντα στο τέλος της πρότασης, ‘κρούοντας τον κώδωνα του κινδύνου’ στον μεταφραστή έτσι ώστε να αποφύγει λάθη και παρανοήσεις στο έργο του.

Όπως αναφέρει και η Σελλά-Μάζη: «*Στην Ελληνική, η θέση των λέξεων στην αλυσίδα του λόγου παίζει πολύ μικρό ρόλο στη διάκριση των συντακτικών τους σχέσεων και η διάταξή τους, ως εκ τούτου, στο πλαίσιο ενός εκφωνήματος είναι λίγο έως πολύ ελεύθερη, κυρίως λόγω των πτώσεων, οι οποίες καταδεικνύουν τον συντακτικό ρόλο των μονημάτων τα οποία συνοδεύουν. Στην Τουρκική, η διάταξη των λέξεων είναι ανελαστική επειδή διαθέτουν μια σειρά νόμων οι οποίοι προσδίδουν στην τουρκική φράση τα χαρακτηριστικά μιας αυστηρά συνθετικής δόμησης, η οποία καθορίζει και τον συντακτικό ρόλο των μονημάτων της φράσης. Η Τουρκική κατατάσσεται στις γλώσσες με διάταξη: [Υποκείμενο – Αντικείμενο – Ρήμα], ενώ η Ελληνική κατατάσσεται στις γλώσσες με διάταξη: [Υποκείμενο – Ρήμα – Αντικείμενο]*» (Σελλά-Μάζη, 2004, 263-264).

Γ. Η μορφοποίηση του Συντάγματος μάς δίδει σαφή διαχωρισμό κάθε Μέρους, κάθε Τμήματος, κάθε ενότητας (με τον τίτλο του/των άρθρων), κάθε εδαφίου. Ο τίτλος και ο αριθμός κάθε άρθρου είναι με έντονη γραμματοσειρά, και οι υποσημειώσεις με πλάγια γραμματοσειρά μικρότερου μεγέθους από αυτήν του κειμένου του Συντάγματος.

¹¹³ (α) Σελλά-Μάζη, Ελένη – Μαυροπούλου, Μάρω: *Συντάγματα της Ελληνικής και παρασυνθέματα της Τουρκικής: Η εξειδίκευση της αναφοράς στην Τουρκική μέσω των ρηματικών επιθέτων (Sifat Fiil) «-Y-An» και «-Dik+iyelik ekleri» και η εκμάθησή τους από ελληνόφωνους διδασκόμενους την Τουρκική*, 6ο Διεθνές Συνέδριο Τουρκικής Γλώσσας VI. Uluslararası Türk dili Kurultayı Türk Dil Kurumu (Ανώτατο Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας) Πανεπιστήμιο Bilkent 20-25 Οκτωβρίου 2008, Άγκυρα [<https://goo.gl/9FId0v>, προσπελάστηκε 12.10.2017] και (β) Sella, Eleni – Mavropoulou, Maria: *TÜRK DİLİNDE ORTAÇLAR – YUNAN DİLİNDE İLGİ YAN TÛMCELERİ: TÜRKÇE'DE PARASENTEMLER, YUNANCA'DA SENTAGMLAR*, Essay in: Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/1 Winter 2012, p.1835-1861, TURKEY [<https://goo.gl/JesaRW>, προσπελάστηκε 12.10.2017].

¹¹⁴ «*Τόσο η Ελληνική όσο και η Τουρκική, διακρίνουν έξι «πρόσωπα» υπό μορφή ρηματικών καταλήξεων, που προσδιορίζουν αυτόματα το υποκείμενο του ρήματος, χωρίς να έχουν ανάγκη την προσωπική αντωνυμία (όπως η Αγγλική ή η Γαλλική)*» (Σελλά-Μάζη, 2004, 152). Στην Τουρκική τα ρήματα είναι τριών ειδών ανάλογα με τη μορφή ή τον σχηματισμό τους: (α) τα απλά ρήματα (όλες οι ρηματικές ρίζες είναι απλά ρήματα), (β) τα παράγωγα ρήματα (σχηματίζονται από απλά ονόματα ή απλά ρήματα ή τα παράγωγά τους εάν σε αυτά προσθέσουμε καταλήξεις) και (γ) τα σύνθετα ρήματα (σχηματίζονται από την ένωση δύο λέξεων, οι οποίες άλλοτε γράφονται ως μία, άλλοτε γράφονται ως δύο (Ζεγκίνης & Χιτίρογλου, 1995, 147-149).

Αυτός ο διαχωρισμός και η σχετική μορφοποίηση της γραμματοσειράς διατηρήθηκε αναλλοίωτη στο μετάφρασμα.

Δ. Σχετικά με τη μορφή των σημείων στίξης στο μετάφρασμα άλλαξα τη μορφή της άνω τελείας όπου έπρεπε [η άνω τελεία είναι διαφορετική στην Τουρκική (;) από ότι στην Ελληνική (·)]. Για παράδειγμα, το κείμενο της υποσημείωσης υπ' αριθμ. 85 του Συντάγματος παρουσιάστηκε ως εξής:

«6771 sayılı Kanununun 17'nci maddesi ile eklenen bu geçici maddenin (F) ve (G) fıkralarının yürürlük tarihinin “birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih” olması nedeniyle söz konusu fıkralar metne işlenmemiş [;] EK 1'deki yerlerine işlenmiştir. Eισήχθησαν εντός κειμένου οι εν λόγω παράγραφοι, εξαιτίας της υλοποίησης της ημερομηνίας θέσης σε ισχύ των παραγράφων (F) και (G) αυτού του μεταβατικού άρθρου «της ημερομηνίας έναρξης της θητείας του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά το αποτέλεσμα των εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και του Προέδρου της Δημοκρατίας οι οποίες διεξάγονται ταυτόχρονα» το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 17 του Ν.6771 [·] παρατίθενται τροποποιημένες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ.1.»].

Λόγω της φύσης του κειμένου (νομικό κείμενο) δεν υπάρχουν θαυμαστικά ή ερωτηματικά, τα οποία συνήθως φανερώνουν συναίσθημα.

Σχετικά με τη χρήση των σημείων στίξης, είναι δυνατόν το ελληνικό μετάφρασμα να περιέχει περισσότερα στο πλήθος σημεία στίξης από ότι το τουρκικό κείμενο, διότι όπως είπα προηγουμένως, πολλές προτάσεις της Τουρκικής μετατρέπονται σε διαδοχή δευτερευουσών και κυρίων προτάσεων.

Ε. Ο τρόπος απαρίθμησης των άρθρων των νόμων και των σχετικών παραγράφων τους είναι διαφορετικές στο τουρκικό κείμενο από ότι στο ελληνικό κείμενο. Για παράδειγμα, στο άρθρο 69: «(...) Bir siyasî partinin tüzüğü ve programının **68 inci maddenin dördüncü fıkrası** hükümlerine aykırı bulunması halinde temelli kapatma kararı verilir. (...) Στην περίπτωση που το καταστατικό και το πρόγραμμα ενός πολιτικού κόμματος αντίκεινται στις διατάξεις του **Άρθρου 68, παρ. 4**, αποφασίζεται η οριστική διάλυση αυτού. (...)», παρατηρούμε ότι η Τουρκική συντάσσει (δηλαδή έχουμε στο **68 inci maddenin dördüncü fıkrası** ένα ονοματικό

σύνταγμα με τον πυρήνα και τους προσδιορισμούς του), ενώ η Ελληνική παρατάσσει (στις διατάξεις του **Άρθρου 68, παρ. 4,..**).

Στο κείμενο του Συντάγματος του 1982, όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα του 2017, συνηθίζεται η προηγούμενη περίπτωση. Στις αναθεωρήσεις όμως ακολουθείται σύντομος και παρατακτικός τρόπος στο τουρκικό κείμενο, όπως για παράδειγμα στο άρθρο 38: «(...) (**Ek fikra: 3/10/2001-4709/15 md.**) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez. (...) (**Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 15**) Δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως στοιχεία, ευρήματα τα οποία αποκτήθηκαν παράνομα. (...)». Στην περίπτωση αυτή στο ελληνικό μετάφρασμα προτίμησα να συντάξω το κείμενο για να είμαι σαφέστερη και όχι να παραθέσω απλώς τους νόμους και τις παραγράφους.

ΣΤ. Λόγω του **μακροπεριόδου λόγου της Τουρκικής**, ο οποίος ευνοείται ιδιαίτερα από την ποικιλία ρηματικών τύπων, απαρεμφατικών τύπων και μετοχών της Τουρκικής, και ως εκ τούτου καταλήγει στη χρήση εγκιβωτισμένων δευτερευουσών προτάσεων, επέλεξα να αναδιατυπώσω την πρόταση χρησιμοποιώντας κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις.

Για παράδειγμα, στο άρθρο 19: «Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırksekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hâkim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. (...). Συλληφθείς ή κρατούμενος παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο εντός σαράντα οκτώ ωρών, εκτός του χρόνου που απαιτείται για να μεταφερθεί στο δικαστήριο που βρίσκεται πιο κοντά στον τόπο σύλληψής του. **Για τα συλλογικά αδικήματα παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστή το αργότερο μέσα σε τέσσερις μέρες. Ουδείς, μετά την πάροδο αυτών των χρονικών περιόδων, μπορεί να στερηθεί την ελευθερία του χωρίς απόφαση δικαστή. (...)**».

Στο ανωτέρω παράδειγμα η τουρκική πρόταση έχει αναδιατυπωθεί, χρησιμοποιώντας τρεις (3) κύριες προτάσεις.

Εξαιτίας της πολυπλοκότητας του μακροπεριόδου λόγου, για την πληρέστερη κατανόηση του μεταφράσματος από τον αναγνώστη, πρόσθεσα κάποιες φορές, μέσα σε παρένθεση, μια επεξηγηματική λέξη ή φράση, και επανέλαβα το προαναφερθέν αναφερόμενο, για παράδειγμα:

(α) στις Ανακοινώσεις: «6771 sayılı Kanun ile Anayasa'da yapılan değişiklikler, söz konusu Kanun'un 18'inci maddesine göre üç ayrı tarihte yürürlüğe girecektir: 1) Birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının göreve başladığı tarih, (...) / Οι αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Σύνταγμα με τον Νόμο 6771 θα τεθούν σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω Νόμου, σε τρεις ξεχωριστές ημερομηνίες: 1) στην ημερομηνία έναρξης των καθηκόντων του Προέδρου της Δημοκρατίας σύμφωνα με το αποτέλεσμα των εκλογών **(για την ανάδειξη των μελών)** της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και **(την ανάδειξη)** της Προεδρίας της Δημοκρατίας οι οποίες θα διεξαχθούν ταυτόχρονα, (...)»,

(β) στο Άρθρο 38: « (...) (Ek fıkra: 3/10/2001-4709/15 md.) Kanuna aykırı olarak elde edilmiş bulgular, delil olarak kabul edilemez. (...) (Συμπληρωματική παράγραφος **(που προστέθηκε)**) στις 3/10/2001 με τον Ν.4709, άρθρο 15) Δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως στοιχεία, ευρήματα τα οποία αποκτήθηκαν παράνομα.»

(γ) στο Μεταβατικό άρθρο 11: [(...) Anayasa Mahkemesi asıl üye sayısı onbire ininceye kadar boşalan asıl üye kadrosuna, asıl ve yedek üye sayısı toplamı onbeşe ininceye kadar da boşalan yedek üye kadrosuna seçim yapılmaz. (...) Δεν διεξάγονται εκλογές για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων του προσωπικού των τακτικών μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου, έως ότου ο αριθμός των τακτικών μελών μειωθεί στους έντεκα και **(δεν διεξάγονται εκλογές)** για τη συμπλήρωση των κενών θέσεων του προσωπικού των αναπληρωματικών μελών έως ότου ο συνολικός αριθμός των τακτικών και αναπληρωματικών μελών μειωθεί στους δεκαπέντε],

(δ) στο Άρθρο 146: [(...) Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları **öğretim üyelerinin** profesör veya doçent unvanını kazanmış, olması şarttır. (..) Για να υπάρξει δυνατότητα εκλογής μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου με την προϋπόθεση συμπλήρωσης του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους απαιτείται: για τα μέλη του **διδασκτικού προσωπικού (ΔΕΠ¹¹⁵)** των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης να έχουν λάβει τη θέση του καθηγητή ή του αναπληρωτή καθηγητή, ...],

¹¹⁵ Διδακτικό Επιστημονικό Προσωπικό (ΔΕΠ): ο ισοδύναμος όρος που χρησιμοποιείται στην Ελληνική.

Z. Λόγω της διαφορετικής μορφοσυντακτικής και συνθεματικής δόμησης της Τουρκικής, στο ελληνικό μετάφρασμα παρατηρήθηκε ότι:

(α) το μετάφρασμα είναι μεγαλύτερο από το πρωτότυπο κείμενο (η δομή μέσω επιθημάτων¹¹⁶ της Τουρκικής, λόγω της συγκολλητικής δομής της, αποδίδεται με φράσεις ή και προτάσεις στην Ελληνική), δηλαδή σύνθεμα της Τουρκικής αποδίδεται με σύνταγμα στην Ελληνική. Για παράδειγμα:

(i) ο τίτλος του άρθρου 4: «**Değiştirilemeyecek hükümler** (Διατάξεις **μη δεκτικές τροποποίησης**)»,

(ii) ο τίτλος του άρθρου 14: «**Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması** (**Η μη δυνατότητα χρήσης επί τω χείρω**, των θεμελιωδών δικαιωμάτων¹¹⁷ και ελευθεριών)».

(β) επιβλήθηκε σε συντριπτικό βαθμό, η υποχρεωτική και όχι η προαιρετική μετάταξη (μία από τις επτά (7) μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Darbelnet), όπου και όταν οι περιστάσεις απαιτούσαν αυτήν τη μεταφραστική τεχνική, επειδή οι δύο γλώσσες ουδόλως συγκλίνουν ως προς την συντακτική τους δόμηση:

Παράδειγμα Νο 1

Μετοχή (elde edilmiş: αποκτήθηκαν) => Ρήμα

Άρθρο 38: «(...) Kanuna aykırı olarak **elde edilmiş** bulgular, delil olarak kabul edilemez. (...) Δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά ως στοιχεία, ευρήματα τα οποία **αποκτήθηκαν** παράνομα.»

Παράδειγμα Νο 2

Παθητική φωνή (bölün-e-mez: δεν μπορούν να διαχωρισθούν) => Επίθετο + Αλλαγή Προσώπου

Άρθρο 44: «Bu amaçla dağıtılan topraklar **bölünemez**, (...) Τα διανεμημένα προς τον σκοπό αυτό εδάφη **είναι αδιαίρετα**, (...)». Δηλαδή, η άρνηση στα ελληνικά είναι μέσα στο λέξιμα (**αδιαίρετα**: επίθετο) ενώ στα τουρκικά παρουσιάζεται ως επίθημα που συγκολλάται στη ρηματική ρίζα (**bölüne-mez**: ρήμα+άρνηση).

¹¹⁶ Τα επιθήματα είναι ανεξάρτητα ή μη μονήματα που έπονται του ονοματικού πυρήνα και επιτελούν ποικίλλες λειτουργίες (για παράδειγμα, μετατρέπουν ένα ρήμα σε ουσιαστικό και αντιστρόφως, μετατρέπουν ένα επίθετο σε ουσιαστικό και αντιστρόφως) (Σελλά-Μάζη, 2004, 180).

¹¹⁷ Περί των χρησιμοποιούμενων όρων στην Ελλάδα, τόσο στη συνταγματική θεωρία όσο και στην πράξη (Μάνεσης, 1981, 12-18).

Η. Στην επιτυχή επίλυση του θέματος του μακροπεριόδου λόγου, με βοήθησε η, κατά τους Vinay & Darbelnet, κατάτμηση του πρωτότυπου κειμένου σε μεταφραστικές μονάδες, για την απόδοση συντακτικώς περίπλοκων προτάσεων (συνδυασμός κύριων και δευτερευουσών προτάσεων {ρήματα, ρηματικά επίθετα/ονόματα}).

Στο παρακάτω παράδειγμα παρουσιάζεται (σε πίνακα) η κατάτμηση ενός εδαφίου του άρθρου 21 (περί του ασύλου της κατοικίας) σε δεκαέξι (16) μεταφραστικές μονάδες (οι οποίες καθορίζονται με σημασιολογικά και όχι συντακτικά κριτήρια), καθώς και η αρίθμηση και αντιστοίχισή τους με τις επίσης αριθμημένες μονάδες του μεταφράσματος, ενώ παράλληλα μέσω των γραμμών που συνδέουν τις δεκαέξι (16) μονάδες του πρωτότυπου κείμενου με τις αντίστοιχες του μεταφράσματος, απεικονίζεται και η υποχρεωτική αναδιάταξη των προτάσεων, αλλά και οι τεχνικές έμμεσης μετάφρασης. Συγκεκριμένα:

Άρθρο 21: «(...) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve buradaki eşyaya el konulamaz. (...). (...) Ουδείς μπορεί να εισέλθει στην κατοικία ουδενός, να διαπράξει έρευνα και να κατάσχει τα πράγματα που υπάρχουν σε αυτήν, χωρίς δικαστική απόφαση, η οποία εκδόθηκε σύμφωνα με τον νόμο, συνδεδεμένη με μία ή μερικές αιτίες σχετικά με την προστασία της εθνικής ασφάλειας, της δημόσιας τάξης, την πρόληψη διάπραξης αδικημάτων, της δημόσιας υγείας και των χρηστών ηθών ή την προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων. Το αυτό, στις περιπτώσεις όπου υπάρχει φόβος για την καθυστέρηση της διαδικασίας, και την έλλειψη γραπτής εντολής της εξουσιοδοτημένης με νόμο αρχής. (...)»

3.5.2. Παρατηρήσεις επί του λεξιλογικού πεδίου

Η παρούσα ενότητα αποτελείται από δύο (2) επιμέρους παραγράφους: α) Δάνεια, β) Λεξιλόγιο ανάλογα με το επίπεδο λόγου ή το είδος κειμένου. Συγκεκριμένα:

Α. Δάνεια: Σε λεξιλογικό επίπεδο, αυτό που παρατηρείται είναι η πληθώρα λεξιδανείων στην Τουρκική από την Αραβική, Γαλλική, Αγγλική και εν μέρει από την Ελληνική, Ιταλική, Γερμανική και Συριακή.

Είναι γνωστό ότι η προηγούμενη μορφή της σύγχρονης Τουρκικής, η Οθωμανική, χρησιμοποίησε πλήθος δανείων από την Αραβική στους τομείς των επιστημών και της θρησκείας, και από την Περσική στον τομέα της λογοτεχνίας, και κυρίως της ποίησης. Η δε σύγχρονη Τουρκική εμπεριέχει δάνεια και από την Γαλλική και την Αγγλική.

Σταχυολογώντας κάποια παραδείγματα από το πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος, παρατηρούνται τα παρακάτω λεξιδάνεια προς την Τουρκική. Από το πλήθος των δανείων του πρωτοτύπου κειμένου ελάχιστα διατηρήθηκαν ως δάνεια και στο μετάφρασμα, δεδομένης της ύπαρξης πρωτότυπου λεξιλογίου στην Ελληνική τόσο στον γενικό όσο και στον νομικό (ειδικό) λόγο:

(α) άρθρο 44: «erozyonla¹¹⁸ (από τη **διάβρωση**)»,

(β) άρθρο 68: «siyasî partiler¹¹⁹ (πολιτικά **κόμματα**)»,

(γ) άρθρο 118: «**Jandarma**¹²⁰ Genel Komutanı (ο Γενικός Αρχηγός της **Στρατοχωροφυλακής**)»,

(δ) άρθρο 171: «**Kooperatifçiliğin**¹²¹ geliştirilmesi (η ανάπτυξη των **συνεταιρισμών**)»,

(ε) μεταβατικό άρθρο 19: «**Sekretarya**¹²² hizmetleri (γραμματειακές υπηρεσίες)»,

(στ) άρθρο 129: «**Disiplin**¹²³ kararları yargı denetimi dışında bırakılmaz. Οι **πειθαρχικές** αποφάσεις δεν μπορούν να εξαιρεθούν από τον δικαστικό έλεγχο»,

(ζ) άρθρο 133: «haber ajansları¹²⁴ (**πρακτορεία** ειδήσεων)»,

¹¹⁸ Δάνειο από τη Γαλλική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 647).

¹¹⁹ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 1579).

¹²⁰ Δάνειο από την Ιταλική (ibid., 1013).

¹²¹ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 1214).

¹²² Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 1723).

¹²³ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 539).

¹²⁴ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 46).

(η) άρθρο 18: «Hiç kimse zorla çalıştırılmaz. **Angarya**¹²⁵ yasaktır. Ουδείς μπορεί να εξαναγκάζεται σε εργασία. Τα καταναγκαστικά έργα απαγορεύονται»,

(θ) άρθρο 54: «**Grev**¹²⁶ hakkı ve **lokavt**¹²⁷ iyi niyet kurallarına aykırı tarzda, toplum zararına ve millî serveti tahrip edecek şekilde kullanılamaz. Το δικαίωμα **απεργίας** και **ανταπεργίας** δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί με τρόπο ενάντια στους κανόνες καλής θελήσεως, επί ζημία της κοινωνίας, και με τρόπο ο οποίος θα καταστρέψει τον εθνικό πλούτο»,

(ι) άρθρο 161: «Malî yıl başlangıcı ile merkezî yönetim **bütçesinin**¹²⁸ hazırlanması, uygulanması ve kontrolü kanunla düzenlenir. Η έναρξη του οικονομικού έτους και η προετοιμασία, η εφαρμογή και ο έλεγχος του **Προϋπολογισμού** Κεντρικής Διοίκησης, ορίζονται με νόμο»,

(κ) άρθρο 146: «Anayasa Mahkemesine üye seçilebilmek için, kırkbeş yaşın doldurulmuş olması kaydıyla; yükseköğretim kurumları öğretim üyelerinin **profesör**¹²⁹ veya **doçent**¹³⁰ unvanını kazanmış, **avukatların**¹³¹ en az yirmi yıl fiilen avukatlık yapmış, üst **kademe**¹³² yöneticilerinin yükseköğrenim görmüş ve en az yirmi yıl kamu hizmetinde fiilen çalışmış, birinci sınıf **hâkim**¹³³ ve savcılarının adaylık dahil en az yirmi yıl çalışmış olması şarttır. Για να υπάρξει δυνατότητα εκλογής μελών του Συνταγματικού Δικαστηρίου με την προϋπόθεση συμπλήρωσης του τεσσαρακοστού πέμπτου έτους της ηλικίας τους απαιτείται: για τα μέλη του διδακτικού προσωπικού (ΔΕΠ) των ιδρυμάτων ανωτάτης εκπαίδευσης να έχουν λάβει τη θέση του **καθηγητή** ή του **αναπληρωτή καθηγητή**, για τους **δικηγόρους** να έχουν συμπληρώσει το λιγότερο είκοσι έτη ενεργού δικηγορίας, για τους διευθυντές ανωτάτων **βαθμίδων** να είναι απόφοιτοι ανώτατης εκπαίδευσης και να έχουν εργασθεί το λιγότερο για είκοσι έτη στις δημόσιες υπηρεσίες, και για τους **δικαστές** και τους εισαγγελείς πρώτης βαθμίδας να έχουν

¹²⁵ Angarya (ουσ.). Ελληνικό δάνειο στην Τουρκική. Ερμηνεία τουρκικού λεξιλογίου: 1. Καταναγκαστική εργασία χωρίς αμοιβή για ένα άτομο ή για ένα γκρουπ. 2. Η δουλειά που έκανε ο χωρικός στον φεουδάρχη. 3. Κατάσχεση ξένων εμπορικών πλοίων που βρίσκονται εντός των χωρικών υδάτων της εμπόλεμης χώρας για κάλυψη αναγκών. 4. Η επίταξη οχημάτων και άλλων απαραίτητων αγαθών από το κράτος σε περιόδους εκτάκτου ανάγκης. 5. Η εργασία που κάνει τον άνθρωπο να βαριέται και η δουλειά μετά βίας. Προέλευση: 1,2 (λογοτεχνία) και (ελληνιστικής περιόδου): αγγαρεία: υποχρεωτική δημόσια υπηρεσία, 3. Μεσαιωνική σημασία. Το Ελληνικό Λήμμα: αγγαρεία (η), (ουσ.) 1. Καταναγκαστική, κοπιαστική εργασία, 2. Υποχρεωτική χειρωνακτική εργασία που επιβάλλεται σε στρατιώτες εκτός των υποχρεώσεών τους, 3. Καταναγκαστική εργασία των δουλοπάροικων με εντολή των φεουδαρχών. (Δημάση & Νιζάμ, 2004, 126-127).

¹²⁶ Δάνειο από τη Γαλλική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 799).

¹²⁷ Δάνειο από την Αγγλική (ibid., 1313).

¹²⁸ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 335).

¹²⁹ Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 1627).

¹³⁰ Δάνειο από τη Γερμανική (ibid., 546).

¹³¹ Δάνειο από τη Γαλλική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 150).

¹³² Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1026).

¹³³ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 831).

εργασθεί το λιγότερο είκοσι έτη συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου υποψηφιότητάς τους»,
(λ) άρθρο 174: «Anayasanın hiçbir hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin¹³⁴ üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin lâiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen **inkılâp**¹³⁵ kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde anlaşılabilir ve yorumlanamaz: Ουδεμία διάταξη του Συντάγματος μπορεί να κατανοήσει και να ερμηνεύσει, με τρόπο ο οποίος να αντίκειται στο Σύνταγμα, τους παρακάτω προβλεπόμενους **μεταρρυθμιστικούς** νόμους, των οποίων οι διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ κατά την ημερομηνία υιοθέτησης του Συντάγματος, με δημοψήφισμα και οι οποίοι έχουν σκοπό να ανυψώσουν την Τουρκική κοινωνία στο **επίπεδο** του σύγχρονου πολιτισμού και να προστατεύσουν τον χαρακτήρα της κοσμικότητας της Τουρκικής Δημοκρατίας:

1. 3 Mart 1340 tarihli ve 430 sayılı **Tevhidi**¹³⁶ **Tedrisat**¹³⁷ Kanunu; O N. 430 της 3^{ης} Μαρτίου 1340 (1924 μ.Χ.) περί **Ενοποίησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος**,
2. 25 **Teşrinisâni**¹³⁸ 1341 tarihli ve 671 sayılı Şapka **İktisâsi**¹³⁹ Hakkında Kanun; O N.671 της 25^{ης} **Νοεμβρίου** 1341 (1925 μ.Χ.) περί της **Περιβολής με Καπέλα**,
3. 30 Teşrinisâni 1341 tarihli ve 677 sayılı Tekke ve **Zaviyelerle**¹⁴⁰ **Türbelerin**¹⁴¹ **Seddine**¹⁴² ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve **İlgasına**¹⁴³ Dair Kanun; O N.677 της 30^{ης} **Νοεμβρίου** 1341 (1925 μ.Χ.), περί του **Κλεισίματος των μασωλείων, των μοναστηριών και των καταλυμάτων των θρησκευτικών ταγμάτων, περί της Απαγόρευσης και Κατάργησης ορισμένων Τίτλων και Φυλάκων των μασωλείων**,
4. 17 **Şubat**¹⁴⁴ 1926 tarihli ve 743 sayılı Türk Kanunu Medenisiyle kabul edilen, evlenme akdinin evlendirme memuru önünde yapılacağına dair medenî **nikâh**¹⁴⁵ **esası**¹⁴⁶ ile aynı kanununun 110 uncu **maddesi**¹⁴⁷ **hükmü**¹⁴⁸; Η **Αρχή του Πολιτικού Γάμου**, σύμφωνα με την

¹³⁴ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1743).

¹³⁵ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 971).

¹³⁶ Δάνειο από την Αραβική (*Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü*, The Redhouse Dictionary, 2000, 1167).

¹³⁷ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1119).

¹³⁸ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1162).

¹³⁹ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 526).

¹⁴⁰ Δάνειο από την Αραβική (*Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü*, The Redhouse Dictionary, 2000, 1274).

¹⁴¹ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1191).

¹⁴² Δάνειο από την Αραβική (ibid., 993).

¹⁴³ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 528).

¹⁴⁴ Δάνειο από τη Συριακή (ibid., 1066).

¹⁴⁵ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 886).

¹⁴⁶ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 347).

¹⁴⁷ Δάνειο από την Αραβική (*Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük*, 2009, 1321).

¹⁴⁸ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 907).

οποία η τελετή του γάμου θα τελείται ενώπιον ενός (αρμόδιου) υπαλλήλου, η οποία υιοθετήθηκε από τον Τουρκικό Αστικό Κώδικα υπ' αριθμ743 της 17ης **Φεβρουαρίου** 1926, με τη **διάταξη** του **άρθρου** 110 αυτού,

5. 20 Mayıs 1928 tarihli ve 1288 sayılı **Beynelmilel¹⁴⁹ Erkamın¹⁵⁰** Kabulü Hakkında Kanun; O N.1288, της 20^{ης} Μαΐου 1928, περί της Υιοθέτησης των **Διεθνών Αριθμών, Μέτρων και Σταθμών,**

6. 1 Teşrinisâni 1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk **Harflerinin¹⁵¹ Kabul ve Tatbiki¹⁵²** Hakkında Kanun; O N.1353 της 1^{ης} Νοεμβρίου 1928 περί Υιοθέτησης της **Χρήσης** του Τουρκικού **Αλφάβητου,**

7. 26 Teşrinisâni 1934 tarihli ve 2590 sayılı Efendi ¹⁵³, Bey, Paşa Gibi **Lâkap¹⁵⁴** ve **Unvanların¹⁵⁵** Kaldırıldığına Dair Kanun; O N.2590 της 26^{ης} Νοεμβρίου 1934, περί Κατάργησης των **Τίτλων και των Προσφωνήσεων** όπως «Εφέντη», «Μπέη», «Πασά»,

8. 3 **Kânunuevvel¹⁵⁶** 1934 tarihli ve 2596 sayılı Bazı **Kisvelerin¹⁵⁷** Giyilemeyeceğine Dair Kanun O N.2596 της 3^{ης} **Δεκεμβρίου** 1934, περί της Απαγόρευσης Ένδυσης Συγκεκριμένων **Ενδυμάτων**)».

(μ) προοίμιο: «millî **kültür¹⁵⁸**/εθνική **κουλτούρα**»

(ν) μεταβατικό άρθρο madde 19: «...Adaylar **propaganda¹⁵⁹** yapamazlar; ... Οι υποψήφιοι δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν **προπαγάνδα**:».

(ξ) άρθρο 2: «Türkiye Cumhuriyeti, **demokratik¹⁶⁰, lâik¹⁶¹ ve sosyal¹⁶²** bir hukuk Devletidir. Η Τουρκική Δημοκρατία, είναι ένα **δημοκρατικό, κοσμικό και κοινωνικό Κράτος δικαίου**».

¹⁴⁹ Δάνειο από την Αραβική (*Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü*, The Redhouse Dictionary, 2000, 167).

¹⁵⁰ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 346).

¹⁵¹ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 451).

¹⁵² Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1105).

¹⁵³ Δάνειο από την Ελληνική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 602).

¹⁵⁴ Δάνειο από την Αραβική (*Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü*, The Redhouse Dictionary, 2000, 702).

¹⁵⁵ Δάνειο από την Αραβική (ibid., 1200).

¹⁵⁶ Δάνειο από την Αραβική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 1065).

¹⁵⁷ Δάνειο από την Αραβική (*Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü*, The Redhouse Dictionary, 2000, 668).

¹⁵⁸ Δάνειο από τη Γαλλική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 1282).

¹⁵⁹ Δάνειο από την Ιταλική (ibid., 1628).

¹⁶⁰ Demokratik (επίθ.): Ελληνικό δάνειο στην Τουρκική. Ερμηνεία τουρκικού λεξιλογίου: Δεν αντιτίθεται στην δημοκρατία. Προέλευση: Λογ.<αρχ.: δημοκρατικός. Το ελληνικό λήμμα: δημοκρατικός, -η, -ον (επίθ., ουσ.) 1. Ανήκει/αναφέρεται στη δημοκρατία, 2. Είναι σύμφωνος με τις αρχές της δημοκρατίας (ως ουσιαστικό: Οι δημοκρατικοί κέρδισαν τις εκλογές) (Δημάση & Νιζάμ, 2004, 142).

¹⁶¹ Δάνειο από τη Γαλλική (Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 1295).

¹⁶² Δάνειο από τη Γαλλική (ibid., 1795).

(ο) άρθρο 133: «**Radyo¹⁶³ ve televizyon¹⁶⁴ istasyonları¹⁶⁵** kurmak ve işletmek kanunla düzenlenecek şartlar çerçevesinde serbesttir. (...) Η ίδρυση και λειτουργία **σταθμών ραδιοτηλεόρασης** είναι ελεύθερη, στο πλαίσιο των, προς ορισμό με νόμο, όρων. (...)».

(π) ο τίτλος του άρθρου 166 καθώς και εντός του κειμένου του Άρθρου 166: **Planlama¹⁶⁶; Ekonomik ve Sosyal Konsey** (Σχεδιασμός · Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο) « (...) **Ekonomik¹⁶⁷ ve sosyal politikaların¹⁶⁸** oluşturulmasında hükümete istişarî nitelikte görüş bildirmek amacıyla Ekonomik ve Sosyal **Konsey¹⁶⁹** kurulur. Ekonomik ve Sosyal Konseyin kuruluş ve işleyişi kanunla düzenlenir. Το Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο ιδρύεται με σκοπό να γνωστοποιήσει στην κυβέρνηση απόψεις συμβουλευτικού χαρακτήρα κατά τη δημιουργία **οικονομικών** και κοινωνικών **πολιτικών**. Η ίδρυση και η λειτουργία του Οικονομικού και Κοινωνικού Συμβουλίου, ορίζονται με νόμο».

B. Δεξιλόγιο ανάλογα με το επίπεδο λόγου ή το είδος κειμένου:

Άρθρο 61: «Devlet, **sakatların** korunmalarını ve toplum hayatına intibaklarını sağlayıcı tedbirleri alır. Το Κράτος, λαμβάνει προστατευτικά μέτρα για την προστασία των **ατόμων με ειδικές ανάγκες** και την προσαρμογή τους στην κοινωνική ζωή». Τη λέξη *sakat* (= ανάπηρος στην Ελληνική), δεν τη χρησιμοποίησα στο νομικό κείμενο, διότι τη θεώρησα ως μη ευγενική και έθεσα ως αντίστοιχο όρο «άτομα με ειδικές ανάγκες».

3.5.3. Παρατηρήσεις επί του σημασιολογικού πεδίου

Η γλώσσα μεταδίδει σημασίες. Η λειτουργία αυτή είναι πολύπλευρη και σύνθετη. Η σημασία της πρότασης προκύπτει ιεραρχικά από τη σημασία των: (α) προτάσεων (κύριων και δευτερευουσών), οι οποίες αναλύονται σε φράσεις, (β) φράσεων που αναλύονται σε λέξεις και

¹⁶³ Δάνειο από τη Γαλλική (*ibid.*, 1638).

¹⁶⁴ Δάνειο από τη Γαλλική (*ibid.*, 1943).

¹⁶⁵ Δάνειο από τη Γαλλική (*ibid.*, 986).

¹⁶⁶ *Planlama*: το επίθημα *plan-* είναι δάνειο από τη Γαλλική που στη συνέχεια ουσιαστικοποιείται (*plan-lama*) (*ibid.*, 1614).

¹⁶⁷ *Ekonomik* (επιθ.): Ελληνικό δάνειο στην Τουρκική. Ερμηνεία τουρκικού λεξιλογίου: 1. Ότι σχετίζεται με την οικονομία, 2. Λίγα έξοδα, κερδοφόρο, οικονομικό. Προέλευση: αρχ.: οικονομικός, όχι σπάταλος και λογ.< αρχ. : οικονομικός που αναφέρεται στην οικιακή ή στη δημόσια οικονομία, και γαλλ. *économique*. Το Ελληνικό λήμμα: οικονομικός, -η, -ο (επιθ.) και οικονομικά (ουσ. και επιρρ.) 1. Αναφέρεται στην οικονομία 2. Επιστήμη 3. Στοιχίζει λίγο 4. Από την άποψη της οικονομίας 5. Φθηνά (Δημάση & Νιζάμ, 2004, 148-149).

¹⁶⁸ Δάνειο από την Ιταλική (*Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük*, 2009, 1618).

¹⁶⁹ Δάνειο από τη Γαλλική (*ibid.*, 1209).

(γ) λέξεων που αναλύονται (στις κλιτές γλώσσες¹⁷⁰) σε λεξήματα και γραμματικά μορφήματα (Μπακάκου-Ορφανού, 2005, 72). Ενδεικτικά σημασιολογικά σχόλια επί του μεταφράσματος:

A. Στη συγκεκριμένη ενότητα θα αναλύσω τη σημασία των λεξημάτων και συγκεκριμένα τους πολύσημους όρους, για παράδειγμα:

(α) το ρήμα «**kabul etmek**» έχει δύο χρήσεις:

(i) μια γενική χρήση και την αντίστοιχη έννοιά της¹⁷¹: δέχομαι, αποδέχομαι, ενστερνίζομαι, εισακούω, ομολογώ, παραδέχομαι [(άρθρο 104): (...) *Başbakanı atamak ve istifasını kabul etmek, (...)* (να διορίζει τον Πρωθυπουργό και **να αποδέχεται** την παραίτησή του, (...))] και

(ii) μια ειδική χρήση και την αντίστοιχη νομική έννοια της «έγκρισης¹⁷² των νόμων» [άρθρο 87: (...) *Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, (...)* *kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak; bütçe ve kesinhesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek; (...)* Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας είναι να ψηφίζει, να αναθεωρεί και να καταργεί νόμους, να συζητά και **να εγκρίνει τις εισηγήσεις** νόμου του σχετικά με τον προϋπολογισμό και τον απολογισμό (...)].

(β) ο όρος *Sanatkâr*¹⁷³ έχει σημασιολογικά τρεις επιμέρους σημασίες (τεχνίτης, καλλιτέχνης, μάστορας): στο άρθρο 173 επιλέγω την απόδοση «τεχνίτης»: [*Devlet, esnaf ve sanatkârı koruyucu ve destekleyici tedbirleri alır. (Το Κράτος λαμβάνει μέτρα για την προστασία και την υποστήριξη των τεχνιτών και των βιοτεχνών)*], διότι θεώρησα ότι οι λέξεις «καλλιτέχνης» και «μάστορας», δεν αποδίδουν τον όρο σε νομικό κείμενο.

B. Στα ελληνικά ο όρος «*yardımcı*» μπορεί να μεταφρασθεί ως «αναπληρωτής, βοηθός, ή ως «αντι + το αξίωμα που αντικαθιστά {χ. αντι-πρόεδρος}», όπως για παράδειγμα ο ισοδύναμος όρος στα Ελληνικά του όρου «*Vali Yardımcısı*» είναι «Αναπληρωτής Νομάρχης».

Επέλεξα να μεταφράσω στην Ελληνική τον όρο «**Cumhurbaşkanı yardımcısı**» ως «αναπληρωτής του Προέδρου της Δημοκρατίας» δεδομένου ότι στο άρθρο 34¹⁷⁴ του

¹⁷⁰ ΣτΜ: Όπως η Ελληνική – και όχι η Τουρκική.

¹⁷¹ (Πηγή: Κέντρο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμού, Τουρκο- Ελληνικό Λεξικό, 2000, 364).

¹⁷² Περί Νομοθετικών Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Βουλής (Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδη, 1980, 57-58).

¹⁷³ (Πηγή: Κέντρο Ανατολικών Γλωσσών και Πολιτισμού, Τουρκο- Ελληνικό Λεξικό, 2000, 625).

¹⁷⁴ Άρθρο 34. [*«Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας»*]. 1. *Τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όταν απουσιάζει στο εξωτερικό περισσότερο από δέκα ημέρες, αν πεθάνει, παραιτηθεί, κηρυχθεί έκπτωτος ή αν κωλύεται για*

Συντάγματος της Ελλάδος χρησιμοποιείται ο όρος «Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας», χωρίς την επεξήγηση (βοηθός) του όρου της Τουρκικής (*yardımcı-si*) για να μην υπάρξουν τυχόν αμφισημίες: [για παράδειγμα στο αναθεωρημένο άρθρο 106: «(...) **Cumhurbaşkanı yardımcıları** ve bakanlar, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olanlar arasından Cumhurbaşkanı tarafından atanır ve görevden alınır. (...) **Οι αναπληρωτές του Προέδρου της Δημοκρατίας**¹⁷⁵ και οι υπουργοί διορίζονται και παύονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μεταξύ αυτών οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να εκλεγούν βουλευτές»].

Γ. Προβληματίστηκα ως προς την απόδοση:

(α) του λήμματος «**kesin karar**», το οποίο επέλεξα να αποδώσω ως «**οριστική απόφαση**». Στο τουρκικό κείμενο δεν υπάρχουν διαφορετικά λεξήματα τα οποία να αποδίδουν τη διάκριση των ελληνικών λεξημάτων «τελεσίδικες» και «αμετάκλητες», για αυτόν τον λόγο επέλεξα ένα γενικότερο λέξιμα το οποίο δεν αποτελεί ‘νομικόν όρο’ με τη στενή έννοια του όρου.

Στον ελληνικό νομικό λόγο, σύμφωνα με το άρθρο 321 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (ΚΠολΔ)¹⁷⁶, οι οριστικές αποφάσεις διακρίνονται με κριτήριο το βαθμό της δικονομικής ωριμότητας σε:

- (i) Τελεσίδικες (οι οριστικές αποφάσεις που ΔΕΝ υπόκεινται σε ανακοπή ερημοδικίας και έφεση),
- (ii) Αμετάκλητες (οι τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, που ΔΕΝ υπόκεινται πλέον σε κανένα ένδικο μέσο).

(β) του λήμματος «**bireysel başvuru**», διότι στα ελληνικά δικαστήρια χρησιμοποιείται ο όρος:

- «κατάθεση αγωγής» για τα πρωτοβάθμια δικαστήρια,
- «κατάθεση προσφυγής κατά (της απόφασης, του νόμου κ.λπ.)», για τα δευτεροβάθμια δικαστήρια,
- «κατάθεση αναίρεσης (επί της απόφασης)» για τον Άρειο Πάγο.

οποιοδήποτε λόγο να ασκήσει τα καθήκοντά του, τον αναπληρώνει προσωρινά ο Πρόεδρος της Βουλής· αν δεν υπάρχει Βουλή, ο Πρόεδρος της τελευταίας Βουλής και, αν αυτός αρνείται ή δεν υπάρχει, η Κυβέρνηση συλλογικά. (...)» (Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975 /1986 /2001 /2008, 2008, 33).

¹⁷⁵ Περί Αναπλήρωσης του Προέδρου της Δημοκρατίας της Ελλάδος (Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδη, 1980, 63).

¹⁷⁶ Άρθρο 321. [Ποιες αποφάσεις αποτελούν δεδικασμένο]. Όσες οριστικές αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων μπορούν να προσβληθούν με ανακοπή ερημοδικίας και έφεση είναι τελεσίδικες και αποτελούν δεδικασμένο. (ΚΠολΔ, 2013, 132).

Στην Τουρκική, χρησιμοποιείται ο όρος «κατάθεση αγωγής» και για τις τρεις (3) βθμίδες ένδικων μέσων.

Ως εκ τούτου ο όρος «bireysel başvuru» αποδόθηκε στο μετάφρασμα ως:

(i) «**κατάθεση προσφυγής κατά (της απόφασης, του νόμου κ.λπ.)**», σχετικά με τις υποθέσεις που εξετάζει το Συνταγματικό Δικαστήριο, το Συμβούλιο της Επικρατείας, το Ελεγκτικό Συνέδριο (ανώτατα δικαστήρια στην Τουρκία),

(ii) «**κατάθεση αναίρεσης (επί της απόφασης)**» όταν χρησιμοποιείται για το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο. Ενδεικτικά: στο άρθρο 148 (περί των αρμοδιοτήτων του Συνταγματικού Δικαστηρίου): «(...) **Bireysel başvuruya** ilişkin usul ve esaslar kanunla düzenlenir. (...) Οι διαδικασίες και οι αρχές σχετικά με τις **ατομικές προσφυγές** ορίζονται με νόμο», ή στο άρθρο 154 (περί του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου): «Yargıtay, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adlı yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen **belli davalara** da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. (...) Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο είναι η αρχή η οποία εξετάζει σε τελευταίο βαθμό, αποφάσεις και διατάξεις οι οποίες δόθηκαν από τα πολιτικά δικαστήρια και οι οποίες δεν αναφέρονται σε άλλη πολιτική δικαστική αρχή, με νόμο. Αποτελεί επίσης το δικαστήριο πρώτου και τελευταίου βαθμού, το οποίο **εκδικάζει συγκεκριμένες αναιρέσεις (επί αποφάσεων)** οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο. (...)».

(γ) του ρηματικού συντάγματος «**Dava açmak**», επειδή στην Τουρκική η εν λόγω έκφραση χρησιμοποιείται και για τα τρία είδη ένδικων βοηθημάτων (αγωγές, προσφυγές, αναιρέσεις). Έτσι, σύμφωνα με το περιεχόμενο, αποδίδω κάθε φορά τον ισοδύναμο ελληνικό όρο, ή όπου μπορεί να αφορά και τα τρία είδη αποδίδω την έκφραση με τη γενικότερη διατύπωση «καταθέτω αγωγή (προσφυγή/αναίρεση)» προσθέτοντας σε παρένθεση τις ειδικές περιπτώσεις αγωγής: για παράδειγμα στο άρθρο 141: «**Davaların** en az giderle ve mümkün olan süratle sonuçlandırılması, yargının görevidir. Καθήκον της δικαστικής εξουσίας είναι η ολοκλήρωση **των αγωγών (προσφυγών /αναιρέσεων)** με τα λιγότερα έξοδα και με τη λιγότερη εφικτή διάρκεια».

Δ. Διώνυμα, ιδιωτικές και νομικές εκφράσεις και συνάψεις έπρεπε να τύχουν προσεκτικού χειρισμού. Ενδεικτικά: (α) **διώνυμα**: «maddi ve manevî: υλική και πνευματική», «Anayasanın sözüne ve ruhuna: σύμφωνα με το ‘γράμμα και το πνεύμα’ του Συντάγματος», (β) **ιδιωτικές**

εκφράσεις: «kayıtsız şartsız: άνευ όρων και άνευ ορίων», (γ) **νομικές εκφράσεις και συνάψεις:** «Def'i yoluyla: με ένσταση», «Milletvekilliğinin düşmesi: η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα», «Yasama dokunulmazlığı: βουλευτική ασυλία¹⁷⁷», «şekil ve esas bakımından: από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως», κ.α.

Ε. Παρατήρησα ότι δεν υπήρχαν αρκτικόλεξα στο πρωτότυπο κείμενο εκτός από τον όρο «Resmî Gazete¹⁷⁸» (η Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας), που σε κάποιες υποσημειώσεις αναγράφονταν ως «R.G.» (για παράδειγμα, υποσημείωση υπ' αριθμ.3: «(R.G.: 22/10/2008, 27032)», όπου στο μετάφρασμα αναφέρθηκε ολογράφως ως «Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας»).

ΣΤ. Στο Άρθρο 74: Στην Ελλάδα, ο Συνήγορος του Πολίτη¹⁷⁹ αποτελείται από τον Συνήγορο και τους Βοηθούς Συνηγόρου. Στην Τουρκία, ο Kamu Denetçisi¹⁸⁰ αποτελείται από τον Επικεφαλής Συνήγορο και τους Συνηγόρους του Πολίτη. Στο μετάφρασμα, επέλεξα την ελληνική ορολογία προκειμένου να προσαρμόσω το κείμενο στην ελληνική πραγματικότητα και να καταστεί αποτελεσματικότερη η κατανόηση.

3.5.4. Παρατηρήσεις επί του υφολογικού πεδίου

Το ύφος του κειμένου παραπέμπει σε **ρητορικό λόγο** στο Προοίμιο του Συντάγματος και στα κείμενα του όρκου του Προέδρου της Δημοκρατίας (Άρθρο 103) και των μελών (βουλευτών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Άρθρο 81) **και σε νομικό (ειδικό) λόγο** στο υπόλοιπο κείμενο του Συντάγματος, ο οποίος υποστηρίζεται από την παθητική φωνή και την απρόσωπη σύνταξη και είναι σε γενικές γραμμές βατός, ιδιαίτερα εάν τον αντιπαραβάλλουμε με άλλου είδους νομικά κείμενα [όπως αυτό ενός Πληρεξουσίου ή μίας δικαστικής απόφασης] όπου εκτός από θέματα μορφοσυντακτικά [το Πληρεξούσιο (Δικαστικό ή Γενικό) αποτελείται από μια πρόταση, επειδή οι ενέργειες είναι της ίδιας εντολής¹⁸¹], εμπεριέχονται πολλοί όροι της Οθωμανικής, που δυσχεραίνουν ακόμα περισσότερο τη μετάφρασή τους.

¹⁷⁷ Περί Βουλευτικών Ασυλιών στην Ελλάδα (Ράϊκος, 1990, 38-68).

¹⁷⁸ ΣτΜ: *Εκτυπώθηκε για πρώτη φορά στις 7/10/1920*» (Aybay et al., 2016, 114-115).

¹⁷⁹ Πηγή: <https://goo.gl/GEzLgH> προσπελάστηκε 07/10/2017.

¹⁸⁰ Πηγή: <https://goo.gl/osMJCG> προσπελάστηκε 07/10/2017.

¹⁸¹ Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

Το ύφος του τουρκικού κειμένου αποδόθηκε με βάση τη διάκριση του Newmark σε α) σημασιολογική προσέγγιση (έτσι αποδόθηκε ο ρητορικός λόγος) και β) επικοινωνιακή προσέγγιση [έτσι αποδόθηκε ο νομικός (ειδικός) λόγος]. Το θέμα αυτό αναλύεται διεξοδικά στις σελίδες 333 – 338 του πονήματος.

Ήταν ο Newmark, αυτός ο οποίος έθεσε στο επίπεδο ύφους το θέμα της «φυσικότητας» του κείμενου. Όπως αναλύεται και στο κεφάλαιο 3.7. «Παραδείγματα μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark», επέλεξα στον νομικό (ειδικό) λόγο την επικοινωνιακή μετάφραση (μια ουδέτερη γλώσσα η οποία αντικατοπτρίζει τον ίδιο βαθμό «φυσικότητας» της Τουρκικής και στο μετάφρασμα στην Ελληνική), ενώ στον ρητορικό λόγο επέλεξα τη σημασιολογική μετάφραση, (προσπαθώντας να ‘περάσω’ τον ίδιο βαθμό απόκλισης της «φυσικότητας» του κειμένου της Τουρκικής και στο μετάφρασμα της Ελληνικής). Στα αποσπάσματα ρητορικού λόγου, διαφάνηκαν ψήγματα της μαεστρίας του ηγεμονικού λόγου¹⁸² του Ατατούρκ, υπό το πρίσμα της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου¹⁸³ [για παράδειγμα, στο Προοίμιο του Συντάγματος ο Ατατούρκ: (α) με την έκφραση «tevdi olunur» / «παραδίδεται ως παρακαταθήκη», ‘συνδέει νοερά’ την παράδοση του Συντάγματος ως παρακαταθήκη στην Τουρκική νεολαία, (β) με την έκφραση «“Yurtta sulh, cihanda sulh”»/ «Ειρήνη στην πατρίδα, Ειρήνη στον κόσμο», σηματοδοτεί τη λήξη των πολεμικών επιχειρήσεων και την έναρξη της προσπάθειας ανοικοδόμησης της χώρας (Τουρκία)].

¹⁸² Η ΚΑΛ έχει διατυπώσει διάφορες θεωρίες και μεθόδους για την εμπειρική διερεύνηση των σχέσεων ανάμεσα στον λόγο και τις κοινωνικές και πολιτισμικές διεργασίες και εξελίξεις σε ποικίλους κοινωνικούς τομείς. Όλες οι προσεγγίσεις της έχουν τα εξής κοινά χαρακτηριστικά: (α) ο χαρακτήρας των κοινωνικών και πολιτικών διαδικασιών είναι εν μέρει γλωσσικός-ρηματικός, (β) **ο λόγος συγκροτεί και συγκροτείται [στην ΚΑΛ η γλώσσα-ως-λόγος είναι μια μορφή δράσης με την οποία οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν τον κόσμο η οποία ταυτόχρονα, είναι κοινωνικά και ιστορικά καθορισμένη και βρίσκεται σε διαλεκτική σχέση με άλλες διαστάσεις του κοινωνικού]**, (γ) η χρήση της γλώσσας πρέπει να αναλύεται εμπειρικά στα κοινωνικά της συμφραζόμενα [η ΚΑΛ ασχολείται με τη γλωσσολογική, κειμενική ανάλυση της χρήσης της γλώσσας στις κοινωνικές διαδράσεις], (δ) **ο λόγος λειτουργεί ιδεολογικά** [η ΚΑΛ είναι κριτική, επειδή επιζητεί να αποκαλύψει τον ρολό που παίζουν οι πρακτικές του λόγου στην αναπαραγωγή του κοινωνικού κόσμου και ειδικότερα στην αναπαραγωγή των κοινωνικών σχέσεων που διέπονται από άνισες σχέσεις εξουσίας, σκοπεύοντας να συμβάλει στην κοινωνική αλλαγή και τη διαμόρφωση πιο συμμετρικών σχέσεων εξουσίας στις διαδικασίες της επικοινωνίας και την κοινωνία εν γένει], (ε) κριτική έρευνα [η ΚΑΛ δεν θεωρεί ότι είναι πολιτικά ουδέτερη: αυτοπροσδιορίζεται ως κριτική προσέγγιση που υπηρετεί την κοινωνική αλλαγή. Στο όνομα της χειραφέτησης οι προσεγγίσεις της κριτικής ανάλυσης παίρνουν το μέρος των καταπιεσμένων κοινωνικών ομάδων. Η κριτική αποβλέπει στη φανέρωση του ρόλου που παίζουν οι ρηματικές πρακτικές στην αναπαραγωγή άνισων σχέσεων εξουσίας και η γενική της επιδίωξη είναι να θέσει τα πορίσματα της κριτικής ανάλυσης στην υπηρεσία του αγώνα για τη ριζοσπαστική κοινωνική αλλαγή] (Philips & Jorgensen, 2009,115-122).

¹⁸³ «Η Κριτική Ανάλυση Λόγου (ΚΑΛ) επιχειρεί να αποκαλύψει τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται η γλώσσα, η κοινωνία και η ιδεολογία, συνδυάζοντας τη μικρο-ανάλυση των κειμένων με τη μακρο-ανάλυση των κοινωνικών δομών και των σχέσεων εξουσίας με τις οποίες εμπλέκονται τα κείμενα» (Γεωργαλίδου et al., 2014,149-152).

3.5.5. Παρατηρήσεις επί του πραγματολογικού πεδίου

Ο μεταφραστής πρέπει να αναγνωρίσει τον επικοινωνιακό σκοπό του πρωτότυπου κειμένου, να προσδιορίσει τον επικοινωνιακό σκοπό του μεταφράσματος και να εναρμονίσει τις μορφοσυντακτικές και υφολογικές του επιλογές στις γλωσσικές εκείνες συμβάσεις της γλώσσας αφίξεως ώστε να αναδείξει την «ίδια» επικοινωνιακή λειτουργικότητα και στα δύο (2) κείμενα (πρωτότυπο/μετάφρασμα).

Προς τούτο, ανάλογα με το περιεχόμενο και τις επικοινωνιακές προθέσεις του ομιλητή και βέβαια ανάλογα με τον τρόπο «που βλέπει τον κόσμο» η άλλη γλώσσα, δηλ. ανάλογα με τις πολιτισμικές συνθήκες που ισχύουν σε κάθε μέρος του κόσμου *«θα πρέπει να επιλέξει την κατάλληλη ισοδυναμία η οποία σε ένα δοθέν κείμενο εξαρτάται από μια μεγάλη ποικιλία παραγόντων, κάποιιοι από τους οποίους μπορεί να είναι αποκλειστικά γλωσσικοί, π.χ. ιδιωτισμοί ή λεξικές συνάψεις ή και εξωγλωσσικοί, όπως πραγματολογικοί παράγοντες, πολιτιστικοί παράγοντες (ήθη/έθιμα) κ.α.»* (Baker 2011, 15).

Με δεδομένο τον χειρισμό κοινωνικών και πολιτισμικών ζητημάτων δύο διαφορετικών πολιτισμών, μέσω δύο γλωσσών διαφορετικού μορφοσυντακτικού υπόβαθρου, στο πρώτο εδάφιο (3.5.5.1.) της συγκεκριμένης ενότητας καταγράφονται σημαντικά πραγματολογικά σχόλια από το πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος της Τουρκίας και, εξαιτίας της ύπαρξης αυτών, στο δεύτερο εδάφιο (3.5.5.2.) της συγκεκριμένης ενότητας, σκιαγραφείται η σπουδαιότητα της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης.

Κατωτέρω περιγράφονται παραδείγματα πραγματολογικού ενδιαφέροντος.

3.5.5.1. Καταγραφή πραγματολογικών σχολίων

(1) Για τις ανάγκες της μετάφρασης του πρωτοτύπου κειμένου της ΜΔΕ μου, έπρεπε να ενημερωθώ σχετικά με ότι σχετικό προηγήθηκε. Για την πλήρωση του στόχου αυτού, πρώτα ανέτρεξα και περιέγραψα την ιστορική πορεία των Συνταγμάτων στην Τουρκία, δίδοντας μια συνοπτική περιγραφή αυτής στην αρχή της Μ.Δ.Ε. (Κεφ. 1.5.1.) και, στη συνέχεια, λαμβάνοντας το πρωτότυπο κείμενο (στην Τουρκική και τη μετάφρασή του στην Αγγλική) από την επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, τα μετέφρασα και τα

παρέθεσα, στο Παράρτημα Νο 5 της Μ.Δ.Ε, για τους αναγνώστες που επιθυμούν να εμβαθύνουν στο εν λόγω θέμα.

(2) Ο όρος «müsteşar -σύμβουλος» μεταφράζεται στην Ελληνική ως «Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου (...)». Στην Τουρκία ο όρος «müsteşar» αφορά σε αξίωμα ανώτατων υπαλλήλων υπουργείων και πρεσβειών της.

Άρθρο 159: «Adalet Bakanlıği **Müsteşarı** Kurulun tabii üyesidir. **Ο Γενικός Διευθυντής** του Υπουργείου Δικαιοσύνης είναι, από θέσεως, μέλος του Συμβουλίου».

(3) Στην Τουρκία υπάρχουν οι νομοί (il) με υποδιοίκηση νομών (ilçe), ενώ στην Ελλάδα δεν υπάρχουν υποδιοικήσεις νομών (ilçe). Για τον λόγο αυτόν, στο μετάφρασμα προσφεύγω στην επεξήγηση του όρου «ilçe» χρησιμοποιώντας την παράφραση «υποδιοικήσεις νομών». Για παράδειγμα:

α) Άρθρο 126 : (...) **İllerin** idaresi yetki genişliği esasına dayanır. (...) / (...) Η διοίκηση **των νομών** στηρίζεται στην αρχή του εύρους των εξουσιών. (...)

β) Μεταβατικό Άρθρο 19, εδάφιο (d): d (...) Yüksek Seçim Kurulunun kesin aday listesini ilân ettiği tarihten sonraki ikinci Pazar günü her ilde, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak seçimlerde, **o ilde ve ilçelerinde** görev yapan hâkim ve savcılar oy kullanır. (...) d (...) Την δεύτερη Κυριακή, σε κάθε νομό, μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του οριστικού καταλόγου υποψηφίων του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου, στις εκλογές που θα διεξαχθούν υπό τη διοίκηση και την εποπτεία του νομαρχιακού εκλογικού συμβουλίου, ψηφίζουν οι δικαστές και οι εισαγγελείς που εκτελούν τα καθήκοντά τους σε εκείνον **τον νομό και τις υποδιοικήσεις νομών**. (...)

(4) Στην Τουρκία οι Ένοπλες Δυνάμεις αποτελούνται από τέσσερα (4) σώματα: τον Στρατό Ξηράς, το Πολεμικό Ναυτικό, την Πολεμική Αεροπορία και την Στρατοχωροφυλακή (η οποία είναι διαφορετική από την Αστυνομία -Polis). Στην Ελλάδα οι Ένοπλες Δυνάμεις αποτελούνται από τρία (3) σώματα: τον Στρατό Ξηράς, το Πολεμικό Ναυτικό και την Πολεμική Αεροπορία. Για τον λόγο αυτόν, στο μετάφρασμα προσφεύγω στην παράφραση του όρου «Jandarma» με τον όρο «Στρατοχωροφυλακή».

Άρθρο 118: (...) Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri

Bakanları, Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve **Jandarma** Genel Komutanından kurulur. (...) / (...) Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, αποτελείται από τον Πρωθυπουργό, τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων, τους αναπληρωτές του Πρωθυπουργού, τους Υπουργούς Δικαιοσύνης, Εθνικής Αμύνης, Εσωτερικών, Εξωτερικών, τους Διοικητές Στρατού Ξηράς, Πολεμικού Ναυτικού και Πολεμικής Αεροπορίας και τον Γενικό Αρχηγό της **Στρατοχωροφυλακής**. (...)

(5) Στην Ελλάδα το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο ονομάζεται Άρειος Πάγος, στην Τουρκία το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο (Yargıtay) δεν έχει κάποια άλλη ονομασία.

Άρθρο 79: [Yüksek Seçim Kuruluna **Yargıtay** ve Danıştaydan seçilmiş üyeler arasından ad çekme ile ikişer yedek üye ayılır. (...) Μεταξύ των εκλεγέντων μελών από το **Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο** και το Συμβούλιο της Επικρατείας στο Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο, δύο μέλη από κάθε ομάδα εκλέγονται με κλήρωση ως αναπληρωματικά. (...)]

(6) Το Ελεγκτικό Συνέδριο (Sayıştay¹⁸⁴) στην Τουρκία ασκεί ΚΑΙ τις αρμοδιότητες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους». Στην Ελλάδα οι δύο αυτοί φορείς¹⁸⁵ έχουν διαφορετικές αρμοδιότητες και υπάγονται σε διαφορετικές αρχές.

Άρθρο 68: (...) Hâkimler ve savcılar, **Sayıştay** dahil yüksek yargı organları mensupları, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, Silahlı Kuvvetler mensupları ile yükseköğretim öncesi öğrencileri siyasî partilere üye olamazlar. (...)/ (...) Οι δικαστές και οι εισαγγελείς, τα μέλη των ανώτατων δικαστικών οργάνων συμπεριλαμβανομένου και του **Ελεγκτικού Συνεδρίου**, οι δημόσιοι λειτουργοί των δημόσιων ιδρυμάτων και οργανισμών, άλλοι δημόσιοι λειτουργοί οι οποίοι δεν έχουν την ιδιότητα του εργαζόμενου δυνάμει των υπηρεσιών που προσφέρουν, μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων και μαθητές πριν από την ανώτατη εκπαίδευση, δεν μπορούν να είναι μέλη πολιτικών κομμάτων. (...)

Άρθρο 155: (...) **Danıştay**, idarî mahkemelerce verilen ve kanunun başka bir idarî yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme merciidir. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. (...) / (...) Το Συμβούλιο της

¹⁸⁴ Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016). Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

¹⁸⁵ Περί Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ράϊκος, 1980, 367-368),

Επικρατείας είναι η αρχή η οποία εξετάζει σε τελευταίο βαθμό, αποφάσεις και διατάξεις οι οποίες δόθηκαν από τα διοικητικά δικαστήρια και οι οποίες δεν αναφέρονται σε άλλη πολιτική δικαστική αρχή, με νόμο. Αποτελεί επίσης το δικαστήριο πρώτου και τελευταίου βαθμού, το οποίο εκδικάζει συγκεκριμένες προσφυγές οι οποίες προβλέπονται από τον νόμο.

(7) Στην Τουρκία¹⁸⁶ ιδρύθηκαν **Εφετεία**¹⁸⁷ το 2004 με τον Ν.5235/26.09.2004, ωστόσο η έναρξη λειτουργίας τους αναβλήθηκε έως το 2016, όπου και άρχισαν να **λειτουργούν κανονικά από τις 20 Ιουλίου 2016 και εφεξής**. Ονομάζονται Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια (Bölge İdare Mahkemeleri) που εκδικάζουν εφέσεις κατά αποφάσεων των πρωτοβάθμιων Πολιτικών & Ποινικών Δικαστηρίων, και Περιφερειακά Πολιτικά Δικαστήρια (Bölge Adliye Mahkemeleri) αντίστοιχα. Όπως αναφέρεται σε εγκύκλιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Τουρκίας, Εφετεία λειτουργούσαν στην γείτονα χώρα και πριν το 1924 αλλά καταργήθηκαν με τον Νόμο 469/1924, λόγω δυσλειτουργίας τους. Προς τούτο, σε όλο το πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος, μόνο στο Μεταβατικό Άρθρο 19, εδάφιο (ε), αναφέρεται η ύπαρξη των Περιφερειακών Διοικητικών Δικαστηρίων: «(...) **Bölge idare mahkemelerinin bulunduğ u illerde**, il seçim kurulunun yönetim ve denetimi altında yapılacak bu seçimlerde, o bölge idare mahkemesinde ve yargı çevresi içerisinde kalan yerlerde görev yapan idarî yargı hâkim ve savcılar ı oy kullanır. **Στους νομούς όπου υπάρχουν περιφερειακά διοικητικά δικαστήρια**, σε αυτές τις εκλογές που θα γίνουν υπό τη διοίκηση και τον έλεγχο του επαρχιακού εκλογικού συμβουλίου, ψηφίζουν οι δικαστές και οι εισαγγελείς των διοικητικών δικαστηρίων οι οποίοι ασκούν τα καθήκοντά τους στους τόπους που υπάρχουν εντός αυτού του περιφερειακού διοικητικού δικαστηρίου και εντός του νομικού πλαισίου αυτού. (...)».

(8) Ο όρος «gazi» είναι τίτλος τιμής που δίδεται σε αυτούς που γύρισαν ζωντανοί από τον πόλεμο υπέρ πατρίδος και θρησκείας. Αποτελεί και επωνυμία του Ατατούρκ, η οποία του δόθηκε από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας μαζί με τον τίτλο του Αρχιστράτηγου, όπως ο ίδιος αναφέρει στον Nutuk (Μέγα Ρητορικό)¹⁸⁸ (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β΄, σελ. 231). Για παράδειγμα:

¹⁸⁶ Στο Παράρτημα Νο 10 της Μ.Δ.Ε. παρατίθεται η Δομή των Δικαστηρίων στην Τουρκία (Türkiye’de Yargı Teşkilatı). (Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β΄ εξάμηνο, Νοε.2016). Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου).

¹⁸⁷ Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β΄ εξάμηνο, Νοε.2016). Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

¹⁸⁸ ΣτΜ: Περί Nutuk, βλ. υποσημείωση υπ’ αριθμ. 190.

Άρθρο 10: (...) (Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve **gaziler** için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. (...) / (...) (Συμπληρωματική παράγραφος (που προστέθηκε) στις 12/9/2010 με τον Ν.5982, άρθρο 1): Δεν θεωρούνται αντίθετα με την αρχή της ισότητας τα μέτρα που θα ληφθούν για παιδιά, ηλικιωμένους, άτομα με ειδικές ανάγκες, χήρες και ορφανά πεσόντων υπέρ της πατρίδας και υπέρ του καθήκοντος, ανάπηρους και **βετεράνους πολέμου**. (...)

(9) Στο Προοίμιο: η φράση «Yurtta sulh, cihanda sulh»/ «Ειρήνη στην πατρίδα, Ειρήνη στον κόσμο» αποτελεί έκφραση του Μουσταφά Κεμάλ Πασά, την οποία αναφώνησε για πρώτη φορά στις 20 Απριλίου 1931, ως Πρόεδρος του Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (Cumhuriyet Halk Fırkası).¹⁸⁹

(10) Άρθρο 58: «A. Gençliğin korunması (Η προστασία της νεολαίας): Devlet, istiklâl ve Cumhuriyetimizin **emanet edildiği** gençlerin müsbet ilmin ışığında, Atatürk ilke ve inkılâpları doğrultusunda ve Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldırmayı amaç edinen görüşlere karşı yetiştirme ve gelişmelerini sağlayıcı tedbirleri alır. /Το Κράτος, λαμβάνει προστατευτικά μέτρα για τη βελτίωση και την ανατροφή της νεολαίας, **στην οποία δόθηκε ως παρακαταθήκη η ανεξαρτησία και η Δημοκρατία μας, σύμφωνα με τις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ**, ενάντια σε απόψεις που στοχεύουν στην κατάργηση της αδιαίρετης ακεραιότητας του Κράτους με τη χώρα του και το έθνος του, υπό το φως των θετικών επιστημών.» Ο Ατατούρκ, χρησιμοποιώντας τις ρητορικές εκφράσεις «emanet edildiği / tevdit olunur», παραδίδει ως παρακαταθήκη στην Τουρκική νεολαία (στους Τούρκους απογόνους): το Σύνταγμα (βλ. Προοίμιο) και την ανεξαρτησία και τη Δημοκρατία της Τουρκίας (άρθρο 58 του Συντάγματος). Ο Ατατούρκ έδινε μεγάλη σημασία στη νεολαία, πράγμα που αποδεικνύεται και από τις τελευταίες σελίδες του έργου του Nutuk (Ο Μέγας Ρητορικός¹⁹⁰) (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β', σελ. 535-537).

¹⁸⁹ Πηγή: T.C. Başbakanlık, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu (Atatürk Araştırma Merkezi), <https://goo.gl/52SHZ0> προσπελάστηκε 12/10/2017.

¹⁹⁰ «Το Nutuk (και στη σύγχρονη τουρκική γλώσσα Söylev) είναι η αγόρευση του Γκαζί Μουσταφά Κεμάλ (Ατατούρκ) κατά τη δεύτερη συνέλευση του Δημοκρατικού Λαϊκού Κόμματος, η οποία πραγματοποιήθηκε στη μεγάλη αίθουσα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης, στις 15-20 Οκτωβρίου του 1927. Διήρκεσε έξι ημέρες και ολοκληρώθηκε σε 36,5 ώρες. Θεωρείται ως η βασική πηγή για τη μελέτη της εποχής και των ιδεών του Ατατούρκ και διδάσκεται ως βασικό μάθημα στα τμήματα Νεώτερης Ιστορίας στα Πανεπιστήμια της Τουρκίας. (...). Το έργο αυτό αποτελείται από 392 κεφάλαια-παραγράφους, μέσα από τα οποία αναλύεται όλη η προσπάθεια που κατέβαλε ο Ατατούρκ για να αναλάβει την αρχηγία του στρατού και του κράτους, να εγκαθιδρύσει τη Δημοκρατία και να φέρει σε πέρας τον αγώνα της Τουρκίας για την ανεξαρτησία της. Παρελαύνουν όλα τα οράματά του περί διοίκησης ενός ανεξάρτητου κράτους,

(11) Στην Ελλάδα δεν έχουμε Θεσμό αντίστοιχο του Συμβουλίου Ανωτάτης Εκπαίδευσης και το απέδωσα με παράφραση ως «Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης», επεξηγώντας το τουρκικό σύνταγμα «Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK)»:

Άρθρο 130: «(...) Kanunun belirlediği usul ve esaslara göre; rektörler Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise **Yükseköğretim Kurulunca** seçilir ve atanır. (...) Σύμφωνα με διαδικασίες και αρχές που ορίζονται με νόμο, οι πρυτάνεις εκλέγονται και διορίζονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι δε κοσμήτορες **από το Συμβούλιο Ανωτάτης Εκπαίδευσης**. (...)».

(12) Για να υπογραμμίσω την πολιτιστική ιδιαιτερότητα ενός όρου για τον Τούρκο αναγνώστη, παράθεσα στο μετάφρασμα ελληνική μεταγραφή του όρου της Τουρκικής:

Άρθρο 3: «.....**Millî Marşı**¹⁹¹ ‘İstiklal Marşı’dır. Ο Εθνικός Ύμνος του είναι το «**Ιστικλάλ Μαρσί**»¹⁹² (ο Ύμνος της Ανεξαρτησίας)», για να μπορέσει ο ελληνόφωνος αναγνώστης να αναγνωρίσει τη σπουδαιότητα του όρου αυτού, στην τουρκόφωνη πραγματικότητα.

(13) Ο όρος «**Meclis**»: ο όρος «**Βουλή**» της ελληνικής πραγματικότητας, αντιστοιχεί με τον όρο «**Türkiye Büyük Millet Meclisi**» ο οποίος αποδίδεται ως «**Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας**». Έτσι, στα σημεία όπου, για λόγους συντομίας, στο τουρκικό κείμενο αναφέρεται μόνον ο όρος «**Meclis (Συνέλευση)**», τον αποδίδω ως «**Βουλή**» επιλέγοντας την ελληνική ισοδύναμη ορολογία, και όχι ως «**Συνέλευση**», για να μην προκύψουν τυχόν παρανοήσεις. Για παράδειγμα:

Άρθρο 83 (περί βουλευτικής ασυλίας): «(...) **Türkiye Büyük Millet Meclisi** üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez. Η εκτέλεση μιας καταδικαστικής απόφασης η οποία επιβλήθηκε σε ένα μέλος **της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας** πριν ή μετά τις εκλογές, θα ανασταλεί μέχρι το τέλος της θητείας αυτού· δεν μπορεί να ισχύσει η παραγραφή κατά τη διάρκεια της θητείας. Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve

περί της νέας πολιτικής τακτικής που είχε σκοπό να εφαρμόσει, περί της νέας εξωτερικής πολιτικής που θεωρούσε απαραίτητο να ασκήσει, τα πολιτικά του ιδεώδη, τα ιδανικά που εκείνος ήθελε να αποκτήσει το έθνος, οι μεταρρυθμίσεις, τις οποίες θεωρούσε αναγκαίες για να ολοκληρωθεί η αναγέννηση του έθνους και του κράτους και, ασφαλώς, οι αντιθέσεις, οι αντιπαραθέσεις και οι αντιδράσεις που συνάντησε στην προσπάθειά του αυτή. Μέσα από όλα αυτά, σκιαγραφεί το προφίλ του ιδανικού Αρχηγού και Ηγέτη του Έθνους, έτσι όπως εκείνος το αντιλαμβάνεται» (Πηγή: Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Α', 37-38).

¹⁹¹ Δάνειο από τη Γαλλική (Πηγή: Türk Dil Kurumu, Türkçe Sözlük, 2009, 1347).

¹⁹² ΣτΜ: Ο Εθνικός Ύμνος της Τουρκίας, του οποίου συνθέτης ήταν ο Οσμάν Ζεκι Ουνγκόρ (Osman Zeki Üngör) και στιχουργός ο Μεχμέτ Ακίφ Έρσοϋ (Mehmet Akif Ersoy), στις 12 Μαρτίου 1921 έγινε αποδεκτός ομόφωνα από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας.

konusurma, **Meclisin** yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır. Η ανάκριση και η δίωξη ενός επανεκλεγέντος βουλευτή εξαρτάται από την άρση της ασυλίας από τη **Βουλή**. (...))»

Συμπερασματικά, ιχνηλατώντας τη μεταφραστική διαδικασία, αυτό που προβάλλει ως ισχυρότερο γλωσσικό φράγμα είναι η διαφορά στη συντακτική δομή μεταξύ Τουρκικής και Ελληνικής, και έπονται οι διαφορές ως προς την πολιτισμική και υφολογική διάσταση. Λόγω διαφορετικού πολιτισμικού υπόβαθρου μεταξύ των δύο γλωσσικών κοινοτήτων, αλλά και της πληθώρας των σημαντικών ιστορικών γεγονότων κατά την πορεία της σύνταξης των Συνταγμάτων στην Τουρκία, η ανάδυση των πραγματολογικών σχολίων μέσα από τα ίδια τα άρθρα του Συντάγματος, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο προκειμένου να φωτισθεί το ιστορικό υπόβαθρο. Το ειδικό βάρος αυτών των σχολίων έφερε στο προσκήνιο τη σπουδαιότητα της Πολιτισμικής Διάδρασης της Μετάφρασης, η οποία διερευνάται στη συνέχεια.

3.5.5.2. Περί της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης

Ο χειρισμός κοινωνικών και διαπολιτισμικών ζητημάτων δύο διαφορετικών πολιτισμών, με όχημα δύο (2) διαφορετικά γλωσσικά συστήματα (Τουρκική και Ελληνική), δεικτοδοτεί το θέμα της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης το οποίο, απαντάται τόσο σε λογοτεχνικά όσο και σε μη-λογοτεχνικά (πραγματολογικά) κείμενα [οικονομικά, **νομικά**¹⁹³, τεχνικά, ιατρικά κείμενα, γενικά κείμενα].

Μέσω της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης, θα μπορούσαμε να υποστηρίξουμε ότι:

- καταδεικνύεται ο πρωτεύων ρόλος του άλλοτε αφανή ή ουδέτερου μεταφραστή, ο οποίος καλείται ‘να γεφυρώσει πολιτισμικά κενά κατανόησης’ εκτός από την μετάφραση του λόγου στη γλώσσα αφίξεως,
- στις μέρες μας η “διαπολιτισμική διαμεσολάβηση” θεωρείται αυτονόητη και κατέχει εξέχουσα θέση ειδικά εκεί όπου απαιτείται μετάφραση (ή διερμηνεία) (α) για κοινωνικούς σκοπούς (ενδεικτικά: στη διαμεσολάβηση αστικών και εμπορικών υποθέσεων *στην Ε.Ε*¹⁹⁴

¹⁹³ Πολίτης, Μιχ., Le sort des référents pragmatologiques dans le texte d'arrivée en traduction juridique: B. Les systèmes juridiques et la traduction des référents pragmatologiques (<https://goo.gl/UX3WMr> προσπελάστηκε 12/10/2017).

¹⁹⁴ Οδηγία 2008/52/ΕΚ της 21/5/2008: [άρθρο 3.α.: ως "διαμεσολάβηση" νοείται διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη μιας διαφοράς επιχειρούν εκουσίως να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την επίλυση της διαφοράς τους, με τη βοήθεια διαμεσολαβητή", άρθρο 3.β. "ως

και κατ' επέκταση στην Ελλάδα¹⁹⁵ στο πλαίσιο του Ν.3898/2010, στην Τουρκία¹⁹⁶ στο πλαίσιο του Ν.6325/2012}, στα δικαστήρια, στα αστυνομικά τμήματα, στις περιπτώσεις υποδοχής μεταναστών ή αιτούντων ασύλου), (β) στις εμπόλεμες ζώνες, (γ) για παραγωγή πολυγλωσσικών εγγράφων σε μεγάλους οργανισμούς (Ε.Ε., NATO, ΟΗΕ, Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank), Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), κ.α.),

- η κατά τον Pym, θεώρηση της Μετάφρασης (και) ως ένα 'οικονομικό project' όπου ενυπάρχουν κίνδυνοι προς διαχείριση (βλ. Κεφ.3.3.) επιβάλλεται από τις οικονομικο-κοινωνικές συνθήκες της εποχής μας και υποστηρίζει τη **συμπόρευση της Μεταφρασεολογίας με συναφείς με αυτήν επιστήμες (Οικονομικές Επιστήμες),**
- η διαπολιτισμική επικοινωνία στη μετάφραση διαθέτει παράλληλους "δρόμους σκέψης και πράξης" με την έννοια της Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (Alternative Dispute Resolution/ Alternatif Uyuşmazlık Çözümü¹⁹⁷) [*βέλτιστο αποτέλεσμα σε επίπεδο χρόνου, κόστους/ωφέλειας και ποιότητας της Μετάφρασης μέσω του μεταφραστή (ενός σημαντικού τρίτου μέρους)*]¹⁹⁸ ενισχύοντας τη σύζευξη (και όχι μόνο την παράλληλη πορεία) της **Επιστήμης της Μετάφρασης με άλλες συναφείς επιστήμες (Νομική Επιστήμη: Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών)**, φωτίζοντας τον σημαντικό ρόλο των μεταφραστών και τη σοβαρότητα και αξιοπρέπεια που πρέπει να τους διακατέχει προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις πάσης φύσεως προκλήσεις των καιρών μας.

Εξετάζοντας αυτό το θέμα υπό το πρίσμα της παρούσας Μ.Δ.Ε., διαπιστώνεται ότι:

"διαμεσολαβητής" νοείται οιοσδήποτε τρίτος από τον οποίο ζητείται να αναλάβει διαμεσολάβηση με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο..." (Πηγή: EUR-lex <http://goo.gl/44VXDdu> προσπελάστηκε 12/10/2017)].

¹⁹⁵ Η Οδηγία 2008/52/ΕΚ της 21/05/2008 ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με τον Ν.3898/2010 (ΦΕΚ 211 της 16/12/2010) (Πηγή: Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελλάδος (ΥΔΑΔΑ) <https://goo.gl/UUscYN> προσπελάστηκε 12/10/2017).

¹⁹⁶ Ν.6325/7.6.2012 «Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu» (Πηγή: Resmî Gazete, Sayı 28331, <https://goo.gl/1Rk3Li> προσπελάστηκε 13/10/2017).

¹⁹⁷ «Alternatif Uyuşmazlık Çözümü (AÜÇ)- Alternative Dispute Resolution (ADR) -Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών (ΕΕΔ): dava açma-etme, mahkeme, yargılama olmadan anlaşmazlık içindeki tarafların, müzakereler sonucunda bir uzlaşma/anlaşmaya varmasını amaçlayan yöntemlerdir. Müzakere, arabuluculuk, tahkim (hakemlik) gibi yaklaşımlar alternatif uyuşmazlık yöntemlerini oluşturmaktadır./ Είναι μέθοδοι που στοχεύουν στην ύπαρξη μιας συμφωνίας μεταξύ των μερών που βρίσκονται σε σύγκρουση κατά την έναρξη ή κατά τη διάρκεια της αγωγής, ως αποτέλεσμα διαπραγμάτευσης χωρίς δίκη. Προσεγγίσεις όπως η διαπράγματευση, η διαμεσολάβηση, η διαιτησία αποτελούν τρόπους εναλλακτικής επίλυσης διαφορών» (Siğrı & Varoğlu, 2013, 23).

¹⁹⁸ Ευρωπαϊκός Κώδικας Δεοντολογίας Διαμεσολαβητών: άρθρο 3.1. "Ο διαμεσολαβητής πρέπει να φροντίζει για την προσήκουσα διεξαγωγή της διαδικασίας, λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα της εκάστοτε υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων των πιθανών ανισορροπιών ισχύος" (Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή <https://goo.gl/WXzG5D> προσπελάστηκε 12/10/2017).

- οι μεταφραστές, κάποιες φορές, στρέφουν την προσοχή τους περισσότερο στην εξειδικευμένη ορολογία παρά στα πολιτιστικά θέματα από όπου και ενδέχεται να προκύψουν θέματα ορολογίας, για παράδειγμα: (α) η μετάφραση νομικών κειμένων μεταξύ Ελληνικής και Αγγλικής αποκαλύπτει πως οι διαφορές και η έλλειψη ισοδυναμίας μεταξύ όρων οφείλονται στη διαφορετική δομή των νομικών συστημάτων¹⁹⁹ των δύο χωρών (η Ελλάδα ακολουθεί το ηπειρωτικό δίκαιο [continental law], δηλ. τη ρωμαϊκή παράδοση δικαίου ενώ η Αγγλία ακολουθεί το κοινό δίκαιο [common law] εθιμικό δίκαιο, δηλ. την αγγλοσαξονική παράδοση), (β) η Ελλάδα και η Τουρκία ακολουθούν το ηπειρωτικό δίκαιο [continental law], δηλ. τη ρωμαϊκή παράδοση δικαίου «*Το πρώτο εξάμηνο του 1926, υιοθετήθηκε ο ελβετικός αστικός κώδικας και ο ποινικός κώδικας της μουσολινικής Ιταλίας*» (Zürcher, 2004, 237),
- «*Η υιοθέτηση ενός Αλλοδαπού Κώδικα από ένα άλλο Κράτος, δεν σημαίνει κατ'ανάγκη ότι έχει υιοθετηθεί πλήρως: για παράδειγμα, στην Τουρκία αν και οι θεμελιώδεις Κώδικες στο Αστικό Δίκαιο και στην Πολιτική Δικονομία έχουν υιοθετηθεί από την Ελβετία, δεν μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η νομική πρακτική των δύο χωρών είναι ίδια. Στην πραγματικότητα, τα κείμενα διαφοροποιήθηκαν όταν μεταφράστηκαν στα Τουρκικά. Επιπρόσθετα, ιδιαίτερες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες, επέφεραν ουσιώδεις διαφοροποιήσεις κατά την ερμηνεία κάποιων νομοθετικών διατάξεων στην Τουρκία*» (Aybay, 2015, 80),
- μελετώντας την ιστορική πορεία των Συνταγμάτων της Τουρκίας (βλ. Παράρτημα υπ' αριθμ. 5), παρατηρούμε στην ενιστόρηση σχετικά με το Πρώτο Σύνταγμα του 1876 (Kanun-i Esasi): «*...Μετά την εκθρόνιση του Αμπντουλχαμίτ του Β', κατόπιν πίεσης από τον Μιτχάτ Πασά ιδρύθηκε μια επιτροπή για την προετοιμασία του συντάγματος. Η Επιτροπή, η οποία εργάστηκε υπό την επιρροή του Μιτχάτ Πασά, σχεδίασε και υπέβαλε στον Σουλτάνο ένα σύνταγμα το οποίο βασίστηκε στο Σύνταγμα της Γαλλίας του 1875 και του Βελγίου του 1831.... /... ο Ριζά Μπέη, ο οποίος ήταν γνώστης του ισλαμικού δικαίου της εποχής του, διαμόρφωσε εκ νέου το προηγούμενο υπάρχον σχέδιο*».

Με άλλα λόγια, εάν «διαβάσουμε πίσω από τις λέξεις», διακρίνουμε τον ρόλο της μετάφρασης ως "πολιτισμική διαμεσολάβηση" (με τη διασταλτική ερμηνεία του όρου) δηλώνοντας διαδικασία, ενέργεια και μέσο. Στην εποχή μας, στη μετάφραση, η επικοινωνία μεταξύ δύο διαφορετικών μερών (μεταξύ κειμένου-πηγής και κειμένου-στόχος και μέσω αυτών, μεταξύ των

¹⁹⁹ Περί της Ιστορικής Προέλευσης, Έννοιας και Διακρίσεων του Συντάγματος βλ. και (Μάνεσης, 1980, 137-152).

δύο διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων) διενεργείται μέσω ενός τρίτου μέρους (μεταφραστής), που προσπαθεί να γεφυρώσει πολιτισμικές, ιδεολογικές και επικοινωνιακές διαφορές μεταξύ των δύο, πάντοτε με σκοπό την αποφυγή επικίνδυνων παρανοήσεων και όχι την καθαυτό διαπραγμάτευση μεταξύ τους. Ο όρος "πολιτισμική διαμεσολάβηση" αντικαθιστά τον "στατικό" όρο της "πολιτισμικής επικοινωνίας" δηλώνοντας ότι ένα μετάφρασμα περιέχει μεταφορά γλωσσικών και πολιτισμικών στοιχείων.

Αλλωστε, η πορεία εδραίωσης των πολιτισμικών προσεγγίσεων της μετάφρασης άρχισε από τους Vinay & Darbelnet όπου στο βιβλίο τους «*Stylistique comparée du Français et de l'Anglais: Méthode de Traduction*» (Didier, 1958) περιγράφουν γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές μεταξύ Αγγλικής και Γαλλικής και αναλύουν τρόπους επίλυσής τους στο επίπεδο λέξεων και εκφράσεων. Στη συνέχεια, από τη δεκαετία του 1970 και εφεξής, η πολιτισμική διάσταση της μετάφρασης διερευνήθηκε συστηματικά, αρχικά μέσω των λειτουργικών προσεγγίσεων και έπειτα μέσω της πολιτισμικής προσέγγισης (cultural turn) για να συνεχίσει αργότερα ως διερεύνηση μέσω των μετα-αποικιακών θεωριών και της αποκαλούμενης μεταμοντέρνας θεωρίας (Gentzler, 2001, 298-324).

3.6. Παραδείγματα μεταφραστικών τεχνικών κατά Vinay & Darbelnet

Στην εισαγωγή του μέρους αυτού αναφερθήκαμε αναλυτικά στη θεωρία των Vinay & Darbelnet. Ακολουθούν παραδείγματα της θεωρίας, με υλικό από το μετάφρασμα του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, έτσι όπως αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα της 16^{ης} Απριλίου 2017. Ειδικότερα, παρατίθενται μέχρι πέντε (5) χαρακτηριστικά παραδείγματα των επτά (7) μεταφραστικών τεχνικών των Vinay & Darbelnet και δέκα (10) χαρακτηριστικά παραδείγματα σύνθετων μεταφραστικών τεχνικών αυτών καταδεικνύοντας τη σπουδαιότητα των ισοδυναμιών, μετατροπιών και προσαρμογών σχετικά με τη μετάφραση νομικών κειμένων²⁰⁰.

3.6.α. Παραδείγματα απλών μεταφραστικών τεχνικών

3.6.α.1. Δάνειο

Η τεχνική του δανείου συνέβαλε στην επεξήγηση σημασιολογικών κενών της Τουρκικής και στην περιβολή του μεταφράσματος με την «πολιτισμική αύρα» του πρωτοτύπου κειμένου, ενδεικτικά:

²⁰⁰ Πολίτης, Μιχ., *La traduction juridique*, (<https://goo.gl/V3oYDt> προσπελάστηκε 12/10/2017).

Παράδειγμα 1:

Άρθρο 174: (...) 7. 26 Teşrinisâni 1934 tarihli ve 2590 sayılı **Efendi, Bey, Paşa** Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun; (...)
(...) 7. Ο Ν.2590 της 26^{ης} Νοεμβρίου 1934, περί Κατάργησης των Τίτλων και των Προσφωνήσεων όπως «**Εφέντη**», «**Μπέη**», «**Πασά**», (...)

Η λέξη «Εφέντη» αποτελεί αντιδάνειο από την ελληνική λέξη «Αυθέντης», το οποίο στη Μεσαιωνική Ελληνική χρησιμοποιήθηκε ως «Αφέντης». Από τη Μεσαιωνική Ελληνική το δανείζεται η Τουρκική με τη μορφή «Εφέντη» και η Νεώτερη Ελληνική δανείζεται το «Εφέντη» με τη μορφή «Αφέντης».

Παράδειγμα 2:

Άρθρο 130: «(...)Kanunda gösterilen usul ve esaslara göre, kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile **vakıflar** tarafından, Devletin gözetim ve denetimine tâbi yükseköğretim kurumları kurulabilir. (...) Μπορούν να συσταθούν ιδρύματα ανωτάτης εκπαίδευσης υπό την επίβλεψη και τον έλεγχο του Κράτους, από ευαγή ιδρύματα (**βακούφια**), οι διαδικασίες και οι αρχές των οποίων προβλέπονται από τον νόμο, υπό τον όρο να μην έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα».

3.6.a.2. Έκτυπο

Δεν κατέφυγα στην υιοθέτηση εκτύπων στο μετάφρασμα, παρότι θα ήταν πολύ εύκολο να υποπέσω στο αμάρτημα του εκτύπου, δεδομένης της πολύ διαφορετικής δόμησης των δύο (2) γλωσσών και να παγιδευτώ από τη δόμηση της Τουρκικής, δημιουργώντας έκτυπο. Τα έκτυπα παραβιάζουν τη δομή της γλώσσας αφίξεως (EL).

3.6.a.3. Κατά λέξη μετάφραση

Η κατά λέξη μετάφραση σηματοδοτεί γλώσσες που ανήκουν στην ίδια οικογένεια και κουλτούρα. Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι δύο (2) γλώσσες αποκλίνουν τόσο όσο προς τις δομές και όσο ως προς τον πολιτισμό τον οποίον φέρουν, ως εκ τούτου η σχεδόν κατά λέξη μετάφραση, δεν χρησιμοποιήθηκε παρά ελάχιστες φορές.

Παράδειγμα 1.

από το Προοίμιο:

“Yurtta sulh, cihanda sulh”. «Ειρήνη στην πατρίδα, Ειρήνη στον κόσμο».

Παράδειγμα 2.

Άρθρο 38:

«(...) Ceza sorumluluğu şahsıdır. (...) Η ποινική ευθύνη είναι ατομική».

Παράδειγμα 3.

Άρθρο 3: « (...) Başkenti Ankara'dır(...). Η πρωτεύουσά του είναι η Άγκυρα.»

Παράδειγμα 4.

Άρθρο 41:

«Aile, Türk toplumunun temelidir (...)

Η οικογένεια είναι το θεμέλιο της Τουρκικής κοινωνίας (...))».

Παράδειγμα 5.

Άρθρο 104:

«(...) Milletlerarası anlaşmaları onaylar ve yayımlar. (...)

(...) Επικυρώνει και δημοσιεύει τις διεθνείς συνθήκες. (...))»

3.6.a.4. Μετάταξη

Οι σημαντικές μορφοσυντακτικές διαφορές της Τουρκικής με την Ελληνική, επέβαλαν σε συντριπτικό βαθμό, την υποχρεωτική και όχι την προαιρετική μετάταξη στο μετάφρασμα.

Παράδειγμα 1.

Επίθετο: aykırı (αντίθετος, διαφορετικός) => Ρήμα

Άρθρο 11: «Kanunlar Anayasaya **aykırı** olamaz. Οι Νόμοι δεν μπορούν να **αντίκεινται** στο Σύνταγμα».

Παράδειγμα 2.

Ρήμα: dokunulamaz (δεν μπορεί να αγγιχτεί) => Επίθετο

Άρθρο 20: «Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine **dokunulamaz**. Το απόρρητο της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής είναι **απαραβίαστο**.

Παράδειγμα 3.

Επίθετο: aykırı (αντίθετος, διαφορετικός) => Ρήμα

Άρθρο 35: «Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına **aykırı** olamaz. Η χρήση του δικαιώματος ιδιοκτησίας δεν μπορεί **να αντίκειται** στο συμφέρον της κοινωνίας».

Παράδειγμα 4.

Αναφορική μετοχή =kisitlanan (αυτός ο οποίος περιορίζεται) => Ουσιαστικό

Άρθρο 19: «... Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti **kisitlanan** kişi, (...) Για οποιονδήποτε λόγο, **το υπό περιορισμό** άτομο, (...)».

Παράδειγμα 5.

Ρήμα: nasıl yapılacağı (όπως θα γίνεται) => Ουσιαστικό + Ουσιαστικό

Άρθρο 53: «Toplu iş sözleşmesinin **nasıl yapılacağı** kanunla düzenlenir. **Ο τρόπος** σύναψης της συλλογικής σύμβασης εργασίας, ορίζεται με νόμο».

3.6.a.5. Ισοδυναμία

Η τεχνική της ισοδυναμίας, συντέμνει στην καλύτερη απόδοση των νομικών φράσεων και των ιδιωτισμών της Τουρκικής που συναντήθηκαν κατά τη μεταφραστική διαδικασία [τόσο στα μέρη με ρητορικό λόγο όσο και στα μέρη με νομικό (ειδικό) λόγο].

Παράδειγμα 1.

Ο ιδιωτισμός της Τουρκικής: her ne suretle olursa olsun («με οποιονδήποτε τρόπο εάν είναι, ας είναι»), αποδίδεται στην Ελληνική ως «κατ' ουδένα τρόπο».

Άρθρο 42: «Bu faaliyetler **her ne suretle olursa olsun** engellenemez. **Κατ' ουδένα τρόπο** μπορούν να παρεμποδισθούν αυτές οι δράσεις».

Παράδειγμα 2.

Ο ιδιωτισμός της Τουρκικής: *sözüne ve ruhuna* («κατά τη λέξη και το πνεύμα»), αποδίδεται στην Ελληνική ως «στο 'γράμμα και πνεύμα'».

Άρθρο 13: «...*Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz.* Αυτοί οι περιορισμοί δεν μπορούν να αντίκεινται **στο 'γράμμα και πνεύμα'** του Συντάγματος, τη δημοκρατική κοινωνική τάξη και τις απαιτήσεις και την αρχή της αναλογικότητας του κοσμικού Δημοκρατικού Πολιτεύματος».

Παράδειγμα 3.

Η νομική φράση της Τουρκικής: *def'i yoluyla* («δια της οδού της απόκρουσης»), αποδίδεται στην Ελληνική ως «με ένσταση».

Άρθρο 148: «... *Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren on gün geçtikten sonra, şekil bozukluğuna dayalı iptal davası açılmaz; def'i yoluyla* da ileri sürülemez. (...) Δεν μπορούν να εγερθούν αγωγές ακυρώσεως για τυπικούς λόγους του νόμου μετά την παρέλευση δέκα ημερών από την ημερομηνία έκδοσής τους· η ακυρότητα για τυπικούς λόγους δεν μπορεί να προσβληθεί ούτε και **με ένσταση.**»

Παράδειγμα 4.

Ο ιδιωτισμός της Τουρκικής: *şekil ve esas bakımlarından* («από τις απόψεις μορφής και ουσίας»), αποδίδεται στην Ελληνική ως «από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως».

Άρθρο 148: «*Anayasa Mahkemesi, kanunların, kanun hükmünde kararnamelerin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından* uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. (...) Το Συνταγματικό Δικαστήριο ελέγχει τη συνταγματικότητα **από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως**, των νόμων, των πράξεων νομοθετικού περιεχομένου, και του Εσωτερικού Κανονισμού της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, και αποφασίζει επί ατομικών προσφυγών. (...)»

Παράδειγμα 5.

Ο ιδιωτισμός της Τουρκικής: kayıtsız şartsız («χωρίς ρήτρα, χωρίς όρο»), αποδίδεται στην Ελληνική ως «άνευ όρων και άνευ ορίων».

Άρθρο 6: «Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir. (...) Η κυριαρχία, ανήκει άνευ όρων και άνευ ορίων στο Έθνος.»

3.6.a.6. Μετατροπία

Η τεχνική της μετατροπίας συντέιει στην αλλαγή της οπτικής γωνίας μέσω της οποίας αποτυπώνεται το μήνυμα από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως (για παράδειγμα: Άρνηση => Κατάφαση, Παθητική φωνή => Ενεργητική φωνή, διαφορετική θεώρηση του χρόνου).

Παράδειγμα 1.

Άρνηση (dokunulamaz: δεν μπορεί να αγγιχτεί)=> Κατάφαση

Παθητική φωνή (dokun-ul-amaz: δεν μπορεί να αγγιχτεί) => Ενεργητική φωνή

Άρθρο 21: «Kimsenin konutuna **dokunulamaz**. Το άσυλο της κατοικίας κάθε ατόμου **είναι απαραβίαστο**».

Παράδειγμα 2.

Διαφορετική θεώρηση του χρόνου (δηλ. διαφορετική σκοπιά της ίδιας πραγματικότητας):

Η έκφραση «bir yıl kala: κυριολεκτικά σημαίνει «έναν χρόνο απομένοντας», προσκρούει στον τρόπο σκέψης της Ελληνικής. Προς τούτο μετατρέπεται σε «πριν την παρέλευση ενός έτους»:

Άρθρο 78: « (...) Genel seçimlere **bir yıl kala**, ara seçimi yapılamaz. Δεν μπορούν να διεξαχθούν αναπληρωματικές εκλογές **πριν την παρέλευση ενός έτους** από τις γενικές εκλογές. (...)».

Παράδειγμα 3.

Παθητική φωνή (anlaş-ıl-amaz ve yorumla-n-amaz: «δεν μπορεί να κατανοηθεί και να ερμηνευθεί») => Ενεργητική φωνή

Άρθρο 174: «(...) Anayasanın **hiçbir** hükmü, Türk toplumunu çağdaş uygarlık seviyesinin üstüne çıkarma ve Türkiye Cumhuriyetinin lâiklik niteliğini koruma amacını güden, aşağıda gösterilen inkılâp kanunlarının, Anayasanın halkoyu ile kabul edildiği tarihte yürürlükte bulunan hükümlerinin, Anayasaya aykırı olduğu şeklinde **anlaşılamaz ve yorumlanamaz**: (...) **Ουδεμία** διάταξη του Συντάγματος **μπορεί να κατανοήσει και να ερμηνεύσει**, με τρόπο ο οποίος να αντίκειται στο Σύνταγμα, τους παρακάτω προβλεπόμενους μεταρρυθμιστικούς νόμους, των οποίων οι διατάξεις τέθηκαν σε ισχύ κατά την ημερομηνία υιοθέτησης του Συντάγματος με δημοψήφισμα και οι οποίοι έχουν σκοπό να ανυψώσουν την Τουρκική κοινωνία στο επίπεδο του σύγχρονου πολιτισμού και να προστατεύσουν τον χαρακτήρα της κοσμικότητας της Τουρκικής Δημοκρατίας: (...)

Παράδειγμα 4.

Άρνηση (kabul edilmemiş: δεν έχουν εγκριθεί) => Κατάφαση

Άρθρο 164: «Kesinhesap kanunu tasarıları, kanunda daha kısa bir süre **kabul edilmemiş ise**, ilgili oldukları malî yılın sonundan başlayarak, en geç yedi ay sonra, Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulur (...). Τα σχέδια νόμου του απολογισμού, υποβάλλονται στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας από το Υπουργικό Συμβούλιο, το αργότερο μετά από επτά μήνες αρχίζοντας από το τέλος του σχετικού οικονομικού έτους **εκτός και εάν έχουν εγκριθεί** για μια πιο σύντομη διάρκεια, με νόμο. (...)

Παράδειγμα 5.

Παθητική φωνή (esas al-ın-ır: «λαμβάνεται ως μορφή») => Ενεργητική φωνή

Άρθρο 160: «(...) Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları **esas alınır**. (...). (...) Σε περίπτωση διαφορών μεταξύ των αποφάσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχετικά με φόρους, παρόμοιες δημοσιονομικές υποχρεώσεις και καθήκοντα, **υπερισχύουν** οι αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας (...)

3.6.a.7. Προσαρμογή

Η τεχνική της προσαρμογής συντέινε στην εύρεση της ισοδυναμίας σε καταστάσεις που είναι διαφορετικές μεταξύ της γλώσσας αφετηρίας και της γλώσσας αφίξεως, λόγω πολιτισμικών ιδιαιτεροτήτων.

Παράδειγμα 1.

Η έκφραση «Yasama dokunulmazlığı» κυριολεκτικά σημαίνει: «*το ανέγγιχτο της νομοθεσίας*», η οποία προσαρμόζεται στη νομική έκφραση «*Βουλευτική ασυλία*»)
Ο τίτλος του άρθρου 83: «**Yasama dokunulmazlığı /Βουλευτική ασυλία**».

Παράδειγμα 2.

Προσαρμογή της ονομασίας των Ανώτατων Δικαστηρίων της Τουρκίας: Yargıtay, Danıştay στον ελληνικό νομικό λόγο ως «*Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Συμβούλιο της Επικρατείας*».
Άρθρο 79: «Yüksek Seçim Kuruluna **Yargıtay**²⁰¹ ve **Danıştay**dan seçilmiş üyeler arasında ad çekme ile ikişer yedek üye ayrılır (..) Μεταξύ των εκλεγέντων μελών από **το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο** και **το Συμβούλιο της Επικρατείας**²⁰² στο Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο, δύο μέλη από κάθε ομάδα εκλέγονται με κλήρωση ως αναπληρωματικά (...)

Παράδειγμα 3.

Κατά λέξη η έκφραση «kamu denetçisi» σημαίνει «*δημόσιος ελεγκτής*» η οποία προσαρμόζεται στην ελληνική πραγματικότητα ως «*Συνήγορος του Πολίτη*».
Άρθρο 74: Herkes, bilgi edinme ve **kamu denetçisine**²⁰³ başvurma hakkına sahiptir. Καθένας έχει δικαίωμα πληροφόρησης και προσφυγής **στον ‘Συνήγορο του Πολίτη’**²⁰⁴.

²⁰¹ ΣτΜ: Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο της Τουρκίας. Στην Ελλάδα, το αντίστοιχο δικαστήριο αφορά τον Αρειο Πάγο.

²⁰² (Ράϊκος, 1980, 364-367).

²⁰³ Στην Τουρκία, ο Kamu Denetçisi αποτελείται από τον Επικεφαλής Συνήγορο και τους Συνηγόρους του Πολίτη (Πηγή: <https://goo.gl/osMJCG> προσπελάστηκε 07/10/2017).

²⁰⁴ Στην Ελλάδα, ο Συνήγορος του Πολίτη είναι Ανεξάρτητη Αρχή κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα. Λειτουργεί από την 1η Οκτωβρίου 1998. Παρέχει τις υπηρεσίες του δωρεάν και ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημόσιων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Κατ’ εξαίρεση, μπορεί να ελέγξει και υλικές ενέργειες ή παραλείψεις ιδιωτών, όταν προσβάλλεται δικαίωμα παιδιού ή όταν υπάρχει άνιση μεταχείριση μεταξύ ανδρών και

Παράδειγμα 4.

Ο ελληνικός λόγος χρησιμοποιεί το όνομα και όχι το επίθετο, ενώ ο τουρκικός λόγος χρησιμοποιεί το επίθετο του Εθνοπατέρα Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ.

Άρθρο 134: «**Atatürkçü düşünceyi / Η Κεμαλιστική σκέψη.**»

Παράδειγμα 5:

Στην Τουρκία οι διδάσκοντες στην Ανώτατη Εκπαίδευση είναι: (α) «**öğretim üyeleri**», όπου χρησιμοποιώ ως ισοδύναμο όρο αυτόν του «**διδασκτικού προσωπικού (ΔΕΠ)**», όπου μέσα στην παρένθεση προς κατανόηση του αναγνώστη παρατίθεται και το αρκτικόλεξο του ελληνικού όρου (ΔΕΠ: Διδακτικό Επιστημονικό Προσωπικό), (β) «**öğretim elemanları**», οι (λοιποί) διδάσκοντες (εκπαιδευτικό προσωπικό), προκειμένου να προσαρμόσω στην ελληνική πραγματικότητα τους εν λόγω διδάσκοντες.

Άρθρο 130: «**Üniversiteler ile öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilirler. Τα πανεπιστήμια και το διδακτικό προσωπικό (ΔΕΠ) και οι βοηθοί αυτών, μπορούν να πραγματοποιήσουν ελεύθερα κάθε είδους επιστημονική έρευνα και δημοσίευση. (...) Üniversite yönetim ve denetim organları ile öğretim elemanları; Yükseköğretim Kurulunun veya üniversitelerin yetkili organlarının dışında kalan makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmazlar. Τα διοικητικά όργανα και όργανα ελέγχου του Πανεπιστημίου και οι διδάσκοντες κατ' ουδένα τρόπο μπορούν να παυθούν από τα καθήκοντά τους από αρχές, εκτός του Συμβουλίου Ανωτάτης Εκπαίδευσης ή των αρμοδίων οργάνων των πανεπιστημίων.**»

3.6.β. Παραδείγματα Συνδυασμού Μεταφραστικών Τεχνικών

Κατά τη μεταφραστική διαδικασία, χρησιμοποιήθηκαν πληθώρα σύνθετων μεταφραστικών τεχνικών, όπου και πάλι πρωτοστάτησαν οι συνδυασμοί μεταξύ μετάταξης, ισοδυναμίας, μετατροπίας και προσαρμογής.

γυναικών σε εργασιακά ζητήματα. Αποτελείται από τον Συνήγορο και τους Βοηθούς Συνηγόρου. (Πηγή: <https://goo.gl/GEzLgH> προσπελάστηκε 07/10/2017).

Παράδειγμα 1: Μετάταξη και Προσαρμογή

Μετάταξη: Επίρρημα (*geriye*: προς τα πίσω) => Επίθετο

Προσαρμογή: *Geri yürümez*: (κυριολεκτικά σημαίνει: «δεν προχωράει προς τα πίσω», το προσαρμόζω σε νομική έκφραση²⁰⁵ «δεν έχουν αναδρομική ισχύ»).

Άρθρο 153: «İptal kararları **geriye yürümez**. Οι ακυρωτικές αποφάσεις **δεν έχουν αναδρομική ισχύ**».

Παράδειγμα 2: Μετάταξη και Προσαρμογή

Μετάταξη: Ρήμα (*başvurulamaz*: «δεν μπορεί να προσφύγει») => Ουσιαστικό

Προσαρμογή του νοήματος του ρήματος «*başvurabilmek*», που κυριολεκτικά σημαίνει «μπορώ να κάνω αίτηση» με τον νομικό όρο «καταθέτω προσφυγή κατά...» επειδή πρόκειται για προσφυγή κατά των αποφάσεων Ανώτατου Διοικητικού Δικαστηρίου (*Sayıştay*):

Άρθρο 160 (Περί του «*Sayıştay*: Ελεγκτικό Συνέδριο»: «(...) *Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna **başvurulamaz**. (...) Η προσφυγή κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων, δεν είναι δυνατή*».

Παράδειγμα 3: Μετάταξη και Μετατροπία

Μετάταξη: Ουσιαστικοποιημένο Απαρέμφατο (*ad çekmeye*: «δεν μπαίνουν στο τράβηγμα ονόματος (στην κλήρωση)») => Ρήμα,

Μετατροπία: η έκφραση «*ad çekmeye girmezler*», κυριολεκτικά σημαίνει «δεν μπαίνουν στο τράβηγμα ονόματος (στην κλήρωση)». Έθεσα την ισοδύναμη έκφραση «δεν συμμετέχουν σε κλήρωση», προκειμένου να είναι συμβατή με το ύφος νομικού λόγου του κειμένου.

Άρθρο 79: «*Yüksek Seçim Kurulu Başkanı ve Başkanvekili **ad çekmeye girmezler**. Δεν συμμετέχουν στην κλήρωση ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου*».

²⁰⁵ (Ράϊκος, 1989, 176).

Παράδειγμα 4: Μετάταξη & Ισοδυναμία

Μετάταξη: Ρηματικό σύνταγμα (geri birakma: αφήνω πίσω) => Ουσιαστικό
Ισοδυναμία: «geri birakma» κυριολεκτικά σημαίνει «το αφήνω πίσω», θέτω τον ισοδύναμο νομικό όρο «αναβολή».
Άρθρο 78: «**Geri birakma** sebebi ortadan kalkmamışsa (...) Εάν δεν αρθεί ο λόγος **αναβολής (...)**»

Παράδειγμα 5: Μετάταξη και Προσαρμογή

Μετάταξη: Επίθετο (kapali: κλειστός) => Μετοχή + Ουσιαστικό
Προσαρμογή της έννοιας του επιθέτου «κλειστός» με τον νομικό όρο «κεκλεισμένων των θυρών»
Άρθρο 141: «(...) Duruşmaların bir kısmının veya tamamının **kapali** yapılmasına ancak genel ahlâkın veya kamu güvenliğinin kesin olarak gerekli kıldığı hallerde karar verilebilir. (...) Ένα μέρος ή το σύνολο των συνεδριάσεων μπορεί να αποφασισθεί να πραγματοποιηθεί «**κεκλεισμένων των θυρών**»²⁰⁶ μόνο στις περιπτώσεις όπου καθίσταται οριστικά αναγκαία η ασφάλεια των χρηστών ηθών ή του δημοσίου».

Παράδειγμα 6: Μετάταξη και Μετατροπία

Μετάταξη: - Άρνηση (görmezse: «εάν δεν βλέπει») => Κατάφαση,
- Επίθετο (ciddi: «σοβαρός») => Ουσιαστικό
Μετατροπία: Η έκφραση «ciddî görmezse» κυριολεκτικά σημαίνει «εάν δεν βλέπει σοβαρά», έτσι έθεσα τον ισοδύναμο νομικό όρο «εάν ... αποφανθεί περί μη βασιμότητας».
Άρθρο 152: «Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını **ciddî görmezse** bu iddia, temyiz merciince esas hükümlerle birlikte karara bağlanır. Εάν το (Συνταγματικό) Δικαστήριο **αποφανθεί περί μη βασιμότητας** του ισχυρισμού για την αντισυνταγματικότητα, για τον ισχυρισμό αυτόν αποφαινεται το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο κατά τη συζήτηση αιτήσεως αναιρέσεως της κύριας απόφασης».

²⁰⁶ Το δικαστήριο κατ'εξίαιρηση (άρθρ.93 παρ.2 του Συντάγματος της Ελλάδος) συνεδριάζει χωρίς ακροατήριο, δηλαδή οι συνεδριάσεις δεν είναι δημόσιες. (Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδη, 1980, 78).

Παράδειγμα 7: Προσαρμογή και Δάνειο

Προσαρμογή του όρου «vakıflar»²⁰⁷ στην Ελληνική ως «ευαγή ιδρύματα», θέτοντας σε παρένθεση το λεξιδάνειο από την Τουρκική (βακούφια)

Άρθρο 33: «...Bu madde hükümleri **vakıflarla**²⁰⁸ ilgili olarak da uygulanır. (...) Οι διατάξεις αυτού του άρθρου εφαρμόζονται και σχετικά με τα **ευαγή ιδρύματα (βακούφια)**».

Παράδειγμα 8: Μετατροπία και Προσαρμογή και Μετάταξη

Μετάταξη: το ποιητικό αίτιο (-ce) της Τουρκικής => αποδίδεται με ρήμα στη Μέση Φωνή και το ποιητικό αίτιο αποδίδεται ως λεκτικό υποκείμενο (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο),

Προσαρμογή: η έκφραση «temyiz merciince» που κυριολεκτικά σημαίνει «*το εκ μέρους της αρχής της αναίρεσης*», προσαρμόζεται στην ελληνική πραγματικότητα και ως εκ τούτου στην ονοματοποίηση της ίδιας της Αρχής: «το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο».

Μετατροπία: η αφηρημένη περιγραφική διατύπωση της Τουρκικής «temyiz merciince» που κυριολεκτικά σημαίνει «*το εκ μέρους της αρχής της αναίρεσης*», αποδίδεται με μια συγκεκριμένη πραγματικότητα στην Ελληνική: «το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο».

Άρθρο 152: «..... Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddi görmezse bu iddia, **temyiz merciince** esas hükümlerle birlikte karara bağlanır. Εάν το (Συνταγματικό) Δικαστήριο αποφανθεί περί μη βασιμότητας του ισχυρισμού για την αντισυνταγματικότητα, και για τον ισχυρισμό αυτόν αποφαινεται **το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο** κατά τη συζήτηση αιτήσεως αναιρέσεως της κύριας απόφασης».

²⁰⁷ Στα Άρθρα 33, 82, 108 & 130: Ο όρος «vakıf» αποδίδεται στο μετάφρασμα ως «ευαγή ιδρύματα (βακούφια)».

²⁰⁸ Βακούφι (το) και Βακούφιο (το): λέξη η οποία αποτελεί τουρκικό δάνειο στην Ελληνική. Ερμηνεία ελληνικού λεξιλογίου: (ιστορικά): 1. Σε μουσουλμανική χώρα, κτήριο αφιερωμένο σε ιερό ίδρυμα ή μοναστήρι. 2.α. ακίνητη περιουσία μοναστηριού ή εκκλησίας, β. κατ' επέκταση: μοναστήρι ή εκκλησία. Προέλευση: από την Αραβική: vakf. Λήμμα τουρκικού λεξιλογίου: vakıf (1, ουσ. /2, επιθ.) Ερμηνεία του τουρκικού λεξιλογίου: 1. Δωρεά κινητής ή ακίνητης περιουσίας, αφιέρωμα από κάποιον σε κάποιο ίδρυμα 2. Κινητή ή ακίνητη περιουσία μ' αυτήν την ιδιότητα [Δημάση & Νιζάμ, 2004, 24].

Παράδειγμα 9: Μετάταξη και Προσαρμογή

Μετάταξη: Ουσιαστικό (sikiyönetim: «στενή (αυστηρή) διοίκηση») => Επίθετο + Ουσιαστικό
Προσαρμογή: Ο όρος «sikiyönetim» κυριολεκτικά σημαίνει «στενή (αυστηρή) διοίκηση», προσαρμόζεται σε νομικό όρο «στρατιωτικός νόμος»
Άρθρο 91: «**Sikiyönetim** ve olağanüstü hallerde. Στις περιπτώσεις **στρατιωτικού νόμου** ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης».

Παράδειγμα 10: Μετατροπία και Μετάταξη

Μετατροπία: (αιτία / αιτιατό): Η έκφραση «zamanaşımı konu olamaz» η οποία κυριολεκτικά σημαίνει «δεν μπορεί να γίνει θέμα υπέρβασης χρόνου» προσαρμόζεται σε «δεν μπορούν να παραγραφούν»
Μετάταξη: το ονομαστικό σύνταγμα (zamanaşımı) => Ρήμα
Άρθρο 169: «Bu ormanlar **zamanaşımı** ile mülk edinilemez ve kamu yararı dışında irtifak hakkına **konu olamaz**. Αυτά τα δάση **δεν μπορούν** να αποκτηθούν και **να παραγραφούν**, και εκτός (λόγων) δημοσίου συμφέροντος, δεν μπορεί να ισχύσει το δικαίωμα της δουλείας».

Το μετάφρασμα αναλύθηκε σύμφωνα με τη γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, προβλήθηκαν οι διαφορετικές αντίληψης σκέψεις/θέματα των δύο γλωσσικών ενοτήτων όπως εκδηλώνονται μέσα από τις μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Darbelnet και ειδικότερα μέσω της Μετατροπίας, της Ισοδυναμίας και της Προσαρμογής. Στην επόμενη ενότητα θα ιχνηλατηθεί η μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του Newmark, με αφετηρία όχι τον τρόπο σκέψης, αλλά το κειμενικό είδος που ανήκει το πρωτότυπο τουρκικό κείμενο, δεδομένου ότι ο Newmark ακολουθεί διαφορετική μεταφραστική προσέγγιση ανάλογα με το είδος του προς μετάφραση κειμένου.

3.7. Παραδείγματα μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του P. Newmark

Κατά τον Newmark: «*Εκφραστικά κείμενα: Αυτά είναι κείμενα οποιασδήποτε φύσεως τα οποία έλκουν το κύρος τους από το υψηλό στάτους ή την αξιοπιστία και γλωσσική ικανότητα των συντακτών τους. Τέτοια κείμενα έχουν την προσωπική σφραγίδα των συγγραφέων τους. (...) Τέτοιου είδους κείμενα κύρους είναι: οι πολιτικοί λόγοι, ντοκουμέντα κ.λπ. από υπουργούς ή*

αρχηγούς κομμάτων, νομοθετικά και επίσημα έγγραφα, επιστημονικά, φιλοσοφικά και 'ακαδημαϊκά έργα' γραμμένα από αναγνωρισμένες προσωπικότητες» (authoritative texts) (Newmark, 1988, 39).

Στο Σύνταγμα της Τουρκίας, σύμφωνα με την ανωτέρω προσέγγιση, το Προοίμιο και οι όρκοι των βουλευτών και του Προέδρου της Δημοκρατίας αποτελούν εκφραστικά κείμενα «που φέρουν τη σφραγίδα του Μουσταφά Κεμάλ Ατατούρκ» (authoritative texts) με έντονο ρητορικό ύφος (βλ. περί Nutuk: υποσημείωση 190) και το υπόλοιπο κείμενο αποτελεί ένα νομικό (ειδικό) κείμενο, κανονιστικού ύφους και προσεγμένου επίπεδου λόγου. Κατά συνέπεια:

A. Το ρητορικό ύφος και το επίσημο επίπεδο λόγου του Προοιμίου του Συντάγματος και των άρθρων που αναφέρονται στους όρκους του Προέδρου της Δημοκρατίας και των μελών (βουλευτών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας οφείλει να μεταφρασθεί 'κατά γράμμα' και όχι 'κατά νόημα', καθώς το ύφος εδώ είναι ταυτόσημο του νοήματος, **προκειμένου ο αναγνώστης να μετακινηθεί προς το κείμενο, να 'μπει στο μυαλό'²⁰⁹ του τούρκου νομοθέτη, να κατανοήσει την 'Κεμαλιστική σκέψη' και να 'αντικρύσει' τον πολιτιστικό ορίζοντα όχι μόνο του 1982 και του 2017, αλλά και όλης της ιστορικής πορείας των Συνταγμάτων²¹⁰ της γείτονος χώρας. Προς τούτο, εστίασα στη **σημασιολογική μεταφραστική προσέγγιση (semantic approach)**, ελέγχοντας ταυτόχρονα και τα τέσσερα**

²⁰⁹ **Πολιτογράφηση (naturalization) εναντίον διεθνοποίησης (foreignization) της μετάφρασης:** Η δεύτερη περίοδος της μεταφραστικής σκέψης χαρακτηρίζεται από την ερμηνευτική προσέγγιση της μεταφραστικής πρακτικής. Το ζήτημα της φύσης της μετάφρασης εξετάζεται εντός των ευρύτερων πλαισίων των θεωριών του ανθρωπίνου πνεύματος και του ανθρωπίνου λόγου, χωρίς να περιορίζεται σε μεμονωμένα κείμενα. Κατά την περίοδο της Αναγέννησης η στροφή προς τη γλώσσα-στόχο φθάνει σε ακραίες θέσεις: μεταφράζονται κατά κόρον οι αρχαίοι Έλληνες και Λατίνοι κλασικοί με τέτοιο τρόπο ώστε η μετάφραση να επεμβαίνει στο πρωτότυπο με σκοπό να το προσαρμόσει στα ήθη και έθιμα της εποχής και να το βελτιώσει! Έτσι γεννιούνται οι «belles infidèles», οι οποίες ευδοκίμησαν τόσο στη Γαλλία όσο και στην Αγγλία για δύο αιώνες. **Το πρόβλημα των «belles infidèles» φαίνεται να το επιλύει ο Schleiermacher, ο οποίος, το 1813, γράφει ότι στόχος του μεταφραστή είναι να φέρει κοντά το συγγραφέα του πρωτοτύπου με τον αναγνώστη της μετάφρασης και να φροντίσει ώστε ο αναγνώστης να κατανοήσει και να αιστανθεί τον συγγραφέα όσο το δυνατόν επιτυχέστερα και πληρέστερα, χωρίς να καταπατηθούν τα όρια της γλώσσας του. Και αυτή τη συνάντηση την επιτυγχάνει κανείς είτε φέρνοντας τον αναγνώστη κοντά στον συγγραφέα (χωρίς να ενοχληθεί διόλου ο συγγραφέας, foreignization), είτε, αντιθέτως, φέρνοντας τον συγγραφέα κοντά στον αναγνώστη (χωρίς να ενοχληθεί διόλου ο αναγνώστης, naturalization).** (...) Ο μεταφραστής πρέπει να κάνει την επιλογή του και να εμμένει σ' αυτήν διότι οποιαδήποτε μέση οδός θα οδηγήσει σε αποτυχία και η συνάντηση συγγραφέα-αναγνώστη δεν θα πραγματοποιηθεί ποτέ. **Ο ίδιος ο Schleiermacher συνηγορεί υπέρ της διεθνοποίησης (foreignization)** εφόσον, όπως γράφει και ο ίδιος, η πολιτογράφηση (naturalization) αποτελεί μάλλον παράφραση και προσαρμογή παρά μετάφραση, άποψη που ακόμη και σήμερα προκαλεί ζωηρές συζητήσεις. (Μπατσαλιά & Σελλά, 2010, σελ.35-36)

²¹⁰ ΣτΜ: Η ιστορική αναδρομή της πορείας των Συνταγμάτων της Τουρκίας παρατίθεται στο Παράρτημα υπ' αριθμ. 5.

επίπεδα λόγου, ανατρέχοντας με προσοχή στο κείμενο της γλώσσας αφετηρίας (γλωσσικό επίπεδο), προσπαθώντας να απεικονίζω τα γεγονότα (επίπεδο αναφοράς) έτσι ώστε το πρωτότυπο κείμενο να κατανοείται και να υπάρχει «επανασύσταση» του τούρκου νομοθέτη, οι γραμματικές συμβάσεις (επίπεδο συνοχής) του κειμένου αφετηρίας να μεταφέρονται στο μετάφρασμα (επίπεδο ιδιαίτερα σημαντικό και λόγω της μορφοσυντακτικής διαφορετικότητας της Τουρκικής και της Ελληνικής) και σε επίπεδο «φυσικότητας» (naturalness) προσπάθησα να κρατήσω το ρητορικό ύφος της γλώσσας αφετηρίας και την απόκλισή του από την ουδέτερη γλώσσα στο ίδιο επίπεδο-ποσοστό και στη γλώσσα αφίξεως.

Παραθέτω πέντε (5) παραδείγματα:

1. Άρθρο 81: Όρκος των Μελών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας: «(...) Devletin varlığı ve bağımsızlığını, vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü, **milletin kayıtsız ve şartsız egemenliğini** koruyacağıma: (...) να διαφυλλάσω την ύπαρξη και την ανεξαρτησία του Κράτους, την αδιαίρετη ακεραιότητα της πατρίδας και του έθνους, **την άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία του έθνους**: (...)»

2. Άρθρο 103: Όρκος του Προέδρου της Δημοκρατίας κατά την έναρξη της θητείας του, ενώπιον της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας: «Cumhurbaşkanı sıfatıyla bütün gücümle çalışacağıma **Büyük Türk Milleti ve tarih huzurunda, namusum ve şerefim üzerine** andıçerim: «Με την ιδιότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας, **ορκίζομαι στην τιμή και στην υπόληψή μου, ενώπιον του μεγάλου Τουρκικού Έθνους και της ιστορίας, να εργασθώ με όλες τις δυνάμεις μου...**»

3. Άρθρο 103: «Anayasaya, hukukun üstünlüğüne, demokrasiye, **Atatürk ilke ve inkılâplarına ve lâik Cumhuriyet ilkesine bağlı kalacağıma, να παραμείνω αφοσιωμένος** στο Σύνταγμα, στην ανωτερότητα του δικαίου, **στο Δημοκρατικό Πολίτευμα το οποίο είναι δημοκρατικό και κοσμικό και στις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ**»,

4. Άρθρο 103: «**Türkiye Cumhuriyetinin şan ve şerefini korumak, yüceltmek ve üzerine aldığım görevi tarafsızlıkla yerine getirmek için.**» «...για να διεκπεραιώνω με αμεροληψία το καθήκον που ανέλαβα **για την προστασία, την ανάδειξη του κλέους και της τιμής της Τουρκικής Δημοκρατίας.**»

5. Προοίμιο: «TÜRK MİLLETİ TARAFINDAN, **demokrasiye âşık** Türk evlatlarının vatan ve millet sevgisine emanet ve **tevdi olunur**. ... **παραδίδεται** εκ μέρους ΤΟΥ ΤΟΥΡΚΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ως **παρακαταθήκη στους υπέρμαχους της δημοκρατίας** Τούρκους απογόνους, στην αγάπη τους για την πατρίδα και το έθνος, (...) **Türk Vatanı ve Milletinin ebedi varlığını** ve Yüce Türk Devletinin bölünmez bütünlüğünü belirleyen bu Anayasa, Türkiye Cumhuriyetinin kurucusu, **ölümsüz önder ve eşsiz kahraman** Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve O'nun inkılâp ve ilkeleri doğrultusunda; Το παρόν Σύνταγμα, το οποίο επιβεβαιώνει την **αιώνια ύπαρξη της Τουρκικής Πατρίδας και του Έθνους** και την αδιαίρετη ακεραιότητα του Μεγάλου Τουρκικού Κράτους, σύμφωνα με την αντίληψη του εθνικισμού που καθορίστηκε από τον ιδρυτή της Τουρκικής Δημοκρατίας, **τον αθάνατο ηγέτη και απaráμιλλο ήρωα** Ατατούρκ, και τις μεταρρυθμίσεις και αρχές Αυτού, (...)».

Εκφράσεις όπως: «*ορκίζομαι στην τιμή και στην υπόληψή μου*», «*ενώπιον του μεγάλου Τουρκικού Έθνους και της ιστορίας*», «*τον αθάνατο ηγέτη και απaráμιλλο ήρωα*», «*η ανάδειξη του κλέους και της τιμής της Τουρκικής Δημοκρατίας*», «*να παραμείνω αφοσιωμένος στο Σύνταγμα, στην ανωτερότητα του δικαίου, στο Δημοκρατικό Πολίτευμα το οποίο είναι δημοκρατικό και κοσμικό και στις αρχές και μεταρρυθμίσεις του Ατατούρκ*», «*η άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία του Έθνους*», «*αιώνια ύπαρξη της Τουρκικής Πατρίδας και του Έθνους*», «*παραδίδεται ως παρακαταθήκη στους υπέρμαχους της δημοκρατίας*», χαρακτηρίζονται από ρητορικό ύφος, παρέχοντας και επιστημότητα στο επίπεδο λόγου και στα έργα των ομιλούντων.

Επίσης, δεικτοδοτείται ο ιδεαλισμός του Κεμαλισμού, της ανωτερότητας του Έθνους, στοχεύοντας στην άμετρη ευαισθητοποίηση του πατριωτισμού των Τούρκων χρησιμοποιώντας με δεξιοτεχνία στον ηγεμονικό αυτό λόγο, το κατά van Dijk δίπολο²¹¹ «εμείς και οι άλλοι»

²¹¹ Δύο είναι οι βασικές προσεγγίσεις της έννοιας της ιδεολογίας στο πλαίσιο της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου (ΚΑΛ): (α) κατά Fairclough – Wodak σύμφωνα με τους οποίους “η γλώσσα δεν αντανάκλα απλώς τις κοινωνικές σχέσεις αλλά κυρίως τις κατασκευάζει · η ιδεολογία αποτελεί μια κατασκευή της πραγματικότητας που έχει ως στόχο την παραγωγή και αναπαραγωγή των ανισοτήτων και των σχέσεων εξουσίας”, (β) κατά van Dijk, ο οποίος θεωρεί τις ιδεολογίες ως **συστήματα πεποιθήσεων που είναι κοντά στα μέλη μιας ομάδας και καθορίζουν την κοινωνική ταυτότητα της ομάδας αυτής. Η ταυτότητα της ομάδας αυτής, όπως την αντιλαμβάνεται η ίδια η ομάδα, συνδέεται άμεσα με την ιδεολογία της, που παράγεται και εκφράζεται μέσα από τις πράξεις αξιολόγησης της ομάδας αυτής, μέσω της παρουσίας του “εγώ” και του “άλλου”**. Ο van Dijk θεωρεί ότι οι αξιολογικές κρίσεις των κοινωνικών ομάδων περιλαμβάνουν τέσσερις λειτουργικές κινήσεις: (1) έμφαση στα θετικά χαρακτηριστικά της έσω ομάδας, (2) έμφαση στα αρνητικά χαρακτηριστικά της έξω ομάδας, (3) μετριασμός των αρνητικών χαρακτηριστικών της έσω ομάδας, (4) μετριασμός των θετικών χαρακτηριστικών της έξω ομάδας. Κεντρικό χαρακτηριστικό της αξιολογικής αυτής δομής που ονομάζεται ιδεολογικό τετράγωνο (και

όπου ενδυναμώνεται η ύπαρξη αλλά και η ανωτερότητα του Τουρκικού Έθνους έναντι όλων των υπολοίπων εθνών του κόσμου.

Τέλος, η έκφραση «tevdi olunur» / «παραδίδεται ως παρακαταθήκη» δεικτοδοτεί σαφώς τον Ατατούρκ και ‘συνδέει νοερά’ την παράδοση ως παρακαταθήκη, της ανεξαρτησίας της Πατρίδας, στην Τουρκική νεολαία, εκ μέρους του Ατατούρκ (Nutuk, Ο Μέγας Ρητορικός²¹²) (Σύνταγμα, άρθρο 58). Ο όρος «Έθνος» είναι πολύ συχνός και συνοδεύεται από λέξεις που του προσδίδουν θετική πολικότητα, όπως ενδεικτικά: ‘αδιαίρετη ολότητα’, ‘άνευ όρων και άνευ ορίων κυριαρχία’. Επίσης η έκφραση “Yurtta sulh, cihanda sulh” / «Ειρήνη στην Πατρίδα, ειρήνη στον Κόσμο» είναι έκφραση του Ατατούρκ που σηματοδότησε το τέλος των πολεμικών επιχειρήσεων και την έναρξη της προσπάθειας ανοικοδόμησης της χώρας (Τουρκία).

B. Για την απόδοση του υπόλοιπου πρωτότυπου κειμένου, το οποίο αποτελεί ένα νομικό (ειδικό) κείμενο, χρησιμοποίησα την επικοινωνιακή μεταφραστική τεχνική, κατά Newmark, η οποία ταιριάζει στα αναφορικά και κλητικά κείμενα (informative/vocative texts). Αυτή η προσέγγιση είναι κοινωνική και όχι προσωπική, επικεντρώνεται στο μήνυμα που πρέπει να περάσει στο μετάφρασμα, είναι απλή, σαφής, σύντομη, με φυσικό ύφος.

Προσπάθησα να ελέγξω και τα τέσσερα επίπεδα λόγου, ανατρέχοντας με προσοχή στο κείμενο της γλώσσας αφετηρίας το οποίο είναι κανονιστικού ύφους (γλωσσικό επίπεδο), απεικονίζοντας τα γεγονότα (επίπεδο αναφοράς) με σαφή τρόπο έτσι ώστε το πρωτότυπο κείμενο να κατανοείται και να υπάρχει «επανασύσταση» του τούρκου νομοθέτη, προσπαθώντας ώστε οι γραμματικές συμβάσεις (επίπεδο συνοχής) του κειμένου αφετηρίας να μεταφέρονται στο μετάφρασμα (επίπεδο ιδιαίτερα σημαντικό λαμβάνοντας υπόψη τη μορφοσυντακτική διαφορετικότητα της Τουρκικής και της Ελληνικής) και, τέλος, σε επίπεδο «φυσικότητας» (naturalness) προσπάθησα να κρατήσω στο μετάφρασμα το ίδιο ποσοστό-επίπεδο του επικοινωνιακού, αναφορικού ύφους της γλώσσας αφετηρίας χωρίς κάποια απόκλιση. Παραθέτω πέντε (5) παραδείγματα:

έχει χρησιμοποιηθεί ευρύτατα για τη μελέτη της ιδεολογίας σε δημοσιογραφικά κείμενα) είναι η διπολική φύση της (Φραγκάκη, 2010, 348-354).

²¹² Gazi Mustafa Kemal, 2009, 535-537).

1. Το κείμενο του άρθρου 6 (σχετικά με την Κυριαρχία του Έθνους): «Egemenlik, kayitsiz şartsız Milletindir. Türk Milleti, egemenliğini, Anayasanın koyduğu esaslara göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını Anayasadan almayan bir Devlet yetkisi kullanamaz. Η κυριαρχία ανήκει άνευ όρων και άνευ ορίων στο Έθνος. Το Τουρκικό Έθνος ασκεί την κυριαρχία του, με τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με τις αρχές που τέθηκαν από το Σύνταγμα. Κατ' ουδένα τρόπο, εις ουδένα άτομο, ομάδα ή κοινωνική τάξη μπορεί να αφεθεί η άσκηση της κυριαρχίας. Ουδένα άτομο ή όργανο μπορεί να ασκήσει Κρατική εξουσία της οποίας η πηγή δεν ορίζεται από το Σύνταγμα.».

2. Τρία εδάφια του άρθρου 153: (σχετικά με τις αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου): «Anayasa Mahkemesinin kararları kesindir. İptal kararları gerekçesi yazılmadan açıklanamaz. (Değişik: 16/4/2017-6771/16 md.) Anayasa Mahkemesi bir kanun veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez. (...) İptal kararları geriye yürümez. (...) Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου είναι οριστικές. Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν ανακοινώνονται άνευ έγγραφης αιτιολογίας αυτών. (Όπως αναθεωρήθηκε στις 16/4/2017, με τον Ν.6771, άρθρο 16) Όταν το Συνταγματικό Δικαστήριο ακυρώνει το σύνολο ή μια διάταξη ενός νόμου ή ενός Προεδρικού διατάγματος, δεν μπορεί να ενεργήσει ως νομοθέτης και με τρόπο ο οποίος θα επιτρέπει μια νέα εφαρμογή. (...) Οι ακυρωτικές αποφάσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ. (...)».

3. Δύο εδάφια του άρθρου 42 (σχετικά με το δικαίωμα και την υποχρέωση της εκπαίδευσης και μάθησης), κείμενο χωρίς νομικούς όρους, με σαφές και ουδέτερο ύφος για την απόδοση του σημαντικού θέματος της εκπαίδευσης και της μάθησης: «Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. (...) Ουδείς μπορεί να στερηθεί του δικαιώματος εκπαίδευσης και μάθησης. Το περιεχόμενο του δικαιώματος μάθησης ορίζεται και διαμορφώνεται με νόμο. (...)»

4. Ένα εδάφιο από το άρθρο 152 (σχετικά με τον ισχυρισμό περί αντισυνταγματικότητας ενώπιον άλλων δικαστηρίων): «(...) Mahkeme, Anayasaya aykırılık iddiasını ciddî görmezse bu iddia, temyiz merciince esas hükmümlerle birlikte karara bağlanır. (...) Εάν το (Συνταγματικό) Δικαστήριο αποφανθεί περί μη βασιμότητας του ισχυρισμού για την αντισυνταγματικότητα,

και για τον ισχυρισμό αυτόν αποφαινεται το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο κατά τη συζήτηση αιτήσεως αναιρέσεως της κύριας απόφασης. (...)»

5. Ένα εδάφιο από το άρθρο 63 (σχετικά με την προστασία των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών πόρων): «Devlet, tarih, kültür ve tabiat varlıklarının ve değerlerinin korunmasını sağlar, bu amaçla destekleyici ve teşvik edici tedbirleri alır. (...) Το Κράτος εξασφαλίζει την προστασία των ιστορικών, πολιτιστικών και φυσικών πόρων και αξιών· για το σκοπό αυτό λαμβάνει υποστηρικτικά και ενθαρρυντικά μέτρα. (...)».

3.8. Συμπεράσματα μεταφραστικής διάδρασης

Η μεταφραστική διάδραση, η οποία οδηγεί, μέσω έξι γλωσσικών επιπέδων, από το πρωτότυπο κείμενο στο μετάφρασμα, μάς έδωσε πληθώρα ενδιαφερόντων στοιχείων, επί μορφολογικού, συντακτικού, λεξιλογικού, σημασιολογικού, υφολογικού και πραγματολογικού πεδίου, ‘φέρνοντας στο φως’ όλα τα θεωρητικά θέματα που προκύπτουν όταν ένας μεταφραστής καταπιάνεται με τη μετάφραση ενός ζεύγους γλωσσών διαφορετικής τυπολογίας και πολιτισμικού υπόβαθρου.

Η ετερότητα μεταξύ της αλταϊκής οικογένειας, συγκολλητικής γλώσσας της Τουρκικής και της ινδοευρωπαϊκής οικογένειας, κλιτού τύπου γλώσσας της Ελληνικής, ανέδειξε τη δυσκολία της μετάφρασης καταδεικνύοντας, μαζί με την πολιτισμική διάσταση των δύο γλωσσών, τη συμπίεση και σύζευξη της Επιστήμης της Μετάφρασης με άλλες συναφείς επιστήμες (Γλωσσολογία, Οικονομική Επιστήμη, Νομική Επιστήμη: Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών), τον μέχρι πρότινος αφανή ρόλο του μεταφραστή και τους κατά τον Rym μεταφραστικούς κινδύνους, που καλείται να διαχειριστεί ο μεταφραστής.

Το μετάφρασμα αναλύθηκε σύμφωνα με τη γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, προβλήθηκαν οι διαφορετικές αντίληψεις σκέψεις/θέματα των δύο γλωσσικών ενοτήτων όπως εκδηλώνονται μέσα από τις μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Darbelnet και ειδικότερα μέσω της Μετατροπίας, της Ισοδυναμίας και της Προσαρμογής και ιχνηλατήθηκε η μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του Newmark, με αφετηρία όχι τον τρόπο σκέψης, αλλά το κειμενικό είδος που ανήκει το

πρωτότυπο τουρκικό κείμενο δεδομένου ότι ο Newmark ακολουθεί διαφορετική μεταφραστική προσέγγιση ανάλογα με το είδος του προς μετάφραση κειμένου.

Υιοθετήθηκαν όλες οι μεταφραστικές τεχνικές των J.P. Vinay & J. Darbelnet (εκτός από το έκτυπο) καθώς και οι συνδυασμοί αυτών, ενώ παράλληλα σκιαγραφήθηκε και η μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του P. Newmark διαμέσου των τεσσάρων επιπέδου λόγου (γλωσσικό επίπεδο, επίπεδο αναφοράς, επίπεδο συνοχής και επίπεδο ‘φυσικότητας’), προς εξήγηση της σημασιολογικής και επικοινωνιακής λειτουργίας του μεταφράσματος του Συντάγματος της Τουρκίας.

Καταληκτικά, δεν θα μπορούσα να μην υπογραμμίσω το σημαντικό θέμα της αναθεώρησης του μεταφράσματος στην οποία προέβην προκειμένου να ενδυναμώσω την ποιότητά του αλλά και τη συνειδητοποίηση ότι, η κατάτμηση σε γλωσσολογικά επίπεδα των Μπατσαλιά & Σελλά, η κατανόηση και χρησιμοποίηση των μεταφραστικών τεχνικών κατά τους Vinay & Darbelnet και της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης κατά τον Newmark αποδεικνύεται πολύ χρήσιμη σε όσους διδάσκονται τη μετάφραση, όχι μόνο ως ένα εργαλείο ‘αντιμετώπισης μεταφραστικών δυσκολιών’, αλλά και ως ‘όχημα’ συνειδητοποίησης της πολυπλοκότητας της μεταφραστικής διαδικασίας η οποία στοχεύει στην εύρεση της επικοινωνιακής πρόθεσης του πρωτοτύπου κειμένου και την αναπαραγωγή του αυτού επικοινωνιακού σκοπού και ως εκ τούτου της αυτής απήχησης στο αναγνωστικό κοινό του μετάφράσματος με αυτήν που έχει το πρωτότυπο στο δικό του αναγνωστικό κοινό.

ΜΕΡΟΣ 4. ΓΛΩΣΣΑΡΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

4.1. Περί ορολογικών πόρων

Οι ορολογικοί πόροι (γλωσσάρια, λεξικά, θησαυροί όρων) περιγράφονται από τη μακροδομή, μικροδομή, θεματικό πεδίο και τον στόχο τους. Διακρίνονται ως προς:

- την έκταση, την κάλυψη και τον τρόπο διάταξης της ύλης σε: ορολογικά λεξικά, γλωσσάρια, θησαυρούς όρων,
- τις γλώσσες που περιλαμβάνουν σε: μονόγλωσσους, δίγλωσσους, πολύγλωσσους ορολογικούς πόρους (λεξικά ΕΕ),
- το μέσο διάθεσής τους σε: έντυπα ορολογικά λεξικά, ηλεκτρονικά λεξικά, θησαυρούς, βάσεις δεδομένων.

Το **γλωσσάριο** είναι κατάλογος λέξεων μικρής έκτασης και περιορισμένου αντικειμένου. Αντιθέτως, το **ορολογικό λεξικό** (αντίστοιχα το **λεξικό ειδικής ορολογίας**) αποτελεί ηλεκτρονικά δομημένο υλικό αναφοράς, που περιέχει πληροφορίες για την ορθογραφία, τη σημασία ή τη χρήση των λέξεων σε μια ή περισσότερες γλώσσες. Τα χαρακτηριστικά του αφορούν σε: (α) **Στοιχεία μακροδομής** (η σημασία των λημμάτων του): Όροι (*μονολεκτικοί, διλεκτικοί κλπ, σύμπλοκα ή πολυλεκτικές εκφράσεις, ακρωνύμια*), (β) **Στοιχεία μικροδομής** (η οργάνωση και το περιεχόμενο της πληροφορίας στο λήμμα του): *λήμμα, εναλλακτικοί τύποι, μορφοσυντακτική πληροφόρηση, ορισμός, συνώνυμα, παραδείγματα χρήσης, πηγές αναφοράς, μεταφραστικό ισοδύναμο*.

Κατά τη δημιουργία των παρακάτω τριών (3) γλωσσαρίων, εντόπισα τους όρους στο υπό μετάφραση κείμενο, βρήκα το μεταφραστικό ισοδύναμο αυτών στις δύο γλώσσες αφίξεως, πραγματοποιώντας τον αναγκαίο έλεγχο ενδυναμώνοντας και αναδεικνύοντας την ποιότητα τους. Ωστόσο, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι δεν προέβην σε οροδοσία²¹³, βρήκα μόνο το μεταφραστικό ισοδύναμο ενός όρου από τη γλώσσα αφετηρίας στη γλώσσα αφίξεως.

²¹³ «Μόνον εφόσον ο μεταφραστής είναι και ειδικός του πεδίου, δικαιούται να προβεί σε δευτερογενή οροδοσία, που πρέπει να γίνει αποδεκτή από την υπόλοιπη κοινότητα των ειδικών του πεδίου» (από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Εφαρμοσμένη Ορογραφία» (Γ' εξάμηνο σπουδών): Σχεδιασμός - διδασκαλία μαθήματος: Ι.Ε. Σαριδάκης, Αναπληρωτής Καθηγητής, ΤΤΣΣΑΣ, ΕΚΠΑ / Υπ.Δρ. Βούλα Γιούλη, Επιστημονικός Συνεργάτης Ινστιτούτου Επεξεργασίας Λόγου).

4.2. Γλωσσάριο Α' [γλώσσα αφετηρίας: TR - γλώσσες αφίξεως: EL, EN]

TR	EL	EN
ad çekme ile	με κλήρωση	by lot
adalet	δικαιοσύνη	justice
Adalet Bakanı	Υπουργός Δικαιοσύνης	minister of Justice
Adalet Bakanlığı Müsteşarı	Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης	The Undersecretary to the Ministry of Justice
adalet müfettişleri	δικαστικοί επιθεωρητές	judiciary inspectors
Adli Yargı Mahkemeleri	Πολιτικά Δικαστήρια	civil judiciary
affa uğramış	αυτοί που τους έχει απονεμηθεί χάρη	pardoned
alikonulmak	στερούμαι, εμποδίζομαι, αποτρέπομαι, απαγορεύομαι	barred from operation, suspended from activity
anamufalefet	αξιωματική αντιπολίτευση	the opposition party
Anayasa	Σύνταγμα	Constitution
Anayasa Mahkemesi	Συνταγματικό Δικαστήριο	the Constitutional Court
Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon	Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης	Joint Committee of the Council of the Constitution and Justice Committees' Members
Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü	Η δεσμευτικότητα και ανωτερότητα του Συντάγματος	Supremacy and binding force of the Constitution
Anayasaya aykırılığın ileri sürülmesi	αξίωση αντισυνταγματικότητας	Claim of unconstitutionality
Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu	συνταγματικότητα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως	constitutionality, in respect of both form and substance
andîçme	όρκος	an oath
andlaşma	συνθήκη	treaty
angarya	καταναγκαστικά έργα	forced labour
ant içerek	ενόρκως	under oath
ant içmek /ant etmek	ορκίζομαι	take an oath
ara seçimi	αναπληρωματικές εκλογές	bye-elections
ara verme	αναβολή εργασιών	in recess
Asgarî ücret	βασικός μισθός	minimum wage
asıl ve yedek üyesi	τακτικά και αναπληρωματικά μέλη	Regular and substitute members
askerî hâkimi	στρατιωτικός δικαστής	military judge
aşkeri öğrenci	δόκιμος	cadet
Askeri Yargı Mahkemeleri	Στρατιωτικά Δικαστήρια	Military justice
Askerî Yargıtay	Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο	the High Military Court of Appeals
Askerî Yüksek İdare Mahkemesi	Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο	the High Military Administrative Court
atama	διορισμός	appointment

atama yetkisi	εξουσία διορισμού	power of appointment
Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	Το Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας του Ατατούρκ	The Atatürk High Institution of Culture, Language and History
Atatürk Milliyetçiliği	ο Εθνικισμός του Ατατούρκ	the nationalism of Atatürk
Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	European Convention on Human Rights
ayaklanma	εξέγερση	revolt, rebellion
azlolunmak	απολύομαι	to be dismissed
bağımsızlık	ανεξαρτησία	independence
bağış	δωρεά	donation
Bakanlar Kurulu	Υπουργικό Συμβούλιο	the Council of Ministers
Başbakan yardımcısı	αναπληρωτής του Πρωθυπουργού	deputy prime minister
basın hürriyeti	ελευθερία του τύπου	Freedom of the press
Başkan	Πρόεδρος	The Chairperson
Başkanlık Divanı	το Προεδρείο της Βουλής	Presidency Council, Bureau of the Assembly
Başkanvekili	Αντιπρόεδρος	The Vice-Chairperson, the vicespeaker of the Assembly
başlangıç	Προοίμιο (στο κείμενο του Συντάγματος)	preamble
Başsavcı	Γενικός Εισαγγελέας	Chief Public Prosecutor
Başsavcıvekili	Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας	Deputy Chief Public Prosecutor
başvurma hakkı	το δικαίωμα προσφυγής	the right of appeal
başvuru	αίτηση	application
Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun	Νόμος περί της Απαγόρευσης Ένδυσης Συγκεκριμένων Ενδυμάτων	Act on the Prohibition of the Wearing of Certain Garments
belediye	δήμος	municipal district
bent	εδάφιο	subparagraph
beyanda bulunmak	ανακοινώνω, κάνω δήλωση, προβαίνω σε δήλωση	to make statements
Beynelmilel Erkamın Kabulü Hakkında Kanun	Νόμος περί της Υιοθέτησης των Διεθνών Αριθμών, Μέτρων και Σταθμών	Act on the Adoption of International Numerals
bilgi edinme hakkı	το δικαίωμα πληροφόρησης	right of information
bilgisine sunulmak	γνωστοποιούμαι	brought to the knowledge
birleşik oy pusulası	κοινό ψηφοδέλτιο	joint ballot paper
Bölge idare mahkemeleri	Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια	regional administrative courts
bölüm	τμήμα	chapter
bölünmez bütünlüğü	αδιαίρετη ακεραιότητα	indivisible integrity
bölünmez bütünlüğünü	αδιαίτερη ακεραιότητα	the indivisible integrity
bölünmezlik	αδιαιρετότητα	indivisibility
bu hükümde tabî değildir	δεν υπόκειται σε αυτή τη διάταξη	is not subject to this provision

Bütçe Komisyonu	Επιτροπή περί Προϋπολογισμού	Committee on Budget
bütünlük	ολότητα	Integrity
cevaz vermek	επιτρέπω	allow
çevre sağlığı	περιβαλλοντική υγεία	environmental health
ceza	ποινή	penalty
ceza infaz kurumları	σωφρονιστικά ιδρύματα	penal execution institutions
cezai sorumluluk	ποινική ευθύνη	criminal liability
cinsiyet	φύλο	sex
Cumhurbaşkanı	Πρόεδρος της Δημοκρατίας	President of the Republic
Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği	η Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας	General Secretariat of the President of the Republic
Cumhurbaşkanı yardımcısı	αναπληρωτής του Προέδρου της Δημοκρατίας	Deputy President of the Republic
Cumhurbaşkanına vekillik etme	Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας	Acting for the President of the Republic
Cumhurbaşkanının kararname	Προεδρικό Διάταγμα	Presidential Decree
Cumhurbaşkanının makamın boşalması	κένωση της θέσης (του Προέδρου της Δημοκρατίας)	the presidency falls vacant for any reason
Cumhuriyet Başsavcısı	Γενικός Εισαγγελέας της (Τουρκικής) Δημοκρατίας	Chief Public Prosecutor
Cumhuriyet	Δημοκρατία, Δημοκρατικό Πολίτευμα	Republic
Danışma Meclisi	Συμβουλευτική Συνέλευση	Consultative Assembly
Danıştay	Συμβούλιο Επικρατείας	Council of State
Danıştay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας	General Assembly of the Council of State
dava açmak	εγείρω (καταθέτω) αγωγή	to file a lawsuit
def'i	ένσταση	exception of
değişiklik	αναθεώρηση, τροπολογία, τροποποίηση	amendment
değiştirilemeyecek hükümler	Διατάξεις μη δεκτικές τροποποίησης	Irrevocable provisions
dekan	κοσμήτορας (Πανεπιστημίου)	faculty dean
delil	στοιχείο	evidence
denetim	έλεγχος	scrutiny, control
Devlet Başkanı	Αρχηγός Κράτους	the Head of State
Devlet Denetleme Kurulu	Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου	the State Supervisory Council
Devlet Güvenlik Mahkemeleri	Δικαστήρια Κρατικής Ασφάλειας	State Security Courts
Devlet organları	κρατικά όργανα	State organs
Devlet sırlarını açığa vurma	παραβίαση του Κρατικού απορρήτου	disclosure of state secrets
devletin bütünlüğü	η ακεραιότητα του κράτους	integrity of the State
devletleştirme	κρατικοποίηση	nationalization
devrolunmak	παραχωρούμαι, απαλλοτριώνομαι, εκχωρούμαι	to be transferred

dilekçe	αίτηση	petition
dilekçe hakkı	το δικαίωμα αναφοράς	right of petition
dinî âyin ve törenler	θρησκευτικές λειτουργίες και τελετές	rites and ceremonies
dış ticaret	εξωτερικό εμπόριο	foreign trade
dış ticaretin düzenlenmesi	η ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου	regulation of foreign trade
disiplin kovuşturulması	πειθαρχική δίωξη, πειθαρχική διαδικασία	disciplinary proceedings
Dışişleri Bakanı	υπουργός Εξωτερικών	minister of Foreign Affairs
Diyanet İşleri Bakanlığı	Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων	Presidency of Religious Affairs
doçent	αναπληρωτής καθηγητής	associate professor
dolandırıcılık	απατεωνία	fraud
dolanlı iflas	δόλια πτώχευση	fraudulent bankruptcy
dul ve yetimler	χήρες και ορφανά	the widows and orphans
Efendi, Bey, Paşa Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun	Νόμος περί Κατάργησης των Τίτλων και των Προσφωνήσεων όπως «Εφέντη», «Μπέη», «Πασά»	Act on the Abolition of Titles and Appellations such as Efendi, Bey or Pasha
egemenlik	κυριαρχία	Sovereignty
emir	εντολή	order
er ve erbaşlar	στρατιώτες και αξιωματικοί	Privates and corporals at arms
ertelemek	αναβάλλω	to postpone
esas	αρχή	principle
esas alınmak	επικρατώ, ισχύω, υπερτερώ	to prevail
eşit haklar	ίσα δικαιώματα	equal rights
esnaf	τεχνίτες	tradespeople
federasyon	ομοσπονδία	federation
felsefî inanç	φιλοσοφική πεποίθηση	philosophical belief
fıkra	παράγραφος	paragraph
gaziler	οι βετεράνοι πολέμου	war veterans
geçici maddeler	μεταβατικά άρθρα	Provisional Articles
gecikme	καθυστερήση, επιβράδυνση	delay
gelirleri azaltmak	μειώνω τα έσοδα	decrease in revenue
genel ahlâk	τα χρηστά ήθη	public morals
genel esaslar	γενικές αρχές	General Principles
genel hükümler	γενικές διατάξεις	General Provisions
genel kurulu	Ολομέλεια	the General Board, the Plenary, the General Assembly
genel müsadere cezası	ποινή γενικής δήμευσης	general confiscation
genel ve özel af ilânı	απονομή χάριτος και παροχή αμνηστίας	proclaim amnesty and pardon
genelge	εγκύκλιος	circular

Genelkurmay Başkanı	Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων	the Chief of the General Staff
gensoru önergesi	πρόταση δυσπιστίας	a motion of censure
gerçek kişiler	φυσικά πρόσωπα	persons
geri gönderilen kanun	αναπεμφθείς νόμος	the law sent back for reconsideration
geriye yürüme	αναδρομική ισχύς	to be applied retroactively
gider artırıcı	αύξηση δαπανών	increase in expenditure
girdiler	μέσα παραγωγής	inputs
gizli oyla	με μυστική ψηφοφορία	by secret ballot
görevden uzaklaştırma	απομάκρυνση από τα καθήκοντα	removal from office
görüşme	συζήτηση	Debate
gösterge	δείκτης	index
gösteri yürüyüşü	διαδήλωση	demonstration march
gözetim altında	υπό κράτηση	under custody
güvenlik	ασφάλεια	security
güvenlik tedbirleri	ασφαλιστικά μέτρα	security measures
güvenoyu	ψήφος εμπιστοσύνης	vote of confidence
hak	δικαίωμα	right
hakaret davaları	αγωγές προσβολής	libel and defamation suits
Hakem	Διαιτητής	Arbitrator
Hâkim	Δικαστής	Judge
Hâkim kararı	δικαστική απόφαση	the decision of a judge
Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων	the High Council of Judges and Prosecutors
halkoylaması	δημοψήφισμα	referendum
hapis cezası	ποινή φυλάκισης	to be sentenced to a prison
harp ve vazife şehitler	οι πεσόντες υπέρ της πατρίδος και υπέρ του καθήκοντος	the martyrs of war and duty
her hakkı saklıdır	με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος	all rights reserved
hukuk düzeni	Νομικό σύστημα, κράτος δικαίου	the rule of law
hukukî varlığı	νομική υπόσταση	the legal existence
hüküm	διάταξη, απόφαση, βούλευμα	provision, agreement, judgement
hükümet	κυβέρνηση	the government
hürriyetçi demokrasi	φιλελεύθερη δημοκρατία	the liberal democracy
İçişleri Bakanı	Υπουργός Εσωτερικών	minister of Internal Affairs
İçtüzüğü	Εσωτερικός Κανονισμός	the Rules of Procedure
İdare Amiri	Κοσμήτορας	quaestor
İdare Makamları	διοικητικές αρχές	administrative authorities
idarî vesayet yetkisi	εξουσία διοικητικής κηδεμονίας	the power of administrative tutelage
İdari Yargı Mahkemeleri	Διοικητικά Δικαστήρια	administrative judiciary
iddia	ισχυρισμός	claim

ihlâl	παραβίαση, καταπάτηση	violation
ihracat	εξαγωγές	exports
ihtilâs	κατάχρηση	abuse, embezzlement
iktidar partisi	το κυβερνών κόμμα, η κυβέρνηση	the ruling party
il	νομός	province
ilçe	υποδιοίκηση νομού	district
ileri sürülmek	θεωρείται ότι	is alleged to be...
imtiyaz	προνόμιο (οι διομολογήσεις κατά την εποχή του Tanzimat)	distinction
imtiyaz şartlaşma	συμφωνία με ειδικούς προνομιακούς όρους	concession
inancı kötüye kullanma	κατάχρηση εμπιστοσύνης	breach of trust
inha	σύσταση	recommendation
inkılâp	μεταρρύθμιση	reform
intibak	προσαρμογή	adaptation
intikal ettirmek	μεταγράφω / μεταβιβάζω	to devolve, to descend
iptal	ακύρωση	annulment, action for annulment
iptal davası	αγωγή ακυρώσεως	action for annulment
iptal istemi	αίτηση ακύρωσης	Application for annulment
ırk	φυλή	race
irtifak	δουλεία	easement
irtifak hakkı	το δικαίωμα της δουλείας	easement right
irtikâp	διαφθορά, δωροδοκία	corruption
iskân projesi	έργο εγκατάστασης	settlement project
ıslah	σωφρονισμός	supervision
işleyiş	λειτουργία	the functioning
isnat	κατηγορία	allegation
ispat	αποδεικτικό στοιχείο	evidence
ispat etmek	αποδεικνύω	to prove
istem	αξίωση, απαίτηση	application
iştirak	συμμετοχή	participation
istişarî	συμβουλευτικός	consultative
istisna	εξαίρεση	exception
ithalat	εισαγωγές	imports
itiraz	ένσταση, αντίρρηση	objection
ivedilik	διαδικασία του κατεπείγοντος	urgency
iyi niyet	καλή θέληση	goodwill
Jandarma Genel Komutanı	Γενικός Αρχηγός Στρατοχωροφυλακής	the General Commander of the Gendarmerie
kabul edilen kanun	εγκριθείς νόμος	an adopted law
kabul tarihi	ημερομηνία θέσης σε ισχύ	... on (acceptance date, date of ratification)
kaçakçılık	λαθρεμπόριο	smuggling

kadro	το προσωπικό	personnel
kadrosuzluk	έλλειψη θέσεων	lack of tenure
kamu alacakları	δημόσιο χρέος (απαίτηση)	public claims
kamu denetçisi	ο Συνήγορος του Πολίτη	Ombudsman
kamu düzeni	δημόσια τάξη	public order
Kamu Görevlileri Hakem Kurulu	Ίδρυμα Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργών	Public Servants Arbitration Board
kamu hizmetleri	δημόσιες υπηρεσίες	public service
kamu idaresi	Δημόσια Διοίκηση	public administration, public service
kamu iktisadî teşebbüsleri	δημόσιες οικονομικές επιχειρήσεις	state economic enterprises
kamu kesimi	δημόσιος τομέας	public sector
kamu kuruluş	δημόσιος φορέας, δημόσιο ίδρυμα	public institution
Kamu tüzelkişileri	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	Public Corporations, public corporate bodies
kamu ve özel kesimler	ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς	the public and private sectors
Kamulaştırma	Απαλλοτρίωση	Expropriation
kamuoyu	κοινή γνώμη	public opinion
kamuya yararlı	κοινής ωφελείας	of public welfare
kanun görüşülmesi	διαβούλευση νόμου	deliberation of a bill
kanun hükmünde kararnameler	Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου	decrees having the force of law, statutory decrees
kanun hükmündedir	έχουν ισχύ νόμου	have the force of law
kanun koyucu	νομοθέτης	lawmaker
kanun tasarısı	σχέδιο νόμου (νομοσχέδιο)	draft law, draft of a law
kanun teklifi	πρόταση νόμου	bill of law, legislative proposal
kanun yolu	ένδिका μέσα	legal remedies
kanuna aykırı	παράνομος, έκνομος	illegal
kanunî temsilci	ο κηδεμόνας	the legal representative
Kanunsuz emir	παράνομη εντολή	Unlawful order
Kânunuevvel (οθ.)	Δεκέμβριος	December
kanunun yayımlanması	έκδοση νόμου	Promulgation of a law
kapsam	περιεχόμενο	content
karar düzeltilmesi	αναθεώρηση απόφασης	reconsideration of a decision, revision of a decision
kararname	διάταγμα, βούλευμα, νομοσχέδιο	decree
kararname çıkarma yetkisi	έκδοση νομοσχεδίου	issue a decree
karşılıklılık esası	αρχή της αμοιβαιότητας	the principle of reciprocity
kartelleşme	δημιουργία καρτέλ	cartel
kâtip	γραμματέας	secretary
katsayı	συντελεστής	the coefficient
kavram	έννοια, νόημα, σημαινόμενο	meaning
kaytsız şartsız	άνευ όρων και άνευ ορίων	unconditionally

kenar başlığı	τίτλος άρθρου	heading of article
kesin karar	οριστική απόφαση	final decision
kesinhesap	απολογισμός	Final accounts
kesme kararları	αποφάσεις αποπομπής, απομάκρυνσης	decision regarding expulsion
kısım	μέρος	part
kişinin dokunulmazlığı	η ασυλία του ατόμου	personal inviolability
kişisel veriler	προσωπικά δεδομένα	personal data
kısıtlı	υπό δικαστική συμπαράσταση	deprived of legal capacity
kitle haberleşme araçları	μέσα μαζικής επικοινωνίας	the Media
kolluk kuvvetleri	Δυνάμεις Ασφαλείας, αστυνομικές δυνάμεις	security forces
komutan	διοικητής, αρχηγός	commander
Konsey	συμβούλιο	Council
konut dokunulmazlığı	το άσυλο της κατοικίας	Inviolability of the domicile
kovuşturma	δίωξη	prosecution
Kurucu Meclis	Συντακτική Συνέλευση	the Constituent Assembly
kurul	συμβούλιο, επιτροπή	board, commission, council, assembly
kuruluş	ίδρυμα, φορέας / ίδρυση, σύσταση/διάρθρωση, οργάνωση/σηματισμός	organization, institution, establishment
kurum	ίδρυμα, θεσμός, φορέας, ιστιτούτο, σύλλογος, οργάνωση	institution, organ, enterprise
Kuvvet Komutanlıkları	οι Διοικητές των Ενόπλων Δυνάμεων	the Commanders of the Armed Forces
kuvvetler ayrımı	διαχωρισμός των εξουσιών	The separation of powers
lâiklik ilkesi	η αρχή της κοσμικότητας	the principle of secularism
lokavt	λοκ άουτ, ανταπεργία	lock-out, shut-out
madde	άρθρο (νόμου)	article
maddî ve manevî mutluluğu	υλική και πνευματική ευτυχία	material and spiritual well-being
mahallî idareler	Τοπικές Διοικήσεις	Local administrations
mahkûmiyet	καταδίκη	conviction
makam	αξίωμα, οφίκιο	office
mal bildirimi	δήλωση περιουσιακών στοιχείων	declaration of assets
malî	Δημοσιονομικός, οικονομικός, υλικός	financial
malî teminat	οικονομική εγγύηση	a financial guarantee
maliye	εφορία, δημοσιονομικός, οικονομικός	financial, finance, treasury, revenue
maliye politikası	δημοσιονομική πολιτική, οικονομική πολιτική	fiscal policy
malullar	ανάπηροι	the invalid
Meclis Başkanı	ο Πρόεδρος της Βουλής	The Speaker of the Assembly
medenî	αστικός	civil, civilized

medeniyetçilik	πολιτισμικότητα	civilizationism
men	αναστολή	to suspend from activity
mensup	μέλος	member
Merkezî idare	Κεντρική Διοίκηση	Central administration
merkezî yönetim bütçesi	Προϋπολογισμός Κεντρικής Διοίκησης	central administration budget
meslek kuruluşları	επαγγελματικές οργανώσεις	professional organizations
meslekten çıkarma	απόλυση	dismissal
meşru	νόμιμος	legitimate
mezhep	αίρεση	sect
millet iradesi	η θέληση του έθνους	the will of the nation
Milletlerarası Hukuk	Διεθνές Δίκαιο	International Law
milletlerarası nezaket kuralları	κανόνες διεθνούς ευγένειας	rules of international courtesy
Milletvekilliğinin düşmesi	η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα	Loss of membership
millî dayanışma	εθνική αλληλεγγύη	national solidarity
Millî Eğitim Bakanlığı	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας	the Ministry of National Education
Millî Güvenlik Kurulu	Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας	the National Security Council
millî marşı	ο εθνικός ύμνος	the national anthem
millî menfaatler	κρατικά συμφέροντα	national interests
Millî Savunma Bakanı	Υπουργός Εθνικής Αμύνης	minister of National Defence
Millî Savunma Bakanlığı	Υπουργείο Εθνικής Αμύνης	the Ministry of National Defence
milliyetçilik	εθνικισμός	nationalism
muafiyet	εξάιρεση	exemption
muaflık	απαλλαγή, ατέλεια	exemption
mücbir sebepler	λόγω ανωτέρας βίας	force majeure
müeyyideler	κυρώσεις	sanctios
müfettiş	επιθεωρητής	inspector
mükerrer	επανεκδοθείσα	the repeating
müktesep	το κεκτημένο (δικαίωμα)	acquired
mülga	καταργήθηκε	is repealed
müracaat	έκκληση, προσφυγή	appeal
müracaat etmek	προσφεύγω, αιτούμαι	to recourse
müsteşar	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου	undersecretary to ministry
müsteşar yardımcısı	βοηθός Γενικού Διευθυντή Υπουργείου	deputy undersecretary to ministry
muvafakat	συγκατάθεση	consent
nikâh esası (οθ.)	η Αρχή του Πολιτικού Γάμου	the principle of civil marriage
nisap	απαρτία	quorum
ödenek	η αποζημίωση, το ποσό προς πίστωση	the appropriation

ödenekler	Βουλευτικές αποζημιώσεις	Salaries
ödev	υποχρέωση	obligation
olağan kanun yolları	τακτικά ένδικα μέσα	ordinary legal remedies
Olağanüstü Hal Kanunu	Νόμος περί Καταστάσεων Εκτάκτου Ανάγκης.	the Act on State of Emergency
olağanüstü haller	Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης	States of emergency
ölçülülük ilkesi	η αρχή της αναλογικότητας	the principle of proportionality
ölüm cezası	θανατική ποινή	sentence of death
onama	θεώρηση	approval
onaylanma	έγκριση, επικύρωση	ratification
önerge	επερώτηση	a motion
ortadan kaldırmak	καταργώ	to abolish
ortaklık	συνεταιρισμός	partnership
oturum	σύνοδος, συνεδρίαση	parliamentary proceedings, session
oy çokluğuyla	κατά πλειοψηφία	by a majority vote
oy hakkı	δικαίωμα ψήφου	right to vote
oy pusulası	ψηφοδέλτιο	ballot paper
özel hayatın gizliliği	το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής	Privacy of private life
özel mülkiyet	ιδιωτική ιδιοκτησία	private property
özel teşebbüsler	ιδιωτικές επιχειρήσεις	private enterprises
özelleştirme	ιδιωτικοποίηση	privatization
özlük hakları (1)	προσωπικά δικαιώματα	personal benefits, personal rights
özlük hakları (2)	κεκτημένα δικαιώματα	rights relating to someone's status
özlük işleri	θέματα προσωπικού	personnel matters
özürlüler	άτομα με ειδικές ανάγκες	disabled people
Piyasaların denetimi	ο έλεγχος των αγορών	Supervision of markets
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης	The Radio and Television Supreme Council
reddetmek	απορρίπτω, αρνούμαι	to reject
refah	ευημερία	welfare
referandum	δημοψήφισμα	referendum
Rektör	ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου	president of university
resen imzaladığı	υπογράφονται με δική του/της πρωτοβουλία	on his/her own initiative
resim	δασμός, τέλος, εισφορά	levy, duty
Resmî Gazete (R.G.)	Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας	the Official Gazette
resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma	νοθεία σε δημόσιους διαγωνισμούς και αγοραπωλησίες	conspiracy in official bidding or purchasing
rücu etme hakkı (rücu hakkı)	το δικαίωμα προσφυγής	the right to recourse
rüşvet	δωροδοκία, χρηματισμός	bribery

sahil şeritleri	παράκτια ζώνη, ακτογραμμή	shoreline
sahtecilik	πλαστογραφία	forgery
salt çoğunluk	η απόλυτη πλειοψηφία	the absolute majority
sanatkârlar	βιοτέχνες	artisans
sandık kurulları	εκλογικά κέντρα	ballot box committees
sansür edilmek	λογοκρίνομαι	to be censored
Şapka İktisâsı Hakkında Kanun	Νόμος περί της Περιβολής με Καπέλα	Act on the Wearing of Hats
şart	όρος	condition
Savaş Hukuku	Δίκαιο του Πολέμου	law of war
savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi	εμφάνιση μιας κατάστασης που επιβάλλει τον πόλεμο	the emergence of a situation necessitating war
Sayıştay	Ελεγκτικό Συνέδριο	Court of Accounts
Sayıştay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου	General Assembly of the Court of Accounts
seçim dönemi	προεκλογική περίοδος	electoral period
seçim nisabı	εκλογική απαρτία	the quorum required for election
seçim yolsuzlukları	εκλογικές παρατυπίες	election irregularities
seçmen	ψηφοφόρος	electorate
Seçmen Kütüğü	Εκλογικός Κατάλογος	Voting Register
seferberlik	επιστράτευση	mobilization
şekil veya esas bakımından	από τυπικής ή ουσιαστικής απόψεως	in form or in content
sendika	συνδικάτο	syndicate, union
serbest avukat	αυτοαπασχολούμενος δικηγόρος	self-employed lawyer
şikâyet	παράπονο, μήνυση	complaint, lawsuit
sıkıyönetim	στρατιωτικός νόμος	martial law
Silahlı Kuvvetler	Ένοπλες Δυνάμεις	the Armed Forces
sınıf	κοινωνική τάξη	class
sınır dışı edilmek	απευλαύνομαι	deportation order
sınır dışı etme yahut geri verme kararı	έκδοση απόφασης απέλασης ή επαναπατριsmού	deportation or extradition order
sınırlama	περιορισμός	restriction
siyasî	πολιτικός	political
siyasî düşünce	πολιτικός στοχασμός (σκέψη)	political opinion
sorumluluk	ευθύνη, υποχρέωση λογοδοσίας	accountability
sorumsuzluk	το ανεύθυνο	non-accountability
soruşturma	ανάκριση	investigation
Sosyal güvenlik	κοινωνική ασφάλιση	social security
Sosyal Güvenlik Kurumları	Ιδρύματα Κοινωνικής Ασφάλισης	social security institutions
sosyal yardım	κοινωνική παροχή	social benefits
suç	κατηγορία, αδίκημα	offence
suçluluk	εγκληματικότητα	crime, to be held guilty

suçüstü halinde	σύλληψη επ' αυτοφώρω	to be caught in flagrante delicto
süre	διάρκεια, προθεσμία	time limit
T.C. Emekli Sandığı	Ταμείο Συντάξεων της Τουρκικής Δημοκρατίας	the Pension Fund of the Turkish Republic
taahhüt işi	σύμβαση εργασίας	contract work
Tabii afetler	φυσικές καταστροφές	natural disaster
Tabii servetler	φυσικός πλούτος	natural wealth
tabii üyesi	από θέσεως μέλος	an ex-officio member
tahkim	διαιτησία	arbitration
tahrik	υποκίνηση	incitement
tahsis etmek	παραχωρώ	to allocate
takdir yetkisi	το δικαίωμα κρίσης	the exercise of the executive function
taksirli suç	ποινική αμέλεια	criminal negligence
taksirli suçlar	έγκλημα εξ αμελείας	involuntary offences
taksirli suçlardan hüküm giyenler	οι καταδικασθέντες σε ποινές εξ αμελείας	those convicted of negligent offences
tazminat davası	αγωγή αποζημιώσεως	compensation suit
tazminat hukuku	Δίκαιο Περί Αποζημιώσεων	the compensation law
tedbirler	μέτρα	measures
teftiş kurulu	ελεγκτική επιτροπή	supervisory board
tek dereceli, genel oy	άμεση καθολική ψηφοφορία	direct, universal suffrage
tekelleşme	μονοπώλιο	monopoly
Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun	Νόμος περί του Κλεισίματος των μασωλείων, των μοναστηριών και των καταλυμάτων των θρησκευτικών ταγμάτων, περί της Απαγόρευσης και Κατάργησης ορισμένων Τίτλων και Φυλάκων των μασωλείων	Act on the Closure of Dervish Monasteries and Tombs, the Abolition of the Office of Keeper of Tombs and the Abolition and Prohibition of Certain Titles
teklif	εισήγηση	proposal
temel haklar ve ödevler	θεμελιώδη δικαιώματα και υποχρεώσεις	fundamental rights and duties
Temyiz	αναίρεση (στον Άρειο Πάγο)	appeal
terfi işlemler	προαγωγές	promotion
terör eylemlerine katılma	συμμετοχή σε τρομοκρατικές πράξεις	involvement in acts of terrorism
teşebbüs	επιχείρηση, οντότητα, πρωτοβουλία	enterprise, attempt, entity
teşkilat	οργανισμός, οργάνωση, δομή	organization
Teşrinisâmi (οθ.)	Νοέμβριος	November
teşvik	προτροπή	encouragement
Tevhidi Tedrisat Kanunu	Νόμος περί Ενοποίησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος	Act on the Unification of the Educational System
toplantı	συνέλευση (στην Βουλή), συγκέντρωση, συνάντηση	meeting

toplantı hakkı	το δικαίωμα του συνέρχεσθαι	Freedom of association
toplantı ve karar yeter sayıları	η απαρτία για συνεδριάσεις και λήψη αποφάσεων	quorum for meetings and decisions,
toplu iş sözleşmesi	συλλογική σύμβαση εργασίας	Collective labour agreement
toplu suçlar	συλλογικά αδικήματα	offences committed collectively
toplumun huzuru	δημόσια ειρήνη	public peace
Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun	Νόμος περί Υιοθέτησης της Χρήσης του Τουρκικού (Λατινικού) Αλφάβητου	Act on the Adoption and Application of the Turkish (Latin) Alphabet
Türk Kanunu Medenisi	ο Τουρκικός Αστικός Κώδικας	the Turkish Civil Code
Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığı	η Ηγεσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων	the Office of Commander-in-Chief of the Turkish Armed Forces
Türkiye Adalet Akademisi	η Ακαδημία Δικαιοσύνης της Τουρκίας	the Turkish Justice Academy
Türkiye Barolar Birliği	ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας	The Head of the Turkish Union of Bar Associations
Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)	Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας	The Grand National Assembly of Turkey (GNAT)
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı	Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	Presidency of the Grand national Assembly of Turkey
Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu	η Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	the Plenary of the Grand National Assembly of Turkey
tutanaklar	τα Πρακτικά	the Journal of Minutes
tutuklama	κράτηση	arrest
tüzelkişi (tüzelkişiler)	Νομικό Πρόσωπο (Νομικά Πρόσωπα)	legal entity (legal entities), corporate body (corporate bodies)
tüzük	κανονισμός	regulation
Uluslararası Ceza Divanı	Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο	International Criminal Court
usul	διαδικασία (μέθοδος)	procedure (method)
üye aidatı	συνδρομή μέλους	subscription fee
üye tam sayısı	συνολικός αριθμός μελών	the total number of members
uygulama andlaşmaları	συνθήκες περί εφαρμογής	Implementation agreements
Uygulama kanunu	εκτελεστικός νόμος	implementing law
uyuşmazlık	διαφορά (σύγκρουση, διαφωνία, ασυμβατότητα)	Dispute
Uyuşmazlık Mahkemesi	Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων	Court of Jurisdictional Disputes
vâki	συμβάν	treatment
vakıf	ευαγές ίδρυμα (βακούφι)	foundation
Vali	Νομάρχης	governor
varlıklar	περιουσιακά στοιχεία	assets
vasiyetname	διαθήκη	will

vatan hizmeti	στρατιωτική θητεία	national service
vatana ihanet	η εσχάτη προδοσία	high treason
vatandaşlık	ιθαγένεια	citizenship
vergi muafiyeti	φορολογική απαλλαγή	tax exemption
Vergi yükü	φορολογική επιβάρυνση, φορολογικά βάρη	tax burden, burden of tax
yabancılar	αλλοδαποί	foreigners
yabancılık unsuru	στοιχεία αλλοδαπότητας	element of foreignness
yakalama	σύλληψη επ' αυτοφώρω	capture
yararlanma	χρήση	use
yardımlar	αποζημιώσεις	compensations
yargı mercii	δικαστική αρχή	judicial authority
yargı organları	δικαστικά όργανα	judicial organs
Yargı Yetkisi	Δικαστική Εξουσία	Judicial Power, Judiciary
yargı yolu	προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης	Judicial review
yargılanma	εκδίκαση	trial
Yargıtay	Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο	the High Court of Appeals
Yargıtay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου	General Assembly of the High Court of Appeals
yaş haddi	όριο ηλικίας	The mandatory retirement age, the age limit
yasama dokunulmazlığı	βουλευτική ασυλία	legislative immunity, Parliamentary immunity
yasama dönemi	βουλευτική περίοδος	legislative term
Yasama Meclisi	Νομοθετική Συνέλευση	Legislative Assembly
Yasama Yetkisi	Η Νομοθετική Εξουσία	Legislative Power
yedek subay	έφεδρος εξιωματικός	reserve officer
yetki alanı	το πεδίο δικαιοδοσίας	scope of jurisdiction
yetki genişliği esası	αρχή του εύρους των εξουσιών	the principle of devolution of powers
yetki kanunu	ο περί αρμοδιότητας νόμος	the empowering law
yetkilendirmek	εξουσιοδοτώ	to grant authorization
yolluklar	οδοπορικά	travel allowances
yönetmelik	κανονισμός	regulation
Yönetmelikler	Εσωτερικοί Κανονισμοί	By-laws
Yüce Divan	Ανώτατο Δικαστήριο	Supreme Court
Yüce Türk Devleti	Το Μέγα Τουρκικό Κράτος	Sublime Turkish State
Yüksek Askerî Şûra	Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο	the Supreme Military Council
Yüksek Hakem Kurulu	Ανώτατο Συμβούλιο Διαιτητών	Supreme Arbitration Board
Yüksek Seçim Kurulu	Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο	Supreme Board of Election
Yükseköğretim Kurulu (YÖK)	Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης	the Council of Higher Education
Yükseköğretim kurumları	Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης	Institutions of higher education

yürürlüğe konmak	τίθεται σε ισχύ	put into effect
yürürlük	έναρξη ισχύος, θέση σε ισχύ	entry into force
yürürlükten kalkmak	καταργείται	to be abolished, to be annuled
Yürütme	Εκτελεστική Εξουσία (Διοικητική Εξουσία)	Executive Power
zamanaşımı	παραγραφή λόγω χρόνου	statute of limitations, period of limitation
zimmet	υπεξαίρεση χρημάτων	embezzlement
zımnen veya açıkça	σιωπηρά ή ρητά	implicitly or explicitly
zümre	ομάδα	group

4.3. Γλωσσάριο Β' [γλώσσα αφετηρίας: EL - γλώσσες αφίξεως: TR, EN]

EL	TR	EN
Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο	Yargıtay	the High Court of Appeals
αγωγές προσβολής	hakaret davaları	libel and defamation suits
αγωγή ακυρώσεως	iptal davası	action for annulment
αγωγή αποζημιώσεως	tazminat davası	compensation suit
αδιαίρετη ακεραιότητα	bölünmez bütünlüğü	indivisible integrity
αδιαιρετότητα	bölünmezlik	indivisibility
αδιαίτηρη ακεραιότητα	bölünmez bütünlüğünü	the indivisible integrity
αίρεση	mezhep	sect
αίτηση	başvuru	application
αίτηση	dilekçe	petition
αίτηση ακύρωσης	iptal istemi	Application for annulment
Ακαδημία Δικαιοσύνης της Τουρκίας	Türkiye Adalet Akademisi	the Turkish Justice Academy
ακεραιότητα του κράτους	devletin bütünlüğü	integrity of the State
ακύρωση	iptal	annulment, action for annulment
αλλοδαποί	yabancılar	foreigners
άμεση καθολική ψηφοφορία	tek dereceli, genel oy	direct, universal suffrage
αναβάλλω	ertelemek	to postpone
αναβολή εργασιών	ara verme	in recess
αναδρομική ισχύς	geriye yürüme	to be applied retroactively
αναθεώρηση απόφασης	karar düzeltilmesi	reconsideration of a decision, revision of a decision
αναθεώρηση, τροπολογία, τροποποίηση	değişiklik	amendment
αναίρεση (στον Άρειο Πάγο)	Temyiz	appeal
ανακοινώνω, κάνω δήλωση, προβαίνω σε δήλωση	beyanda bulunmak	to make statements

ανάκριση	soruşturma	investigation
αναπεμφθείς νόμος	geri gönderilen kanun	the law sent back for reconsideration
ανάπηροι	malullar	the invalid
αναπληρωματικές εκλογές	ara seçimi	bye-elections
Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας	Cumhurbaşkanına vekillik etme	Acting for the President of the Republic
Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας	Başsavcivekili	Deputy Chief Public Prosecutor
αναπληρωτής καθηγητής	doçent	associate professor
αναπληρωτής του Προέδρου της Δημοκρατίας	Cumhurbaşkanı yardımcısı	Deputy President of the Republic
αναπληρωτής του Πρωθυπουργού	Başbakan yardımcısı	deputy prime minister
αναστολή	men	to suspend from activity
ανεξαρτησία	bağımsızlık	independence
άνευ όρων και άνευ ορίων	kaytsız şartsız	unconditionally
Αντιπρόεδρος	Başkanvekili	The Vice-Chairperson, the vicespeaker of the Assembly
Ανώτατο Δικαστήριο	Yüce Divan	Supreme Court
Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο	Yüksek Seçim Kurulu	Supreme Board of Election
Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας του Ατατούρκ	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	The Atatürk High Institution of Culture, Language and History
Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο	Askerî Yargıtay	the High Military Court of Appeals
Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο	Askerî Yüksek İdare Mahkemesi	the High Military Administrative Court
Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο	Yüksek Askerî Şûra	the Supreme Military Council
Ανώτατο Συμβούλιο Διαιτητών	Yüksek Hakem Kurulu	Supreme Arbitration Board
Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	the High Council of Judges and Prosecutors
Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	The Radio and Television Supreme Council
αξίωμα, οφίκιο	makam	office
αξιωματική αντιπολίτευση	anamufalefet	the opposition party
αξίωση αντισυνταγματικότητας	Anayasaya aykırılığın ileri sürülmesi	Claim of unconstitutionality
αξίωση, απαίτηση	istem	application
απαλλαγή, ατέλεια	muaflik	exemption
Απαλλοτριώση	Kamulaştırma	Expropriation
απαρτία	nisap	quorum

απαρτία για συνεδριάσεις και λήψη αποφάσεων	toplanti ve karar yeter sayıları	quorum for meetings and decisions,
απατεωνία	dolandırıcılık	fraud
απευλαύνομαι	sınır dışı edilmek	deportation order
από θέσεως μέλος	tabii üyesi	an ex-officio member
από τυπικής ή ουσιαστικής απόψεως	şekil veya esas bakımından	in form or in content
αποδεικνύω	ispat etmek	to prove
αποδεικτικό στοιχείο	ispat	evidence
αποζημιώσεις	yardımlar	compensations
αποζημίωση, το ποσό προς πίστωση	ödenek	the appropriation
απολογισμός	kesinhesap	Final accounts
απολύομαι	azlunmak	to be dismissed
απόλυση	meslekten çıkarma	dismissal
απόλυτη πλειοψηφία	salt çoğunluk	the absolute majority
απομάκρυνση από τα καθήκοντα	görevden uzaklaştırma	removal from office
απονομή χάριτος και παροχή αμνηστίας	genel ve özel af ilânı	proclaim amnesty and pardon
απόρρητο της ιδιωτικής ζωής	özel hayatın gizliliği	Privacy of private life
απορρίπτω, αρνούμαι	reddetmek	to reject
αποφάσεις αποπομπής, απομάκρυνσης	kesme kararları	decision regarding expulsion
άρθρο (νόμου)	madde	article
αρχή	esas	principle
αρχή της αμοιβαιότητας	karşılıklık esası	the principle of reciprocity
αρχή της αναλογικότητας	ölçülülük ilkesi	the principle of proportionality
αρχή της κοσμικότητας	lâiklik ilkesi	the principle of secularism
αρχή του εύρους των εξουσιών	yetki genişliği esası	the principle of devolution of powers
Αρχή του Πολιτικού Γάμου	nikâh esası (οθ.)	the principle of civil marriage
Αρχηγός Κράτους	Devlet Başkanı	the Head of State
Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων	Genelkurmay Başkanı	the Chief of the General Staff
αστικός	medenî	civil, civilized
ασυλία του ατόμου	kişinin dokunulmazlığı	personal inviolability
άσυλο της κατοικίας	konut dokunulmazlığı	Inviolability of the domicile
ασφάλεια	güvenlik	security
ασφαλιστικά μέτρα	güvenlik tedbirleri	security measures
άτομα με ειδικές ανάγκες	özürlüler	disabled people
αύξηση δαπανών	gider artırıcı	increase in expenditure
αυτοαπασχολούμενος δικηγόρος	serbest avukat	self-employed lawyer

αυτοί που τους έχει απονεμηθεί χάρη	affa uğramış	pardoned
βασικός μισθός	Asgarî ücret	minimum wage
βετεράνοι πολέμου	gaziler	war veterans
βιοτέχνες	sanatkârlar	artisans
βοηθός Γενικού Διευθυντή Υπουργείου	müsteşar yardımcısı	deputy undersecretary to ministry
Βουλευτικές αποζημιώσεις	ödenekler	Salaries
βουλευτική ασυλία	yasama dokunulmazlığı	legislative immunity, Parliamentary immunity
βουλευτική περίοδος	yasama dönemi	legislative term
γενικές αρχές	genel esaslar	General Principles
γενικές διατάξεις	genel hükümler	General Provisions
Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας	Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği	General Secretariat of the President of the Republic
Γενικός Αρχηγός Στρατοχωροφυλακής	Jandarma Genel Komutanı	the General Commander of the Gendarmerie
Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης	Adalet Bakanlığı Müsteşarı	The Undersecretary to the Ministry of Justice
Γενικός Διευθυντής Υπουργείου	müsteşar	undersecretary to ministry
Γενικός Εισαγγελέας	Başsavcı	Chief Public Prosecutor
Γενικός Εισαγγελέας της (Τουρκικής) Δημοκρατίας	Cumhuriyet Başsavcısı	Chief Public Prosecutor
γνωστοποιούμαι	bilgisine sunulmak	brought to the knowledge
γραμματέας	kâtip	secretary
δασμός, τέλος, εισφορά	resim	levy, duty
δείκτης	gösterge	index
Δεκέμβριος	Kânunuevvel (οθ.)	December
δεν υπόκειται σε αυτή τη διάταξη	bu hükümde tabî değildir	is not subject to this provision
δεσμευτικότητα και ανωτερότητα του Συντάγματος	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü	Supremacy and binding force of the Constitution
δήλωση περιουσιακών στοιχείων	mal bildirimi	declaration of assets
δημιουργία καρτέλ	kartelleşme	cartel
Δημοκρατία, Δημοκρατικό Πολίτευμα	Cumhuriyet	Republic
δήμος	belediye	municipal district
Δημόσια Διοίκηση	kamu idaresi	public administration, public service
δημόσια ειρήνη	toplumun huzuru	public peace
δημόσια τάξη	kamu düzeni	public order
δημόσιες οικονομικές επιχειρήσεις	kamu iktisadî teşebbüsleri	state economic enterprises

δημόσιες υπηρεσίες	kamu hizmetleri	public service
δημόσιο χρέος (απαίτηση)	kamu alacakları	public claims
δημοσιονομική πολιτική, οικονομική πολιτική	maliye politikası	fiscal policy
Δημοσιονομικός, οικονομικός, υλικός	malî	financial
δημόσιος τομέας	kamu kesimi	public sector
δημόσιος φορέας, δημόσιο ίδρυμα	kamu kuruluş	public institution
δημοψήφισμα	halkoylaması	referendum
δημοψήφισμα	referandum	referendum
διαβούλευση νόμου	kanun görüşülmesi	deliberation of a bill
διαδήλωση	gösteri yürüyüşü	demonstration march
διαδικασία (μέθοδος)	usul	procedure (method)
διαδικασία του κατεπείγοντος	ivedilik	urgency
διαθήκη	vasiyetname	will
διαιτησία	tahkim	arbitration
Διαιτητής	Hakem	Arbitrator
διάρκεια, προθεσμία	süre	time limit
διάταγμα, βούλευμα, νομοσχέδιο	kararname	decree
Διατάξεις μη δεκτικές τροποποίησης	değiştirilemeyecek hükümler	Irrevocable provisions
διάταξη, απόφαση, βούλευμα	hüküm	provision, agreement, judgement
διαφθορά, δωροδοκία	irtikâp	corruption
διαφορά (σύγκρουση, διαφωνία, ασυμβατότητα)	uyuşmazlık	Dispute
διαχωρισμός των εξουσιών	kuvvetler ayrımı	The separation of powers
Διεθνές Δίκαιο	Milletlerarası Hukuk	International Law
Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο	Uluslararası Ceza Divanı	International Criminal Court
Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων	Diyanet İşleri Bakanlığı	Presidency of Religious Affairs
Δίκαιο Περί Αποζημιώσεων	tazminat hukuku	the compensation law
Δίκαιο του Πολέμου	Savaş Hukuku	law of war
δικαιοσύνη	adalet	justice
δικαίωμα	hak	right
δικαίωμα αναφοράς	dilekçe hakkı	right of petition
δικαίωμα πληροφόρησης	bilgi edinme hakkı	right of information
δικαίωμα προσφυγής	başvurma hakkı	the right of appeal
δικαίωμα προσφυγής	rücu etme hakkı (rücu hakkı)	the right to recourse
δικαίωμα της δουλείας	irtifak hakkı	easement right
δικαίωμα του συνέρχεσθαι	toplantı hakkı	Freedom of association

δικαίωμα ψήφου	oy hakkı	right to vote
Δικαστήρια Κρατικής Ασφάλειας	Devlet Güvenlik Mahkemeleri	State Security Courts
Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων	Uyuşmazlık Mahkemesi	Court of Jurisdictional Disputes
Δικαστής	Hâkim	Judge
δικαστικά όργανα	yargı organları	judicial organs
δικαστική απόφαση	Hâkim kararı	the decision of a judge
δικαστική αρχή	yargı mercii	judicial authority
Δικαστική Εξουσία	Yargı Yetkisi	Judicial Power, Judiciary
δικαστικοί επιθεωρητές	adalet müfettişleri	judiciary inspectors
Διοικητές των Ενόπλων Δυνάμεων	Kuvvet Komutanlıkları	the Commanders of the Armed Forces
διοικητής, αρχηγός	komutan	commander
Διοικητικά Δικαστήρια	İdari Yargı Mahkemeleri	administrative judiciary
διοικητικές αρχές	İdare Makamları	administrative authorities
διορισμός	atama	appointment
δίωξη	kovuşturma	prosecution
δόκιμος	aşkeri öğrenci	cadet
δόλια πτώχευση	dolanlı iflas	fraudulent bankruptcy
δουλεία	irtifak	easement
Δυνάμεις Ασφαλείας, αστυνομικές δυνάμεις	kolluk kuvvetleri	security forces
δωρεά	bağış	donation
δωροδοκία, χρηματισμός	rüşvet	bribery
εγείρω (καταθέτω) αγωγή	dava açmak	to file a lawsuit
έγκλημα εξ αμελείας	taksirli suçlar	involuntary offences
εγκληματικότητα	suçluluk	crime, to be held guilty
εγκριθείς νόμος	kabul edilen kanun	an adopted law
έγκριση, επικύρωση	onaylanma	ratification
εγκύκλιος	genelge	circular
εδάφιο	bent	subparagraph
εθνική αλληλεγγύη	millî dayanışma	national solidarity
εθνικισμός	milliyetçilik	nationalism
Εθνικισμός του Ατατούρκ	Atatürk Milliyetçiliği	the nationalism of Atatürk
Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας	Millî Güvenlik Kurulu	the National Security Council
εθνικός ύμνος	millî marşı	the national anthem
εισαγωγές	ithalat	imports
εισήγηση	teklif	proposal
εκδίκαση	yargılanma	trial

έκδοση απόφασης απέλασης ή επαναπατρισμού	sınır dışı etme yahut geri verme kararı	deportation or extradition order
έκδοση νομοσχεδίου	kararname çıkarma yetkisi	issue a decree
έκδοση νόμου	kanunun yayımlanması	Promulgation of a law
έκκληση, προσφυγή	müracaat	appeal
εκλογικά κέντρα	sandık kurulları	ballot box committees
εκλογικές παρατυπίες	seçim yolsuzlukları	election irregularities
εκλογική απαρτία	seçim nisabı	the quorum required for election
Εκλογικός Κατάλογος	Seçmen Kütüğü	Voting Register
έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα	Milletvekilliğinin düşmesi	Loss of membership
Εκτελεστική Εξουσία (Διοικητική Εξουσία)	Yürütme	Executive Power
εκτελεστικός νόμος	Uygulama kanunu	implementing law
ελεγκτική επιτροπή	teftiş kurulu	supervisory board
Ελεγκτικό Συνέδριο	Sayıştay	Court of Accounts
έλεγχος	denetim	scrutiny, control
έλεγχος των αγορών	Piyasaların denetimi	Supervision of markets
ελευθερία του τύπου	basın hürriyeti	Freedom of the press
έλλειψη θέσεων	kadrosuzluk	lack of tenure
εμφάνιση μιας κατάστασης που επιβάλλει τον πόλεμο	savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi	the emergence of a situation necessitating war
έναρξη ισχύος, θέση σε ισχύ	yürürlük	entry into force
ένδिका μέσα	kanun yolu	legal remedies
έννοια, νόημα, σημααινόμενο	kavram	meaning
Ένοπλες Δυνάμεις	Silahlı Kuvvetler	the Armed Forces
ενόρκως	ant içerek	under oath
ένσταση	def'i	exception of
ένσταση, αντίρρηση	itiraz	objection
εντολή	emir	order
εξαγωγές	ihracat	exports
εξαίρεση	istisna	exception
εξαίρεση	muafiyet	exemption
εξέγερση	ayaklanma	revolt, rebellion
εξουσία διοικητικής κηδεμονίας	idarî vesayet yetkisi	the power of administrative tutelage
εξουσία διορισμού	atama yetkisi	power of appointment
εξουσιοδοτώ	yetkilendirmek	to grant authorization
εξωτερικό εμπόριο	dış ticaret	foreign trade
επαγγελματικές οργανώσεις	meslek kuruluşları	professional organizations
επανεκδοθείσα	mükerrer	the repeating

επερώτηση	önerge	a motion
επιθεωρητής	müfettiş	inspector
επικρατώ, ισχύω, υπερτερώ	esas alınmak	to prevail
Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας	Resmî Gazete (R.G.)	the Official Gazette
επιστράτευση	seferberlik	mobilization
επιτρέπω	cevaz vermek	allow
Επιτροπή περί Προϋπολογισμού	Bütçe Komisyonu	Committee on Budget
επιχείρηση, οντότητα, πρωτοβουλία	teşebbüs	enterprise, attempt, entity
έργο εγκατάστασης	iskân projesi	settlement project
εσχάτη προδοσία	vatana ihanet	high treason
Εσωτερικοί Κανονισμοί	Yönetmelikler	By-laws
Εσωτερικός Κανονισμός	İçtüzüğü	the Rules of Procedure
ευαγές ίδρυμα (βακούφι)	vakıf	foundation
ευημερία	refah	welfare
ευθύνη, υποχρέωση λογοδοσίας	sorumluluk	accountability
Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	European Convention on Human Rights
έφεδρος εξιωματικός	yedek subay	reserve officer
εφορία, δημοσιονομικός, οικονομικός	maliye	financial, finance, treasury, revenue
έχουν ισχύ νόμου	kanun hükmündedir	have the force of law
Ηγεσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων	Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığı	the Office of Commander-in-Chief of the Turkish Armed Forces
ημερομηνία θέσης σε ισχύ	kabul tarihi	... on (acceptance date, date of ratification)
θανατική ποινή	ölüm cezası	sentence of death
θέληση του έθνους	millet iradesi	the will of the nation
θέματα προσωπικού	özlük işleri	personnel matters
θεμελιώδη δικαιώματα και υποχρεώσεις	temel haklar ve ödevler	fundamental rights and duties
θεωρείται ότι	ileri sürülmek	is alleged to be...
θεώρηση	onama	approval
θρησκευτικές λειτουργίες και τελετές	dinî âyin ve törenler	rites and ceremonies
ιδιωτικές επιχειρήσεις	özel teşebbüsler	private enterprises
ιδιωτική ιδιοκτησία	özel mülkiyet	private property
ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς	kamu ve özel kesimler	the public and private sectors
ιδιωτικοποίηση	özelleştirme	privatization
Ίδρυμα Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργιών	Kamu Görevlileri Hakem Kurulu	Public Servants Arbitration Board

ίδρυμα, θεσμός, φορέας, ινστιτούτο, σύλλογος, οργάνωση	kurum	institution, organ, enterprise
ίδρυμα, φορέας /ίδρυση, σύσταση/διάρθρωση, οργάνωση/σηματισμός	kuruluş	organization, institution, establishment
Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης	Yükseköğretim kurumları	Institutions of higher education
Ιδρύματα Κοινωνικής Ασφάλισης	Sosyal Güvenlik Kurumları	social security institutions
ιθαγένεια	vatandaşlık	citizenship
ίσα δικαιώματα	eşit haklar	equal rights
ισχυρισμός	iddia	claim
καθυστέρηση, επιβράδυνση	gecikme	delay
καλή θέληση	iyi niyet	goodwill
κανόνες διεθνούς ευγένειας	milletlerarası nezaket kuralları	rules of international courtesy
κανονισμός	tüzük	regulation
κανονισμός	yönetmelik	regulation
κατά πλειοψηφία	oy çokluğuyla	by a majority vote
καταδικασθέντες σε ποινές εξ αμελείας	taksirli suçlardan hüküm giyenler	those convicted of negligent offences
καταδίκη	mahkûmiyet	conviction
καταναγκαστικά έργα	angarya	forced labour
καταργείται	yürürlükten kalkmak	to be abolished, to be annuled
καταργήθηκε	mülga	is repealed
καταργώ	ortadan kaldırmak	to abolish
Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης	olağanüstü haller	States of emergency
κατάχρηση	ihtilâs	abuse, embezzlement
κατάχρηση εμπιστοσύνης	inancı kötüye kullanma	breach of trust
κατηγορία	isnat	allegation
κατηγορία, αδίκημα	suç	offence
κεκτημένα δικαιώματα	özlük hakları (2)	rights relating to someone's status
κεκτημένο (δικαίωμα)	müktesep	acquired
Κεντρική Διοίκηση	Merkezî idare	Central administration
κένωση της θέσης (του Προέδρου της Δημοκρατίας)	Cumhurbaşkanının makamın boşalması	the presidency falls vacant for any reason
κηδεμόνας	kanunî temsilci	the legal representative
κοινή γνώμη	kamuoyu	public opinion
κοινής ωφελείας	kamuya yararlı	of public welfare
κοινό ψηφοδέλτιο	birleşik oy pusulası	joint ballot paper
κοινωνική ασφάλιση	Sosyal güvenlik	social security
κοινωνική παροχή	sosyal yardım	social benefits

κοινωνική τάξη	sınıf	class
Κοσμήτορας	İdare Amiri	quaestor
κοσμήτορας (Πανεπιστημίου)	dekan	faculty dean
κράτηση	tutuklama	arrest
κρατικά όργανα	Devlet organları	State organs
κρατικά συμφέροντα	millî menfaatler	national interests
κρατικοποίηση	devletleştirme	nationalization
κυβέρνηση	hükümet	the government
κυβερνόν κόμμα, η κυβέρνηση	iktidar partisi	the ruling party
κυριαρχία	egemenlik	Sovereignty
κυρώσεις	müeyyideler	sanctios
λαθρεμπόριο	kaçakçılık	smuggling
λειτουργία	işleyiş	the functioning
λογοκρίνομαι	sansür edilmek	to be censored
λόγω ανωτέρας βίας	mücbir sebepler	force majeure
λοκ άουτ, ανταπεργία	lokavt	lock-out, shut-out
με κλήρωση	ad çekme ile	by lot
με μυστική ψηφοφορία	gizli oyla	by secret ballot
με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος	her hakkı saklıdır	all rights reserved
Μέγα Τουρκικό Κράτος	Yüce Türk Devleti	Sublime Turkish State
Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας	Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)	The Grand National Assembly of Turkey (GNAT)
μειώνω τα έσοδα	gelirleri azaltmak	decrease in revenue
μέλος	mensup	member
μέρος	kısım	part
μέσα μαζικής επικοινωνίας	kitle haberleşme araçları	the Media
μέσα παραγωγής	girdiler	inputs
μεταβατικά άρθρα	geçici maddeler	Provisional Articles
μεταγράφω / μεταβιβάζω	intikal ettirmek	to devolve, to descend
μεταρρύθμιση	inkılâp	reform
μέτρα	tedbirler	measures
Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon	Joint Committee of the Council of the Constitution and Justice Committees' Members
μονοπώλιο	tekelleşme	monopoly
Νομικό Πρόσωπο (Νομικά Πρόσωπα)	tüzelkişi (tüzelkişiler)	legal entity (legal entities), corporate body (corporate bodies)
Νοέμβριος	Teşrinisânı (oθ.)	November

νοθεία σε δημόσιους διαγωνισμούς και αγοραπωλησίες	resmî ihale ve alim satımlara fesat karıştırma	conspiracy in official bidding or purchasing
Νομάρχης	Vali	governor
Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	Kamu tüzelkişileri	Public Corporations, public corporate bodies
νομική υπόσταση	hukukî varlığı	the legal existence
Νομικό σύστημα, κράτος δικαίου	hukuk düzeni	the rule of law
νόμιμος	meşru	legitimate
νομοθέτης	kanun koyucu	lawmaker
Νομοθετική Εξουσία	Yasama Yetkisi	Legislative Power
Νομοθετική Συνέλευση	Yasama Meclisi	Legislative Assembly
νομός	il	province
Νόμος περί Ενοποίησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος	Tevhidi Tedrisat Kanunu	Act on the Unification of the Educational System
Νόμος περί Κατάργησης των Τίτλων και των Προσφωνήσεων όπως «Εφέντη», «Μπέη», «Πασά»	Efendi, Bey, Paşa Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun	Act on the Abolition of Titles and Appellations such as Efendi, Bey or Pasha
Νόμος περί Καταστάσεων Εκτάκτου Ανάγκης.	Olağanüstü Hal Kanunu	the Act on State of Emergency
Νόμος περί της Απαγόρευσης Ένδυσης Συγκεκριμένων Ενδυμάτων	Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun	Act on the Prohibition of the Wearing of Certain Garments
Νόμος περί της Περιβολής με Καπέλα	Şapka İktisâsı Hakkında Kanun	Act on the Wearing of Hats
Νόμος περί της Υιοθέτησης των Διεθνών Αριθμών, Μέτρων και Σταθμών	Beynelmilel Erkamin Kabulü Hakkında Kanun	Act on the Adoption of International Numerals
Νόμος περί του Κλεισίματος των μασωλείων, των μοναστηριών και των καταλυμάτων των θρησκευτικών ταγμάτων, περί της Απαγόρευσης και Κατάργησης ορισμένων Τίτλων και Φυλάκων των μασωλείων	Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun	Act on the Closure of Dervish Monasteries and Tombs, the Abolition of the Office of Keeper of Tombs and the Abolition and Prohibition of Certain Titles
Νόμος περί Υιοθέτησης της Χρήσης του Τουρκικού (Λατινικού) Αλφάβητου	Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun	Act on the Adoption and Application of the Turkish (Latin) Alphabet
ο περί αρμοδιότητος νόμος	yetki kanunu	the empowering law
ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας	Türkiye Barolar Birliği	The Head of the Turkish Union of Bar Associations
οδοπορικά	yolluklar	travel allowances

οικονομική εγγύηση	malî teminat	a financial guarantee
Ολομέλεια	genel kurulu	the General Board, the Plenary, the General Assembly
Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu	the Plenary of the Grand National Assembly of Turkey
Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου	Yargıtay Genel Kurulu	General Assembly of the High Court of Appeals
Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου	Sayıştay Genel Kurulu	General Assembly of the Court of Accounts
Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας	Danıştay Genel Kurulu	General Assembly of the Council of State
ολότητα	bütünlük	Integrity
ομάδα	zümre	group
ομοσπονδία	federasyon	federation
οργανισμός, οργάνωση, δομή	teşkilat	organization
όριο ηλικίας	yaş haddi	The mandatory retirement age, the age limit
οριστική απόφαση	kesin karar	final decision
ορκίζομαι	ant içmek /ant etmek	take an oath
όρκος	andîçme	an oath
όρος	şart	condition
παραβίαση του Κρατικού απορρήτου	Devlet sırlarını açığa vurma	disclosure of state secrets
παραβίαση, καταπάτηση	ihlâl	violation
παραγραφή λόγω χρόνου	zamanaşımı	statute of limitations, period of limitation
παράγραφος	fıkra	paragraph
παράκτια ζώνη, ακτογραμμή	sahil şeritleri	shoreline
παράνομη εντολή	Kanunsuz emir	Unlawful order
παράνομος, έκνομος	kanuna aykırı	illegal
παράπονο, μήνυση	şikâyet	complaint, lawsuit
παραχωρούμαι, απαλλοτριώνομαι, εκχωρούμαι	devrolunmak	to be transferred
παραχωρώ	tahsis etmek	to allocate
πεδίο δικαιοδοσίας	yetki alanı	scope of jurisdiction
πειθαρχική δίωξη, πειθαρχική διαδικασία	disiplin kovuşturulması	disciplinary proceedings
περιβαλλοντική υγεία	çevre sağlığı	environmental health
περιεχόμενο	kapsam	content
περιορισμός	sınırlama	restriction
περιουσιακά στοιχεία	varlıklar	assets
Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια	Bölge idare mahkemeleri	regional administrative courts

πεσόντες υπέρ της πατρίδος και υπέρ του καθήκοντος	harp ve vazife şehitler	the martyrs of war and duty
πλαστογραφία	sahtecilik	forgery
ποινή	ceza	penalty
ποινή γενικής δήμευσης	genel müsadere cezası	general confiscation
ποινή φυλάκισης	hapis cezası	to be sentenced to a prison
ποινική αμέλεια	taksirli suç	criminal negligence
ποινική ευθύνη	cezai sorumluluk	criminal liability
Πολιτικά Δικαστήρια	Adli Yargı Mahkemeleri	civil judiciary
πολιτικός	siyasî	political
πολιτικός στοχασμός (σκέψη)	siyasî düşünce	political opinion
πολιτισμικότητα	medeniyetçilik	civilizationism
Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου	kanun hükmünde kararnameler	decrees having the force of law, statutory decrees
προαγωγές	terfi işlemler	promotion
Προεδρείο της Βουλής	Başkanlık Divanı	Presidency Council, Bureau of the Assembly
Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı	Presidency of the Grand national Assembly of Turkey
Προεδρικό Διάταγμα	Cumhurbaşkanının kararname	Presidential Decree
Πρόεδρος	Başkan	The Chairperson
Πρόεδρος της Βουλής	Meclis Başkanı	The Speaker of the Assembly
Πρόεδρος της Δημοκρατίας	Cumhurbaşkanı	President of the Republic
προεκλογική περίοδος	seçim dönemi	electoral period
προνόμιο (οι διομολογήσεις κατά την εποχή του Tanzimat)	imtiyaz	distinction
Προοίμιο (στο κείμενο του Συντάγματος)	başlangıç	preamble
προσαρμογή	intibak	adaptation
προσφεύγω, αιτούμαι	müracaat etmek	to recourse
προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης	yargı yolu	Judicial review
προσωπικά δεδομένα	kişisel veriler	personal data
προσωπικά δικαιώματα	özlük hakları (1)	personal benefits, personal rights
πρόταση δυσπιστίας	gensoru önergesi	a motion of censure
πρόταση νόμου	kanun teklifi	bill of law, legislative proposal
προτροπή	teşvik	encouragement
Προϋπολογισμός Κεντρικής Διοίκησης	merkezî yönetim bütçesi	central administration budget
Πρύτανης του Πανεπιστημίου	Rektör	president of university
ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου	dış ticaretin düzenlenmesi	regulation of foreign trade

σιωπηρά ή ρητά	zımnen veya açıkça	implicitly or explicitly
στερούμαι, εμποδίζομαι, αποτρέπομαι, απαγορεύομαι	alikonulmak	barred from operation, suspended from activity
στοιχεία αλλοδαπότητας	yabancılık unsuru	element of foreignness
στοιχείο	delil	evidence
στρατιώτες και αξιωματικοί	er ve erbaşlar	Privates and corporals at arms
Στρατιωτικά Δικαστήρια	Askeri Yargı Mahkemeleri	Military justice
στρατιωτική θητεία	vatan hizmeti	national service
στρατιωτικός δικαστής	askerî hâkimi	military judge
στρατιωτικός νόμος	sıkıyönetim	martial law
συγκατάθεση	muvafakat	consent
συζήτηση	görüşme	Debate
σύλληψη επ' αυτοφώρω	suçüstü halinde	to be caught in flagrante delicto
σύλληψη επ' αυτοφώρω	yakalama	capture
συλλογικά αδικήματα	toplu suçlar	offences committed collectively
συλλογική σύμβαση εργασίας	toplu iş sözleşmesi	Collective labour agreement
συμβάν	vâki	treatment
σύμβαση εργασίας	taahhüt işi	contract work
Συμβουλευτική Συνέλευση	Danışma Meclisi	Consultative Assembly
συμβουλευτικός	istişarî	consultative
συμβούλιο	Konsey	Council
Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης	Yükseköğretim Kurulu (YÖK)	the Council of Higher Education
Συμβούλιο Επικρατείας	Danıştay	Council of State
Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου	Devlet Denetleme Kurulu	the State Supervisory Council
συμβούλιο, επιτροπή	kurul	board, commission, council, assembly
συμμετοχή	iştirak	participation
συμμετοχή σε τρομοκρατικές πράξεις	terör eylemlerine katılma	involvement in acts of terrorism
συμφωνία με ειδικούς προνομιακούς όρους	imtiyaz şartlaşma	concession
συνδικάτο	sendika	syndicate, union
συνδρομή μέλους	üye aidatı	subscription fee
συνέλευση (στην Βουλή), συγκέντρωση, συνάντηση	toplantı	meeting
συνεταιρισμός	ortaklık	partnership
Συνήγορος του Πολίτη	kamu denetçisi	Ombudsman
συνθήκες περί εφαρμογής	uygulama andlaşmaları	Implementation agreements
συνθήκη	andlaşma	treaty
σύνοδος, συνεδρίαση	oturum	parliamentary proceedings, session

συνολικός αριθμός μελών	üye tam sayısı	the total number of members
Σύνταγμα	Anayasa	Constitution
Συνταγματικό Δικαστήριο	Anayasa Mahkemesi	the Constitutional Court
συνταγματικότητα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως	Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu	constitutionality, in respect of both form and substance
Συντακτική Συνέλευση	Kurucu Meclis	the Constituent Assembly
συντελεστής	katsayı	the coefficient
σύσταση	inha	recommendation
σχέδιο νόμου (νομοσχέδιο)	kanun tasarısı	draft law, draft of a law
σωφρονισμός	ıslah	supervision
σωφρονιστικά ιδρύματα	ceza infaz kurumları	penal execution institutions
τα Πρακτικά	tutanaklar	the Journal of Minutes
τα χρηστά ήθη	genel ahlâk	public morals
τακτικά ένδικα μέσα	olağan kanun yolları	ordinary legal remedies
τακτικά και αναπληρωματικά μέλη	asıl ve yedek üyesi	Regular and substitute members
Ταμείο Συντάξεων της Τουρκικής Δημοκρατίας	T.C. Emekli Sandığı	the Pension Fund of the Turkish Republic
τεχνίτες	esnaf	tradespeople
τίθεται σε ισχύ	yürürlüğe konmak	put into effect
τίτλος άρθρου	kenar başlığı	heading of article
τμήμα	bölüm	chapter
το ανεύθυνο	sorumsuzluk	non-accountability
το δικαίωμα κρίσης	takdir yetkisi	the exercise of the executive function
το προσωπικό	kadro	personnel
Τοπικές Διοικήσεις	mahallî idareler	Local administrations
Τουρκικός Αστικός Κώδικας	Türk Kanunu Medenisi	the Turkish Civil Code
υλική και πνευματική ευτυχία	maddî ve manevî mutluluğu	material and spiritual well-being
υπεξαίρεση χρημάτων	zimmet	embezzlement
υπό δικαστική συμπαράσταση	kısıtlı	deprived of legal capacity
υπό κράτηση	gözetim altında	under custody
υπογράφονται με δική του/της πρωτοβουλία	resen imzaladığı	on his/her own initiative
υποδιοίκηση νομού	ilçe	district
υποκίνηση	tahrik	incitement
Υπουργείο Εθνικής Αμύνης	Millî Savunma Bakanlığı	the Ministry of National Defence
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας	Millî Eğitim Bakanlığı	the Ministry of National Education
Υπουργικό Συμβούλιο	Bakanlar Kurulu	the Council of Ministers
Υπουργός Δικαιοσύνης	Adalet Bakanı	minister of Justice

Υπουργός Εθνικής Αμύνης	Millî Savunma Bakanı	minister of National Defence
υπουργός Εξωτερικών	Dışişleri Bakanı	minister of Foreign Affairs
Υπουργός Εσωτερικών	İçişleri Bakanı	minister of Internal Affairs
υποχρέωση	ödev	obligation
φιλελεύθερη δημοκρατία	hürriyetçi demokrasi	the liberal democracy
φιλοσοφική πεποίθηση	felsefi inanç	philosophical belief
φορολογική απαλλαγή	vergi muafiyeti	tax exemption
φορολογική επιβάρυνση, φορολογικά βάρη	Vergi yükü	tax burden, burden of tax
φυλή	ırk	race
φύλο	cinsiyet	sex
φυσικά πρόσωπα	gerçek kişiler	persons
φυσικές καταστροφές	Tabiî afetler	natural disaster
φυσικός πλούτος	Tabiî servetler	natural wealth
χήρες και ορφανά	dul ve yetimler	the widows and orphans
χρήση	yararlanma	use
ψηφοδέλτιο	oy pusulası	ballot paper
ψήφος εμπιστοσύνης	güvenoyu	vote of confidence
ψηφοφόρος	seçmen	electorate

4.4. Γλωσσάριο Γ' [γλώσσα αφετηρίας: EN - γλώσσες αφίξεως: TR, EL]

EN	TR	EL
abolish	ortadan kaldırmak	καταργώ
absolute majority	salt çoğunluk	η απόλυτη πλειοψηφία
abuse, embezzlement	ihtilâs	κατάχρηση
accountability	sorumluluk	ευθύνη, υποχρέωση λογοδοσίας
Act on State of Emergency	Olağanüstü Hal Kanunu	Νόμος περί Καταστάσεων Εκτάκτου Ανάγκης
Act on the Abolition of Titles and Appellations such as Efendi, Bey or Pasha	Efendi, Bey, Paşa Gibi Lâkap ve Unvanların Kaldırıldığına Dair Kanun	Νόμος περί Κατάργησης των Τίτλων και των Προσφωνήσεων όπως «Εφέντη», «Μπέη», «Πασά»
Act on the Adoption and Application of the Turkish (Latin) Alphabet	Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun	Νόμος περί Υιοθέτησης της Χρήσης του Τουρκικού (Λατινικού) Αλφάβητου
Act on the Adoption of International Numerals	Beynelmilel Erkamin Kabulü Hakkında Kanun	Νόμος περί της Υιοθέτησης των Διεθνών Αριθμών, Μέτρων και Σταθμών

Act on the Closure of Dervish Monasteries and Tombs, the Abolition of the Office of Keeper of Tombs and the Abolition and Prohibition of Certain Titles	Tekke ve Zaviyelerle Türbelerin Seddine ve Türbedarlıklar ile Bir Takım Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun	Νόμος περί του Κλεισίματος των μασωλείων, των μοναστηριών και των καταλυμάτων των θρησκευτικών ταγμάτων, περί της Απαγόρευσης και Κατάργησης ορισμένων Τίτλων και Φυλάκων των μασωλείων
Act on the Prohibition of the Wearing of Certain Garments	Bazı Kisvelerin Giyilemeyeceğine Dair Kanun	Νόμος περί της Απαγόρευσης Ένδυσης Συγκεκριμένων Ενδυμάτων
Act on the Unification of the Educational System	Tevhidi Tedrisat Kanunu	Νόμος περί Ενοποίησης του Εκπαιδευτικού Συστήματος
Act on the Wearing of Hats	Şapka İktisâsı Hakkında Kanun	Νόμος περί της Περιβολής με Καπέλα
Acting for the President of the Republic	Cumhurbaşkanına vekillik etme	Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας
action for annulment	iptal davası	αγωγή ακυρώσεως
adaptation	intibak	προσαρμογή
administrative judiciary	İdari Yargı Mahkemeleri	Διοικητικά Δικαστήρια
administrative authorities	İdare Makamları	διοικητικές αρχές
all rights reserved	her hakkı saklıdır	με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος
allegation	isnat	κατηγορία
allocate	tahsis etmek	παραχωρώ
allow	cevaz vermek	επιτρέπω
amendment	değişiklik	αναθεώρηση, τροπολογία, τροποποίηση
an adopted law	kabul edilen kanun	εγκριθείς νόμος
an ex-officio member	tabii üyesi	από θέσεως μέλος
an oath	andiçme	όρκος
annulment, action for annulment	iptal	ακύρωση
appeal	müracaat	έκκληση, προσφυγή
appeal	Temyiz	αναίρεση (στον Άρειο Πάγο)
application	başvuru	αίτηση
application	istem	αξίωση, απαίτηση
Application for annulment	iptal istemi	αίτηση ακύρωσης
appointment	atama	διορισμός
appropriation	ödenek	η αποζημίωση, το ποσό προς πίστωση
approval	onama	θεώρηση
acquired	müktesep	το κεκτημένο (δικαίωμα)
arbitration	tahkim	διαιτησία
Arbitrator	Hakem	Διαιτητής
Armed Forces	Silahlı Kuvvetler	Ένοπλες Δυνάμεις
arrest	tutuklama	κράτηση

article	madde	άρθρο (νόμου)
artisans	sanatkârlar	βιοτέχνες
assets	varlıklar	περιουσιακά στοιχεία
associate professor	doçent	αναπληρωτής καθηγητής
ballot box committees	sandık kurulları	εκλογικά κέντρα
ballot paper	oy pusulası	ψηφοδέλτιο
barred from operation, suspended from activity	alikonulmak	στερούμαι, εμποδίζομαι, αποτρέπομαι, απαγορεύομαι
bill of law, legislative proposal	kanun teklifi	πρόταση νόμου
board, commission,council, assembly	kurul	συμβούλιο, επιτροπή
breach of trust	inancı kötüye kullanma	κατάχρηση εμπιστοσύνης
bribery	rüşvet	δωροδοκία, χρηματισμός
brought to the knowledge	bilgisine sunulmak	γνωστοποιούμαι
by a majority vote	oy çokluğuyla	κατά πλειοψηφία
by lot	ad çekme ile	με κλήρωση
by secret ballot	gizli oyla	με μυστική ψηφοφορία
bye-elections	ara seçimi	αναπληρωματικές εκλογές
By-laws	Yönetmelikler	Εσωτερικοί Κανονισμοί
cadet	aşkeri öğrenci	δόκιμος
capture	yakalama	σύλληψη επ' αυτοφώρω
cartel	kartelleşme	δημιουργία καρτέλ
Central administration	Merkezî idare	Κεντρική Διοίκηση
central administration budget	merkezî yönetim bütçesi	Προϋπολογισμός Κεντρικής Διοίκησης
Chairperson	Başkan	Πρόεδρος
chapter	bölüm	τμήμα
Chief of the General Staff	Genelkurmay Başkanı	Αρχηγός του Γενικού Επιτελείου των Ενόπλων Δυνάμεων
Chief Public Prosecutor	Başsavcı	Γενικός Εισαγγελέας
Chief Public Prosecutor	Cumhuriyet Başsavcısı	Γενικός Εισαγγελέας της (Τουρκικής) Δημοκρατίας
circular	genelge	εγκύκλιος
citizenship	vatandaşlık	ιθαγένεια
civil judiciary	Adli Yargı Mahkemeleri	Πολιτικά Δικαστήρια
civil, civilized	medenî	αστικός
civilizationism	medeniyetçilik	πολιτισμικότητα
claim	iddia	ισχυρισμός
Claim of unconstitutionality	Anayasaya aykırılığın ileri sürülmesi	αξίωση αντισυνταγματικότητας
class	sınıf	κοινωνική τάξη
coefficient	katsayı	συντελεστής

Collective labour agreement	toplu iş sözleşmesi	συλλογική σύμβαση εργασίας
commander	komutan	διοικητής, αρχηγός
Commanders of the Armed Forces	Kuvvet Komutanlıkları	οι Διοικητές των Ενόπλων Δυνάμεων
Committee on Budget	Bütçe Komisyonu	Επιτροπή περί Προϋπολογισμού
compensation law	tazminat hukuku	Δίκαιο Περί Αποζημιώσεων
compensation suit	tazminat davası	αγωγή αποζημιώσεως
compensations	yardımlar	αποζημιώσεις
complaint, lawsuit	şikâyet	παράπονο, μήνυση
concession	imtiyaz şartlaşma	συμφωνία με ειδικούς προνομιακούς όρους
condition	şart	όρος
consent	muvafakat	συγκατάθεση
conspiracy in official bidding or purchasing	resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma	νοθεία σε δημόσιους διαγωνισμούς και αγοραπωλησίες
Constituent Assembly	Kurucu Meclis	Συντακτική Συνέλευση
Constitution	Anayasa	Σύνταγμα
Constitutional Court	Anayasa Mahkemesi	Συνταγματικό Δικαστήριο
constitutionality, in respect of both form and substance	Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu	συνταγματικότητα από τυπικής και ουσιαστικής απόψεως
consultative	istişarî	συμβουλευτικός
Consultative Assembly	Danışma Meclisi	Συμβουλευτική Συνέλευση
content	kapsam	περιεχόμενο
contract work	taahhüt işi	σύμβαση εργασίας
conviction	mahkûmiyet	καταδίκη
corruption	irtikâp	διαφθορά, δωροδοκία
Council	Konsey	συμβούλιο
Council of Higher Education	Yükseköğretim Kurulu (YÖK)	Συμβούλιο Ανώτατης Εκπαίδευσης
Council of Ministers	Bakanlar Kurulu	Υπουργικό Συμβούλιο
Council of State	Danıştay	Συμβούλιο Επικρατείας
Court of Accounts	Sayıştay	Ελεγκτικό Συνέδριο
Court of Jurisdictional Disputes	Uyuşmazlık Mahkemesi	Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων
crime, to be held guilty	suçluluk	εγκληματικότητα
criminal liability	cezai sorumluluk	ποινική ευθύνη
criminal negligence	taksirli suç	ποινική αμέλεια
Debate	görüşme	συζήτηση
December	Kânunuevvel (οθ.)	Δεκέμβριος
decision of a judge	Hâkim kararı	δικαστική απόφαση

decision regarding expulsion	kesme kararları	αποφάσεις αποπομπής, απομάκρυνσης
declaration of assets	mal bildirimi	δήλωση περιουσιακών στοιχείων
decrease in revenue	gelirleri azaltmak	μειώνω τα έσοδα
decree	kararname	διάταγμα, βούλευμα, νομοσχέδιο
decrees having the force of law, statutory decrees	kanun hükmünde kararnameler	Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου
delay	gecikme	καθυστέρηση, επιβράδυνση
deliberation of a bill	kanun görüşülmesi	διαβούλευση νόμου
demonstration march	gösteri yürüyüşü	διαδήλωση
deportation or extradition order	sınır dışı etme yahut geri verme kararı	έκδοση απόφασης απέλασης ή επαναπατρισμού
deportation order	sınır dışı edilmek	απευλαύνομαι
deprived of legal capacity	kısıtlı	υπό δικαστική συμπαράσταση
Deputy Chief Public Prosecutor	Başsavcivekili	Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας
Deputy President of the Republic	Cumhurbaşkanı yardımcısı	αναπληρωτής του Προέδρου της Δημοκρατίας
deputy prime minister	Başbakan yardımcısı	αναπληρωτής του Πρωθυπουργού
deputy undersecretary to ministry	müsteşar yardımcısı	βοηθός Γενικού Διευθυντή Υπουργείου
devolve, descend	intikal ettirmek	μεταγράφω / μεταβιβάζω
direct, universal suffrage	tek dereceli, genel oy	άμεση καθολική ψηφοφορία
disabled people	özürlüler	άτομα με ειδικές ανάγκες
disciplinary proceedings	disiplin kovuşturulması	πειθαρχική δίωξη, πειθαρχική διαδικασία
disclosure of state secrets	Devlet sırlarını açığa vurma	παραβίαση του Κρατικού απορρήτου
dismissal	meslekten çıkarma	απόλυση
Dispute	uyuşmazlık	διαφορά (σύγκρουση, διαφωνία, ασυμβατότητα)
distinction	imtiyaz	προνόμιο (οι διομολογήσεις κατά την εποχή του Tanzimat)
district	ilçe	υποδιοίκηση νομού
donation	bağış	δωρεά
draft law, draft of a law	kanun tasarısı	σχέδιο νόμου (νομοσχέδιο)
easement	irtifak	δουλεία
easement right	irtifak hakkı	το δικαίωμα της δουλείας
election irregularities	seçim yolsuzlukları	εκλογικές παρατυπίες
electoral period	seçim dönemi	προεκλογική περίοδος
electorate	seçmen	ψηφοφόρος
element of foreignness	yabancılık unsuru	στοιχεία αλλοδαπότητας
embezzlement	zimmet	υπεξαίρεση χρημάτων

emergence of a situation necessitating war	savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi	εμφάνιση μιας κατάστασης που επιβάλλει τον πόλεμο
empowering law	yetki kanunu	ο περί αρμοδιότητας νόμος
encouragement	teşvik	προτροπή
enterprise, attempt, entity	teşebbüs	επιχείρηση, οντότητα, πρωτοβουλία
entry into force	yürürlük	έναρξη ισχύος, θέση σε ισχύ
environmental health	çevre sağlığı	περιβαλλοντική υγεία
equal rights	eşit haklar	ίσα δικαιώματα
European Convention on Human Rights	Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
evidence	delil	στοιχείο
evidence	ispat	αποδεικτικό στοιχείο
exception	istisna	εξαίρεση
exception of	def'i	ένσταση
Executive Power	Yürütme	Εκτελεστική Εξουσία (Διοικητική Εξουσία)
exemption	muafiyet	εξαίρεση
exemption	muaflik	απαλλαγή, ατέλεια
exercise of the executive function	takdir yetkisi	το δικαίωμα κρίσης
exports	ihracat	εξαγωγές
Expropriation	Kamulaştırma	Απαλλοτριώση
faculty dean	dekan	κοσμήτορας (Πανεπιστημίου)
federation	federasyon	ομοσπονδία
file a lawsuit	dava açmak	εγείρω (καταθέτω) αγωγή
Final accounts	kesinhesap	απολογισμός
final decision	kesin karar	οριστική απόφαση
financial	malî	Δημοσιονομικός, οικονομικός, υλικός
financial guarantee	malî teminat	οικονομική εγγύηση
financial, finance, treasury, revenue	maliye	εφορία, δημοσιονομικός, οικονομικός
fiscal policy	maliye politikası	δημοσιονομική πολιτική, οικονομική πολιτική
force majeure	mücbir sebepler	λόγω ανωτέρας βίας
forced labour	angarya	καταναγκαστικά έργα
foreign trade	dış ticaret	εξωτερικό εμπόριο
foreigners	yabancılar	αλλοδαποί
forgery	sahtecilik	πλαστογραφία
foundation	vakıf	ευαγές ίδρυμα (βακούφι)
fraud	dolandırıcılık	απατεωνία
fraudulent bankruptcy	dolanlı iflas	δόλια πτώχευση
Freedom of association	toplantı hakkı	το δικαίωμα του συνέρχεσθαι
Freedom of the press	basın hürriyeti	ελευθερία του τύπου

functioning	işleyiş	λειτουργία
fundamental rights and duties	temel haklar ve ödevler	θεμελιώδη δικαιώματα και υποχρεώσεις
General Assembly of the Council of State	Danıştay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Συμβουλίου της Επικρατείας
General Assembly of the Court of Accounts	Sayıştay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου
General Assembly of the High Court of Appeals	Yargıtay Genel Kurulu	Ολομέλεια του Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου
General Board, the Plenary, the General Assembly	genel kurulu	Ολομέλεια
General Commander of the Gendarmerie	Jandarma Genel Komutanı	Γενικός Αρχηγός Στρατοχωροφυλακής
general confiscation	genel müsadere cezası	ποινή γενικής δήμευσης
General Principles	genel esaslar	γενικές αρχές
General Provisions	genel hükümler	γενικές διατάξεις
General Secretariat of the President of the Republic	Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği	η Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας
goodwill	iyi niyet	καλή θέληση
government	hükümet	κυβέρνηση
governor	Vali	Νομάρχης
grant authorization	yetkilendirmek	εξουσιοδοτώ
group	zümre	ομάδα
have the force of law	kanun hükmündedir	έχουν ισχύ νόμου
Head of State	Devlet Başkanı	Αρχηγός Κράτους
Head of the Turkish Union of Bar Associations	Türkiye Barolar Birliği	ο Πρόεδρος της Ένωσης Δικηγορικών Συλλόγων της Τουρκίας
heading of article	kenar başlığı	τίτλος άρθρου
High Council of Judges and Prosecutors	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων
High Court of Appeals	Yargıtay	Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο
High Military Administrative Court	Askerî Yüksek İdare Mahkemesi	Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο
High Military Court of Appeals	Askerî Yargıtay	Ανώτατο Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο
high treason	vatana ihanet	η εσχάτη προδοσία
illegal	kanuna aykırı	παράνομος, έκνομος
Implementation agreements	uygulama andlaşmaları	συνθήκες περί εφαρμογής
implementing law	Uygulama kanunu	εκτελεστικός νόμος
implicitly or explicitly	zımnen veya açıkça	σιωπηρά ή ρητά
imports	ithalat	εισαγωγές
in form or in content	şekil veya esas bakımından	από τυπικής ή ουσιαστικής απόψεως
in recess	ara verme	αναβολή εργασιών
incitement	tahrik	υποκίνηση

increase in expenditure	gider artırcı	αύξηση δαπανών
independence	bağımsızlık	ανεξαρτησία
index	gösterge	δείκτης
indivisibility	bölünmezlik	αδιαιρετότητα
indivisible integrity	bölünmez bütünlüğü	αδιαίρετη ακεραιότητα
indivisible integrity	bölünmez bütünlüğünü	αδιαίτερη ακεραιότητα
inputs	girdiler	μέσα παραγωγής
inspector	müfettiş	επιθεωρητής
institution, organ, enterprise	kurum	ίδρυμα, θεσμός, φορέας, ινστιτούτο, σύλλογος, οργάνωση
Institutions of higher education	Yükseköğretim kurumları	Ιδρύματα Ανωτάτης Εκπαίδευσης
Integrity	bütünlük	ολότητα
integrity of the State	devletin bütünlüğü	η ακεραιότητα του κράτους
International Criminal Court	Uluslararası Ceza Divanı	Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο
International Law	Milletlerarası Hukuk	Διεθνές Δίκαιο
invalid	malullar	ανάπηροι
investigation	soruşturma	ανάκριση
Inviolability of the domicile	konut dokunulmazlığı	το άσυλο της κατοικίας
involuntary offences	taksirli suçlar	έγκλημα εξ αμελείας
involvement in acts of terrorism	terör eylemlerine katılma	συμμετοχή σε τρομοκρατικές πράξεις
Irrevocable provisions	değiştirilemeyecek hükümler	Διατάξεις μη δεκτικές τροποποίησης
is alleged to be...	ileri sürülmek	θεωρείται ότι
is not subject to this provision	bu hükümde tabî değildir	δεν υπόκειται σε αυτή τη διάταξη
is repealed	mülga	καταργήθηκε
issue a decree	kararname çıkarma yetkisi	έκδοση νομοσχεδίου
joint ballot paper	birleşik oy pusulası	κοινό ψηφοδέλτιο
Joint Committee of the Council of the Constitution and Justice Committees' Members	Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon	Μικτή Επιτροπή του Συμβουλίου εκ των Μελών των Επιτροπών του Συντάγματος και της Δικαιοσύνης
Journal of Minutes	tutanaklar	τα Πρακτικά
Judge	Hâkim	Δικαστής
judicial authority	yargı mercii	δικαστική αρχή
judicial organs	yargı organları	δικαστικά όργανα
Judicial Power, Judiciary	Yargı Yetkisi	Δικαστική Εξουσία
Judicial review	yargı yolu	προσφυγή ενώπιον της δικαιοσύνης
judiciary inspectors	adalet müfettişleri	δικαστικοί επιθεωρητές

justice	adalet	δικαιοσύνη
lack of tenure	kadrosuzluk	έλλειψη θέσεων
law of war	Savaş Hukuku	Δίκαιο του Πολέμου
law sent back for reconsideration	geri gönderilen kanun	αναπεμφθείς νόμος
lawmaker	kanun koyucu	νομοθέτης
legal entity (legal entities), corporate body (corporate bodies)	tüzelkişi (tüzelkişiler)	Νομικό Πρόσωπο (Νομικά Πρόσωπα)
legal existence	hukukî varlığı	νομική υπόσταση
legal remedies	kanun yolu	ένδικα μέσα
legal representative	kanunî temsilci	ο κηδεμόνας
Legislative Assembly	Yasama Meclisi	Νομοθετική Συνέλευση
legislative immunity, Parliamentary immunity	yasama dokunulmazlığı	βουλευτική ασυλία
Legislative Power	Yasama Yetkisi	Η Νομοθετική Εξουσία
legislative term	yasama dönemi	βουλευτική περίοδος
legitimate	meşru	νόμιμος
levy, duty	resim	δασμός, τέλος, εισφορά
libel and defamation suits	hakaret davaları	αγωγές προσβολής
liberal democracy	hürriyetçi demokrasi	φιλελεύθερη δημοκρατία
Local administrations	mahallî idareler	Τοπικές Διοικήσεις
lock-out, shut-out	lokavt	λοκ άουτ, ανταπεργία
Loss of membership	Milletvekilliğinin düşmesi	η έκπτωση από το βουλευτικό αξίωμα
make statements	beyanda bulunmak	ανακοινώνω, κάνω δήλωση, προβαίνω σε δήλωση
mandatory retirement age, the age limit	yaş haddi	όριο ηλικίας
martial law	sıkıyönetim	στρατιωτικός νόμος
martyrs of war and duty	harp ve vazife şehitler	οι πεσόντες υπέρ της πατρίδος και υπέρ του καθήκοντος
material and spiritual well-being	maddî ve manevî mutluluğu	υλική και πνευματική ευτυχία
meaning	kavram	έννοια, νόημα, σημαίνόμενο
measures	tedbirler	μέτρα
Media	kitle haberleşme araçları	μέσα μαζικής επικοινωνίας
meeting	toplantı	συνέλευση (στην Βουλή), συγκέντρωση, συνάντηση
member	mensup	μέλος
military judge	askerî hâkimi	στρατιωτικός δικαστής
Military justice	Askeri Yargı Mahkemeleri	Στρατιωτικά Δικαστήρια
minimum wage	Asgarî ücret	βασικός μισθός
minister of Foreign Affairs	Dışişleri Bakanı	υπουργός Εξωτερικών
minister of Internal Affairs	İçişleri Bakanı	Υπουργός Εσωτερικών

minister of Justice	Adalet Bakanı	Υπουργός Δικαιοσύνης
minister of National Defence	Millî Savunma Bakanı	Υπουργός Εθνικής Αμύνης
Ministry of National Defence	Millî Savunma Bakanlığı	Υπουργείο Εθνικής Αμύνης
Ministry of National Education	Millî Eğitim Bakanlığı	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας
mobilization	seferberlik	επιστράτευση
monopoly	tekelleşme	μονοπώλιο
motion	önerge	επερώτηση
motion of censure	gensoru önergesi	πρόταση δυσπιστίας
municipal district	belediye	δήμος
national anthem	millî marşı	ο εθνικός ύμνος
national interests	millî menfaatler	κρατικά συμφέροντα
National Security Council	Millî Güvenlik Kurulu	Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας
national service	vatan hizmeti	στρατιωτική θητεία
national solidarity	millî dayanışma	εθνική αλληλεγγύη
nationalism of Atatürk	Atatürk Milliyetçiliği	ο Εθνικισμός του Ατατούρκ
nationalization	devletleştirme	κρατικοποίηση
nationalism	milliyetçilik	εθνικισμός
natural disaster	Tabiî afetler	φυσικές καταστροφές
natural wealth	Tabiî servetler	φυσικός πλούτος
non-accountability	sorumsuzluk	το ανεύθυνο
November	Teşrinisânı (οθ.)	Νοέμβριος
objection	itiraz	ένσταση, αντίρρηση
obligation	ödev	υποχρέωση
of public welfare	kamuya yararlı	κοινής ωφελείας
offence	suç	κατηγορία, αδίκημα
offences committed collectively	toplu suçlar	συλλογικά αδικήματα
office	makam	αξίωμα, οφίκιο
Office of Commander-in-Chief of the Turkish Armed Forces	Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığı	η Ηγεσία των Τουρκικών Ενόπλων Δυνάμεων
Official Gazette	Resmî Gazete (R.G.)	Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας
Ombudsman	kamu denetçisi	ο Συνήγορος του Πολίτη
on ... (acceptance date, date of ratification)	kabul tarihi	ημερομηνία θέσης σε ισχύ
on his/her own initiative	resen imzaladığı	υπογράφονται με δική του/της πρωτοβουλία
opposition party	anamufalefet	αξιωματική αντιπολίτευση
order	emir	εντολή
ordinary legal remedies	olağan kanun yolları	τακτικά ένδικα μέσα
organization	teşkilat	οργανισμός, οργάνωση, δομή

organization, institution, establishment	kuruluş	ίδρυμα, φορέας / ίδρυση, σύσταση/διάρθρωση, οργάνωση/σχηματισμός
paragraph	fıkra	παράγραφος
pardoned	affa uğramış	αυτοί που τους έχει απονεμηθεί χάρη
parliamentary proceedings, session	oturum	σύνοδος, συνεδρίαση
part	kısım	μέρος
participation	iştirak	συμμετοχή
partnership	ortaklık	συνεταιρισμός
penal execution institutions	ceza infaz kurumları	σωφρονιστικά ιδρύματα
penalty	ceza	ποινή
Pension Fund of the Turkish Republic	T.C. Emekli Sandığı	Ταμείο Συντάξεων της Τουρκικής Δημοκρατίας
personal benefits, personal rights	özlük hakları (1)	προσωπικά δικαιώματα
personal data	kişisel veriler	προσωπικά δεδομένα
personal inviolability	kişinin dokunulmazlığı	η ασυλία του ατόμου
personnel	kadro	το προσωπικό
personnel matters	özlük işleri	θέματα προσωπικού
persons	gerçek kişiler	φυσικά πρόσωπα
petition	dilekçe	αίτηση
philosophical belief	felsefî inanç	φιλοσοφική πεποίθηση
Plenary of the Grand National Assembly of Turkey	Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu	η Ολομέλεια της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας
political	siyasî	πολιτικός
political opinion	siyasî düşünce	πολιτικός στοχασμός (σκέψη)
postpone	ertelemek	αναβάλλω
power of administrative tutelage	idarî vesayet yetkisi	εξουσία διοικητικής κηδεμονίας
power of appointment	atama yetkisi	εξουσία διορισμού
preamble	başlangıç	Προοίμιο (στο κείμενο του Συντάγματος)
Presidency Council, Bureau of the Assembly	Başkanlık Divanı	το Προεδρείο της Βουλής
presidency falls vacant for any reason	Cumhurbaşkanının makamın boşalması	κένωση της θέσης (του Προέδρου της Δημοκρατίας)
Presidency of Religious Affairs	Diyanet İşleri Bakanlığı	Διεύθυνση Θρησκευτικών Υποθέσεων
Presidency of the Grand national Assembly of Turkey	Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı	Προεδρία της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας
President of the Republic	Cumhurbaşkanı	Πρόεδρος της Δημοκρατίας
president of university	Rektör	ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου
Presidential Decree	Cumhurbaşkanının kararname	Προεδρικό Διάταγμα

prevail	esas alınmak	επικρατώ, ισχύω, υπερτερώ
principle	esas	αρχή
principle of civil marriage	nikâh esası (οθ.)	η Αρχή του Πολιτικού Γάμου
principle of devolution of powers	yetki genişliği esası	αρχή του εύρους των εξουσιών
principle of proportionality	ölçülülük ilkesi	η αρχή της αναλογικότητας
principle of reciprocity	karşılıklık esası	αρχή της αμοιβαιότητας
principle of secularism	lâiklik ilkesi	η αρχή της κοσμικότητας
Privacy of private life	özel hayatın gizliliği	το απόρρητο της ιδιωτικής ζωής
private enterprises	özel teşebbüsler	ιδιωτικές επιχειρήσεις
private property	özel mülkiyet	ιδιωτική ιδιοκτησία
Privates and corporals at arms	er ve erbaşlar	στρατιώτες και αξιωματικοί
privatization	özelleştirme	ιδιωτικοποίηση
procedure (method)	usul	διαδικασία (μέθοδος)
proclaim amnesty and pardon	genel ve özel af ilânı	απονομή χάριτος και παροχή αμνηστίας
professional organizations	meslek kuruluşları	επαγγελματικές οργανώσεις
promotion	terfi işlemler	προαγωγές
Promulgation of a law	kanunun yayımlanması	έκδοση νόμου
proposal	teklif	εισήγηση
prosecution	kovuşturma	δίωξη
prove	ispat etmek	αποδεικνύω
province	il	νομός
provision, agreement, judgement	hüküm	διάταξη, απόφαση, βούλευμα
Provisional Articles	geçici maddeler	μεταβατικά άρθρα
public administration, public service	kamu idaresi	Δημόσια Διοίκηση
public and private sectors	kamu ve özel kesimler	ιδιωτικοί και δημόσιοι φορείς
public claims	kamu alacakları	δημόσιο χρέος (απαίτηση)
Public Corporations, public corporate bodies	Kamu tüzelkişileri	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
public institution	kamu kuruluş	δημόσιος φορέας, δημόσιο ίδρυμα
public morals	genel ahlâk	τα χρηστά ήθη
public opinion	kamuoyu	κοινή γνώμη
public order	kamu düzeni	δημόσια τάξη
public peace	toplumun huzuru	δημόσια ειρήνη
public sector	kamu kesimi	δημόσιος τομέας
Public Servants Arbitration Board	Kamu Görevlileri Hakem Kurulu	Ίδρυμα Διαιτητών Δημοσίων Λειτουργών
public service	kamu hizmetleri	δημόσιες υπηρεσίες
put into effect	yürürlüğe konmak	τίθεται σε ισχύ
quaestor	İdare Amiri	Κοσμήτορας

quorum	nisap	απαρτία
quorum for meetings and decisions,	toplantı ve karar yeter sayıları	η απαρτία για συνεδριάσεις και λήψη αποφάσεων
quorum required for election	seçim nisabı	εκλογική απαρτία
race	ırk	φυλή
Radio and Television Supreme Council	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	το Ανώτατο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
ratification	onaylanma	έγκριση, επικύρωση
recommendation	inha	σύσταση
reconsideration of a decision, revision of a decision	karar düzeltilmesi	αναθεώρηση απόφασης
recourse	müracaat etmek	προσφεύγω, αιτούμαι
referendum	halkoylaması	δημοψήφισμα
referendum	referandum	δημοψήφισμα
reform	inkılâp	μεταρρύθμιση
regional administrative courts	Bölge idare mahkemeleri	Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια
Regular and substitute members	asıl ve yedek üyesi	τακτικά και αναπληρωματικά μέλη
regulation	tüzük	κανονισμός
regulation	yönetmelik	κανονισμός
regulation of foreign trade	dış ticaretin düzenlenmesi	η ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου
reject	reddetmek	απορρίπτω, αρνούμαι
removal from office	görevden uzaklaştırma	απομάκρυνση από τα καθήκοντα
repeating	mükerrer	επανεκδοθείσα
Republic	Cumhuriyet	Δημοκρατία, Δημοκρατικό Πολίτευμα
reserve officer	yedek subay	έφεδρος εξιωματικός
restriction	sınırlama	περιορισμός
revolt, rebellion	ayaklanma	εξέγερση
right	hak	δικαίωμα
right of appeal	başvurma hakkı	το δικαίωμα προσφυγής
right of information	bilgi edinme hakkı	το δικαίωμα πληροφόρησης
right of petition	dilekçe hakkı	το δικαίωμα αναφοράς
right to recourse	rücu etme hakkı (rücu hakkı)	το δικαίωμα προσφυγής
right to vote	oy hakkı	δικαίωμα ψήφου
rights relating to someone's status	özlük hakları (2)	κεκτημένα δικαιώματα
rites and ceremonies	dini âyin ve törenler	θρησκευτικές λειτουργίες και τελετές
rule of law	hukuk düzeni	Νομικό σύστημα, κράτος δικαίου

rules of international courtesy	milletlerarası nezaket kuralları	κανόνες διεθνούς ευγένειας
Rules of Procedure	İçtüzüğü	Εσωτερικός Κανονισμός
ruling party	iktidar partisi	το κυβερνών κόμμα, η κυβέρνηση
Salaries	ödenekler	Βουλευτικές αποζημιώσεις
sanctios	müeyyideler	κυρώσεις
scope of jurisdiction	yetki alanı	το πεδίο δικαιοδοσίας
scrutiny, control	denetim	έλεγχος
secretary	kâtip	γραμματέας
sect	mezhep	αίρεση
security	güvenlik	ασφάλεια
security forces	kolluk kuvvetleri	Δυνάμεις Ασφαλείας, αστυνομικές δυνάμεις
security measures	güvenlik tedbirleri	ασφαλιστικά μέτρα
self-employed lawyer	serbest avukat	αυτοαπασχολούμενος δικηγόρος
sentence of death	ölüm cezası	θανατική ποινή
separation of powers	kuvvetler ayrımı	διαχωρισμός των εξουσιών
settlement project	iskân projesi	έργο εγκατάστασης
sex	cinsiyet	φύλο
shoreline	sahil şeritleri	παράκτια ζώνη, ακτογραμμή
smuggling	kaçakçılık	λαθρεμπόριο
social benefits	sosyal yardım	κοινωνική παροχή
social security	Sosyal güvenlik	κοινωνική ασφάλιση
social security institutions	Sosyal Güvenlik Kurumları	Ιδρύματα Κοινωνικής Ασφάλισης
Sovereignty	egemenlik	κυριαρχία
Speaker of the Assembly	Meclis Başkanı	ο Πρόεδρος της Βουλής
state economic enterprises	kamu iktisadî teşebbüsleri	δημόσιες οικονομικές επιχειρήσεις
State organs	Devlet organları	κρατικά όργανα
State Security Courts	Devlet Güvenlik Mahkemeleri	Δικαστήρια Κρατικής Ασφάλειας
State Supervisory Council	Devlet Denetleme Kurulu	Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου
States of emergency	olağanüstü haller	Καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης
statute of limitations, period of limitation	zamanaşımı	παραγραφή λόγω χρόνου
Sublime Turkish State	Yüce Türk Devleti	Το Μέγα Τουρκικό Κράτος
subparagraph	bent	εδάφιο
subscription fee	üye aidatı	συνδρομή μέλους
supervision	ıslah	σωφρονισμός
Supervision of markets	Piyasaların denetimi	ο έλεγχος των αγορών
supervisory board	teftiş kurulu	ελεγκτική επιτροπή
Supremacy and binding force of the Constitution	Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü	Η δεσμευτικότητα και ανωτερότητα του Συντάγματος

Supreme Arbitration Board	Yüksek Hakem Kurulu	Ανώτατο Συμβούλιο Διαιτητών
Supreme Board of Election	Yüksek Seçim Kurulu	Ανώτατο Εκλογικό Συμβούλιο
Supreme Court	Yüce Divan	Ανώτατο Δικαστήριο
Supreme Military Council	Yüksek Askerî Şûra	Ανώτατο Στρατιωτικό Συμβούλιο
suspend from activity	men	αναστολή
syndicate, union	sendika	συνδικάτο
take an oath	ant içmek /ant etmek	ορκίζομαι
tax burden, burden of tax	Vergi yükü	φορολογική επιβάρυνση, φορολογικά βάρη
tax exemption	vergi muafiyeti	φορολογική απαλλαγή
The Atatürk High Institution of Culture, Language and History	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu	Το Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας του Ατατούρκ
The Grand National Assembly of Turkey (GNAT)	Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)	Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας
those convicted of negligent offences	taksirli suçlardan hüküm giyenler	οι καταδικασθέντες σε ποινές εξ αμελείας
time limit	süre	διάρκεια, προθεσμία
to be abolished, to be annuled	yürürlükten kalkmak	καταργείται
to be applied retroactively	geriye yürüme	αναδρομική ισχύς
to be caught in flagrante delicto	suçüstü halinde	σύλληψη επ' αυτοφώρω
to be censored	sansür edilmek	λογοκρίνομαι
to be dismissed	azl olunmak	απολύομαι
to be sentenced to a prison	hapis cezası	ποινή φυλάκισης
to be transferred	devrolunmak	παραχωρούμαι, απαλλοτριώνομαι, εκχωρούμαι
total number of members	üye tam sayısı	συνολικός αριθμός μελών
tradespeople	esnaf	τεχνίτες
travel allowances	yolluklar	οδοπορικά
treatment	vâki	συμβάν
treaty	andlaşma	συνθήκη
trial	yargılanma	εκδίκαση
Turkish Civil Code	Türk Kanunu Medenisi	ο Τουρκικός Αστικός Κώδικας
Turkish Justice Academy	Türkiye Adalet Akademisi	η Ακαδημία Δικαιοσύνης της Τουρκίας
unconditionally	kaytsız şartsız	άνευ όρων και άνευ ορίων
under custody	gözetim altında	υπό κράτηση
under oath	ant içerek	ενόρκως
undersecretary to ministry	müsteşar	Γενικός Διευθυντής Υπουργείου
Undersecretary to the Ministry of Justice	Adalet Bakanlığı Müsteşarı	Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Δικαιοσύνης
Unlawful order	Kanunsuz emir	παράνομη εντολή

urgency	ivedilik	διαδικασία του κατεπείγοντος
use	yararlanma	χρήση
Vice-Chairperson, the vicespeaker of the Assembly	Başkanvekili	Αντιπρόεδρος
violation	ihlâl	παραβίαση, καταπάτηση
vote of confidence	güvenoyu	ψήφος εμπιστοσύνης
Voting Register	Seçmen Kütüğü	Εκλογικός Κατάλογος
war veterans	gaziler	οι βετεράνοι πολέμου
welfare	refah	ενημερία
widows and orphans	dul ve yetimler	χήρες και ορφανά
will	vasiyetname	διαθήκη
will of the nation	millet iradesi	η θέληση του έθνους

ΜΕΡΟΣ 5. ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ και ΕΠΙΛΟΓΟΣ

5.1. Γενικά Συμπεράσματα

Έως σήμερα, εξ όσων γνωρίζω, το πρωτότυπο κείμενο του Τουρκικού Συντάγματος δεν είχε μεταφραστεί στην Ελληνική, με την ιστορική πορεία των Συνταγμάτων της γείτονος χώρας να αριθμεί έξι Συντάγματα [από το 1876 (Σύνταγμα Kanun-i Esasi, που εκδόθηκε επί Σουλτάνου Αμπντουλχαμίτ Β' στις 23 Δεκεμβρίου 1876, κατά την Πρώτη Περίοδο της Συνταγματικής Μοναρχίας) έως και τις 16 Απριλίου 2017, όπου με τον Ν.6771/21.01.2017, αναθεωρήθηκε βάσει Δημοψηφίσματος το Σύνταγμα του 1982] και με ένα χέρσο πεδίο ορολογικών πόρων νομικής ορολογίας μεταξύ του ζεύγους γλωσσών Τουρκικής – Ελληνικής.

Τα δεδομένα αυτά, αποτέλεσαν για εμένα το έναυσμα για να καταπιαστώ με το θέμα της παρούσας Μ.Δ.Ε. συνειδητοποιώντας ότι μέσα από μια συναρπαστική, όπως αποδείχτηκε στη συνέχεια, πορεία θα μπορούσα να θέσω και εγώ με τη σειρά μου ένα λιθαράκι στη μελέτη του Συντάγματος της Τουρκίας τόσο από τους ειδικούς νομικούς επιστήμονες όσο και από τους μη ειδικούς (φοιτητές της τουρκικής γλώσσας και πολιτισμού αλλά και μεταφραστές ειδικών, μη λογοτεχνικών κειμένων, φοιτητές ειδικών, πραγματολογικών κειμένων, απλούς αναγνώστες) αλλά και από ειδικούς μελετητές (συνταγματολόγους – αναλυτές – τουρκολόγους).

Η μορφή παράθεσης του πρωτότυπου του Τουρκικού Συντάγματος στην επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας με βοήθησε στη μελέτη του, επειδή παραθέτει λεπτομέρειες ως προς τη σύνταξη των αναθεωρημένων άρθρων και την ημερομηνία θέσης σε ισχύ αυτών.

Κατά την πορεία της εργασίας συνειδητοποίησα ότι το παρόν πόνημα θα μπορούσε να λάβει έναν περισσότερο διεθνή χαρακτήρα λόγω της δημιουργίας των τριών (3) τρίγλωσσων ορολογικών πόρων (γλωσσαρίων) νομικής ορολογίας, και ότι αμβλύνονται οι δυσκολίες που πηγάζουν από τη μορφοσυντακτική διαφορετικότητα μεταξύ Τουρκικής και Ελληνικής, λόγω: (α) χρησιμοποίησης της γλωσσολογικής προσέγγισης της μετάφρασης (μέσω έξι γλωσσικών επιπέδων) των Μπατσαλιά & Σελλά, (β) ενδελεχούς εξέτασης των μεταφραστικών τεχνικών

των Vinay & Darbelnet και (γ) συνειδητοποίησης στην πράξη, της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης του Newmark.

Η Μεταφραστική Διάδραση, ‘έφερε στο φως’ όλα τα θεωρητικά θέματα που προκύπτουν όταν ένας μεταφραστής καταπιάνεται με τη μετάφραση ενός ζεύγους γλωσσών με διαφορετική δομή και διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Η, κατά τις Μπατσαλιά & Σελλά, κατάρτιση ενός ενιαίου μοντέλου μεταφραστικής διαδικασίας διαφοροποιούμενου ανάλογα με τα επίπεδα γλώσσας ενός κειμένου [(α) Μορφολογικό, β) Συντακτικό, γ) Λεξιλογικό (Συνθεματική), δ) Σημασιολογικό, ε) Πραγματολογικό και στ) Υφολογικό], προσπαθεί να συμπεριλάβει στους κόλπους του το σύνολο, ει δυνατόν, των διαστάσεων της πολύπλοκης μεταφραστικής διαδικασίας. Η λεπτομερής ιχνηλάτηση αυτών των έξι γλωσσικών επιπέδων, με βοήθησε να κρίνω το μετάφρασμα ως προς τη δομική ετερότητα των δύο γλωσσικών συστημάτων, να συνειδητοποιήσω την πολυπλοκότητα της μεταφραστικής διαδικασίας, αλλά και να αντιμετωπίσω πολλές μεταφραστικές δυσκολίες. Ειδικότερα:

Α. Στο μορφοσυντακτικό επίπεδο, η πρώτη δυσκολία αφορούσε το σημαντικό θέμα της μορφοσυντακτικής διαφορετικότητας μεταξύ της γλώσσας αφετηρίας (Τουρκική: αλταϊκής οικογένειας, συγκολλητικού τύπου γλώσσα) και της γλώσσας αφίξεως (Ελληνική: ινδοευρωπαϊκής οικογένειας, κλιτού τύπου γλώσσα), όπου καταδείχτηκε ότι η Τουρκική χρησιμοποιεί κατά κόρον την παθητική φωνή (δίδοντας έμφαση, μέσω αυτής, στις απρόσωπες εκφράσεις). Αντιθέτως η Ελληνική αφενός δεν επιλέγει την παθητική φωνή με τέτοια συχνότητα και χρήση όσο η Τουρκική, και αφετέρου οι συνήθειες της γενικής γλώσσας έχουν εμποτίσει τη νομική γλώσσα.

Η μορφοποίηση του Συντάγματος μάς δίδει σαφή διαχωρισμό κάθε Μέρους, κάθε Τμήματος, κάθε ενότητας (με τον τίτλο του/των άρθρων), κάθε εδαφίου. Ο τίτλος και ο αριθμός κάθε άρθρου είναι με έντονη γραμματοσειρά, και οι υποσημειώσεις με πλάγια γραμματοσειρά μικρότερου μεγέθους από αυτήν του κειμένου του Συντάγματος. Αυτός ο διαχωρισμός και η σχετική μορφοποίηση της γραμματοσειράς διατηρήθηκε αναλλοίωτη στο μετάφρασμα.

Σχετικά με τη μορφή των σημείων στίξης στο μετάφρασμα άλλαξα τη μορφή της άνω τελείας όπου έπρεπε [η άνω τελεία είναι διαφορετική στην Τουρκική (;) από ότι στην Ελληνική (·)]. Λόγω της φύσης του κειμένου (νομικό κείμενο) δεν υπάρχουν θαυμαστικά ή ερωτηματικά, τα οποία συνήθως φανερώνουν συναίσθημα. Σχετικά με τη χρήση των σημείων στίξης, είναι δυνατόν το ελληνικό μετάφρασμα να περιέχει περισσότερα στο πλήθος σημεία στίξης από ότι

το τουρκικό κείμενο, διότι πολλές προτάσεις της Τουρκικής μετατρέπονται σε διαδοχή δευτερευουσών και κυρίων προτάσεων.

Ο τρόπος απαρίθμησης των άρθρων των νόμων και των σχετικών παραγράφων τους είναι διαφορετικός στο τουρκικό κείμενο από ότι στο ελληνικό. Στο κείμενο του Τουρκικού Συντάγματος του 1982 (όπως αυτό αναθεωρήθηκε με το δημοψήφισμα του 2017) παρατηρούμε ότι η Τουρκική συντάσσει ενώ η Ελληνική παρατάσσει. Στις αναθεωρήσεις όμως ακολουθείται σύντομος και παρατακτικός τρόπος στο τουρκικό κείμενο. Στην περίπτωση αυτή στο ελληνικό μετάφρασμα προτίμησα να συντάξω το κείμενο για να είμαι σαφέστερη και όχι να παραθέσω απλώς τους νόμους και τις παραγράφους.

Λόγω του μακροπεριόδου λόγου της Τουρκικής, ο οποίος ευνοείται ιδιαίτερα από ρηματικούς τύπους, απαρεμφατικούς τύπους και μετοχές, και ως εκ τούτου καταλήγει στη χρήση εγκιβωτισμένων δευτερευουσών προτάσεων, επέλεξα να αναδιατυπώσω την πρόταση χρησιμοποιώντας κύριες και δευτερεύουσες προτάσεις. Εξαιτίας της πολυπλοκότητας του μακροπεριόδου λόγου, για την πληρέστερη κατανόηση του μεταφράσματος από τον αναγνώστη, πρόσθεσα κάποιες φορές, μέσα σε παρένθεση, μια επεξηγηματική λέξη ή φράση, και επανέλαβα το προαναφερθέν αναφερόμενο.

Λόγω της διαφορετικής μορφοσυντακτικής και συνθεματικής δόμησης της Τουρκικής, στο ελληνικό μετάφρασμα παρατηρήθηκε ότι: (α) το μετάφρασμα είναι μεγαλύτερο από το πρωτότυπο κείμενο (η δομή μέσω επιθημάτων της Τουρκικής, λόγω της συγκολλητικής δομής της, αποδίδεται με φράσεις ή και προτάσεις στην Ελληνική), δηλαδή σύνθεμα της Τουρκικής αποδίδεται με σύνταγμα στην Ελληνική, (β) επιβλήθηκε σε συντριπτικό βαθμό, η υποχρεωτική και όχι η προαιρετική μετάταξη (μία από τις επτά (7) μεταφραστικές τεχνικές των Vinay & Darbelnet), όπου και όταν οι περιστάσεις απαιτούσαν αυτήν τη μεταφραστική τεχνική, επειδή οι δύο γλώσσες ουδόλως συγκλίνουν ως προς την συντακτική τους δόμηση, (γ) η κατάτμηση του πρωτοτύπου κειμένου σε μεταφραστικές μονάδες, κατά Vinay & Darbelnet, βοήθησε στην επιτυχή επίλυση του θέματος του μακροπεριόδου λόγου, για την απόδοση συντακτικώς περίπλοκων προτάσεων [συνδυασμός κύριων και δευτερευουσών προτάσεων (ρήματα, ρηματικά επίθετα/ονόματα)], (δ) η θέση των λέξεων στην αλυσίδα του λόγου στην Ελληνική παίζει μικρό ρόλο ενώ αντιθέτως στην Τουρκική η διάταξη των μορφημάτων είναι ανελαστική, (ε) δεν υιοθετήθηκαν έκτυπα, για να μην παραβιαστεί η δομή της γλώσσας αφίξεως (EL).

B. Σε λεξιλογικό επίπεδο αυτό που παρατηρήθηκε είναι η πληθώρα λεξιδανείων στην Τουρκική από την Αραβική, Γαλλική, Αγγλική και εν μέρει από την Ελληνική, Ιταλική,

Γερμανική και Συριακή. Είναι γνωστό ότι η προηγούμενη μορφή της σύγχρονης Τουρκικής, η Οθωμανική, χρησιμοποίησε πλήθος δανείων από την Αραβική στους τομείς των επιστημών και της θρησκείας, και από την Περσική στον τομέα της λογοτεχνίας, και κυρίως της ποίησης. Η δε σύγχρονη Τουρκική εμπεριέχει δάνεια και από την Γαλλική και την Αγγλική. Από το πλήθος των δανείων του πρωτοτύπου κειμένου ελάχιστα διατηρήθηκαν ως δάνεια και στο μετάφρασμα, δεδομένης της ύπαρξης πρωτότυπου λεξιλογίου στην Ελληνική τόσο στον γενικό όσο και στον νομικό (ειδικό) λόγο. Επίσης, κατέβαλα προσπάθεια έτσι ώστε το λεξιλόγιο να είναι ανάλογο με το επίπεδο λόγου ή το είδος κειμένου.

Γ. Σε σημασιολογικό επίπεδο, παρατηρήθηκαν πολύσημοι όροι, των οποίων έπρεπε να επιλεγεί (κάθε φορά) η ισοδύναμη σημασία, ενώ υπήρξαν φορές που προβληματίστηκα με την ισοδυναμία όρων, γεγονός που οφείλονταν σε διαφορετικούς πραγματολογικούς παράγοντες μεταξύ των δύο γλωσσών. Επίσης, η ύπαρξη διωνύμων, ιδιωτικών και νομικών εκφράσεων και συνάψεων έπρεπε να τύχει προσεκτικού χειρισμού.

Δ. Σε υφολογικό επίπεδο, το τουρκικό κείμενο αποδόθηκε με βάση τη διάκριση του Newmark σε α) σημασιολογική προσέγγιση (έτσι αποδόθηκε ο ρητορικός λόγος) και β) επικοινωνιακή προσέγγιση [έτσι αποδόθηκε ο νομικός (ειδικός) λόγος].

Συγκεκριμένα, **το ύφος του κειμένου** παραπέμπει σε **ρητορικό λόγο** στο Προοίμιο του Συντάγματος και στα κείμενα του όρκου του Προέδρου της Δημοκρατίας (Άρθρο 103) και των μελών (βουλευτών) της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Άρθρο 81) τα οποία κατά τον Newmark, κατατάσσονται στα εκφραστικά κείμενα (authoritative texts) **και σε νομικό (ειδικό) λόγο** ο οποίος κατατάσσεται στα αναφορικά κείμενα (informative texts) στο υπόλοιπο κείμενο. Συνεξετάζοντας το μετάφρασμα, υπό το πρίσμα των τεσσάρων επιπέδων λόγου, κατά τον Newmark, (α) στον νομικό λόγο χρησιμοποίησα την επικοινωνιακή μετάφραση, όπου χρησιμοποιείται μια ουδέτερη γλώσσα η οποία θεωρώ ότι αντικατοπτρίζει τον ίδιο βαθμό «φυσικότητας» που ενυπάρχει στην Τουρκική και στο μετάφρασμα στην Ελληνική και (β) στον ρητορικό λόγο επέλεξα τη σημασιολογική μετάφραση, όπου συνειδητά προσπάθησα να ‘δώσω’ τον ίδιο βαθμό απόκλισης της «φυσικότητας» του κειμένου της Τουρκικής και στο μετάφρασμα της Ελληνικής, προσπαθώντας να αποτυπώσω στην Ελληνική, τα ψήγματα της μαεστρίας του ηγεμονικού λόγου του Ατατούρκ, τα οποία διαφαίνονται στα εν λόγω αποσπάσματα, υπό το πρίσμα της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου.

Ε. Σε πραγματολογικό επίπεδο, λόγω διαφορετικού πολιτισμικού υπόβαθρου μεταξύ των δύο γλωσσικών κοινοτήτων, αλλά και της πληθώρας των σημαντικών ιστορικών γεγονότων κατά την πορεία της σύνταξης των Συνταγμάτων στην Τουρκία, η ανάδυση των πραγματολογικών σχολίων μέσα από τα ίδια τα άρθρα του Συντάγματος, διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο προκειμένου να φωτισθεί το ιστορικό υπόβαθρο. Το ειδικό βάρος αυτών των σχολίων έφερε στο προσκήνιο τη σπουδαιότητα της Πολιτισμικής Διάδρασης της Μετάφρασης. Ο ‘πραγματολογικός παράγοντας’ ο οποίος πάντα επηρεάζει την Ποιότητα του Μεταφράσματος, σηματοδότησε τα εξής: (α) τη μορφοσυντακτική διαφορετικότητα μεταξύ της γλώσσας αφετηρίας (Τουρκική) [συγκολλητική γλώσσα αλταϊκής οικογένειας (χωρίς γένη και άρθρα)] και της γλώσσας αφίξεως (Ελληνική) [ινδοευρωπαϊκής οικογένειας, κλιτού τύπου, γλώσσα], (β) την απόδειξη της άποψης του Rym, ότι **η Μετάφραση αποτελεί (και) πράξη διαχείρισης κινδύνων** («**Translating as Risk Management**») με τρία είδη κινδύνων προς διαχείριση (κίνδυνος αξιοπιστίας κίνδυνος, αβεβαιότητας, επικοινωνιακός κίνδυνος), και (γ) την **ανάδειξη του σημαντικού θέματος της πολιτισμικής διάστασης της μετάφρασης** η οποία στην εποχή μας διενεργείται με την επικοινωνία μεταξύ δύο διαφορετικών μερών (*μεταξύ κειμένου-πηγής και κειμένου-στόχος και μέσω αυτών, μεταξύ των δύο διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων*) διενεργείται μέσω ενός τρίτου μέρους (*μεταφραστής*), που προσπαθεί να γεφυρώσει πολιτισμικές, ιδεολογικές και επικοινωνιακές διαφορές μεταξύ των δύο, πάντοτε με σκοπό την αποφυγή επικίνδυνων παρανοήσεων και όχι την καθαυτό διαπραγμάτευση μεταξύ τους. Ο όρος "πολιτισμική διαμεσολάβηση" δηλώνει ότι ένα μετάφρασμα περιέχει μεταφορά γλωσσικών και πολιτισμικών στοιχείων και ‘κλείνει τον κύκλο’ εδραίωσης των πολιτισμικών προσεγγίσεων της μετάφρασης που άρχισε από τους Vinay & Darbelnet πέρασε από τη δεκαετία του 1970 όπου η πολιτισμική διάσταση της μετάφρασης διερευνήθηκε συστηματικά, αρχικά μέσω των λειτουργικών προσεγγίσεων και έπειτα μέσω της πολιτισμικής προσέγγισης (cultural turn) για να συνεχίσει αργότερα ως διερεύνηση μέσω των μετα-αποικιακών θεωριών και της αποκαλούμενης μεταμοντέρνας θεωρίας. Η πολιτισμική διάσταση της μετάφρασης, ανέδειξε δύο παράγοντες: (α) τον πρωτεύοντα ρόλο του άλλοτε αφανή ή ουδέτερου μεταφραστή, ο οποίος καλείται ‘να γεφυρώσει πολιτισμικά κενά κατανόησης’ εκτός από την μετάφραση του λόγου στη γλώσσα αφίξεως, (β) την εξέχουσα και αυτονόητη θα υποστήριζα, “διαπολιτισμική διαμεσολάβηση” ειδικά εκεί όπου απαιτείται μετάφραση (ή διερμηνεία) για κοινωνικούς σκοπούς (ενδεικτικά: στη διαμεσολάβηση αστικών και εμπορικών υποθέσεων τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Τουρκία, στα δικαστήρια, στα αστυνομικά τμήματα, στις περιπτώσεις υποδοχής μεταναστών ή αιτούντων ασύλου), για παραγωγή πολυγλωσσικών εγγράφων σε

μεγάλους οργανισμούς (όπως ενδεικτικά, Ε.Ε., ΝΑΤΟ, ΟΗΕ, Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank), Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR), κ.α.). Τα παραπάνω έμμεσα αποτελέσματα δεικτοδότησαν, με τη σειρά τους, τη σαφή συμπίεση της Μεταφρασεολογίας με συναφείς με αυτήν επιστήμες, και η Διαπολιτισμική Επικοινωνία στη Μετάφραση απέδειξε ότι διαθέτει παράλληλους "δρόμους σκέψης και πράξης" με την έννοια της Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών (Alternative Dispute Resolution/ Alternatif Uyuşmazlık Çözümü) [βέλτιστο αποτέλεσμα σε επίπεδο χρόνου, κόστους/ωφέλειας και ποιότητας της Μετάφρασης μέσω του μεταφραστή (ενός σημαντικού τρίτου μέρους) ενισχύοντας τη σύζευξη πλέον, και όχι μόνο την παράλληλη πορεία, της Επιστήμης της Μετάφρασης με άλλες συναφείς επιστήμες (Γλωσσολογία, Οικονομική Επιστήμη, Νομική Επιστήμη: Εναλλακτική Επίλυση Διαφορών), καταδεικνύοντας τη σοβαρότητα και αξιοπρέπεια που πρέπει να διακρίνει τους μεταφραστές, προκειμένου να 'φέρουν εις πέρας' τον δύσκολο και άκρως ενδιαφέροντα ρόλο τους, στην εποχή μας.

Καταληκτικά, δεν θα μπορούσα να μην υπογραμμίσω το σημαντικό θέμα της αναθεώρησης του μεταφράσματος στην οποία προέβην προκειμένου να ενδυναμώσω την ποιότητά του αλλά και τη συνειδητοποίηση ότι, η κατάτμηση σε γλωσσολογικά επίπεδα των Μπατσαλιά & Σελλά, η κατανόηση και χρησιμοποίηση των μεταφραστικών τεχνικών κατά τους Vinay & Darbelnet και της μεταφραστικής θεωρητικής προσέγγισης κατά τον Newmark αποδεικνύεται πολύ χρήσιμη σε όσους διδάσκονται τη μετάφραση, όχι μόνο ως εργαλείο 'αντιμετώπισης μεταφραστικών δυσκολιών', αλλά και ως 'όχημα' συνειδητοποίησης της πολυπλοκότητας της μεταφραστικής διαδικασίας η οποία στοχεύει στην εύρεση της επικοινωνιακής πρόθεσης του πρωτοτύπου κειμένου και την αναπαραγωγή του αυτού επικοινωνιακού σκοπού και ως εκ τούτου της αυτής απήχησης στο αναγνωστικό κοινό του μετάφράσματος με αυτήν που έχει το πρωτότυπο στο δικό του αναγνωστικό κοινό.

Ελπίζω αυτό το πόνημα, σκύβοντας με σεβασμό στις αρχές και στις αξίες που πρεσβεύει το Σύνταγμα της Τουρκίας, να συντείνει στην ενδυνάμωση και προώθηση της Φιλίας και του Σεβασμού μεταξύ των λαών της Ελλάδος και της Τουρκίας.

5.2. Επίλογος

Ο Στόχος της Μ.Δ.Ε. ήταν να τεθεί ένα λιθαράκι στη μελέτη του Συντάγματος της Τουρκίας τόσο από τους ειδικούς νομικούς επιστήμονες όσο και από τους μη ειδικούς, έτσι ώστε:

(α) οι φοιτητές της τουρκικής γλώσσας και πολιτισμού και οι μεταφραστές ειδικών, μη λογοτεχνικών κειμένων, να μελετήσουν και να εμβαθύνουν στο Σύνταγμα της Τουρκίας, υποβοηθούμενοι από τρία τρίγλωσσα γλωσσάρια νομικής ορολογίας (TR -EL -EN), δεδομένου ότι μέχρι σήμερα, η ύπαρξη παρόμοιων ορολογικών πόρων ήταν μηδενική,

(β) οι φοιτητές ειδικών, πραγματολογικών κειμένων, να εμπεδώσουν τη διάδραση θεωρίας και πράξης της Μετάφρασης με βάση: τη γλωσσολογική προσέγγιση της μετάφρασης (γλωσσικά επίπεδα) των Μπατσαλιά & Σελλά, τη θεωρία μεταφραστικής τεχνικής των Vinay & Darbelnet και τη μεταφραστική θεωρητική προσέγγιση του Newmark,

(γ) κάθε απλός αναγνώστης ή ειδικός μελετητής (συνταγματολόγος – αναλυτής - τουρκολόγος) μελετώντας την απόδοση του Τουρκικού Συντάγματος στην Ελληνική, να εντοπίσει και να εμβαθύνει στα σημεία που τον ενδιαφέρουν.

Κατά την πορεία εκπόνησης της παρούσας Μ.Δ.Ε. συνειδητοποίησα τη μεγάλη σημασία της ενασχόλησης με τη μετάφραση τουρκικών κειμένων (πολιτικών, οικονομικών, νομικών) ώστε να δημιουργηθεί μια σοβαρή δεξαμενή πληροφοριών για τους έλληνες ερευνητές κ.λπ.

Ευελπιστώ λοιπόν, ότι το παρόν πόνημα θα αποδείξει ότι, επειδή η Μετάφραση είναι ‘δημιουργία πολιτισμού’, γίνεται και ‘γέφυρα πολιτισμού’ μεταξύ των ελληνομαθών, των τουρκομαθών, και τελικά, του κόσμου όλου ...

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Πηγές νομικού περιεχομένου

- Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδη, Ισμήνη: *Στοιχεία Δημοσίου Δικαίου, Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, τόμος Α', Συνταγματικό Δίκαιο*, Νομικά Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1980.
- Akıntürk, Turgut & Ateş Derya: *Medeni Hukuk*, BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 22.baskı, İstanbul, 2016.
- Aybay, Aydın & Aybay Rona & Pehlivan, Ali: *Hukuka Giriş* (12. genişletilmiş baskı), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, Eylül 2016.
- Aybay, Rona: *An Introduction to Law, with special references to Turkish Law* (annex: turkish-english, english-turkish glossary). ALFA Basım Yayım Dağıtım San.ve Tic.Ltd.Şti, İstanbul, Ekim 2015, 3.baskı.
- Κρίσπη-Νικολετοπούλου, Έλλη: *Στοιχεία Αστικού Δικαίου, Πανεπιστημιακά Παραδόσεις, τόμος πρώτον: Γενικά Αρχαί-Ενοχικών Δίκαιον*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 1971.
- Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας και Εισαγωγικός Νόμος, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 2013.
- Μάνεσης, Αριστόβουλος Ι., *Συνταγματικό Δίκαιο I*, Εκδοτικός Οίκος Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1980.
- Μάνεσης, Αριστόβουλος Ι., *Συνταγματικά Δικαιώματα (α' ατομικές ελευθερίες)*, Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, Γ' έκδοση, Εκδοτικός Οίκος Σάκκουλα, Θεσσαλονίκη, 1981.
- Ράϊκος, Αθανάσιος Γ., *Παραδόσεις Συνταγματικού Δικαίου (κατά το σύνταγμα του 1975)*, Τόμος Α', Έκδοσις Ογδοη, Αθήνα, 1980.
- Ράϊκος, Αθανάσιος Γ., *Συνταγματικό Δίκαιο*, Τόμος Α', Εισαγωγή-Οργανωτικό Μέρος, τεύχος Α', Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1989.
- Ράϊκος, Αθανάσιος Γ., *Συνταγματικό Δίκαιο*, Τόμος Α', Εισαγωγή-Οργανωτικό Μέρος, τεύχος Β', Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1990.
- Sıgri, Ünsal ve Varoğlu, A. Kadir: *Müzakere ve Arabuluculuk. İş, Yönetim, Diplomasi ve Hukukta Uyuşmazlıkların Çözümü*, Siyasal Kitabevi, Ankara, 2013.
- Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975 /1986 /2001 /2008, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, 2008.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi -TBMM (Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας):

- Το Σύνταγμα της Τουρκίας, <https://goo.gl/UXjQJp> (προσπελάστηκε 02/06/2017).
- Το Σύνταγμα της Τουρκίας (στην Αγγλική), <https://goo.gl/qpRGtA> προσπελάστηκε 02/06/2017.

2. Πηγές μεταφρασεολογικού περιεχομένου

Access to European Union Law –Πρόσβαση στο Δίκαιο της Ε.Ε. [www.eur-lex.europa.eu].

Βαλεοντής, Κώστας Ε. & Κριμπάς, Παναγιώτης Γ.: *Νομική Γλώσσα – Νομική Ορολογία, Θεωρία και Πράξη*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2014.

Baker, Mona: *In Other Words: A coursebook on translation*. Second Edition. London and New York: Routledge, 2011.

Γεωργαλίδου Μαριάνθη & Σηφianού Μαρία & Τσάκωνα Βίλλυ: *Ανάλυση Λόγου, Θεωρία και Εφαρμογές*, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα, 2014.

Gémar, Jean-Claude: « La traduction juridique : art ou technique d'interprétation ? », *Meta*, vol. 33, no 2, juin 1988, p. 308-309.

Gentzler, Edwin: *Σύγχρονες Θεωρίες Μετάφρασης*. Μετάφραση: Μπακούλα Χριστίνα. Αθήνα: Εκδοτικός Οίκος Ίων, 2001.

Κλαίρης Χρήστος, *Λειτουργική Γλωσσολογία*, μετάφραση Ελένη Σελλά-Μάζη, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα, 2012.

Κριμπάς, Παν. Γ.: *Συμβολή στη Μεταφρασεολογία*, Εκδόσεις Γρηγόρη, Αθήνα, 2005.

Κωστοπούλου, Γ. & Σαριδάκης, Ι.Ε.: *Η αναθεώρηση στην επαγγελματική μετάφραση και τη διδακτική της*, ΤΕΓΜΔ Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 2011 [Dictio. 4 (2009-2011), Κέρκυρα: ΤΕΓΜΔ, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, 193-237].

Μπατσαλιά, Φρειδερίκη & Σελλά-Μάζη Ελένη: *Γλωσσολογική Προσέγγιση στη Θεωρία και τη Διδακτική της Μετάφρασης*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2010.

Μπακάκου-Ορφανού, Αικατερίνη: *Η λέξη της Νέας Ελληνικής στο Γλωσσικό Σύστημα και στο Κείμενο*. Αθήνα: Περιοδικό Παρουσία, Παράρτημα αρ.65, 2005.

Mounin, Georges: *Τα Θεωρητικά Προβλήματα της Μετάφρασης*, μετάφραση Ιωάννα Παπασπυρίδου, Εκδοτικός οίκος Π. Τραυλός, Αθήνα, 2002.

Newmark, P., *A Textbook of Translation*, Prentice Hall, 1988.

Πολίτης, Μιχάλης, *Ζητήματα γνωσιακής προσέγγισης της διδακτικής της μετάφρασης*, Εκδόσεις Ανατολικός, Αθήνα, 2012, [<http://goo.gl/MVvxPQ> προσπελάστηκε 30/04/2016].

Πολίτης, Μιχάλης: *La traduction juridique* <https://goo.gl/V3oYDt> προσπελάστηκε 12/10/2017.

- Philips, Louise & Jorgensen, Marianne W.: *ANALYSE LOGOY, Θεωρία και Μέθοδος*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2009.
- Politis, M. & Canellopoulou-Botti, M., *Le sort des référents pragmatologiques dans le texte d'arrivée en traduction juridique*, 2000, <https://goo.gl/UX3WMr> προσπελάστηκε 12/10/2017.
- Pym, Antony: *Translating as Risk Management*, Intercultural Studies Group, Universitat Rovira i Virgili, *Journal of Pragmatics* 85 (2015), p.67-80 <https://goo.gl/6p7XtR> προσπελάστηκε 15/06/2017.
- Σελλά-Μάζη, Ελένη: *Στοιχεία Αντιπαραβολικής Γραμματικής Ελληνικής -Τουρκικής*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2004.
- Σελλά-Μάζη, Ελένη & Μαυροπούλου, Μάρω: *Συντάγματα της Ελληνικής και παρασυνθέματα της Τουρκικής: Η εξειδίκευση της αναφοράς στην Τουρκική μέσω των ρηματικών επιθέτων (Sifat Fiil) «-Y-An» και «-Dik+iyelik ekleri» και η εκμάθησή τους από ελληνόφωνους διδασκόμενους την Τουρκική*, 6ο Διεθνές Συνέδριο Τουρκικής Γλώσσας VI. Uluslararası Türk dili Kurultayı Türk Dil Kurumu (Ανώτατο Ίδρυμα Τουρκικής Γλώσσας) Πανεπιστήμιο Bilkent 20-25 Οκτωβρίου 2008, Άγκυρα <https://goo.gl/9FId0v>, προσπελάστηκε 12/10/2017.
- Sella, Eleni & Mavropoulou, Maria: *TÜRK DİLİNDE ORTAÇLAR – YUNAN DİLİNDE İLGI YAN TÛMCELERİ: TÜRKÇE'DE PARASENTEMLER, YUNANCA'DA SENTAGMLAR*, Essay in: *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 7/1 Winter 2012, p.1835-1861, TURKEY, <https://goo.gl/JesaRW> προσπελάστηκε 12/10/2017.
- Vinay & Darbelnet: *Stylistique comparée du Français et de l'Anglais: Méthode de Traduction*. Montreal: Didier, 1958.
- Φραγκάκη, Γ. (2010). Ο αξιολογικός ρόλος του επιθέτου και η χρήση του ως δείκτη ιδεολογίας. Μελέτη βασισμένη σε σώματα κειμένων δημοσιογραφικού λόγου. Διδακτορική διατριβή, ΕΚΠΑ, <https://goo.gl/in7AMG> , προσπελάστηκε 22/06/2017.

3. Λεξικά

- Akgülen, Alper, Tunga: *Hukuk Sözlüğü, İngilizce-Türkçe / Türkçe-İngilizce*, Hatiboğlu Yayınevi, Ankara, 2010.
- Aksoy, Ömer Asım: *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* (I.ve II. cilt). İstanbul: İnkilâp Kitapevi, 1988.

- Alisarli, Sevgi: *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*. İstanbul: Kılavuz Yayınevi, 2006.
- Aytekin, Yılmaz Haluk: *Ansiklopedik Bankacılık ve Finansal Terimler Sözlüğü*, Palmie Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Ayverdi, İlhan & Topaloğlu, Ahmet: *Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Yayınları, İstanbul, 2009.
- Βαλσαμίδης, Πασχάλης: *Χρηστικό Λεξικό Τουρκικών Εκφράσεων με Παραδείγματα*. Θεσσαλονίκη: Εκδοτικός Οίκος Αντ. Σταμούλη, 2007.
- Basık, Feryâl Orhon, *Ansiklopedik Muhasebe ve Finans Terimleri Sözlüğü, İngilizce-Türkçe / Türkçe-İngilizce*, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2011.
- Boztaş, İsmail & Okyayuz Yener, Şirin: *Açıklamalı Çeviri Terimleri Sözlüğü, Jean Delisle, Hannelore Lee- Jahnke, Monique C. Cormier. Terminologie de la Traduction - Translation Terminology*, Siyasal Kitabevi, Ankara, Mayıs 2005.
- Çakmak, Gazi, Avukat: *Hukuk Sözlüğü Üniversite Öğrencileri için*, güncellemiş 2.baskı, UMUT KİTAP, İstanbul, 2015.
- Δημάση Μαρία & Νιζάμ Αχμέτ: *Το Κοινό Λεξιλόγιο της Ελληνικής και της Τουρκικής Γλώσσας*. Εκδοτικός Οίκος Αδελφών Κυριακίδη Α.Ε., Θεσσαλονίκη, 2004.
- Ελληνοτουρκικό Λεξικό Yunanca - Türkçe Sözlük, Αθήνα: Κέντρο Ανατολικών Σπουδών και Πολιτισμού, 2008.
- İmer Kâmile & Kocaman Ahmet & Özsoy, Sumru A.: *Dilbilim Sözlüğü*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, Eylül 2013, 2.baskı.
- InterActive Terminology for Europe [www.iate.europa.eu].
- Μπαμπινιώτης, Γεώργιος: *Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 2002.
- Μπαμπινιώτης, Γεώργιος: *Λεξικό Συνωνύμων - Αντωνύμων της Νέας Ελληνικής Γλώσσας*. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 2011.
- Saraçbaşı, Ertuğrul M.: *Örnekleriyle Büyük Deyimler Sözlüğü* (I. ve II. cilt). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2010.
- Şener, Orhan (Kadir Has Üniversitesi, Hukuk Fakültesi): *Ekonomi Sözlüğü, İngilizce-Türkçe / Türkçe-İngilizce*, Beta Basım A.Ş., İstanbul, 2014.
- Τσιέπας, Σταύρος Αθ.: *Τρίγλωσσο Λεξικό Νομικής και Διπλωματικής Ορολογίας, Ελληνικά-English-Français, English-Français-Ελληνικά, Français- English-Ελληνικά*, Εκδοτικός Οίκος: Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2007.
- Τουρκοελληνικό Λεξικό Türkçe - Yunanca Sözlük, Αθήνα: Κέντρο Ανατολικών Σπουδών και Πολιτισμού, 2008.

T.C. Avrupa Birliği Bakanlığı [www.ab.gov.tr] Avrupa Birliği Terimleri Sözlüğü (İngilizce-Türkçe) / Glossary for the European Union (English-Turkish), Baskı: Matus Basımevi, Ankara, 2009, [<https://goo.gl/1zg8aG> προσπελάστηκε 07/06/2017].

T.C. Başbakanlık Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu – TÜRK DİL KURUMU, *Güncel Türkçe Sözlük* [www.tdk.gov.tr].

T.C. Dışişleri Bakanlığı [www.mfa.gov.tr προσπελάστηκε 21/06/2017]:

- <https://goo.gl/vSwMwH> *Genel Hukuk Terminolojisi*, Türkçe-İngilizce [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Haziran 2015].
- <https://goo.gl/BGJiTC> *Uluslararası Kuruluşlar, Örgütler, Alt Birim ve Kuruluşları Listesi*, Türkçe-İngilizce [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Kasım 2014].
- <https://goo.gl/zL4yiw> *Uluslararası İlişkiler Terminolojisi : türkçe-english-français* [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Eylül 2014].
- <https://goo.gl/bhu6CK> *Türkiye Cumhuriyeti Yargı Kurumları* (Türkçe-İngilizce): [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Haziran 2015].
- <https://goo.gl/fG21cI> *Ekonomi ve Maliye Terimleri* (İngilizce-Türkçe): [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Haziran 2015].
- <https://goo.gl/uJ5Xln> *Askeri Terminoloji* (Türkçe – İngilizce).
- G-20 Terimleri (Türkçe-İngilizce/İngilizce-Türkçe/Türkçe-Fransızca/Fransızca-Türkçe):
 - <https://goo.gl/Os7SXX> *Kamu Kurum İsimlerinin İngilizce Karşılıkları*, Türkçe-İngilizce [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Haziran 2016].
 - <https://goo.gl/IFwJD8> (İngilizce-Türkçe) [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Kasım 2013].
 - <https://goo.gl/GhvJ2w> (Türkçe-Fransızca) [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Kasım 2013].
 - <https://goo.gl/ghG2xY> (Fransızca-Türkçe) [T.C. Dışişleri Bakanlığı, Tercüme Dairesi Başkanlığı, Kasım 2013].

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2009.

Türkçe – Osmanlıca – İngilizce Sözlüğü, The Redhouse Dictionary, 18.baskı, İstanbul, 2000.

Yalım, Özcan: *Türkçe'de Yakın ve Karsıt Anlamlılar Sözlüğü*, İmge Kitabevi, Ankara, Haziran 2006, 2.baskı.

Χρηστικό Λεξικό Ακαδημίας Αθηνών. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο, 2015.

4. Προτεινόμενη βιβλιογραφία

- Αρχάκης, Αργύρης & Κονδύλη, Μαριάννα: *Εισαγωγή σε ζητήματα κοινωνιογλωσσολογίας*, Εκδόσεις Νήσος, Αθήνα, 2011, 3η αναθεωρημένη έκδοση.
- Aksan, Doğan: *Türkçe'nin Sözvarlığı*, Bilgi Yayınevi, Ankara, Mart 2015, 1.baskı.
- Aksan, Doğan: *Anlambilim (Anlambilim konuları ve Türkçe'nin Anlambilimi)*, Bilgi Yayınevi, Ankara, Ocak 2016.
- Altuner, Hatice: *Türkçe Dilbilgisi, İlköğretim 6,7,8 Sınıflar ve Lise Sınıfları için, genişletilmiş 2.baskı*, İstanbul, 1999.
- Atabey, İbrahim & Κοç, Saadettin & Yeniçeri, Hüseyin & Ülker, Çiğdem & Yağcı, İlyas: *Türk Dili ve Kompozisyon bilgileri Üniversiteler için*, Yargı Yayınevi, Ankara, 2005, Genişletilmiş 2.baskı.
- Βάρκα-Αδάμη, Αλεξάνδρα: *Εισαγωγή στο Αστικό Δίκαιο*, Εκδοτικός Οίκος: Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2009.
- Γώγος, Κωνσταντίνος, Χ.: *Το Ισλαμιστικό Κίνημα στην Τουρκία*, Εκδόσεις Λιβάνη, 2016.
- Chomsky, Noam: *Dilin Mimarisi*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2014, 1.baskı.
- Δαφνοπατίδης, Βασίλης & Σανλίογλου, Χριστίνα: *Τουρκική Γραμματική στα ελληνικά*, Εκδόσεις PERUGIA, Αθήνα, 2011.
- Έκδοσις του Περιοδικού “ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ”: Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975, μετά των εισηγητικών εκθέσεων, λεπτομερούς αλφαβητικού ευρετηρίου και λεξικογραφικού ευρετηρίου, Έκδοσις 14η, Έκδοσις Αντ.Ν.Σάκκουλα, Αθήναι-Κομοτηνή, 1975.
- Ediskun, Haydar: *Türk Dilbilgisi, Sesbilgisi, Biçimbilgisi, Cümlebilgisi, Remzi Kitabevi*, 12. Basım, İstanbul, Aralık 2010.
- Erguvanlı Taylan, Eser: *The Phonology and Morphology of Turkish*, Boğaziçi University Press, İstanbul, April 2015.
- Feteris, Eveline T: *Hukukî Argümantasyon Temelleri, Yargı Kararlarını Gerekçelendirme Teorileri üzerine bir araştırma*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul, 2010, 1.baskı.
- Ζεγκίνης, Ε. & Χιδίρογλου, Π.: *Τουρκική Γραμματική (Türkçe Dilbilgisi)*, Εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη, 1995.
- Gazi Mustafa Kemal: *NUTUK O Μέγας Ρητορικός*, Μετάφραση: Μάρω Μαυροπούλου, Επιστημονική Επιμέλεια: Ι.Θ.Μάζης, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2009, (τόμοι Α' & Β').

- Haniç, Hacer: *Yeni Anayasa Cumhurbaşkanlığı Sistemi Yeni Türkiye*, Hayykitap Yayınevi, İstanbul, Mart 2017.
- Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου: *Ελληνική Ορολογία: Έρευνα και Εφαρμογές*, Επιμέλεια: Μ. Κατσόγιαννου & Ε. Ευθυμίου, Εκδόσεις Καστανιώτη, Αθήνα, 2004.
- Ιορδανίδου, Άννα & Πανταζάρα, Μαβίνα: *Χτίζω Λέξεις, πως σχηματίζονται οι νεοελληνικές λέξεις*, Εκδόσεις Κοντόλι, 2010.
- Κανάκης, Κ.: *Εισαγωγή στην Πραγματολογία*, Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2007.
- Κασιμάτης, Γεώργιος: *Συνταγματικό Δίκαιο II, Οι Λειτουργίες του Κράτους* (Πανεπιστημιακές Παραδόσεις, τεύχος Α΄, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, 1980.
- Kerimoğlu, Caner: *Genel Dilbilime Giriş, Kuram ve Uygulamalarla Dilbilim, Göstergibilim ve Türkoloji*, PEGEM AKADEMİ, Ankara, Ekim 2014, 2.baskı.
- Korkmaz, Zeynep, Prof. Dr.: *Türkiye Türkçesi Grameri*. Türk Dil Kurumu Yayınları (3.Baskı). Ankara, 2009.
- Lewis, Bernard: *Η Ανάδυση της Σύγχρονης Τουρκίας, Τόμος I: Τα Στάδια της Ανάδυσης*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2001.
- Lewis, Bernard: *Η Ανάδυση της Σύγχρονης Τουρκίας, Τόμος II: Όψεις της Αλλαγής*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2002.
- Lyons, George: *Γλωσσολογική Σημασιολογία (Linguistics Semantics)*, Μετάφραση: Γιώργος Ανδρουλάκης, Εκδόσεις Πατάκη, 2015, 8η έκδοση.
- Μάζης, Ι.Θ.: *Γεωπολιτική των Υδάτων στη Μέση Ανατολή*, (Αραβικές Χώρες, Ισραήλ, Τουρκία), Εκδόσεις Τροχαλία, 1996.
- Μάζης Ι.Θ.: *Γεωγραφία του Ισλαμιστικού Κινήματος στη Μέση Ανατολή*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2002.
- Μάζης, Ι.Θ.: *Γεωπολιτική, Η θεωρία και η πράξη*, Εκδόσεις Παπαζήσης, 2002.
- Μάζης, Ι.Θ.: *Η Γεωπολιτική της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και η Τουρκία*, Εκδοτικός Οίκος Α.Α.Λιβάνη, 2008.
- Μπέλλα, Σπυριδούλα: *Πραγματολογία*, Εκδόσεις Gutenberg, 2015.
- Μότσιου, Βικτωρία: *Στοιχεία Λεξικολογίας, Εισαγωγή στη Νεοελληνική Λεξικολογία*, Εκδόσεις Νεφέλη, Αθήνα, 1994.
- Makridge, Peter: *Η Νεοελληνική Γλώσσα*, μετάφραση: Κ.Ν.Πετρόπουλος, Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, 2009.

- Marinetti, C. 2011. *Cultural Approaches*. In: Gambier, Y., Doorslaer, L. van (eds). *Handbook of Translation Studies*. Vol.2. Amsterdam: John Benjamins, 26-30.
- Munday, J.: *Μεταφραστικές σπουδές: θεωρίες και εφαρμογές*, μετάφραση: Φιλίππατος Α., Εκδόσεις Μεταίχμιο, Αθήνα, 2005.
- Νάκας, Θ.- Γαβριηλίδου, Ζ.: *Δημοσιογραφία και Νεολογία*, Εκδόσεις Πατάκη, 2010, 4η έκδοση.
- Ξυδόπουλος, Γιώργος Ι.: *Λεξικολογία- Εισαγωγή στην ανάλυση της λέξης και του λεξικού*, Εκδόσεις Πατάκη, Μάρτιος 2015, 5η έκδοση.
- Παπαστερίου, Δημήτριος Η.: *Αστικό Δίκαιο (Επιτομή)*, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα, 2010.
- Πεντάκης, Γεράσιμος, Ι.: *Το Ιερόν Κοράνιον (απόδοσις εις την Ελληνικήν)*. Εισαγωγή υπό Κυριακού Θ. Νικολάου-Πατραγά, Εκδόσεις Ηρόδοτος, Αθήναι, 2016.
- Πολίτης, Μιχάλης, *Η διακειμενικότητα ως «εργαλείο» για τη μετάφραση κειμένων που έχουν παραχθεί με βάση το παράγωγο κοινοτικό δίκαιο*, <https://goo.gl/c1Pk3S> προσπελάστηκε 19/03/2017.
- Πολίτης, Μιχάλης, *Texte juridique et multilinguisme*, <https://goo.gl/b5TBKm> προσπελάστηκε 19/03/2017.
- Πολίτης, Μιχάλης: *Les langues de spécialité: outil dans le processus de la traduction spécialisée*, <https://goo.gl/BeOQ8m> προσπελάστηκε 19/03/2017.
- Paker, Saliha: *Translations: (re)shaping of literature and culture*, Boğaziçi University Press, İstanbul, 2002.
- Proceedings of the Tenth International Conference in Turkish Linguistics*, 16-18 August 2000, Boğaziçi University, İstanbul: *Studies in Turkish Linguistics*, Boğaziçi İstanbul 2003.
- Σαριδάκης, Ι.Ε.: *Μεθοδολογική Προσέγγιση της Ορογραφικής Διαδικασίας -Η Δόμηση Αγγλοελληνικού Καταλόγου Αμυντικών Όρων*, Διδακτορική Διατριβή, Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τ.Ξ.Γ.Μ.Δ., Κέρκυρα 1999.
- Σαριδάκης, Ιωάννης Ε., *Σώματα Κειμένων και Μετάφραση, Θεωρία και Εφαρμογές*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2010.
- Σελλά-Μάζη, Ελένη: *Ισχυρές και ασθενείς γλώσσες στην Ε.Ε. -Όψεις του γλωσσικού ηγεμονισμού*, τόμος Β', Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 26-28 Μαρτίου 1997, <https://goo.gl/pSW1cN> προσπελάστηκε 19/03/2017.
- Σελλά-Μάζη, Ελένη: «Μετάφραση και Διερμηνεία: Κειμενογλωσσολογικές διαστάσεις της θεωρίας και της διδακτικής της Διερμηνείας», στο Γλώσσης Χάριν, αφιερωματικός τόμος

στον καθηγητή Γεώργιο Μπαμπινιώτη, *Ελληνικά Γράμματα*, Αθήνα, 2008, σσ. 445 – 463, <https://goo.gl/xt6ZPs> προσπελάστηκε 19/03/2017.

Σελλά-Μάζη, Ελένη: *Διγλωσσία και Γραμματική Ανάλυση*, <https://goo.gl/VMbnCI> προσπελάστηκε 19.03.2017.

Σελλά-Μάζη, Ελένη: *Διγλωσσία, Εθνική Ταυτότητα και Μειονοτικές Γλώσσες*, Εκδόσεις Λειμών, Αθήνα, 2016.

Σελλά-Μάζη, Ελένη: *Στοιχεία Αντιπαραβολικής Γραμματικής Ελληνικής-Τουρκικής*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2004.

Searle, J.: *The Philosophy of Language*, Oxford University Press, 1971.

Searle, J.: *Expression and Meaning, Studies in the Theory of Speech Acts*, Cambridge University Press, 1979.

Tahir Gürçağlar, Şehnaz: *Çevirin ABC'si*, Say Yayınları, İstanbul, 2014, 2.baskı.

Türkiye Barolar Birliği - TBB (Ενωση Δικηγορικών Συλλόγων Τουρκίας):

- Anayasa Değişikliği Kanun Teklifi <https://goo.gl/LA5SqG> προσπελάστηκε 23/07/2017.
- Türkiye Barolar Birliği'nin Değerlendirme Yaptığı Hükümler <https://goo.gl/T83Naj> προσπελάστηκε 23/7/2017.

Türkiye Belediyeler Birliği - TBB (Ενωση Δήμων Τουρκίας), *6771 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, KARŞILAŞTIRMALI TABLO* <https://goo.gl/By5uj8> προσπελάστηκε 23/07/2017.

Türk Medeni Kanunu, BETA Basım Yayım Dağıtım A.Ş. İstanbul, Eylül 2016.

Yazıcı, Mine: *Çeviribilimin Temel Kavram ve Kuramları*, Multilingual Yayınevi, İstanbul, 2005.

Yazıcı, Mine: *Çeviribilim Yazılı Çeviri Edinci*, Multilingual Yayınevi, İstanbul, 2007.

Yule, George: *Πραγματολογία*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ιδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), 2006.

Zürcher, Erik: *Σύγχρονη Ιστορία της Τουρκίας*, Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, 2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 1. Πρωτότυπο κείμενο στην Τουρκική (σε αρχείο pdf), του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16ης Απριλίου 2017 ²¹⁴.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 2. Πρωτότυπο κείμενο, στην Τουρκική (σε αρχείο pdf), του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, βάσει των αναθεωρήσεων αυτού μέχρι και το 2016 ²¹⁵.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 3. Μετάφρασμα στην Αγγλική του πρωτοτύπου κειμένου στην Τουρκική (σε αρχείο pdf), του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982, βάσει των αναθεωρήσεων μέχρι και το 2016 ²¹⁶.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 4. T.C. Resmî Gazete Yasama Bölümü, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, No 6771, Kabul Tarihi: 21/01/2017 /Επίσημη Εφημερίδα²¹⁷ της Τουρκικής Δημοκρατίας, (Νομοθετικό Τμήμα), Νόμος περί της αναθεώρησης του Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας [N.6771, Ημερομηνία θέσης σε ισχύ: 21/01/2017, σελ.01-11], (σε αρχείο pdf).

²¹⁴Πηγή: Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -TBMM), <https://goo.gl/UXjQJp> προσπελάστηκε 02/06/2017.

²¹⁵ Πηγή: Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -TBMM), <https://goo.gl/x49bDJ> προσπελάστηκε 05/03/2017.

²¹⁶ Πηγή: Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -TBMM), <https://goo.gl/UXjQJp> προσπελάστηκε 02/06/2017.

²¹⁷ Πηγή: <https://goo.gl/3k5tEB> προσπελάστηκε 24/09/2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 5: Ιστορική ανασκόπηση της πορείας των Συνταγμάτων της Τουρκίας, σύμφωνα με πληροφορίες που είναι ανηρτημένες στην επίσημη ιστοσελίδα της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας (Türkiye Büyük Millet Meclisi -The Grand National Assembly of Turkey): (α) στην Τουρκική²¹⁸ και (β) στην Αγγλική²¹⁹, προς κατανόηση και ανάδειξη των πολιτικών θεσμών και της συνταγματικής ιστορίας της γείτονος χώρας.

5.Α. Παράθεση του κειμένου της Τουρκικής και μετάφραση αυτού

1876 KANUN-I ESASİ /Genel Bilgiler

Ülkemizdeki anayasacılık hareketlerinin, ilk olarak 19. Yüzyılın ilk yarısında ortaya çıktığı kabul edilmektedir. 1808 tarihli Sened-i İttifak, 1839 tarihli Tanzimat Fermanı ve 1856 tarihli Islahat Fermanı gibi belgeler, birer anayasa özelliği taşımamakla birlikte, ileride ortaya çıkacak gerçek anayasacılık hareketlerinin ilk aşamalarını oluşturmuştur.

23 Aralık 1876 tarihinde kabul edilen Kanun-ı Esasi, ilk anayasamız olarak tarihteki yerini almış ve siyasi hayatta ilk defa anayasa ile kurulan parlamentolu bir dönem başlamıştır.

Padişah Abdülaziz'in tahttan indirilmesi ile V. Murat Padişah olmuştur. V. Murat'ın sağlığının bozulması ve akıl hastalığı nedeni ile tahttan indirilmesi sonrasında anayasa ve meşrutiyete taraftar olduğunu açıklayan II. Abdülhamid'in tahta çıkarılmasına neden olmuştur. Tanzimat döneminin yetiştirdiği devlet adamları ve aydınlar, imparatorluğun geleceğini, anayasa ve batılı kurumların ithalinde görmüşler ve bu doğrultuda mücadele vermişlerdir.

II. Abdülhamid tahta çıktıktan sonra Mithat Paşa'nın zorlaması ile anayasa hazırlamak üzere komisyon kurulmuştur. Mithat Paşa'nın etkisinde çalışan Komisyon, 1875 tarihli Fransa Anayasası ile 1831 Belçika Anayasalarından esinlenerek bir anayasa taslağı kaleme almış ve Padişaha sunmuştur. Padişah, aralarında tarihçi Ahmet Cevdet Paşa, Mabeyn Müşiri Eğinli İngiliz Sait Paşa, zamanın fıkıh uzmanı olan Uzun Etek Rıza Bey gibi alanlarında tanınmış kişilerden oluşan yeni bir komisyona yaptırdığı inceleme sonucunda önceki taslağa yeniden şekil vermiştir. II. Abdülhamid, kendi yetkilerin arttırmak üzere bazı değişiklikler yapmış ve

²¹⁸ Türkiye Büyük Millet Meclisi Bakanlığı, Anayasalar Sitesi: <https://goo.gl/xi45SZ> (1876 Kanun-i Esasi), <https://goo.gl/ETtMhp> (1921 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU), <https://goo.gl/A88Gcd> (1924 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU), <https://goo.gl/8Ma1Ly> (1961 ANAYASASI), <https://goo.gl/2BdEPU> (1982 ANAYASASI), προσπελάστηκεν 27/09/2017.

²¹⁹ Türkiye Büyük Millet Meclisi: <https://goo.gl/PozPdr>, προσπελάστηκεν 27/09/2017.

gerektiğinde ülkeden uzaklaştırma (sürgün) yetkisini Padişaha veren bir hükmün anayasaya girmesini sağlamıştır.

İlk Osmanlı Anayasası, 24 Aralık 1876 tarihinde Padişah tarafından bir Hattı Hümayun ile ilan edilmiştir. Kanun-ı Esasi, bir anayasada olması gerektiği şekilde halkın oylarıyla seçilmiş bağımsız bir yasama organı tarafından oluşturulmamıştır. Bütün üyeleri padişahça atanan Meclis-i Mahsusa adındaki 28 üyeli bir kurul tarafından çeşitli ülkelerin anayasalarından yararlanılarak hazırlanmıştır. Bununla birlikte, Kanun-ı Esasi ile mutlak monarşiden meşruti monarşiye geçiş sağlanmıştır. Kanun-ı Esasi, hazırlanışı yönüyle olmasa da devletin temel organlarının kuruluş ve işleyişini ve günün şartlarına göre bireylerin hak ve hürriyetlerini düzenlemesi nedeniyle, günümüz anayasalarına benzer niteliktedir. Bu anayasa ile ilk kez, “milletin temsili ilkesi” demokrasinin temel ilkesi olarak devlet hayatına dahil edilmiştir.

24 Aralık 1876 tarihli, Kanunu Esasi'nin İlanı Hakkında İrade-i Seniye' de padişah tarafından kısaca, uygar devletlerin ilerlemelerinden bahisle ülke yasalarının kamunun oylarına dayanması gereği ifade edilmektedir.

119 maddeden oluşan Kanun-ı Esasi, yürürlükte kaldığı süreler içerisinde 7 kez değişiklik görmüştür.

1921 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU /Genel Bilgiler

1921 Anayasa Taslağı, Atatürk'ün yönlendirmesiyle Bakanlar Kurulu tarafından hazırlanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde özel bir encümende incelendikten sonra görüşülerek kabul edilmiştir.

21.1.1921 tarihli ve 85 sayılı “Teşkilat-ı Esasiye Kanunu” adını taşıyan bu Anayasa, milli egemenlik ilkesine dayalı yeni bir devlet kurmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanunlar gibi genel usule göre görüşülmüş olması, nitelikli çoğunluk aranmaması ve değişikliklerle ilgili katılaştırma tekniği içermemesi sebepleriyle “esnek (yumuşak) anayasa” olarak nitelenen 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu, aynı zamanda sadece 24 maddeden oluşan kısa metni sebebiyle “çerçeve anayasa” olarak sınıflandırılmaktadır. Kuvvetler birliğine dayalı “Meclis hükümeti” sistemini benimsemiş olan 1921 Anayasası,

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin sürekli toplantı halinde olmasını öngören Nisab-ı Müzakere Kanunu'nun 1. Maddesine atıf yapmıştır.

Anayasanın orijinal metni, 3. Tertip Düstur, Cilt:1, 196. Sayfasında yayımlanmıştır.

1924 TEŞKİLAT-I ESASİYE KANUNU /Genel Bilgiler

1921 Anayasası döneminde Türkiye Büyük Millet Meclisinin amacını gerçekleştirinceye kadar sürekli toplantı halinde olması öngörülmüştür. Bu durum seçimlerin yenilenmesi konusunda tereddütlere sebep olmuştur. Daha sonra I. Meclis tarafından 1 Nisan 1923 tarihinde kabul edilen 369 numaralı Teşkilat-ı Esasiye Kanununun Madde-i Müzeyyesinin İlgasına ve Tecdid-i İntihabata Dair Heyeti-i Umumiye Kararı ile Anayasanın ek maddesi kaldırılmış ve seçimlerin yenilenmesi kararlaştırılmıştır.

Seçimlerden sonra yeni oluşan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, yeni rejimin kurulmasına yönelik olarak önce Hilafetin İlgasına ve Hanedanı Osmaninin Türkiye Cumhuriyeti Memaliki Haricine Çıkartılmasına Dair Kanun kabul edilmiştir. 29 Ekim 1923 tarihinde kabul edilen 364 sayılı Kanunla ise Anayasa değiştirilmiş ve devletin yönetim şeklinin Cumhuriyet olduğu ilan edilmiştir. II. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Devletin yeniden yapılandırılması ve ihtiyaçlara cevap verebilecek bir Anayasayı yapmak için de hazırlıklara girişmiştir. Kanuni Esasi Encümeni tarafından, daha önce verilmiş olan değişiklik teklifleri birleştirilerek bütün hükümleri kapsayacak yeni ve tam bir Kanun hazırlanması uygun görülmüştür. Encümen layihasında, dönemin Cumhuri Devletlerinin anayasalarından da istifade edildiği belirtilmektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisindeki görüşmelerden sonra, 1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu II. Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından 20 Nisan 1924 tarihinde kabul edilmiştir. Tamamı 24 maddeden oluşan ve kısa bir metin olan 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunundaki eksiklikler, yeni kabul edilen bu Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile giderilmiştir. 1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanununun kabulünde ilk kez üçte iki nitelikli çoğunluk ilkesi uygulanmış ve milletin tek temsilcisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi, yasama ve yürütme güçlerinin sahibi olarak kabul edilmiştir. Ancak, yürütme yetkisinin Cumhurbaşkanı ve onun belirleyeceği Başbakanın başkanlığında ayrı bir organ tarafından kullanılabilmesi bakımından parlamenter sistem özelliği de göstermektedir. Devlet erkleri Anayasada ayrı ayrı düzenlenmiştir.

1924 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu yürürlükte kaldığı süre içerisinde 11 kez değişiklik görmüştür. İlk kez kabul edildiği 1924'ten 1945 yılına kadar 5 kez değişiklik yapılmıştır. 10 Ocak 1945 tarihinde kabul edilen 4695 sayılı Kanunla 1924 Anayasasının dili tamamen Türkçeleştirilmiş, Teşkilatı Esasiye Kanunu, Anayasa adını almıştır. Daha sonra ise 24 Aralık 1952 tarihinde kabul edilen 5997 sayılı Kanunla tekrar eski Teşkilatı Esasiye Kanunu 1945 yılındaki değişiklikten önceki haliyle ve tadilleriyle birlikte tekrar yürürlüğe konulmuş, ayrıca bu kanun yerine konulmuş olan 10 Ocak 1945 tarihli ve 4695 sayılı Anayasa yürürlükten kaldırılmıştır.

27 Mayıs 1960 Askeri Müdahalesi ile birlikte, siyasi faaliyetler yasaklanarak Meclis ve Hükümet fesholunmuştur. Daha sonra, bu ara rejim döneminde geçici bir anayasa düzeni oluşturmak amacıyla, 12 Haziran 1960 tarihli ve 1 sayılı, 1924 tarih ve 491 sayılı Teşkilatı Esasiye Kanununun bazı hükümlerinin kaldırılması ve bazı hükümlerinin değiştirilmesi hakkında geçici kanun kabul edilmiş, Anayasanın yürürlükten kaldırılmayan hükümleriyle birlikte bu Kanun yürürlükte olmuştur.

1961 ANAYASASI /Genel Bilgiler

27 Mayıs 1960 Askeri Müdahalesi ile her türlü siyasi faaliyet yasaklanarak Meclis ve Hükümet feshedilmiştir. Otuzsekiz üyeli Milli Birlik Komitesi tarafından çıkarılan 28 Mayıs 1960 tarih ve 13 sayılı Tebliğ ile aynı zamanda yeni Anayasanın hazırlanması görevi Rektör Sıddık Sami ONAR'ın başkanlığında profesörlerden oluşan bir heyete verilmiştir. Daha sonra, geçici bir anayasa düzeni oluşturmak amacıyla 12 Haziran 1960 tarihli ve 1 sayılı Kanun yürürlüğe konulmuştur. 27 Mayıs ara rejimi döneminde 1924 Anayasası'nın yürürlükten kaldırılmayan hükümleri ile birlikte bu Kanun uygulanmıştır.

Milli Birlik Komitesi tarafından anayasa yapımı amacıyla oluşturulan komisyon tarafından önce bir rapor hazırlanmış, fakat gelen tepkiler üzerine kamuoyunu daha geniş bir çerçevede temsil etmek üzere bir Kurucu Meclis oluşturulması için 1 sayılı Kanuna ek olarak, 157 ve 158 sayılı kanunlar yürürlüğe konulmuştur. Bu süreçte Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi tarafından da bir Anayasa tasarısı hazırlanarak kamuoyuna sunulmuştur.

13 Aralık 1960 tarihli ve 157 sayılı Kanunla kurulan Kurucu Meclisin, Mili Birlik Komitesi ile bu kanuna göre oluşturulacak olan Temsilciler Meclisinden meydana gelmesi öngörülmüştür. Kurucu Meclis 6 Ocak 1961 tarihinde göreve başlamıştır. Yasama yetkisi bu Kanunla birlikte

Kurucu Meclise geçmiştir. Temsilciler Meclisi tarafından 9 Ocak 1960 tarihinde Anayasa Komisyonu seçilerek göreve başlamıştır. Anayasa Komisyonu Bilim Kurulu tarafından hazırlanan taslağı çalışma belgesi, SBF tarafından hazırlanan tasarımı da yardımcı metin olarak kabul etmiştir.

Kurucu Meclis tarafından 27 Mayıs 1961 tarihinde kabul edilen Anayasa metninin halkoyuna sunulması kararlaştırılmıştır. Daha sonra 9 Temmuz 1961 tarihinde halkoyuna sunulan Anayasa, % 61,5 oranında kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

1961 Askeri Müdahalesi öncesinde yaşanan rejimle ilgili sorunların, Anayasa'da çözüme kavuşturulması düşüncesiyle, 1961 Anayasası kendisinden önceki 1924 Anayasası'na göre daha kapsamlı ve ayrıntılı olmuştur. Egemenlik yetkisinin yalnızca Mecliste olması ilkesinden vazgeçilerek, egemenliğin kullanılması yetkisi belli devlet organlarına dağıtılmıştır. Kanunların Anayasa'ya uygunluğunu denetleme görev ve yetkisi ilk kez oluşturulan Anayasa Mahkemesi'ne verilmiştir. Temel hak ve özgürlükler konusunda ise geniş bir düzenlemeye gidilmiştir. Sosyal devlet anlayışı ve kalkınmanın bir plan içinde yürütülmesi gibi ilkelerde Anayasada yer almıştır.

Yasama yetkisinin kullanılmasında ise tek meclis sisteminden Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu'ndan oluşan çift meclisi Türkiye Büyük Millet Meclisi yapısına geçilmiştir.

157 maddeden oluşan 1961 Anayasası, yürürlükte kaldığı süreler içerisinde 7 kez değişiklik görmüştür.

1982 ANAYASASI /Genel Bilgiler

12 Eylül 1980 Askeri Müdahalesi ile birlikte Türkiye'de bir kez daha siyasi faaliyetler bütünüyle yasaklanmış, Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükümet feshedilmiştir. Bu ara rejim döneminde kabul edilen 27 Ekim 1980 tarihli ve 2324 sayılı Anayasa Düzeni Hakkında Kanun uygulamaya konulmuştur. Milli Güvenlik Konseyi tarafından kabul edilen 29 Haziran 1981 tarihli ve 2485 sayılı Kurucu Meclis Hakkında Kanunla ise yeni anayasayı hazırlamakla görevli olacak Kurucu Meclis oluşturulması amaçlanmıştır. Kurucu Meclis, Milli Güvenlik Konseyi ve Danışma Meclisinden meydana gelmiştir. Ancak, bu iki Meclis ayrı ayrı çalışmış, birleşik toplantı yapmamıştır. Anayasada Türkiye Büyük Millet Meclisine, Millet Meclisine ve Cumhuriyet Senatosuna ait bulunan görev ve yetkilerin, 12 Eylül 1980 tarihinden itibaren geçici

olarak Milli Güvenlik Konseyince ve Cumhurbaşkanı'na ait olduğu belirtilmiş bulunan görev ve yetkilerin de Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanınca yerine getirilmesi öngörülmüştür.

Danışma Meclisi Üyesi Prof. Dr. Orhan ALDIKAÇTI Başkanlığında oluşturulan 15 üyeli Anayasa Komisyonu ilk olarak Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Tasarısını hazırlayarak, 30 Temmuz 1982 tarihinde Danışma Meclisine sunmuştur. Anayasa Teklifinin adı tutanaklarda ve kayıtlarda “Anayasa Tasarısı” olarak geçmiştir. Anayasa Tasarısının hazırlık çalışmaları sırasında çeşitli kişi ve kuruluşlardan görüş alınmıştır. Danışma Meclisi tarafından 23 Eylül 1982 tarihinde kabul edilen Anayasa Tasarısı 24 Eylül 1982 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi Genel Sekreterliğine sunulmuştur. Anayasa Tasarısı Milli Güvenlik Konseyince oluşturulan Hakim Tümgeneral Muzaffer BAŞKAYNAK Başkanlığındaki 6 üyeli Anayasa Komisyonu tarafından kabul edilerek 17 Ekim 1982 tarihinde Milli Güvenlik Konseyi Başkanlığına sunulmuştur. Milli Güvenlik Konseyi üyeleri tarafından, Anayasa Tasarısı 18 Ekim 1982 tarihinde 4 oturum halinde görüşülerek son halini almıştır. Kabul edilen Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 7 Kasım 1982 tarihinde Halkoyuna sunulmuş ve % 91,27 oranında kabul edilerek nihai metin halinde 9 Kasım 1982 tarihinde Yüksek Seçim Kurulu kararı ile birlikte Resmi Gazetenin Mükerrer sayısında yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Anayasanın geçici hükümleri gereğince, 6 Kasım 1983 tarihinde yapılan Milletvekili seçimlerinden sonra, 24 Kasım 1983 tarihinde TBMM ilk kez toplanmış ve Başkanlık Divanı da 6 Aralık 1983 tarihinde oluşturulmuştur. Bunun üzerine, Milli Güvenlik Konseyi dönemi hukuken sona ermiş, Milli Güvenlik Konseyi Başkanı ve Devlet Başkanı, 7 yıllık bir süre için Cumhurbaşkanı sıfatını kazanmış, Milli Güvenlik Konseyi ise 6 yıllık bir süre için Cumhurbaşkanlığı Konseyine dönüşmüş, Konsey üyeleri de Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyesi sıfatını almışlardır. Bu 6 yılın sonunda Cumhurbaşkanlığı Konseyi hukuken ortadan kalkmıştır.

1982 Anayasası, kabul edildiği dönemdeki şartların izlerini yansıtmaktadır. 1961 Anayasası gibi geçmiş dönemdeki siyasi olaylara duyulan tepkinin bir sonucu olarak, ayrıntılı ve kapsamlı düzenlemelere yer vermiştir. Önceki anayasalarda olduğu gibi egemenlik yetkisinin kaynağını halk olarak kabul etmiş, fakat egemenliğin kullanılması bakımından yürütme organını, yasama karşısında daha fazla güçlendirmiştir. Yasama organı açısından getirdiği en büyük yenilik ise tek Meclis sistemine geri dönülmesi olmuştur. Anayasa metinleri içerisinde madde sayısı bakımından en uzun olanı 1982 Anayasası olmuştur. Temel hak ve özgürlükler konusunda ise

1982 Anayasası, 1961 Anayasasına göre bireyden çok “devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü” nün korunması ilkesini öne almış ve otorite yanlısı bir anlayış sergilemiştir. Temel haklar ve özgürlükler katalogunda ise önce ödev sonra hak ilkesinin öne çıkarıldığı görülmüştür.

177 maddeden oluşan 1982 Anayasası, günümüze kadar 17 kez değişiklik görmüştür.

24. yasama döneminde sivil inisiyatifle, yeni bir anayasa yapılmasıyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa Uzlaşma Komisyonu öncülüğünde yürütülen çalışmalarda, 172 maddeden oluşması planlanan taslağın 60 maddesinde uzlaşma sağlanmış, görüşmeler tıkanmış ve sonuç alınamamıştır.

Μετάφρασμα

Πρέπει να παραδεχτούμε ότι στη χώρα μας (Τουρκία) εμφανίστηκαν οι πρώτες κινήσεις περί του Συντάγματος κατά το πρώτο μισό του 19^{ου} αι. Τα έγγραφα, όπως το Sened-i İttifak²²⁰ το 1808, το Tanzimat Fermanı²²¹ το 1839 και το Islahat Fermanı²²² το 1856, δημιούργησαν τα πρώτα στάδια των πραγματικών κινήσεων περί συνταγμάτων οι οποίες εμφανίστηκαν έχοντας τα χαρακτηριστικά ενός συντάγματος.

Το Kanun-ı Esasi, το οποίο εκδόθηκε στις 23 Ιανουαρίου 1876, ήταν το πρώτο Σύνταγμα (στην Τουρκία) και στην πολιτική ζωή, άρχισε μια κοινοβουλευτική περίοδος όπου ιδρύθηκε το σύνταγμα για πρώτη φορά.

²²⁰ Sened-i İttifak: «Κείμενο Συμφωνίας, που υπογράφηκε τον Οκτώβριο του 1808. Στο κείμενο τόσο ο Σουλτάνος (Μαχμούτ ο Β΄) όσο και οι πρόκριτοι (της Ανατολίας) υποσχέθηκαν να κυβερνούν με δικαιοσύνη. (...) Σημαντικό κείμενο το οποίο έχει παρουσιασθεί συχνά ως Οθωμανική Μάγκνα Κάρτα, ή μια πρώτη κοινοβουλευτική προσπάθεια (...)» (Zürcher, 2004, 74).

²²¹ Tanzimât Fermanı ή Gülhane Hatt-ı Şerif-i: «Σουλτανικό Διάταγμα το οποίο ανεγνώσθη έξω από την πύλη του παλατιού, ενώπιον ανώτατων αξιωματούχων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ξένων διπλωματών και εκπροσώπων των θρησκειών, στον κήπο Gülhane, στην Κωνσταντινούπολη, στις 3 Νοεμβρίου 1839, το «Υψηλό» Διάταγμα του Γκιουλχανέ (Gülhane Hatt-ı Şerif-i), το οποίο αποτελούσε εκδήλωση προθέσεων εκ μέρους της Οθωμανικής κυβέρνησης, η οποία δεσμεύονταν στην ουσία για 4 βασικές μεταρρυθμίσεις: την παροχή εγγυήσεων για την ζωή, την τιμή και την περιουσία των υπηκόων του Σουλτάνου, ένα ευνομούμενο σύστημα φορολόγησης που θα αντικαθιστούσε το σύστημα εκμίσθωσης των φορολογικών προσόδων, οργάνωση του συστήματος κατάταξης στο στρατό, και ισότητα απέναντι στον νόμο όλων των υπηκόων, ανεξαρτήτως θρησκευόμενου (αν και αυτό διατυπώθηκε κάπως διαφορετικά στο κείμενο)» (Zürcher, 2004, 99).

²²² ΣτΜ: Islahat Fermanı: Σουλτανικό Διάταγμα επί Σουλτάνου Αμπντούλμετζίτ, μετά τον Πόλεμο της Κριμαίας (1856), το οποίο αποδίδει, μεταξύ άλλων, τα ίδια δικαιώματα στους Μουσουλμάνους και μη Μουσουλμάνους, αφήνοντας ελεύθερες όλες τις θρησκευτικές τελετές όλων των θρησκευμάτων, στην Οθωμανική Αυτοκρατορία.

Με την εκθρόνιση του Σουλτάνου Αμπντουλαζίζ, ο Μουράτ ο Ε΄ έγινε Σουλτάνος. Η περιπέτεια της υγείας και η διανοητική του διαταραχή έγιναν αιτία να ανέλθει στο θρόνο ο Αμπντουλχαμίτ ο Β΄, ο οποίος ανακοίνωσε ότι είναι υπέρ της συνταγματικής μοναρχίας και του συντάγματος. Οι κρατικοί λειτουργοί και οι διανοούμενοι κατά την περίοδο του Τανζιμάτ, διέβλεψαν το μέλλον της αυτοκρατορίας στο σύνταγμα και στην εισαγωγή φορέων της Δύσης και αγωνίστηκαν προς αυτή την κατεύθυνση.

Μετά την ενθρόνιση του Αμπντουλχαμίτ του Β΄, κατόπιν πίεσης από τον Μιτχάτ Πασά ιδρύθηκε μια επιτροπή για την προετοιμασία του συντάγματος. Η Επιτροπή, η οποία εργάστηκε υπό την επιρροή του Μιτχάτ Πασά²²³, σχεδίασε και υπέβαλε στον Σουλτάνο ένα σχέδιο συντάγματος το οποίο βασίστηκε στο Σύνταγμα της Γαλλίας του 1875 και του Βελγίου του 1831. Ο Σουλτάνος, ανέθεσε τον έλεγχό του σε μια νέα επιτροπή η οποία αποτελούνταν από γνωστά άτομα στους τομείς, όπως ο ιστορικός Αχμέτ Τζεβντέτ Πασά²²⁴, ο Στρατάρχης Σαϊτ Πασάς ο Αιμοσταγής Άγγλος από την αυλή του Σουλτάνου, ο Ουζούν Ετεκ Ριζά Μπέη, ο οποίος ήταν γνώστης του ισλαμικού δικαίου της εποχής του, και η οποία διαμόρφωσε εκ νέου το προηγούμενο σχέδιο. Ο Αμπντουλχαμίτ ο Β΄ πραγματοποίησε κάποιες αναθεωρήσεις προκειμένου να αυξήσει τις δικές του αρμοδιότητες και κατοχύρωσε την εισαγωγή μιας διάταξης στο σύνταγμα η οποία αποδίδει στον Σουλτάνο την εξουσία του εκπατρισμού (εξορίας), όπου έκρινε ότι ήταν αναγκαίο.

Το Πρώτο Οθωμανικό Σύνταγμα, ανακοινώθηκε από τον Σουλτάνο στις 24 Δεκεμβρίου 1876, με ένα Hattı Hümayun²²⁵. Το Σύνταγμα Kanun-ı Esasi, δεν δημιουργήθηκε από ένα ανεξάρτητο νομοθετικό όργανο το οποίο είχε εκλεγεί με ψηφοφορία του λαού, έτσι όπως απαιτείται για ένα σύνταγμα. Δημιουργήθηκε από μια επιτροπή 28 μελών, υπό την ονομασία Meclis-i Mahsusā όπου όλα τα μέλη είχαν διοριστεί από τον Σουλτάνο, η οποία επωφελήθηκε των συνταγμάτων διαφόρων χωρών. Παράλληλα, με το Σύνταγμα Kanun-ı Esasi κατοχυρώθηκε η μετάβαση από την απόλυτη μοναρχία στη συνταγματική μοναρχία. Η προετοιμασία του Συντάγματος Kanun-ı Esasi αν και διαφέρει ως προς την κατεύθυνση, ομοιάζει ως προς τα χαρακτηριστικά του με τα συντάγματα των ημερών μας, λόγω της ίδρυσης και της λειτουργίας των θεμελιωδών οργάνων του κράτους και της εφαρμογής των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, σύμφωνα με τους σημερινούς όρους. Με αυτό το σύνταγμα, για πρώτη φορά, συμπεριελήφθη

²²³ Μεγάλος Επαρχιακός Μεταρρυθμιστής, της περιόδου του Τανζιμάτ (Zürcher, 2004, 117).

²²⁴ Φημισμένος νομοθέτης και δάσκαλος κατά την εποχή του Τανζιμάτ (Zürcher, 2004, 116-117).

²²⁵ Hattı Hümayun: Αυτοκρατορικό Διάταγμα (Zürcher, 2004, 34).

στην κρατική λειτουργία ως θεμελιώδης αρχή της δημοκρατίας «η αρχή της αντιπροσώπευσης του έθνους».

Στις 24 Δεκεμβρίου 1876, στο εκ μέρους του Σουλτάνου İrade-i Seniye (Σουλτανικό Διάταγμα) περί της Διακήρυξης του Kanunu Esasi έγινε σύντομη αναφορά στην πρόοδο των πολιτισμένων κρατών και δηλώθηκε η ανάγκη υποστήριξης της κοινής γνώμης για τους νόμους της χώρας.

Το Σύνταγμα Kanun-ı Esasi το οποίο αποτελούνταν από 119 άρθρα, αναθεωρήθηκε επτά (7) φορές έως την κατάργησή του.

Το Σχέδιο (Δομή) του Συντάγματος του 1921, προετοιμάστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο υπό την καθοδήγηση του Ατατούρκ. Εγκρίθηκε από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, κατόπιν συζήτησης αφού εξετάστηκε από μια ιδιωτική επιτροπή.

Στις 21.1.1921, αυτό το υπ' αριθμόν 85 Σύνταγμα, που ονομάζεται Teşkilat-ı Esasiye Kanunu²²⁶, ίδρυσε ένα νέο κράτος το οποίο στηρίχτηκε στην αρχή της εθνικής κυριαρχίας.

Το Teşkilat-ı Esasiye Kanunu²²⁷ του 1921 το οποίο προσδιορίστηκε ως ένα 'ευέλικτο σύνταγμα', λόγω της συζήτησής του στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας σύμφωνα με την γενική μέθοδο όπως οι νόμοι, (λόγω) της μη απαίτησης της χαρακτηριστικής πλειοψηφίας και (λόγω) της μη ενσωμάτωσης της τεχνικής ενοποίησης των σχετικών αναθεωρήσεων, και λόγω συγχρόνως, του ότι αποτελούνταν από ένα σύντομο κείμενο που περιελάμβανε μόνο 24 άρθρα, χαρακτηρίστηκε ως ένα «Σύνταγμα Πλαίσιο». Το Σύνταγμα του 1921, στο οποίο υιοθετήθηκε το σύστημα της «Κοινοβουλευτικής Κυβέρνησης» στηριζόμενης στην ένωση των δυνάμεων (του κράτους), κάνει αναφορά στο Άρθρο 1 του Νόμου περί του Εσωτερικού Κανονισμού της Βουλής, ο οποίος προέβλεπε τη διαρκή συνεδρίαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας.

Το πρωτότυπο κείμενο του Συντάγματος, δημοσιεύθηκε στη Σελίδα 196, του Τόμου No.1, του Πολυκώδικα²²⁸ No.3.

²²⁶ Το Οθωμανικό Σύνταγμα (Zürcher, 2004, 231).

²²⁷ (ibid.).

²²⁸ ΣτΜ: Düştur: Υιοθέτησα τον όρο «Πολυκώδικα» ως ισοδύναμο όρο του όρου «Düstur», διότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει παρόμοιος Κώδικας που να συντάσσεται εκ μέρους του Κράτους. Επίσης, ο όρος «Πολυκώδικας» παραπέμπει σε Κώδικα όπου εμπεριέχονται όλοι οι κώδικες (Ποινικός, Αστικός, κ.λπ.). Συγκεκριμένα: «(...) *Başbakanlıkça, Düştur adıyla yayımlanan kitaplar da, kanun, tüzük, yönetmenlik, içtihadî birleştirme kararı gibi*

Στην περίοδο του Συντάγματος του 1921 προβλέφθηκε η διαρκής συνεδρίαση της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας μέχρι της υλοποίησης του σκοπού της. Αυτή η κατάσταση έγινε αιτία ενδοιασμών σχετικά με το θέμα των επαναληπτικών εκλογών. Στη συνέχεια με Απόφαση της Γενικής Επιτροπής Νο.369, η οποία εγκρίθηκε την 1^η Απριλίου 1923 εκ μέρους της Α΄ Βουλής, σχετικά με την Κατάργηση του Άρθρου του Σχεδίου του Συντάγματος περί των Διακριτικών των Αξιωματικών, καταργήθηκε το συμπληρωματικό άρθρο του Συντάγματος και αποφασίστηκαν οι επαναληπτικές εκλογές.

Στη νέα Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας η οποία δημιουργήθηκε μετά τις εκλογές, σχετικά με την ίδρυση του νέου καθεστώτος, εγκρίθηκε ο Νόμος περί της Κατάργησης του Χαλιφάτου και περί της Εκδίωξης από το Κράτος της Τουρκικής Δημοκρατίας της Οθωμανικής Δυναστείας. Στις δε 29 Οκτωβρίου 1923, με τον εγκριθέντα Ν.364, το Σύνταγμα αναθεωρήθηκε και ανακηρύχθηκε η Δημοκρατία ως διακυβέρνηση του κράτους. Η Β΄ Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, προετοιμάστηκε επίσης για τη σύνταξη ενός Συντάγματος το οποίο θα ανταποκρίνονταν στις ανάγκες και στην εκ νέου ίδρυση του Κράτους. Διαφαίνονταν κατάλληλη η προετοιμασία ενός νέου και ολοκληρωμένου Νόμου ο οποίος θα περιελάμβανε όλες τις διατάξεις οι οποίες θα συνένωναν τις εισηγήσεις περί αναθεώρησης που είχαν δοθεί νωρίτερα από την Επιτροπή (του Συντάγματος) Kanun-i Esasi. Στο σχέδιο της Επιτροπής, αναφέρεται ότι επωφελήθηκαν από τα Συντάγματα των Δημοκρατικών Κρατών της εποχής εκείνης.

Μετά τις συζητήσεις στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας, το Σχέδιο (Δομή) του Συντάγματος του 1924 εγκρίθηκε στις 20 Απριλίου 1924 από τη Β΄ (Κοινοβουλευτική) Περίοδο της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας. Οι ελλείψεις του Σχεδίου του Συντάγματος του 1921, το σύνολο του οποίου αποτελούνταν από 24 άρθρα και από ένα σύντομο κείμενο, απαλείφθηκαν μέσω αυτού του νεοεγκριθέντος Σχεδίου Συντάγματος. Κατά την έγκριση του Σχεδίου του Συντάγματος του 1924, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ως συμμορφούμενη, για πρώτη φορά, με τα χαρακτηριστικά της πλειοψηφίας των δύο τρίτων και ως μόνη αντιπρόσωπος του έθνους, έγινε αποδεκτή ως κάτοχος της νομοθετικής και

belgeleri içerir. Düştur'ların yayınında, yasama yılı esas alınmakta, her yasama yılı için bir cilt çıkarılmaktadır. (...) Düştur'un yayınına Osmanlı döneminde başlanmış (...) Εκ μέρους της Πρωθυπουργίας της Κυβέρνησης, οι εκδοθέντες 'Πολυκώδικες' υπό την επωνυμία "Düştur" εμπεριέχουν έγγραφα όπως νόμους, κανονισμούς, εσωτερικούς κανονισμούς, αποφάσεις συνδυαστικής ερμηνείας νομολογιών. Κατά την έκδοση του «Πολυκώδικα», ανά νομοθετικό έτος, εκδίδεται ένας τόμος ανά έτος. (...) Η έκδοση του «Πολυκώδικα» ξεκίνησε από την εποχή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (ο πρώτος τόμος εκτυπώθηκε το 1908).» (Aybay et al., 2016, 115).

εκτελεστικής εξουσίας. Ωστόσο, στην εκτελεστική εξουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας και στον Πρωθυπουργό ο οποίος υποδεικνύεται από αυτόν, διαφάνηκαν επίσης τα χαρακτηριστικά ενός κοινοβουλευτικού συστήματος από την άποψη της δυνατότητας χρησιμοποίησης ενός ξεχωριστού οργάνου. Οι εξουσίες του Κράτους ρυθμίστηκαν η καθεμία χωριστά, στο Σύνταγμα.

Πραγματοποιήθηκαν έντεκα (11) αναθεωρήσεις εντός της διάρκειας της θέσης σε ισχύ του Σχεδίου Συντάγματος του 1924. Από το 1924 που εγκρίθηκε για πρώτη φορά έως και το 1945, πραγματοποιήθηκαν πέντε (5) αναθεωρήσεις. Το Σχέδιο Νόμου του Συντάγματος, με τον Ν.4695 ο οποίος εγκρίθηκε στις 10 Ιανουαρίου 1945, μετεγράφηκε στην Τουρκική γλώσσα, και έλαβε τον τίτλο του Συντάγματος. Αργότερα, με τον Ν.5997 που ψηφίστηκε στις 24 Δεκεμβρίου 1952, το παλαιό *Teşkilatı Esasiye Kanunu*²²⁹ εφαρμόστηκε και πάλι με την προ της αναθεώρησης μορφή του έτους 1945 που είχε προ των τροποποιήσεων και των αναθεωρήσεων, και παράλληλα καταργήθηκε το Σύνταγμα το οποίο τέθηκε σε ισχύ στις 10 Ιανουαρίου 1945 με τον Ν.4695.

Ταυτόχρονα με το Στρατιωτικό Πραξικόπημα της 27^{ης} Μαΐου 1960, καταργήθηκαν η Βουλή και η Κυβέρνηση, απαγορεύοντας τις πολιτικές δραστηριότητες. Στη συνέχεια, σε αυτή τη μεταβατική περίοδο του καθεστώτος, με στόχο τη δημιουργία μίας προσωρικής (μεταβατικής) συνταγματικής τάξης, εγκρίθηκε ο προσωρινός νόμος σχετικά με την κατάργηση κάποιων διατάξεων του Ν.491 του *Teşkilatı Esasiye Kanunu*²³⁰ του 1924, με τον Ν.1 της 12^{ης} Ιουνίου 1960 και σχετικά με την αναθεώρηση κάποιων διατάξεων, και τέθηκε σε ισχύ αυτός ο Νόμος

Με το Στρατιωτικό Πραξικόπημα της 27^{ης} Μαΐου 1960, καταργήθηκαν η Βουλή και η Κυβέρνηση και απαγορεύτηκαν όλων των ειδών οι πολιτικές δραστηριότητες. Το καθήκον σχεδιασμού ενός νέου Συντάγματος, δόθηκε σε μια επιτροπή η οποία αποτελούνταν από καθηγητές, υπό την προεδρία του Πρύτανη Σιντίκ Σαμί Ονάρ, ταυτόχρονα με την Κοινοποίηση Νο,13 της 28^{ης} Μαΐου 1960 η οποία εκδόθηκε από την Επιτροπή Εθνικής Ένωσης, η οποία αποτελούνταν από τριάντα οκτώ μέλη. Αργότερα, με στόχο τη δημιουργία μιας προσωρινής συνταγματικής τάξης, τέθηκε σε ισχύ ο Ν.1 της 12^{ης} Ιουνίου 1960. Στις 27 Μαΐου, στην

²²⁹ Το Οθωμανικό Σύνταγμα (Zürcher, 2004,231).

²³⁰ (ibid.).

ενδιάμεση περίοδο του καθεστώτος, εφαρμόστηκε αυτός ο Νόμος, μαζί με τις αποφάσεις του Συντάγματος του 1924 που δεν είχαν καταργηθεί.

Κατ' αρχάς, είχε συνταχθεί μια αναφορά από την επιτροπή η οποία δημιουργήθηκε από την Επιτροπή Εθνικής Ενότητας²³¹ με σκοπό τη σύνταξη συντάγματος. Όμως λόγω των αντιδράσεων, και για να αντιπροσωπεύεται σε ευρύτερο πλαίσιο η κοινή γνώμη, τέθηκαν σε εφαρμογή οι Νόμοι 157 και 158, συμπληρώνοντας τον Ν.1, ώστε να δημιουργηθεί μια Συντακτική Συνέλευση. Κατά τη διαδικασία αυτή, υποβλήθηκε στην κοινή γνώμη ένα σχέδιο Συντάγματος το οποίο συντάχθηκε από τη Σχολή Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Άγκυρας.

Προβλέφθηκε η ίδρυση μιας Συντακτικής Συνέλευσης η οποία επρόκειτο να συσταθεί σύμφωνα με τον Ν.157 της 13^{ης} Δεκεμβρίου 1960, εκ μέρους της Βουλής των Αντιπροσώπων η οποία θα δημιουργούνταν βάσει αυτού του νόμου και με την Επιτροπή Εθνικής Ενώσεως. Η Συντακτική Επιτροπή άρχισε τη θητεία της στις 6 Ιανουαρίου 1961. Ταυτόχρονα με αυτόν τον Νόμο η νομοθετική εξουσία, δόθηκε (προς άσκηση) στη Συντακτική Συνέλευση. Η Βουλή των Αντιπροσώπων εξέλεξε την Επιτροπή του Συντάγματος η οποία άρχισε να λειτουργεί στις 9 Ιανουαρίου 1960. Το έγγραφο των εργασιών επί του σχεδίου το οποίο συντάχθηκε από το Επιστημονικό Συμβούλιο της Επιτροπής του Συντάγματος ενέκρινε ως βοηθητικό κείμενο το σχέδιο το οποίο συντάχθηκε από τη Σχολή Πολιτικών Επιστημών (του Πανεπιστημίου της Άγκυρας).

Αποφασίστηκε από την Συντακτική Επιτροπή η υποβολή σε δημοψήφισμα του κειμένου του Συντάγματος το οποίο υιοθετήθηκε στις 27 Μαΐου 1961. Μετέπειτα, το Σύνταγμα το οποίο υπεβλήθη σε δημοψήφισμα στις 9 Ιουλίου 1961, τέθηκε σε ισχύ, αφού εγκρίθηκε σε ποσοστό 61,5%.

Με τη σκέψη της επίτευξης λύσης στο Σύνταγμα, των θεμάτων σε σχέση με την εξουσία τα οποία ίσχυαν (βίωνονταν) πριν το Στρατιωτικό Πραξικόπημα του 1961, το Σύνταγμα του 1961, συντάχθηκε υπό ευρύτερη έννοια και με περισσότερες λεπτομέρειες σε σχέση με το προϋπάρχον Σύνταγμα του 1924. Εγκαταλείποντας την αρχή του ότι η κυριαρχική εξουσία ανήκει μόνο στη Βουλή, η άσκηση της εξουσίας κατανεμήθηκε σε συγκεκριμένα κρατικά

²³¹ (Zürcher, 2004, 316).

όργανα. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες ελέγχου συνταγματικότητας των νόμων, δόθηκε στο για πρώτη φορά δημιουργηθέν Συνταγματικό Δικαστήριο. Στο θέμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών δε, επιτεύχθηκε μια ευρεία ρύθμιση. Αρχές όπως η έννοια του κοινωνικού κράτους και η ανάπτυξη βάσει σχεδίου, περιελήφθησαν στο Σύνταγμα.

Κατά την άσκηση της νομοθετικής εξουσίας δε, η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ούσα Βουλή δύο τμημάτων η οποία αποτελούνταν από την Εθνοσυνέλευση και τη Γερουσία της Δημοκρατίας, μετέβη (στο καθεστώς) της μίας και μόνης Βουλής.

Το Σύνταγμα του 1961, το οποίο αποτελείται από 157 άρθρα, αναθεωρήθηκε 7 φορές μέχρι της κατάργησής του.

Μαζί με το Στρατιωτικό Πραξικόπημα της 12^{ης} Σεπτεμβρίου 1960, απαγορεύθηκε για μια ακόμη φορά το σύνολο των πολιτικών δραστηριοτήτων στην Τουρκία, καταργήθηκε η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας και η Κυβέρνηση. Τέθηκε σε ισχύ ο Ν.2324 της 27^{ης} Οκτωβρίου 1980 περί της Συνταγματική Τάξης, ο οποίος εγκρίθηκε κατά την περίοδο αυτού του μεταβατικού καθεστώτος. Ενώ με τον Ν.2485 της 29^{ης} Ιουνίου 1981 περί της Συντακτικής Συνέλευσης, ο οποίος εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, στοχεύθηκε η δημιουργία της Συντακτικής Συνέλευσης η οποία θα είχε ως αρμοδιότητα την σύνταξη του νέου συντάγματος. Η Συντακτική Συνέλευση, δημιουργήθηκε από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας και τη Συμβουλευτική Βουλή. Ωστόσο, αυτές οι δύο Συνελεύσεις εργάστηκαν χωριστά, δεν πραγματοποίησαν συνεδριάσεις από κοινού. Στο Σύνταγμα προβλέπεται η παραχώρηση στη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της Εθνικής Συνέλευσης και της Γερουσίας της Δημοκρατίας. Επίσης, τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που από τις 12 Σεπτεμβρίου 1980 είχαν ορισθεί ότι προσωρινά ανήκαν στο Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, παραχωρούνται στον Πρόεδρο του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και στον Αρχηγό του Κράτους.

Υπό την Προεδρία του μέλους της Συμβουλευτικής Επιτροπής Δρ. Ορχάν Αλντικατστί, η Επιτροπή του Συντάγματος η οποία αποτελούνταν από 15 μέλη, ετοίμασε και υπέβαλλε στη Συμβουλευτική Επιτροπή στις 30 Ιουλίου 1982, το πρώτο Σχέδιο Συντάγματος της Τουρκικής Δημοκρατίας. Η «Εισήγηση Συντάγματος» πέρασε στα Πρακτικά και στις εγγραφές ως «Σχέδιο Συντάγματος». Κατά τη διάρκεια των εργασιών σύνταξης του Σχεδίου Συντάγματος, κατατεθηκαν απόψεις από διάφορα άτομα και φορείς. Στις 24 Σεπτεμβρίου 1982 υποβλήθηκε

στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας το Σχέδιο Συντάγματος το οποίο είχε εγκριθεί στις 23 Σεπτεμβρίου 1982 από τη Συμβουλευτική Επιτροπή. Το Σχέδιο του Συντάγματος υποβλήθηκε στην Προεδρία του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας στις 17 Οκτωβρίου 1982 το οποίο εγκρίθηκε από την εξαμελή Επιτροπή του Συντάγματος, υπό την Προεδρία του Υποστράτηγου Δικαστή Μουζαφέρ Μπασκαϊνάκ, η οποία δημιουργήθηκε από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας. Το Σχέδιο του Συντάγματος έλαβε την τελική μορφή του κατόπιν συζητήσεων που παραγματοποιήθηκαν στις 18 Οκτωβρίου 1982, στην Τέταρτη Σύνοδο των μελών του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας. Το εγκριθέν Σύνταγμα της Τουρκικής Δημοκρατίας υπεβλήθη σε δημοψήφισμα στις 7 Νοεμβρίου 1982 και το οριστικό κείμενο, το οποίο έγινε αποδεκτό σε ποσοστό 91,27 %, τέθηκε σε ισχύ στις 9 Νοεμβρίου με την απόφαση του Ανώτατου Εκλογικού Συμβουλίου περί της δημοσίευσής του στην επανεκδοθείσα Επίσημη Εφημερίδα της Τουρκικής Δημοκρατίας.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας συνεδρίασε για πρώτη φορά στις 24 Νοεμβρίου 1983, μετά τις βουλευτικές εκλογές οι οποίες διεξάχθηκαν στις 6 Νοεμβρίου 1983, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του Συντάγματος. Το Προεδρείο της Βουλής δημιουργήθηκε στις 6 Δεκεμβρίου 1983. Έτσι λοιπόν, έληξε, σύμφωνα με το νόμο, η περίοδος του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας, ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Εθνικής Ασφαλείας και ο Αρχηγός του Κράτους έλαβαν τον τίτλο του Προέδρου της Δημοκρατίας για μια περίοδο επτά ετών, ενώ το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας, μεταβλήθηκε για μια περίοδο έξι ετών σε Συμβούλιο της Προεδρίας της Δημοκρατίας και τα μέλη του Συμβουλίου έλαβαν την ιδιότητα του μέλους του Συμβουλίου της Προεδρίας της Δημοκρατίας. Στο τέλος των έξι ετών, καταργήθηκε νομικά το Συμβούλιο της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

Το Σύνταγμα του 1982 αντικατοπτρίζει τα ίχνη των όρων της εποχής ψήφισής του. Υπήρξαν λεπτομερειακές και ευρείες ρυθμίσεις, ως ένα αποτέλεσμα της αντίδρασης η οποία φάνηκε στα πολιτικά γεγονότα της παρελθούσας περιόδου, όπως το Σύνταγμα του 1961. Όπως και στα προηγούμενα συντάγματα, αποδεχόταν ότι η πηγή της εξουσίας της κυριαρχίας προέρχονταν από τον λαό, όμως το όργανο της εκτελεστικής εξουσίας, από πλευράς της άσκησης της κυριαρχίας, ενδυναμώθηκε περισσότερο έναντι της νομοθετικής εξουσίας. Από πλευράς νομοθετικής εξουσίας, η μεγαλύτερη καινοτομία ήταν η επιστροφή στο σύστημα της μιας και μόνης Βουλής. Μεταξύ των Συνταγμάτων, το Σύνταγμα του 1982 είναι το πιο μακροσκελές από πλευράς αριθμού άρθρων. Στο θέμα των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών δε, το

Σύνταγμα του 1982, σε σχέση με το Σύνταγμα του 1961, προέβαλε περισσότερο από το άτομο, την αρχή της κατοχύρωσης της «αδιαίρετης ολότητας του κράτους με τη χώρα του και το έθνος του» και επέδειξε μια αντίληψη υπέρ του απολυταρχισμού. Στον κατάλογο των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών δε, διαφάνηκε ότι πρόβαλλε πρώτα την αρχή των καθηκόντων, και μετά την αρχή των δικαιωμάτων.

Το Σύνταγμα το οποίο αποτελείται από 177 άρθρα, έχει υποστεί μέχρι τις μέρες μας, 17 αναθεωρήσεις.

Κατά την 24^η Νομοθετική Περίοδο, με πρωτοβουλία των πολιτών, στις εργασίες υπό την ηγεσία της Επιτροπής Διευθέτησης του Συντάγματος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας σχετικά με τον σχεδιασμό ενός νέου συντάγματος, εξασφαλίστηκε η συμφωνία σε 60 άρθρα του σχεδίου νόμου, το οποίο υπολογίζεται να αποτελείται από (μόνο) 172 άρθρα. Οι συζητήσεις παρεμποδίστηκαν και δεν ήταν δυνατή η λήψη αποτελέσματος.

(**ΣτΜ**): Τέλος, το Σύνταγμα του 2017, προήλθε από την Αναθεώρηση του Συντάγματος του 1982, με τον Ν.6771/21.01.2017, βάσει του Δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017.

5.B. Παράθεση του κειμένου της Αγγλικής και Μετάφραση αυτού

1. The First Ottoman Constitution and the First Parliament (I. Meşrutiyet)

Sultan Abdülhamit II, who ascended the throne on September 1, 1876, established a special committee with 28 persons called “*Meclis-i Mahsusa*” in order to draft the first constitution. The committee, headed by Mithad Pasha, drafted the constitution on November 20, 1876, and presented it to the Sultan. The Sultan promulgated the Constitution (*Kanun-i Esasi*) on December 23, 1876.

The first Ottoman parliament (*Meclis-i Umumi*) was opened by a speech delivered by the Sultan on March 19, 1877. According to the Constitution, the parliament was bicameral. The lower chamber was called *Meclis-i Mebusan*, and *Meclis-i Ayan* was the upper chamber (senate). The members of the *Meclis-i Ayan* were to be appointed by the Sultan on condition that the number of senators was not to exceed one-third of the number of members of the lower house. The members of the *Meclis-i Ayan* were to serve for life.

According to the *Kanun-i Esasi*, it was necessary to obtain prior permission from the Sultan to propose a bill, and the Sultan had the power of veto. This meant that Parliament did not possess any legislative authority, while the *Meclis-i Umumi* as a whole only had this authority to a limited extent (other than in matters concerning the budget). The Sultan had total executive authority and could appoint and dismiss ministers. Conditions listed in the Constitution also stipulated that in order to become a minister, one must have obtained the confidence of the Sultan.

Although the Constitution did not give Parliament the authority to dismiss ministers, it granted Parliament the right to send ministers to the Supreme Court (*Divan-i Ali*). The Sultan dissolved Parliament on June 28, 1877, after Parliament had sent some ministers to the Supreme Court for trial.

The second Parliament, elected in January 1878 as stipulated by the Constitution, removed the Grand Vizier from his post in the first days after Parliament had been convened although it did not have the authority to do so. Therefore, the Sultan announced on February 14, 1878, that the Assembly was to be adjourned for a non-determined period, and *Kanun-i Esasi* was abrogated.

2. Second Constitutional Monarchy (II. Meşrutiyet)

The Constitution (*Kanun-i Esasi*) was reinstated on July 23, 1908, after the officers who were members of the *İttihat ve Terakki Cemiyeti* (*Society for Union and Progress*) and the troops under their command had begun a revolt in Selanik (Thessalonica), demanding that the Sultan reinstate the Constitution.

The elections held in November and December secured a majority for the Society for Union and Progress (SUP) in Parliament. The new *Meclis-i Umumi* was opened on Dec 17, 1908. This period was truly dominated by the Society for Union and Progress.

Political and social upheaval continued during this period. An important and massive protest against the SUP in Istanbul was suppressed by the army located in Macedonia on April 15. After this event, Parliament removed Sultan Abdülhamid from the throne on April 27, 1909, and he was succeeded by his brother, Mehmet Reşad.

The first chamber (*Meclis-i Mebusan*) was summoned in July 1909, and some of the provisions of the Constitution were amended on August 8, 1909. The amendments to the Constitution made the government and ministers accountable to Parliament and limited the Sultan's power to dissolve Parliament.

There were seven constitutional amendments during the Second Constitutional Monarchy. However, stability could not be sustained and all the parliaments were dissolved.

3. The Armistice of Mudros, The National Pact (Misak-i Milli)

After the First World War, The Armistice of Mudros was signed on October 30, 1918. This treaty opened the way to the Entente Powers' invasion and parceling out of Ottoman territory. In response, the Anatolian people established a number of independent organizations that were to struggle for the independence of the country.

Mustafa Kemal Pasha led the resistance movement in Anatolia, and with his arrival in Samsun in May 1919, the movement gained power and speed.

While the independence war was waging, Istanbul was invaded on March 16, 1920. Shortly thereafter, the Sultan dissolved Parliament on April 2, 1920, after Parliament had adjourned its proceedings.

4. The New Parliament

The dissolution of the *Meclis-i Mebusan* opened the way for a new parliament in Anatolia. A communique sent by Mustafa Kemal Pasha on March 19, 1920, announced that elections were to be held throughout the country in order to convene a new parliament that would have extraordinary powers. It also stated that this parliament would convene in Ankara. In addition, the members of the dissolved parliament were called to become the members of the new parliament.

After the elections, the new parliament, consisting of members elected from the provinces and a group of members from *Meclis-i Mebusan*, was opened on April 23, 1920. Although there was a total of 324 members of Parliament, only 115 members were able to attend the first meeting.

The first meeting of Parliament was presided over by Şerif Bey, the deputy for Sinop, and he used the phrase “Grand National Assembly” in his opening speech. The Cabinet decree on “the Composition of the Grand National Assembly of Turkey”, dated February 8, 1921, named the Assembly the “Grand National Assembly of Turkey.”

The Assembly acted as the constituent assembly, which enjoyed legislative and executive powers. Mustafa Kemal Pasha was elected as the Speaker at the second sitting day of the Assembly. A provisional Executive Committee headed by Mustafa Kemal Pasha was formed on April 25, 1920. The Law on Treason was adopted and stated that “the objective of the Assembly is to rescue the country, khalifet and monarch from the foreign invaders.” Those who opposed this law were considered traitors. On May 2, the Law on the Election of the Members of the Cabinet, which envisaged the government of the Assembly, was adopted. It was based on the unity-of-powers principle.

5. The 1921 Constitution (Teşkilat-i Esasiye Kanunu)

The Grand National Assembly of Turkey (GNAT) began drafting a new constitution after five months. The text, drafted by a special committee within two months (18 November), was debated and adopted by Parliament on January 20, 1921.

The 1921 Constitution, which was based on the framework of democratic principles, was adopted under exceptional circumstances and without any special majority. This was a result of the GNAT having had extraordinary authority as a constituent Assembly.

The 1921 Constitution consisted of 24 articles and the first nine articles dealt with the fundamental principles on which the state was based.

According to the Constitution, sovereignty belongs to the nation without any reservation and limitation; the legislative and executive powers are vested in the Assembly; and the Speaker, elected by the Assembly, shall act as the ex officio president of the Council of Ministers.

6. The Proclamation of the Republic

At the request of Mustafa Kemal Pasha, an early election was held in April 1923. The newly formed government resigned due to a disagreement with the Assembly. Mustafa Kemal Pasha,

taking advantage of the governmental crisis, suggested to Parliament that a republic form of government be proclaimed. The majority of Parliament supported this proposal and on October 29, 1923, it was proclaimed that the form of government would be republican. Mustafa Kemal Pasha became the first President, and İsmet Pasha (İnonü) became the first Prime Minister of the new Turkish Republic.

The future position of the Caliph was the focus of the argument between the government and supporters of the Caliphate. While the tension between the two sides continued, the new legislative year opened on March 1, 1924, and the decision to abolish the Caliphate was taken on March 3. It was decided that the members of the Ottoman Dynasty were to leave the country. On the same day, with the Law on the Unification of Education (*Tevhid-i Tedrisat*), it was decided to abolish the Ministry of Religious Affairs and the Ministry of Foundations.

7. The 1924 Constitution

Parliament, renewed in the middle of 1923, took the decision to create a new constitution at the beginning of 1924. The new Constitution, which consisted of 105 articles, was adopted by a majority of the Assembly on April 20, 1924

The 1924 Constitution, the longest-living constitution in Turkish history, was implemented for 36 years and, to a large extent, conformed to the constitutional ideas prevalent at the time.

In the 1924 Constitution, the state system was fundamentally the same as that of the previous Constitution. The parliamentary system was adopted in terms of the method of forming the government and collective responsibility. The legislative and executive powers were vested in the Assembly and the Assembly was given the right to remove the government at any time. In contrast, the government did not have the right to dissolve the Assembly. However, the President and the Council of Ministers were granted executive powers.

According to the 1924 Constitution, everyone had inalienable equality before the law; torture and cruel or unusual punishment were forbidden; personal freedom, freedom of conscience and religion, as well as freedom of thought and expression were guaranteed in addition to all civilian and political rights and freedoms. However, there were no provisions on economic and social rights.

On April 10, 1928, the provision stating that the official religion of the state would be Islam was removed. The amendment on December 5, 1934, gave women the right to vote and to be elected. On February 5, 1937, the state was described as “republican, national, populist, statist, reformist and laic” in the Constitution.

8. The First Opposition Parties and the Adoption of the Multi-Party System

A group of deputies that belonged to the party in power, the Republican People’s Party (*Cumhuriyet Halk Firkası*), formed a new party on November 18, 1924 named The Progressive Republican Party (*Terakkiperver Cumhuriyet Firkası*). The party opposed many government policies until it was officially dissolved on June 5, 1925.

Another party, the Free Republican Party (*Serbest Cumhuriyet Firkası*), was formed under the leadership of the former Prime Minister, Fethi (Okyar) on August 12, 1930. Fethi (Okyar) himself dissolved the party on November 17, 1930, after government supporters had accused the party of numerous crimes.

During the period between 1930 and 1945, the country was ruled by the Republican People’s Party without any formal opposition. After the Second World War, more than 20 new political parties came into being. The Democratic Party (Demokrat Parti) was founded on January 7, 1946, and managed to win 62 seats out of 465 in the parliamentary elections held in the same year. In the next parliamentary elections held in 1950 in accordance with the principles of secret ballot and open counting, the Democratic Party won 415 seats, while the Republican People’s Party won only 69 seats.

9. The 1961 Constitution

After the military forces intervened in the country’s political life on May 27, 1960, Prime Minister Adnan Menderes, President Celal Bayar, and all the ministers and members of the Assembly were arrested. The Assembly was closed. The Committee of National Unity, CNU (*Milli Birlik Komitesi*), assumed all the powers of the Assembly by a provisional constitution and began to run the country. Executive power was used by ministers appointed by the CNU.

The members of the CNU began to work on a new and comprehensive constitution. The Constituent Assembly (*Kurucu Meclis*), composed of members of the CNU and the members of the House of Representatives, was established to draft a new constitution on January 6, 1961. The House of Representatives consisted of those appointed by the CNU, representatives designated by two parties of that time (PRP and Republican Villagers National Party, RVNP), and representatives of various professional associations.

The constitutional text drafted by the Constituent Assembly was presented to the voters in a referendum on July 9, 1961, and was accepted by 61.17% of the voters. The 1961 Constitution, the first prepared by a Constituent Assembly and the first to be presented to the people in a referendum, included innovations in many subjects.

The 1961 Constitution stipulated a typical parliamentary system. According to the Constitution, Parliament was bicameral. The legislative power was vested in the House of Representatives and the Senate. while the executive authority was vested in the President and the Council of Ministers. The Constitution envisaged a Constitutional Court.

The 1961 Constitution regulated fundamental rights and freedom, including economic and social rights, over a wide spectrum and adopted the principles of a democratic social state and the rule of law. The 1961 Constitution underwent many comprehensive changes after the military memorandum of March 12, 1971, but continued to be in force until the military coup of 1980.

10. The 1982 Constitution

The country underwent a military coup on September 12, 1980. The Constitution was suspended and political parties were dissolved. Many politicians were forbidden from entering politics again.

The military power ruling the country established a “Constituent Assembly”, as had been done in 1961. The Constituent Assembly was composed of the National Security Council and the Advisory Assembly. Within two years, the new constitution was drafted and was presented to the referendum on November 7, 1982. Participation in the referendum was 91.27%. As a result, the 1982 Constitution was passed with 91.37% of the votes.

The greatest change brought about by the 1982 Constitution was the unicameral parliamentary system. The executive was empowered and new and more definite limitations were introduced on fundamental rights and freedoms. Except for these aspects, the 1982 Constitution greatly resembled the 1961 Constitution.

The 1982 Constitution, from the time it was accepted until the present time, has undergone many changes, especially the “integration laws”, which have been introduced within the framework of the European Union membership process, and which has led to a fundamental evolution.

Μετάφρασμα

Ο Σουλτάνος Αμπντουλχαμίτ ο Β΄, ο οποίος ανέβηκε στο θρόνο την 1^η Σεπτεμβρίου 1876, ίδρυσε μια ειδική επιτροπή 28 ατόμων, η οποία ονομάστηκε “*Meclis-i Mahsusa*”, για να σχεδιάσει το πρώτο Σύνταγμα. Η επιτροπή, επικεφαλής της οποίας ήταν ο Μιτχάτ Πασάς, σχεδίασε το Σύνταγμα και στις 20 Νοεμβρίου 1876, το παρουσίασε στον Σουλτάνο ο οποίος, στις 23 Δεκεμβρίου 1876, εξέδωσε το Σύνταγμα (*Kanun-i Esasi*).

Την εναρκτήρια συνεδρίαση της πρώτης Οθωμανικής Βουλής (*Meclis-i Umumi*) την πραγματοποίησε ο ίδιος ο Σουλτάνος στις 9 Μαρτίου 1877. Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η Βουλή αποτελούνταν από δύο σώματα. Το *Meclis-i Mebusan*²³² και το *Meclis-i Ayan*²³³. Τα μέλη της *Meclis-i Mebusan* διορίζονταν από τον Σουλτάνο με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των γερουσιαστών δεν υπερέβαινε το ένα τρίτο του αριθμού των μελών της *Meclis-i Ayan*. Τα μέλη της *Meclis-i Ayan* ήταν ισόβια.

Σύμφωνα με αυτό το Σύνταγμα (*Kanun-i Esasi*) ήταν αναγκαία η άδεια του Σουλτάνου για την έκδοση ενός νόμου και ο Σουλτάνος είχε το δικαίωμα βέτο. Αυτό σήμαινε ότι η Βουλή δεν είχε νομοθετική εξουσία ενώ η Βουλή (*Meclis-i Umumi*) στο σύνολό της είχε αυτή την εξουσία σε περιορισμένη μορφή (εκτός από ζητήματα που αφορούσαν τον προϋπολογισμό του κράτους). Η Εκτελεστική εξουσία ανήκε στον Σουλτάνο ο οποίος μπορούσε να διορίζει και να απολύει

²³² Η εκλεγμένη από το λαό Βουλή του Οθωμανικού Κράτους. Η μια από τις δύο Εθνοσυνελεύσεις επί Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β΄ σελ. 550).

²³³ Γερουσία. Στη Διοίκηση του Οθωμανικού Κράτους, η Βουλή της οποίας τα μέλη εκλέγονταν από την Κυβέρνηση. Μαζί με την *Meclis-i Mebusan* αποτελούσαν την *Meclis-i Umumi* (Γενική Βουλή) (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β΄ σελ. 549-550).

τους υπουργούς. Σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που αναγράφονταν στο Σύνταγμα, για να γίνει κάποιος υπουργός έπρεπε να έχαιρε της εμπιστοσύνης του ίδιου του Σουλτάνου.

Αν και η Βουλή δεν είχε τη δυνατότητα, βάσει του Συντάγματος αποπομπής υπουργών, εν τούτοις μπορούσε να τους αποστέλει για δίκη στο Ανώτατο Δικαστήριο (*Divan-i Ali*). Ο Σουλτάνος διέλυσε τη Βουλή στις 28 Ιουνίου 1877 μετά την αποπομπή κάποιων υπουργών για δίκη στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Η δεύτερη Βουλή η οποία εκλέχτηκε τον Ιανουάριο του 1878, όπως προβλέπονταν από το Σύνταγμα, καθαίρεσε τον Μεγάλο Βεζύρη, αν και δεν είχε την εξουσία να το πραγματοποιήσει. Έτσι ο Σουλτάνος στις 14 Φεβρουαρίου 1878 ανακοίνωσε ότι η Συνέλευση ανέβαλε τις συνεδριάσεις της επ' αόριστον και το Σύνταγμα καταργήθηκε.

Το Σύνταγμα επανήλθε στις 23 Ιουλίου 1908, μετά την αίτηση των μελών του κόμματος *İttihat ve Terakki Cemiyeti*²³⁴ [*Σύλλογος (Εταιρία) Ένωσης και Προόδου*] όπου τα στρατεύματα υπό τις διαταγές τους είχαν αρχίσει να επαναστατούν στη Θεσσαλονίκη, ζητώντας την επαναφορά του Συντάγματος από τον Σουλτάνο.

Οι εκλογές που ακολούθησαν τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο έδωσαν στο κόμμα *İttihat ve Terakki Cemiyeti* [*Σύλλογος (Εταιρία) Ένωσης και Προόδου*] την πλειοψηφία στη Βουλή, η οποία άνοιξε στις 17 Δεκεμβρίου 1908. Σε αυτή την περίοδο κυριαρχησε απολύτως το κόμμα *İttihat ve Terakki Cemiyeti* [*Σύλλογος (Εταιρία) Ένωσης και Προόδου*].

Οι πολιτικές και κοινωνικές αναταραχές συνεχίστηκαν κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Μια σημαντική και μαζική διαμαρτυρία εναντίον του κόμματος *İttihat ve Terakki Cemiyeti* [*Σύλλογος (Εταιρία) Ένωσης και Προόδου*] στην Κωνσταντινούπολη κατεστάλη από τον στρατό, ο οποίος ευρίσκονταν στη Μακεδονία στις 15 Απριλίου (1909). Μετά από αυτό το γεγονός, η Βουλή καθαίρεσε από τον θρόνο το Σουλτάνο Αμπντουλχαμίτ στις 27 Απριλίου 1909, τον οποίον διαδέχτηκε ο αδελφός του, Μεχμέτ Ρεσάντ.

Η κλήτευση του πρώτου τμήματος (*Meclis-i Mebusan*) πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 1909 και στις 8 Αυγούστου 1909 αναθεωρήθηκαν κάποιες διατάξεις του Συντάγματος. Οι

²³⁴ Η Μαυροπούλου μεταφράζει τον όρο ως «Σύλλογος (Εταιρία) Ένωσης και Προόδου» (Gazi Mustafa Kemal, 2009, τόμος Β' σελ. 548). Ο Zürcher μεταφράζει τον όρο ως «Επιτροπή Ένωση και Πρόοδος» (Zürcher, 2004, 140).

αναθεωρήσεις του Συντάγματος έκαναν την κυβέρνηση και τους υπουργούς υπόλογους στην Βουλή και περιόρισαν την εξουσία του Σουλτάνου σχετικά με τη διάλυση της Βουλής.

Κατά τη διάρκεια της Δεύτερης Συνταγματικής Μοναρχίας, υλοποιήθηκαν επτά συνταγματικές αναθεωρήσεις, ωστόσο δεν ήταν εφικτή η σταθερότητα και όλα τα κοινοβούλια (Βουλή) διαλύονταν.

Μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, υπεγράφη η ανακωχή του Μουδρου στις 30 Οκτωβρίου 1918. Αυτή η συνθήκη επέτρεψε την είσοδο των δυνάμεων της Αντάντ (Entente)²³⁵ και τον κατακερματισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Σε απάντηση αυτών, επαναστατικές οργανώσεις στην Ανατολία πάλεψαν για την ανεξαρτησία της χώρας.

Ο Μουσταφά Κεμάλ Πασάς ήταν αρχηγός των επαναστατικών δυνάμεων της Ανατολίας, και με την άφιξή του στην Σαμψούντα τον Μάιο του 1919, το κίνημα δυνάμωσε περισσότερο.

Καθώς διεξάγονταν ο Πόλεμος της Ανεξαρτησίας, η Κωνσταντινούπολη κατελήφθη στις 2 Απριλίου 1920. Λίγο αργότερα ο Σουλτάνος διέλυσε τη Βουλή, κατόπιν αναβολής των εργασιών αυτής.

Η διάλυση της *Meclis-i Mebusan* άνοιξε τον δρόμο για μια νέα βουλή στην Ανατολία. Ένα ανακοινωθέν που εστάλη από τον Μουσταφά Κεμάλ Πασά στις 19 Μαρτίου 1920 ανακοίνωσε την διεξαγωγή εκλογών σε όλη τη χώρα για τη σύγκληση μίας νέας βουλής η οποία θα είχε υπεραρμοδιότητες. Επίσης ανακοινώθηκε ότι η Βουλή αυτή θα συγκαλούνταν στην Άγκυρα. Επιπρόσθετα, τα μέλη της διαλυθείσας Βουλής θα καλούνταν να γίνουν μέλη της νέας Βουλής.

Μετά τις εκλογές, η νέα Βουλή η οποία αποτελούνταν από τις επαρχίες και μια ομάδα μελών της *Meclis-i Mebusan*, άνοιξε στις 23 Απριλίου 1920. Αν και τα μέλη της Βουλής ήταν 324, μόνο 115 μέλη μπόρεσαν να παρακολουθήσουν την πρώτη συνεδρίαση.

Η πρώτη συνεδρίαση της Συνέλευσης έγινε υπό τον Σερίφ Μπέη, τον βουλευτή της Σινώπης ο οποίος χρησιμοποίησε τη φράση 'Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση' στην εναρκτήρια ομιλία του. Το Προεδρικό διάταγμα περί της 'Σύνθεσης της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας' στις 8 Φεβρουαρίου 1921, ονόμασε τη Συνέλευση: «Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας».

²³⁵ Αντάντ (Γαλλία – Βρετανία – Ιταλία): (Zürcher, 2004, 194).

Η Συνέλευση ενέργησε ως Συντακτική Συνέλευση με νομοθετικές και εκτελεστικές εξουσίες. Ο Μουσταφά Κεμάλ Πασάς εκλέγηκε Πρόεδρος κατά την δεύτερη ημέρα της Συνέλευσης. Μια μεταβατική Εκτελεστική Επιτροπή υπό τον Μουσταφά Κεμάλ Πασά ιδρύθηκε στις 25 Απριλίου 1920. Υιοθετήθηκε ο Νόμος περί Προδοσίας ο οποίος ανέφερε: «αντικείμενο της Συνέλευσης ήταν να σώσει από τους ξένους εισβολείς τη χώρα, το χαλιφάτο, και τη μοναρχία». Αυτοί που εναντιώθηκαν σε αυτόν το νόμο, θεωρήθηκαν προδότες. Στις 2 Μαΐου, υιοθετήθηκε ο Νόμος περί Εκλογών των Μελών της Προεδρίας της Κυβέρνησης, ο οποίος προέβλεπε την κυβέρνηση της Συνέλευσης (Βουλής). (Ο Νόμος) βασίστηκε στην αρχή της ένωσης των εξουσιών.

Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας άρχισε την σχεδίαση ενός νέου Συντάγματος μετά από πέντε μήνες. Το κείμενο, κατάγράφηκε εντός δύο μηνών, από μια ειδική Επιτροπή (18 Νοεμβρίου), συζητήθηκε και υιοθετήθηκε από τη Βουλή στις 20 Ιανουαρίου 1921.

Το Σύνταγμα του 1921, το οποίο βασίστηκε σε δημοκρατικές αρχές, υιοθετήθηκε κάτω από ειδικές περιστάσεις και χωρίς κάποια ειδική πλειοψηφία. Αυτό ήταν αποτέλεσμα της εξαιρετικής εξουσίας που είχε εκλάβει η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας ως μια ‘Συντακτική Συνέλευση’.

Το Σύνταγμα του 1921 αποτελούνταν από 21 άρθρα· τα πρώτα 9 άρθρα αναφέρονταν στις θεμελιώδεις αρχές στις οποίες στηρίχτηκε το Κράτος.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η κυριαρχία ανήκει στο έθνος άνευ όρων· η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία ανήκουν στη Συνέλευση· ο εκλεγμένος από τη Συνέλευση Πρόεδρος της Συνέλευσης, θα εκτελεί χρέη ex officio Προέδρου του Υπουργικού Συμβουλίου.

Κατόπιν αιτήσεως του Μουσταφά Κεμάλ Πασά, πραγματοποιήθηκαν πρόωρες εκλογές τον Απρίλιο του 1923. Η νεοιδρυθείσα κυβέρνηση παραιτήθηκε λόγω διαφωνίας με τη Συνέλευση. Ο Μουσταφά Κεμάλ Πασάς, επωφελούμενος της κυβερνητικής κρίσεως, πρότεινε στη Συνέλευση την προκήρυξη μιας δημοκρατικού τύπου κυβέρνησης. Η πλειοψηφία της Συνέλευσης υποστήριξε αυτή την εισήγηση και στις 29 Οκτωβρίου 1923, εγκαθιδρύθηκε η Δημοκρατική Κυβέρνηση. Ο Μουσταφά Κεμάλ Πασάς έγινε ο πρώτος Πρόεδρος, και ο Ισμέτ Πασάς (Ινονού) έγινε ο πρώτος Πρωθυπουργός της νέας Τουρκικής Δημοκρατίας.

Η μελλοντική θέση του Χαλίφη ήταν το επίκεντρο της διαφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης και των υποστηρικτών του Χαλιφάτου. Ενώ συνεχίζονταν η ένταση μεταξύ των δυο πλευρών, το νέο νομοθετικό έτος άρχισε την 1^η Μαρτίου 1924 και η απόφαση για την κατάργηση του Χαλιφάτου ελήφθη στις 3 Μαρτίου 1924. Αποφασίστηκε ότι τα μέλη της Οθωμανικής Δυναστείας θα έπρεπε να εγκαταλείψουν τη χώρα. Την ίδια ημέρα με τον Νόμο περί της Ενοποίησης της Εκπαίδευσης (*Tevhid-i Tedrisat*), αποφασίστηκε η κατάργηση του Υπουργείου Θρησκευτικών Υποθέσεων και του Υπουργείου Βακουφίων.

Η Βουλή η οποία ανανεώθηκε στα μέσα του 1923, αποφάσισε να δημιουργήσει ένα νέο σύνταγμα στις αρχές του 1924. Το νέο Σύνταγμα, το οποίο αποτελούνταν από 105 άρθρα, υιοθετήθηκε από την πλειοψηφία της Συνέλευσης στις 20 Απριλίου 1924.

Το Σύνταγμα του 1924, το οποίο είναι το μακροβιότερο σύνταγμα στην τουρκική ιστορία, εφαρμόστηκε επί 36 έτη, και σε μεγάλο βαθμό, ήταν σύμφωνο με τις συνταγματικές ιδέες της εποχής.

Στο Σύνταγμα του 1924, το κρατικό σύστημα ήταν θεμελιωδώς το ίδιο με το προηγούμενο Σύνταγμα. Το κοινοβουλευτικό σύστημα υιοθετήθηκε με τους όρους της μεθόδου σχηματισμού της κυβέρνησης και της συλλογικής υπευθυνότητας. Η νομοθετική και η εκτελεστική εξουσία ασκούνταν από τη Συνέλευση η οποία είχε δικαίωμα να αντικαταστήσει την κυβέρνηση, όποτε επιθυμούσε. Αντιθέτως, η κυβέρνηση δεν είχε το δικαίωμα να διαλύσει τη Συνέλευση. Ωστόσο, στον Πρόεδρο και στο Υπουργικό Συμβούλιο αποδίδονταν εκτελεστικές εξουσίες.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1924, ο καθένας είχε αναφαίρετη ισότητα έναντι του νόμου· τα βασανιστήρια και η σκληρή ή μη συνήθης συμπεριφορά απαγορεύονταν· επιπρόσθετα σε όλα τα κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα και ελευθερίες, εγγυώνταν η προσωπική ελευθερία, η ελευθερία συνείδησης και θρησκείας, όπως και η ελευθερία σκέψης και έκφρασης. Ωστόσο, δεν υπήρχαν διατάξεις σχετικά με οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα.

Στις 10 Απριλίου 1928, αφαιρέθηκε η διάταξη η οποία έλεγε ότι το Ισλάμ ήταν η επίσημη θρησκεία του Κράτους. Η αναθεώρηση της 5^{ης} Δεκεμβρίου 1934, έδωσε στις γυναίκες το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι. Στις 5 Φεβρουαρίου 1937, στο Σύνταγμα το Κράτος περιγράφονταν ως «ρεπουμπλικανικό (δημοκρατικό), εθνικό, λαϊκό, κρατικό, μεταρρυθμιστικό και κοσμικό».

Μια ομάδα βουλευτών η οποία ανήκε στο κόμμα της εξουσίας, το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα²³⁶ (*Cumhuriyet Halk Fırkası*), δημιούργησε ένα νέο κόμμα στις 18 Νοεμβρίου 1924 που ονομάστηκε Προοδευτικό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (*Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası*)²³⁷. Το κόμμα ήταν αντίθετο σε πολλές κυβερνητικές πολιτικές και διαλύθηκε επισήμως στις 5 Ιουνίου 1925.

Ένα άλλο κόμμα, το Ελεύθερο Ρεπουμπλικανικό Κόμμα²³⁸ (*Serbest Cumhuriyet Fırkası*) σχηματίστηκε υπό την αρχηγία του προηγούμενου Πρωθυπουργού Fethi (Okyar) στις 12 Αυγούστου 1930. Ο ίδιος ο Fethi (Okyar) διέλυσε το κόμμα στις 17 Νοεμβρίου 1930, μετά την κατηγορία πολλών υποστηρικτών της κυβέρνησης ότι το κόμμα είχε διαπράξει εγκλήματα.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ 1930 και 1945, η χώρα κυβερνήθηκε από το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (*Cumhuriyet Halk Fırkası*), χωρίς καμία αντιπολίτευση. Μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, δημιουργήθηκαν περισσότερα από 20 πολιτικά κόμματα. Το Δημοκρατικό Κόμμα ιδρύθηκε στις 7 Ιανουαρίου 1946 και έλαβε 62 θέσεις από τις 465 στις κοινοβουλευτικές εκλογές που έγιναν τον ίδιο χρόνο. Στις επόμενες κοινοβουλευτικές εκλογές οι οποίες διεξήχθησαν το 1950, με μυστική ψηφοφορία και φανερή καταμέτρηση, το Δημοκρατικό Κόμμα κέρδισε 415 θέσεις ενώ το Ρεπουμπλικανικό Λαϊκό Κόμμα (*Cumhuriyet Halk Fırkası*), μόνο 69 θέσεις.

Μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα στις 27 Μαΐου 1960 ο Πρωθυπουργός Αντνάν Μεντερές, ο Πρόεδρος Τζελάλ Μπαγιάρ και όλοι οι υπουργοί και τα μέλη της Συνέλευσης συνελήφθησαν. Η Συνέλευση έκλεισε. Η Επιτροπή Εθνικής Ενότητας²³⁹ (*Milli Birlik Komitesi*) έλαβε όλες τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης με ένα προσωρινό σύνταγμα και άρχισε να κυβερνά τη χώρα. Η εκτελεστική εξουσία ασκούσαν από υπουργούς οι οποίοι διορίζονταν από την Επιτροπή Εθνικής Ενότητας.

Τα μέλη της Επιτροπής Εθνικής Ενότητας άρχισαν να εργάζονται πάνω σε ένα νέο και κατανοητό Σύνταγμα. Η Συντακτική Συνέλευση (*Kurucu Meclis*) αποτελούνταν από μέλη της Επιτροπής Εθνικής Ενότητας και τα μέλη του Κοινοβουλίου παρέδωσαν ένα σχέδιο νέου συντάγματος στις 6 Ιανουαρίου 1961. Η Βουλή των Αντιπροσώπων αποτελούνταν από αυτούς

²³⁶ (Zürcher, 2004, 232).

²³⁷ (Zürcher, 2004, 232).

²³⁸ (Zürcher, 2004, 243).

²³⁹ (Zürcher, 2004, 316).

οι οποίοι είχαν υποδειχθεί από την Επιτροπή Εθνικής Ενότητας, αντιπροσώπους οι οποίοι υποδεικνύονταν από τα δύο κόμματα εκείνης της εποχής [το Προοδευτικό Ρεπουμπλικανικό Κόμμα (*Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası*) και το Εθνικό Κόμμα των Ρεπουμπλικάνων Αγροτών -*Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi* (CKMP), και αντιπροσώπους διαφόρων επαγγελματικών ενώσεων.

Το σχέδιο αυτό της Συντακτικής Συνέλευσης υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα στις 9 Ιουλίου 1961 και έγινε αποδεκτό από το 61,17% των ψηφοφόρων. Το Σύνταγμα του 1961 ήταν το πρώτο Σύνταγμα που υλοποιήθηκε από μια Συντακτική Συνέλευση και το πρώτο που υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα, και εμπειρείχε καινοτομίες σε πολλά θέματα.

Το Σύνταγμα του 1961 υποδείκνυε ένα τυπικό κοινοβουλευτικό σύστημα. Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η Βουλή αποτελούνταν από 2 τμήματα. Η νομοθετική εξουσία είχε δοθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στη Γερουσία ενώ η εκτελεστική εξουσία δόθηκε στον Πρόεδρο και το Υπουργικό Συμβούλιο. Το Σύνταγμα προέβλεπε και Συνταγματικό Δικαστήριο.

Το Σύνταγμα του 1961 ρύθμιζε θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες, συμπεριλαμβανομένων και των οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και υιοθέτησε τις αρχές ενός δημοκρατικού κοινωνικού κράτους και το κράτος δικαίου. Το Σύνταγμα του 1961 υπεβλήθη σε πολλές αλλαγές μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα της 12^{ης} Μαρτίου 1971, αλλά συνέχισε να ισχύει μέχρι το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1980.

Το Σύνταγμα καταργήθηκε και διαλύθηκαν τα πολιτικά κόμματα μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα στις 12 Σεπτεμβρίου 1980. Σε πολλούς πολιτικούς απαγορεύθηκε η εκ νέου εισαγωγή στην πολιτική.

Η στρατιωτική εξουσία που κυβερνούσε τη χώρα εγκατέστησε μια ‘Συντακτική επιτροπή’ όπως και το 1961. Η Συντακτική Συνέλευση αποτελούνταν από το Συμβούλιο Εθνικής Ασφαλείας και την Συμβουλευτική Επιτροπή. Εντός δύο ετών, είχε γραφεί το νέο Σύνταγμα και υποβλήθηκε σε δημοψήφισμα στις 7 Νοεμβρίου 1982. Η συμμετοχή στο δημοψήφισμα ήταν 91,27%. Ως αποτέλεσμα, το Σύνταγμα του 1982 υιοθετήθηκε με το 91,37 % των ψήφων.

Η μεγαλύτερη αλλαγή η οποία επήλθε με το Σύνταγμα του 1982 ήταν η μία και μόνη Βουλή. Η εκτελεστική εξουσία ενδυναμώθηκε και νέοι και περισσότερο συγκεκριμένοι περιορισμοί

εισήχθησαν επί των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Εκτός αυτών, το Σύνταγμα του 1982 παρομοίαζε πολύ με αυτό του 1961.

Το Σύνταγμα του 1982, από την ημερομηνία αποδοχής του μέχρι σήμερα²⁴⁰, έχει υποβληθεί σε πολλές αλλαγές, ιδίως τους Νόμους περί Ενσωμάτωσης, οι οποίοι εισήχθησαν υπό το πλαίσιο της διαδικασίας ένταξης ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το οποίο έχει οδηγήσει σε μια θεμελιώδη εξέλιξη.

²⁴⁰ ΣτΜ: Τέλος, το Σύνταγμα του 2017, προήλθε από την Αναθεώρηση του Συντάγματος του 1982, με τον Ν.6771 της 21/01/2017, βάσει του Δημοψηφίσματος της 16ης Απριλίου 2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 6. Δύο (2) πίνακες των εβδομήντα (70) αναθεωρήσεων [(α) ανά άρθρο, (β) ανά ημερομηνία & άρθρο] στα 177 άρθρα του Συντάγματος της Τουρκίας του 1982 (όπως αναθεωρήθηκε βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017):

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ (70) ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ

Άρθρα που αλλάζουν (19)	Άρθρα που επηρεάζονται (30)	Άρθρα που καταργούνται (21)
9	8	91
75	15	99
76	17	100
77	19	102
87	73	107
89	78	109
93	82	110
98	88	111
101	96	112
104	108	113
105	117	114
106	118	115
116	123	120
119	124	121
142	125	122
146	127	145
149	131	156
159	134	157
161	137	162
	148	163
	150	164
	151	
	152	
	153	
	154	
	155	
	158	
	166	
	167	
	174-geçici madde 21	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΗΝΤΑ (70) ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ
ΑΝΑ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ & ΑΡΘΡΟ

<i>Άρθρα που τίθενται σε ισχύ στις 16/04/2017 (είναι ήδη ενσωματωμένα στο κείμενο)</i>	<i>Άρθρα που θα τεθούν σε ισχύ στις 03/11/2019 (ημερομηνία ταυτόχρονων βουλευτικών & προεδρικών εκλογών) (παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 2)</i>	<i>Άρθρα που θα τεθούν σε ισχύ μετά τις 03/11/2019 (ημερομηνία ταυτόχρονων βουλευτικών & προεδρικών εκλογών) (παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ υπ' αριθμ. 1)</i>
9	75	8
75	77	15
76	101	17
142	102	19
145		73
146		82
149		87
154		88
156		89
157		91
158		93
159		96
		98
		99
		100
		104
		105
		106
		107
		108
		109
		110
		111
		112
		113
		114
		115
		116
		117
		118
		119
		120
		121
		122
		123
		124
		125
		127
		131
		134
		137
		148
		150
		151
		152
		153
		155
		161
		162
		163
		164
		166
		167
		174- Geçici madde 21 174- (Μεταβατικό άρθρο 21)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 7. Πίνακας τίτλων & αριθμών των εβδομήντα (70) άρθρων (γλώσσα αφετηρίας: TR, γλώσσα αφίξεως: EL) που αναθεωρήθηκαν στο Σύνταγμα της Τουρκίας του 1982 (βάσει του δημοψηφίσματος της 16^{ης} Απριλίου 2017).

1	Yürütme yetkisi ve görevi - Η Εκτελεστική Εξουσία και τα καθήκοντά της	(Madde 8) -(Άρθρο 8)
2	Yargı yetkisi - Η Δικαστική Εξουσία	(Madde 9) -(Άρθρο 9)
3	Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması - Η αναστολή της άσκησης των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών	(Madde 15) -(Άρθρο 15)
4	Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı - Η ασυλία του ατόμου, η υλική και πνευματική ύπαρξή του	(Madde 17) -(Άρθρο 17)
5	Kişi hürriyeti ve güvenliği - Η ελευθερία και η ασφάλεια του ατόμου	(Madde 19) -(Άρθρο 19)
6	Vergi ödevi - Η πληρωμή φόρων	(Madde 73) -(Άρθρο 73)
7	Türkiye Büyük Millet Meclisi- Kuruluşu / Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας -Η ίδρυσή της	(Madde 75) -(Άρθρο 75)
8	Milletvekili seçilme yeterliliği - Το δικαίωμα του εκλέγεσθαι των βουλευτών	(Madde 76) -(Άρθρο 76)
9	Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçim dönemi - Η προεκλογική περίοδος της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	(Madde 77) -(Άρθρο 77)
10	Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin geriye bırakılması ve ara seçimleri - Αναβολή εκλογών της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας και αναπληρωματικές εκλογές	(Madde 78)- (Άρθρο 78)
11	Türkiye Büyük Millet Meclisi- Üyelikle bağdaşmayan işler / Η Μεγάλη Εθνοσυνέλευση της Τουρκίας -Ασυμβίβαστα των μελών	(Madde 82) -(Άρθρο 82)
12	Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri - Καθήκοντα και αρμοδιότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	(Madde 87) -(Άρθρο 87)
13	Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi - Εισήγηση και διαβούλευση νόμων	(Madde 88) -(Άρθρο 88)
14	Kanunların Cumhurbaşkanınca yayımlanması - Έκδοση νόμων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας	(Madde 89) -(Άρθρο 89)
15	Kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verme - Εξουσιοδότηση έκδοσης πράξεων νομοθετικού περιεχομένου	(Madde 91) -(Άρθρο 91)
16	Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler- Toplanma ve tatil / Οι σχετικές, με τις δραστηριότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, διατάξεις - Συνεδριάσεις και καθεστώς διακοπών	(Madde 93) -(Άρθρο 93)

17	Türkiye Büyük Millet Meclisinin faaliyetleri ile ilgili hükümler- Toplantı ve karar yeter sayısı / Οι σχετικές, με τις δραστηριότητες της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας, διατάξεις - Η απαρτία για συνεδριάσεις και για λήψη αποφάσεων	(Madde 96) -(Άρθρο 96)
18	Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgi edinme ve denetim yolları - Μέσα γνωστοποίησης και ελέγχου της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας	(Madde 98) -(Άρθρο 98)
19	Gensoru – Πρόταση δυσπιστίας	(Madde 99) -(Άρθρο 99)
20	Meclis Soruşturması - Η ανάκριση από τη Συνέλευση (Βουλή)	(Madde 100) -(Άρθρο 100)
21	Cumhurbaşkanı- Nitelikleri ve tarafsızlığı /Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας - Τα προσόντα και η αμεροληψία αυτού	(Madde 101) -(Άρθρο 101)
22	Cumhurbaşkanı-Seçimi /Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας – Η εκλογή αυτού	(Madde 102)-(Άρθρο 102)
23	Cumhurbaşkanı- Görev ve yetkileri / Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας – Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητές του	(Madde 104) -(Άρθρο 104)
24	Cumhurbaşkanı- Sorumluluk ve sorumsuzluk hali / Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας - Η ευθύνη και το ανεύθυνο (του Προέδρου της Δημοκρατίας)	(Madde 105) -(Άρθρο 105)
25	Cumhurbaşkanına vekillik etme - Αναπλήρωση του Προέδρου της Δημοκρατίας	(Madde 106) -(Άρθρο 106)
26	Cumhurbaşkanı Genel Sekreterliği - Η Γενική Γραμματεία του Προέδρου της Δημοκρατίας	(Madde 107) -(Άρθρο 107)
27	Devlet Denetleme Kurulu -Το Συμβούλιο Κρατικού Ελέγχου	(Madde 108) -(Άρθρο 108)
28	Bakanlar Kurulu – Το Υπουργικό Συμβούλιο	(Madde 109) -(Άρθρο 109)
29	Bakanlar Kurulu- Göreve başlama ve güvenoyu /Το Υπουργικό Συμβούλιο - Ανάλυση καθηκόντων και ψήφος εμπιστοσύνης	(Madde 110) -(Άρθρο 110)
30	Bakanlar Kurulu- Görev sırasında güvenoyu /Το Υπουργικό Συμβούλιο - Ψήφος εμπιστοσύνης κατά τη θητεία αυτού	(Madde 111) -(Άρθρο 111)
31	Bakanlar Kurulu- Görev ve siyasi sorumluluk /Το Υπουργικό Συμβούλιο - Καθήκον και πολιτική ευθύνη	(Madde 112) -(Άρθρο 112)
32	Bakanlıkların kurulması ve bakanlar - Η σύσταση των υπουργείων και οι υπουργοί	(Madde 113) -(Άρθρο 113)
33	Seçimlerde geçici Bakanlar Kurulu - Το προσωρινό Υπουργικό Συμβούλιο κατά την εκλογική περίοδο	(Madde 114) -(Άρθρο 114)
34	Tüzükler -Κανονισμοί	(Madde 115) -(Άρθρο 115)
35	Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin Cumhurbaşkanınca yenilenmesi - Επαναληπτικές εκλογές της Μεγάλης Εθνοσυνέλευσης της Τουρκίας εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας	(Madde 116) -(Άρθρο 116)

36	Başkomutanlık ve Genelkurmay Başkanlığı - Η Ηγεσία (Διοίκηση) και το Αρχηγείο του Γενικού Επιτελείου Ενόπλων Δυνάμεων	(Madde 117) -(Άρθρο 117)
37	Milli Güvenlik Kurulu - Το Εθνικό Συμβούλιο Ασφαλείας	(Madde 118) -(Άρθρο 118)
38	Olağanüstü yönetim usulleri - Διαδικασίες διαχείρισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης	(Madde 119) -(Άρθρο 119)
39	Şiddet olaylarının yaygınlaşması ve kamu düzeninin ciddi şekilde bozulması sebepleriyle olağanüstü hal ilanı - Κήρυξη σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω εξάπλωσης βίαιων γεγονότων και σοβαρής διασάλευσης της δημόσιας τάξης	(Madde 120) -(Άρθρο 120)
40	Olağanüstü hallerle ilgili düzenleme - Ρυθμίσεις σχετικές με τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης	(Madde 121) -(Άρθρο 121)
41	Sıkıyönetim, seferberlik ve savaş hali - Στρατιωτικός νόμος, επιστράτευση και πόλεμος	(Madde 122) -(Άρθρο 122)
42	İdarenin bütünlüğü ve kamu tüzelkişiliği - Η ολότητα της διοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου	(Madde 123) -(Άρθρο 123)
43	Yönetmelikler -Εσωτερικοί Κανονισμοί	(Madde 124) -(Άρθρο 124)
44	Yargı yolu - Δικαστική οδός (δικαστικός έλεγχος)	(Madde 125) -(Άρθρο 125)
45	Mahalli idareler -Τοπικές Διοικήσεις (Οργανισμοί Τοπικής Διοίκησης)	(Madde 127) (Άρθρο 127)
46	Yükseköğretim üst kuruluşları - Ανώτατα συμβούλια της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	(Madde 131) -(Άρθρο 131)
47	Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu - Το Ανώτατο Ίδρυμα Πολιτισμού, Γλώσσας και Ιστορίας Ατατούρκ	(Madde 134) -(Άρθρο 134)
48	Kanunsuz emir -Παράνομες εντολές	(Madde 137) -(Άρθρο 137)
49	Mahkemelerin kuruluşu - Η ίδρυση των δικαστηρίων	(Madde 142) -(Άρθρο 142)
50	Askeri yargı - Στρατιωτικά Δικαστήρια	(Madde 145) -(Άρθρο 145)
51	Anayasa Mahkemesi- Kuruluşu /Συνταγματικό Δικαστήριο – Η ίδρυση αυτού	(Madde 146) -(Άρθρο 146)
52	Anayasa Mahkemesi- Görev ve yetkileri /Συνταγματικό Δικαστήριο - Καθήκοντα και αρμοδιότητες αυτού	(Madde 148) -(Άρθρο 148)
53	Anayasa Mahkemesi- Çalışma ve yargılama usulü /Συνταγματικό Δικαστήριο - Οι διαδικασίες λειτουργίας και εκδίκασης	(Madde 149) -(Άρθρο 149)
54	İptal davası -Προσφυγή ακυρώσεως	(Madde 150) -(Άρθρο 150)
55	Dava açma süresi – Διάρκεια κατάθεσης προσφυγής ακυρώσεως	(Madde 151) -(Άρθρο 151)
56	Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi - Ο ισχυρισμός περί αντισυνταγματικότητας ενώπιον άλλων δικαστηρίων	(Madde 152) -(Άρθρο 152)
57	Anayasa Mahkemesinin kararları – Οι αποφάσεις του Συνταγματικού Δικαστηρίου	(Madde 153) -(Άρθρο 153)
58	Yargıtay -Το Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο	(Madde 154) -(Άρθρο 154)

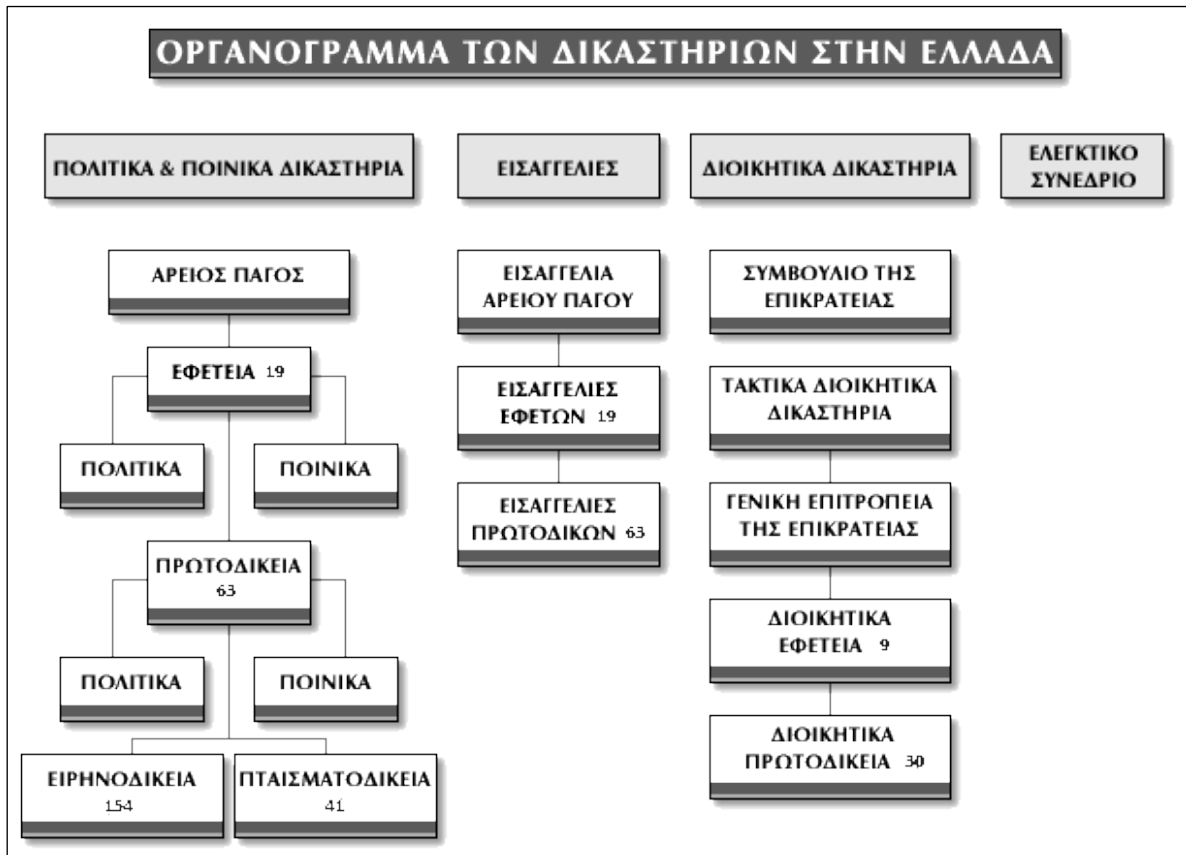
59	Danıştay -Το Συμβούλιο της Επικρατείας	(Madde 155) -(Άρθρο 155)
60	Askeri Yargıtay -Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο	(Madde 156) -(Άρθρο 156)
61	Askeri Yüksek İdare Mahkemesi - Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο	(Madde 157) -(Άρθρο 157)
62	Uyuşmazlık Mahkemesi - Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων	(Madde 158) -(Άρθρο 158)
63	Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu - Το Ανώτατο Συμβούλιο Δικαστών και Εισαγγελέων	(Madde 159) -(Άρθρο 159)
64	Bütçe – Ο Προϋπολογισμός	(Madde 161) -(Άρθρο 161)
65	Bütçenin görüşülmesi - Η συζήτηση του προϋπολογισμού	(Madde 162) -(Άρθρο 162)
66	Bütçelerde değişiklik yapılabilme esasları - Αρχές περί της δυνατότητας υλοποίησης αναθεωρήσεων στους προϋπολογισμούς	(Madde 163) -(Άρθρο 163)
67	Kesinhesap – Ο Απολογισμός	(Madde 164) -(Άρθρο 164)
68	Planlama; Ekonomik ve Sosyal Konsey - Σχεδιασμός, Οικονομικό και Κοινωνικό Συμβούλιο	(Madde 166) -(Άρθρο 166)
69	Piyasaların denetimi ve dış ticaretin düzenlenmesi - Ο έλεγχος των αγορών και η ρύθμιση του εξωτερικού εμπορίου	(Madde 167) -(Άρθρο 167)
70	Geçici Madde 21 -Μεταβατικό Άρθρο 21	(Madde 174)-(Άρθρο 174)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 8. Πίνακας Περιεχομένων του Ελληνικού Συντάγματος (όπως αναθεωρήθηκε με το Ψήφισμα της 27/05/2008 της Η΄ Αναθεωρητικής Βουλής των Ελλήνων)²⁴¹

- ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ (Βασικές Διατάξεις)
 - Τμήμα Α΄: Μορφή του Πολιτεύματος (Άρθρα 1-2)
 - Τμήμα Β΄: Σχέσεις Εκκλησίας και Πολιτείας (Άρθρο 3)
- ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ (Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα), (Άρθρα 4-25)
- ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ (Οργάνωση και Λειτουργίες της Πολιτείας)
 - Τμήμα Α΄: Σύνταξη της Πολιτείας (Άρθρα 26-29)
 - Τμήμα Β΄: Πρόεδρος της Δημοκρατίας
 - Κεφ. Α΄: Ανάδειξη του Προέδρου (Άρθρα 30-34)
 - Κεφ. Β΄: Εξουσίες και Ευθύνη από τις πράξεις του Προέδρου (Άρθρα 35-48)
 - Κεφ. Γ΄: Ειδικές Ευθύνες του Προέδρου της Δημοκρατίας (Άρθρα 49-50)
 - Τμήμα Γ΄: Βουλή
 - Κεφ. Α΄: Ανάδειξη και Συγκρότηση της Βουλής (Άρθρα 51-54)
 - Κεφ. Β΄: Κωλύματα και Ασυμβίβαστα των Βουλευτών (Άρθρα 55-58)
 - Κεφ. Γ΄: Καθήκοντα και Δικαιώματα των Βουλευτών (Άρθρα 59-63)
 - Κεφ. Δ΄: Οργάνωση και Λειτουργία της Βουλής (Άρθρα 64-72)
 - Κεφ. Ε΄: Νομοθετική Λειτουργία της Βουλής (Άρθρα 73-77)
 - Κεφ. ΣΤ΄: Φορολογία και Δημοσιονομική Διαχείριση (Άρθρα 78-80)
 - Τμήμα Δ΄: Κυβέρνηση
 - Κεφ. Α΄: Συγκρότηση και Αποστολή της Κυβέρνησης (Άρθρα 81-83)
 - Κεφ. Β΄: Σχέσεις Βουλής και Κυβέρνησης (Άρθρα 84-86)
 - Τμήμα Ε΄: Δικαστική Εξουσία
 - Κεφ. Α΄: Δικαστικοί Λειτουργοί και Υπάλληλοι (Άρθρα 87-92)
 - Κεφ. Β΄: Οργάνωση και Δικαιοδοσία των Δικαστηρίων (Άρθρα 93-100Α)
 - Τμήμα ΣΤ΄: Διοίκηση
 - Κεφ. Α΄: Οργάνωση της Διοίκησης (Άρθρα 101, 101Α, 102)
 - Κεφ. Β΄: Υπηρεσιακή Κατάσταση των Οργάνων της Διοίκησης (Άρθρα 103-104)
 - Κεφ. Γ΄: Καθεστώς του Αγίου Όρους (Άρθρο 105)
- ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: (Ειδικές και Μεταβατικές Διατάξεις)
 - Τμήμα Α΄: Ειδικές Διατάξεις (Άρθρα 106-109)
 - Τμήμα Β΄: Αναθεώρηση του Συντάγματος (Άρθρο 110)
 - Τμήμα Γ΄: Μεταβατικές Διατάξεις (Άρθρα 111-119)
 - Τμήμα Δ΄: Ακροτελεύτια Διάταξη (Άρθρο 120)

²⁴¹ Πηγή: (Το Σύνταγμα της Ελλάδος 1975 /1986 /2001 /2008, 2008, σελ.ΙΧ-ΧVI).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 9. Πίνακας οργανογράμματος των δικαστηρίων στην Ελλάδα ²⁴².

²⁴² Πηγή: Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Ελλάδος (ΥΔΑΔ), <https://goo.gl/irpYaT> προσπελάστηκε 24/09/2017.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Νο 10. Η δομή των δικαστηρίων στην Τουρκία (Türkiye'de Yargı Teşkilatı)

243

A. Adli Yargı Mahkemeleri: Πολιτικά Δικαστήρια

A.1. Hukuk Mahkemeleri: Πολιτικά Δικαστήρια

A.1.α. Sulh Hukuk Mahkemeleri: Ειρηνοδικεία

A.1.β. Asliye Hukuk Mahkemeleri: Πρωτοδικεία

A.1.γ. Özel Kanunlarla Kurulan Diğer Hukuk Mahkemeleri: Δικαστήρια βάσει ειδικών νόμων:

A.1.γ.1. Ticaret Mahkemeleri: Εμπορικά Δικαστήρια

A.1.γ.2. İş Mahkemeleri: Εργατοδικεία

A.1.γ.3. İcra (infaz) Mahkemeleri: Δικαστήρια που δικάζουν ανακοπές (ενστάσεις) επί πράξεων εκτελεστικών τμημάτων (İcra dairesi- İcra müdürlüğü).

A.1.γ.4. Aile Mahkemeleri: Δικαστήρια Οικογενειακών Υποθέσεων

A.1.γ.5. Kadastro Mahkemeleri: Κτηματολογικά Δικαστήρια

A.1.δ. Bölge Adliye Mahkemeleri²⁴⁴: Περιφερειακά Πολιτικά Δικαστήρια (Εφετεία κατά αποφάσεων των πρωτοβάθμιων Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων)

A.2. Ceza Mahkemeleri: Ποινικά Δικαστήρια

A.2.α. Asliye Ceza Mahkemeleri: Δικαστήρια Αστικού Ποινικού Δικαίου²⁴⁵

A.2.β. Sulh Ceza Mahkemeleri: Πταισματοδικεία²⁴⁶

A.2.γ. Ağır Ceza Mahkemeleri: Κακουργιοδικεία

A.2.δ. Özel Kanunlarla Kurulan Diğer Ceza Mahkemeleri: Ποινικά Δικαστήρια βάσει ειδικών νόμων

A.2.δ.1. Devlet Güvenlik Mahkemeleri (mülga): Δικαστήρια Κρατικής Ασφάλειας (καταργήθηκαν)

A.2.δ.2. Çocuk Mahkemeleri: Δικαστήρια Ανηλίκων

²⁴³ Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

²⁴⁴ **Ενεργούν ως Εφετεία** κατά των αποφάσεων των Πολιτικών Δικαστηρίων. Τα Εφετεία στην Τουρκία ιδρύθηκαν το έτος 2004 με τον Νόμο 5235 της 26/9/2004 αλλά η έναρξη λειτουργίας αναβλήθηκε μέχρι το 2016. Τελικά άρχισαν να λειτουργούν κανονικά από τις 20 Ιουλίου 2016 και ονομάζονται **Περιφερειακά Πολιτικά Δικαστήρια**. Όπως αναφέρεται σε εγκύκλιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Τουρκίας, Εφετεία λειτουργούσαν και πριν το 1924 στην Τουρκία· ωστόσο καταργήθηκαν το 1924 με τον Νόμο 469, λόγω δυσλειτουργίας τους. (Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου).

²⁴⁵ Είναι μονομελή, έναντι αυτών της Ελλάδος που είναι μονομελή και τριμελή. Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

²⁴⁶ Καταργήθηκαν το 2014, και οι οι δικαστές των Πταισματοδικείων αυτών εκτελούν χρέη ανακριτών. Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

B. İdari Yargi Mahkemeleri: Διοικητικά Δικαστήρια

- B.1. Bölge İdare Mahkemeleri²⁴⁷: Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια (Εφετεία)
- B.2. İdare Mahkemeleri: Διοικητικά Δικαστήρια
- B.3. Vergi Mahkemeleri: Φορολογικών Υποθέσεων

Γ. Askeri Yargi Mahkemeleri: Στρατιωτικά Δικαστήρια

- Γ.1. Askeri Ceza Yargısı Mahkemeleri: Στρατιωτικά Ποινικά Δικαστήρια
 - Γ.1.α. İlk Derece Mahkemeleri: Πρωτοβάθμια Δικαστήρια
 - Γ.1.β. Disiplin Mahkemeleri: Πειθαρχικά Δικαστήρια
 - Γ.1.γ. Askeri Mahkemeler: Στρατιωτικά Δικαστήρια

Δ. Yüksek Mahkemeler: Ανώτατα Δικαστήρια

- Δ.1. Anayasa Mahkemesi: Συνταγματικό Δικαστήριο
- Δ.2. Askeri Yargıtay: Στρατιωτικό Ακυρωτικό Δικαστήριο
- Δ.3. Askeri Yüksek İdare Mahkemesi: Ανώτατο Στρατιωτικό Διοικητικό Δικαστήριο
- Δ.4. Danıştay: Συμβούλιο της Επικρατείας
- Δ.5. Uyuşmazlık Mahkemesi: Δικαστήριο για την τελική λύση διαφορών περί αρμοδιότητας ή περί αποφάσεων των δικαστηρίων
- Δ.6. Yargıtay: Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο²⁴⁸
- Δ.7. Sayıştay²⁴⁹: Ελεγκτικό Συνέδριο.

²⁴⁷ **Ενεργούν ως Εφετεία** κατά των αποφάσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων. Τα Εφετεία στην Τουρκία ιδρύθηκαν το έτος 2004 με τον Νόμο 5235 της 26/9/2004 αλλά η έναρξη λειτουργίας αναβλήθηκε μέχρι το 2016. Τελικά άρχισαν να λειτουργούν κανονικά από τις **20 Ιουλίου 2016** και ονομάζονται **Περιφερειακά Διοικητικά Δικαστήρια**. Όπως αναφέρεται σε εγκύκλιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Τουρκίας, Εφετεία λειτουργούσαν και πριν το 1924 στην Τουρκία· ωστόσο καταργήθηκαν το 1924 με τον Νόμο 469, λόγω δυσλειτουργίας τους. Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

²⁴⁸ Ο Αρειος Πάγος στην Ελλάδα. Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.

²⁴⁹ Το Ανώτατο Δικαστήριο Sayıştay στην Τουρκία ασκεί και τις αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τις αρμοδιότητες του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σε αντίθεση με την Ελλάδα, όπου το Ελεγκτικό Συνέδριο διαφοροποιείται από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Πηγή: Από τις Παραδόσεις του Μαθήματος «Μετάφραση Νομικών Κειμένων», ΠΜΣ Μετάφρασης και Διερμηνείας, Β' εξάμηνο, Νοε.2016. Διδάσκων: Αθ. Τσαούσογλου.